274.38
Ir25
v.31

Tom 31

ARCHIWA BIBLIOTEKI I MUZEA KOŚCIELNE

ARCHIVA ◆ BIBLIOTHECAE ET MUSEA ECCLESIASTICA

QUI SUNT COMMENTARII INSTITUTI
ARCHIVORUM, BIBLIOTHECARUM MUSEORUMQUE ECCLESIASTICORUM
CATHOLICAE UNIVERSITATIS LUBLINIENSIS

BIS IN ANNO PRODEUNTES

Volumen XXXI

ARCHIWA • BIBLIOTEKI I MUZEA KOŚCIELNE

ORGAN OŚRODKA
ARCHIWÓW, BIBLIOTEK I MUZEÓW KOŚCIELNYCH
PRZY KATOLICKIM UNIWERSYTECIE LUBELSKIM

PÓŁROCZNIK

Tom 31

LUBLIN 1975

Redaktor — ks. Stanisław Librowski

*

Członkowie Redakcji:
ks. Bolesław Kumor, ks. Józef Rybczyk, ks. Władysław Smoleń

*

Administrator i korektor — s. Maria L. Jędrzejczak NM

*

Adresy Redakcji: 20-039 Lublin, ul. Nowotki 7
87-800 Włocławek, ul. Buczka 9

Adres Administracji: 20-023 Lublin, ul. Chopina 27

Konto PKO: Lublin 43515-1414-132

LUBELSKIE ZAKŁADY GRAFICZNE IM. PKWN W LUBLINIE, UNICKA 4
Zam. 1573a/75 1000 + 25 nadb. K-6

SPIS RZECZY

Index rerum

INWENTARZE, KATALOGI I REPERTORIA ZBIORÓW

Inventaria, catalogi repertoriaque collectionum

Ks. Stanisław Librowski: Repertorium akt wizytacji kanonicznych dawnej archidiecezji gnieźnieńskiej. Część 1: Akta przechowywane w Archiwum Diecezjalnym we Włocławku. Zeszyt 4: Sygnatury 90—144 — Akta z lat 1797—1815 5

Repertorium actorum visitationum canonicarum in antiqua Archidioecesi Gnesnensi peractarum. Pars 1: Acta in Archivo Dioecesano Wladislaviensi asservata. Fasciculus 4: Signaturae 90—144 — Acta de annis 1797—1815.

Robert Świętochowski OP: Inwentarz spuścizny malarskiej Imeldy Neugebauer OP 209

Inventarium operum artis pingendi Immeldae Neugebauer sororis OP.

DZIEJE I ORGANIZACJA ZBIORÓW

Collectionum historia et organisatio

Ks. Ludwik Grzebień SJ: Organizacja bibliotek jezuickich w Polsce od XVI do XVIII wieku (II) 225

Organisatio bibliothecarum Societatis Jesu in Polonia a saec. XVI usque ad XVIII (II).

DOKUMENTACJA MECHANICZNA

Documentatio mechanica

Katalog mikrofilmów Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Nr 4. Opracował ks. Bolesław Kumor 283

De catalogo minutarum taeniarum cinomatographicarum Instituti Archivorum, Bibliothecarum Museorumque Ecclesiasticorum Catholicae Universitatis Lublinensis. Nr 4.

DOKUMENTACJA NAUKOZNAWCZA

Scientifica documentatio auxiliaris

Ks. Stanisław Witek: Słownik terminologiczny nauk moralnych (II) 381

Scientiarum moralium lexicon terminologicum (II).

ARCHIWA, BIBLIOTEKI I MUZEA KOŚCIELNE. T. 31

KS. STANISŁAW LIBROWSKI

REPERTORIUM
AKT WIZYTACJI KANONICZNYCH DAWNEJ ARCHIDIECEZJI GNIEŹNIEŃSKIEJ

CZĘŚĆ 1

AKTA PRZECHOWYWANE
W ARCHIWUM DIECEZJALNYM WE WŁOCŁAWKU

ZESZYT 4

SYGNATURY 90—144: AKTA Z LAT 1797—1815

LUBLIN 1975

Digitized by the Internet Archive
in 2025 with funding from
University of Illinois Urbana-Champaign Alternates

https://archive.org/details/archiwabibliotek3119unse

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie ogólne do zeszytu 4 . . . [467]

I. Wizytacje ostatnich pontyfikatów gnieźnieńskich . . . . [467]
II. Najważniejsze elementy formalne i rzeczowe akt 4 odcinka repertorium . . . . . [469]
III. Konkordancja sygnatur. Skróty . . . . . [472]
1. Konkordancja sygnatur ksiąg 4 zeszytu dzieła . . . [472]
2. Skróty dodane w 4 odcinku pracy . . . . . [473]

Opis i zawartość akt . . . . . [476]

Pontyfikat Ignacego Krasickiego 1795—1801 . . . [476]

Pierwsza seria nadzwyczajnych wizytacji dziekańskich, przeprowadzona w latach 1797—1798 . . [476]
Wprowadzenie do wizytacji serii 1 . . . . . [476]
Archidiakonat łęczycki . . . . . [482]
90. Szczątki akt wizytacji dekanatu kłodawskiego z roku 1797 [482]
91. Akta wizytacji dekanatu tuszyńskiego z lat 1797—1798 . . [483]
92. Resztki akt wizytacji dekanatu zgierskiego z roku 1797 . . [487]
Archidiakonat uniejowski . . . . . [487]
93. Akta wizytacji dekanatu brzeźnickiego z lat 1797—1798 . . [487]
94. Akta wizytacji dekanatu radomszczańskiego z lat 1797—1798 [491]
Terytorium wieluńskie . . . . . [497]
95. Akta wizytacji dekanatu krzepickiego z roku 1797 . . . [497]
96. Akta wizytacji dekanatu rudzkiego z lat 1797—1799 . . . [499]
97. Akta wizytacji dekanatu wieruszowskiego z roku 1797 . . [503]
Druga seria specjalnych wizytacji dziekańskich, przeprowadzona w roku 1800 . . . . . [506]
Wprowadzenie do lustracji serii 2 . . . . . [506]
Archidiakonat łęczycki . . . . . [510]
98. Akta wizytacji dekanatu tuszyńskiego z roku 1800 . . . [510]
Archidiakonat kaliski . . . . . [513]
99. Część akt wizytacji dekanatu kaliskiego z roku 1800 . . . [513]
Archidiakonat uniejowski . . . . . [514]
100. Akta wizytacji dekanatu brzeźnickiego z roku 1800 . . . [514]

101. Akta wizytacji dekanatu radomszczańskiego z roku 1800 . [517]
Terytorium wieluńskie . . . . . [521]
102. Akta wizytacji dekanatu krzepickiego z roku 1800 . . . [521]
103. Akta wizytacji (zew. i wew.) dekanatu rudzkiego z roku 1800 [523]
104. Akta wizytacji (zew. i wew.) dekanatu wieruszowskiego z roku 1800 . . . . . [527]
Administracja Franciszka Malczewskiego 1801—1805 . [529]
Wprowadzenie do wszystkich serii wizytacji i akt . . . [529]
I. Specjalne wizytacje dziekańskie parafii wakujących, przeprowadzone w roku 1801 . . . . . [530]
105. Akta wizytacji parafii w archidiakonatach gnieźnieńskim, kaliskim i uniejowskim z roku 1801 . . . . . [530]
II. Nadzwyczajne wizytacje dziekańskie, przeprowadzone w archidiecezji w roku 1801 . . . . . [533]
Wprowadzenie do tychże wizytacji . . . . [533]
Archidiakonat uniejowski . . . . . [534]
106. Akta wizytacji dekanatu radomszczańskiego z roku 1801 . [534]
107. Resztki akt wizytacji (zew. i wew.) dekanatu szadkowskiego z roku 1801 . . . . . [537]
Terytorium wieluńskie . . . . . [538]
108. Szczątki akt wizytacji dekanatu krzepickiego z roku 1801 . [538]
109. Akta wizytacji dekanatu rudzkiego z roku 1801 . . . . [539]
110. Akta wizytacji (zew. i wew.) dekanatu wieruszowskiego z roku 1801 . . . . . [541]
III. Odpowiedzi parafii i klasztorów na pytania rządu pruskiego, dane w roku 1802 . . . . . [542]
Wprowadzenie do poniższej dokumentacji . . . [542]
Archidiakonat uniejowski . . . . . [543]
111. Odpowiedzi parafii i klasztorów dekanatu szadkowskiego z roku 1802 . . . . . [543]
112. Odpowiedzi parafii dekanatu uniejowskiego z roku 1802 . [545]
113. Odpowiedzi parafii i klasztorów dekanatu warckiego z roku 1802 . . . . . [547]
IV. Stany parafii i klasztorów archidiecezji (ze szczególnym uwzględnieniem danych demograficznych, spisem inwentarza kościelnego i beneficjalnego oraz podaniem dochodów), przedstawione w roku 1802 . . [549]
Wprowadzenie do tych opisów . . . . . [549]
Archidiakonat gnieźnieński . . . . . [550]
114. Szczątki opisów stanu parafii dekanatu zbarskiego z roku 1802 . . . . . [550]

Archidiakonat uniejowski . . . . . [551]
115. Opisy stanu parafii i klasztorów dekanatu szadkowskiego z roku 1802 . . . . . [551]
116. Opisy stanu parafii dekanatu uniejowskiego z roku 1802 . [554]
117. Opisy stanu parafii i klasztorów dekanatu warckiego z roku 1802 . . . . . [555]
V. Inwentarze kościelne i beneficjalne parafii z roku 1802 . . . . . [558]
Wprowadzenie do tychże inwentarzy . . . [558]
118. Inwentarze parafialne dekanatu brzeźnickiego z roku 1802 [560]
119. Inwentarze parafialne dekanatu krzepickiego z roku 1802 [562]
120. Resztki inwentarzy parafialnych dekanatu kutnowskiego z roku 1802 . . . . . [564]
121. Szczątki inwentarzy parafialnych dekanatu lutomierskiego z roku 1802 . . . . . [564]
122. Resztki inwentarzy parafialnych dekanatu łowickiego z roku 1802 . . . . . [565]
123. Szczątki inwentarzy parafialnych dekanatu radomszczańskiego z roku 1802 . . . . . [566]
124. Resztki inwentarzy parafialnych dekanatu rawskiego z roku 1802 . . . . . [568]
125. Inwentarze parafialne dekanatu rudzkiego z roku 1802 . [568]
126. Inwentarze parafialne dekanatu skierniewickiego z roku 1802 [570]
127. Inwentarze parafialne dekanatu tuszyńskiego z roku 1802 [571]
128. Szczątki inwentarzy parafialnych dekanatu wieruszowskiego z roku 1802 . . . . . [572]
129. Inwentarze parafialne dekanatu zgierskiego z roku 1802 . [573]
VI. Wizytacje urzędów i parafii dziekańskich przez oficjałów około roku 1802 . . . . . [576]
130. Akta wizytacji dziekanów archidiakonatu uniejowskiego z roku 1802 . . . . . [576]
VII. Luźne opisy parafii oraz inwentarze kościelne i beneficjalne z okresu rządów Krasickiego i Malczewskiego, a także dawniejsze . . . . . [577]
131. Luźne opisy parafii oraz inwentarze kościołów i beneficjów środkowej części archidiecezji z lat 1770—1806 . . . [577]

Pontyfikat Ignacego Raczyńskiego 1807—1818 . . [583]
Wprowadzenie ogólne do lustracji Raczyńskiego . . [583]
I. Seria generalnych wizytacji parafii, przeprowadzona (poprzez dekanaty) w latach 1810—1812 . [583]
Wprowadzenie do tej grupy wizytacyjnej . . . [583]

132. Akta wizytacji dekanatu kaliskiego z lat 1810 i 1812 . . [586]
133. Akta wizytacji dekanatów rudzkiego (z kolegiatą wieluńską) i wieruszowskiego z lat 1810—1811 . . . . . [592]
134. Akta wizytacji dekanatu sompoleńskiego z roku 1810 . . [600]
135. Akta wizytacji dekanatów szadkowskiego (z kol. łaską) i lutomierskiego z roku 1811 . . . . . [605]
136. Akta wizytacji dekanatów tuszyńskiego i radomszczańskiego z lat 1810—1812 . . . . . [614]
137. Akta wizytacji dekanatów uniejowskiego (z kol. uniejowską) i warckiego (z kol. sieradzką) z lat 1810—1812 . . [624]
II. Seria generalnych wizytacji kolegiat, odbyta w latach 1810—1811 . . . . . [637]
Wprowadzenie do poniższej grupy wizytacyjnej . . [637]
138. Akta wizytacji kolegiaty w Choczu z roku 1811 . . . [639]
139. Akta wizytacji kolegiaty w Kaliszu z roku 1811 . . . [640]
140. Akta wizytacji kolegiaty w Kaliszu z roku 1811 (odpis) . [643]
141. Akta wizytacji kolegiaty w Łowiczu z roku 1811 . . . [645]
142. Akta wizytacji kolegiaty w Sieradzu z roku 1810 (odpis) . [649]
143. Akta wizytacji kolegiaty w Uniejowie z roku 1811 (odpis) [651]
III. Seria specjalnych wizytacji dziekańskich, przeprowadzona w parafiach w latach 1815—1816 . [653]
Wprowadzenie do tej grupy wizytacyjnej . . . [653]
144. Akta wizytacji dekanatu tuszyńskiego z roku 1815 . . [653]

WPROWADZENIE OGÓLNE DO ZESZYTU 4

I. WIZYTACJE OSTATNICH PONTYFIKATÓW GNIEŹNIEŃSKICH

Czwarty odcinek 1 części repertorium omawia (znajdujące się we Włocławku) wizytacje dwóch ostatnich arcybiskupów: Ignacego Krasickiego (1795—1801) i Ignacego Raczyńskiego (1807—1818) oraz administratora archidiecezji — prał. Franciszka Malczewskiego (1801—1805).

A-bp Krasicki — przy pomocy obydwu konsystorzy gen.: gnieźnieńskiego i łowickiego, a za pośrednictwem dziekanów — przeprowadził dwie serie nadzwyczajnych lustracji parafii w poszcz. dekanatach (syg. 90—104).— Prał. Malczewski — przy podobnej pomocy — odbył kilka analogicznych serii wizytacji na terytorium arcybiskupstwa znajdującego się w zaborach pruskich (poz. 105—131).

Powstała dokumentacja kontrolna z obu tych okresów nie posiada charakteru ściśle wizytacyjnego, zwłaszcza z czasu administracji Malczewskiego. Jednakże za taką ją współcześnie uważano. W następstwie tego Konsystorz Gen. Gnieźnieński oprawił prowizorycznie całą tę produkcję aktową w 3 ogromne klocki archiwalne, które w kilkanaście lat później (1822) przekazał (dla diecezji włocławskiej) Konsystorzowi For. w Kaliszu. Owe materiały wizytacyjne i parawizytacyjne otrzymały w Kaliszu ok. r. 1857 numery 31—32 i 34, a po znalezieniu się po r. 1885 we Włocławku — syg. 191—193.

Obecnie wspomniane materiały pozostawiłem w całości w części zespołu arcybiskupów gnieźnieńskich, w ich serii wizytacyjnej. Cóż bowiem innego miałem zrobić z aktami tylko bliskowizytacyjnymi dawnego Gniezna w obcej diecezji włocławskiej? Atoli z okazji gruntownego ich porządkowania, a następnie repertoriowania przyprowadziłem owe akta do pierwotnego stanu kancelaryjnego, mianowicie do takiej postaci poszcz. haseł, jaką otrzymywała współcz. od dziekanów kuria arcybiskupia lub administratorska, względnie obydwa konsystorze gen. Na skutek tego z trzech, co prawda olbrzymich, klocków otrzymałem w rezultacie aż 42 rozmaitej objętości jednostki. Przy dokonywaniu tej „rewolucji" nie omieszkaliśmy wszystkie uporządkowane akta oczyścić, wyprostować ich rogi, zakonserwować i oprawić.

Natomiast lustracje pontyfikatu Raczyńskiego (syg. 132—144) — generalne parafii poprzez dekanaty oraz archikatedry i kolegiat, a następnie specjalne dziekańskie posiadają charakter ściśle wizytacyjny. One też przy aktualnym porządkowaniu i opracowywaniu zasadniczo nie były dzielone. A-bp Raczyński, wbrew swoim poprzednikom, którzy zaczynali wizytacje od dziekańskich, a kończyli na generalnych, swoją kontrolę archidiecezji rozpoczął właśnie od tych drugich. Może kierował się faktem, że ostatnie wizytacje generalne odbyły się w archidiecezji aż za prym. Poniatowskiego (poz. 84—89), a może liczne serie kontrolne z okresu rządów prał. Malczewskiego poczytał za własne przygotowawcze (czyli dziekańskie) do podjętego przez siebie w r. 1810 cyklu generalnego.

Wizytacje omawianych trzech rządców archidiecezji są przede wszystkim tym do siebie podobne, że odbywały się (utartym już wtenczas) sposobem dawania przez beneficjatów pisemnej odpowiedzi na dostarczone im przez władzę diecezjalną (za pośrednictwem konsystorzy gen., a potem dziekanów) pytania czyli artykuły wiz. Stąd proboszczowie oraz podobni im rządcy instytucji kościelnych są jakby współautorami ówczesnych lustracji a następnie dokumentacji. Z tego powodu wymieniam także ich nazwiska w cz. B kolejnych ksiąg, jak również pieczęcie, ukazujące się wtedy nagminnie, którymi, obok podpisów, uwierzytelniali przygotowane przez siebie materiały.

Przez cały czas rządów a-bpa Krasickiego i większość prał. Malczewskiego tak przeprowadzane w archidiecezji wizytacje, jak też ich akta umieszczam w nin. informatorze po dawnemu archidiakonatami. Dopiero zaś pod koniec dokumentacji Malczewskiego (od syg. 118) i w czasie całych rządów a-bpa Raczyńskiego omawiam jedne i drugie wyłącznie dekanatami. Archidiakonaty bowiem po diecezjach, przynajmniej od Soboru Trydenckiego (1545—1563), stawały się z roku na rok coraz bardziej formalnością, a w ich miejsce nad dekanatami i parafiami rozciągały swą władzę (na przełomie XVIII i XIX w. także w zakresie wizytacji) konsystorze, głównie generalne.

Reorganizacją dekanatów w archidiecezji gnieź. w sensie ich pomnożenia oraz nowego przydziału już nie do archidiakonatów, ale zwiększonej liczby konsystorzy (oficjałatów) zajmował się pilnie w latach 1787—1788, przy pomocy ks. Grzegorza Zachariasiewicza, a-bp Poniatowski. Różnym projektom w tej sprawie (którym w przyszłości pragnąłbym poświęcić osobną pracę) stanęły na przeszkodzie dwa ostatnie a decydujące rozbiory Polski. Pewne przegrupowania w tym aspekcie można zauważyć w czasie dłuższej administracji F. Malczewskiego, ale znaczniejsze przeobrażenia dokonały się dopiero w pierwszych latach ponty-

fikatu Raczyńskiego. W każdym razie *Schematyzm archidiecezji* z r. 1812 (zred. w 1811) wykazuje już większe przegrupowania dekanatów w archidiakonatach, a co za tym idzie w oficjałatach gen. Nic więc dziwnego, że za Raczyńskiego wizytatorzy kontrolowali parafię dowartościowanymi wtedy dekanatami. Takiemu podziałowi wizytacyjnemu sprzyjał również fakt, że olbrzymia dokumentacja kontrolna parafii owych lat ledwie mogła pomieścić w grubej księdze materiały aktowe z dwóch dekanatów.

Ani prym. Poniatowski, ani chyba także częściowy realizator gęstszych podziałów terytorialnych archidiecezji a-bp Raczyński nie spodziewali się, iż w tak krótkim czasie nastąpi (w r. 1818) utrata większości ziem ich arcybiskupstwa na rzecz sąsiednich diecezji.

Na tym kończę najogólniejszy wstęp do 4 zeszytu mego opracowania. Z tego bowiem względu, że materiał poniżej przedstawiony ujmuję chronologicznie trzema zarządami archidiecezji — wprowadzenia ogólne znajdą się jeszcze kolejno przed Krasickim, Malczewskim i Raczyńskim, następnie, nieco szczegółowsze, przed kolejnymi seriami wizytacyjnymi w owych okresach, w końcu zaś, najszczegółowsze: w uwagach, zamieszczanych w szóstych punktach opisu każdej księgi tego odcinka dzieła.

II. NAJWAŻNIEJSZE ELEMENTY FORMALNE I RZECZOWE AKT 4 ODCINKA REPERTORIUM

Zasady wyboru wiadomych elementów z poszczególnych ksiąg pozostają podobne jak w poprzednich zeszytach dzieła. Nawet zostały tu uproszczone odnośnie parawizytacyjnych akt z okresu rządów Krasickiego i Malczewskiego. Z czasu obu wspom. administracji niektóre sygnatury zupełnie nie posiadają poszukiwanych przeze mnie danych, inne zaś mają je w stopniu znikomym. Jedynie w wizytacjach a-bpa Raczyńskiego spotyka się ich większą ilość. W następstwie tego w nin. zestawie nie figurują wszystkie księgi tego zeszytu.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **91**

Akta wizytacji dekanatu tuszyńskiego z lat 1797—1798.— Wzm. o bibliotece Norbertanów w Witowie.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **94**

Akta wizytacji dekanatu radomszczańskiego z lat 1797—1798.— Zapis o księgozbiorze kościoła par. w Koniecpolu i Radomsku.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **96**

Akta wizytacji dekanatu rudzkiego z lat 1797—1799.— Spisy książek bibliotek kościołów par. w Chotowie, Czarnożyłach i Ożarowie.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **105**

Akta wizytacji parafii wakujących w archidiakonatach gnieźnieńskim, kaliskim i uniejowskim z roku 1801.— Instrukcja wizytacyjna z r. 1801 (6 pytań).

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **106**

Akta wizytacji dekanatu radomszczańskiego z roku 1801.— Artykuły wiz. z r. 1801 (9 p.).

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **109**

Akta wizytacji dekanatu rudzkiego z roku 1801.— Instrukcja wiz. z r. 1800 (45 pytań) i 1801 (9 p.).

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **110**

Akta wizytacji dekanatu wieruszowskiego z roku 1801.— Wiz. zew. i wew., artykuły wiz. z r. 1800 i 1801 (9 p.).

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **112**

Odpowiedzi parafii dekanatu uniejowskiego z roku 1802.— Pytania ankiety rządowej.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **113**

Odpowiedzi parafii i klasztorów dekanatu warckiego z roku 1802.— Artykuły do ankiety rządowej.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **114**

Szczątki opisu stanu parafii dekanatu zbarskiego z roku 1802.— Instrukcja wiz. Kons. Gnieź. z r. 1802 (21 p.).

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **116**

Opisy stanu parafii dekanatu uniejowskiego z roku 1802.— Artykuły wiz. Kons. Łow. z r. 1802.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **118**

Inwentarze parafialne dekanatu brzeźnickiego z roku 1802.— Katalog biblioteki kośc. w Wąsoszu, „kanclerz sieradzki" w tyt. prep. z Pajęczna.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **121**

Szczątki inwentarzy parafialnych dekanatu lutomierskiego z roku 1802.— Wzm. o księgozbiorze par. w Pabianicach.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **122**

Resztki inwentarzy parafialnych dekanatu łowickiego z roku 1802.— Zapis. o bibliotece kośc. par. w Złakowie.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **123**

Szczątki inwentarzy parafialnych dekanatu radomszczańskiego z roku 1802.— Wzm. o księgozbiorze par. w Rzejowicach.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **125**

Inwentarze parafialne dekanatu rudzkiego z roku 1802.— Zapis. o bibliotece kośc. w Wierzchlasie.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **126**

Inwentarze parafialne dekanatu skierniewickiego z roku 1802.— Wzm. o księgozbiorach par. w Lipcach i Skierniewicach.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **129**

Inwentarze parafialne dekanatu zgierskiego z roku 1802.— Zapis. o bibliotece kośc. w Bratoszewicach.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **131**

Luźne opisy parafii oraz inwentarze kościołów i beneficjów środkowej części archidiecezji z lat 1770—1806.— Wzm. o księgozbiorze kośc. par. w Koniecpolu, spis książek po kaznodziei w Skierniewicach.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **132**

Akta wizytacji dekanatu kaliskiego z lat 1810 i 1812.— Wiz. generalna; katalogi biblioteki pobenedyktyńskiej w Kościelnej Wsi oraz kościołów par. w Rososzycy i Skalmierzycach.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **133**

Akta wizytacji dekanatów rudzkiego i wieruszowskiego z lat 1810—1811.— Wiz. gen., w dek. rudz. występuje kol. wieluńska; spisy książek kośc. par. w Chotowie, Czarnożyłach i Ożarowie oraz biblioteki kapitulnej w Wieluniu.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **134**

Akta wizytacji dekanatu sompoleńskiego z roku 1810.— Wiz. gen.; wykaz książek kośc. par. w Brdowie, spis zwiz. parafii.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **135**

Akta wizytacji dekanatów szadkowskiego i lutomierskiego z roku 1811.— Wiz. gen., w dek. szad. znajduje się kol. łaska; katalog bibliotek kośc. par. w Krzepczowie i Pabianicach oraz kap. w Łasku.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **136**

Akta wizytacji dekanatów tuszyńskiego i radomszczańskiego z lat 1810—1812.— Wiz. gen.; wykazy bibliotek kośc. par. w Bogdanowie (dek. tusz.) oraz w Dąbrowie, Koniecpolu, Maluszynie (prob.), tudzież paulińskiej w Wielgomłynach.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **137**

Akta wizytacji dekanatów uniejowskiego i warckiego z lat 1810—1812.— Wiz. gen., w dek. uniej. mieści się kol. tejże nazwy, a w dek. warc. — sieradzka; akty rozpoczęcia wiz. kolegiat, wiz. urzędów dziek., wzm. o bibliotekach kap. w Uniejowie i Sieradzu, katalog księgozbioru kośc. par. w Stolcu, wykaz zwiz. parafii.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **138**

Akta wizytacji kolegiaty w Choczu z roku 1811.— Wiz. gen.; katalog książek biblioteki kap.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **139**

Akta wizytacji kolegiaty w Kaliszu z roku 1811.— Wiz. gen.; wszystkie dokumenty związane z formą odbywania wiz., łącznie z podwójnymi artykułami, fałszywa inform. o bibliotece kap., spis rzeczy.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **140**

Akta wizytacji kolegiaty w Kaliszu z roku 1811 (odpis).— Uwagi jak w poz. 139.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **141**

Akta wizytacji kolegiaty w Łowiczu z roku 1811.— Wiz. gen.; statuty i daw. dekrety ref. dla kapituły, 3 różne nominacje wizytatora, opis przebiegu lustracji, wzm. o katalogu biblioteki kap., wiele piecz.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **142**

Akta wizytacji kolegiaty w Sieradzu z roku 1810 (odpis).— Wiz. gen.; treść skróc., zapis o bibliotece kap., dekret ref.— Por. w poz. 137.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **143**

Akta wizytacji kolegiaty w Uniejowie z roku 1811 (odpis).— Wiz. gen.; wzm. o bibliotece kap.— Por. w poz. 137.

[Syg. akt.] AAG. Wiz. **144**

Akta wizytacji dekanatu tuszyńskiego z roku 1815.— Dziek. wiz. nadzw.; wprowadzenia dziekańskie przed opisami poszcz. parafii.

III. KONKORDANCJA SYGNATUR. SKRÓTY

1. KONKORDANCJA SYGNATUR KSIĄG 4 ZESZYTU DZIEŁA

Uwagi na temat dróg, wiodących opisane akta wizytacyjne gnieźnieńskie do Włocławka, oraz konkordancji sygnatur tychże są takie same, jak w poprzednich odcinkach informatora.

Syg. aktualna	Syg. Chodyńskiego	Syg. Kons. Kal.	Drogi prowadzące akta do Włocławka
AAG. Wiz. 90—131	191—193	№ 31, 32, 34	— w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, po 1885 do Włocławka
AAG. Wiz. 132	—	—	— w r. 1973 z Gniezna do Włocławka
AAG. Wiz. 133	196	№ 29	— w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, po 1885 do Włocławka
AAG. Wiz. 134	194	№ 30	— w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, po 1885 do Włocławka

AAG. Wiz. 135	197	№ 48	— w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, po 1885 do Włocławka
AAG. Wiz. 136	195	№ 28	— w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, po 1885 do Włocławka
AAG. Wiz. 137	198	№ 27	— w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, po 1885 do Włocławka
AAG. Wiz. 138	—	—	— w r. 1973 z Gniezna do Włocławka
AAG. Wiz. 139	—	—	— w r. 1973 z Gniezna do Włocławka
AAG. Wiz. 140	—	—	— ok. r. 1949 z Kalisza do Włocławka
AAG. Wiz. 141	125	№ 9	— w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, po 1885 do Włocławka
AAG. Wiz. 142	127cz.	—	— przed r. 1939 z Sieradza do Włocławka
AAG. Wiz. 143	72	—	— pod kon. XIX w. z Uniejowa do Włocławka
AAG. Wiz. 144	199cz.	—	— w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, po 1885 do Włocławka

2. SKRÓTY DODANE W 4 ODCINKU PRACY

Poniższy słownik skróceń jest uzupełnieniem wykazów podanych w trzech pierwszych zeszytach tego opracowania. W niniejszym odcinku repertorium posługuję się zarówno nim, jak też trzema poprzednimi zestawami. Jak w 2 i 3 zeszycie dzieła również tutaj podciągnięcia nowych terminów rzeczownikowych i przymiotnikowych pod poprzednio stosowane skróty melduję za pomocą (uz.).

arch. (uz.) — archanioł, archiwalny, archiwum
arcyb. — arcybiskupi (przym.)
ark. — arkusz
atr. — atrament, atramentowy
benef. — beneficium, beneficjalny, beneficjum
bern. (uz.) — bernardyn, bernardyński
brzeźn. — brzeźnicki
burm. — burmistrz
bydg. — bydgoski
chrześc. — chrześcijański
cyst. — cysterka, cysters
cyw. — cywilny
częst. — częstochowski
d. (uz.) — dawny, die, dnia, dniem
dat. (uz.) — data, datacja, datowany
del. — delegat, delegowany
dep. — departament, deputowany
dioec. — dioecesis
dom. — dominikanin
dzierż. — dzierżawca
ekon. (uz.) — ekonom, ekonomia, ekonomiczny
etc. — et cetera
ewent. — ewentualnie, ewentualny
f. (uz.) — fasciculus, fundusz, fundum
fil. (uz.) — filia, filialny, filozofia
fol. — foliał, foliałowy
franc. (uz.) — franciszkanin, franciszkanka, franciszkański
gm. — gmina
gost. — gostyniński
grem. — gremialny
grzeb. — grzebalny
gward. — gwardian
het. — hetman

hist. — historicus, historyczny
ink. (uz.) — inkorporacja, inkorporować, inkorporowany
kap. (uz.) — kapelan, kapitulny, kapituła
karm. — karmelita
kasz. (uz.) — kasztelan, kasztelania, kasztelanostwo, kasztelanowa
kaw. — kawaler
kazn. — kaznodzieja
komis. — komisarz
kon. (uz.) — koniec, koniński
konar. — konarski
kons. (uz.) — konsekrować, konsekrowany, konsystorski, konsystorz
kop. — kopia
krzep. — krzepicki
krzyż. — krzyżyk
kurz. — kurzelowski
lit. (uz.) — litera, litewski
liturg. — liturgiczny
łącz. — łącznie
mac. — macierzysty
mansj. — mansjonaria, mansjonarz
miech. (uz.) — miechowita, miechowski
mon. — monogram
mstow. — mstowski
n. — następny
naz. — nazywany
nb. — nota bene
NDAP — Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
nowogr. — nowogrodzki
num. — numerowany
nunc. — nuncjusz
o. — ojciec
obwar. — obwarować, obwarowany
odnoś. — odnośnie
odp. — odpis
odwr. — odwrotnie, odwrócony
oł. — ołówek, ołówkowy
ołt. — ołtarz, ołtarzysta
op. (uz.) — opactwo, opat, opatka
ost. — ostatni
ostrz. — ostrzeszowski
państw. — państwowy
patr. — patron
paul. — paulin
p-dziek. — poddziekan(i)
pełnom. — pełnomocnik
pers. — personalny
pij. — pijar
p.o. — pełniący obowiązki
podp. — podpis, podpisać, podpisany
podpref. — podprefekt
pok. — pokój
pom. (uz.) — pomiędzy, pomocniczy, pomorski
pont. — pontyfikat
pośr. — pośrednio
poświad. — poświadczenie, poświadczony, poświadczyć
potw. — potwierdzić, potwierdzony
pow. — powiat
premons. — premonstratens
prez. — prezydent
prezb. — prezbiterium
prok. — prokurator
przeb. — przebudować, przebudowany
przeł. — przełęcz, przełom
przew. — przeważnie
przyw. — przywilej
pułt. — pułtuski
radoms. — radomszczański
rel. — religijny
reper. — reperacja
rez. — rezydent
rod. — rodowy
sam. — samoistny
sand. — sandomierski
schol. — scholastyk
sekr. — sekretarz
sen. — senior
skat. — skatalogowany
somp. — sompoleński
sprost. — sprostowanie
stol. (uz.) — stolnik, stolnikostwo, stolnikowa
sul. — sulejowski
świad. — świadek
świec. — świecki
teol. — teologia, teologiczny
tusz. — tuszowy, tuszyński
tymcz. — tymczasowy
tyt. (uz.) — tytulatura, tytuł
tzn. — to znaczy
udz. — udzielić, udzielony
upos. — uposażać, uposażenie, uposażony

urz. — urząd
vid. — vidimatus
wak. — wakować, wakujący
warm. — warmiński
warsz. — warszawski
w-dziek. — wicedziekan
weryf. — weryfikacja
wiad. — wiadomość
wid. (uz.) — widawski, widoczny
wier. — wieruszowski
wit. — witowski
Wlad. — Wladislaviensis
wolb. — wolborski
wprow. — wprowadzać, wprowadzony
wsch. — wschowski, wschód
wycis. — wyciskany
wyj. — wyjęty
wykr. — wykruszony
wyprost. — wyprostowany
zadz. — zadzimski
zag. — zaginiony
zak. (uz.) — zakon, zakonnik, zakonny
zał. — załączenie, załącznik, załączony
zapis. (uz.) — zapisać, zapisanie, zapisany, zapiska
zarz. (uz.) — zarząd, zarządca, zarządzać, zarządzany, zarządzenie
zast. — zastępca, zastępować, zastępstwo
zastrz. — zastrzeżenie
zatw. — zatwierdzić, zatwierdzony
zaw. — zawarty
zdział. — zdziałany
zest. — zestawić, zestawiony
zred. — zredagowany

OPIS I ZAWARTOŚĆ AKT

PONTYFIKAT IGNACEGO KRASICKIEGO 1795—1801

Materiały poniżej omawiane są nie tylko charakteru ściśle wizytacyjnego czyli kontrolnego, lecz także administracyjnego, leżącego w gestii konsystorzy generalnych archidiecezji: gnieźnieńskiego i łowickiego. Spostrzeżenie to odnosi się jeszcze bardziej do dokumentacji pozostawionej przez administratora archidiecezji F. Malczewskiego. Ponieważ archiwum tutejsze nie posiada akt wspomnianych konsystorzy, nie mogło być mowy o ulokowaniu obecnie przeze mnie pewnej części tychże materiałów w obrębie ich zespołów, ale wypadło zostawić je w serii repertoriowanych akt wizytacyjnych, z którą zresztą zostały one wydane w latach 1821—1822 przez Konsystorz Gen. Gnieźnieński do Kalisza.

Z okresu rządów Krasickiego ocalała w znacznej części dokumentacja różnowizytacyjna, pozostała po dwóch seriach ekstraordynaryjnych lustracji dziekańskich z l. 1797—1798 i z r. 1800.

PIERWSZA SERIA NADZWYCZAJNYCH WIZYTACJI DZIEKAŃSKICH, PRZEPROWADZONA W LATACH 1797—1798

WPROWADZENIE DO WIZYTACJI SERII 1

Specjalne wizytacje dekanatów, przeprowadzone przez właściwych dziekanów, odbyły się prawdop. w całej archidiecezji, a więc również na obszarze archidiakonatu kurzelowskiego, zabranego przez Austrię w III rozbiorze kraju. Do takiego mniemania upoważnia fakt, że rząd austriacki dopiero w r. 1801 podjął kroki odnośnie utworzenia diecezji kieleckiej, w skład której wszedł w 1805 a-diak. kurzelowski.

Krasicki nakazał wizytowanie arcybiskupstwa bezpośrednio przez

swoją kancelarię zadworną lub pośrednio przez oba konsystorze gen. Ani zarządzenia wizytacyjnego zw. procesem, ani związanych z nim punktów wiz. nie znamy. Akta działalności tego arcybiskupa i Konsystorza Łowickiego uległy pożarowi w r. 1944. Można by ich poszukiwać jedynie w Gnieźnie, w aktach tamt. konsystorza.

Dokumentacja pierwszej serii lustracji dziekańskich informuje, że Krasicki osobiście (tzn. przez swą kurię) nakazał odbycie wizytacji (syg. 90 s. 3; 91 s. 87, 159; 92 s. 3; 93 s. 65; 94 s. 143, 165; 95 s. 15; 96 s. 57). Na innych miejscach (poz. 94 s. 19, 253; 96 s. 79) powiedziano, że lustrację zarządził Konsystorz Łowicki. Instrukcję wiz. miał wydać już to sam arcybiskup (syg. 93 s. 65), już to Konsystorz w Łowiczu (poz. 94 s. 193, 287). Atoli żadna z ksiąg nin. grupy nie zawiera wpisu tych punktów. W praktyce nie ma to większego znaczenia, czy tymi sprawami zajmowała się kancelaria Krasickiego, czy jego oficjałowie gen.

Seria pierwsza, o której mowa, charakterem swym prawie nie przypomina dawniejszych wizytacji dziekańskich z okresu rządów a-bpów W. Łubieńskiego, Podoskiego, Ostrowskiego i Poniatowskiego, składających się z normalnych opisów, a tym bardziej lustracji z czasu administracji prał. Miaskowskiego (por. syg. 16), posiadającej także dekrety ref. Nie znaną tu instrukcję wiz. można próbować odtworzyć np. na podstawie poz. 91—92. Odpowiedzi dawane na nią, a zatem także uprzednio pytania dotyczą tylko stanu kościołów i beneficjów oraz zawierają inwentarze kościelne i beneficjalne. Jedynie na początku niektórych rękopisów znajdują się ogólniejsze ujęcia historyczne.

Inwentarze te (odpowiedzi) redagowali poszczególni beneficjaci, którzy podpisywali je i stemplowali pieczęciami par. Dziekani je weryfikowali podpisem i pieczęcią dek. Dziek. radoms. Jankowski nie używał pieczęci; podobnie rzadko który proboszcz z jego kondekanalnych (syg. 94). Dziek. krzep. Wolski nie miał piecz. dek., ale posługiwał się piecz. par. Krzepice, zarządzaną nie przez siebie, lecz Kanoników Reg. Lat. (poz. 95). Raz tylko powiedziano (syg. 97 s. 79), że dziek. wier. Sosienka uwierzytelniał akta tej lustracji nadzw. w czasie wizytacji rocznej, zwykłej, z której dokumentacji nie posiadamy. Oprócz proboszczów czasem akta te podpisywali i pieczętowali kolatorzy, komisarze świeccy, członkowie magistratów i gmin wiejskich — również „ręką prowadzoną" i krzyżykami. Odciski pieczętne są tu przeważnie lakowe, a zatem narażone na dalsze niszczenie, rzadziej opłatkowe i wyciskane na sucho. Z tego powodu, że akta te sporządzali beneficjaci, którzy dzięki

zastosowaniu nowej metody wytwarzania dokumentacji wizytacyjnej są jakby jej współautorami, w treści kolejnych ksiąg (B) zamieszczam ich nazwiska.

W każdym razie omawiane ledwo parawizytacyjne materiały uchodziły w oczach władz archidiecezji za akta lustracji dziekańskiej (poz. 91, zwł. 93 i 94; 96 s. 163). Z tego względu i my musimy je za takie uważać.

Realizacja tej serii wizytacji była przewidziana na jesień 1797 r. W niektórych jednak dekanatach przeciągnęła się do wiosny r. 1798, a w dek. rudzkim (z powodu opieszałości wikariuszy kolegiaty wieluńskiej) i w dek. Trójcy Św. w Gnieźnie aż do 1799.

Jak wiadomo, wizytacje tej serii były przeprowadzane dekanatami przez właściwych dziekanów. Z centralnych władz archidiecezji nie mieli tu żadnego udziału archidiakoni, będący od poł. XVII w. urzędnikami bez jurysdykcji nad dekanatami i parafiami. Także terytoria kiedyś ściśle im podległe — archidiakonaty, które ciągle nasi historycy uważają za coś znaczącego w tym aspekcie, od przeł. XVI i XVII w. stały się tylko podziałami tradycyjnymi.

Już dobrze przed soborem trydenckim (1545—1563), a po nim na pewno, władzę administracyjną nad dekanatami i parafiami objęły (w imieniu arcybiskupów) konsystorze. Jednak konsystorze foralne, których w tym czasie było w archidiecezji ok. 10, w XVIII stuleciu bardzo straciły na znaczeniu. Istotnymi w zarządzie diecezjalnym były konsystorze generalne — gnieźnieński, a zwł. łowicki, tak ze względu na rezydencję prymasów na przestrzeni XVI—XVIII w. w tamt. okolicach (Łowicz, Skierniewice, Warszawa), jak też na rozleglejszy obszar poddany jego oficjałom. To one za pontyfikatu Krasickiego wysyłały do dziekanów polecenia wizytacyjne z instrukcjami i odbierały potem od nich wykonaną dokumentację w tym względzie.

Zarówno archidiakonaty (tradycyjnie), jak i oficjałaty (zmiennie) dzieliły się na dekanaty. Jeżeli jednak w skład archidiakonatu wchodziły całe dekanaty, to oficjałaty — z reguły o połowę liczniejsze a zatem mniejsze od nich — obejmowały również części pewnych dekanatów.— Z tego powodu, że nie mamy prac o oficjałatach gnieźnieńskich i ich konsystorzach, nie znamy dokładniej nawet ich zasięgu terenowego nad dekanatami oraz w stosunku do archidiakonatów. To smutne stwierdzenie odnosi się szczeg. do oficjałatów okręgowych. W przeciwieństwie do archidiakonatów — konsystorzy i zasięgu oficjałatów nie wymieniają ani statuty synodów archidiecezji, ani jej najstarsze schematyzmy. Stąd sam przebieg wizytacji za Krasickiego, jak też procent ich zachowania muszę opisywać czczymi już wtedy, ale

podanymi w treści synodu a-bpa Wężyka z r. 1628 i S. Szembeka w 1720 oraz w schematyzmach do l. 1818—1821 archidiakonatami.

O tyle to będzie zgodne z rzeczywistością, że nowe rozmieszczenie dekanatów w oficjałatach, a tym samym w jakiś sposób także w archidiakonatach, zaplanowane przez kancelarię zadworną prym. Poniatowskiego w l. 1787—1788 (o czym będzie szerzej poniżej), zostało po części zrealizowane dopiero za rządów a-bpa Raczyńskiego. Ważnym dowodem jest tu fakt, że dek. radomszczański figuruje w aktach drugiej serii wizytacji Krasickiego z r. 1800 ciągle jeszcze w a-diak. uniejowskim (rps 101) i dopiero w schematyzmie z r. 1812 znajdzie się na stałe w łowickim. Omawiając więc obie serie lustracji czasu Krasickiego archidiakonatami, przypomnę tu ich precedencję wg synodów z l. 1628 i 1720 — mianowicie: gnieźnieński, łęczycki, łowicki, kaliski, uniejowski, jego terytorium wieluńskie, kurzelowski i kamieński. Idąc zaś uświęconą przez tradycję ważnością archidiakonatów, dekanaty w nich wymieniam i opisuję alfabetycznie. Atoli ówczesnym stosunkom bardziej odpowiadałoby rejestrowanie tych akt oficjałatami.

Przypuszczając, że pierwsza seria wizytacji została przeprowadzona w całej archidiecezji, przyjdzie następnie stwierdzić stosunkowo mały procent jej zachowania. Naprzód z terenu a-diak. gnieźnieńskiego w samym Gnieźnie przechowują się akta dekanatów: gnieźnieńskiego Św. Trójcy, dopiero z r. 1799, w dwóch egz. (E 27a i b), gnieźnieńskiego św. Piotra i Pawła, rogowskiego i łekneńskiego z r. 1798 (E 25), konińskiego, nie wydane w 1822 do Kalisza (w klocku E 31); z a-diak. uniejowskiego — dek. lutomierskiego i szadkowskiego, również nie przekazane wtenczas Kaliszowi (E 24b).

Do Kalisza wydało Gniezno materiały wiz. przeznaczone dla swych biskupstw sukcesyjnych w Królestwie Pol. — a-diec. warszawskiej oraz diec. kaliskiej (włocławskiej) i sandomierskiej. Konsystorz Gen. Kaliski odesłał materiały z większości a-diak. łęczyckiego, całego łowickiego i ewent. kurzelowskiego (dla Sandomierza) do Warszawy, gdzie uległy pożarowi w r. 1944.

Spis akt Konsystorza Kal. z r. 1857 melduje późno, iż otrzymał z Gniezna akta wiz. kościołów dek. wieruszowskiego, krzepickiego i rudzkiego (№ 31), radomszczańskiego (№ 32) oraz brzeźnickiego i tuszyńskiego (№ 34), wszystkie z l. 1797—1803 tj. z okresu rządów Krasickiego i Malczewskiego. Inwentarz ks. Chodyńskiego sprzed r. 1918, nazywając owe 3 olbrzymie klocki arch. ogólnie „wiz. dziek. kościołów a-diec. gnieź.", skwitował je syg. 191—193.

Po rozłożeniu zawartości owych trzech magazynów na parafie, a następnie ulokowaniu parafii alf. w dekanatach i tych ostatnich w seriach,

w pierwszej serii lustracji kan. Krasickiego znalazłem, oprócz wymienionych w spisie kaliskim z r. 1857 dekanatów, jeszcze szczątki akt dek. kłodawskiego i zgierskiego (z a-diak. łęczyckiego). Wskutek tego w 4 zeszycie repertorium omawiana seria wiz. reprezentowana jest, w większym lub mniejszym stopniu, aktami: z a-diak. łęczyckiego — dek. kłodawskiego (syg. 90), tuszyńskiego (91) i zgierskiego (92); z a-diak. uniejowskiego — dek. brzeźnickiego (poz. 93) i radomszczańskiego (94); z ter. wieluńskiego — dek. krzepickiego (rps 95), rudzkiego (96) i wieruszowskiego (97).

Akta dekanatów a-diak. uniejowskiego i ter. wieluńskiego oraz dek. tuszyńskiego z a-diak. łęczyckiego stanowią główny trzon aktualnego zasobu tut. archiwum nie tylko odnośnie pierwszej serii lustracji Krasickiego, ale i drugiej, jak również liczniejszych grup z czasu administracji Malczewskiego. Dublety tych akt wydałem w r. 1949 Archiwum Diec. w Częstochowie, a jakich parafii one dotyczą — opowiem przy repertoriowaniu 3 części dzieła, opisywanego m.in. z tamt. zasobu.

To zadziwiające, że ani w Gnieźnie, ani we Włocławku nie ma akt tej serii wiz. dot. dekanatów z a-diak. kaliskiego. Także nie znajdujemy w Gnieźnie materiałów wiz. z a-diak. kamieńskiego; wypadnie później rozejrzeć się za nimi w Pelplinie.

Rozbijając 3 wspomniane klocki arch. na okresy rządów Krasickiego i Malczewskiego, a dalej na serie wiz. i dekanaty — jak z jednej strony namnożyłem nowych, nieraz bardzo cienkich ksiąg i poszytów, tak z drugiej przywróciłem je do stanu pierwotnego, jaki mianowicie posiadały, kiedy były wytworzone i ułożone w kancelariach dziekańskich, przed odesłaniem ich do konsystorzy gen. Rozumie się, że rzadko w którym dekanacie ocalała pierwotna zawartość aktowa. Na skutek przywrócenia przeze mnie owym aktom przynależności kancelaryjnej, stały się one przejrzyste przy porządkowaniu, obecnym opracowaniu i wreszcie udostępnianiu.

W czasie porządkowania tych materiałów — długiego, mozolnego i kosztownego — oczyszczono b. dokładnie wszystkie akta, wyreperowano współczesnym papierem i laminatem (najbardziej syg. 96), spaginowano i oprawiono w płótno. A chociaż to materiał raczej drugorzędnej wartości historycznej, nie żal owych zabiegów, jako że mamy tu do czynienia właściwie ze szczątkami bogatej kiedyś poliwizytacyjnej spuścizny zarówno a-bpa Krasickiego, jak i adm. Malczewskiego.

Z powodu podziału owych trzech olbrzymich ksiąg na kilkadziesiąt oryginalnych poszytów, nie mogło być mowy o podawaniu daw-

nych sygnatur — kaliskiej i Chodyńskiego w 5 p. opisu (A) kolejnych jednostek. Po prostu nie ma tego punktu w opisie ksiąg za rządów Krasickiego (poz. 90—104) i Malczewskiego (rps 105—131). Uwzględniam go tylko w nin. wprowadzeniu i przedtem w konkordancji sygnatur.— Ponieważ tytuły wszystkich tych ksiąg (90—131) pochodzą ode mnie, nie figuruje również w kolejnych ich opisach element 3 (daty krańcowe), które są uwidocznione w tychże nagłówkach.

Akta obu serii lustracji Krasickiego i kilku Malczewskiego wspominają sporadycznie, że proboszczowie tych czasów sporządzali dokumentację zarówno inwentaryzacyjną, jak też wizytacyjną (odpowiedzi na punkty) zasadniczo w trzech egzemplarzach, z których jeden zostawał w archiwach parafialnych, a dwa zabierali dziekani, lokując znowu drugie egz. w swoich kancelariach, trzecie zaś wysyłając do konsystorzy gen. w Gnieźnie i Łowiczu.— Nie zawsze da się ustalić, z którym egzemplarzem mamy tu do czynienia, w zasadzie jednak z konsystorskim, przeznaczonym dla centrali diecezjalnej. W poz. 93 na s. 63 zanotowano: „Opis. Ad. celsissimum principem" — do, dla a-bpa Krasickiego; właściwie to pewnie dla jego konsystorza gen. w Łowiczu (z dek. brzeźnickiego). W rpsie 96 na s. 57 powiedziano, że akta te będą przeznaczone dla kancelarii zadwornej Krasickiego; ta przecież mogła je przekazać Konsystorzowi Łowickiemu (albowiem pochodziły z dek. rudzkiego).— Tym bardziej trudno nam teraz powiedzieć, ile z tych materiałów wiz. ocalało dotąd w archiwach dekanalnych i parafialnych d. archidiecezji gnieź.

Ponieważ omawiane akta wytworzyli dziekani przy udziale proboszczów, różny jest ich format i jakość papieru, rozmaita staranność pisma i objętość opracowań, różna wartość źródłowa tych przekazów. Na plus dla treści tych materiałów mogła wpłynąć duża liczba ich autorów, a na minus niedoświadczenie, czy nawet niedbałość niektórych.— Wszystkie jednostki archiwalne są formatu in folio (2°); format zwykły posiada syg. 92, większy poz. 90: różnego formatu — większego i mniejszego — są księgi 91, 93—97.— Znaki wodne figurują na papierze wszystkich poszytów.— Wszystkie akta tej serii wiz. zostały zredagowane w j. polskim.

Spośród ważniejszej treści, zawartej w rpsach 90—97, można wskazać na odwiedziny kościoła par. w Gidlach (dek. radoms.) przez a-bpa Krasickiego w dniu 18 VIII 1796. Przy tej okazji podano drugie jego imię — Błażej (syg. 94 s. 81), prawie nie znane historykom.

W tejże księdze na s. 59 powiedziano, że par. Dmenin leży „w Territorium Łowickim" — zamiast oznajmić, iż znajduje się w zasięgu władzy Konsystorza Łowickiego.

W poz. 93 na s. 39 wspomina się o oficjałacie for. w Radomsku pod r. 1644.

Liczne sumariusze dokumentów par., np. w poz. 94, 97, uwzględniają również dekrety ref. wizytacji poprzednich, w ich liczbie dla nas zaginionych. W syg. 97 na s. 8 i 33 jest mowa o zag. lustracji gen. ter. wieluńskiego, dok. w r. 1711 przez prał. Kazimierza Zygmunta Oyrzyńskiego. Rps 96 na s. 74 nazywa wizytację gen., odbytą w r. 1780 w ter. wieluńskim przez kan. Gałęskiego i Chrzanowskiego (ks. 76) „garnyszowską", jako że stanowi ona dokończenie lustracji zaczętej w 1779 przez bpa Garnysza (poz. 74—75). Na tej samej str. jest mowa o starszych, niż obecnie rejestrowane, wizytacjach dziekańskich dek. rudzkiego. Prawie wszędzie po parafiach spotyka się odpisy z *Liber beneficiorum* Łaskiego.

Wzmianki o większych bibliotekach kościelnych zanotowano w Koniecpolu — 635 książek (syg. 94 s. 156) i Radomsku — 81 dzieł (tamże s. 231). Niefachowe katalogi książek wpisano do akt w Chotowie, Czarnożyłach i Ożarowie (poz. 96 s. 9—11, 28—29, 104—105). W całej serii wizytacyjnej liczne pieczęcie.

Spotyka się też w owych burzliwych czasach zapiski o okradaniu kościołów (np. rps 94).

Na tym kończę wprowadzenie, i tak przydługie, do nin. serii akt wiz. z czasu rządów Krasickiego. Pewne objaśnienia na ten temat znalazły się już chyba we wprowadzeniach ogólnych do trzech poprzednich zeszytów mego dzieła. Zresztą prawie wszystko, co potrzeba wiedzieć o tych księgach i ważniejszej ich treści, znajdzie czytelnik w każdej pozycji archiwalnej, w 6 p. jej opisu pt. uwagi, które stanowią szczegółowe wstępy do kolejnych rękopisów.

Uwagi tu wypowiedziane będą częściowo aktualne także dla drugiej serii lustracji a-bpa Krasickiego oraz dla ogółu materiałów z okresu administracji prał. Malczewskiego.

ARCHIDIAKONAT ŁĘCZYCKI

90

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 90.**

[2. Tyt. nad.] Szczątki akt nadzwyczajnej wizytacji dziekańskiej **Dekanatu Kłodawskiego,** przeprowadzonej w roku **1797** (z nakazu arcybisku-

pa Ignacego Krasickiego [208]) przez miejscowego dziekana Wincentego Wojciechowskiego [209].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35,4×20,3 cm).— Stron (świeżo policzb.) 6; s. 2 czysta.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Objaśnienia znajdujące się we wstępie ogólnym do wizytacji nin. serii (za rządów Krasickiego) oraz w paralelnym do tego elemencie opisu syg. 91 odnoszą się w istocie również do tej pozycji.— Nagłówek w p. B wyraźnie nazywa akta wizytacją dziekańską, poleconą przez arcybiskupa.— Być może, iż podniszczone 2 karty akt nin. sygnatury pochodzą nie z zasobu archiwalnego wydanego w r. 1822 diec. kujawsko-kaliskiej przez Gniezno (akta odesłane właściwemu konsystorzowi), ale z materiałów przewidzianych w r. 1797 przez dziek. Wojciechowskiego dla par. Borysławice.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Opisanie stanu kościoła y przy nim beneficium borysławskiego z rozkazu j.o.imć xięcia podczas wizyty dekanalney przez wjx. Wincentego Woyciechowskiego, proboszcza krosniewskiego, dziekana kłodawskiego d. 24 listopada roku 1797 uczynione" s. 3—6:
   — Wieś; kościół pw. Wniebowzięcia NMP s. 3.
   — Opis bez zakończenia i uwierzytelnienia.

91

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 91.**

[2. Tyt. nad.] Akta specjalnej wizytacji dziekańskiej **Dekanatu Tuszyńskiego,** przeprowadzonej w latach **1797—1798** (z polecenia arcybiskupa Ignacego Krasickiego [210]) przez miejscowego dziekana Józefa Miniszewskiego [211].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35,8 i mniej × 22,6 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 166; str. czyste: 2, 4, 10, 38, 47, 54, 60, 72, 82, 98, 106, 120, 122, 144, 160, 166.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

---

[208] Ignacy Krasicki h. Rogala, znany poeta, prozaik i bibliograf polski (1735—1801). Był kolejno koadiutorem warmińskim z tyt. bpa uranopolitańskiego (od r. 1766), nast. księciem-biskupem na Warmii (1766—1795), wreszcie arcybiskupem gnieź., ale już bez tyt. prymasa Polski. (Korytkowski A, V 215—252.— Szostkiewicz s. 102.— PSB, XV 144—150.— ADW: AAG. Wiz. 90—104, 131).

[209] Ks. Wincenty **Wojciechowski,** akt. proboszcz par. Krośniewice i dziekan kłodawski. (ADW. AAG. Wiz. 90 s. 3).

[210] Por. przyp. 208.

[211] Ks. Józef **Miniszewski,** akt. proboszcz par. Kurowice a dziekan tuszyński. (ADW: AAG. Wiz. 91).

[6. Uwagi] Wizytacja nin. należy do serii ekstraordynaryjnych lustracji dziekańskich, nakazanych w r. 1797 przez arcybiskupa Krasickiego (s. 87, 159). Dziekan tuszyński przeprowadził ją na przeł. 1797 i 1798 r. Jedynie par. Rzgów opóźniła się w dostarczeniu opisu do l. 1799—1800.— Mimo zmienionej formy odbywania wizytacji — jako że sami proboszczowie odpowiadali na pytania instrukcji lustracyjnej, a nadto sprawozdania dotyczą opisu samego stanu kościoła i beneficjum oraz zawierają inwentarz kościelny i beneficjalny — dziekan nazywany jest tu wizytatorem (s. 9), jego akcja — wizytacją dekanalną (s. 11, 31, 87, 135, 143), akta słusznie uchodzą za wizytacyjne.— W części B nin. syg. daję oryginalne nagłówki sprawozdań proboszczowskich. W następstwie tego jedne miejscowości parafialne występują tu w formie rzeczownikowej, drugie w przymiotnikowej. Z treści akt nie zdołałem ustalić rangi prawno-społecznej (miasto czy wieś) osad Będków i Rzgów. Proboszczowie nie podali też wezwań kościołów par. w Bąkowej Górze, Bogdanowie, Kurowicach, Suchcicach. W sumariuszach dokumentów danych parafii, z których obszerniejsze melduję, można z powodzeniem szukać dekretów ref. wizytacji zaginionych a-diak. łęczyckiego. Ślicznie zostały wykonane opisy par. Mierzyn i Rozprza.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Opis stanu koscioła i plebaniy bąko-gorskiey uczyniony d. 10 jan. 1798" s. 3, 5—9:
   — Dziekan nazwany jest wizytatorem s. 9.
   — Wieś; tyt. kościoła nie zapis.
   — Podp. prob. Feliksa Kamockiego, komis. świec. F. Szabel'a i dziek.; piecz. par., Szabel'a i dek. s. 9.
2. „Wizyta kościoła parafialnego bątkowskiego roku 1798, dnia 11 stycznia przez wjmć xiędza Jozefa Miniszewskiego, proboszcza kurowickiego, dziekana tuszynskiego" s. 11—18:
   — Kościół par. pw. Narodzenia NMP s. 11.
   a. Rosocha, wieś. Filia par. Będków z kościołkiem pw. św. Zygmunta kr., niegdyś parafia s. 11.
   — Sumariusz dokumentów s. 16—18.
   — Podp. prob. Mikołaja Drużbackiego i dziek.; piecz. dek. s. 18.
3. „Opis kościoła parafialnego bęczkowskiego, sprzętow koscielnych, inwentarza i sprzętow gospodarskich plebanij bęczkowskiey roku P-go 1797 uczyniony" s. 19—26:
   — Wieś; kościół pw. św. Andrzeja ap. s. 19.
   — Sumariusz dokumentów s. 25—26.
   — Podp. prob. Feliksa Jarzyńskiego i dziek.; piecz. dek. s. 26.
4. „Koscioł bogdanowski" („dan 27 jan. 1798") s. 27—30:
   — Wieś; wezw. kościoła nie pod.
   — Podp. prob. Józefa Dobrzelewskiego i dziek.; piecz. dek. s. 30.

5. „Wizyta kościoła farnego d ł u t o w s k i e g o r-u 1798" s. 31—37:
   — Wieś; kościół pw. Trzech Króli s. 31.
   — Podp. prob. Marcina Jechurskiego i dziek.; piecz. dek. s. 37.
6. „Stan fary g u m u l i n s k i e g o kościoła" („d. 10 januarij a. Dni 1798") s. 39—46:
   — Wieś; kościół, będący do r. 1631 filią par. Piotrków, pw. św. Mikołaja b. s. 39.
   — Podp. prob. (Jana) Kowalewskiego i dziek.; piecz. dek. s. 46.
7. „Opis kościoła y beneficium g o r z k o w s k i e g o w roku 1798 podany" s. 48—52:
   — Wieś; kościół pw. św. Katarzyny pm. s. 48.
   — Podp. prob. Ludwika Wiśniowskiego, premons. i not. dek., oraz dziek.; piecz. dek. s. 52.
8. „Opis stanu kościoła i plebaniy w K u r o w i c a c h uczyniony d. 20 jan. 1798" s. 53, 55—59:
   — Wieś; tyt. kościoła nie zapis.
   — Podp. prob., którym jest dziekan, i w-dziek. a pleb. par. Srock Piotra Meybaum'a; piecz. dek. i w-dziek. s. 59.
9. „Opis kościoła i beneficium m i e r z y n s k i e g o w roku 1797 podany" s. 61—71:
   — Wieś; kościół pw. św. Mikołaja b. s. 62.
   — Sumariusz dokumentów s. 69—71.
   — Podp. prob. Franciszka Caderer'a i dziek.; piecz. dek. s. 71.
10. „Plebanij m o s z c z e n i c k i e y z jey budynkami, dochodami, inwentarzem, rolami, łąkami i kościołem z jego kaplicami, dzwonnicą y sprzętem w roku 1797 opisanie przez xiędza Jana Laryssę Zdanowskiego, plebana moszczenickiego" s. 73—82:
    — Wieś; kościół pw. św. Krzyża s. 73.
    — Podp. prob. i dziek.; piecz. par. i dek. s. 81.
11. „Stan ekonomiczny y dochodowy kościoła farnego p o s t ę k a l s k i e g o opisany roku 1797" s. 83—86:
    — Wieś; kościół pw. św. Sebastiana m. s. 83.
    — Sumariusz dokumentów s. 85—86.
    — Podp. prob. Marcina Mossakowskiego i dziek.; piecz. dek. s. 86.
12. „Inventarium totius suppellectilis eccliae et oeconomicae eccliae parlis R a c z n e n s i s circa introductionem illris adm. rndi Gregorij Rzewuski ad hocce beneficium a. 79mo d. 16 mens. 8-bris et p[er] eundem juxta inventarium et jura eccliae connotatum et conscriptum d. 17 vero mensis januarii a. 98 in praesentia illris adm. rndi Josephi Miniszewski, decani foranei Tuszynensis, curati in Kórowice sub tempus visitationis ex mandato cellmi moderni principis et archi-eppi verifficatum" s. 87—97:
    — Wieś; kościół pw. św. Stanisława b. i św. Wawrzyńca m. s. 87.
    — Sumariusz dokumentów s. 96—97.
    — Podp. prob. i dziek.; piecz. par. i dek. s. 97.
13. Miasteczko „R o z p r z a" („A. Dni 1798, d. 23 januarij") s. 99—105:
    — Kościół pw. Nawiedzenia NMP s. 99.
    — Sumariusz dokumentów s. 104—105.
    — Podp. prob. Franciszka Grabowskiego i dziek.; piecz. dek. s. 105.

14. „Opis kościoła i beneficium rzgowskiego w r-u 1799 podany" s. 107—117:
— Kościół pw. św. Stanisława b. s. 107.
— „Regestr skradzionych rzeczy z kościoła parafialnego rzgowskiego w nocy z dnia 26 na 27 lutego roku Panskiego 1800" s. 116—117.
— Podp. prob. Konrada Wanisch'a i dziek. s. 117.

15. „Stan osobisty kościoła farnego srockiego" („d. 1 januarii anno 1798") s. 119, 121, 123—134:
— Akta wyk. fracta pagina.
— Wieś; kościół pw. św. Benedykta op. s. 123.
a. Brzoza, wieś na ter. Srock, posiadająca kaplicę pryw. we dworze dziedz. Kempistej („Kempisty") s. 123.
b. Zeromin, wieś w par. Srock, gdzie w majątku szl. Domaniewskiego istnieje kaplica pryw. s. 123.
— Podp. prob. Piotra Aniceta Meybaum'a i dziek.; piecz. dek. s. 134.

16. „Stan i fabryka kościoła parafialnego suchcyckiego opisana na wizyte dekanalną w roku 1797" s. 135—142:
— Wieś; wezw. kościoła nie pod.
— Podp. prob. Onufrego Wrotnowskiego, zak. i dziek.; uszk. piecz. dek. s. 142.

17. „Opis stanu plebanij sulejowskiey, kościoła, inwentarza y całey ruchomosci, podany podczas wizyty dnia 13 januarij a-o 1798".— „Plebanij sulejowskiey z jey budynkami, dochodami, inwentarzem, rolami, łąkami y kościoła z jego kaplicami, dzwonnicą y sprzętem w r. 1798 opisanie przez x. Joachima Maja, plebana sulejowskiego, zakonu cysterciens-kiego, professa klasztoru sulejowskiego" s. 143—152:
— Miasteczko; kościół par. pw. św. Floriana m. s. 145.
a. Kościółek pw. Niep. Poczęcia NMP i św. Stanisława b. s. 151—152.
b. Wies Nowa, mająca kaplicę publ. pw. św. Idziego op. s. 152.
— Podp. prob. i dziek.; piecz. par. i dek. s. 152.

18. „Stan fary tuszynskiego kościoła" („d. 24 januarij 1798") s. 153—158:
— Kościół znajduje się nie w mieście Tuszyn, ale we wsi Tuszynek i jest pw. św. Witalisa m. s. 153.
— Podp. prob. Józefa Saclng? i dziek.; piecz. dek. s. 158.

19. „Opisanie kościoła farnego witowskiego podług przepisu z kancellaryi j.o. xcia Ignacego z Siecina i Krasiczyna S.P.R. hrabiego Krasickiego, z Bożey i S. Stolice Apostolskiey łaski arcy-biskupa gnieźnieńskiego, pierwszego xcia, wydanego w roku 1797" s. 159, 161—165:
— Wieś; kościół opacki Premonstratensów i jedn. par. pw. św. Małgorzaty pm. i św. Eustachego m. s. 161.
a. Kościołek czy raczej kaplica publ. na cmentarzu grzeb. pw. św. Marcina b. s. 162.
— Wzm. o bibliotece Norbertanów s. 164.
— Zapis. o pożarze klasztoru w r. 1265 i zniszczeniu najstarszych dok. s. 165.
— Podp. dziek. i prob.-op. Eustachego Sucheckiego; piecz. dek. i op. s. 165.

92

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 92.**

[2. Tyt. nad.] Resztki akt ekstraordynaryjnej wizytacji dziekańskiej **Dekanatu Zgierskiego,** przeprowadzonej w roku **1797** (z nakazu arcybiskupa Ignacego Krasickiego [212]) przez miejscowego dziekana Jana Antoniego Górskiego [213].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (33,8×20,7 cm).— Stron (świeżo policzb.) 16; str. czyste: 2, 16.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Objaśnienia jak w równorzędnym punkcie syg. 90 i 91.— Słowa „Ecclesiae Brzezinen[sis]" (s. 3) mogą oznaczać, że akta były przeznaczone przez dziekana dla archiwum parafialnego.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Inwentarz kościoła parafialnego brzezinskiego, z wyraznego rozkazu j.o.xcia jmci biskupa gnieznienskiego Krasickiego roku P-o 1797-go, dnia 18 novembris spisany" s. 3—15:
   — Akta wyk. fracta pagina.
   — Miasto s. 3; tyt. kościoła nie zapis.
   — Opis i inwentarz zweryfikowany 29 I 1798 przez dziekana oraz przez niego podp. i obwar. dek. piecz. opł., już po śmierci prob. Józefa Kaszewskiego s. 15.

ARCHIDIAKONAT UNIEJOWSKI

93

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 93.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji nadzwyczajnej **Dekanatu Brzeźnickiego,** przeprowadzonej w latach **1797—1798** (z polecenia arcybiskupa Ignacego Krasickiego [214]) przez miejscowego dziekana Mikołaja Józefa Żarnowskiego [215].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35,8 i mniej × 22 i mniej cm).— Stron

---

[212] Zob. przyp. 208.

[213] Ks. Jan Antoni **Górski,** akt. proboszcz par. Bratoszewice i dziekan zgierski. (ADW: AAG. Wiz. 92 s. 15).

[214] Por. przyp. 208.

[215] Ks. Mikołaj Józef **Żarnowski,** akt. proboszcz par. Stróża a dziekan brzeźnicki oraz kanonik hon. uniejowski i egzaminator diec. (ADW: AAG. Wiz. 93).

(świeżo policzb.) 186; ze s. 56 przejście na 61; str. czyste: 2, 8, 22, 30, 42, 52, 62, 64, 92, 94, 104, 124, 130, 158.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Niektóre objaśnienia, nasuwające się w tej poz., zostały już wypowiedziane w paralelnym punkcie syg. 90 i 91.— Prawie wszystkie nagłówki poszcz. opisów uważają je za akta wizytacyjne (s. 3, 9, 23, 33, 41, 65, 95, 125, 131, 157, 165, 177).— Ze s. 65 dowiadujemy się, że a-bp Krasicki zarządził omawianą serię specjalnych wizytacji dziekańskich i przepisał dla niej „punkty czyli rozdziały".— W zamieszczanych tu sumariuszach dokumentów kolejnych parafii spotyka się również dekrety ref. poprzednich lustracji.— Na s. 39 położono wzmiankę o of. radomszczańskim Wojciechu Rychelskim z 11 III 1644.— Odnośnie Mstowa nie podano rangi prawno-społecznej; można jednak przypuszczać, że było to miasto.— Akta nie zapisały tytułów kościołów par. w Makowiskach i Mstowie (par. i prep. zak.).— Nota „ad celsissimum principem" (s. 63) oznacza, iż egzemplarz akt, który posiadamy, był przeznaczony dla właściwego konsystorza czyli w dalszej kolejności dla ordynariusza archidiecezji.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Wizyta dziekańska kościoła parafialnego borowinskiego roku 1797, miesiąca grudnia" s. 3—7:
   — Wieś; kościół pw. św. Wawrzyńca m. s. 3.
   — Podp. prob. Jacka Bielskiego, kol. Franciszka Paciorkowskiego i dziek.; piecz. par. i dek. s. 7.
2. „Stan farnego kościoła brzeznickiego, w parafii y dekanacie brzeznickim, na wizycie dziekańskiey okazany r-u 1797, d. 19 grudnia" s. 9—21:
   — Miasteczko; kościół (wg trad. zbud. w r. 1117) pw. św. Jana (Chrzc.) s. 9.
   — „Dokumenta koscielne" i kopiarz s. 18—20.
   a. Kościołek filialny (pierwszy parafialny) pw. św. Stanisława b. s. 20.
   b. Kaplica publ. pw. św. Walentego m. na przedmieściu s. 20.
   c. Prusicko, wieś w par. Brzeźnica, gdzie istnieje kaplica publ. pw. św. Barbary pm. s. 20.
   d. Strzelce, wieś na ter. par. Brzeźnica, posiadająca kaplicę (publ. lub pryw.) s. 20.
   — Podp. prep. Ignacego de Saubergier'a kan. smol. i dziek.; piecz. par. i dek. s. 21.
   e. „Opisanie kościoła szpitalnego brzeznickiego, w miasteczku jego krolewskiey mości, w kresie radomskim, w dekanacie brzeznickim, w parafij teyże samey, pod czas wizyty dziekańskiey a-o Dni 1798, d. 26 mensis februarij" s. 23—29, 31—32:
   — Kościół pw. św. Walentego m. i Ducha Św. s. 26.
   — Podp. burmistrza z radą, jako kolatorów, prep. szpit. J(ana) Gr(z)e-(gorza) Olędzkiego i dziek. oraz piecz. m. Brzeźnicy, prep. szpitalnej? (z orłem) i dek. s. 29, 32.

3. „Opis stanu kościoła dworszowskiego podczas wizyty dziekanskiey d. 9 grudnia 1797 roku" s. 33—40:
   — Wieś; kościół pw. św. Michała arch. s. 33.
   a. Kaplica pryw. w miejsc. dworze Paulinów s. 33.
   — Kopia odpisu *Liber beneficiorum* Łaskiego, dok. 15 VII 1597, dot. par. Dworszowice s. 38—39.
   — Wzm. o of. radomszczańskim Wojciechu Rychelskim pod 11 III 1644 s. 39.
   — Podp. prob. Wincentego Fer(ariusza) Stobieckiego, ks. Rafała Borkiewicza, paul. prok. starostwa brzeźnickiego i dziek.; piecz. par. i dek. s. 40.
4. „Opis stanu kościoła y plebanii działoszynskiej podczas wizyty dziekanskiej w roku 1797, w miesiącu grudniu sporządzony", „dnia szostego grudnia" s. 41, 43—51:
   — Miasto; kościół pw. św. Stanisława b. s. 43, 51.
   a. Kaplica publ. pw. Przemienienia Pańskiego przy miejsc. pałacu szl. s. 43.
   b. Trębaczew, wieś. Filia z kościołem pw. św. Mikołaja b., kiedyś parafialnym s. 43.
   c. Sczyty, wieś. Filia z kościołem pw. Wszystkich Świętych, niegdyś parafialnym s. 43—44.
   — Podp. prob. Bogusława Psarskiego i dziek.; piecz. par. i dek. s. 51.
5. „Opis kościoła jedleńskiego farnego y beneficium jego" s. 53—56, 61:
   — Wieś; kościół pw. Wszystkich Świętych s. 53.
   — Uwaga. Już po spaginowaniu akt spostrzeżono, że na s. 57—60 znajduje się drugi egz. opisu tej parafii, który wskutek tego wyjęto z całości rękopisu, przekazując go do dubletów.
   — Podp. kol. Pauliny Walewskiej, prob. Karola Woickiego i dziek.; piecz. Walewskiej, par. i dek. s. 61.
6. „Opisanie kościoła parafialnego kruszyńskiego z wszelkiemi przynależytosciami i przyległosciami, podług punktow czyli rozdziałow w processie wyrażonych, na wizytę dziekańską w roku Pańskim 1798-m przypadaiącą wiernie wyrażone" s. 63, 65—91, 93:
   — Opis wyk. fracta pagina.
   — Wieś; kościół pw. św. Macieja ap. i Niep. Poczęcia NMP s. 69.
   — Podp. prob. B. Chrzanowskiego, ks. Florentego Bieleniewicza, dom., miejsc. kapelana (prawdop. dworu hr. Adama Potockiego, wojewodzica bełskiego s. 65) i dziek.; piecz. dek. s. 91, 93; piecz. par. s. 93.
   — „Additament[um] do opisu kościoła kruszyńskiego" s. 93.
7. „Opis kościoła parafialnego lgockiego, beneficium y dochodow jego w trakcie wizyty dekanalney 1797, w miesiącu grudniu" s. 95—100:
   — Pomiędzy s. 98 a 99 brak jednej karty zapis.
   — Wieś; kościół pw. św. Klemensa p. s. 95.
   — „Dokumenta y papiery koscielne" s. 99—100.
   — Podp. prob. Tomasza Dzwonkowskiego i dziek.: piecz. par. i dek. s. 100.
8. „Inwentarz sprzętow y ruchomości kościoła farnego makowiskiego 1797" s. 101—103:

— Wieś; wezw. kościoła nie pod.
— Podp. prob. Macieja Drozdowskiego i dziek.; piecz. par. i dek. s. 103.

9. „Inventariu[m] argenteriae, apparatuu[m], ornamentorum ac totius supellectilis, quae reperiri potest in sacristia et thesauro Ecclesiae Collegiatae Mstoviensis Canonicor[um] Regularium Lat[eranensium] anno Dni 1797, die 13 10-bris conscriptus" s. 105—116:
— Rangi miejscowości i tyt. kościoła (12 ołtarzy) nie zapis.
— Podp. trzech kanoników reg. i dziek.; piecz. konw. i dek. s. 116.
a. „Inwentarz kościoła filialnego rędzińskiego do kościoła kollegiaty mstowskiej Kanoników Regularnych Lateraneńskich należącego dnia 17 grudnia 1797 spisany" s. 117—123:
— Wieś; parafia afil. do prep. mstowskiej s. 123; kościół pw. św. Otylii op. s. 117.
— Podp. prob. A. Gilewskiego, kan. reg. i dziek.; uszk. piecz. par. i dek. s. 123.

10. „Wizyta dziekańska kościoła parafialnego mykanowskiego roku 1797, miesiąca grudnia" s. 125—129:
— Wieś; kościół (pierwszy zbud. w r. 1216) pw. św. Leonarda op. i św. Marii Magdaleny s. 125.
a. Cykarzow, wieś w par. Mykanów, mająca kaplicę publ. s. 125.
— „Dokumenta i papiery koscielne w iednę xięgę pod tytułem Archiwum Kościoła Mykanowskiego porządnie zebrane..." s. 129.
— Podp. prob. Jacka Bielskiego i dziek.; piecz. par. i dek. s. 129.

11. „Opis kościoła parafialnego w miasteczku Paięcznie, leżącym w woiewództwie sieradzkim, powiecie radomskim, z iego sprzętami i funduszami do probostwa, mansionaryi, prebendy, organaryi i szpitala przywiązanemi, roku 1797 przy wizycie dziekanskiey sporządzony" s. 131—150:
— Kościół pw. św. Leonarda op. i Wniebowzięcia NMP s. 132.
— Sumariusz dok. par. s. 142—143.
a. Iayki, wieś na ter. par. Pajęczno, posiadająca kościołek i kapelana s. 143.
— Podp. prob. Waleriana Bogdanowicza, kol. Franciszka Święcickiego, dziedz. Siemkowic i Wręczycy, oraz dziek.; piecz. dek. s. 150.

12. „Opis kościoła y beneficium w Siemikowicach roku 1797°" s. 151—157:
— Wieś; kościół pw. św. Marcina b. s. 151.
— Podp. prob. Mateusza Maurycego z Wyrzyk Wyrzykowskiego, kan. łas., kol. Franciszka Święcickiego i dziek.; piecz. par., kol. i dek. s. 157.

13. „Opisanie kościoła parafialnego strozkiego w archidycesyi gnieznińskiey, w dekanacie brzeznickim, w dystrykcie radomskim, w czasie wizyty dekanalney 1797", „dnia 20 miesiąca grudnia" s. 159—164:
— Wieś; parafia fund. i eryg. w r. 1690; kościół pw. św. Józefa i św. Kazimierza kr. s. 159.
— Par. dziekańska, zatem podp. ks. Mateusz Maurycy Wyrzykowski, kan. łas., prob. siemkowski — jako introduktor i Franciszek Józef Jankowski, kan. hon. łow., prob. kobielski, dziek. radomszczański dopiero podczas wiz. 24 XI 1800 s. 164.

14. „Wizyta dziekanska kościoła parafialnego wąsowskiego [Wąsosz] 1797" s. 165—176:

— Opis wyk. fracta pagina.
— Wieś; kościół pw. św. Andrzeja ap. s. 165.
— Podp. prob. Ignacego Piotra Nerezjusza, eksdom. i dziek.; piecz. par. i dek. s. 176.

15. „Stan i opis kościoła farnego wiewieckiego, inwentarza tak kościelnego, iako też i ekonomicznego, 1797 podczas wizyty dekanalney" s. 177—186:
— Opis wyk. fracta pagina.
— Wieś; kościół pw. św. Marcina b. s. 177.
a. Kaplica pryw. pw. św. Kazimierza kr. w miejsc. dworze Paulinów s. 178.
— Podp. prob. Walenty Tryxiński, kan. kat. liw. i dziek.; piecz. par. i dek. s. 186.

94

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 94.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji specjalnej **Dekanatu Radomszczańskiego,** przeprowadzonej w latach **1797—1798** (z nakazu arcybiskupa Ignacego Krasickiego [216]) przez miejscowego dziekana Franciszka Józefa Jankowskiego [217].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (36,2 i mniej × 23 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 318; str. czyste: 2, 4, 18, 34, 36, 48, 58, 70, 78, 106, 130, 142, 144, 174, 190, 192, 210, 222, 248, 252, 254, 260, 286, 294, 308, 314.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Pewna ilość wyjaśnień, aktualnych w nin. poz., została podana w równorzędnym punkcie syg. 90 i 91.— Zarówno dziekan w swej weryfikacji akt prawie zawsze, jak też większość nagłówków poniższych opisów (s. 71, 79, 143, 221, 237, 239, 261, 265) uważają nin. dokumentację za wizytacyjną.— Akta informują, że lustrację nakazał a-bp Krasicki (s. 143, 165), względnie jego Konsystorz Gen. w Łowiczu (s. 19, 253), który też przysłał w tym względzie dziekanom pytania wizytacyjne (s. 193, 287). Instrukcję tę, nazywaną przez proboszczów rubrykami, uda się odtworzyć ze sprawozdań.— Dziekan radomszczański podpisywał akta na końcu, nie używając przy tym pieczęci dek.; podobnie rządcy parafii.— Proboszczowie opracowali dokumentację z różną starannością, a staruszek w Soborzycach zupełnie niedbale.— Obszernie potraktowane sumariusze dokumentów par. wyliczają także dekrety ref. daw. wizytacji, często zaginionych: archidiakońskich

[216] Zob. przyp. 208.

[217] Ks. Franciszek Józef **Jankowski,** akt. proboszcz par. Kobiele i dziekan radomszczański, a także kanonik hon. łowicki. (ADW: AAG. Wiz. 94).

i generalnych (s. 209, 318), dziekańskich (s. 54). W treści akt spotyka się liczne wzmianki o kradzieżach po kościołach. Wspomniano o dwóch większych bibliotekach kośc. — w Koniecpolu (s. 156 — 635 dzieł) i Radomsku (s. 231 — 81 książek). Proboszcz z Dmenina uważa, iż jego parafia leży „w terytorium łowickim", zamiast powiedzieć, że podlega władzy Kons. Gen. w Łowiczu (s. 59). W opisach nie określono rangi miejscowości Żytno i opuszczono wezwania kościołów par. w Dobryszycach, Grzymalinej Woli, Kamieńsku, Koniecpolu z filią Chrząstów, Niedośpielinie (14a).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Stan kościoła parochialnego borzykowskiego, leżącego w woiewodztwie sieradzkim, w dystrykcie radomskim, w archidiecyzyi gnieznieyskiey, archidiakonacie uniejowskim, w officialstwie y dekanacie radomskim, wewnętrznie y zewnętrznie, z cmentarzem, dzwonicą, apparatami y ornamentami wszelkiemi, toż y zabudowaniem plebańskim, grontami, ogrodami, łąkami etc. dnia 20 listopada 1797 roku spisany" s. 3, 5—17:
   — Wieś; kościół pw. św. Piotra i Pawła ap. s. 5.
   a. Kościołek pw. św. Mikołaja b., położony o 2 staja w kier. zach. od w. Borzykowa s. 6—7.
   — Podp. prob. Józefa Piotrowskiego; weryf. opisu przez dziek. 20 XI 1797 podczas wiz. s. 17.
2. „Inwentarz probostw[a] chełmskiego spisany przy introdukcyi wjmci xiędza Daniela Korabity Ostrowskiego, archi diakona kurzelowskiego a teraz proboszcza chełmskiego y przez tegoż odebrany z rąk wjmci xiędza Mikołaia Druzbadzkiego, proboszcza bętkowskiego a na ten czas komendarza chełmskiego, po smierci s. pamięci Teodora Siemienskiego, dziekana metropolitalnego gnieznienskiego, kanonika warsawskiego, proboszcza pęcickiego y chełmskiego, w dniach stycznia roku 1796-go, a teraz przepisany roku 1797-go w dniach grudnia, z roskazu Konsistorza Generalnego Łowickiego" s. 19—33:
   — Wieś; parafia przyłączona 5 X 1796 z dek. kurzelowskiego; kościół pw. św. Mikołaja b. s. 19.
   — Podp. kap. Alojzego Nalichowskiego, zak.; weryf. akt przez dziek. 7 I 1798 w czasie wiz. s. 33.
3. „Stan kościoła parafialnego cielętnickiego wewnętrznie y zewnętrznie, z cmentarzem, dzwonicą, apparatami, ornatami, wraz z zabudowaniem plebanskim, grontami, ogrodami y łąkami, spisany dnia 13 listopada w roku 1797" s. 35, 37—46:
   — Wieś; parafia wydz. z par. Żytno w r. 1767; kościół pw. Przemienienia Pańskiego s. 37.
   — Weryf. opisu przez dziek. 21 XI 1797 podczas wiz. s. 46.
4. „Parafia Dąbrowa czyli inwentarz tak koscielny, iako i ękonomiczny kościoła i plebanij w Dąbrowie, w powiecie i dekanacie radomscenskiem leżącego, roku 1797 spisany i weryfikowany, dnia 20 listopada" s. 47, 49—57:
   — Wieś; kościół pw. św. Jakuba ap. s. 49.

a. Kaplica publ. pw. św. Joachima, znajdująca się w polu, na cmentarzu grzeb. s. 49.
— Podp. przez dziek. Jana Kan(tego) Morawickiego, prob. kłomnickiego, 27 X 1790 w czasie wiz. dek. s. 54.
— Sumariusz dok. par., z którego m. in. dowiadujemy się, że tamt. prob. nazywano prepozytem s. 55—57.
— Podp. prob. Fran(ciszka) Dom(inika) Piotrowskiego, w-dziek.; piecz. w-dziek.; weryf. akt przez dziek. 20 XI 1797 w czasie wiz. s. 57.

5. „Inwentarz kościoła parafialnego dmeńskiego, s. 59—69:
— Wieś; kościół pw. św. Szymona i Tadeusza ap. s. 59.
a. Łagiewniki, wieś w par. Dmenin, w której — na gruncie zw. Bugay — istnieje kaplica publ. czyli kościołek pw. św. Leonarda op. s. 61—62.
— Podp. prob. Adama Jurkowskiego; weryf. opisu przez dziek. w poł. listopada 1797 r. podczas wiz. s. 69.

6. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Dobryszycensis anno Domini millesimo septingentesimo nonagesimo septimo, die 20 novembris expedita" s. 71—77:
— Wieś; tyt. kościoła nie zapis. s. 71.
— Podp. prob. Stanisława Kolumny Walewskiego, kan. liw. i pułt.; weryf. akt przez dziek. w poł. października 1797 r. w czasie wiz. s. 77.

7. „Actum in Gidle sub tempus visitationis decanalis ecclesiae anno 1797, d. 24 9-bris" s. 79, 81—100:
— Wieś; kościół (pierwszy wg trad. zbud. w r. 1059) pw. św. Marii Magdaleny s. 81.
— „Roku 1796 d. 18 sierp. we czwartek po Wniebowzięciu NMP j.o.x.jmć Ignacy Błażey z Krasiczyn[a] Rogala Krasicki, arcybiskup gnesn., przeieżdżaiąc przez Gidle, wizytował ten kościoł" s. 81.
— Wykaz akt archiwum par., zawierającego m. in. księgę pt. Liczba dusz w parafii (in fol. syg. Lit. A) s. 87.
— Sumariusz dok. par. s. 95—100.
— Podp. prob. Kajetana Turowskiego s. 100.

8. „Roku Panskiego tysiąc siedmset dziewięćdziesiąt szostego, dnia siódmego lipca, opisany jest inwentarz kościoła farnego w Grzymaliney Woli, na mieyscu swoim przez wjx. Franciszka Jankowskiego, dziekana radomskiego, proboszcza kobielskiego, po jx. Piotrze Dwuraczyńskim jx. Janowi Słomskiemu oddany..." s. 101—104:
— Wieś; wezw. kościoła nie pod.
— Weryf. akt przez dziek. 4 X 1797 s. 104.

9. „Inwentarz kościoła farnego tudziez probostwa w Kamienskiu miasteczku, w archi-dyakonacie uniejowskim, powiecie, officyalacie i dekanacie radomskim położonego, w r-u 1797[m] in loco loci ułożony" s. 105, 107—114:
— Miasteczko; tyt. kościoła (wspom. już w r. 1291) nie zapis. s. 107.
— W sumariuszu dok. par. zanotowano o wiz. dek. z r. 1789 s. 114.
— Dat. 30 XI 1797 oraz podp. prob. P.J. Nowiny Borkowskiego i znisz. lak. jego piecz. rod.; podp. dziek. s. 114.

10. „Inventarium totius suppellectilis ecclesiasticae et oeconomiae ecclesiae parochialis Kobielensis circa introductionem admodum reverendi Francisci Josephi Jankowski ad hocce beneficium in anno 1792, d. 8

martij, et per eundem juxta modernum inventarium et jura eccle[si]ae sedulissime connotatum et conscriptum anno 1797, die 20 novembris" s. 115—129:
— Wieś; kościół pw. św. Jana ew. i św. Marcina b. s. 115.
— Sumariusz dok. par. s. 128—129.
— Podp. prob. i zarazem dziek. s. 129.

11. „Inwentarz kościelny i ekonomiczny plebanji kodrębskiey po jmci x. Marcinie Kamockim, przeszłym plebanie, spisany r.P. 1797, dnia 2 listopada" s. 131—141:
— Wieś; kościół pw. św. Małgorzaty pm. i św. Jadwigi ks. s. 131.
— Podp. wik. Marcina Mirowskiego i weryf. akt przez dziek. 2 XI 1797 podczas wiz. s. 141.

12. „Inwentarz tak kościelny, iako też y ekonomiczny w czasie wizyty dziekańskiey, z rozkazu celsissimi principis spisany roku 1797, dnia 10 miesiąca listopada, kościoła parochialnego koniecpolskiego" s. 143.— „Stan kościoła farnego koniecpolskiego roku 1797, dnia 10 miesiąca listopada spisany" s. 145—160:
— Parafia przywrócona 5 X 1796 z dek. kurzelowskiego.
— Miasto s. 161; wezw. kościoła nie pod.
— „Książek rożnych authorow na skarbcu 635" s. 156.
a. Hrząstow, wieś. Parafia z kościołem, którego tyt. nie zapis., afil. przed ok. 100 laty do prep. koniecpolskiej s. 160.
— Podp. prep. Józefa Rogowskiego i piecz. par.; weryf. opisu przez dziek. 22 XI 1797 w czasie wiz. s. 160.
— Prebenda Różańcowa (eryg. w r. 1618) w kościele par. w Koniecpolu s. 161—164:
— Podp. preb. i wik. Jana Wysockiego oraz weryf. akt przez dziek. 22 XI 1797 podczas wiz. s. 164.

13. „Opisanie koscioła parafialnego we wsi Maluszynie, w woiewodztwie sieradzkim, powiecie radomskim, dekanacie radomskim, z rozkazu j.o. xcia Ignacego Krasickiego arcy biskupa gnieznieńskiego, w przytomności w.jmci xiędza Franciszka Jankowskiego, dziekana radomskiego, proboszcza kobielskiego, w roku 1797, dnia 30 miesiąca listopada w Maluszynie" s. 165—172:
— Parafia przyłączona 5 X 1796 z dek. kurzelowskiego.
— Wieś; kościół pw. Znalezienia Krzyża św. i św. Mikołaja b. s. 165.
a. Prebenda z kościołem pw. św. Barbary pm. (wyst. w r. 1754 przez ks. Konstantego Jankowskiego, kan. kij., a-diak. kurz., miejsc. prob.) s. 170—172.
— Weryf. opisu przez dziek. 30 XI 1797 w czasie wiz. i podp. prob. Eleuteriusza Miechowicza, zak. s. 172.

14. „Inwentarz koscielny i ekonomiczny plebanii niedospielinskiey, spisany roku 1795to, d. 28 julii, circa introductionem ad ecclesiam parochialem Niedospielinensem rndi Friderici Bielecki, ejusdem beneficii instituti parochi, et per illustrem adm. rndum dnum Blasium Wypychowicz ad possessionem suprafati beneficii introducti" s. 173, 175—189:
— Parafia znajduje się jeszcze w dek. kurzelowskim s. 186.
— Wieś; kościół pw. św. Katarzyny pm. i św. Kazimierza kr. s. 175.
— Podp. różnych kapłanów w r. 1795 s. 186, 189.
— Weryf. akt przez dziek. 9 X 1797 podczas wiz. s. 186.

14a. „Parafia Niedospielin czyli inwentarz tak koscielny, iako i ekonomiczny kościoła i plebanii w Niedospielinie, w powiecie i dekanacie radomskim leżącego, roku 1797 spisany i weryfikowany, dnia 14 listopada" s. 191.— „Opisanie kościoła parafialnego niedospielinskiego, w dekanacie i powiecie radomskim, wojewodztwie sieradzkim sytuowanego, według rubryk z Konsystorza Generalnego Łowickiego nadesłanych w roku 1797, przez x. Fryderyka Bieleckiego, plebana niedospielinskiego" s. 193—209:
— Parafia przywrócona z dek. kurzelowskiego 5 X 1796.
— Wieś; wezw. kościoła nie pod.
— Sumariusz dok. par., wśród których figurują dekrety ref. nie znanych wiz. a-diak. (r. 1633, 1659) i gen. (1761, 1779) s. 207—209.
— Weryf. opisu przez dziek. 14 XI 1779 w czasie wiz. i podp. prob. Fryderyka Bieleckiego s. 209.

15. „Pławno" s. 211—220:
— Miasteczko; kościół pw. św. Stanisława b. s. 211.
— Brak or. nagłówka i końca akt; podp. prob. i weryf. przez dziek.

16. „Inventarium totius suppellectilis ecclesiae et oeconomiae eccl[es]iae praep[osi]turalis ac pa[ro]ch[iali]s Radomscensis circa introductionem prllis adm. rndi Gregorij Rzewuski ad hocce beneficium a° [17]90 d. 20 mensis X-bris, et per eundem juxta inventarium et jura eccl[es]iae connotatum et conscriptum, die vero ultima mensis novembris a° [17]97 in praesentia prlis adm. rndi Francisci Jankowski, decani foranei decanatus Radomscen[sis], sub tempus visitationis ex mandato cellmi moderni principis et archi eppi verifficatum" s. 221, 223—247, 249—251, 253, 255—259, 261—284:
— Miasto; kościół pw. św. Lamberta b. s. 223.
— „81 sztuk ksiąg roznych authorów łacinskich, greckich i polskich starych, złozone za kratą w szaffie zakrystyiney" s. 231.
— Sumariusz dok. kościołów Radomska s. 235.
— „Inwentarz wsi Młodzow, lezącey w woiewodztwie sieradzkim, cyrkulie radomskim, do probostwa radomskiego należącey, przez w.j.xiędza Grzegorza Rzewuskiego spisany y podany pod ziazd w-go j.xiędza dziekana die ultima 9-bris 1797 a°" s. 237—238.
— „Inwentarz wsi Zakrzowka do probostwa radomskiego należący, w powiecie radomskim lezącey, przez wzgo xiędza Grzegorza Rzewuskiego, proboszcza radomskiego, spisany y podany pod ziazd wzgo xiędza Jankowskiego, dziekana z władzy arcy biskupi, dnia ultima novembris an[n]o 1797" s. 239—244.
— „Inwentarz w Zakrzowku zostawiony przez sukcessorów s.p.j.w. Koźierowskiego, biskupa adrateńskiego, kanonika gnieźnienskiego, prałata mstowskiego, proboszcza radomskiego r. [17]90 d. 8 grud." s. 245—247:
— Podp. ekon. J. Jaworskiego, weryf. opisu przez dziek. (30 XI 1797) podczas wiz. oraz podp. prep. G. Rzewuskiego s. 247.
— „Opis altariow czterech w kościele farnym radomskim znaydujących się, uczyniony przez jmć xdza Filipa Multańskiego, altaristy tychże altaryow w roku 1797, dnia pierwszego grudnia opisany" s. 249—251:
— Podp. ołt. Multańskiego s. 251.
— „Inwentarz tak koscielny, iak ekonomiczny dwuch altaryi w kosciele farnym radomskim, z dyspozycyi Illmi Off[icii] L[o]v[iciensis], przeze

mnie nizey wyrazonego właściwego possessora w roku 1797 spisany" s. 253, 255—259:
— Weryf. akt przez dziek. 15 XII 1797 w czasie wiz. i podp. ołt. Józefa Matczyńskiego s. 259.

a. „Inwentarz tak koscielny, iako y ekonomiczny, grontowy prebendy pod tytułem s. M[arii] Magdaleny na przedmiesciu radomskiem przez s.p.j.w.jmci xdza Kozioroskiego, b.a., k.k.g., p. radomskiego, na starym mieyskiem funduszu kościoła y wszystkich nowo wystawionych budynków, a w roku ninieyszym 1797, dnia 15 grudnia w czasie dziekanskiey weryfikowany wizyty" s. 261—264:
— Weryf. opisu przez dziek. 15 XII 1797 podczas wiz. i podp. preb. Maksymiliana Lisowskiego s. 264.

b. „Inventarium ecclesiae Sancti Spiritus Radomscen[sis], tum sacrum quam oeconomicum, conscriptum sub tempus visitationis decanalis die vigesima nona novembris anno Domini millesimo septingentesimo nonagesimo septimo" s. 265—284:
— Sumariusz dok. prep. szpitalnej z l. 1475—1793 s. 275—284.
— Weryf. akt przez dziek. 9 XI 1797 w czasie wiz. oraz podp. prep. Walentego Dąbrowskiego s. 284.

17. „Parafia Rzujowice czyli inwentarz tak koscielny, iako i ekonomiczny kościoła i plebaniy w Rzujowicach, w powiecie i dekanacie radomskim leżącego, roku 1797 spisany i weryfikowany dnia 12 listopada" s. 285.— „Opisanie kościoła parafialnego rzuiowskiego, w dekanacie i powiecie radomskim, woiewodztwie sieradzkim sytuowanego, według rubryk z Konsystorza Generalnego Łowickiego nadesłanych w r-u 1797, przez x. Błażeia Wypychowicza, plebana rzuiowskiego" s. 287—293:
— Parafia przyłączona z dek. kurzelowskiego 5 X 1796.
— Wieś; kościół pw. św. Michała arch. s. 287.
— Podp. dziek. i prob. B. Wypychowicza s. 293.

18. „Kościoł farny soborski [Soborzyce], w dekanacie y powiecie radomskim, w archi diakonacie uniejowskim" s. 295—306:
— Wieś; kościół pw. św. Urszuli pm. i 11 Dziewic MM, patron kośc. i par. św. Józef s. 295.
— Kopia odpisu z *Liber beneficiorum* Łaskiego (wyk. 26 X 1675) dot. par. Soborzyce s. 304—305.
— Podp. prob. Franciszka Rakuskiego, starca, który akta sporządził niedbale s. 306; weryf. opisu przez dziek. 21 XI 1797 podczas wiz. s. 305, 306.

19. „JMJ. Inwentarz kościoła regularnego parafialnego wielgomłynskiego, spisany y podany r.P. 1797, w dni miesiąca listopada" s. 307.— „Opis inwentarza kościoła parafialnego wielgomłynskiego pod rządem ww.oo. Paulinow, podany r.P. 1797, dni miesiąca listopada" s. 309—313:
— Parafia przywrócona z dek. kurzelowskiego 5 X 1796.
— Wieś; kościół pw. św. Stanisława b. s. 309.
— Weryf. akt przez dziek. 1 XII 1797 w czasie wiz. oraz podp. prep. Cherubina Szydłowskiego, paul. s. 313.

20. „Żytne" s. 315—318:
— Rangi miejscowości nie pod.; kościół pw. św. Wawrzyńca m. s. 315.

— Sumariusz dok. par., wśród których jest 5 dekretów ref. daw. wiz. s. 318.
— Weryf. opisu przez dziek. 21 XI 1797 podczas wiz. oraz podp. prob. Felicjana Kantego Kąckiego i sołtysa Rocha Krzyszkowskiego s. 318.

TERYTORIUM WIELUŃSKIE

95

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 95.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji ekstraordynaryjnej **Dekanatu Krzepickiego,** przeprowadzonej w roku **1797** (z polecenia arcybiskupa Ignacego Krasickiego [218]) przez miejscowego dziekana Karola Wolskiego [219].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (34,2 i mniej × 21,2 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 70; str. czyste: 2, 14, 24, 46, 58, 66.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Znaczna liczba objaśnień, przydatnych w tym rpsie, została już omówiona w paralelnym punkcie ks. 90—91 i in.— Również nin. opisy parafii, jakkolwiek prawie się w nich nie wspomina, iż są aktami wizytacyjnymi, trzeba uznać za takąż dokumentację. Głównym powodem tego jest ta sama seria i cel przedstawianych opisów. Ponadto raz zaznaczono (s. 15), że wykonano je z polecenia a-bpa Krasickiego.— Dziwi jedynie fakt, że dziekan Wolski nie posiadał pieczęci własnego dekanatu, lecz posługiwał się takimż instrumentem par. Krzepice, pozostającej we władaniu miejsc. Kanoników Reg., osobiście będąc prob. w Parzymiechach. Natomiast proboszczowie dekanatu posiadali pieczęcie parafialne (opłatkowe) w komplecie.— Dziekana i jego parafię zwizytował oficjał wieluński, prał. Kazimierz Bojański (s. 45).— Akta nie podają rangi miejscowości Praszka a także wezwań kościołów — par. w Mierzycach oraz filialnych w Toporowie, Jaworznie, Strojcu i Kowalach.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Inwentarz kościoła parafialnego dankowskiego, w dekanacie krzepickim leżącego, w roku 1797 spisany" s. 3—13:
— Wieś, prepozytura par.; kościół pw. św. Stanisława b. s. 3.
a. Zaiączki, wieś w par. Danków, posiadająca kaplicę publ., a raczej kościołek pw. św. Zygmunta kr. s. 10—13.

[218] Por. przyp. 208.

[219] Ks. Karol **Wolski,** akt. proboszcz par. Parzymiechy a dziekan krzepicki oraz kanonik wieluński. (ADW: AAG. Wiz. 95).

— Danków, 29 XI 1797. Podp. prep. Kazimierza Wyszkowskiego i piecz. par.; podp. dziek. i piecz. par. krzep., a nie dek. s. 13.

2. „Inwentarz kościoła parafialnego dzietrznickiego, w dekanacie krzepickim leżącego, spisany roku 1797, z rozkazu jasnie oswieconego xcia jmci Ignacego Krasickiego, arcy biskupa gnieznieńskiego" s. 15—18:
— Wieś; kościół pw. św. Katarzyny pm. s. 15.
— Dzietrzniki, 4 XII 1797. Podp. prob. Mateusza Lubojeńskiego, paul., przeora wiel. i piecz. par.; podp. dziek. i piecz. par. krzep. s. 18.
3. „Inwentarz kościoła parafialnego Canonicorum Regularium Lat[eranensium] krzepickiego, w dekanacie tymże, roku 1797 spisany" s. 19—23:
— Miasto; kościół prepozyturalny i jedn. parafialny pw. św. Jakuba ap. s. 19.
— Sumariusz dok. prepozytury zak. i parafii z l. 1357—1766 s. 21—23.
— Krzepice, 3 XII 1797. Podp. prob. Patrycjusza Jankowskiego, kan. reg. lat. i dziek.; piecz. konw. i par. krzep. s. 23.
a. „Inwentarz kościoła szpitalnego w Krzepicach, w tymze dekanacie, spisany 1797" s. 25—28:
— Prepozytura szpit. (eryg. w r. 1436) s. 26, 27; kościół pw. św. Stanisława b. (wyst. w 1725) s. 25.
— Krzepice, 3 XII 1797. Podp. dziek. i prep. szpit. Antoniego Chmielarskiego; piecz. par. i kośc. szpit. krzep. s. 28.
4. „Inwentarz kościoła farnego mierzyckiego, w dekanacie krzepickim leżącego, roku 1797-go spisany" s. 29—38:
— Wieś; tyt. kościoła nie zapis.
a. Toporow, wieś. Filia par. Mierzyce z kościołem, którego wezw. nie pod. s. 37—38.
— Mierzyce, 6 XII 1797. Podp. prob. Mateusza Kisielewicza i piecz. par.; podp. dziek. i piecz. par. krzep. s. 38.
5. „Inwentarz kościołow farnego parzymieskiego i filialnego jaworznickiego, w dekanacie krzepickim, spisany roku 1797-go" s. 39—45:
— Wieś; kościół pw. św. Piotra i Pawła ap. s. 39.
a. Jaworzno, wieś. Parafia afil. do Parzymiech (za a-bpa Łaskiego) z kościołem, którego tyt. nie zapis. s. 43—45.
— Parzymiechy, 7 XII 1797. Podp. prob. i zarazem dziek. oraz piecz. par.; podp. Kazimierza Bojańskiego, dziek. kol. i of. wiel. oraz piecz. Kons. Wiel. s. 45.
6. „Inwentarz kościoła pątnowskiego, dekanatu krzepickiego leżącego, roku 1797 spisany" s. 47—50:
— Wieś; kościół pw. św. Jana ew. s. 47.
— Pątnów, 5 XII 1797. Podp. prob. Karola Kummer'a, kan. sier. i piecz. par.; podp. dziek. i piecz. par. krzep. s. 50.
7. „Inwentarz kościoła farnego praskiego, w dekanacie krzepickim leżącego, roku 1797 spisany" s. 51—57":
— Rangi miejscowości nie pod.; prepozytura par.; kościół pw. Wniebowzięcia NMP s. 51.
a. Stroyec, wieś. Filia par. Praszka z kościołem, którego tyt. nie zapis. s. 53, 54.
b. Kowale, wieś. Filia par. Praszka z kościołem, którego wezw. nie pod. s. 53, 54.

— Praszka, 10 XII 1797. Podp. prep. Leonarda de Lippi, kan. kat. chełm. i kol. kal., oraz piecz. par.; podp. dziek. s. 57.

8. „Inwentarz kościoła parafialnego r u d n i c k i e g o, w dekanacie krzepickim leżącego, w roku 1797-mym spisany" s. 59—65:
— Wieś; kościół pw. św. Mikołaja b. s. 59.
— „Opis funduszu xiędza promotora Bractwa Niepokalanego Poczęcia N.M. Panny w tymże kościele będącego" s. 63—65.
— Rudniki, 13 XII 1797. Podp. prob. Pawła Pierzejowskiego i piecz. par.; podp. dziek. i piecz. par. krzep. s. 65.

9. „Inwentarz kościoła farnego ż y t n i o w s k i e g o, w dekanacie krzepickim leżącego, spisany r-u 1797" s. 67—70:
— Wieś; kościół pw. św. Marcina b. s. 67.
— Żytniów, 15 XII 1797. Podp. prob. Józefa z Wylężyna Gutowskiego i piecz. par.; podp. dziek. i piecz. par. krzep. s. 70.

96

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 96.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji nadzwyczajnej **Dekanatu Rudzkiego**, przeprowadzonej w latach **1797—1799** (z nakazu arcybiskupa Ignacego Krasickiego [220]) przez miejscowego dziekana Kajetana L e ś n i e w i c z a [221].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (34,5 i mniej × 22 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 170; ze s. 150 przejście na 155; str. czyste: 2, 4, 36, 46, 56, 76, 78, 96, 100, 112, 128, 130, 136, 146, 150, 170.— Oprawa z r. 1975 w płótno. Str. 155—170 zbutwiałe w górnej cz. grzbietu.

[6. Uwagi] Większa ilość w y j a ś n i e ń, aktualnych dla tej poz., została już przedstawiona w równorzędnym punkcie syg. 90—91 i in.— Także poniższe opisy kościołów oraz ich inwentarze uważamy za a k t a w i z y t a c y j n e. Należą bowiem do tej samej serii dokumentacji i posiadają wspólny cel z całością akt tej grupy. Zresztą na s. 163 czynności przedstawione w aktach nazwano w i z y t a c j ą d z i e k a ń s k ą. Powiedziano również, iż dokumentacja ta została w y k o n a n a z p o l e c e n i a a-bpa Krasickiego i jest przeznaczona dla jego kancelarii zadwornej (s. 57). W drugim miejscu (s. 79) wspomniano, że spisuje się ją z rozkazu Konsystorza Gen. Łowickiego, co jest równoważne z pierwszym przekazem.— Punkty wizytacyjne i sprawa odtworzenia nie znanej instrukcji są tu takie same jak w całej serii lustracji.— Ogół parafii przedstawił dziekanowi swoje materiały już w r. 1797; jedynie prob. par.

---

[220] Zob. przyp. 208.

[221] Ks. Kajetan Kazimierz **Leśniewicz**, akt. proboszcz par. Chotów i dziekan rudzki. (ADW: AAG. Wiz. 96).

Łaszów podał je w r. 1798, a wikariusze kol. wieluńskiej (odnośnie filii w Dąbrowie i Gaszynie) dopiero w 1799, opóźniając sprawę i psując chronologię wizytacji.— Z treści specjalnej można wskazać na spisy wzgl. zasoby większych bibliotek kościelnych w obrębie dek. rudzkiego, mianowicie w Chotowie 81 dzieł (s. 9—11), w Czarnożyłach ponad 158 (s. 28—29), w Ożarowie — 72 książki (s. 104—105). Sumariusz dokumentów par. Łaszów (s. 74) mówi o większej liczbie akt wizytacji dziekańskich, zachowanych w miejscowym archiwum. To samo źródło wizytację gen., odbytą w terytorium wieluńskim w r. 1780 przez kan. Gałęskiego i Chrzanowskiego (syg. 76), nazywa „garnyszowską" — jakoże była ona dokończeniem lustracji zaczętej przez bpa Garnysza. Księża proboszczowie dekanatu, właściwi autorzy dokumentacji wiz., nie podali tu wezwań kościołów: w Chotowie (par. samego dziekana), Kadłubie z filiami Popowice i Grębień, Łagiewnikach, Raczynie oraz Skomlinie.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Stan kościoła farnego chotowskiego z wszystkiemi do niego należytosciami, opisany w miesiącu grudniu, dnia 6, roku 1797" s. 3.— „Stan kościoła farnego chotowskiego z wszystkiemi do niego należytościami, opisany w miesiącu listopadzie 1797 roku" s. 5—16:
   — Wieś; tyt. kościoła nie zapis.
   — Wykaz książek biblioteki kośc. (83 dzieła) s. 9—11.
   — Sumariusz dok. par. (44 regesty) s. 14—16.
   — Chotów, 6 XII 1797. Podp. prob. i jedn. dziek. Kajetana Leśniewicza oraz piecz. par.; podp. kol. K. Wichlińskiego i jego piecz. s. 16.
2. „Stan kościoła farnego czarnożylskiego z wszystkiemi do niego należytościami, opisany w miesiącu listopadzie 1797 roku" (ten sam tytuł występuje dwa razy) s. 17—35:
   — Wieś; kościół pw. św. Bartłomieja ap. s. 18.
   — Księgozbiór kośc. (ponad 158 dzieł) s. 28—29.
   — Podp. prob. Antoniego Zygmuntowskiego, zast. kol. J. Jaworskiego i dziek.; piecz. par., kol. i dek. s. 35.
3. „Stan czyli opis kościoła y plebanii kadłubskiey, w roku 1797, dnia 1-go grudnia, przez xiędza Kajetana Lesniewicza, dziekana rudzkiego, nizey podpisany" s. 37—44:
   — Wieś; wezw. kościoła nie pod.
   a. Popowice, wieś. Filia par. Kadłub z kościołem, którego tyt. nie zapis. s. 37—38, 40.
   b. Grębin, wieś. Filia par. Kadłub z kościołem, którego wezw. nie pod. s. 38, 40—41.
   — Podp. prob. Wojciecha Paszkowskiego, zast. komis. dóbr Tomasza Majewskiego i dziek.; piecz. par., Majewskiego i dek. s. 44.
4. „Opisanie kościoła parafialnego komornickiego, w dekanacie rudzkim, officyalacie wieluńskim, roku 1797, dnia 29 grudnia uczynione" s. 45, 47—55:
   — Wieś; kościół pw. św. Mikołaja b. s. 47.

— Podp. prob. Aleksan(dra) Głowinkowskiego, kol. Jana Gwalbeta Karsznickiego i dziek.; piecz. par., kol. i dek. s. 55.

5. „Opisanie stanu kościoła zakonno parafialnego konopnickiego, z rozkazu j.d. xiążęcia jego mości z Sieczyna y Krasiczyna Krasińskiego [s], arcy biskupa gniezninskiego, Swiętego Panstwa Rzymskiego grafa, roku Panskiego 1797 uczynione y do aktow kancellarij zadworney podane" s. 57—64:
— Wieś; kościół klasztorny Paulinów i parafialny pw. św. Rocha w. s. 57.
a. Kaplica publ. pw. św. Marii Magdaleny, stojąca w środku wsi Konopnica s. 57, 60—61.
— Konopnica, 3 XII 1797. Podp. prob. Kolumana Skrzekowicza, przeora, J. Sroczkowskiego — w zast. dziedz. i kol. Siemianowskiego oraz dziek.; piecz. par. (konw.) i dek. s. 64.

6. „Stan czyli opis kościoła łagiewskiego [Łagiewniki] i plebanii w roku 1797, dnia 23 miesiądza listopada uczyniony" s. 65—68:
— Wieś; tyt. kościoła (zbud. w r. 1623) nie zapis.
— Podp. Ign(acego) Neyman'a, ekon. łagiewnickiego, prob. Grzegorza Krzysakowskiego i dziek.; piecz. par. i dek. s. 68.

7. „Inwentarz kościoła farnego łaszewskiego, w dekanacie rudzkim leżącego, spisany roku 1798-go" s. 69—75:
— Wieś; kościół pw. św. Jana Chrzc. s. 69.
— Wśród dokumentów par. wym. wizytacje gen. i dziekańskie. Lustrację gen. przepr. w r. 1780 w terytorium wieluńskim przez Gałęskiego i Chrzanowskiego (poz. 76) nazywa się tu również „garnyszowską" (jakoże wspom. odbyli ją w zast. bpa Garnysza) s. 74.
— Podp. prob. Mikołaja Józefa Roli Kłosowskiego, dziedz. cz. Łaszowa Walentego Bienieckiego, dziek. i in.; piecz. par., Bienieckiego i dek. s. 75.

8. „Stan koscioła farnego mokrzkiego, z wszystkiemi do niego należytosciami, opisany w miesiącu grudniu, dnia 16, roku 1797" s. 77.— „Inwentarz rzeczy mieyscowych kościoła parafialnego mokrskiego y oraz plebanii, z dyspozycyi Prześwietnego Konsystorza Gnlnego Łowickiego, spisany dnia 16-tego grudnia roku Panskiego 1797-mego" s. 79—95:
— Wieś; kościół pw. św. Stanisława b. s. 80.
— „Papiory i dokumenta" s. 92—95.
— Podp. prob. Kazim(ierza) Bojańskiego, Ig(nacego) Wiśniewskiego, zast. starosty mokrskiego, oraz dziek.; piecz. star. m. i dek. s. 95.

9. Osjaków, parafia — brak akt:
a. „Opisanie inwentarza kościoła y prebendy radoszowskiey" na ter. par. Osjaków s. 97—99:
— Wieś; kościół pw. św. Marka ew. i św. Marii Magdaleny s. 97.
— Podp. preb. Bartłomieja Józefa Wągrowskiego, dziek. i in.; piecz. dek. s. 99.

10. „Inwentarz kościoła parochialnego we wsi Ozarowie oraz y filialnego we wsi krolewskiey Wierzbiu będącego, ze wszystkiemi przynalezytosciami, 1797-go roku spisany" s. 101—111:
— Kościół pw. św. Marii Magdaleny s. 101.
— Spis książek biblioteki kośc. (72 dzieła) s. 104—105.

— Podp. prob. Ignacego Nałęcz Bienieckiego i kol. Wojciecha Psarskiego; piecz. par. i kol. s. 108.

a. Wierzbie, wieś. Filia par. Ożarów z kościołem pw. św. Leonarda op. s. 109—111:

— Podp. prob. I.N. Bienieckiego, wójta i ławnika gm. Wierzbie oraz dziek.; piecz. par., wsi W. i dek. s. 111.

11. „Stan czyli opis kościoła y plebanii raczyńskiey w roku 1797, dnia 23 miesiąca listopada, przez x. Kaietana Kaźmierza Lesniewicza, dziekana rudzkiego, zakonnotowany" s. 113—116:

— Wieś; wezw. kościoła (wyst. w r. 1780) nie pod.

— Pod. prob. Kazimierza Paczkowskiego, p-dziek. rudz., Macieja Modrzejowskiego, ekon. raczyńskiego w zast. dziedzica, oraz dziek.; piecz. par., kol. i dek. s. 116.

12. „Stan koscioła parafialnego rudzkiego, z wszystkiemi do niego należytosciami, opisany w miesiącu listopadzie 1797 roku" s. 117—127:

— Wieś; kościół pw. Narodzenia NMP s. 118.

— Sumariusz dok. par. s. 125—127.

— Podp. prob. Aleksandra Taczanowskiego, Rafała Taczanowskiego w zast. kol. oraz dziek.; piecz. par., dziedz. i dek. s. 127.

13. „Opisanie kościoła parafialnego rudlickiego, w dekanacie rudzkim, oficyałacie wieluńskim, roku 1797, dnia 29 grudnia uczynione" s. 129, 131—135:

— Wieś; kościół pw. św. Mikołaja b. s. 131.

— Podp. urzędników gm. i wsi Rudlice, prob. Stanisława Glidzyńskiego oraz dziek.; piecz. wsi R., par. i dek. s. 135.

14. „Opisanie kościoła w wsi Skomlinie, tak co do stanu jego, iako i inwentarza kościelnego, tudziez plebańskich budynkow, inwentarza i zasiewu, dnia 11 grudn. 1797" s. 137—145:

— Wieś; tyt. kościoła nie zapis.

— Sumariusz dok. par. s. 143—144.

— Podp. prob. Stanisława Tomaszewskiego, kol. Wojciecha z Psar Psarskiego i dziek.; piecz. par., kol. i dek. s. 144—145.

15. Wieluń — kościół kolegiacki i zarazem parafialny, wyjęty spod wiz.:

a. „Opisanie inwentarza koscioła dąbrowskiego" s. 147—148:

— Dąbrowa, wieś. Filia par. Wieluń z kościołem pw. św. Wawrzyńca m. s. 147.

b. „Opisanie inwentarza kosciołka gaszynskiego" s. 148—149:

— Gaszyn, wieś. Filia par. Wieluń z kościołem pw. Imienia NMP s. 148.

— Wieluń, 20 V 1799. Podp. A. Gibasiewicza, wik. wiel. i Marcina Laskowskiego, sen. wik. wiel.; piecz. kol. wik. wiel. s. 149.

16. „Stan koscioła parafialnego wierzchleyskiego [Wierzchlas], z wszystkiemi do niego należytościami, opisany w miesiącu listopadzie 1797-go" s. 155—162:

— Wieś; kościół pw. św. Mikołaja b. s. 156.

— Podp. kom. Aleksandra Taczanowskiego, patr. Ignacego z Gaszyna Wierzchlejskiego, skarb. wiel., oraz dziek.; piecz. par., kol. i dek. s. 162.

17. „Roku Pańskiego tysiącznego siedemdziesiątego [s] dziewięcdziesiątego

siodmego, dnia 24 miesiąca listopada. Wizyta kościoła parafialnego wydrzyńskiego, za rządow j.o. xcia jmci Ignacego de Siecin et Krasiczyn Krasickiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, w czasie bycia niezdawna nastałego, tegoż wzwyż wzmiankowanego kościoła, po sp. jmci xiędzu Franciszku Gogolewskim, plebanie wydrzynskim, jmci x. Jana Laskowskiego, pasterza, odprawiona przez w.jmci x. Kajetana Lesniewicza, dziekana rudzkiego, plebana chotowskiego" s. 163—169:

— Wieś; kościół (zbud. w r. 1714, kons. 1723) pw. Podwyższenia Krzyża św. s. 163.

— Podp. prob. Laskowskiego, Tomasza Majewskiego, zarz. dóbr kap. gnieź. i dziek.; piecz. par., Majewskiego i dek. s. 169.

97

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 97.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji specjalnej **Dekanatu Wieruszowskiego,** przeprowadzonej w roku **1797** (z polecenia arcybiskupa Ignacego Krasickiego [222]) przez miejscowego dziekana Kaspra Sosienkę [223].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (34,4 i mniej × 21 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 150; str. czyste: 2, 10, 40, 42, 80, 86, 102, 140, 142.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Znaczna ilość objaśnień, odnoszących się do tej syg., została podana w paralelnym punkcie rpsów 90—91 i in.— Również poniższe opisy kościołów oraz inwentarze kościelne i beneficjalne, jako wchodzące w skład tej samej serii dokumentacji, zaliczam do akt wizytacyjnych. Zresztą na s. 79 czynności przedstawione w tych aktach nazwano wizytacją dziekańską.— Dziekana i jego parafię (Cieszęcin) wizytował oficjał wieluński Bojański (s. 52).— Instrukcja wiz., znana również tu tylko z nagłówków opisów, nakazywała w sumariuszach dokumentów wyliczać także poprzednie lustracje, przez które trzeba na pierwszym miejscu rozumieć dekrety ref. Dzięki temu uda się w przyszłości sporządzić zestaw wizytacji zaginionych. I tak na s. 8 podano niedokładną informację o nie znanej lustracji gen. odbytej w r. 1711 w terytorium wieluńskim przez prał. Kazimierza Zygmunta Oyrzyńskiego, którą to wiadomość uściślono na s. 33.— Autorzy omawianych akt wizytacyjnych — proboszczowie nie zapisali w nich tytułów kościołów par. w Białej, Czastarach, Dzietrzkowicach, Naramicach, Walichnowach; kościołów fil. w Wiktorowie (par.

[222] Por. przyp. 208.

[223] Ks. Kasper **Sosienka** akt. proboszcz par. Cieszęcin a dziekan wieruszowski, tudzież kanonik chełmski. (ADW: AAG. Wiz. 97).

Biała), Węglewicach (par. Cieszęcin), Chróścinie (par. Mieleszyn); kościoła szpit. w Wieruszowie i pom. we wsi Świba na ter. tejże parafii; kaplic publ. w Ostrówku (par. Cieszęcin), Czastarach i w Świątkowicach (par. Lututów).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Opisanie kościoła i beneficyum bielskiego [Biała], w ziemi wielunskiey, dekanacie wieruszowskim leżącego" s. 3—9:
   — Wieś; tyt. kościoła nie zapis.
   a. Wiktorow, wieś. Filia par. Biała z kościołem, którego wezw. nie pod. s. 3, 8—9.
   — Podp. dziek. Kaspra Sosienki, kol. Franciszka z Psar Psarskiego i kom. Jana Kantego Chrzanowskiego; piecz. dek., kol. i par. s. 9.
2. „Opis kościoła parafialnego bolesławskiego [Bolesławiec], jego fabryki, stanu funduszow oraz stanu plebanii, budynkow, inwentarza, zasiewow, roku Pańskiego 1797" s. 11—39:
   — Miasto; kościół (kons. w r. 1723) pw. Trójcy Św. s. 11.
   — Sumariusz dok. par. s. 31—33.
   — „Opis altaryi swiętey Anny w kosciele parafialnym bolesławskiem" s. 34—39.
   — Podp. preb. J(ana) Chrzanowskiego, dziek. i członków rady miej.; piecz. par. i dek. s. 39.
3. „Opis kościoła parafialnego cieszęckiego [Cieszęcin] y beneficium jego, w dekanacie wieruszowskim, officyaliacie y territorium wielunskim, w roku 1797 uczyniony" s. 41, 43—52:
   — Wieś; kościół pw. św. Wojciecha b. s. 43.
   a. „Opis kościoła filialnego węglewskiego" s. 50—52:
      — Węglewice, wieś; tyt. kościoła nie zapis.
   b. „Opis kaplice w Ostrowku" s. 52:
      — Kaplica publ., której wezw. nie pod.
   — Parafia dziekańska, więc podp. Kazi(mierz) Bojański, dziek. kol. i of. wiel., oraz patr. Jan Gwalbert Fundament z Karsnic Karsnicki, stol.; piecz. Kons. Wiel. i patr. s. 52.
4. „Opis kościoła parafialnego y beneficium we wsi Czastary będącego r-u P-go 1797-go" s. 53—66:
   — Wieś; tyt. kościoła nie zapis.
   a. Kaplica publ., której wezw. nie pod., na cmentarzu s. 53.
   — Podp. prob. Mateusza Lisieckiego, dziek. oraz krzyż. 3 świad. świec.; piecz. par. i dek. s. 66.
5. „Opis kosciołow parafialnego dzietrzkowskiego, filialnego łubnickiego, ich fabryki, stanu funduszow oraz stanu plebanii, budynkow, inwentarza, zasiewow etc. roku Pańskiego 1797" s. 67—78:
   — Wieś; tyt. kościoła (zbud. w r. 1753) nie zapis.
   a. Łubnice, wieś. Filia par. Dzietrzkowice z kościołem pw. Wniebowzięcia NMP s. 75—78.
   — Dzietrzkowice, 26 XI 1797. Podp. prob. Hipolita Chrzanowskiego, dziek. i krzyż 3 świad. świec.; piecz. par. i dek. s. 78.
6. „Opis stanu kościoła parochialnego lututowskiego i plebanii wraz

z inwentarzami, tak kościelnym iako tez gruntowym, tudziesz ze wszystkiemi rolami i innemi dochodami, zrobiony w czasie wizyty dziekańskiey d. 4 miesiąca grudnia roku Panskiego 1797" s. 79, 81—88:
— Wieś s. 84; kościół pw. św. Mateusza ap. s. 81.
— Sumariusz dok. par. s. 84—85; dok. erek. par. z r. 1406 jest wciąg. do akt Kons. Wiel. pod 1504.
a. Świątkowice, wieś w par. Lututów, posiadająca kaplicę publ., której wezw. nie pod. s. 85.
— Podp. kol. Augustyna Myszkowskiego, prep. Jakuba Chrzanowskiego i dziek.; piecz. dek. i par. s. 85.

6a. „Inwentarz kościelny i gospodarski parochii lututowskiey, spisany dnia czwartego grudnia, roku 1797" s. 87—88:
— Podp. dziek. i prob. Marcina Gumkowskiego; piecz. dek. s. 88.
— Uwaga. Akta te nie są identyczne. Opis pierwszy, dłuższy, musiał być sporz. przed r. 1797.

7. „Opis kościoła łyskorskiego [Łyskornia] y beneficium jego" s. 89—92:
— Wieś; kościół pw. św. Marii Magdaleny s. 89.
— Podp. prob. Piotra Dworaczyńskiego, patr. Jana Gwalberta Karsnickiego i dziek.; piecz. par., kol. i dek. s. 92.

8. „Opis kościoła parafialnego y beneficyum w wsi Mieleszynie roku 1797" s. 93—101:
— Tyt. kościoła nie zapis.
a. Chroscin, wieś. Filia par. Mieleszyn, z kościołem, którego wezw. nie pod. s. 99—101.
— Podp. prob. Jana Kozłowskiego, dziek. i krzyż. 2 świad. świec.; piecz. par. i dek. s. 101.

9. „Opisanie kościoła i beneficyum naramskiego [Naramice], w ziemi wieluńskiey, dekanacie wieruszowskim leżącego" s. 103—108:
— Wieś; tyt. kościoła nie zapis.
— Podp. dziek., patr. Franciszka Psarskiego i kom. Jana Kantego Chrzanowskiego, prep. bolesł.; piecz. kol., dek., par. s. 108.

10. „Opisanie kościoła farnego sokolnickiego i beneficium" s. 109—120:
— Wieś; kościół pw. św. Mikołaja b. s. 109.
a. Ochędzen, wieś. Filia par. Sokolniki z kościołem pw. św. Anny s. 109—110.
— Sumariusz dok. par. s. 118—120; m.in. układ z r. 1496 pomiędzy pleb. sokolnickim i Cysterkami z Ołoboku odnośnie kośc. fil. w Ochędzynie s. 120.
— Podp. prob. Jana Gorczyczewskiego, dziek. i nazwiska 3 świad. świec.; piecz. par. i dek. s. 120.

11. „Opisanie tak kościoła, iako też beneficyum walichnowskiego w roku 1797-mym" s. 121—126:
— Wieś; wezw. kościoła nie pod.
a. „Na tym cmętarzu stoią trzy kapliczki drewniane, iedynie włączone do spiewania ewangelij w uroczystość Bożego Ciała" s. 121.
— Podp. dziek., prob. Ludwika Wiszniewskiego i patr. Jana Gwalberta Karsnickiego; piecz. par., kol. i dek. s. 126.

12. „Opis kościoła parafialnego wieruszowskiego y plebanii roku 1797" s. 127—139:
— Miasto; kościół (kons. 28 VIII 1774) pw. św. Bartłomieja ap. s. 127.
— Sumariusz dok. par. s. 133—134; dok. erek. par. z r. 1368 s. 120.
a. Kościół pw. św. Rocha, „za wałem w borku wystawiony" s. 134—135.
— Przy kościele mieszka pustelnik s. 135.
b. Kościołek szpitalny, którego tyt. nie zapis., „w roku 1770 pogorzał" s. 136—139.
c. Swiba, wieś w par. Wieruszów z kościołkiem, którego wezw. nie pod. s. 135—136.
— Podp. prob. Franciszka Magnuskiego, dziek. i prez. miasta W. Bogusz'a; piecz. par. i dek. s. 139.
13. „Inwentarz kościoła parochialnego wuycińskiego, iako y filialnego zdzarskiego, spisany urzędownie r.P. 1797" s. 141, 143—150:
— Wieś; kościół pw. św. Katarzyny pm. s. 143.
a. Zdzar, wieś. Filia par. Wójcin z kościołem pw. św. Bartłomieja ap. s. 148—149.
— Podp. dziek., prob. Jakuba Borowskiego i 2 świad. świec. „ręką trzymaną"; piecz. dek. i par. s. 150.

DRUGA SERIA SPECJALNYCH WIZYTACJI DZIEKAŃSKICH, PRZEPROWADZONA W ROKU 1800

WPROWADZENIE DO LUSTRACJI SERII 2

Druga seria nadzwyczajnych wizytacji dziekańskich w okresie rządów a-bpa Krasickiego, przeprowadzona w poszczególnych dekanatach przez właściwych dziekanów, odbyła się w r. 1800 i prawdop. objęła również całą archidiecezję.

Że była to także grupa lustracji ekstraordynaryjnych, zaświadczają o tym akta na kilku miejscach. Mianowicie not. dek. radoms., ks. Adamski wyraźnie pisze (syg. 101 s. 95), że tamt. dziek. Jankowski „został deputowany do tej wizytacji przez Konsystorz Gen. Łowicki". Dziek. krzep. Wolski „wizytuje z polecenia a-bpa Krasickiego" (poz. 102 s. 3, 15) i podpisuje się w dokumentacji kolejnych parafii jako „commissarius visitator" (cała ks. 102 oraz 104 s. 10).

Wspom. ks. Adamski mówi dalej (rps 101 s. 21, 89), iż dla tej lustracji była wydana odpowiednia instrukcja wiz. Nie zetknąłem się z jej oryginałem, ani z samoistnym odpisem; atoli prawie wszystkie księgi tej grupy akt przytaczają ją na lewych stronach swych kart. Składa się z 45 pytań, zred. po łacinie. Możliwie najstaranniej wciągnęli ją do swojej dokumentacji beneficjaci dek. rudzkiego (syg. 103) i stamtąd najlepiej uda się ją odtworzyć.

Ogólnie znowu przypisuje się wydanie tej instrukcji samemu arcy-

biskupowi, wzgl. jego kancelarii zadwornej (poz. 98 s. 9, 101; 99 s. 3). Jednak szczegółowsze doniesienia informują, że opracowały ją dla swoich okręgów konsystorze gen. w Gnieźnie (rps 99 s. 3) i Łowiczu (ks. 98 s. 23; 103 s. 30, 32, 77, 138; 104 s. 7).

Owe punkty, razem z tekstem „p r o c e s u" wiz., wysyłały dziekanom obydwa konsystorze gen. — gnieźnieński (syg. 99 s. 3) i łowicki (poz. 102 s. 3). Dziek. tusz. Miniszewski zapoznawał konfratrów z tą instrukcją w czasie zwykłej wizytacji dek. (rps 98 s. 83); natomiast dziek. krzep. Wolski przed odbyciem swej nadzw. wizytacji wystosował do podległych mu proboszczów „litterae i n n o t e s c e n t i a l e s", przyp. z tymi pytaniami (ks. 102 s. 3).

Z syg. 98 s. 141 wynika, że dziekan tusz. najpierw rozesłał pytania do proboszczów, a gdy ci dali na nie odpowiedzi, odwiedzał poszczególne parafie i dokumentację weryfikował.

B e n e f i c j a c i s p o r z ą d z a l i a k t a f r a c t a p a g i n a, umieszczając pytania przeważnie po lewych stronach arkuszy, a o d p o w i e d z i na nie po prawych. Odpowiedzi również dawano po łacinie. Przeważnie odpowiadano tylko na te punkty, które były aktualne dla danego miejsca. Zatem parafie mniejsze i uboższe w instytucje kościelne na dość liczne zapytania nie dały odpowiedzi, lub uczyniły to w sposób wymijający.

W porównaniu z pierwszą serią wizytacji Krasickiego — w aktach grupy drugiej spotyka się mało podpisów proboszczów (np. w poz. 104 zupełnie ich brakuje). Nigdzie też nie znajdujemy przyłożenia pieczęci parafialnych. Co więcej — spośród dziekanów uwierzytelniał akta pieczęcią, wyciskaną na sucho, tylko dziek. rudzki Leśniewicz (rps 103).

Z tego powodu, że beneficjaci są w s p ó ł a u t o r a m i akt nin. lustracji, notuję ich nazwiska w części B kolejnych pozycji repertorium, jeżeli tylko figurują w księgach.

W każdym razie ogół spraw związanych z tymi czynnościami i powstałą na skutek tego dokumentacją tak naczelne władze archidiecezji, jak też dziekani i proboszczowie uważali za w i z y t a c j ę. A oto schemat szczegółowszych poglądów na tę sprawę w dekanatach i parafiach. Proboszczowie dek. kaliskiego (syg. 99), brzeźnickiego (100), krzepickiego (102), rudzkiego (103) i wieruszowskiego (104), mimo że — prawdop. w myśl zarządzenia owego procesu — osobiście redagowali odpowiedzi na doręczone im punkty, powstałą stąd dokumentację niemal jednogłośnie nazywają „w i z y t a c j ą dekanalną". Podobnie zwą ją w jednej części beneficjaci dek. tuszyńskiego (poz. 98) i radomszczańskiego (101), których druga połowa określa ją jako „o d p o w i e d z i na punkty wizytacyjne".

Parafie prowadzone przez dziekanów wizytowali sąsiedni dziekani. I tak np. par. Kobiele, zarz. przez dziek. radoms. Jankowskiego, zlustrował dziek. tusz. Miniszewski (rps 101); par. Parzymiechy, w której proboszczem był dziek. krzep. Wolski, zwizytował dziek. rudz. Leśniewicz (ks. 102); par. dziek. rudzkiego Chotów — dziek. wier. Sosienka (syg. 103); par. wzm. dziek. wieruszowskiego Cieszęcin — wspom. dziek. krzepicki (poz. 104).

Z treści samej instrukcji nie wynika, żeby dziekani, obok lustracji ogólnej czyli zewnętrznej, byli wtedy obowiązani do przeprowadzenia także wizytacji wewnętrznej. Może to jednak nakazywał im nie znany mi „proces" wiz. Dość, że tylko dziek. rudz. Leśniewicz (rps 103) i wier. Sosienka (104) dostarczyli w drugich częściach swych akt jej dokumentację, odnoszącą się do duchowieństwa oraz kościołów i beneficjów. Znajdują się w niej przecież także rzeczy jawne, uwidocznione w wizytacji ogólnej.

Ze stron 30 i 135 ks. 103 wnioskujemy, że beneficjaci również w tym roku sporządzali dokumentację wiz. w 3 egzemplarzach, które następnie zostawały: w danej parafii, jej urzędzie dekanalnym oraz w konsystorzu gen., do którego akta te przesyłał dziekan. Z praktyką tą zgodna jest zapiska, znajdująca się na aktach par. Gorzkowice (syg. 93 s. 31): „Exemplar hoc ad Illustrissimum Officium Loviciense transmissum". Notatka zaś figurująca na egz. z Mykanowa (poz. 100 s. 47): „Ex actis decanatus Brzeznicensis..." nie musi oznaczać, iż sprawozdanie to posiadamy z archiwum dek. brzeźnickiego, ale że tamt. dziek. Żarnowski skierował ze swego urzędu właśnie ten egzemplarz do konsystorza w Łowiczu.

Ze stron 17—18 rpsu 103 widać, że beneficjaci tych lat także inwentarze rzeczy kościelnych i beneficjalnych sporządzali w trzech egzemplarzach, z przeznaczeniem do wspom. urzędów (ich archiwów). Jedynie dziwi to, że np. inwentarz par. Działoszyn, wykonano w r. 1798 z okazji introdukcji prob. Psarskiego w 2 egz., z których jeden pozostał na miejscu, a drugi odesłano do konsystorza w Łowiczu (ks. 100 s. 31).

Z podanych we wprowadzeniu do pierwszej serii wizytacji Krasickiego przyczyn — również nin. grupę akt opracowuję tradycyjną precedencją archidiakonatów, a w nich alf. dekanatami.— Zatem w Gnieźnie przechowują się z tej serii akta: z a-diak. gnieźnieńskiego — dek. gnieź. Św. Trójcy (E 28) i konińskiego (w nie wyd. nam klocku E 31); z a-diak. kaliskiego — nie wyd. Włocławkowi dek. kaliskiego (E 26); natomiast w Poznaniu znajdują się od czasu ost. wojny z a-diak. kaliskiego — akta dek. krotoszyńskiego w dwóch egz. (E 29b i c).

We Włocławku posiadamy — w większej lub mniejszej ilości — dokumentację wiz. z następ. obszarów: z a-diak. łęczyckiego — dek. tuszyńskiego (syg. 98); z a-diak. kaliskiego — dek. kaliskiego (tylko dla 1 par., poz. 99); z a-diak. uniejowskiego — dek. brzeźnickiego (rps 100) i radomszczańskiego (101); z ter. wieluńskiego — dek. krzepickiego (ks. 102), rudzkiego (103) i wieruszowskiego (104).

O dubletach wspom. akt włocławskich, wydanych Częstochowie oraz o kwestii zachowania drugich i trzecich egzemplarzy w archiwach dekanalnych i parafialnych będą tu podobne uwagi jak wypowiedziane we wstępie do I serii wiz.

Zewnętrzna i wewnętrzna charakterystyka tej grupy akt jest taka sama jak wyżej.— Formatu foliału większego jest syg. 99; różnego (większego i mniejszego) są inne księgi: 98, 100—104.— Znaki wodne znajdują się na papierze wszystkich poszytów akt (poz. 98—104).

O porządkowaniu tej serii akt wiz. wypadnie powiedzieć to samo, co przy ich grupie I; przy czym najwięcej starań włożono w zabezpieczenie mocno podnisz. dawną wilgocią rpsu 103 (dek. rudzki).— O niepodawaniu w p. 3 opisu ksiąg (A) dat krańcowych, a w p. 5 dawnych sygnatur znajdzie czytelnik objaśnienia także powyżej.

W syg. 103 figurują również sprawozdania wiz. par. Kadłub i Wierzchlas z r. 1801, a więc już z czasu administracji Malczewskiego. Nie można było oddzielić ich od opisywanej tu dokumentacji.

Z ważniejszej treści tych akt można przytoczyć fakt dalszej przynależności dek. radomszczańskiego do a-diak. uniejowskiego (poz. 101 s. 3, 7, 109). W tejże księdze na s. 15 znowu powiedziano, iż par. Dmenin znajduje się „in territorio Loviciensi" — zamiast podać, że leży w zasięgu władzy konsystorza gen. w Łowiczu. Nazwanie dziek. rudzkiego „farneus" — parafialny (poz. 103 s. 9) zamiast „foraneus" — wiejski nie koniecznie musi być pomyłką pisarza, ale odmianą nomenklatury prawnej na kościelnym obszarze przyśląskim. Pod koniec akt jest mowa, że każda parafia wizytowana w r. 1800 prowadzi m.in. księgę stanu ludności (liber status animarum) oraz kopiarz wpisów rozporządzeń władz duchownych i świeckich.

Na tym kończę wprowadzenie do drugiej serii akt wiz. a-bpa Krasickiego. Z pewnymi rzeczami odsyłam odbiorcę do paralelnego wstępu do grupy I tejże dokumentacji, a zwłaszcza poniżej — do uwag w p. 6 opisu (A) poszczególnych jednostek archiwalnych, które stanowią szczegółowe wstępy do tychże ksiąg.— Również do wprowadzenia do nin. serii wizytacji i jej akt przyjdzie mi się powoływać przy omawianiu spuścizny lustracyjnej adm. a-diec. F. Malczewskiego.

ARCHIDIAKONAT ŁĘCZYCKI

98

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 98.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji ekstraordynaryjnej **Dekanatu Tuszyńskiego,** przeprowadzonej w roku **1800** (z nakazu arcybiskupa Ignacego Krasickiego [224]) przez miejscowego dziekana Józefa Miniszewskiego [225].

[4. Opis zew.] Łac.— 2° (38 i mniej × 25,4 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 146; str. czyste: 2, 18, 26, 32, 49, 56, 64, 70, 82, 84, 98, 100, 110, 116, 128, 140.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Przedstawione tu akta składają się z 45 pytań i zasadniczo tyluż na nie odpowiedzi.— Pytania te lato sensu miał przepisać a-bp Krasicki (s. 9, 101), w rzeczywistości zaś pochodziły od Konsystorza Gen. Łowickiego (s. 23).— W parafiach oznaczonych w cz. B nrami 1—7, 9—13, 15—16 i 18—20 opisy są wykonane fracta pagina — pytania po lewej, a odpowiedzi po prawej stronie. Reszta opisów — nr 8, 14 i 17 sporządzona została na całych stronach, na których najpierw idą pytania, a po nich odpowiedzi.— Przeprowadzanie wizytacji za pomocą dawania odpowiedzi przez rządców beneficjów kościelnych na doręczone im pytania stało się w tym okresie normalną praktyką, i to nie tylko przy lustracjach dziekańskich.— Dziekan doręczył konfratrom przysłane mu z konsystorza punkty i on też zebrał od nich odpowiedzi (s. 83, 141). Dokumentację ową podpisywał zawsze dziekan, nie używając aktualnie swej pieczęci, a w poszczególnych wypadkach odpowiedni proboszczowie, którzy przez to samo są jakby współwizytatorami swych parafii. Z tego też powodu nazwiska ich pomieściłem w drugiej części pozycji.— Ponieważ dokumentacja ta pochodzi aż od 20 autorów, papier, na którym została wykonana, jest różnej jakości i formatu, przeważnie jednak ze znakami wodnymi, a także pismo nie jednakowo staranne. Proboszczowie z Mierzyna, Rozprzy i Tuszyna doręczyli dziekanowi b. staranne sprawozdania.— Nie wszędzie w aktach znajdujemy wszystkie 45 pytań i na nie odpowiedzi. Ogół bowiem beneficjatów wpisywał z całego zestawu przeważnie zapytania aktualne dla swych parafii i na nie tylko odpowiadał.— Abstrahując od sposobu odbywania tej serii dziekańskich lustracji nadzwyczajnych mu-

---

[224] Zob. przyp. 208.

[225] Ks. Józef **Miniszewski**, akt. proboszcz par. Kurowice i dziekan tuszyński. (ADW: AAG. Wiz. 98.— Por. przyp. 211).

simy stwierdzieć, że na 20 możliwych aż 19 razy proboszczowie dek. tuszyńskiego nazwali sporządzoną przez siebie dokumentację aktami wizytacyjnymi (s. 3, 9, 15, 19, 27, 31, 50, 57, 61, 65, 71, 75, 83, 85, 99, 101, 111, 115, 125), a w czterech przypadkach (s. 9, 99, 101 i 129) akta te uważają wręcz za produkt wizytacji dziekańskiej.— Z końcowej treści wiadomo, że proboszczowie ówcześni posiadali już księgę, w którą wpisywali rozporządzenia władz kościelnych i świeckich, oraz drugą — dawniejszego pochodzenia, do notowania liczby parafian, ale ta ostatnia prawie nigdzie się nie zachowała.— Rzadko który z proboszczów podał na początku opisu rangę (miasto czy wieś) swojej miejscowości parafialnej, którą wypadło wyłapywać w dalszym tekście, a wezwania kościołów odnalazłem tylko w opisach par. Gorzkowice, Mierzyn, Piotrków, Rozprza, Suchcice i Witów.— Na s. 75 napisano biskup „Kraczkowski" zamiast „Kraszkowski .— Akta zapewne były wykonywane w trzech egzemplarzach (pierwszy dla konsystorza, drugi — dziekana, trzeci dla właściwej parafii), albowiem na sprawozdaniu z Gorzkowic (s. 31) oznaczono: „Exemplar hoc ad Illustrissimum Officium Loviciense transmissum".

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. Parochia Bąko-Gorensis [Bąkowa Góra]. Responsiones ad proposita puncta in visitatione decanali a° Dni 1800 peracta factae" s. 3—8:
   — Wieś; podp. prob. Feliksa Kamockiego i dziek. Józefa Miniszewskiego s. 8.
2. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis in Bątkow [Będków] sitae anno 1800".— „Descriptio ecclesiae parochialis in Bątkow —— per Josephum Miniszewski, decanum Tuszynensem —— expedita, juxta praescripta celsissimi —— Krasicki —— archi-episcopi Gnesnensis ——" s. 9—14:
   — Miasto (oppidum); proboszcz nazwany jest prepozytem s. 13.
   — Podp. prob. Mikołaja Drużbackiego i dziek. s. 14.
3. „Parochia Bęczkowicensis. Responsiones ad proposita puncta in visitatione decanali anno Dni 1800 peracta factae" s. 15—17:
   — Wieś; podp. prob. Feliksa Jarzyńskiego i dziek. s. 17.
4. „Ad puncta visitationi decanali proposita ita respondet rector ecclesiae parochialis Bogdanoviensis" s. 19—22:
   — Wieś; podp. prob. J(ózefa) Dobrzelowskiego i dziek. s. 22.
5. „Responsoria ad interrogatoria porrecta a Celsissimo Loviciensi Officio. Ecclesia parochialis Dłutoviensis ——" s. 23—25:
   — Wieś; podp. prob. Marcina Jachurskiego i dziek. s. 24.
6. „Resolutiones ad puncta visitationis decanalis in an. Dni 1800. Ecclesia parochialis Gomolinensis ——" s. 27—30:
   — Wieś; podp. prob. Jana Kowaleyskiego i dziek. s. 30.
7. „Puncta ad inquirendum in visitatione decanali die 15, mensis decembris, anno Domini 1800 porrecta, ad quae in scripto ecclesiae Gorzcovicensis rector respondit" s. 31, 33—48:

— Wieś; kościół pw. św. Katarzyny pm. s. 34.
— Podp. prob. Prospera Zarębskiego, pij. i dziek. s. 48.

8. „Puncta ad respondendum in visitatione decanali, ad quae respondere in scriptis singuli ecclesiarum rectores tenebuntur. —— Ecclesia parochialis Mierzynensis ——" s. 50—55:
— Wieś; kościół pw. św. Mikołaja b. s. 50.
— Podp. prob. Franciszek de Paula Zader(er) i dziek. s. 55.

9. „Ad puncta in visitatione decanali proposita ita respondet rector ecclesiae parochialis Milejoviensis" s. 57—60:
— Wieś; podp. dziek. i prob. Wojciecha Kamińskiego, premons. z Witowa s. 60.

10. „Moszczżenica. Puncta inquirenda in visitatione decanali 1800. Ad haec responsiones" s. 61—63:
— Wieś; podp. kom. Jana Larysa Zdanowskiego, kan. smol. i dziek. s. 63.

11. „Puncta in decanali visitatione proposita, ad quae rectores ecclesiarum in scripto respondere tenebuntur. —— Ecclesia parochialis Petricoviensis ——" s. 65—69:
— Miasto (civitas), prepozytura par. Kościół par. (12 ołtarzy, zbud. ok. r. 1300) pw. św. Jakuba ap. i św. Stanisława b. s. 65.
— Kaplica wew. pw. św. Krzyża w kościele par. sama w sobie od r. 1658 jest prepozyturą s. 67.
a. Kościół wzgl. kaplica publ. pw. Najśw. Maryi P. na Przedmieściu Krakowskim (fund. w r. 1373 przez star. sier. Jana Kmitę) s. 65, 67, 69.
— Podp. prep. Fryderyka Lintner'a i dziek. s. 69.

12. „Quaestiones sive inquirenda puncta in visitatione decanali per —— decanum Tyszynensem etc. Ad has quaestiones sunt responsiones juxta mentem —— domini collatoris et documentorum ecclesiae Postękalicensis" s. 71—74:
— Wieś; podp. dziek. i kap. Maksyma Ostaszewskiego, bern. z Piotrkowa s. 74.

13. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis in anno 1800, d. 12 decembris, in parafia [s] Raczneńsi [Ręczno]" s. 75—81:
— Wieś; kościół fund. w r. 1618 przez kol. Walentego Raczeńskiego, kons. w 1725 przez sufr. gnieź. Kraszkowskiego s. 75.
— Podp. kom. Grzegorza Rzewuskiego (dziek. kol. kurz., kan. smol., prep. radoms.) i dziek. s. 81.

14. „Status ecclesiae & beneficij in Rozprza, districtus Petricov[iensis], decanatus Tuszyn[ensis], juxta puncta in visitatione decanali proposita, descriptus mense decembri, anno Domini 1800" s. 83.— „Puncta ad respondendum in visitatione decanali, ad quae respondere in scriptis singuli ecclesiarum rectores tenentur. Rosprza" s. 85—97:
— Miasto (oppidum); kościół (zbud. w r. 1767, kons. w 1777) pw. Nawiedzenia NMP oraz św. Bartłomieja ap. i św. Wojciecha b. s. 85.
— Podp. prob. Pawła Redeckiego, pij. i dziek. s. 97.

15. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis in Rzgow per —— Josephum Miniszewski, decanum foraneum Tuszynensem —— juxta praescripta celsissimi —— Krasicki, archi-eppi Gnesnensis —— anno 1801, die 15 mensis januarij peracta" s. 99, 101—109:
— Miasto (oppidum) s. 103; podp. prob. (i w-dziek.) Konrada Wanisch'a oraz dziek. s. 109.

16. „Puncta inquirenda in visitatione decanali pro anno 1800. Ad haec responsiones. Srockie" s. 111—114:
— Wieś; proboszcza nazywa się prepozytem s. 114.
a. Prebenda z kaplicą pw. św. Mikołaja b. na cmentarzu kośc. s. 113—114.
— Podp. prob. Jana Larysy Zdanowskiego, kan. smol. i dziek. s. 114.
17. „Descriptio status ecclesiae & beneficij in Suchcice, districtus Petricov[iensis], decanatus Tyszyn[ensis] juxta puncta in visitatione decanali proposita anno Domini 1800" s. 115.— „Puncta pro visitatione decanali edita cum responsionibus per curatum Such[c]ycensem descriptis" s. 117—124:
— Wieś; parafia eryg. z drużbickiej w r. 1780. Kościół par. (zbud. w r. 1779 przez dziedz. Ignacego Sucheckiego) pw. Trójcy Św. i św. Ignacego (nie pod. którego) s. 117.
— Podp. prob. Pawła Redeckiego, pij. i dziek. s. 124.
18. „Descriptio status parochiae Sulejoviensis sub tempus visitationis archi episcopalis [*s*], agitatae die 10 mensis decembris a° Dni 1800 in oppido Sulejow" s. 125—127:
— Miasto (oppidum, civitas); o opactwie Cystersów nie ma w opisie mowy.
— Podp. prob. Ignacego Maja, kapł. diec. i dziek. s. 127.
19. „Visitatio decanalis [ecclesiae] parochialis in villa Tuszynek per —— Josephum Miniszewski, decanum foraneum Tuszynensem, juxta praescripta celsissimi —— de Siecin et Krasiczyn Krasicki, archi episcopi Gnesnensis S.R.I. comitis etc.etc. diebus decembris a.D. 1800 facta" s. 129—139:
— Kościół par. znajduje się nie w mieście (oppidum) Tuszynie, ale w przylegającej doń wsi Tuszynek.
— Podp. prob. Wojciecha Jasińskiego, kan.reg.lat. (dra prawa i fil., not. ap. s. 129) i dziek. s. 139.
20. „Responsiones ad puncta pro futura visitatione decanali porrecta. —— Ecclesia Vitoviensis..." s. 141—145.— „Responsiones ex parte ecclesiae Vitoviensis visitatae ad puncta porrecta" s. 146:
— Wieś; kościół opacki Premonstratensów i zarazem parafialny pw. św. Małgorzaty pm. i św. Eustachego m. s. 141.
a. Kaplica (capella) publ. pw. św. Marcina b., położona o kilka staj od klasztoru s. 143.
— Podp. kust. kośc. Gotfryda Dyczewskiego i dziek. s. 145.

ARCHIDIAKONAT KALISKI

99

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 99.**

[2. Tyt. nad.] Część akt dziekańskiej wizytacji nadzwyczajnej **Dekanatu Kaliskiego,** przeprowadzonej w roku **1800** (z polecenia arcybiskupa

Ignacego Krasickiego [226]) przez miejscowego dziekana (Mateusza Czępińskiego [227]).

[4. Opis zew.] Łac.— 2° (33,2×21,3 cm).— Stron (świeżo policzb.) 12; str. czyste: 2, 12.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Jest to nietypowy (sporządzony nie według 45 pytań) opis parafii św. Mikołaja w Kaliszu, wykonany przez tamt. prepozyta Wojciecha Kurzawskiego, lub jego zastępcę, jako część składowa dokumentacji ówczesnej wizytacji dziekańskiej (s. 3, 9).— Mamy tu do czynienia z trzecim egzemplarzem akt, przywiezionym w r. 1949 przez ks. Librowskiego z Kalisza. Egz. pierwszy, przeznaczony dla Konsystorza Gen. w Gnieźnie (któremu podlegały archidiakonat i oficjałat kaliski) znajduje się — razem ze sprawozdaniami pozostałych parafii tegoż dekanatu — w Archiwum A-diec. w Gnieźnie pod syg. E 26.— Akta wspominają zaginioną wizytację archidiakonatu kaliskiego, odbytą w r. 1639 przez prał. Żychowicza, mając na myśli chyba jej odpis.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

„Actum Calissii die 15 mensis decembris anno Domini millesimo octingentesimo. Visitatio decanalis juxta quaesita a Celsissimo Loci Ordinario ejusq[ue] Reverendissimo Officio Generali [Gnesnensi] transmissa" s. 3:

1. Kalisch, miasto (civitas). Kościół prepozyturalny Kanoników Reg. Lat. i zarazem parafialny pw. św. Mikołaja b. s. 3—11:
   a. Prepozytura (s. 4) szpitalna z kościołem pw. Trójcy Św. na Przedmieściu Wrocławskim s. 3.
   b. Kaplica (oratorium) publ. pw. św. Walentego m. na Przedmieściu Toruńskim s. 3.
   — Wykaz kapłanów zakonnych s. 4—5.
   — W samym mieście (na ter. parafii) znajduje się 295 mężczyzn i 858 kobiet! s. 7.
   — Spis ołtarzy w kościele z przydziałem do nich cechów i bractw s. 7—8.
   — „Tabella summar[um] originalium, censuum et obligationum, cum reductione earundem pro Ecclesia Parochiali Canonicorum Regularium Lateranensium in Kalisch ad actum visitationis decanalis anno Domini 1800, die [15] decembris porrecta" s. 9—11.

ARCHIDIAKONAT UNIEJOWSKI

100

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 100.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji specjalnej **Dekanatu Brzeź-**

---

[226] Zob. przyp. 208.

[227] Ks. Mateusz **Czępiński,** akt. prob. par. Biskupice a dziekan i kanonik hon. kaliski. (*Schematyzm archidiecezji gnieźnieńskiej* na r. 1807, nlb.).

nickiego, przeprowadzonej w roku **1800** (z nakazu arcybiskupa Ignacego Krasickiego [228]) przez miejscowego dziekana Mikołaja Józefa Żarnowskiego [229].

[Opis zew.] Łac., pol.— 2° (36,5 i mniej × 22,9 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 74; str. czyste: 2, 4, 18, 30, 34, 46, 48, 66, 70, 74.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Wiele myśli dot. nin. punktu zawiera paralelny p. w syg. 98.— Również ta lustracja, jako wchodząca do tej samej serii wizytacji dziekańskich, została odbyta przez kan. Żarnowskiego metodą dawania przez proboszczów odpowiedzi na dostarczone im pytania przez Konsystorz Gen. Łowicki.— Wszystkie bez wyjątku sprawozdania tego dekanatu nazywają omawianą tu dokumentację wizytacją dziekańską.— Przez wszystkich współautorów wizytacji akta zostały wykonane fracta pagina. Tylko sprawozdanie z Działoszyna, najmniej staranne, nie zamieściło pytań, jakkolwiek posiada ponumerowane na nie odpowiedzi. Proboszczowie z Borowna, Makanowa i Stróży wykonali dokumentację b. ładnie.— Szkoda tylko, że akta zachowały się nie więcej, aniżeli z połowy parafii tegoż dekanatu. Parafię Stróża, zarządzaną przez dziekana brzeźnickiego, wizytował dziekan radomszczański Jankowski.— Rządca par. Borowno i Mykanów (ks. Bielski) do odpowiedzi na pytania wizytacyjne dołączył także inwentarze kościołów, sporządzone w j. polskim (s. 14—17, 56—58), których stąd nie można było oddzielić do inwentarzy luźnych (poz. 131).— Za wyjątkiem też Borowna i Mykanowa nie podano wezwań kościołów par. Rangi ośrodków parafialnych (miasto czy wieś) nie wypisano na początku dokumentacji, a w niektórych przypadkach nie ma jej nawet w środku tekstów. Stąd np. dla Działoszyna nie udało mi się jej ustalić. Akta utyskują na powtarzające się okradanie kościołów s. 16.— Z tego względu, że mamy tu do czynienia z egzemplarzami materiałów, wysłanymi przez dziekana do Konsystorza w Łowiczu, nota „Ex actis decanatus Brzeznicensis, N.J. Ż[arnowski] mp." (s. 47) nie oznacza, iż dokumentacja pochodzi z archiwum dekanalnego, ale że należy do serii wizytacji dziekańskich.— Z zapiski położonej na s. 31 dowiadujemy się, że spośród dwóch egz. inwentarza kościelnego i beneficjalnego, sporządzonego w Działoszynie z okazji obejmowania parafii przez ks. Psarskiego, jeden pozostał w miejscowym archiwum, a drugi odesłano do Łowicza. Tak samo chyba postępowano w podobnych okolicznościach w innych parafiach.

---

[228] Por. przyp. 208.

[229] Ks. Mikołaj Józef **Żarnowski**, akt. proboszcz par. Stróża i dziekan brzeźnicki, kanonik hon. uniejowski. (ADW: AAG. Wiz. 100 s. 67.— Zob. przyp. 215).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Borovnensis anno 1800 die 21 mensis novembris" s. 3, 5—17:
   — Wieś; kościół par. pw. św. Wawrzyńca m. s. 5.
   — „Inventarium supellectilis ecclesiae Borovnensis" s. 14—17:
      — „Księga in folio w skórę oprawna pod tytułem Archivum Ecclesiae Borovnensis" s. 17.
      — Zapiska o okradaniu kościołów przez złodziei s. 16.
   — Podp. prob. Jacka Bielskiego, jedn. plebana w Mykanowie, oraz dziek. Mikołaja Józefa Żarnowskiego, kan. uniej., prob. par. Stróża s. 17.
2. „Responsiones ad interrogata in numero 45 pro visitatione decanali anno 1800 parochiae Brzesnicensis, in districtu Radomscensi" s. 19—29:
   — Miasto (civitas) podwójne — Brzeźnica i Stara (Antiqua) Brzeźnica; upadła prepozytura par. s. 22, 23.
   — Podp. prep. Ign(acego) Samberger'a, kan. smol. (s. 20) i dziek. s. 29.
3. „Visitationis decanalis ecclesiae Działoszynensis anno 1800 die 13 9-bris actus" s. 31—33:
   — Podp. prob. B(ogusława) Psarskiego, pij. i dziek. s. 33.
4. „Visitatio ecclesiae parochialis in villa Jedlno in —— decanatu Brzesnicensi, districtu Radomscensi anno Dni 1800 die 20 8-bris" s. 35—36:
   — Wieś; egz. nie poświad.
5. Mstow; kościół prepozyturalny Kanoników Reg. Lat. i jednocześnie parafialny; akt brak:
   a. „Puncta ad inquirendum in visitatione decanali a° 1800, 20 9-bris. Responsiones ecclesiae filialis Rędzinensis" s. 37—45:
   — Wieś; parafia afil. do prep. mstowskiej s. 37.
   — Podp. kom. Wojciecha Charzewskiego, kan.reg.lat. i dziek. s. 45.
6. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Mykanoviensis anno 1800 die 20 mensis novembris..." s. 47, 49—58:
   — Wieś; kościół par. (zbud. w r. 1724 nakł. miesz. częst. Szymona Przypkiewicza) pw. św. Leonarda op. i św. Marii Magdaleny s. 49.
   — „Inventarium supellectilis ecclesiae Mykanoviensis" s. 56—58:
      — „Księga in folio w skurę [s] oprawna pod tytułem Archiwum Kościoła Mykanowskiego" s. 58.
   — Podp. prob. Jacka Bielskiego i dziek. s. 58.
7. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Rząsnensis anno 1800 die 15 mensis novembris" s. 59—62:
   — Wieś; podp. prob. Zygmunta Szynkler'a, ekspij. i dziek. s. 62.
8. „Responsiones ad puncta factae anno Dni 1800 die 15 octobris in visitatione decanali [expedita] per decanum loci in ecclesia Siemikoviensi [Siemkowice]" s. 63—65:
   — Wieś; podp. kom. G(ilberta) Żdżarskiego, premons. i dziek. s. 65.
9. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis sitae in villa Stroża anno Domini 1800 die 24 mensis novembris" s. 67—69:
   — Ponieważ była to parafia dziekańska, dokumentację — sporz. przez prob. i miej. dziekana podpisał czyli przeprowadził wizytację ks. Fra(nciszek) Józ(ef) Jankowski, dziek. radomszczański, kan. hon. łow. i prob. par. Kobiele s. 69.

10. „Puncta qu[a]esitoria in visitatione decanali circa ecclesia[m] W i e w i e c e n s e m a. 1800 d. 17 novembr[is]. Responsoria" s. 71—73:
— Wieś; podp. dziek. s. 73.

101

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 101.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji ekstraordynaryjnej **Dekanatu Radomszczańskiego,** przeprowadzonej w roku **1800** (z polecenia arcybiskupa Ignacego Krasickiego [230]) przez miejscowego dziekana Franciszka Józefa J a n k o w s k i e g o [231].

[4. Opis zew.] Łac.— 2° (37 i mniej × 25,2 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 124; str. czyste: 10, 20, 32, 36, 48, 96, 104, 120, 124.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Niektóre o b j a ś n i e n i a wypowiedziane w równorzędnym punkcie poz. 98 będą również tutaj aktualne.— Lustracja nin. odbyła się jesienią 1800 r., jedynie weryfikacja akt prep. w Radomsku przeciągnęła się do 1 I 1801 (s. 82).— Ogół beneficjatów nazywa dokumentację przez siebie sporządzoną „o d p o w i e d z i a m i na p u n k t y czyli p y t a n i a wizytacyjne", natomiast prob. z Dobryszyc Walewski (s. 21) i preb. kościoła św. Marii Magdaleny w Radomsku, jedn. not. dek. Adamski (s. 89) nazywają czynności kontrolne dziek. Jankowskiego i wytworzone przez nie akta wprost „w i z y t a c j ą d e k a n a l n ą".— Zarówno wspom. ks. Walewski (s. 21), jak i ks. Adamski (s. 89) informują, że z racji opisywanej drugiej serii dziekańskich lustracji parafii za pontyfikatu Krasickiego była wydana specjalna, 45-cio punktowa, i n s t r u k c j a wiz., o której już wzmiankowałem w poz. 98—100.— Pogląd mój, że mamy tu do czynienia z wizytacjami n a d z w y c z a j n y m i, a nie rocznymi dziekanów, potwierdza tenże not. Adamski, mówiący wyraźnie, iż dziek. radoms. Jankowski (rozumie się obok innych) „został delegowany do nin. wizytacji przez Konsystorz Gen. Łowicki" (s. 95).— W s p ó ł a u t o r z y tej lustracji — p r o b o s z c z o w i e wykonali nin. dokumentację także przeważnie f r a c t a p a g i n a, kładąc po lewej stronie pytania, a po prawej odpowiedzi; rządca par. Niedośpielin uczynił odwrotnie. Natomiast opuścili pytania, dając tylko odpowiedzi, na szczęście ponumerowane, na całych stronach papieru, beneficjaci z Dmenina, Kamieńska, Kobiel, Kodręba, Pławna, Radomska (cz.) i Wielgo-

[230] Por. przyp. 208.

[231] Ks. Franciszek Józef **Jankowski**, akt. proboszcz par. Kobiele a dziekan radomszczański, kanonik hon. łowicki. (ADW: AAG. Wiz. 101.— Zob. przyp. 217).

młyn.— Odpowiedzi na pytania dot. par. Kobiele, którą zarządzał dziek. radomszczański, zweryfikował czyli zwizytował tamt. kościół i beneficjum dziek. tuszyński Miniszewski.— Ani ten dziekan, ani jego kondekanalni nie używali przy uwierzytelnianiu sprawozdań pieczęci.— Wśród nieschematycznej treści akt trzeba wskazać na takie ważniejsze zalety i niedociągnięcia: O par. Borzykowa (s. 3), Cielętniki (s. 7) i Soborzyce (s. 109) powiedziano, że znajdują się na obszarze a-diak. uniejowskiego. Jest to główny powód, że wizytacje z czasu rządów a-bpa Krasickiego uszeregowałem jeszcze według tradycyjnego porządku na archidiakonaty, a w nich alf. na dekanaty. Na s. 15 powiedziano, że par. Dmenin leży „in territorio Loviciensi" — zamiast się wyrazić, iż podlega Konsystorzowi Gen. w Łowiczu. Rangi miejsc parafialnych (miasto lub wieś) musiałem szukać po całym tekście poszytu, a wezwania kościołów par. znalazłem tylko w Dmeninie, Radomsku i Wielgomłynach. Również w tej księdze zanotowano okradzenie jednego z kościołów par., mianowicie w Krępie w dniu 25 VII 1798 (s. 57).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Responsa ad quaesita visitationis decanalis in anno 1800 die 7-ma mensis octobris in loco peractae. —— Ecclesia parochialis Borzykoviensis..." s. 3—6:
   — Wieś; podp. prob. Jó(zefa) Piotrowskiego oraz dziek. Fra(nciszka) Jó(zefa) Jankowskiego, kan. hon. łow. i prob. par. Kobiele s. 6.
2. „Responsiones ad quaesita in visitatione decanali an[n]o Dni 1800 die 1-ma mensis octobris in loco expedita. —— Ecclesia parochialis Cielętnicensis..." s. 7—9:
   — Wieś; podp. kom. Akwilina Zglinickiego, dom. i dziek. s. 9.
3. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis in anno 1800 die 4-ta octobris in loco peractae. —— Ecclesia parochialis Dąbroviensis..." s. 11—14:
   — Wieś. Wiadomość o inwentarzu rzeczy kościelnych i beneficjalnych z r. 1768, przechowywanym w miej. archiwum s. 14.
   a. Kaplica (capella) publ. pw. św. Joachima stojąca poza wsią Dąbrowa s. 14.
   — Podp. prob. Dominika Franciszka Piotrowskiego, w-dziek. radomszczańskiego, oraz dziek. s. 14.
4. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis in anno 1800 die 13 septembris in loco peractae. —— Ecclesia parochialis Dmenensis..." s. 15—19:
   — Wieś; kościół par. (zbud. nakł. bpa łuc. i brzes. Fr. Kobielskiego w r. 1746 i przez tegoż kons. w 1748) pw. św. Szymona i Judy ap. s. 15.
   a. Łagiewniki, wieś w par. Dmenin, posiadająca kaplicę (sacellum) publ. pw. św. Leonarda op. s. 18.
   — Podp. prob. Adama Jurkowskiego i dziek. s. 19.
5. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Dobryszycensis per de-

canum loci iuxta ordinem quaestionum pro visitatione hac extraditorum [s] die 11 mensis septembris 1800 anno descripta et extradita" s. 21—24:
— Podp. dziek. oraz prob. Stanisława Kolumny Walewskiego, kan. liw. (i prep. par. Kurzeszyn w dek. rawskim s. 21) s. 24.

6. „Puncta ad inquirendum in visitatione decanali proposita. Responsa ad eadem. —— Ecclesia parochialis —— in Gidle..." s. 25—28:
— Wieś położona w woj. sieradzkim, a nie — jak zapis. błęd. — sandomierskim s. 25.
a. Wzm. o klasztorze Kartuzów s. 26.
b. Zapis. o konwencie Dominikanów s. 26.
— Podp. prob. Kajetana Turowskiego, pij. i dziek. s. 28.

7. „Puncta ad inquirendum in visitatione decanali proposita a° 1800, 10 7-bris. —— Ecclesia parochialis Grzymało-Volensis [Grzymalina Wola]..." s. 29—31:
— Wieś; podp. dziek. s. 31.

8. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis in anno 1800, die 12 7-bris in loco peractae. —— Ecclesia parochialis in Kamiensko..." s. 33—35:
— Miasto (oppidum), wygasła prepozytura par. (eryg. w r. 1540) s. 34.
a. Kaplica (capella) publ. pw. św. Rocha w. uległa pożarowi s. 34.
b. Gorzędow, wieś na ter. par. Kamieńsk, gdzie w pałacu szl. istnieje kaplica (capella) pryw. s. 34.
— Podp. prep. P(iotra) J(ana) Nowiny Borkowskiego, dziek. i not. dek. Wojciecha Adamskiego, preb. z Radomska s. 35.

9. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis in anno 1800, die 10 mensis decembris in loco peractae. —— Ecclesia parochialis Kłomicensis [s]..." s. 37—40:
— Wieś znajdująca się w pow. radomszczańskim, a nie — jak błęd. pod. — wieluńskim s. 37.
— Podp. komendarza, którym jest dziekan Jankowski s. 40.

10. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis in anno 1800, die 29 mensis novembris in loco peractae. —— Ecclesia parochialis Kobielensis..." s. 41—44:
— Wieś; kościół par., odb. star. prob. Andrzeja Zawodzińskiego w r. 1785, kons. w 1786 s. 41.
— Podp. prob., którym jest miej. dziekan, oraz dziekana tuszyńskiego Józefa Miniszewskiego jako wizytatora s. 44.

11. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis in a° 1800, die 22 7-bris in loco peractae. —— Ecclesia parochialis in Kodrąb..." s. 45—47:
— Wieś; podp. prob. Marcina Mirowskiego i dziek. s. 47.

12. „Puncta ad inquirendum in visitatione decanali. Ad eadem puncta responsiones. —— Ecclesia —— Koniecpoliensis..." s. 49—56.
— Miasto (civitas), prepozytura par. s. 49.
a. Podupadła prepozytura szpitalna z kaplicą, której tyt. nie zapis. s. 53.
b. Chrząstow, wieś. Filia par. Koniecpol, która znalazła się w zaborze austriackim s. 51.
— 6 X 1800. Podp. prep. Szymona Kozielskiego i dziek. s. 56.

13. „Puncta in visitatione decanali circa ecclesiam Krempensem anno

1800, die 10 septembris proposita. Responsoria ad eadem puncta" s. 57—60:
— Wieś; zapis. o okradzeniu kościoła 25 VII 1798 s. 57.
— Podp. dziek., not. dek. i prob. Wojciecha Domańskiego s. 60.
14. Maluszyn. Puncta et responsa „in visitatione decanali d. 8-va octobris 1800 anno" s. 61—64:
— Wieś; podp. prob. Eleuteriusza Miechowicza, zak. oraz dziek. s. 64.
a. Prebenda z kościołem pw. św. Barbary pm., fund. w r. 1756 przez miej. prep. i a-diak. kurz. Konstantego Jankowskiego s. 62—63.
15. „Niedospielinensis ecclesiae parochi responsa ad puncta visitationis decanalis d. 26 7-bris a° 1800" s. 65—68:
— Wieś; podp. prob. Fryderyka Bieleckiego, dziek. i not. dek. s. 68.
16. „Responsiones ad puncta visitationis decanalis peractae in domo plebanali Pławnensi die 15 mensis 8-bris 1800 anno" s. 69—74:
— Miasto (oppidum) s. 69; podp. dziek. s. 74.
17. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis in anno 1800, die[bus] ultimis X-bris in Radomsko p[er]actae" s. 75—103:
— Miasto (civitas); prepozytura par. s. 75; kościół par. pw. św. Lamberta b. s. 85.
a. Wzm. o klasztorze Franciszkanów Konw. s. 81.
b. Strzałków, wieś w par. Radomsko, posiadająca prebendę z kościołem pw. Nawiedzenia NMP, fundacji Poraitów s. 81, 94.
c. Stobiecko Miejskie (Civile), wieś na ter. par. Radomsko, w której istnieje kościół pw. św. Rocha w. s. 81.
— 7 I 1801; podp. prep. (i prob. par. Ręczno) Grzegorza Rzewuskiego, dziek. i not. dek. s. 82.
— Odpowiedzi na pytania dot. 4 altarii w kośc. farnym: NMP Szkaplerznej, św. Katarzyny pm., św. Anny i św. Mikołaja b. s. 83—84:
— Podp. ołtarzysty Filipa Multańskiego i dziek. s. 84.
— „Descriptio quatuor altarium in ecclesia parochiali Radomscensi sitorum sub tempus visitationis decanalis, die 1-ma 7-bris anno Dni 1800..." s. 85—88:
— Chodzi o 4 następne altarie w farze: Bożego Ciała, św. Krzysztofa m., św. Wojciecha b. i św. Wawrzyńca m., będących w posiadaniu ks. Józefa Malczyńskiego s. 85—88:
— Podp. dziek. s. 88.
d. „Visitatio decanalis praebendae Radomscensis divae M[ariae] Magdalenae die 3 septembris 1800 anno per decanum loci expedita, per me vero infra subscriptum iuxta ordinem quaesitorum pro hac visitatione editorum descripta" s. 89—95:
— Kościół znajduje się na Przedmieściu Krakowskim s. 89.
— Podp. preb. Wojciecha Nepomucena Adamskiego, not. dek. s. 95.
e. „Responsoria ad puncta in visitatione decanali die 4-ta septembris Radomscij anno Domini 1800. —— Ecclesia hospitalis..." s. 97—103:
— Prepozytura szpit. w mieście (eryg. w r. 1524 s. 102) z kościołem pw. Ducha Św. i św. Walentego m. s. 97.
— Podp. dziek. i prep. szpit. ks. Wal(entego) Dąbrowskiego s. 103.
18. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis d. 23 7-bris a° 1800 in ecla phli Rzujoviensi [Rzejowice] peractae" s. 105—108:

— Wieś; podp. prob. Bł(ażeja) Wypychowicza i dziek. s. 108.
a. Przeremb i Przeręb, wieś w par. Rzejowice, w której we dworze Jana Bąkowskiego znajduje się kaplica (capella) pryw. s. 106.
19. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis in anno 1800, die 3 octobris in loco peractae. —— Ecclesia Soborzycensis..." s. 109—112:
— Wieś; kościół par. zbud. ok. r. 1736 s. 109.
— Podp. prob. A(ntoniego) Mijalskiego i dziek. s. 112.
20. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis die 25 7-bris a.D. 1800 in ecclesia parochiali Wielgomłynensi porrectae" s. 113—119:
— Wieś; kościół klasztorny Paulinów i zarazem parafialny pw. św. Stanisława b. s. 113.
— Podp. dziek. s. 119.
21. „Responsiones ad puncta pro visitatione decanali a° Dni 1800 porrecta, die 30 mensis septembris. Żytno" s. 121—123:
— Wieś; podp. prob. Felicjana Kąckiego (kan. kurz. s. 121) i dziek. s. 123.

TERYTORIUM WIELUŃSKIE

102

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 102.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji nadzwyczajnej **Dekanatu Krzepickiego,** przeprowadzonej w roku **1800** (z nakazu arcybiskupa Ignacego Krasickiego [232]) przez miejscowego dziekana Karola Wolskiego [233].

[4. Opis zew.] Łac.— 2° (35,8 i mniej × 24,7 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 52; str. czyste: 2, 14, 40.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Spostrzeżenia zamieszczone w paralelnym punkcie syg. 98 i nn. będą także tu przydatne.— Tytuł or. akt znajduje się na s. 3 i brzmi następująco: „Visitatio decanalis decanatus Krzepicensis et [s] mandato celsissimi principis, illustrissimi et reverendissimi domini Jgnatij Krasicki, archi-episcopi Gnesnensis, legati nati etc., praemissis literis innotescencionalibus [s], anno Domini millesimo octingentesimo inchoata, ac juxta obloquentiam punctorum expedita d. 8 7-bris". Data 8 września była pewnie początkiem rozpoczęcia lustracji. Tytuł ten zajmuje tylko 4 górne wiersze zwykłego pisma.— Zgodnie z podanym tytułem or. i nad. wszyscy proboszczowie, jakkolwiek osobiście odpowiadają na doręczone im pytania, przygotowaną dokumentację nazywają „wizytacją"; również dziek. Wolski na końcu każdego

[232] Por. przyp. 208.

[233] Ks. Karol **Wolski**, akt. proboszcz par. Parzymiechy i dziekan krzepicki, kanonik łęczycki i wieluński. (ADW: AAG. Wiz. 102 s. 15.— Zob. przyp. 219).

sprawozdania podpisuje się „wizytator". Nie używa przy tym pieczęci; żaden z wykonawców akt (beneficjatów), za wyjątkiem dziekana we własnej par. Parzymiechy s. 36), nie podpisał swego elaboratu.— Akta podają, że dziekan odbywa lustrację z polecenia a-bpa Krasickiego (s. 3, 15).— Sam zaś dziekan wspomina, iż wizytuje według przysłanych mu punktów oraz, że przed tą czynnością powiadomił duchowieństwo dekanatu poprzez tzw. litterae innotescentiales (s. 3).— Parafię Parzymiechy, adm. przez miej. dziekana, wizytował dziek. rudzki Leśniewicz, który uwierzytelnił odpowiedzi ks. Wolskiego podpisem i piecz. własnego dek. (s. 36).— Cała dokumentacja jest wykonana fracta pagina.— Z treści zasługuje na podkreślenie fakt zamieszczania przez odpowiadających na pytania wiz. rangi polityczno-społecznej miejscowości parafialnych oraz wezwań kościołów. W Krzepicach kościół szpitalny jest pw. (invocatio) Ducha Św., a pt. (titulus) św. Stanisława b. (s. 15).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. Dankow, wieś; prepozytura par. (fund. w r. 1634, eryg. w 1644 s. 5). Kościół par. pw. św. Stanisława b. s. 3—8:
   a. Zaiączki, wieś w par. Danków, posiadająca kaplicę (capella) publ. (zbud. w r. 1750 nakł. szl. Winer'a) pw. św. Zygmunta kr. s. 8.
   — 10 IX 1800; podp. dziek. jako wizytatora s. 8.
2. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Dzietrznicensis [Dzietrzniki] die vigesima tertia mensis octobris anno 1800" s. 9—14:
   — Wieś; kościół klasztorny Paulinów i zarazem parafialny pw. św. Katarzyny pm. s. 9.
3. Krzepice, miasto (civitas s. 16, 18, 19); kościół prepozyturalny Kanoników Reg. Lat. i jednocześnie parafialny; akt nie ma:
   a. „Visitatio decanalis ecclesiae hospitalis Krzepicensis ex mandato celsissimi —— archiepiscopi Gnesnensis per —— Carolum Wolski —— decanum forraneum [s] Krzepicensem die 30 mensis septembris a° Dni 1800 facta" s. 15—20:
      — Jest to prepozytura (s. 16) szpit. z kościołem pw. (invocatio) Ducha Św. a pt. (titulus) św. Stanisława b. s. 15.

3bis. Starokrzepice (Veterokrzepice) — parafia należąca już do diec. wrocławskiej s. 17.

4. „Puncta ad inquirendum in visitatione decanali ecclesiae parochialis Mierzycensis. Responsoria..." s. 21—32:
   — Wieś; kościół par. pw. św. Katarzyny pm. s. 21.
   a. Toporow, wieś, dawniej miasto (oppidum). Filia par. Mierzyce z kościołem pw. Wniebowzięcia NMP s. 29—30.
5. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis in Parzymiechy decanatus Krzepicen[sis] d. 24 9-bris anno 1800" s. 33—36:
   — Wieś; kościół par. pw. św. Piotra i Pawła ap. s. 33.
   a. Jaworzno, wieś. Filia par. Parzymiechy z kościołem pw. Trójcy Św. s. 36.

— Podp. prob. K. Wolskiego, którym jest miej. dziekan, oraz dziek. rudzkiego Leśniewicza, jako wizytatora, tudzież piecz. dek. rudz. wyciś. na sucho s. 36.

6. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis in Pątnow decanatus Krzepicen[sis] d. 25 men. 7-bris a° 1800 expedita" s. 37—39.
7. Praszka, miasto (oppidum), prepozytura par. Kościół par. pw. Wniebowzięcia NMP s. 41—48:
   a. Kowale, wieś. Parafia z dawna afil. do prep. praszkowskiej s. 47.
   b. Stradziec, wieś. Filia par. Praszka s. 47—48.
8. Żytniow, wieś; kościół pw. św. Marcina b. s. 49—52.

103

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 103.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji specjalnej (zewnętrznej i wewnętrznej) **Dekanatu Rudzkiego,** przeprowadzonej w roku **1800** (z polecenia arcybiskupa Ignacego Krasickiego [234]) przez miejscowego dziekana Kajetana Leśniewicza [235].

[4. Opis zew.] Łac.— 2° (37,5 i mniej × 24,7 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 150; str. czyste: 2, 20, 21, 40, 50, 58, 60, 66, 72, 96, 102, 140, 150.— Oprawa z r. 1975. Akta, zwł. pod koniec, podnisz. od daw. wilgoci, obec. pieczołowicie wyrep.

[6. Uwagi] Objaśnienia znajdujące się w równorzędnym punkcie poz. 98 i nn. mogą także tutaj być wzięte pod uwagę.— Wszyscy proboszczowie tego dekanatu, którzy odpowiadali na 45 pytań instrukcji, jednogłośnie nazywają sporządzoną przez siebie dokumentację wizytacją dekanalną.— Punkty wiz. nadesłał do dziekana Konsystorz Gen. w Łowiczu (s. 30, 32, 77, 138).— Poszcz. sprawozdania z parafii podpisywał dziekan i wyciskał na nich pieczęć dek.; beneficjaci nie wszyscy podpisali.— Rządcy parafii tego dekanatu najdokładniej powpisywali pytania do całości dokumentacji.— Akta zostały wykonane fracta pagina — pytania po lewej stronie arkuszy, a odpowiedzi po prawej. Odwrotnie podano z Konopnicy i Osjakowa.— Parafię dziekana Chotów zwizytował dziek. wieruszowski Sosienka (s. 3—8).— Spośród treści tej księgi znajdzie się tu do zasygnalizowania więcej niż z innej. Rangę ośrodków parafialnych przeważnie kładziono na początku akt, a przynajmniej stosunkowo łatwo można ją

---

[234] Por. przyp. 208.

[235] Ks. Kajetan Kazimierz **Leśniewicz**, akt. proboszcz par. Chotów a dziekan rudzki. (ADW: AAG. Wiz. 103.— Zob. przyp. 221).

było wyszukać w tekście. Wezwania kościołów par. położono tylko w opisach beneficjum w Chotowie, Krzyworzece, Łaszowie i Wierzchlasie. Ze s. 30 i 135 wynika, że beneficjaci opisywanego okresu, a zwł. w r. 1800, redagowali odpowiedzi na pytania wizytacyjne w 3 egzemplarzach, z których jeden zostawał na miejscu, drugi szedł do urzędu dziekańskiego, a trzeci (za pośrednictwem dziekana) do konsystorza gen. S. 17—18 informują, że proboszczowie tych czasów sporządzali inwentarz rzeczy kościelnych i beneficjalnych również w trzech egzemplarzach, pozostawiając pierwszy w archiwum parafialnym, dwa zaś następne przekazując dziekanowi, który egz. drugi zostawiał u siebie, a trzeci przesyłał konsystorzowi. Zarówno odpowiedzi wiz., jak też inwentarze powinny być uwierzytelniane przez proboszczów i weryfikowane przez ich dziekanów. Słowo „farneus" — parafialny (s. 9) chyba nie jest zwykłą pomyłką, ale może być uważane za drugą nazwę dziekana wiejskiego — „foraneus".— Od nin. dokumentacji nie udało się odłączyć akt wiz. dot. par. Kadłub i Wierzchlas, pochodzących z r. 1801 i należących już do administracji diec. F. Malczewskiego (s. 30—32, 134—138). Zaczynają się bowiem na tej samej stronie, na której kończą się akta z r. 1800. Zob. syg. 109.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

Część I: Pytania i odpowiedzi wizytacyjne:

1. „Visitatio decanalis ecclesia parochialis Chotoviensis anno Domini 1800, die 16 decembris peracta" s. 3—8:
   — Wieś; kościół pw. św. Marcina b. s. 3.
   — Podp. dziek. wieruszowskiego Sosienki, który wizytował par. Chotów, zarz. przez miej. dziekana s. 8.
2. „Anno Domini 1800-mo, die 26-ta septembris per —— Cajetanum Lesniewicz, decanum farneum [*s*] Rudensem, in ecclesia parochiali Czarnoczylnensi visitatio decanalis peracta..." s. 9—19:
   — Wieś; podp. prob. Antoniego Zygmuntowskiego i dziek. Leśniewicza; piecz. dek. rudz. tłocz. na sucho s. 19.
3. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Kadłubensis, peracta —— anno Domini 1800, die 24-ta octobris" s. 22—29:
   a. Popowice, wieś. Filia par. Kadłub z kościołem pw. Wszystkich Świętych s. 26.
   b. Grębin, wieś. Filia par. Kadłub z kościołem pw. Trójcy Św. s. 26.

3bis. „Anno Domini 1801, d. 9-na mensis decembris in ecclesia parochiali Kadłubensi —— peracta extitit visitatio decanalis, tam quoad puncta anni praeteriti, quam praesentis, transmissa ab Illustrissimo Officio Generali Loviciensi" s. 30—32:
   — Dokumentacja z r. 1801, składająca się z 9 pytań i odpowiedzi, której nie można było odłączyć od poprzedniej, należy już do administracji F. Malczewskiego. Por. syg. 109.
   — Podp. dziek. s. 32.

4. „Anno Domini 1800, d. 29 novembris in ecclesia parochiali K o m o r n i c e n s i visitatio decanalis peracta..." s. 33—39:
   — Podp. prob. Albina Stawickiego i dziek. oraz piecz. jw. s. 39.
5. „Anno Domini 1800, die 23-tia mensis septembris in ecclesia parochiali regulari K o n o p n i c e n s i visitatio decanalis peracta est..." s. 41—49, 51—52:
   — Wieś; kościół klasztorny P a u l i n ó w i zarazem parafialny s. 41.
   — Podp. prob. Kolomana Skrzekowicza, paul. i dziek. oraz piecz. jw. s. 52.
6. „Visitatio ecclesiae parochialis K r z y w o r z e c e n s i s die vigesima quinta men. octobris anno Dni 1800" s. 53—57:
   — Wieś; kościół pw. św. Piotra i Pawła ap. s. 53.
   — Podp. kom. Mateusza Luboińskiego, paul. i dziek. oraz piecz. jw. s. 57.
7. „Puncta interrogationum et responsionum ex parochia Ł a g i e w n i c e n s i — — tempore visitationis decanalis porrecta" s. 59.— „Anno Domini 1800, die 27-ma mensis septembris in ecclesia parochiali Łagiewnicensi visitatio decanalis porrecta [s]..." s. 61—65:
   — Wieś; podp. prob. Eugeniusza Kłodzianowskiego i dziek. s. 65.
8. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Ł a s z o v i e n s i s die trigesima octobris anno millesimo octingentesimo" s. 67—71:
   — Wieś; kościół pw. św. Jana Chrzc. s. 67.
   — Podp. kom. Mateusza Luboińskiego, paul. i dziek. oraz piecz. jw. s. 71.
9. „Anno Domini millesimo octingentesimo, d. 24 mensis septembris in ecclesia parochiali O s i a k o w i e n s i visitatio decanalis peracta..." s. 73—76:
   — Miasto (oppidum), upadła p r e p o z y t u r a par. 73.
   — Podp. kom. Ignacego (Piotra) Neresius'a i dziek. oraz piecz. jw. s. 76.
   a. „Sub eod. actu visitatio praebendae R a d o s z o v i c e n[s i s] decani d. 24 7-bris a° 1800" s. 77—78:
      — Kościół preb. uległ pożarowi 18 III 1800 s. 77.
      1° K a p l i c a (capella) tymcz. w miej. pałacu szl. s. 77.
      — Podp. preb. Bart(łomieja) Józ(efa) Wągrowskiego i dziek. oraz piecz. jw.
10. „Anno 1800, die 27 men. octobris in ecclesia parochiali O ż a r o v i e n s i visitatio decanalis peracta..." s. 79—88:
    — Wieś; kościół odn. przed 10 laty nakł. kol. Wojciecha Bartochowskiego, podcz. wiel. s. 79.
    a. W i e r z b i e, wieś. Filia par. Ożarów s. 88.
    — Podp. prob. Ignacego Bienieckiego i dziek. oraz piecz. jw. s. 88.
11. „Anno 1800, die 23 mensis 7-bris — — in ecclesia [parochiali] R a c z y n e n s i visitatio decanalis peracta..." s. 89—95:
    — Wieś; podp. prob. Kazimierza Paszkowskiego i dziek. oraz piecz. jw. s. 95.
12. „Anno 1800, die 18 mensis novembris in ecclesia parochiali R u d e n[s i] visitatio decanalis peracta..." s. 97—101:
    — Wieś, wygasła p r e p o z y t u r a par. 97.
    — Podp. prob. A(leksandra) Taczanowskiego i dziek. oraz piecz. jw. s. 101.
13. „Anno 1800, die 25 mensis septembris in ecclesia parochiali R u d l i c e n s i visitatio decanalis peracta..." s. 103—112:
    — Wieś; brak podp. uwierzytelniających.

14. „Visitatio decanalis ecclesiae prchlis in Skomlin, d. 19 9-bris anno 1800 peracta..." s. 113—120:
— Wieś; kościół odb. (po pożarze z ok. r. 1760) nakł. kol. Aleksandra Bartochowskiego s. 113.
— Podp. prob. Stanisława Tomaszewskiego i dziek. oraz piecz. jw. s. 120.
15. „[Visitatio] decanalis ecclesiae parochialis in —— Wierzchlas, peracta die 19 mensis novembris anno 1800..." s. 121—134:
— Wieś; kościół pw. św. Mikołaja b. s. 121.
15bis. „Visitatio decanalis peracta in ecclesia parochiali —— Wierzchlas anno Domini 1801 die 6 mensis decembris, tam quoad puncta anni praeteriti, q[ua]m praesentis" s. 134—138:
— Dokumentacja z r. 1801, składająca się z 9 pytań i odpowiedzi, której nie można oddzielić od poprzedniej, należy już do administracji F. Malczewskiego. Zob. poz. 109.
— Podp. dziek. s. 138.

Część II: Wizytacja wewnętrzna pt. „Protocolla secreta tam status personalis presbyterorum, q[ua]m ecclesiarum p[a]r[o]ch[ia]lium Decanatus Rudensis in Districtu Vielunensi existen[tium], denota[ta] tempore visitationis decanalis a^no^ Dni 1800" s. 139, 141—149:

1. „Ecclesia prchlis et regularis [Paulini] Konopnicensis" s. 141.
2. „Ecclesia parochialis Ossyakoviensis" s. 141—142:
   a. Czernice, wieś w par. Osjaków posiadająca kaplicę (capella), raczej publ. s. 142.
   b. Radoszowice, wieś. Filia par. Osjaków, której kościół w roku obec. uległ. pożarowi s. 142:
      1° Zastępuje go oratorium urządzone w miejsc. dworze, gdzie już poprz. była kaplica (capella) pryw. s. 142.
3. „Ecclesia parochialis Rudlicensis" s. 142—143.
4. „Ecclesia parochialis Czarnożylnensis" s. 143.
5. „Ecclesia parochialis Wydrzynensis" s. 143—144.
6. „Ecclesia parochialis Raczynensis" s. 144.
7. „Ecclesia parochialis Łagievnicensis" s. 144—145.
8. „Ecclesia parochialis Krzyworzecensis" s. 145.
9. „Ecclesia parochialis Kadłubensis" s. 145—146:
   a. Popowice, wieś. Filia par. Kadłub s. 146.
   b. Grębien, wieś. Filia par. Kadłub s. 146.
10. „Ecclesia parochialis Ozaroviensis" s. 146:
    a. Wierzbie, wieś. Filia par. Ożarów s. 146.
11. „Ecclesia parochialis Komornicensis" s. 146—147.
12. „Ecclesia parochialis Skomlinensis" s. 147.
13. „Ecclesia parochialis Wierzchleysyensis [Wierzchlas]" s. 147—148.
14. „Ecclesia parochialis Rudensis" s. 148.
15. „Ecclesia parochialis Łaszoviensis" s. 148—149.
— „Ecclesia parochialis Parzymiechensis illustris adm. rndi dni decani Krzepicensis" s. 149:
   a. Jaworzno, wieś. Filia par. Parzymiechy s. 149. Por. syg. 102 nr 5.
   — „[Chotów] die 24 X-bris anno 17800 [s]". Podp. dziek. Leśniewicza i piecz. jw. s. 149.

104

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 104.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji ekstraordynaryjnej (zewnętrznej i wewnętrznej) **Dekanatu Wieruszowskiego,** przeprowadzonej w roku 1800 (z nakazu arcybiskupa Ignacego Krasickiego [236]) przez miejscowego dziekana Kaspra Sosienkę [237].

[4. Opis zew.] Łac., pol. (wiz. wew.).— 2° (34,6 i mniej × 23,7 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 74; str. czyste: 2, 18, 36, 52.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Myśli zawarte w paralelnym punkcie syg. 98 i nn. mogą także tu być aktualne.— Wszyscy proboszczowie, sporządzający nin. akta, nazywają je „wizytacją dekanalną".— Nakazana ona została bezp. przez Konsystorz Gen. Łowicki, który też przepisał dla niej wiadome 45 pytań instrukcji wiz. (s. 7).— Podobnie jak dziekan rudzki, również dziek. wieruszowski Sosienka — obok lustracji zewnętrznej, ogólnej i zasadniczej — przeprowadził wiz. wewnętrzną, dot. duchowieństwa oraz kościołów i beneficjów par. (s. 67—74).— Dokumentacja jest wykonana fracta pagina, ale tylko w parafiach Cieszęcin i Czastary wpisano pytania wiz. Natomiast ogół kościołów posiada lewe połowy kart czyste, na prawych zaś ponumerowane odpowiedzi.— Akt nie podpisał żaden proboszcz, ani dziekan, którego podpis widnieje dwa razy tylko na wizytacji wew. (s. 71, 74). Nie widać też żadnej pieczęci parafialnej ani dek.— Parafię zarz. przez dziekana — Cieszęcin zlustrował dziek. krzepicki Wolski (s. 7—10), który podpisał się z oznaczeniem tytułu funkcyjnego „commissarius visitator" (s. 10).— Z satysfakcją stwierdzam, że wszędzie została oznaczona ranga samorządowa miejscowości parafialnych oraz podane wezwania tychże kościołów.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

Część I: Pytania i odpowiedzi wizytacyjne:

1. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Białensis die 26 mensis novembris a° Dni 1800 peracta" s. 3—6:
   — Wieś; kościół pw. św. Piotra w Okowach s. 3.
2. „Visitatio ecclesiae parochialis Cieszynen[sis] ex mandato Rndissimi Officij Gnalis Lovicien[sis], juxta puncta ab eodem porrecta, a° Dni 1800

[236] Por. przyp. 208.

[237] Ks. Kasper **Sosienka**, akt. proboszcz par. Cieszęcin i dziekan wieruszowski, kanonik chełmski. (ADW: AAG. Wiz. 104.— Zob. przyp. 223).

per — — Carolum Wolski — — decanu[m] foran[eum] Krzepicen[sem] — — peracta d. 30 men. 10-bris" s. 7—10:
— Cieszęcin, wieś; kościół par. (zbud. star. obec. prob. K. Sosienki w r. 1789) pw. św. Wojciecha b. s. 7.
a. Węglowice, wieś. Filia par. Cieszęcin z kościołem pw. Trójcy Św. s. 7, 9.
— Podp. wizytatora, dziek. wieruszowskiego K. Wolskiego s. 10.

3. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Czastariensis die 23-tia mensis novembris a° Dni 1800 peracta" s. 11—17:
— Wieś; kościół pw. Narodzenia NMP s. 11.

4. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Dzietrzkovicensi[s] die 22 mensis novembris a° Dni 1800 peracta" s. 19—24:
— Wieś; kościół par. pw. św. Jakuba ap. s. 19.
a. Łubnice, wieś. Filia par. Dzietrzkowice s. 22, 24.

5. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Lututoviensis die 29 mensis novembris a° Dni 1800 peracta" s. 25—30:
— Wieś; kościół par. pw. św. Mateusza ap. s. 25.
a. Swiątkowice, wieś w par. Lututów, posiadająca kaplicę (capella) publ. s. 28.

6. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Łyskorncensis die 24 mensis novembris a° Dni 1800 peracta" s. 31—35:
— Wieś; kościół pw. św. Marii Magdaleny s. 31.

7. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Mieleszynensis die 17 mensis novembris anno Dni 1800 peracta" s. 37—40:
— Wieś; kościół pw. św. Marii Magdaleny s. 37.

8. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Naramscensis [Naramice] die 27 mensis novembris a° Dni 1800 peracta" s. 41—44:
— Wieś; kościół pw. Wszystkich Świętych s. 41.
— Adm. par. Cezary Pawołowski, ekskarm. jest zdania, że mała parafia Naramice powinna być raczej połączona z walichnowską s. 43.

9. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Sokolnicensis die 28 mensis novembris anno Dni 1800 peracta" s. 45—48:
— Wieś; kościół par. pw. św. Mikołaja b. s. 45.
a. Ochędzyn, wieś. Filia par. Sokolniki s. 46, 47.

10. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Walichnoviensis die 27 mensis novembris a° Dni 1800 peracta" s. 49—51:
— Wieś; kościół pw. św. Marcina b. s. 49.

11. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Wieruszoviensis die 3 mensis decembris a° Dni 1800 peracta" s. 53—60:
— Miasto (oppidum); kościół par. pw. św. Bartłomieja ap. s. 53.
a. Prepozytura szpitalna, zw. tylko prebendą, bez kościoła, który się spalił, a był pw. św. Jana ap. s. 57—58.

12. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Voycinensis peracta die 20 mensis novembris a° Dni 1800" s. 61—66:
— Wieś; kościół par. pw. św. Katarzyny pm. s. 61.
a. Zdzar, wieś. Filia par. Wójcin s. 63, 65.

Część II: Wizytacja wewnętrzna:

A. „Protokuł [s] sekretny status personalis cleri Decanatus Wieruszoviensis" s. 67—71:

1. Wieruszow, miasteczko s. 67.
2. Mieleszyn, wieś s. 67.
3. Bolesławiec, miasteczko s. 67—68.
4. Woycin, wieś s. 68.
5. Dźietrzkowice, wieś s. 68.
6. Czastary, wieś s. 68.
7. Łyskornie, wieś s. 69.
8. Biała, wieś s. 69.
9. Naramice, wieś s. 69—70.
10. Walichnowy, wieś s. 70.
11. Sokolniki, wieś s. 70.
12. Lututow, wieś s. 70—71.

— Chotów, wieś dek. rudzkiego — z racji wizytowania przez dziek. Sosienkę parafii tamt. dziek. Leśniewicza s. 71.

B. „Protokuł [s] adnotandorum względem kosciołow y beneficyow Dekanatu Wieruszowskiego" s. 72—74:

1. Wieruszow, miasteczko s. 72.
2. Mieleszyn, wieś s. 72.
3. Bolesławiec, miasteczko s. 72—73.
4. Woycin, wieś s. 73.
5. Dźietrzkowice, wieś s. 73.
6. Czastary, wieś. Kościół przed 11 laty spalony od pioruna, nowy wyst. na słabych fundamentach s. 73.
7. Łyskornie, wieś s. 73.
8. Biała, wieś s. 73.
9. Naramice, wieś s. 74.
10—12. Walichnowy, Sokolniki, Lututow, wsie s. 74.

— Chotow, wieś dek. rudzkiego s. 74.

— Podp. dziek. Sosienki s. 71, 74.

ADMINISTRACJA FRANCISZKA MALCZEWSKIEGO 1801—1805

WPROWADZENIE DO WSZYSTKICH SERII WIZYTACJI I AKT

W czasie rządów prał. Malczewskiego odbyło się w archidiecezji gnieź. szereg wizytacji oraz czynności parawizytacyjnych konsystorzy i dziekanów. Część wytworzonej w związku z nimi dokumentacji wydano w r. 1822 z Gniezna do Kalisza z przeznaczeniem dla diecezji włocławskiej. Mowa tu o trzech grubych klockach archiwalnych, oprawionych wtedy prowizorycznie, posiadających później syg. Kons. Kal. № 31—32, 34, a Chodyńskiego — 191—193, mieszczących w sobie również materiały wizytacyjne z pontyfikatu Krasickiego.

Uporządkowawszy wspom. akta prał. Malczewskiego w ten sam sposób jak a-bpa Krasickiego, odtworzyłem na ich podstawie następ. 6 grup czynności wizytacyjnych lub im podobnych w archidiecezji: I — Specjalne wizytacje dziekańskie parafii wakujących przeprowadzone w r. 1801, II — Nadzwyczajne wizytacje dziekańskie odbyte w r. 1801, III — Odpowiedzi parafii i klasztorów na pytania rządu pruskiego dane w r. 1802, IV — Stany parafii i klasztorów

archidiecezji (ze szczególnym uwzględnieniem danych demograficznych, spisem inwentarza kościelnego i beneficjalnego oraz podaniem dochodów) przedstawione w r. 1802, V — Inwentarze kościelne i beneficjalne parafii z r. 1802, VI — Wizytacje urzędów i parafii dziekańskich przez właściwych oficjałów z ok. r. 1802. Jako grupa VII znalazły się luźne opisy parafii oraz inwentarze kościelne i beneficjalne z czasów Krasickiego i Malczewskiego. Z braku wystarczających materiałów nie ująłem w oddzielną serię ekstraordynaryjnych wizytacji kolegiat, o czym będzie niżej.

Grupy dokumentacyjne II—V, jako obejmujące większą ilość ksiąg, otrzymały poniżej jeszcze własne wprowadzenia. Natomiast nie mają tychże serie I, VI—VII, składające się z pojedynczych pozycji akt. Potrzebne dla nich wyjaśnienia zawarłem w szóstych punktach opisów (uwagi) ksiąg 105 i 130—131.

Objaśnienia dot. autorów odpowiedzi na pytania wizytacyjne i inwentaryzacyjne, odnośnie papieru, na którym pisano, oraz wykonania zew. i wew. akt — są tu podobne jak we wstępach do obydwu serii lustracji z czasu rządów Krasickiego.

Z powodu rozłożenia materiałów wiadomych klocków na poszczególne wizytacje, w opisach poz. 105—131 nie mogłem zamieszczać elementu 5 (sygnatury dawne). Podobnie w opisach wszystkich sygnatur (105—131) z administracji Malczewskiego nie ma punktu 3 (daty krańcowe), które zawsze figurują w nadanych przeze mnie tytułach akt.

Prał. Malczewski zarządził także specjalne wizytacje kolegiat, przynajmniej niektórych, może tylko tzw. (w owym czasie) mniejszych. W Arch. A-diec. w Gnieźnie przechowują się akta takiej lustracji (z 7 stycznia 1803 r.) kolegiaty i parafii w Choczu (syg. E 43). Poniżej, w rpsie 137, na s. 1073, 1074 i 1077, wspomina się o takiej samej wizytacji kolegiaty i parafii w Sieradzu (w d. 23 marca 1803 r.). Obydwie wizytował kan. gnieź. Józefat Murzynowski.

I. SPECJALNE WIZYTACJE DZIEKAŃSKIE PARAFII WAKUJĄCYCH, PRZEPROWADZONE W ROKU 1801

105

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 105.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskich wizytacji specjalnych, przeprowadzonych w roku **1801** (z polecenia administratora gen. archidiecezji Francisz-

ka Malczewskiego [238], przez miejscowych dziekanów [239] w parafiach wakujących **archidiakonatów gnieźnieńskiego, kaliskiego i uniejowskiego.**

[4. Opis zew.] Łac., pol.— 2° (35,5 i mniej × 23 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 66; str. czyste: 2, 6, 36, 44, 60, 62, 66.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Rękopis obejmuje całość akt tej serii lustracji, które posiadamy we Włocławku. Z tego względu nie zamieszczono przed nim właściwego wprowadzenia, ale potrzebne wyjaśnienie zawarto w nin. punkcie. Zapewne nie są to wszystkie akta przekazane w tym względzie w r. 1822 z Gniezna do Kalisza. Dotyczą one obec. a-diec. gnieźnieńskiej i poznańskiej oraz diec. włocławskiej.— W przeciwieństwie do materiałów z czasu pontyfikatu Krasickiego i następnych akt prał. Malczewskiego nie podzieliłem nin. dokumentacji wg dalszej administracji terytorialnej, ażeby nie mnożyć i tak wielkiej już liczby pozycji. Akta w tej księdze ułożyłem po dawnemu alfab. archidiakonatami, a w nich dekanatami i parafiami.— W dek. gnieźnieńskim św. Piotra i Pawła inspekcję parafii nie posiadających proboszczów przeprowadził dziek. Jakub Nering, prob. par. Kłecko, kan. hon. kal.; w dek. gnieź. św. Michała czyli zbarskim, naz. tu „zbarawskim", dziek. Stanisław Onufry Gruszczyński, prob. z Wilczyna; w dek. konińskim dziek. Sebastian Rayski, prob. par. Russocice, kan. hon. kal.; w dek. słupeckim dziek. Bartłomiej Kociełkowski; w dek. sompoleńskim dziek. Franciszek Dominikowski, prob. z Kazimierza Biskupiego; w dek. krotoszyńskim dziek. Maciej Walenty Przygodzki, prob. par. Wyganów; w dek. pleszewskim dziek. Jan Nepomucen Karpieński, prob. z Turska; w dek. stawiszyńskim dziek. Wawrzyniec Dźwigoński, prob. par. Borków; w dek. stawskim dziek. Jan Karwat, prob. par. Chlewo; wreszcie w dek. warckim dziek. Dominik Wartski. Wszyscy dziekani podpisali akta poszcz. parafii. Tylko w materiałach dek. zbarskiego figurują, obok dziekańskiego, podpisy not. dek., ks. Walentego Michała Grzeszkiewicza, prob. w Złotkowie, oraz właściwych komendarzy danych parafii.— Treść akt odnosi się ogólnie do stanu kościoła i beneficjum.— Została ona przedstawiona, częściowo na papierze ze znakami wodnymi, z różną starannością, zasadniczo wg 6 punktów ułożonej specjalnie do tej wizytacji instrukcji („Interrogatoria"). Przekazał ją nam w odpisie na s. 48 dziekan ple-

[238] Franciszek Skarbek Malczewski h. Habdank (1754—1819), dr ob. prawa. Akt. prepozyt gnieź., dziekan-koad. warszawski, wikariusz kap. i administrator gen. arcybiskupstwa. (ADW: AAG. Wiz. 105—131). Od r. 1807 (1815) biskup włocławski (kuj. i pom.), od 1818 arcybiskup warsz. i prymas Król. Pol. (Korytkowski P, II 587—592.— PSB, XIX 279—280).

[239] Nazwiska odpowiednich dziekanów są wyliczone w p. 6 opisu (uwagi).

szewski. Dziekan zbarski oznajmia, że przeprowadza wizytację z nakazu adm. Malczewskiego (s. 9, 11, 15, 17, 21). Podobnie dziek. pleszewski uważa, iż przysłane mu punkty pochodzą od Malczewskiego (s. 47). Ale dziek. koniński precyzuje informacje donosząc, że pytania otrzymał z Konsystorza Gen. Gnieźnieńskiego (s. 27) i noszą na sobie datę zredagowania dzień 12 czerwca 1801 r. (s. 3). Tę samą datę podaje dziek. krotoszyński (s. 45). Dziekani sompoleński, krotoszyński, stawiszyński i warcki znali świeżą instrukcję, ale nie trzymali się jej ściśle w opisach. Dziek. gnieźnieński św. Piotra i Pawła posługiwał się nie znaną nam instrukcją z pierwszej serii wizytacji rządów a-bpa Krasickiego (1797—1798).— Lustracja parafii wakujących została przeprowadzona na przestrzeni lipca — października 1801 r. Wszystkie te parafie były wiejskie. W cz. B nin. pozycji nie melduję już tego, tym bardziej, że z powodu przytaczania tam istotnych wyimków nagłówków akt, ową rangę miejscowości byłoby mi nawet trudno do nich przyczepiać.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Archidiakonat gnieźnieński:

A. Dekanat gnieźnieński św. Piotra i Pawła:

1. „Opis kościoła w Pod[l]esiu Koscielnym, od roku 1797 wakuiącego", sporz. 28 IX 1801 s. 3—5.
2. „Opis kościoła w Pomorzanach Kościelnych, od roku 1798 wakuiącego", wyk. 28 IX 1801 s. 7—8.

B. Dekanat gnieźnieński św. Michała czyli zbarski:

1. „Działo się w kościele parafialnym duszyńskim..." 24 X 1801 s. 9—10.
2. „Działo się w kościele parafialnym kamienieckim..." 24 X 1801 s. 11—14.
   — Wizytacja nie dotyczy Kamieńca, lecz wakującego Rękawczyna, w którym akt. nawet kościół par. nie istnieje.
3. „Działo się w kościele parafialnym kruchowskim..." 25 X 1801 s. 15—16.
4. „Działo się w kościele parafialnym linowieckim..." 23 X 1801 s. 17—20.
5. „Działo się na gruntcie [s] kościelnym w Lisewie..." 23 IX 1801 s. 21—23, 25—26.
   — Parafia nie posiada kościoła, który — jak świadczy zał. odpis z *Liber benef.* Łaskiego (s. 25—26) — był tu pw. św. Marii Magdaleny.
   a. Stoi tylko opustoszała kapliczka s. 21.

C. Dekanat koniński:

1. „Opis kościoła dąbroszynskiego...", sporz. 3 VII 1801 s. 27—32.
2. „Opis kościoła dobrowskiego...", wyk. 6 VII 1801 s. 33—35.
3. „Opis kościoła w Kowalach Pańskich...", sporz. 3 VII 1801 s. 37—40.

D. Dekanat słupecki:

1. „Stan beneficii parochialnego odrowązkiego..." w dniu 25 IX 1801 s. 41—42.

E. „Kościoły parochialne wakuiące w dekanacie sampolinskim opisane" s. 43:

1) Racięcice, 2) Modzerowo, 3) Broniszewo, 4) Warzymowo, 5) Kozarzewko, 6) Lubstowo, 7) Morzysław.

II. Archidiakonat kaliski:

A. „Raport z dekanatu krotoszynskiego..." z dnia 4 VII 1801 s. 45—46.

— Wszystkie parafie posiadają proboszczów.

B. „Descriptio status vacantium ecclesiarum parochialium in decanatu Plesseviensi...", sporz. 20 VII 1801:

1. Kuczkowo s. 49—50.
2. Karmino s. 50—51.
3. Twardowo s. 51—52.
4. Lenartowice s. 53—54.

C. „Opis 6 kościołow wakuiących [...] w dekanacie stawiszyńskim...", wyk. 1 IX 1801:

1. Kokanin s. 55.
2. Dębe s. 55—56.
3. Jastrzębniki s. 56—57.
4. Zbiersko s. 57.
5. Brudzew s. 57—58.
6. Piątek s. 58—59.

D. Dekanat stawski:

1. Gora s. 61.

III. Archidiakonat uniejowski:

A. Dekanat warcki:

1. Dąbrowa s. 63—64.
2. Kamienacz s. 64—65.

II. NADZWYCZAJNE WIZYTACJE DZIEKAŃSKIE, PRZEPROWADZONE W ARCHIDIECEZJI W ROKU 1801

WPROWADZENIE DO TYCHŻE WIZYTACJI

Lustracje dziekańskie roku 1801 odbyły się utartą już metodą pytań i odpowiedzi, wyk. przeważnie fracta pagina. Mimo to, że dla obecnych wizytacji przygotowano nową, 9-cio punktową instrukcję, znaczna część proboszczów odpowiadała także na wybrane spośród 45 pytań z r. 1800 (pont. Krasickiego). Owe wybrane zagadnienia dotyczyły zmian zaszłych w parafiach od czasu przeprowadzonych lustracji r. 1800.

Jakkolwiek zarówno instrukcję z r. 1800 (poz. 106 s. 61), jak i z 1801 (syg. 106 s. 41, 62—63; 109 s. 14, 30, 40, 42, 48, 54, 57, 59, 61, 69, 72, 82, 84) dziekani terenów, których dotyczą opisywane tu wizytacje, otrzy-

mali z Konsystorza Gen. w Łowiczu, nakaz przeprowadzenia tychże lustracji nadzwyczajnych przypisałem w nadanych tytułach akt administratorowi archidiecezji Malczewskiemu.

Obydwie instrukcje wpisano po wiele razy w syg. 109—110, atoli punkty z r. 1801 figurują najlepiej w poz. 106 s. 67—68.

Wszystkie z tych wizytacji odbyły się jesienią 1801 r. Dziekani objeżdżali parafie — wieruszowski z notariuszem dek. — weryfikując przeważnie tylko podpisami przedstawiane w 3 egzemplarzach przez rządców kościołów akta.

Ocalałe materiały wizytacyjne nin. serii, zachowane w daleko mniejszym stopniu aniżeli wydano je z Gniezna do Kalisza w r. 1822, przedstawiam poniżej jeszcze archidiakonatami. Z a-diak. uniejowskiego są to akta dek. radomszczańskiego (syg. 106) i zasadniczo tylko materiały personalne dek. szadkowskiego (poz. 107); z terytorium wieluńskiego są tu szczątki akt dek. krzepickiego (syg. 108), akta dek. rudzkiego (poz. 109) i dek. wieruszowskiego — także tzw. lustracji wewnętrznej (syg. 110).

Format fol. większego posiadają księgi o syg. 107—108, a różnego 106, 109—110. Znaki wodne zasadniczo figurują na wszystkich pozycjach (106—110).

O tym, że w 3 egzemplarzach były wykonane akta serii wizytacyjnej z r. 1800 (rządy Krasickiego), mówi pierwsza odpowiedź dana na instrukcję z r. 1801 (syg. 106, 108—110). W tejże ilości sporządzono akta wiz. w r. 1801, i to przygotowane wg obu instrukcji (poz. 106 s. 29; 109 s. 73).

Bardziej szczegółowe uwagi znajdzie czytelnik w szóstych punktach opisu (A) poszcz. ksiąg wizytacyjnych.

ARCHIDIAKONAT UNIEJOWSKI

106

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 106.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji nadzwyczajnej **Dekanatu Radomszczańskiego,** przeprowadzonej w roku **1801** (z nakazu administratora gen. archidiecezji Franciszka Malczewskiego [240]) przez miejscowego dziekana Franciszka Jankowskiego [241].

[240] Por. przyp. 238.

[241] Ks. Franciszek Józef **Jankowski**, akt. proboszcz par. Kobiele a dziekan radomszczański, kanonik hon. łowicki. (ADW: AAG. Wiz. 106.— Zob. przyp. 217 i 231).

[4. Opis zew.] Łac.— 2° (35,4 i mniej × 23,3 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 72; str. czyste: 2, 16, 24, 30, 34, 38, 48, 50, 72.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Spostrzeżenia znajdujące się we wprowadzeniu do tej serii lustracyjnej odnoszą się także do nin. księgi, albowiem również na jej podstawie zostały ułożone.— Mimo to, że dla opisywanej wizytacji została przygotowana przez Konsystorz Gen. Łowicki instrukcja składająca się z 9 pytań, nie wszyscy proboszczowie, redagujący na nią odpowiedzi, trzymali się jej. Jedynie dziekan Jankowski (par. Kobiele) zaznaczył wyraźnie, iż odpowiada na tegoroczne punkty (s. 41). Wprawdzie rządcy parafii Dąbrowa, Dmenin, Dobryszyce, Kłomnice, Kodrąb, Koniecpol, Krępa, Niedośpielin, Radomsko, Rzejowice, Wielgomłyny i Żytno dali odpowiedzi tylko na pytania z r. 1801, ale o tym precyzyjnie nie zaznaczyli. Najlepiej spisał się nie uwidoczniony w aktach proboszcz małej parafii Wola Grzymalina, który owe pytania zaciągnął do swej dokumentacji. W większym lub mniejszym stopniu na 45 punktów z r. 1800, jeszcze Krasickiego, oraz jednocześnie na pytania z r. 1801 odpowiedzieli plebani parafii Borzykowa, Chełmo, Cielętniki, Kamieńsk, Maluszyn i Soborzyce. Tylko na stare punkty z r. 1800 ankietował proboszcz z Gidel.— Wizytacja przeprowadzana metodą pytań i odpowiedzi, odbyła się na przestrzeni września — listopada 1801 r. Trzy ostatnie parafie (Wielgomłyny, Wola Grzymalina i Żytno) posiadają akta pisane fracta pagina.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Ecclesia parochialis Borzykoviensis. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die 28-va mensis octobris anni 1801 [...] peractae" s. 3—6:
   — Odpowiedzi na pytania z r. 1800 s. 3—5; na punkty z r. 1800 s. 5—6.
   — Podp. prob. Józefa Piotrowskiego i weryf. dziek. Jankowskiego s. 6.
2. „Ecclesia parochialis Chełm[ensis]. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die 24 9-bris anno Domini 1801 in loco loci peractae" s. 7—15:
   — Odpowiedzi na pytania z r. 1800 s. 7—13; na punkty z 1801 s. 13—15.
   — Weryf. dziek. radoms. s. 15.
3. „Ecclesia parochialis Cielentnicensis. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die 30 mensis octobris anni 1801 [...] peractae" s. 17—20:
   — Odpowiedzi na pytania z r. 1800 s. 17—18; na punkty z 1801 s. 18—20.
   — Podp. kom. Akwilina Zglinickiego, dom. i weryf. dziek. s. 20.
4. „Responsiones ad puncta visitationis decanalis in anno millesimo octingentesimo primo, die 30 mensis 8-bris peractae in Dąbrowa" s. 21—23:
   — Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
   — Podp. prob. F(ranciszka) Piotrowskiego, w-dziek. radoms. oraz weryf. dziek. s. 23.
5. „Ecclesia parochialis Dmenensis. Responsiones ad puncta visitationis

decanalis die 4 mensis novembris anni 1801-mi in loco loci peractae" s. 25—27:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Podp. prob. Adama Jurkowskiego s. 26, 27 i weryf. dziek. s. 27.

6. „Visitatio decanalis. Ecclesia parochialis Dobryszycensis per decanum loci die septima mensis octobris 1801 anno descripta et expedita" s. 29:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Weryf. dziek. i podp. prob. Stanisława Walewskiego h. Kolumna, kan. liw. s. 29.

7. „Ecclesia parochialis Gidlensis. Responsiones ad puncta visitationis decanalis d. [20 9-bris] anni 1801 in loco loci peractae" s. 31—33:
— Odpowiedzi na pytania z r. 1800.
— Kościół par. wg trad. pochodzi z r. 1059 s. 31.
— Weryf. dziek. radoms. s. 33.

8. „Responsio ad puncta visitationis decanalis die 18-va 8-bris a° 1801 in loco loci [in Kamiensko oppido] peractae" s. 35—37:
— Odpowiedzi na pytania z r. 1800 s. 35; na punkty z 1801 s. 35—37.
— Podp. prep. P(iotra) J.N. Borkowskiego i weryf. dziek. s. 37.

9. „Ecclesia parochialis Kłomnicensis. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die 14 mensis novembris anno Dni 1801 in loco loci peractae" s. 39—40:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Weryf. dziek. radoms. s. 40.

10. „Ecclesia parochialis Kobielensis. Responsiones ad puncta hoc in anno ex Consistorio Gnali extradita die 20 mensis 7-bris anno 1801" s. 41—42:
— Podp. prob. i zarazem dziek. Jankowskiego s. 42.

11. „Ecclesia parochialis Kodrębensis. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die 23 mensis 9-bris anni 1801-mi in loco loci peractae" s. 43—44:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Weryf. dziek. i podp. prob. M(arcina) Mirowskiego s. 44.

12. „Puncta ad inquirendum in visitatione decanali et responsiones ad eadem anno 1801 die 29 8-bris [in ecclesia parochiali Koniecpoliensi]" s. 45—47:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Weryf. dziek. i podp. prep. Szymona Kozielskiego s. 47.

13. „Ecclesia parochialis Krempensis. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die 5 8-bris anno 1801 in loco loci peractae" s. 49:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Weryf. dziek. i podp. prob. Wojciecha Domańskiego s. 49.

14. „Ecclesia parochialis Maluszynensis et prebendalis. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die 27 mensis octobris anno Dni 1801 [...] porrectae" s. 51—54:
— Odpowiedzi na pytania z r. 1800 s. 51—53; na punkty z 1801 s. 54.
a. Prebenda z kościołem (ecclesia, sacellum) pw. św. Barbary pm., zbud. w r. 1756 star. pleb. Konstantego Jankowskiego, paul. s. 52.
— Podp. prob. Eleuteriusza Miechowicza, paul. s. 53, oraz weryf. dziek. s. 54.

15. „Ecclesia parochialis Niedospielinensis. Responsa ad puncta visitationis decanalis d. 27 mensis 8-bris anni 1801 in loco loci peractae" s. 55—56:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Weryf. dziek. radoms. s. 56.
16. „Responsiones ad quaesita visitationis decanalis in anno 1801-mo diebus ultimis 9-bris in ecclesia parochiali Radomscensi peractae" s. 57—58:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Podp. prep. Grzegorza Rzewuskiego i weryf. dziek. s. 58.
17. „Eccla phlis Rzuioviensis [Rzejowice]. Responsa ad puncta visita-[ti]onis decanalis d. 23 mensis 9-bris a[i] 1801 in loco loci peractae" s. 59—60:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Weryf. dziek. i podp. prob. Bł(ażeja) Wypychowicza s. 60.
18. „Ecclesia parochialis Soborzycensis. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die 29 mensis octobris anni 1801 [...] peractae" s. 61—64:
— Odpowiedzi na pytania z r. 1800 s. 61—62; na punkty z 1801 s. 63—64.
— Podp. prob. Anto(niego) Mijalskiego i weryf. dziek. s. 64.
19. „Ecclesia parochialis Wielgomłynensis. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die 27 mensis octobris anni 1801 in loco loci peractae" s. 65—66:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Weryf. dziek. radoms. s. 66.
20. „Ecclesia parochialis Wola Grzymalina. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die [242] mensis 8-bris anni 1801 in loco loci peractae" s. 67—68:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Weryf. dziek. radoms. s. 68.
21. „Ecclesia parochialis in Żytno. Responsiones ad puncta visitationis decanalis die 31 mensis 8-bris anni 1801-mi in loco loci peractae" s. 69—71:
— Odpowiedzi na punkty z r. 1801.
— Podp. prob. Felicjana Kantego Kąckiego, dra fil., oraz weryf. dziek. s. 71.

107

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 107.**

[2. Tyt. nad.] Resztki akt dziekańskiej wizytacji specjalnej (zewnętrznej i wewnętrznej) **Dekanatu Szadkowskiego,** przeprowadzonej przypuszczalnie w roku **1801** (z polecenia admnistratora gen. archidiecezji Franciszka Malczewskiego [243]) przez miejscowego dziekana Michała Żdżenickiego [244].

[242] Daty dziennej wizytacji nie ma ani w nagłówku akt, ani w ich treści.

[243] Por. przyp. 238.

[244] Ks. Michał **Żdżenicki**, akt. prepozyt par. i dziekan w Szadku, kanonik hon. łęczycki. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1807, nlb.— ADW: AAG. Wiz. 107 i 130).

[4. Opis zew.] Łac.— 2° (35,4 i mniej × 22,4 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 16; str. czyste: 2, 6, 10, 16.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Z zasadniczej czyli ogólnej wiz. dek. szadkowskiego 1801 r. zachowały się we Włocławku tylko odpowiedzi trzech parafii: Grabno, Kociszew i Rychłocice. Odpowiedzi te sporządzili prawdop. rządcy tychże beneficjów, którzy akt nie podpisali ani nie opieczętowali, według 45 punktów instrukcji z r. 1800 (pont. Krasickiego).— Or. tytuł wiz. personalnej brzmi: „Cathalogus ecclesiar[um] et penes illas presbyterorum in Decanatu Schadkovien[si]" s. 13. Katalog ten uwzględnia tylko proboszczów.— W części B nin. pozycji z materiałów wizytacji wew. wymieniam jedynie miejscowości kościelne, nie zaś nazwiska kapłanów.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Resztki wizytacji ogólnej s. 3—12:

1. Grabno, wieś, wygasła prepozytura par. s. 3—5.
2. Kocieszow, wieś s. 7—9:
   — Kościół kociszewski był dawniej kaplicą publ. w par. Łobudzice. Parafialnym stał się w r. 1789 s. 9.
3. Rychłocice, wieś s. 11—12.

II. Część personalna akt s. 13—15:

Parafie dekanatu wymienia się topogr. wg akt, w dzis. ich brzmieniu — s. 13: Szadek (par. dziek., nie wiz. przez Żdżenickiego), Borszewice, Łask (wyj. spod wiz. dziek.), Marzenin, Sędziejowice, Wygiełzów, Pożdżenice, Buczek, Łobudzice, Kociszew, Drużbice; s. 14: Krzepczów, Grocholice, Parzno, Kaszewice, Chabielice (wak.), Szczerców, Restarzew, Rusiec, Brzyków, Rychłocice (wak.), Widawa, Grabno; s. 15: Strońsko, Zduńska Wola, Korczew.

TERYTORIUM WIELUŃSKIE

103

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 108.**

[2. Tyt. nad.] Szczątki akt dziekańskiej wizytacji ekstraordynaryjnej **Dekanatu Krzepickiego,** przeprowadzonej w roku **1801** (z polecenia administratora gen. archidiecezji Franciszka Malczewskiego [245]) przez miejscowego dziekana Karola Wolskiego [246].

---

[245] Zob. przyp. 238.

[246] Ks. Karol **Wolski**, akt. proboszcz par. Parzymiechy a dziekan krzepicki, kanonik wieluński. (ADW: AAG. Wiz. 108.— Por. przyp. 219 i 233).

[4. Opis zew.] Łac.— 2° (32,9×21,1 cm).— Stron (świeżo policzb.) 6; str. czyste: 2, 6.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Ogółu akt tej wizytacji nie znamy.— Owe 3 strony dokumentacji, wyk. fracta pagina, obejmują pytania i odpowiedzi z jednej tylko parafii Rudniki na 45-cio punktową instrukcję z r. 1800 (a-bpa Krasickiego).— Nin. materiały dołączyłbym chętnie do poz. 102, w której właśnie wspom. parafia nie figuruje, gdyby nie fakt, że dość liczni proboszczowie podczas omawianej serii lustracji (adm. Malczewskiego) posługiwali się pytaniami wiz. także z r. 1800 (zob. syg. 106, 108—109). W następstwie tego uznałem, że akta te należy włączyć — w myśl ich datacji — do serii wizytacyjnej roku 1801.— Nin. egzemplarz akt był przeznaczony dla Konsystorza Gen. w Łowiczu (s. 5).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Responsiones ad puncta proposita ad inquirendum in visitatione decanali datae per Matthaeum Korwin Wyrzykowski, canonicum Łascensem, praepositum curatum in Rudniki [...] anno [...] 1801°" s. 3—5:
   — Wieś; kościół par. pw. św. Mikołaja b. s. 3.
   — Podp. dziek. Wolskiego i piecz. opł. par. Parzymiechy, w której tenże był proboszczem s. 5.

109

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 109.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji specjalnej **Dekanatu Rudzkiego,** przeprowadzonej w roku **1801** (z nakazu administratora gen. archidiecezji Franciszka Malczewskiego [247]) przez miejscowego dziekana Kajetana Leśniewicza [248].

[4. Opis zew.] Łac.— 2° (36 i mniej × 23,3 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 84; str. czyste: 2, 22, 58, 62, 74.— Gruntowna reper. i oprawa w płótno z r. 1975.

[6. Uwagi] Mamy tu znowu do czynienia z wizytacją dziekańską, przepr. sposobem pytań i odpowiedzi.— Dokumentację wykonali fracta pagina proboszczowie, a dziekan objechał parafie w ciągu października, listopada i grudnia 1801 r., weryfikując akta podpisem, bez przystawiania swej pieczęci. Obok niego materiały podpisali i opieczętowali rządcy tylko dwóch pierwszych parafii (Konopnica, Łaszów).— Ogół proboszczów odpowiadał na pytania dwóch ostatnich

[247] Zob. przyp. 238.

[248] Ks. Kajetan Kazimierz **Leśniewicz**, akt. proboszcz par. Chotów i dziekan rudzki. (ADW: AAG. Wiz. 109.— Por. przyp. 221 i 235).

instrukcji: z r. 1800 (jeszcze a-bpa Krasickiego) i z 1801 (prał. Malczewskiego), którą nadesłał do dziekana Konsystorz Gen. Łowicki (s. 14, 30, 40, 42, 48, 54, 57, 59, 61, 69, 72, 82, 84). Wyłącznie na punkty nowe — z r. 1801 odpowiedział pleban par. Rudlice; tylko na pytania stare — z r. 1800 — proboszcz z Łaszowa.— Co do akt z par. Kadłub i Wierzchlas por. uwagi w poz. 103.— Chyba dziek. Leśniewiczowi możemy zawdzięczać, iż proboszczowie jego dekanatu, jak poprzednio tak i obecnie, wpisali pytania obydwu tych instrukcji do dokumentacji wiz.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Anno Domini 1801 die 28 mensis octobris in ecclesia parochiali regulari Konopnicensi visitatio decanalis peracta..." s. 3—14:
   — Pytania z r. 1800 i odpowiedzi na nie s. 3—11; punkty z 1801 i odpowiedzi s. 11—14.
   — Podp. prob. Kolomana Skrzekowicza, paul. i piecz. lak. klasztoru konopnickiego Paulinów; weryf. akt przez dziek. s. 14.
2. „Puncta ad inquirendum in visitatione decanali die decima mensis decembris 1801mo anno peracta in ecclesia parochiali Łaszoviensi. Responsoria ad haec" s. 15—21:
   — Pytania z r. 1800 i odpowiedzi na nie.
   — Kościół par. pw. św. Jana Chrzc. s. 15.
   — Podp. prob. Mik(ołaja) Józ(efa) Kłosowskiego i opł. piecz. par.; weryf. akt przez dziek. s. 21.
3. „Anno Domini 1801-mo die 29-na mensis 8-bris per [...] Caietanum Lesniewicz, decanum foraneum Rudensem, in ecclesia parochiali Osiakowiensi visitatio decanalis peracta..." s. 23—30:
   — Pytania z r. 1800 i odpowiedzi na nie s. 23—28; punkty z 1801 (od 47 do 55) i odpowiedzi s. 28—30.
   a. Radoszewice, wieś w par. Osjaków, posiadająca kościół prebendalny s. 26.
   — Weryf. akt przez dziek. s. 30.
4. „Anno Domini 1801 die 27-ma mens. novembris in ecclesia parochiali Ożaroviensi visitatio decanalis peracta..." s. 31—42:
   — Pytania z r. 1800 i odpowiedzi na nie s. 31—38; punkty z 1801 i odpowiedzi s. 40—42.
   a. Wierzbie, wieś. Filia par. Ożarów s. 39.
   — Weryf. akt przez dziek. s. 42.
5. „Anno Domini 1801 die 17 novembris [...] in ecclesia Raczynensi visitatio decanalis [...] peracta" s. 43—50:
   — Pytania z r. 1800 i odpowiedzi na nie s. 43—48; punkty z 1801 i odpowiedzi s. 48—50.
   — Weryf. akt przez dziek. s. 50.
6. „Anno 1801 die 7 mensis decembris in ecclesia parochiali Rudensi visitatio decanalis peracta..." s. 51—59:
   — Pytania z r. 1800 i odpowiedzi na nie s. 51—55; punkty z 1801 i odpowiedzi s. 55—57.
   — Weryf. akt przez dziek. s. 57.

7. „Anno Domini 1801 die 5 novembris in ecclesia parochiali Rudlicensi visitatio decanalis peracta..." s. 59—61:
   — Pytania z r. 1801 i odpowiedzi na nie.
   — Weryf. akt przez dziek. s. 61.
8. „Anno Domini 1801 die 24 mensis novembris in ecclesia prchli Skomlinensi visitatio decanalis peracta..." s. 63—72:
   — Pytania z r. 1800 i odpowiedzi na nie s. 63—69; punkty z 1801 i odpowiedzi s. 69—72.
   — Weryf. akt przez dziek. s. 72.
9. „Anno Domini 1801 die 19 mensis novembris in ecclesia parochiali Wydrzynensi visitatio decanalis [... peracta]" s. 73—84:
   — Pytania z r. 1800 i odpowiedzi na nie s. 75—81; punkty z 1801 i odpowiedzi s. 82—83.
   — Weryf. akt przez dziek. s. 84.

110

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 110.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji nadzwyczajnej (zewnętrznej i wewnętrznej) **Dekanatu Wieruszowskiego,** przeprowadzonej w roku **1801** (z polecenia administratora gen. archidiecezji Franciszka Malczewskiego [249]) przez miejscowego dziekana Kaspra Sosienkę [250].

[4. Opis zew.] Łac., pol. (cz. pers.).— 2° (33,9 i mniej × 21 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 50; str. czyste: 2, 6, 18, 34, 50.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Jest to czystopis lustracji, wyk. fracta pagina, zdaje się przez notariusza dek., ks. Mateusza Lisieckiego, prob. par. Czastary. Na to wskazuje redakcja odpowiedzi na pytania instrukcji wiz. oraz sam charakter pisma. Jedynie akta par. Wójcin sporządził tamt. proboszcz, Jakub Borowski.— Wizytacja dekanatu odbyła się na przestrzeni listopada i grudnia 1801 r. Parafie lustrował dziekan w towarzystwie notariusza dek. (s. 48), którzy też zweryfikowali omawiane materiały swymi podpisami, bez użycia pieczęci. W Wójcinie znowu podpisy złożyli dziekan i miejsc. pleban.— Ogół rządców parafii odpowiedział na 9 punktów instrukcji wiz. z r. 1801, a tylko proboszcz z Wójcina dał dwie odpowiedzi — najpierw na 45 pytań z r. 1800 (pont. Krasickiego), a potem na zapytania nowe.— Pytania obydwu instrukcji są podane czytelnie, wobec czego nie będzie kiedyś trudności z odtworzeniem ich do druku.— Część ogólna wizytacji jest zredagowana po łacinie, a cz. personalna, oprac. przez dziekana, w j. polskim.

[249] Zob. przyp. 238.

[250] Ks. Kasper **Sosienka**, akt. proboszcz par. Cieszęcin a dziekan wieruszowski, kanonik chełmski. (ADW: AAG. Wiz. 110.— Por. przyp. 223 i 237).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Akta wizytacji ogólnej s. 3—46:

1. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Białensis die 22-da mensis novembris a° Dni 1801-mo peracta" s. 3—5:
   — Pytania z r. 1801 i odpowiedzi na nie; tak samo w pozostałych parafiach za wyjątkiem Wójcina.
   — Weryf. akt przez dziek. i not. dek. s. 5; podobnie w reszcie parafii oprócz Wójcina.
2. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis in villa Czastary die 21-ma mensis novembris a° Dni 1801 peracta" s. 7—10.
3. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Dzietrzkoviensis [Dzietrzkowice] die 20 mensis novembris a° Dni 1801 peracta" s. 11—14.
4. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Lututoviensis anno Domini 1801 die 26 mensis novembris peracta" s. 15—17.
5. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Łyskornensis die 21-ma mensis novembris a° Dni 1801-mo peracta" s. 19—22.
6. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Mieleszynensis peracta die 17-ma mensis novembris a° Dni 1801-mo" s. 23—26.
7. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Naramicensis peracta die 23 mensis novembris anno Dni 1801-mo" s. 27—30.
8. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Sokolnicensis peracta die 25 mensis novembris a° Dni 1801" s. 31—33.
9. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis in oppido Wieruszow peracta die 2-da mensis decembris a° Dni 1801-mo" s. 35—38.
10. „Visitatio decanalis ecclesiae parochialis Voycinensis peracta die 18 mensis novembris anno Domini 1801" s. 39—46:
    — Pytania z r. 1800 i odpowiedzi na nie s. 39—44:
    — Kościół par. pw. św. Katarzyny pm. s. 39.
    a. Zdzar, wieś. Filia par. Wójcin s. 42, 43.
    — Punkty instrukcji z r. 1801 i odpowiedzi s. 44—46.
    — Weryf. akt przez dziek. i podp. prob. Jakuba Borowskiego s. 46.

II. „Protokuł [s] sekretny status personalis cleri decanatus Vieruszoviensis...", uzupełniający poprzedni z r. 1800 (zob. syg. 104): s. 47—49:

1. Wieruszów s. 47.
2. Łyskornia s. 47—48.
   — Podp. dziek. Sosienki s. 49.
3. Naramice s. 48.
4. Walichnowy s. 48.

III. ODPOWIEDZI PARAFII I KLASZTORÓW NA PYTANIA RZĄDU PRUSKIEGO, DANE W ROKU 1802

WPROWADZENIE DO PONIŻSZEJ DOKUMENTACJI

Ankieta zarządzona ogólnie przez zaborcze władze pruskie (syg. 111 s. 5, 53; poz. 112 s. 9, 17, 21, 25, 31, 35), a dla terytoriów, z których ocalała, przez Kamerę (Regencję) Kaliską (ks. 111 s. 19, 45; rps 112 s. 15; syg. 113 s. 45) dotyczyła zarówno parafii, jak też klaszto-

rów. Wypełniali ją zatem — na różnego formatu papierze, posiadającym znaki wodne, więcej lub mniej poprawnie — proboszczowie i przełożeni konwentów męskich. Owe pytania władze państwowe przekazały do realizacji przyp. obu konsystorzom generalnym archidiecezji (Gniezno i Łowicz), które z kolei przesłały sprawę do dekanatów. Zadziwia nieco zapiska pochodząca z kolegiaty w Sieradzu (rps 113 s. 31) powiadamiająca, że punkty te nadeszły do tamt. kapituły nie z Łowicza, ale z Gniezna.

Pytania te czyli punkty proboszczowie nazywają przeważnie „schematem", rzadziej „cyrkularzem" (syg. 111 s. 23; poz. 113 s. 19). Pytań, zredagowanych w j. polskim, było 10. Zachowały się one, pewnie w formie skróconej, w ks. 112 s. 19 i w rpsie 113 s. 39—40. W pełnym brzmieniu, ale nie wszystkie znajdują się w syg. 113 s. 45—48. Odpowiedzi na punkty również dano po polsku. Jedynie przeor Dominikanów z Sieradza przesłał je po łacinie. Z parafii było odpowiedzi, rzadko numerowanych, od 8 do 14; z klasztorów od 3 do 4. Na ankietę odpowiadano na przestrzeni kwietnia — sierpnia 1802 r.

Materiały powstałe z tej ankiety zachowują się we Włocławku tylko dla 3 dekanatów ówczesnego archidiakonatu uniejowskiego, mianowicie: szadkowskiego, uniejowskiego i warckiego. Teren ten bez mała odpowiadał oficjałatowi for. uniejowskiemu. Pozostałe 3 dekanaty a-diak. uniejowskiego — brzeźnicki, radomszczański i lutomierski włączono niedawno (zob. *Schematyzm a-diec. gnieź.* na r. 1807) do a-diak. łowickiego. Dek. lutomierski podlegał pewnie od r. 1766 Konsystorzowi For. Piotrkowskiemu, a pozostałe dwa tworzyły od dwóch stuleci oficjałat for. w Radomsku.

Na czele poniższych trzech pozycji umieściłem po dawnemu nagłówek „Archidiakonat uniejowski". Wpłynął na to jedynie fakt, że pierwsze pytanie omawianej ankiety, będącej wytworem kancelarii państwowej, operuje jeszcze nomenklaturą „archidiakonatu", nie odgrywającego już żadnej roli w końcowych latach administracji F. Malczewskiego, a tym bardziej w okresie rządów a-bpa Raczyńskiego.

ARCHIDIAKONAT UNIEJOWSKI

111

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 111.**

[2. Tyt. nad.] Odpowiedzi parafii i klasztorów **Dekanatu Szadkowskiego** z roku **1802** na pytania rządu pruskiego.

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (33,3 i mniej × 22,2 i mniej cm).—

Stron (świeżo policzb.) 58; str. czyste: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 46, 50, 52, 54, 56, 58.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Ankietę nakazał rząd pruski (s. 5, 53), dla terenów archidiakonatu i oficjałatu uniejowskiego konkretnie Kamera (Regencja) K a l i s k a (s. 19, 45). Zarządzenie wykonali przyp. za pośrednictwem Konsystorza Gen. Ł o w i c k i e g o proboszczowie parafii oraz gwardiani klasztorów: Bernardynów w Widawie i Franciszkanów Konw. w Bełchatowie (na ter. par. Grocholice). Jedni i drudzy podpisali swoje elaboraty. Ponieważ tylko gwardian z Bełchatowa przyłożył na aktach pieczęć klasztoru (s. 17), n a z w i s k w y k o n a w c ó w tej serii dokumentacji, znanych przeważnie skądinąd, w cz. B tej księgi n i e w y m i e n i a m. Odpowiedzi sporządzono przeważnie na jednej stronie arkuszy (par. Krzepczów i filia Kaszewice w par. Parzno — na półarkuszu). Na czystych stronach o d w r o c i a są często wypisane rzeczownikowe nazwy danych parafii.— Językiem odpowiedzi jest p o l s k i (par. Strońsko i klasz. w Bełchatowie odpisały po łac.).— Nin. księga nie posiada przysłanych punktów instrukcji, ale można je o d t w o r z y ć na podstawie odpowiedzi. Parafie odpowiadały na 9 pytań, ale z Grabna mamy 10 odpowiedzi (s. 13). Klasztor w Bełchatowie dał 3 odpowiedzi (s. 17), a widawski 4 (s. 53).— Ankietę wypełniano ok. 30 kwietnia 1802 r. (par. Krzepczów, s. 23).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Odpowiedz na punkta czyli schemma plebanij w B o r s z e w i c a c h" s. 3.
2. „Odpis na punkta podane od Nayiasnieyszego Rządu z parafii b r z y k o w s k i roku 1802-go..." s. 5.
3. „Odpowiedz na punkta czyli schema parafii b u c z k o w s k i e y" s. 7.
4. „...Odpowiedz na punkta czyli schema plebanii c h a b i e l s k i e y [Chabielice]" s. 9.
5. „Odpowiedz na punkta czyli schemma opisanego stanu parafii d r u z b i c k i e y" s. 11.
6. „Odpowiedz na punkta czyli schemma opisanego stanu parafij g r a b i n s k i e y" s. 13.
7. „Odpowiedź na punkta czyli schemma plebanij g r o c h o l i c k i e y" s. 15.
   a. Odpowiedź klasztoru F r a n c i s z k a n ó w Konw. z B e ł c h a t o w a s. 17:
      — Opł. piecz. klasztoru.
8. „...Odpowiedź na zapytania Nayiaśnieyszey Kamerze Kalis[k]iey z parafii k o c i e s z e w s k i e y..." s. 19:
   — Kościół zbud. przez miejsc. dziedz. w r. 1781 s. 19.
9. „...Odpowiedz na punkta czyli schema plebanyi k o r c z o w s k i e y" s. 21:
   — Kościół wyst. w r. 1729 s. 21.

10. „Odpowiedz na zapytanie cyrkularzu dnia 30 kwietnia roku 1802. Parafia krzepczowska" s. 23.
11. „...Odpowiedź na punkta czyli schemma kollegiiaty łaskiey..." s. 25—27:
    — Fundacja kol. w r. 1523 s. 25; wykaz prałatów (3), kanoników (5), wikariuszy (3), mansjonarzy (5) s. 25—27.
12. „...Odpowiedź na punkta czyli schemma plebanij łobudzkiey [Łobudzice]" s. 29.
13. „...Odpowiedz na punkta czyli schemma plebanij marzynskiey [Marzenin] opisanego stanu" s. 31.
14. „Odpowiedz na schema plebanii parżnińskiey" s. 33:
    — Obec. kościół, drugi z rzędu, stoi już 641 lat s. 33.
    a. „Filia do Parzna Kaszewice. Podaię odpowiedź na punkta czyli schema" s. 35.
15. „...Odpowiedź na punkta czyli schemma plebanii pozdzeńskiey [Pożdżenice]" s. 37.
16. „Restarzew" s. 39.
17. Rusiec s. 41:
    — Parafia utw. z restarzewskiej przez a-bpa Łubieńskiego w r. 1643. Kościół pw. Ofiarowania NMP, św. Jana Chrzc. i św. Elżbiety kr. s. 41.
18. „...Odpowiedź na punkta czyli schemma plebanii sędzieiowskiey opisanego stanu" s. 43.
19. „Descriptio ecclesiae parochialis in villa Strońsko sitae juxta quaesita Serenissimae Camerae Calissiensis" s. 45:
    — Kościół pw. św. Urszuli pm. s. 45.
20. „Odpowiedz na punkta z parafij miasta Szadku..." s. 47—48:
    a. Prepozytura szpitalna z kościołem pw. Ducha Św., zajętym na magazyn s. 47.
21. „...Odpowiedz na punkta czyli schema plebanij szczercowskiey" s. 49.
22. „Widawa", miasto s. 51:
    a. „Na punkta Nayjasnieyszego Rządu klasztorow respective tyczące się [...] gwardyan klasztoru widawskiego XX. Bernardynow odpowiada" s. 53:
    — Klasztor fund. w r. 1638 przez dziedz. Wojciecha Wężyka s. 53.
23. „Odpowiedź na punkta czyli schemma plebanij wygiełzowskiey" s. 55.
24. „...Odpowiedz na punkta czyli schema plebanji Zduńsko Wolskiey" s. 57:
    — Kościół zbud. w r. 1766 przez dziedz. Feliksa Złotnickiego s. 57.

112

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 112.**

[2. Tyt. nad.] Odpowiedzi parafii **Dekanatu Uniejowskiego** z roku **1802** na cyrkularz rządu pruskiego.

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (33,1 i mniej × 23 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 40; str. czyste: 2, 4, 8, 12, 14, 20, 24, 36, 38, 40.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Spostrzeżenia podane w tymże punkcie w poz. 111 odnoszą się w dużej mierze także do niniejszej.— Ankietę wypełnili i podpisali proboszczowie dekanatu na przestrzeni kwietnia — czerwca 1802 r. Z podanych racji w poz. 111 także w tym rpsie nie uwzględniam nazwisk odpowiadających proboszczów.— Podali oni, że pytania pochodziły od rządu pruskiego (s. 9, 17, 21, 25, 31, 35), chociaż jeden z nich (z par. Grodzisko, s. 15) sprecyzował informację, mówiąc iż nakazała je Kamera Kaliska. Odbyło się to prawdop. za pośrednictwem Konsystorza Gen. Łowickiego, a dalej miejsc. dziekana.— Ks. Jan Nepomucen Pigłosiewicz, kan. uniej. a proboszcz z Niewiesza, wciągnął na szczęście do swojej dokumentacji owe pytania, choć się zdaje w pewnym skróceniu (s. 19). Zredagowane są w j. polskim i jest ich 10. Atoli rządcy tego dekanatu odpowiedzi swoje numerowali przeważnie liczbą osiem.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Brodnia parafia [...] filia do Zadzimia..." s. 3.
2. „Opis kościoła chwalborskiego dnia 20 miesiąca czerwca roku 1802 uczyniony" s. 5—7:
   — Kościół zbud. w r. 1767 nakł. dziedz. Antoniego Morawskiego s. 3.
3. „Odpowiedz na zapytania rządowe parafii druzbinskiey"; „die 4 iunii 1802 a°" s. 9—10.
4. „Schema. Tabella, podług którey stan plebanij glinskiey iest dokładnie opisany..."; „d. 14 maja r.P. 1802" s. 11, 13:
   — Par. Glinno, jak Brodnia, ink. do prep. zadzimskiej w dek. lutomierskim s. 11.
5. „Opis kościoła grodziskiego według nakazu Naiasnieyszey Kamery Kaliskiey [...] spisany roku 1802 dnia 29 maia..." s. 15—16.
6. „Tabella, podług ktorey stan parafii kościoła niemysłowskiego [...] odpowiedniemi punktami dla Rządu następującem sposobem opisany"; „d. 4 junij 1802do" s. 17—18.
7. „Schema. Niewiesz..." s. 19:
   — Po lewej stronie 10 pytań, po prawej tyleż odpowiedzi.
8. „Tabella, podług którey stan parafij kościoła pięczniewskiego [...] odpowiedniemi punktami dla Rządu następuiącym sposobem opisany"; „d. 28 maij 1802do" s. 21—23.
9. „Tabella, podług ktorey stan kościoła siedlątkowskiego [...] dla Rządu następuiącym sposobem opisany"; „d. 28 maij 1802do" s. 25—26.
10. „Opis kościoła swinieckiego [Świnice] dnia 20 miesiąca czerwca roku 1802go" s. 27—28:
    — Kościół fund. przez a-bpa Jakuba Świnkę s. 27.
11. „Opisanie kollegiaty uniejowskiey na punkta Nayiasnieyszego Rządu 30 aprilis 1802" s. 31—34:

— Prałaci (4), kanonicy (6); „clerus minor [wikariusze i mansjonarze] utrzymuiący chor y curam animarum" s. 31—33.
12. „Tabella, podług ktorey stan parafij wartkowskiey [...] dla Rządu jest opisana"; „d. 6 maji anno 1802" s. 35.
13. „Opis parafii wielamowskiey..."; „d. 12 maji 1802 roku" s. 37.
14. „Opisanie kościoła parafialnego wieleninskiego" s. 39.

113

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 113.**

[2. Tyt. nad.] Odpowiedzi parafii i klasztorów **Dekanatu Warckiego** z roku **1802** na pytania rządu pruskiego.

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (36 i mniej × 23,4 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 62; str. czyste: 2, 8, 10, 20, 30, 36, 44, 50, 52, 54, 60, 62.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Ze s. 45 dowiadujemy się, że pytania rządowe pochodziły z Kamery Kaliskiej. Jednak zaskakuje nieco wiadomość, iż do Sieradza nadesłał je Konsystorz Gen. Gnieźnieński, a nie Łowicki (s. 31).— Niepełny tekst pytań zostawił nam administrator par. Spicimierz (s. 39—40), a tylko wybrane z nich — proboszcz z Unikowa (s. 45—48). Z tego powodu dokumentacja obydwu została sporządzona fracta pagina.— Odpowiedzi, przez siebie podpisane, dali proboszczowie i przełożeni klasztorni w ciągu maja — sierpnia 1802 r. Proboszczowie z Charłupi W. (s. 16), Unikowa (s. 48) i Wągłczewa (s. 58) obok podpisów położyli na aktach także pieczęcie par. Spośród klasztorów odpowiedzieli Dominikanie z Sieradza (po łacinie) i Bernardyni z Warty. Również w ostatniej pozycji tej serii dokumentacji, dla przyczyn wskazanych w ks. 111, nie uwzględniam poniżej nazwisk ankietujących proboszczów i zakonników.— Mimo iż pytań było 10, w Charłupi W. i Wągłczewie dano aż po 14 odpowiedzi.— Omawiana księga zawiera również inne ważne materiały. I tak dziekan warcki, chyba nie proszony, udziela na tym miejscu informacji o całym duchowieństwie świeckim i zakonnym swego dekanatu (s. 23). W przyszłości zaś wypadnie zbadać, dlaczego oficjał uniejowski ks. Antoni Pogorzelski wizytował w r. 1801 zwykłą par. Dąbrowa W. (s. 19), skoro do jego obowiązków należało w tym aspekcie lustrowanie tylko dziekanów oraz ich parafii (por. poz. 130).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Boleszczyn..." s. 3—4:
— Kościół kons. w r. 1623 s. 3.

2. „Schema. Opisanie teraznieyszego stanu kościoła parochialnego we wsi Brzeznio [...] r[u] 1802" s. 5—6.
3. „Odpowiedz do koscioła parafialnego bużeńskiego [Bużenin...] na zapytanie w miesiącu maju r[u] 1802 nadesłane" s. 7, 9:
   — Kościół par. zbud. w r. 1642 nakł. bpa chełm. Stanisława Pstrokońskiego s. 7.
4. „Opisanie koscioła parochialnego Charłupi Małey podane dnia 7-go maja roku 1802-go, uczynione podług przysłanego schemma" s. 11—12.
5. „Opisanie stanu koscioła parafialnego Charłupi Wielkiey [...] podane dnia 8 maja roku 1802" s. 13—16:
   — Kościół pw. św. Bartłomieja ap., wyst. w r. 1800 nakł. kol. Teresy z Walewskich Walewskiej, chor. sier. s. 13.
   — Pieczęć par. tłocz. na sucho s. 16.
6. „Stan kościoła choinskiego opisany d. 6 maji 1802" s. 17—18:
   — Kościół zbud. w r. 1648 nakł. dziedz. Zygmunta Zapolskiego, pods. sier. s. 17.
7. „Odpowiedź na cyrkularz względem opisu koscioła dąbrowskiego y inwentarza ekonomicznego"; „Datum in Dąbrowa majori 1802 d. 10 julij" s. 19.
8. „Parochia Dobra, miasteczko"; „dnia 10-go miesiąca maja r[u] 1802" s. 21—24:
   — Rzut oka na duchowieństwo dekanatu s. 23.
9. „Opisanie koscioła parafialnego godyńskiego [Godynice...] roku 1802"; „d. 7 maia roku 1802" s. 25—26:
   — Kościół pw. św. Marcina b. i św. Zofii m., wyst. w r. 1602 nakł. kol. Marcina Biskupskiego, podk. łęcz. s. 25.
10. „Opisanie koscioła parafialnego kliczkowskiego..."; „d. 7 maia roku 1802" s. 27—29:
    — Kościół pw. Narodzenia NMP; pierwszy fund. w r. 1590 przez Sebastiana Tarnowskiego, kasz. konar.-sier.; drugi zbud. w 1764 nakł. Rocha Tarnowskiego, łowcz. sier. s. 27.
11. „Opis kollegiaty sieradzkiey na punkta podług schemmatu ex Illrmo Officio Generali Gnesnensi przysłanego..."; „dnia 30 sierpnia 1802" s. 31—32:
    — Ważniejsze daty, prałaci (2), kanonicy (5), wikariusze, mansjonarze s. 31.
    a. Kościół szpitalny pw. Ducha Św. s. 32.
    b. „Conventus Siradiensis Ordinis Praedicatorum" s. 33—34:
    — Klasztor fund. przez Leszka Czarnego w r. 1260 s. 33.
    — Wykaz zakonników zatrudnionych w klasz. i w duszpasterstwie par. s. 33—34.
12. „Schema. Opisanie teraznieyszego stanu kosci[o]ła we wsi Skęczniowie..."; „dnia 8 miesiąca maja 1802 r[u]" s. 35:
    — Kościół zbud. w r. 1748 przez Wojciecha Mączyńskiego, kasz. spic.
13. „Schema. Opisanie teraznieyszego stanu kościoła parochialnego we wsi Stolec..."; „d. 2 maia 1802 r[u]" s. 37—38:
    — Kościół wyst. w r. 1768 nakł. Filipa Szaniawskiego, star. kąk. s. 37.
14. „Schema. Spicimierz, wieś..." s. 39—40:
    — Niepełne pytania cyrkularza.

15. „Tubądzin parafia..."; „d. 7 maja 1802 roku" s. 41—43:
— Kościół zbud. w r. 1728 star. dziedz. Ludwika Wężyka, kasz. wiel.; ded. 16 X 1729 (w tekście błęd.: 1789) przez sufr. gnieź. Kraszkowskiego s. 41.
16. „Punkta od Nayiasnieyszey Kamery Kaliskiey w roku 1802 wydane..."; „Odpowiedzi na punkta kościoła unikowskiego parafialnego..."; „d. 6 maji [1]802" s. 45—48:
— Wyszczególnienie większości pytań.
— Kościół pw. św. Stanisława b., zbud. w r. 1622 s. 45.
— Pieczęć par. wyciś. na sucho s. 48.
17. Warta, prepozytura par. s. 49, 51:
— Kościół par. uległ, razem z miastem, pożarowi 3 V 1800 s. 49.
a. Kościół szpitalny s. 49.
b. Klasztor Bernardynów s. 49, 51:
— Wykaz zakonników s. 51.
18. „Opis y stan kościoła parafialnego wągłczewskiego [...] podany dnia 8 maja roku 1802" s. 53, 55—58:
— Kościół fund. w r. 1626 przez bpów Łubieńskich pw. św. Klemensa p. Parafia we władaniu Kan. Reg. Grobu Chrystusowego s. 55.
— Pieczęć tusz. par. i konw. s. 58.
19. „Wroblow", wieś s. 59.
20. „Opis kościoła [parafialnego] złaczewskiego" s. 61:
— Kościół par. zbud. w r. 1601 nakł. Andrzeja z Rokszyc Ruszkowskiego.
a. Klasztor Bernardynów.

IV. STANY PARAFII I KLASZTORÓW ARCHIDIECEZJI (ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM DANYCH DEMOGRAFICZNYCH, SPISEM INWENTARZA KOŚCIELNEGO I BENEFICJALNEGO ORAZ PODANIEM DOCHODÓW), PRZEDSTAWIONE W ROKU 1802

WPROWADZENIE DO TYCH OPISÓW

Opisy parafii i częściowo klasztorów męskich, wchodzące w skład tej serii materiałów bliskowizytacyjnych a-diec. gnieźnieńskiej z okresu administracji prał. Malczewskiego, zachowują się w tut. archiwum tylko dla 4 dekanatów: w postaci szczątkowej dla dek. zbarskiego oraz prawie pełnej odnośnie dek. szadkowskiego, uniejowskiego i warckiego. Tereny, których wspom. akta dotyczą, należą dziś do diec. włocławskiej i łódzkiej.

Materiały te powstały z inicjatywy rządu pruskiego (syg. 115 s. 57, 58; 117 s. 7, 37), a wykonali je właściwi proboszczowie i gwardiani w ciągu lipca — września 1802 r. na papierze różnej jakości i formatu, posiadającym filigrany. Autorzy odpowiedzi na dostarczone im pytania poświadczyli je tylko swymi podpisami. Pomimo to nazwiska ich honoruję w części B kolejnych pozycji (114—117).

Akcji tej patronowały obydwa konsystorze gen. archidiecezji. Konsystorz Gnieźnieński przepisał w tym celu instrukcję składającą się z 21 pytań, widocznych w ks. 114. Także Konsystorz Łowicki przesłał dziekanom pytania do sporządzenia odpowiedzi (rps 115 s. 7, 11, 73). Owe pytania łowickie proboszczowie dek. szadkowskiego (syg. 115) nazywają hurtownie „schemma" — jak powyżej w dokumentacji serii III. Akta dek. uniejowskiego bardziej precyzują owe pytania, zwąc je „schemma B" (poz. 116 s. 23). „B" w odróżnieniu od pytań „A", używanych w pierwszej połowie 1802 r. w serii kancelaryjnej grupy III, składających się z mniejszej ilości punktów. Instrukcję Konsystorza Gen. Łowickiego, której pytania zdają się nie dochodzić do liczby 21, można usiłować odtworzyć na podstawie nagłówków odpowiedzi z dek. uniejowskiego.

Ponieważ omawiane akta operują jeszcze nomenklaturą terytorialną „archidiakonat" (ks. 116 s. 7, 13, 17), materiały owych czterech dekanatów po raz ostatni ujmuję właśnie w tych wymiarach organizacyjnych.

ARCHIDIAKONAT GNIEŹNIEŃSKI

114

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 114.**

[2. Tyt. nad.] Szczątki opisów stanu parafii **Dekanatu Św. Michała czyli Zbarskiego** z uwypukleniem stosunków ludnościowych, wykazem inwentarza kościelnego i beneficjalnego oraz podaniem dochodów, wykonanych (z polecenia Konsystorza Gen. Gnieźnieńskiego) przez proboszczów w roku **1802.**

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (33,4 i mniej × 20,6 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 12; s. 2 czysta.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Z całości dekanatu ocalały we Włocławku tylko akta par. Budzisław i większość dokumentacji par. Złotków, adm. przez jednego proboszcza, ks. Walentego Grzeszkiewicza (s. 11).— Akta wykonane fracta pagina, zawierają 21 pytań i odpowiedzi na nie. Jak wskazuje nagłówek dokumentacji z Budzisławia, punkty owe przepisał Konsystorz Gen. Gnieźnieński (s. 3).— Odpowiedzi na te pytania powinien był dać, przynajmniej częściowo, dziekan, a to dlatego, że p. 6 i 7 instrukcji żądają wydania świadectwa o samym plebanie. Wydaje się jednak, iż dokumentację sporządził osobiście prob. Grzeszkiewicz. Na aktach nie ma żadnego podpisu ani pieczęci. Dokumentację na terenie tego dekanatu wykonano we wrześniu 1802 r.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Stan kościoła parafialnego w nazwaney wsi Budzisław Kościelny będącego, podług nakazu Przeswiet[nego] Officium Generalnego Gnieznieńskiego opisany d. 8 września 1802 roku" s. 3—8.
2. Złotkowo, wieś. Pytania i odpowiedzi od nru 3-go s. 9—12.

ARCHIDIAKONAT UNIEJOWSKI

115

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 115.**

[2. Tyt. nad.] Opisy stanu parafii i klasztorów **Dekanatu Szadkowskiego** z uwzględnieniem statystyki ludności, wykazem inwentarza kościelnego i beneficjalnego oraz podaniem dochodów, sporządzone (z nakazu Konsystorza Gen. Łowickiego) przez proboszczów i gwardianów w roku 1802, uwierzytelnione tylko przez nich samych [251].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35,5 i mniej × 23,5 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 102; str. czyste: 2, 6, 10, 14, 22, 26, 30, 36, 44, 52, 56, 64, 68, 79, 90, 98, 102.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Dokumentacja powstała z inicjatywy rządu pruskiego (s. 57, 58), ale nad jej realizacją musiał czuwać właściwy konsystorz gen. czyli łowicki.— Księga wspomina (s. 7, 11, 73), że dziekan otrzymał zestaw pytań do przygotowania odpowiedzi przez proboszczów, atoli punktów tych nigdzie nie wpisano, a nawet trudno będzie je odtworzyć z posiadanych akt. Najlepiej charakteryzuje je nagłówek dokumentacji z par. Strońsko. Nagłówki akt większości parafii tego dekanatu zaczynają się od znanego z III serii materiałów parawizytacyjnych administracji Malczewskiego terminu „schemma". Oznacza to nie co innego jak drugą serię pytań względnie odpowiedzi, składających się na dokumentację powstałą w r. 1802, której pierwszą przyczyną był rząd pruski.— Ankietę wykonali proboszczowie oraz gwardiani Franciszkanów Konw. z Bełchatowa i Bernardynów z Widawy w ciągu lipca i sierpnia 1802 r. Uwierzytelnienie akt odbyło się za pomocą samych tylko podpisów ich autorów. Dziekan podpisał jedynie odpowiedzi z własnej parafii (Szadek). W rękopisie nie znajdujemy ani jednej pieczęci. Wśród parafii figuruje kolegiata w Łasku. Najstaranniej wykonał pracę pleban z Wygiełzowa Haftowski.

---

[251] Ks. Michał Żdżenicki, miejsc. dziekan. uwierzytelnił odpowiedzi tylko z własnej parafii (Szadek). (ADW: AAG. Wiz. 115 s. 85 i wiz. 130.— Zob. przyp. 244).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Schemma. Wieś Borszewice..." s. 3—5:
   — Kościół zbud. w r. 1795 nakł. Michała Kociełkowskiego, of. i kan. gnieź. s. 3.
   a. Wrzeszczewice, wieś w par. Borszewice, posiadająca kaplicę publ. s. 5.
   — Podp. prob. Idziego Błeszyńskiego, kan. łas. s. 5.
2. „Schemma [...] Wieś Brzykow..." s. 7—9:
   — Zapis. o okradzeniu kościoła 15 XI 1797 s. 7.
   — Podp. prob. Antoniego Bobowskiego s. 9.
3. „Schema. Opis parachij buczkowskiey, podług przesłanego na dekanat schematu, dnia 24 lipca 1802" s. 11—13:
   — „Inwentarz koscielny po okradzeniu kościoła" s. 11.
   a. Kaplica pryw. pw. św. Anny w miejsc. dworze s. 13.
   — Podp. kap. Hermana Wojciechowskiego, dom. s. 13.
4. „Opisanie stanu kościoła parafialnego chabielskiego [...] budynkow [...] inwentarza [...] y ludności uczynione..." 28 lipca 1802 roku s. 15—18:
   — Kościół wyst. przed 20 laty s. 15.
   — „Opis rzeczy skradzionych kościoła chabielskiego" s. 18.
   a. „Kościoł [par. w] Puszczy inkorporowany iest do [...] chabielskiego" s. 18:
      — „Apparaty puszczynskiego kościoła zdezelowanego" s. 16.
   — Podp. kom. Jakuba Mikołaja Lefranc s. 18.
5. „Schemma. Wieś Drużbice..." s. 19—21:
   — Podp. prob. Karola Ochmanowskiego s. 21.
6. „Wies Grabno parafia", upadłą prepozytura par. s. 23—25:
   — Kom. Jakub Stankiewicz nie podp. s. 25.
7. „Schemma. Miasteczko Grocholice. Parafia" s. 27—29, 31—32:
   a. Łękawa, wieś na ter. par. Grocholice, gdzie znajduje się kaplica publ. s. 29.
   — Prob. Tomasz Stanisław Kostka Kaffarski nie podp. s. 28.
   b. Bełchatow, miasteczko w par. Grocholice. „Opis klasztoru y kościoła [Franciszkanów Konw.]..." s. 31—32:
      — Podp. gward. Wiktora Szymańskiego s. 32.
8. „Wies Kocieszow. Parafia..." s. 33—35:
   — Podp. kom. Górnickiego s. 35.
9. „Schema. Wieś Korczow [...] parafia..." s. 37—40:
   — Podp. prob. Michała Gajewskiego s. 40.
10. „Krzepcow parafia [...] wieś..." s. 41—43:
    — Kom. Wiktor Szymański (gward. z Bełchatowa) nie podp. s. 43.
11. Łask, miasto; kolegiata i parafia s. 45—48:
    — Wykaz duchowieństwa kolegiaty razem z jego dochodami s. 47.
    — Podp. (wik. Andrzeja) Górnickiego s. 48.
12. „Schemma. Wieś Łobudzice [...] parafia..." s. 49—51:
    — Podp. prob. S(zymona) Trojanowskiego s. 51.

13. „Schemma. Wies Marzenin [...] parochia..." s. 53—55:
— Podp. prob. Antoniego Stankiewicza s. 55.
14. Parzno, wieś s. 57—60:
a. Kaszewice, wieś. Parafia afil. do Parzna s. 59—60:
— Rewindykacja filii przez proboszcza z Parzna nastąpiła w r. 1802 s. 59.
— Podp. prob. (Fabiana) Mączyńskiego (kan. pozn.) s. 58, 60.
15. „Schemma. Wieś Pozdzenice [...] parafia..." s. 61—63:
— Podp. prob. Waleriana Klichowskiego s. 63.
16. Restarzew, wieś s. 65—66:
— Podp. prob. (Jana) Kołdowskiego (dziek. kol. łas.) s. 67.
17. Rusiec, wieś. „Opisanie stanu kościoła..." s. 69—72:
— Kiedyś filia Restarzewa. Parafię eryg. w r. 1643 a-bp Łubieński. Kościół pw. Matki Boskiej, św. Jana Chrzc. i św. Elżbiety kr. s. 70—71.
— Podp. prob. Tomasza Linowskiego s. 72.
18. „Schemma [...] Wieś Rychłocice parochiia..." s. 73—74:
— Podp. kom. Ant(oniego) Bobowskiego s. 74.
19. „Schemma. Wieś Sędzieiowice [...] parochia..." s. 75—78:
— Podp. prob. Józefa Sałacińskiego s. 78.
20. „Opis kościoła strońskiego z liczbą dusz, inwentarzem, tak kościelnym, iako też i ekonomicznym, uczyniony dnia 1 sierpnia roku 1802" s. 80—82:
— Kościół pw. św. Urszuli pm. s. 80.
a. Rzekta, wieś w par. Strońsko, mająca kaplicę publ. s. 82.
b. Rębieszow, wieś na ter. par. Strońsko, w której istnieje kaplica publ. s. 82.
— Podp. prob. M(ichała) Muszyńskiego s. 82.
21. „Szadek parafia [...] miasto...", podupadła prepozytura par. s. 83—86:
a. Prepozytura szpitalna z kościołem pw. Ducha Św., „zaiętym na magazyn mączny" s. 85.
— Podp. prob. Michała Żdżenickiego (dziek.) s. 85.
22. „Opisanie stanu kościoła parafialnego w miasteczku Szczercowie" s. 87—89:
— Podp. prob. Walentego Łopieńskiego s. 89.
23. „Widawa, miasto [...] kościoł parafialny..." s. 91—94:
a. „Kościołek szpitalny całkowicie zdezelowany" s. 92.
— Podp. prob. Jana Krzysztofowicza s. 92.
b. „Kościoł y klasztor Xięży Bernardynow" pw. Znalezienia Krzyża św., fund. w r. 1638 przez Wojciecha Wężyka Widawskiego s. 93—94:
— Wykaz zakonników s. 93—94.
— Podp. gward. Franciszka Dobrowolskiego s. 94.
24. „Schemma z parafij wygiełzowskiey..." s. 95—97:
— Podp. prob. Antoniego Haftowskiego s. 96, 97.
25. „Schemma. Wieś Wola Zduńska [...] Parochia Zduńska Wola" s. 99—101:
— Podp. prob. Kazimierza Kozłowskiego s. 101.

116

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 116.**

[2. Tyt. nad.] Opisy stanu parafii **Dekanatu Uniejowskiego** uwzględniające stosunki ludnościowe, inwentarz kościelny i beneficjalny oraz dochody, wykonane (z polecenia Konsystorza Gen. Łowickiego) przez proboszczów w roku **1802**, poświadczone jedynie przez nich samych [252].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35,9 i mniej × 22,4 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 72; str. czyste: 2, 10, 12, 22, 44.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Akta wykonali proboszczowie na przestrzeni sierpnia i września 1802 r., którzy je poświadczyli tylko podpisami. Dziekan uczynił to na dokumentacji swej parafii (s. 9).— Wymieniony kilka razy w nagłówkach akt wyraz „schemma" oznacza zestaw pytań do sporządzenia nin. odpowiedzi. „Schemma B" na s. 23 — to instrukcja dla obecnych czynności kancelaryjnych w odróżnieniu od „schemma A", zachodzącej powyżej w serii III akt z okresu administracji prał. Malczewskiego. Instrukcję Konsystorza Łowickiego uda się odtworzyć na podstawie nagłówków poszczególnych elementów odpowiedzi w tej księdze.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Opis stanu kościoła chwalborzyckiego dnia 21 sierpnia roku 1802 uczyniony" s. 3—6:
   — Podp. pleb. Łukasza Bęczkowskiego s. 6.
2. „Druzbin, wieś, parafia" s. 7—9:
   — Podp. pleb. Mikołaja Obrokczyńskiego s. 9.

3—4. „Opis kościołow parafialnych Glinna i Brodni inkorporowanych do kościoła parafialnego [prepozyturalnego] zadzimskiego, uczyniony w roku 1802" s. 11:

3. „Glinno parafia" s. 13—16:
   — Par. Glinno z filią Brodnia wciel. do prep. w Zadzimiu (akt. dek. lutomierski) 29 IX 1641 s. 13.
   — Kościół w Glinnie zbud. w r. 1787 nakł. dziedz. Jakuba Główczewskiego s. 13.
   — Podp. prob. zadz. Izydora Dworzańskiego s. 16.
4. „Brodnia parafia" s. 17—21:
   — Dane o inkorporacji (s. 17) i podp. (s. 21) jak pod nrem 3.

---

[252] Dziekanem uniejowskim był wtedy ks. Mikołaj Obrokczyński, który podpisał akta jedynie ze swojej parafii (Drużbin). (ADW: AAG. Wiz. 116 s. 9 i wiz. 130).

5. „Schemma B, w którym się opisuje parafia kościoła niemysłowskiego dnia [253] sierpnia roku 1802" s. 23—28:
   — Kościół wyst. w r. 1765 nakł. a-bpa W. Łubieńskiego s. 28.
   a. Borzewicko, wieś w par. Niemysłów, posiadająca kaplicę publ., zw. kościołem, z którego dziedz. Kajetan Milewski pragnie uczynić kośc. parafialny s. 27.
   — Podp. pleb. Bogumiła Tarłowskiego s. 28.
6. „Opis parafij Niewiesza" s. 29—32:
   — Podp. pleb. Jana Pigłosiewicza s. 32.
7. „Stan parafij pięczniewskiey i kościoła [...] opisany"; „dzie 8-va mensis septembris 1802-do" s. 33—38:
   — Kościół w Siedlątkowie, afil. do par. Pęczniew, od lat 50—60 stał się parafialnym s. 35.
   — Podp. pleb. Franciszka Zaleskiego s. 38.
8. „Opis parafii siedlątkowskiey" s. 39—43:
   — Kościół pw. św. Marka ew., zbud. w r. 1630 nakł. Wojciecha Ubysza s. 42—43.
   — Podp. pleb. Piotra Krajewskiego s. 43.
9. „Opis parafij swinieckiey" s. 45—50:
   — Kościół pw. św. Gotarda b., fund. przez a-bpa Jakuba Świnkę † 1314 s. 49.
   a. Drozdow, wieś na ter. par. Świnice, w której znajduje się kaplica pryw. s. 48—49.
   — Podp. pleb. Michała Kędzierskiego s. 50.
10. Uniejowo, miasteczko; kościół kolegiacki i zarazem parafialny s. 51—54:
    — Dane historyczne do dziejów parafii i kolegiaty s. 51—54.
    — „Inwentarz [...] kollegiaty uniejowskiey" s. 53—54.
11. „Opis z parafij wartkowskiey podług nadesłanego schemma" s. 55—58:
    — Podp. prob. Woj(ciecha) Lityńskiego s. 58.
12. „Schema dla opisania stanu parafialnego wielamowskiego [...] w roku 1802 służące" s. 59—62.
13. „Parafia wielenińska" s. 63—72:
    — Metryki ochrzczonych i zaślubionych od r. 1594 s. 66—67.
    — Podp. kom. Adama Durskiego, kan. uniej. s. 72.

117

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 117.**

[2. Tyt. nad.] Opisy stanu parafii i klasztorów **Dekanatu Warckiego** z uwzględnieniem statystyki ludności, wykazem inwentarza kościelnego i beneficjalnego oraz podaniem dochodów, sporządzone (z nakazu Konsy-

[253] Daty dziennej sporządzenia dokumentacji nie wstawiono.

storza Gen. Łowickiego) przez proboszczów i gwardianów w roku **1802**, uwierzytelnione tylko przez nich samych [254].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35,8 i mniej × 22,8 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 126; str. czyste: 2, 14, 20, 30, 36, 40, 42, 50, 56, 70, 72, 78, 82, 84, 92, 102, 104, 108, 116, 120, 124, 126.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Dokumentację wykonali proboszczowie i gwardiani w ciągu lipca 1802 r. i poświadczyli ją jedynie własnymi podpisami. Dziekan uwierzytelnił tylko akta własnej parafii, sporządzone zresztą bez zaangażowania (s. 22). Spośród klasztorów, rozumie się męskich, odpowiedzieli na pytania Bernardyni z Warty i Złoczewa.— Pytania instrukcji można usiłować odtworzyć z nagłówków tychże odpowiedzi.— Również ta księga informuje, iż przyczyną pierwszą powstania nin. akt był nakaz rządu pruskiego (s. 7, 37).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Parafia Brzeznio" s. 3—6:
   — Podp. pleb. Błażeja Czupińskiego s. 6.
2. „Opisanie stanu kościoła parochialnego i plebanii w Charłupi Małey podług roskazu [*s*] i opisu od Rządu podanego, uczynione roku 1802-go" s. 7—12:
   — Podp. pleb. Bogumiła Sulimierskiego s. 12.
3. „Opisanie kościoła parafialnego we wsi Charłupia Wielka, podane dnia 15 lipca roku 1802" s. 13, 15—19:
   a. Kaplica pryw. w miejscowym dworze s. 18.
   — Podp. pleb. Mikołaja Borowskiego s. 19.
4. „Miasteczko Dobra, parochia" s. 21—22:
   a. Kaplica publ. pw. św. Barbary pm., stojąca przy drodze wiodącej do Koła s. 22.
   — Podp. pleb. D(ominika) Wartskiego s. 22.
5. „Opisanie kościoła parafialnego godyńskiego [Godynice...]"; „d. 13 julij 1802 a°" s. 23—28:
   — Kościół pw. św. Marcina b. i św. Zofii m., zbud. w r. 1602, kons. w 1603 s. 26.
   — Podp. pleb. Józefa Górskiego s. 28.
6. „Opisanie kościoła parafialnego jezierskiego [...] roku 1802 dnia 16 lipca podane" s. 29, 31—35:
   — Podp. kom. F(ranciszka) X(awerego) Strzelińskiego s. 35.
7. „Opisanie stanu kościoła parafialnego i plebanij w Kamienaczu podług roskazu [*s*] i opisu od Rządu podanego, uczynione roku 1802-go" s. 37—39:
   — Podp. kap. Dominika Rzepeckiego, dom. s. 39.

---

[254] Dziekanem warckim był wtenczas ks. Dominik Wartski, który poświadczył ankietę tylko z własnej parafii (Dobra). (ADW: AAG. Wiz. 117 s. 22 i wiz. 130.— Por. przyp. 190).

8. „Parafia Kliczków Mały... Opisanie kościoła parafialnego kliczkowskiego [...]"; „d. 14 mensis julij 1802 a°" s. 41, 43—48:
   — Kościół pw. Narodzenia NMP; pierwszy wyst. w r. 1590, obec. w 1764 s. 47.
   — Podp. pleb. Macieja Librowskiego, kan. sier. s. 48.
9. „Opisanie kościoła parafialnego miełkowskiego [Miełkowice...] roku 1802 dnia 16 lipca podane" s. 49, 51—55:
   — Podp. pleb. Antoniego Zielińskiego s. 55.
10. „Wieś Skęczniow, parafia" s. 57—58:
    — Podp. pleb. K(azimierza) Petrykowskiego s. 58.
11. „Opis kościoła parochialnego y beneficium we wsi Stolec [...] roku 1802 podany" s. 59—69:
    — Kościół pw. św. Wawrzyńca m., zbud. w r. 1768 nakł. Filipa Szaniawskiego, star. kąk. s. 59.
    a. Niechmirow, wieś w par. Stolec, mająca kaplicę pryw. we dworze Marceliana Olszowskiego, wyst. przed r. 1776 w formie kościoła s. 60.
    b. Wielgie, wieś na ter. par. Stolec, w której w pałacu Jana Psarskiego istnieje kaplica pryw., zbud. przed r. 1800 s. 60.
    — Podp. pleb. Józefa de Sotro s. 69.
12. „Opisanie kościoła parafialnego we wsi Tubądzin [...] 1802 roku dnia 16 lipca podane" s. 71—77:
    — Podp. pleb. Tomasza Jakuba Winiewicza s. 77.
13. „Parafia Unikow"; „d. 12 julii [1]802" s. 79—81:
    — Kościół wyst. w r. 1622 s. 79.
    a. Klonowa, wieś w par. Uników, posiadająca kaplicę publ. (w tekście błęd.: pryw.) s. 81.
    — Podp. pleb. Fran(ciszka) Sosnowskiego s. 81.
14. „Opis kościoła parafialnego w miescie Warcie podany dnia 16 lipca roku Pańskiego 1802" s. 83, 85—106:
    — Kościół prep. uległ pożarowi w r. 1800 s. 85.
    — Podp. prep. Michała Łubieńskiego s. 88.
    — Kolegium mansjonarzy i regesty jego dokumentów s. 89—91.
    — Prebenda różańcowa przy kościele par. i regesty jej praw s. 93—95, 96.
    a. Prebenda św. Jana Chrzc. z kaplicą lub kościołkiem za miastem s. 95—96.
    b. Probostwo szpitalne Św. Ducha; jego „kosciołek obalony" s. 97—98.
    c. Prebenda czyli probostwo szpitalne św. Krzyża bez kościołka, który został rozebrany w wyniku wizyty gen. 1791 r. s. 99—101, 103.
       — Podp. preb. Karola Kruczkowskiego s. 103.
    — Akta par. Warta utyskują na podpalaczy tut. budowli kościelnych.
    d. Klasztor Bernardynów, fund. w r. 1467 przez Gerarda z Brudzewa, kan. krak., z kościołem pw. Wniebowzięcia NMP s. 105—106:
       — Spis ojców, kleryków i braci s. 105.
15. „Opisanie kościoła parafialnego we wsi Wągłczew podane dnia 15 lipca roku 1802" s. 107, 109—115:
    — Kościół, fund. w r. 1626 przez braci bpów Łubieńskich, znajduje się w posiadaniu Kanoników Grobu Chrystusowego s. 109.

a. Łubna Jaroslai, wieś w par. Wągłczew, gdzie we dworze istnieje nieczynna kaplica pryw. s. 114.
— Podp. prep. Feliksa Miazgowskiego s. 115.
16. „Opis kościoła wroblewskiego" s. 117—119:
— Podp. pleb. Macieja Węgierskiego s. 119.
17. „Parafia Złaczew, miasteczko..." s. 121—123, 125:
— Kościół par. zbud. w r. 1601 nakł. Andrzeja Ruszkowskiego s. 121.
— Podp. pleb. Kantego Koźmińskiego.
a. „Opisanie klasztoru złaczewskiego XX. Bernardynow" s. 125:
— Klasztor i kościół fund. przez małż. Ruszkowskich z Rokszyc, miecz. kal.
— Wykaz zakonników.
— Podp. gward. Piotra Borkowskiego.

V. INWENTARZE KOŚCIELNE I BENEFICJALNE PARAFII Z ROKU 1802

WPROWADZENIE DO TYCHŻE INWENTARZY

Spisanie inwentarzy kościołów parafialnych oraz ich beneficjów nakazał na obszarze archidiecezji gnieźnieńskiej, może w połowie r. 1802, rząd pruski (syg. 118 s. 81; 123 s. 39, 40; 127 s. 4). Na terytorium, którego dotyczą te inwentarze, sprawę egzekwowała Regencja Kaliska (poz. 127 s. 35). Ta ostatnia posłużyła się w tym względzie obydwoma konsystorzami gen. — w Gnieźnie i Łowiczu. Ponieważ parafie omówionych poniżej dekanatów podlegały władzy Konsystorza (Oficjum) Łowickiego, dokumentacja inwentaryzacyjna szereg razy powołuje się właśnie na jego zarządzenie w tej materii (rps 118 s. 5, 13; 122 s. 11; 125 s. 23; 128 s. 3, 7, 11, 15). Kiedy indziej zaznaczono tylko ogólnie, że ruchomości spisuje się z rozkazu konsystorza gen. (ks. 125 s. 17; 129 s. 43), co również trzeba rozumieć o Oficjum Łowickim. Jeden raz powiedziano, że inwentaryzację przeprowadza się wprawdzie z polecenia Konsystorza Łowickiego, ale dokumentacja z tego ma być odesłana do Oficjum w Gnieźnie (syg. 121 s. 7). Wreszcie wzmianki, iż sprzęty spisuje się na tym terytorium z nakazu Konsystorza Gnieźnieńskiego (poz. 129 s. 5, 21), nie trzeba uważać ani za błędne, ani za niezgodne z normalnym stanem rzeczy, albowiem zarządzenia do Łowicza przesyłał administrator archidiecezji Malczewski właśnie poprzez urząd oficjalski w Gnieźnie, gdzie przy katedrze rezydował.

Rządcy kościołów parafialnych i filialnych wykonali inwentarze (z różną starannością oraz na papierze niejednakowego formatu, posiadającego jednak zawsze znaki wodne) zasadniczo na przestrzeni miesiąca listopada 1802 r. i uwierzytelnili je swymi podpisami, a czasem także pieczęciami. Z reguły podpisywali je

też dziekani w swoich dekanatach. Inwentarze z dek. tuszyńskiego (rps 127) i zgierskiego (129) podpisali sami proboszczowie, w tym pierwszym ani razu nie używszy pieczęci. Dokumentację z dek. kutnowskiego (120), lutomierskiego (121) i radomszczańskiego (123) obok rządców parafii uwierzytelnili podpisami również dziekani, atoli jedni i drudzy nie posługiwali się pieczęciami. W dek. skierniewickim (126), nieposiadającym aktualnie dziekana, wicedziekan nie podpisywał akt z innych parafii. Natomiast równorzędny urzędnik kościelny dek. wieruszowskiego (128) wszędzie dokumentację uwierzytelniał podpisem. Pieczęciami par. posługiwali się proboszczowie w różnym stopniu — najliczniej w dek. brzeźnickim (118), krzepickim (119) i skierniewickim (s. 126). W dek. łowickim (122) pieczątką operował tylko sam dziekan. Nie używali pieczęci — chociaż czynili to podwładni proboszczowie — dziekani dek. brzeźnickiego (118) i rudzkiego (125), a krzepicki (119) posługiwał się piecz. swej parafii (Parzymiechy). A mimo braku w wielu parafiach tej długiej serii parawizytacyjnej akt (syg. od 118 do 129) nie tylko pieczęci par., ale nawet podpisów dziekanów, w cz. B kolejnych ksiąg celowo uwzględniam choćby tylko same nazwiska proboszczów jako twórców czy współtwórców repertoriowanej dokumentacji.

Inwentarze sporządzono przeważnie w j. polskim. Na instrukcję do ich opracowania nigdzie nie natrafiłem. Może nawet jej nie było, jakoże schemat, według którego je spisywano, jest prosty. Z reguły naprzód idzie inwentarz kościelny, a na drugim miejscu beneficjalny. Rzadko gdzie (w dek. brzeźnickim) na początku opisów zamieszczono ogólne dane, najczęściej chronologiczne, o parafiach i kościołach.

Z ważniejszej treści można wskazać na informację o większych księgozbiorach par. w miejscowościach: Bratoszewice (poz. 129 s. 13), Lipce (126 s. 25—26), Pabianice (121 s. 14), Rzejowice (123 s. 37), Wąsosz (118 s. 98), Wierzchlas (125 s. 47), Złaków (122 s. 30) — najczęściej wtedy nie uporządkowanych i nie wykorzystywanych. Warto również przypomnieć o tytulaturze prepozyta w Pajęcznie — „kanclerz sieradzki" (rps 118 s. 67).

Nin. serię inwentaryzacyjną ujmuję alfab. dekanatami. Są to zatem dekanaty: brzeźnicki, krzepicki, kutnowski, lutomierski, łowicki, radomszczański, rawski, rudzki, skierniewicki, tuszyński, wieruszowski i zgierski. Podlegały one wtenczas Konsystorzowi Gen. Łowickiemu. Nie są to jednak wszystkie dekanaty, które wchodziły w skład tegoż oficjałatu. Dla nie wymienionych tu akta tej serii nie istnieją we Włocławku. W rozrachunku dzisiejszym wyliczone dekanaty obejmują tereny diecezji częstochowskiej, łódzkiej, warszawskiej i włocławskiej.

118

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 118.**

[2. Tyt. nad.] Inwentarze rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Brzeźnickiego,** sporządzone (z polecenia Konsystorza Gen. Łowickiego) przez proboszczów w roku **1802,** uwierzytelnione przez nich i dziekana Józefa Mikołaja Żarnowskiego[255].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35 i mniej × 23,3 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 108; str. czyste: 2, 12, 20, 54, 58, 68, 80, 88, 94, 100, 108.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Inwentarze wykonali na przestrzeni listopada 1802 r. proboszczowie. Dowodzą tego ich podpisy, tekst nagłówka na s. 81 oraz przystawione przez nich pieczęcie par. (Borowno, Działoszyn, Kruszyna, Lgota, Makowiska, Mstów, Mykanów, Pajęczno, Rędziny, Rząśnia, Siemkowice, Sulmierzyce, Wąsosz, Wiewiec). Wśród czterech parafii, nie mających swoich pieczęci, spotykamy również Stróżę, adm. przez dziekana. Co więcej — także dziekan nie używa swej pieczęci. Czyżby jej nie posiadał?— Inwentarze, sporządzone w j. polskim, wykonano z nakazu konsystorza (s. 5, 13). Proboszcz z Siemkowic powiada, że czyni to z polecenia króla pruskiego (s. 81).— Oprócz inwentarzy niektóre parafie podały na początku krótkie informacje ogólne o kościele. Spośród szczegółowszej treści można zwrócić uwagę na spis książek parafialnych w Wąsoszu — 44 poz. bez liturg. (s. 98) oraz tytuł „kanclerza sieradzkiego", którego używa prep. w Pajęcznie (s. 67).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Inwentarz kościoła parafialnego borowinskiego spisany dnia 19 listopada roku Panskiego 1802" s. 3—4:
   — Podp. prob. Jacka Bielskiego i dziek. Żarnowskiego; piecz. par. tłocz. na sucho s. 4.
2. „Stan kościoła farnego [...] w miescie Brzeznicy [...] na rozkaz Generalnego Konsistorza Łowickiego w r[u] 1802 podany, d.[256] novembr." s. 5—11:
   — Kościół par. (prep.) pw. św. Jana Chrzc. s. 5.
   — Regesty dokumentów XV—XVIII w. s. 9—10.
   a. Stara Brzeźnica, miasto. Kościół filialny pw. św. Stanisława b. i Matki Boskiej Łaskawej s. 10.

[255] Ks. Mikołaj Józef **Żarnowski**, akt. proboszcz par. Stróża i dziekan brzeźnicki, kanonik hon. uniejowski. (ADW: AAG. Wiz. 118 s. 87.— Zob. przyp. 215 i 229).

[256] Daty dziennej do akt nie wpisano.

b. Prebenda szpitalna z kaplicą pw. św. Walentego m. na przedmieściu s. 10.
c. (Prusicko, wieś w par. Brzeźnica, posiadająca) kaplicę publ. pw. św. Barbary pm. s. 10.
d. Strzelce, wieś na ter. par. Brzeźnica, gdzie we dworze istnieje kaplica pryw. s. 10.
— Podp. prep. Ign(acego) Samberger'a i dziek. s. 11.

3. „Opis kościoła dworszowskiego oraz plebanij [...] wraz z inwentarzem tak kościoła, iako y plebańskiego za rozkazem Przeswiętnego Konsystorza spisany roku 1802" s. 13—16:
a. Zapis. o zniesieniu jakiejś kaplicy dworskiej na ter. parafii Dworszowice s. 13.
— Podp. prob. Filipa Multańskiego i dziek. s. 16.

4. „Inwentarz kościoła parafialnego działoszynskiego y sprzętow gospodarskich tegoż probostwa spisany..."; „24 9-bris 1802" s. 17—19:
a. Kaplica „przy pałacu" pw. Przemienienia Pańskiego s. 17.
b. Trębaczow, wieś w par. Działoszyn, kiedyś ośrodek sam. parafii, mająca kościół pw. św. Mikołaja b. s. 17.
c. Szczyty, wieś na ter. par. Działoszyn, dawniej ośrodek oddz. parafii, w której znajduje się kościół pw. Wszystkich Świętych s. 17.
— Podp. prob. Bogusława Psarskiego i dziek.; piecz. par. wycis. na sucho s. 19.

5. „Opis kościoła jedlinskiego farnego i beneficium iego" s. 21—24:
— Kościół pw. Wszystkich Świętych s. 21.
— Podp. prob. Karola Woickiego i dziek. s. 24.

6. „Inwentarz sprzętow wszystkich kościoła oraz y plebanii kruszynskiey spisany roku 1802 dnia 24 listopada" s. 25—34:
— Wykaz wotów s. 25—27.
— Podp. wik. Jana Ciechucińskiego i dziek.; piecz. par. tłocz. na sucho s. 34.

7. „Inwentarz rzeczy kościelnych i ekonomicznych plebanskich kościoła parafialnego lgockiego..." s. 35—42:
— Spis wotów s. 35—36.
— Podp. kom. Mateusza Krąkowskiego i dziek.; tusz. piecz. par. s. 42.

8. „Opisanie inwentarza kościoła parafialnego makowskiego [Makowiska], iako też gospodarskich sprzętow i rzeczy do komendy należących roku 1802 dnia 11 mca listopada" s. 43—44:
— Podp. kom. I. Pluszczyńskiego i opł. piecz. par. s. 44.

9. „Inventarium ecclesiae collegiatae ac parochialis Mstoviensis"; „d. 23 9-bris anno Domini 1802" s. 45—53:
— Przy kościele duninowskim w Mstowie zostali osadzeni w r. 1220 Kanonicy Reg. Lat., którym ink. tamt. par. Pierwszy kośc. uległ pożarowi 10 V 1566. Drugi, zbud. w r. 1746 (12 ołtarzy), palił się 6 V 1776 i 9 IV 1800.
— Podp. adm. L. Gładyszewskiego, kan. reg. i dziek.; tusz. piecz. konw. mstow. z r. 1765 s. 53.

10. „Inwentarz kościoła parafialnego mykanowskiego spisany dnia 19 listopada roku Pańskiego 1802" s. 55—56:
— Podp. prob. Jacka Bielskiego i dziek.; piecz. par. wycis. na sucho s. 56.

11. „Inwentarium tam rerum ecclesiasticarum, quam aeconomiae ecclesiae pa-

rochialis in oppido regale [s] P a i ę c z n o, descriptum d. 24 9-bris a° 1802".— „Inwentarz sprzętów i ruchomości kościoła parafialnego paięckiego" s. 57, 59—67:
— Podp. prob. Józefa Paulickiego, „kanclerza sieradzkiego" i dziek.; lak. piecz. par. s. 67.

12. „Inwentarz kościoła parafialnego r ę d z i ń s k i e g o spisany dnia 20 9-bris 1802" s. 69—72:
— Podp. prob. Wojciecha Charzewskiego i dziek.; tusz. piecz. par. s. 72.

13. „Inwentarz sprzętów i ruchomości farnego kościoła r z ą s i ń s k i e g o spisany w miesiącu listopadzie r. 1802" s. 73—79:
— Podp. prob. (Zygmunta) Szynklera i dziek.; tusz. piecz. par. s. 79.

14. „Opisanie inwentarza tak koscielnego, iako y gospodarskiego kościoła parafialnego s i e m i k o w s k i e g o przez xiędza Gilberta Żdzarskiego, plebana [...] z rozkazu JKMci pana naszego miłosciwego, podane w roku 1802 dnia 24 listopada" s. 81—84:
— Podp. prob. i dziek.; piecz. par. tłocz. na sucho s. 84.

15. „Spisanie inwentarza tak kościelnego, iako y ekonomicznego plebańskiego kościoła parafialnego s t r o z k i e g o dnia 18 listopada 1802" s. 85—87:
— Podp. prob. i zarazem dziek. Józefa Mikołaja Żarnowskiego s. 87.

16. „Opisanie inwentarzy tak kościoła parafialnego s z u l m i e r s k i e g o, iako i plebanskiego w roku 18[02]" s. 89—93:
— Podp. prob. Mar(cina) Zaleskiego i dziek.; tusz. piecz. par. s. 93.

17. „Opisanie inwentarzy tak kościoła parafialnego w ą s o s k i e g o, iako i plebańskiego" s. 95—99:
— „Książki [s] kościelne" — 44 bez liturgicznych s. 98.
— Podp. prob. Longina Bonakowskiego i dziek.; tusz. piecz. par. z r. 1787 s. 99.

18. „Opisanie stanu kościoła farnego w i e w i e c k i e g o r^u 1802" s. 101—107:
— Kościół zbud. w r. 1662, kons. 12 XI 1673 pw. św. Marcina b. s. 101.
— Podp. kom. Rafała Borkiewicza i dziek.; tusz. piecz. par. s. 107.

119

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 119.**

[2. Tyt. nad.] Inwentarze rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Krzepickiego,** wykonane (z nakazu Konsystorza Gen. Łowickiego) przez proboszczów w roku **1802,** uwierzytelnione przez nich samych i dziekana Karola W o l s k i e g o [257].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35,7 i mniej × 22,6 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 32; str. czyste: 2, 10, 14, 16, 24, 28, 32.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[257] Ks. Karol **Wolski**, akt. proboszcz par. Parzymiechy i adm. par. Jaworzno a dziekan krzepicki, kanonik wieluński. (ADW: AAG. Wiz. 119.— Por. przyp. 219 i 233).

[6. Uwagi] Inwentarze sporządzili proboszczowie dekanatu w ciągu listopada r. 1802, którzy też, obok dziekana, położyli na aktach swoje podpisy. W księdze brak inwentarzy z parafii zarządzanych przez dziek. Wolskiego (Parzymiechy i Jaworzno). Wszyscy plebani potwierdzili dokumentację pieczęciami parafialnymi, a dziekan, używający piecz. par. Parzymiechy, nie zawsze. — Inwentarze wykonano w j. polskim, prawdop. również na zlecenie konsystorza, o czym jednak nigdzie nie wspomniano.— W materiałach tych nie ma ogólnych wiadomości o parafiach i kościołach. Wśród danych szczegółowych nie widać rzeczy nadzwyczajnych.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Inwentarz kościoła dankowskiego farnego y w Zaiączkach kaplicy publiczney [...] spisany"; „dnia 27 listopada roku 1802" s. 3—6:
   — „Sprzęt kościoła farnego dankowskiego" s. 3—5.
   a. „Inwentarz kaplicy publicznej w Zaiączkach" s. 5—6.
   — Podp. prob. Stanisława Sędkowskiego i dziek. Wolskiego; piecz. par. tłocz. na sucho s. 6.
2. „Inwentarz kościoła parafialnego dzietrznickiego [...] spisany"; „d. 23 novembris an[n]o 1802" s. 7—9:
   — Podp. prob. Innocentego Witeckiego, zast. dziek. i tusz. piecz. par.; podp. dziek. i piecz. par. Parzymiechy (dziekańskiej) wycis. na sucho s. 9.
3. „Inwentarz kościoła parafialnego Canonicor[um] Reg. Lat. krzepickiego [...] spisany"; „dat. 26 listopada 1802 roku" s. 11—13:
   — Podp. adm. P(atryka) Jankowskiego, kan. reg. i tusz. piecz. klasz. krzep.; podp. dziek. i jego piecz. jw. s. 13.
   a. „Inwentarz kościoła szpitalnego w Krzepicach [...] spisany..."; „dnia 26 listopada 1802 roku" s. 15:
      — Podp. prob. szpit. Posydona Nowińskiego (kan. reg.) i tusz. piecz. kośc. szpit.; podp. dziek. i piecz. jw.
4. „Inwentarz kościoła parafialnego mierzyckiego [...] spisany"; „d. 25 listopada roku 1802-go" s. 17—18:
   — Podp. prob. Mateusza Kisielewicza i tusz. piecz. par.; podp. dziek. i piecz. jw. s. 18.
5. „Inwentarz kościoła parafialnego w Pątnowie [...] spisany"; „d. 24 listopada roku 1802" s. 19—20:
   — Podp. prob. Karola Kummer'a, kan. sier. i tusz. piecz. par.; podp. dziek. i piecz. jw. s. 20.
6. „Inwentarz kościoła parafialnego praskiego [...] spisany dnia 25 listopada 1802" s. 21—23:
   — Kościół par. pw. Wniebowzięcia NMP s. 21.
   — Podp. prob. Kajetana Madalińskiego i dziek. oraz opł. piecz. par. s. 23.
7. „Inwentarz kościoła parafialnego w Rudnikach [...] tudzież inwentarz plebanii rudnickiey spisany [...] roku 1802° dnia 23° listopada" s. 25—27:
   — Podp. prob. Mateusza Korwin Wyrzykowskiego, kan. łas. i dziek.; opł. piecz. par. s. 27.

8. „Inwentarz kościoła parafialnego żytniowskiego [...] spisany dnia 27 listopada roku 1802" s. 29—31:
— Kościół okradziony w r. 1800 s. 29.
— Podp. prob. Józefa Gutowskiego i dziek.; opł. piecz. par. s. 31.

120

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 120.**

[2. Tyt. nad.] Resztki inwentarzy rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Kutnowskiego,** sporządzonych (z polecenia Konsystorza Gen. Łowickiego) przez proboszczów w roku **1802**, uwierzytelnionych przez nich i dziekana Ignacego Pomorskiego[258].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (34 i mniej × 20 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 12; str. czyste: 2, 8, 12.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Inwentarze wykonali proboszczowie przyp. w listopadzie 1802 r. Uwierzytelnienie akt składa się z samych tylko podpisów plebanów i dziekana. Nie widać żadnej pieczęci.— Materiały sporządzono w j. polskim, prawdop. na rozkaz konsystorza gen., ale o tym akta milczą.— W treści brak ogólnych wzmianek o parafiach i kościołach.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „...Specyfikacja sprzętow parafialnego kościoła głogowskiego [Głogowiec] w roku 1802" s. 3—4:
— Podp. prob. Marcina Kaczanowskiego i dziek. s. 4.
2. „Opis sprzętow kościoła parafialnego kutnowskiego [...] spisany..."; „22 listop. 1802 roku" s. 5—7:
— Podp. wik. Smoleńskiego i dziek. s. 7.
3. „Opis sprzętu kościoła farnego łąkoszyńskiego w [...] powiecie orłowskim Prus Południowych, podany roku Pansk. 1802-go" s. 9—11:
— Podp. adm. Konstantyna Bilczyńskiego, kan. reg. oraz dziek. s. 11.

121

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 121.**

[2. Tyt. nad.] Szczątki inwentarzy rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Lutomierskiego**, wykonanych (z nakazu Konsystorza

[258] Ks. Ignacy **Pomorski**, akt. proboszcz par. Sobota i dziekan kutnowski, kanonik łęczycki. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1807, nlb.— ADW: AAG. Wiz. 120).

Gen. Łowickiego) przez proboszczów w roku **1802**, uwierzytelnionych przez nich samych i dziekana Wojciecha W i ę c ł a w s k i e g o [259].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35,2 i mniej × 23,5 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 16; str. czyste: 2, 6.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Inwentarze sporządzili p r o b o s z c z o w i e prawdop. w ciągu listopada 1802 r. U w i e r z y t e l n i e n i e akt polega tylko na samych podpisach plebanów i dziekana. Nie ma tu żadnej pieczęci.— Dokumentację wykonano w j. p o l s k i m na polecenie Konsystorza Gen. Ł o w i c k i e g o, ale akta miano odesłać do Gniezna (s. 7).— Pośród treści brak ogólnych danych o parafiach i kościołach. Ze szczegółowej i n f o r m a c j i trzeba wspomnieć o większej liczbie książek biblioteki par. w Pabianicach, nie uporządkowanej i wtedy nie docenianej (s. 14).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Inwentarz kościoła b a ł d r z y c h o w s k i e g o [...] roku 1802 opisany" s. 3—5:
   — Podp. prob. Konrada Sicińskiego i dziek. s. 5.
2. „Inwentarz koscielny y ekonomiczny kościoła farnego l u t o m i r s k i e g o [...] podług dyspozycyi Illrmi et Rndmi Officij Loviciensis na gruncie spisany y weryffikowany, ad Illrmum et Rndmum Officium Gnale Gnesnense podany [...] die 23 9-bris 1802 anno" s. 7—10:
   — Podp. prob. Ignacego Domańskiego, kan. uniej. i dziek. s. 10.
3. „Opisanie inwentarza czyli sprzętow kościoła parafialnego we wsi M ę k a zwaney [...] r[u] 1802" s. 11—12:
   — Podp. ks. W. Wieczorkiewicza i dziek. s. 12.
4. P a b i a n i c e, miasto s. 13—16:
   — Oprócz liturg. „xiązek w bibliotece pod churem [*s*] roznego gatunku, ale nullius frugi [!] bardzo wiele" s. 14.
   — Podp. prob. Stefana Marszyckiego i dziek. s. 16.

122

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 122.**

[2. Tyt. nad.] Resztki inwentarzy rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Łowickiego**, sporządzonych (z polecenia Konsystorza Gen. w Łowiczu) przez proboszczów w roku **1802**, uwierzytelnionych przez nich samych i dziekana Wojciecha Z a w a d z k i e g o [260].

---

[259] Ks. Wojciech **Więcławski**, akt. proboszcz par. Górka Pabianicka a dziekan lutomierski, kanonik łaski. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1807, nlb.— ADW: AAG. Wiz. 121).

[260] Ks. Wojciech **Zawadzki**, akt. mansjonarz w Domaniewicach i dziekan łowicki, kanonik łaski. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1807, nlb.— ADW: AAG. Wiz. 122).

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35,4 i mniej × 21,9 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 32; str. czyste: 2, 12, 32.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Inwentarze wykonali proboszczowie w listopadzie 1802 r., z nakazu Konsystorza Gen. Łowickiego (s. 11). Wykonawcy uwierzytelniali swą dokumentację tylko podpisami, a dziekan także pieczęcią dek.— Materiały zostały sporządzone w j. polskim.— Obejmują same inwentarze, bez jakichkolwiek ogólnych rzeczy wstępnych. Wśród treści szczegółowej wypadnie zasygnalizować nie uporządkowaną i nie wykorzystywaną wtenczas bibliotekę kościoła w Złakowie (s. 30).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Opisanie sprzętow koscielnych y inwentarza ekonomicznego kościoła parafialnego S-go Ducha w Łowiczu [...] uczynione"; „die 22 9-bris 1802" s. 3—10:
   — Podp. dziek. i opł. piecz. dek. s. 10.
2. „Specyfikacya podwoyna, tak inwentarza ruchomego kościoła pszczonowskiego [...], jako i inwentarza ruchomości ekonomicznych podług dyspozycyi z Konsystorza Generalnego Łowickiego [...] wygotowana..."; „d. 17-go listopada 1802" s. 11, 13—24:
   — Podp. (prep. Wawrzyńca) Norden'a i dziek.; opł. piecz. dek. s. 24.
3. „Inwentarz ruchomy kościoła parochialnego w Złakowie"; „dnia 18 miesiąca listopada roku 1802" s. 25—31:
   — Zapis. o większej liczbie książek kościoła par., nie uporządkowanych i nie wykorzystywanych s. 30.
   — Podp. mansj. Jana Chmielarskiego i dziek.; opł. piecz. dek. s. 31.

123

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 123.**

[2. Tyt. nad.] Szczątki inwentarzy rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Radomszczańskiego,** wykonanych (z nakazu Konsystorza Gen. Łowickiego) przez proboszczów w roku **1802,** uwierzytelnionych przez nich samych i dziekana Franciszka Józefa Jankowskiego[261].

[4. Opis zew.] Pol., łac. (nagłówki).— 2° (32,1 i mniej × 21,3 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 40; str. czyste: 2, 4, 12, 20, 24, 26, 34.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

---

[261] Ks. Franciszek Józef **Jankowski**, akt. proboszcz par. Kobiele a dziekan radomszczański, kanonik hon. łowicki. (ADW: AAG. Wiz. 123.— Zob. przyp. 217 i 231).

[6. Uwagi] Inwentarze sporządzili proboszczowie w ciągu listopada 1802 r. Uwierzytelnili produkt swej kancelarii wyłącznie podpisami. Także dziekan, który wykonał dokumentację tylko na papierze półarkuszowym (Kobiele), nie używał pieczęci.— Akta zostały sporządzone w j. polskim, chociaż ich nagłówki wyrażono po łacinie.— Proboszcz par. Wola Grzymalina informuje, że podjął się tego wysiłku „z rozkazu rządu krajowego" s. 39, dodając na drugim miejscu, iż uczynił to „z rozkazu zwierzchności" s. 40. Dlatego trzeba uważać, że dokumentację inwentaryzacyjną nakazał im konsystorz gen., przynaglony do tego przez rząd pruski.— W treści akt wprowadzenie ogólne znajdujemy tylko w par. Dobryszyce, natomiast w Rzejowicach zasygnalizowano istnienie (oprócz liturg.) 45 nie skatalogowanych książek s. 37.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Inventarium ecclesiasticum, quam oeconomicum ecclesiae parochialis Dobryszycen[sis] conscriptu[m] die 17 mensis 9-bris 1802" s. 3, 5—11:
   — Podp. prob. Stanisława Kolumny Walewskiego, kan. liw. i dziek. s. 11.
2. „Opis inwentarza plebanii i kościoła farnego gidelskiego podany roku 1802 d. 12 listopada" s. 13—16:
   — Podp. prob. Kajetana Turowskiego i dziek. s. 16.
3. „Inwentarium ecclesiae parochialis Kobielen[sis...] conscriptum die 19 novembris 1802" s. 17—19:
   — Podp. prob,. którym jest dziekan s. 19.
4. „Ecclesia parochialis Kodrębensis. Inventarium omnis supellectilis et locale oeconomicum conscriptum anno Domini 1802 die 19 mensis 9-bris" s. 21—23:
   — Podp. prob. Marcina Mirowskiego i dziek. s. 23.
5. „Inventarium tam ecclesiasticum, quam oeconomicum ecclae parochialis Niedospielin[ensis] conscriptum die 18 mensis 9-bris 1802" s. 25, 27—32:
   — Podp. prob. Fryderyka Bieleckiego s. 30, 32 i dziek. s. 32.
6. „Inventarium ecclesiasticum, quam oeconomicum ecclesiae parochialis in Rzejowice [...] conscriptu[m] d. 19 m. 9-bris 1802" s. 33, 35—38:
   — W tekście figurują jeszcze daw. nazwy: kościół „rzuiowski" s. 35, plebania „rzuiowska" s. 37.
   — Poza liturg. „xiązek roznych zamkniętych w skrzyni 45" s. 37.
7. „Inwentarz koscioła Woli Grzymaliney z rozkazu rządu krajowego dnia 13 miesiąca listopada roku 1802 wiernie spisany" s. 39—40:
   — „Kościół tak ubogi we wszystkim, gdyż w roku 1799 zupełnie okradziony..." s. 39.
   „Inwentarz plebanij Woli Grzymaliney [...] z rozkazu zwierzchności wiernie spis." s. 40.
   — Podp. prob. M(elchiora) Rydzykowskiego s. 39, 40 i dziek. s. 40.

124

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 124.**

[2. Tyt. nad.] Resztki inwentarzy rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Rawskiego,** sporządzonych (z polecenia Konsystorza Gen. w Łowiczu) przez proboszczów w roku **1802,** uwierzytelnionych przez nich samych i miejscowego dziekana [262].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (31,6×19,9 cm).— Stron (świeżo policzb.) 10; str. czyste: 2, 10.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Mamy tu do czynienia z jednym tylko inwentarzem tego dekanatu, mianowicie par. Stara Rawa. Parafia ta należy obec. (w a-diec. warszawskiej) do dek. skierniewickiego, ale wtedy, jak też informuje zapis. na s. 3, wchodziła „do dekanatu rawskiego".— Dokumentację podpisał i opieczętował tylko proboszcz.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Inwentarz czyli opisanie wszelkich sprzętow, tak koscielnych, iako i gospodarskich kościoła parafialnego w[e] wsi Stara Rawa, d. 27 9-bris anno 1802 ułożony" s. 3—9:
   — Podp. prob. Feliksa Radkiewicza, kan. hon. warsz. i tusz. piecz. par. z r. 1797 s. 9.

125

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 125.**

[2. Tyt. nad.] Inwentarze rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Rudzkiego,** sporządzone (z polecenia Konsystorza Gen. Łowickiego) przez proboszczów w roku **1802,** uwierzytelnione przez nich i dziekana Kajetana Leśniewicza [263].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (33,3 i mniej × 21,9 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 50; str. czyste: 2, 6, 10, 16, 30, 34, 36, 44, 50.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Inwentarze zostały sporządzone przez proboszczów na przestrzeni listopada r. 1802 oraz uwierzytelnione przez nich podpisami i pieczęciami par. Dziekan uczynił to samym podpisem.—

[262] Dziekanem rawskim mógł być wtenczas ks. Jan Daszkiewicz, proboszcz par. Ujazd. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1807, nlb.).

[263] Ks. Kajetan Kazimierz **Leśniewicz,** akt. proboszcz par. Chotów i dziekan rudzki. (ADW: AAG. Wiz. 125.— Por. przyp. 221 i 235).

Na s. 17 wspomniano ogólnie, że inwentaryzację przeprowadza się z nakazu konsystorza gen., ale na s. 23 sprecyzowano, iż zarządził ją Konsystorz w Łowiczu.— Urząd dziekański i parafię adm. przez ks. Leśniewicza (Mokrsko) wizytował jego zwierzchnik, oficjał wiel. Kazimierz Bojański (s. 22).— Dane ogólne o parafii i kościele zamieścił tylko proboszcz z Rudlic. Kościół par. w Wierzchlasie posiada dość dużo książek, niestety nie spisanych i nie wykorzystywanych (s. 47).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Opisanie inwentarza tak koscielnego, iako ekonomicznego przez [...] administratora kadłubskiego roku 1802 dnia 26 listopada" s. 3—5:
   a. „Sprzęty kościoła filialnego popowskiego" s. 3.
   b. „Sprzęty kościoła filialnego grębinskiego" s. 4.
   — Podp. prob. Wojciecha Paszkowskiego i dziek.; opł. piecz. par. s. 5.
2. „Inwentarz kościoła parafialnego komornickiego..." s. 7—9:
   — Podp. prob. Albina Stawickiego i dziek.; opł. piecz. par. s. 9.
3. „Inwentarz kościoła zakonno parafialnego konopnickiego, zostaiącego pod rządem XX. Paulinow, spisany..."; „dnia 25 list. roku 1802" s. 11—12:
   — Podp. przeora Rajmunda Chylickiego i dziek.; piecz. lak. konw. lub par. s. 12.
4. „Opis inwentarza kościoła parafialnego łagiewnickiego [...] ułożony, tak z rzeczy koscielnych, iakoli tez do ekonomiki należących"; „d. 21 mensis novembris anno Dni 1802" s. 13—15:
   — Podp. prob. Eugeniego Kłodzianowskiego i dziek.; opł. piecz. par. s. 15.
5. „Inwentarz kościoła parafialnego wsi Mokrzko [...] rzeczy tak kościelnych, iako i ekonomicznych, z dyspozycyi Przesw. Konsystorza Gnlnego Administratorskiego spisany, dnia 26 listopada r[u] 1802-go" s. 17—22:
   — Podp. prob. Kazimierza Bojańskiego, dziek. kol. i of. wiel. oraz dziek.; opł. piecz. par. s. 22.
6. „Wypis inwentarza tak koscielnego, iako też gospodarskiego kościoła osiakowskiego z rozkazu Konsystorza Generalnego Łowickiego w roku 1802 d. 24 listopada uczyniony" s. 23—26:
   — Podp. prob. Ignacego Nerezjasza i dziek.; opł. piecz. par. s. 26.
7. „Inwentarz kościoła parochialnego raczynskiego [...] spisany dnia 24 novembris anno 1802" s. 27—29:
   — Podp. kom. Hermana Vogel i dziek.; opł. piecz. par. s. 29.
8. „Kopia inwentarza kościoła parafialnego w Rudzie, iako też ekonomicznego proboszwa rudzkiego"; „d. 27 9-bris 1802" s. 31—33:
   — Podp. prob. A(leksandra) Taczanowskiego i dziek.; opł. piecz. par. s. 33.
9. „Inwentarz tak koscielny, iako i ekonomiczny kościoła parafialnego rudlickiego spisany..."; „dnia 25 novembris r[u] 1802" s. 35, 37—43:
   — Podp. pleb. S(tanisława) Glidzyńskiego i dziek.; opł. piecz. par. s. 43.
10. „Inwentarz kościoła parafialnego w[e] wsi Wierzchlas [...] tak kościelnego, iako i ekonomicznego spisany..."; „dnia 27 listopada r[u] 1802" s. 45—49:
    — „Innych książek w roznych materyach, szczegolniey teologicznych i kaz-

nodzieyskich, w dawnym stylu kilkadziesiąt, lecz te mało temi czasy użyteczne" s. 47.
— Podp. prob. (Mikołaja) Raszkowskiego i dziek.; piecz. par. tłocz. na sucho s. 49.

126

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 126.**

[2. Tyt. nad.] Inwentarze rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Skierniewickiego,** wykonane (z nakazu Konsystorza Gen. Łowickiego) przez proboszczów w roku **1802,** uwierzytelnione tylko przez nich samych [264].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (33,6 i mniej × 22,1 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 28; str. czyste: 2, 12, 18.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Proboszczowie sporządzili inwentarze w ciągu listopada r. 1802 oraz uwierzytelnili je podpisami i pieczęciami par. Tylko znany ks. Czajkowski, posiadający dwie parafie (Głuchów i Wysokienice), nie opieczętował akt. Dekanat współcześnie nie miał dziekana, lecz tylko jego zastępcę w osobie prob. par. Lipce, który figuruje jedynie w dokumentacji własnego kościoła (s. 16).— Spośród treści można zanotować większe księgozbiory par. w Lipcach, nie uporządkowany (s. 15) i w Skierniewicach (s. 25—26).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Inwentarz koscielny y ekonomiczny w Bełchowie znayduiący się w ten sposob roku 1802 dnia 10 miesiąca listopada wyszczegulnia [*s*] się" s. 3—4:
— Podp. prob. R(ocha) Siekluckiego, kan. wolb. i opł. piecz. par. s. 4.
2a. „Inwentarz kościoła farnego głuchowskiego" s. 5—6.
2b. „Inwentarz kościoła parafialnego wysokieńskiego" s. 7—8:
— Podp. prep. Franciszka Czajkowskiego, kan. sand. i łow., kartografa s. 8.
3. „Opisanie inwentarza kościoła parafialnego godzianowskiego, odnowione dnia 6 9-bris roku 1802..." s. 9—11:
— Podp. prob. Wojciecha Żelińskiego i lak. piecz. par. s. 11.
4. „Opisanie inwentarza kościoła parafialnego jezowskiego w roku 1802 dnia 9 miesiąca listopada" s. 13—14:
— Podp. kazn. i rez. Rocha Kopczewskiego, ref. oraz tusz. piecz. par. s. 14.
5. „Opisanie inwentarza kościoła parafialnego lipieckiego, iako tez gospodarskich sprzętow y rzeczy do plebanij lipieckiey należących roku 1802 dnia trzeciego miesiąca listopada" s. 15—16:

[264] Ks. Ludwik Krajewski, akt. proboszcz par. Lipce, p.o. dziekana skierniewickiego, podpisał inwentarz tylko własnej parafii. (ADW: AAG. Wiz. 126 s. 16).

— Wzmianki o okradzeniu kościoła w r. 1800 s. 15.
— „Xiązek innych roznych authorow, starych, popsutych 72" s. 15.
— Podp. prob. Ludwika Krajewskiego, p.o. dziekana i lak. piecz. par. s. 16.

6. „Inwentarz kościoła parafialnego skierniewskiego d. 8ma mensis novembris 1802do aº spisany" s. 17, 19—26:
— Spis książek kościoła par. (42 dzieła) s. 25—26.
— Podp. kom. Adama Cedrowicza i lak. piecz. par. s. 26.
7. „Opisanie inwentarza parafialnego słupskiego, iako też gospodarskich sprzętow i rzeczy do plebanij słupskiej należących roku 1802 dnia 8 listopada miesiąca" s. 27—28:
— Podp. kap. B. Kołakowskiego i piecz. par. wycis. na sucho s. 28.

127

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 127.**

[2. Tyt. nad.] Inwentarze rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Tuszyńskiego,** sporządzone (z polecenia Konsystorza Gen. Łowickiego) przez proboszczów w roku **1802,** uwierzytelnione tylko przez nich samych [265].

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (35,4 i mniej × 22,6 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 36; str. czyste: 2, 12, 16, 20, 26, 30, 34.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Inwentarze zostały przygotowane przez proboszczów na przestrzeni listopada r. 1802 i przez nich jedynie podpisane. Akt parafii adm. przez dziekana (Kurowice) nin. pozycja nie posiada. W księdze nie ma żadnej pieczęci.— Dokumentację zapewne wykonano na zlecenie konsystorza, które jednak miało swoją genezę w zarządzeniu państwowym (s. 4), mówiąc ściślej — w nakazie Regencji Kaliskiej (s. 35).— Egzemplarz inwentarza z Będkowa, który tu posiadamy, miał zostać w aktach dziekańskich (s. 4). Z powodu innego posunięcia dziekana dostał się do kancelarii konsystorskiej, a w końcu do tut. archiwum.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Opisanie sprzętow koscielnych y ekonomicznych probostwa bątkowskiego [Będków] w miasteczku [...] dnia 20 listopada roku 1802-go" s. 3—4:
— Podp. prep. Mikołaja Drużbackiego s. 4.
2. „Inwentarz kościoła bogdanowskiego"; „d. 29 novembris anno 1802-do" s. 5—6:
— Podp. prob. Józefa Dobrzelewskiego s. 6.

[265] Dziekanem tuszyńskim był wtedy ks. Józef Miniszewski, akt. proboszcz par. Kurowice, która nie posiada dokumentacji w nin. księdze. (ADW: AAG. Wiz. 127.— Zob. przyp. 211 i 225).

3. „Inwentarz kościoła d ł u t o w s k i e g o" s. 7—8:
   — Podp. prob. Marcina Jechurskiego s. 8.
4. „Inwentarz kościoła m i l e j o w s k i e g o, tak rzeczy ekonomicznych, iako też kościelnych" s. 9—11:
   — Podp. adm. Wojciecha Kamińskiego, premons. s. 11.
5. „Inwentarz kościoła parafialnego m o s z c z e n n i c k i e g o w roku 1802 d. 25 listopada wypisany" s. 13—15:
   — Podp. kom. Jana Gawełczyka, franc. 15.
6. „Inwentarium supel[l]ectilis ecc[l]esiae parochialis P e t r i c o v i e n s i s..."; „d. 26 listopada 1802" s. 17—18:
   — „Wotów rożnych tudzież koron na SS. Panskich ogołem n° 188" s. 17.
   — Podp. prep. F(ranciszka) Zintner'a s. 18.
7. „Opis sprzętow kościoła r z g o w s k i e g o y plebańskich w roku 1802..." s. 19, 21—25:
   — „Po okradzeniu kościoła rzgowskiego roku 1800 dnia 26 miesiąca lutego znayduie się..." s. 21—25.
   — Podp. prob. Konrada Wanisch'a s. 25.
8. Inwentarz kościoła parafialnego s r o c k i e g o w roku 1802 d. 26 9-bris spisany" s. 27—29:
   — Podp. prob. Jana Larysy Zdanowskiego, kan. smol. s. 28, 29.
9. „Inventarium ecclesiae et beneficij in S u c h c i c e 1802 a°" s. 31—33:
   — Podp. prob. Dominika Witowskiego s. 32, 33.
10. „Inwentarz sprzętow kościoła parafialnego t u s z y n s k i e g o [...] dnia 20 listopada 1802 roku spisany" s. 35—36:
    — Podp. prob. Wojciecha Jasińskiego, kan. reg. lat. s. 36.

128

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 128.**

[2. Tyt. nad.] Szczątki inwentarzy rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Wieruszowskiego,** wykonanych (z polecenia Konsystorza Gen. Łowickiego) przez proboszczów w roku **1802,** uwierzytelnionych przez nich samych i wicedziekana Mateusza L i s i e c k i e g o [266].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (35 i mniej × 21,7 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 18; str. czyste: 2, 6, 14, 18.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Inwentarze sporządzone w listopadzie r. 1802 przez p r o b o s z c z ó w w j. p o l s k i m, zostały u w i e r z y t e l n i o n e podpisami przez tychże i wicedziekana. Nie wiadomo, czy dekanat nie posiadał wtenczas swego dziekana, czy też z jakichś przyczyn on nie fungował. W ocalałych aktach tego dekanatu znajdujemy tylko pieczęć lak. par. Wójcin (s. 17).— Dokumentacja ze wszystkich czterech parafii podaje jednogłośnie (s. 3, 7, 11, 15), że inwentaryzację przeprowadzono tu z nakazu Konsystorza Gen. w Ł o w i c z u.

[266] Ks. Mateusz **Lisiecki**, akt. proboszcz par. Czastary a w-dziek. wieruszowski. (ADW: AAG. Wiz. 128).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Opis inwentarza sprzętow koscielnych i gospodarskich kościoła parafialnego b i e l s k i e g o z nakazu Illustrissimi Consistorii Gnalis Loviciensis, uczyniony die 19 mensis novembris anno 1802" s. 3—5:
   a. „Inwentarz kościoła filialnego w W i k t o r o w i e" s. 4.
   — Podp. prob. Jana Urbańskiego i p-dziek. Lisieckiego s. 5.
2. „Opis inwentarza sprzętow kościelnych y gospodarskich kościoła parafialnego b o l e s ł a w s k i e g o z rozkazu Illustrissimi Consistorii Generalis Loviciensis, uczyniony die 22 novembris anno Dni 1802" s. 7—10:
   — Podp. p-dziek. oraz prep. J(ana) K(antego) Chrzanowskiego (kan. wiel.) s. 10.
3. „Opis inwentarza sprzętow koscielnych y gospodarskich kościoła parafialnego w i e r u s z o w s k i e g o z nakazu Illumi Consistorij Gnalis Lovicien-[sis], uczyniony dnia 18 mensis novembris anno 1802" s. 11—13:
   — Podp. p-dziek. i prob. Franc(iszka) Magnuskiego s. 13.
4. „Opis inwentarza sprzętow kościelnych y gospodarskich kościoła parafialnego w u y c i ń s k i e g o z nakazu Prześwietnego Konsystorza Generalnego Łowickiego, uczyniony dnia" 17 listopada 1802 r. s. 15—17:
   a. „Opis podobny inwentarza filialnego kościoła we wsi Ż d z a r będącego" s. 16—17.
   — Podp. p-dziek. i prob. Jakuba Borowskiego; lak. piecz. par. s. 17.

129

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 129.**

[2. Tyt. nad.] Inwentarze rzeczy kościelnych i beneficjalnych parafii **Dekanatu Zgierskiego**. sporządzone (z nakazu Konsystorza Gen. Łowickiego) przez p r o b o s z c z ó w w roku **1802**. uwierzytelnione tylko przez nich samych [267].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (34 i mniej × 21,7 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 86; str. czyste: 2, 4, 14, 20, 24, 30, 38, 44, 56, 60, 66, 70, 72, 82, 86.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Inwentarze poniższe wykonali p r o b o s z c z o w i e w j. p o l s k i m w ciągu listopada r. 1802 i sami u w i e r z y t e l n i l i je podpisami. D z i e k a n również podpisał tylko własną produkcję aktową (par. Bratoszewice). Pieczęcie par. przyłożyli plebani z Oszkowic, Szczawina i Zgierza.— Dokumentację sporządzono z polecenia k o n s y s t o r z a gen. (s. 43). Na s. 5 i 21 powiedziano, że nakazał ją Konsystorz

[267] Dziekanem zgierskim był wtenczas ks. Jan Antoni Górski, który podpisał inwentarz jedynie swojej parafii — Bratoszewice (s. 13) oraz poświadczył kopie akt w Zgierzu (s. 85); wkrótce kanonik hon. uniejowski. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1807, nlb.— Por. przyp. 213).

Gnieźnieński, atoli bezpośrednio musiało to pochodzić z Kons. w Łowiczu, któremu podlegał ten dekanat. Z tego względu w tytule zamieściłem Konsystorz Łowicki.— Wśród treści księgi można wskazać częste użalania się duszpasterzy na współczesne okradanie kościołów oraz na istnienie nie uporządkowanego księgozbioru par. w Bratoszewicach (s. 13).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „...Inwentarz ruchomości koscielnych i stanu ekonomicznego probostwa parafialnego w miasteczku Bielawach spisany d. 24 9-br[is] 1802 anno" s. 3, 5—8:
   a. Z powodu dezolacji kościoła par. nabożeństwa odprawiają się w szopie s. 5.
   — Podp. prep. Jana Węgrzynowicza s. 8.
2. „Inwentarz sprzętow koscielnych i gospodarskich kościoła parafialnego w Bratoszewicach [...] spisany [...] dnia 25 novembris r[u] 1802-go" s. 9—13:
   — „Nb. Są y inne księgi [poza liturg.] tego kościoła w bibliotece, lecz te po większey części bez tytułow, bez kompa[k]tur — opuszczaią się" s. 13.
   — Podp. prob. i jedn. dziek. Jana Ant(oniego) Górskiego s. 13.
3. „Inwentarz kościoła parafialnego brzezińskiego spisany dnia 17 9-bris 1802 roku" s. 15—19:
   — Podp. prep. Feliksa Wojciechowskiego s. 19.
   a. „...Inwentarz kościoła prebendalnego swiętey Anny w Brzezinach [...] z wyraznego rozkazu Illustrissimi Officii Generalis Gnesnensis roku Panskiego 1802 dnia 25 listopada spisany" s. 21—22:
   — Podp. preb. Grzegorza Janiszewskiego s. 22.
   b. „...Brzeziny. Kościoł Swiętego Ducha szpitalny w rynku..." s. 23:
   — Podp. prob. szpit. Antoniego Gostkowskiego.
4. „Opis sprzętu koscielnego i ekonomicznego kościoła parochialnego we wsi Dobra zwaney [...] roku biezącego 1802 uczyniony" s. 25—26:
   — Podp. prob. Franciszka Wojszyckiego s. 26.
5. „Inwentarz kościoła parochialnego gieczyńskiego"; „die 26 mensis novembris anno Domini 1802" s. 27—29:
   a. Biała, wieś w par. Gieczno, posiadająca kaplicę publ., okradzioną do szczętu w r. 1800 s. 29.
   — Podp. prob. Jakuba Zmorczyńskiego s. 29.
6. „Opis inwentarza kościoła parafialnego gorskiego [...] spisany dnia 24 listopada 1802 roku" s. 31—34:
   — Podp. prob. Kaz(imierza) Rosołkiewicza, kan. reg. lat. s. 34.
7. „...Inwentarz tak sprzętow koscielnych, iako też y do gospodarskiego rządu należących kościoła parafialnego w Kozlu [...] spisany dnia 24 novembris roku P° 1802" s. 35—37:
   — Podp. prob. Joachima Czyża s. 37.
8. „...Inwentarz kościoła parafialnego mileskiego" spisany 19 listopada 1802 r. s. 39—43:

— Pierwszwy kościół w Mileszkach miano wystawić w r. 1048!, drugi w 1501, a ostatni w 1766 s. 39.
— Podp. prob. mileskiego i chojneńskiego Onufrego Święcickiego s. 43.
a. „Choyny, filialis [parafia afil.] ad Milęszki. Inwentarz kościoła choińskiego" s. 45—48:
— Podp. kom. Ludwika Sochackiego s. 48.

9. „Series sprzętow tak samego kościoła parafialnego modlinskiego, iako też i inwentarza plebańskiego dnia 24 listopada roku biezącego 1802 spisany" s. 49—52:
— Podp. prob. Antoniego Skrobockiego s. 52.

10. „...Kościoł parafialny w Oszkowicach"; „die 25 mensis 9-bris anno Domini 1802" s. 53—55:
— Podp. prob. Wojciecha Czaplińskiego i tusz. piecz. par. s. 55.

11. „...Inwentarz tak kościelnych sprzętow [...] kościoła parafialnego piątkowskiego, jako też domowych rzeczy do gospodarstwa sciągaiących się probostwa piątkowskiego, spisany dnia 24 listopada roku 1802" s. 57—65:
— Podp. kom. Mateusza Gęskowskiego s. 59.
— „Opis inwentarza przy prebędzie [s] literackiej s-go Rocha znayduiący się, czyniony [s] dnia 24 novembris anno Domini 1802-do" s. 61—62:
— Podp. preb. Mat(eusza) Pawłowskiego s. 62.
a. „Mąkolice parchlis, filialis ad Piątek. Inwentarz tak kościelnych sprzętow [...] kościoła parafialnego, filialnego mąkolickiego, jako też domowych rzeczy do gospodarstwa sciągaiących się probostwa mąkolickiego, spisany dnia 24 listopada roku 1802" s. 63—65:
— Podp. kom. Mateusza Gęskowskiego s. 65.

12. „Szczawin parchlis. Sprzęt koscielny"; „anno 1802 die 20 mens. novembris" s. 67—69:
— Podp. prob. Adriana Łojczykowskiego, gward. Franc. Konw. z Łagiewnik i opł. piecz. par. s. 69.

13. „...Inwentarz tak koscielny, jako i ekonomiczny kościoła parochialnego skoszewskiego podany"; „d. 18 listopada roku 1802" s. 71, 73—76:
— Podp. prob. Jakuba Szulca s. 76.

14. „...Inwentarz wszelkich sprzętow tak do kościoła, iako też y do gospodarskiego rządu należących kościoła parafialnego w Stryikowie [s...] spisany dnia 16 novembris 1802" s. 77—81:
— Podp. prob. Jana Burzyńskiego s. 81.

15. „...Inwentarz rzeczy kościoła parafialnego zgierskiego spisany roku 1802-go dnia 22-go miesiąca listopada, po okradzeniu tegoż kościoła, które się stało przez złodzieij roku 1795 dnia trzynastego miesiąca listopada..." s. 83—85:
— Jest to kopia inwentarza z 12 XI 1800 s. 84.
— Podp. (wik.) Marcina Jareckiego i tusz. piecz. par. s. 84.
a. „Zgierz hospitalis. Inwentarz kościoła szpitalnego w Zegrzu, spisany na żądanie Zwierzchnosci Duchownej dnia 28 9-bris r^u^ 1802" s. 85:
— Jest to również odpis z wiz. dek. r. 1800, o czym zaświadcza dziekan.

VI. WIZYTACJE URZĘDÓW I PARAFII DZIEKAŃSKICH PRZEZ OFICJAŁÓW OKOŁO ROKU 1802

130

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 130.**

[2. Tyt. nad.] Akta wizytacji dziekanów **Archidiakonatu Uniejowskiego** z roku **1802**, przeprowadzonej przez miejscowego oficjała Antoniego Pogorzelskiego[268].

[4. Opis zew.] Pol.— 2° (32,6 × 19 cm).— Stron (świeżo policzb.) 4; str. czyste: 2, 4.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Seria ta jest reprezentowana tylko jednym poszytem akt, odnoszącym się do archidiakonatu uniejowskiego, w zasadzie pokrywającego się terytorialnie z oficjałatem for. o tejże nazwie. Z tego względu nie otrzymuje w repertorium oddzielnego wprowadzenia, lecz całość uwag, jakie się tu nastręczają, znajdujemy w nin. punkcie opisu.— Podobne lustracje oficjalskie, z lat 1760—1761, widzieliśmy już w 2 zeszycie tego dzieła — w poz. 23 i 26. Tylko opisy były tam szersze, albowiem dotyczyły przede wszystkim stanu parafii, administrowanych przez danych dziekanów.— Tutaj cała rzecz została przez oficjała (zapewne na życzenie administratora Malczewskiego) ograniczona do uwag o osobistym prowadzeniu się dziekanów (szadkowskiego, uniejowskiego i warckiego) oraz wypełnianiu przez nich obowiązków parafialnych i dziekańskich, o które głównie chodziło. Stąd or. tytuł bardzo szczupłych akt brzmi: „Konduit xx. dziekanów Archidyakonatu Uniejowskiego w roku 1802, dnia 17 augusti opisany" (s. 3).— W nin. aktach, siłą rzeczy, operuje się pojęciem archidiakonatu.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „W.j.x. Mikołay Obrokczyński, proboszcz w Druzbinie, dziekan foralny unieiowski, exiezuita..." s. 3.
2. „W.j.x. Michał Zdzenicki, proboszcz parochialny w Szadku, dziekan dekanatu szadkowskiego..." s. 3.
3. „W.j.x. Dominik Warcki, proboszcz w Dobry, dziekan dekanatu warckiego..." s. 3.

---

[268] Ks. Antoni **Pogorzelski**, akt. oficjał for. i kanonik uniejowski, kan. hon. łęczycki oraz proboszcz par. Kramsk. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1807, nlb.— ADW: AAG. Wiz. 130).

VII. LUŹNE OPISY PARAFII ORAZ INWENTARZE KOŚCIELNE I BENEFICJALNE ARCHIDIECEZJI Z OKRESU RZĄDÓW KRASICKIEGO I MALCZEWSKIEGO, A TAKŻE DAWNIEJSZE

131

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 131.**

[2. Tyt. nad.] Luźne opisy parafii oraz inwentarze kościołów i beneficjów **środkowej części archidiecezji** z lat **1770—1806.**

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (36,1 i mniej × 23,5 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 262; str. czyste: 2, 7, 18, 20, 46, 66, 76, 78, 100, 102, 120, 128, 138, 146, 158, 162, 172, 182, 186, 204, 222.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[6. Uwagi] Ponieważ nin. seria materiałów parawizytacyjnych składa się tylko z jednej księgi, nie posiada oddzielnego wprowadzenia, ale wszystkie spostrzeżenia odnośnie jej zawarto w tym punkcie opisu.— Zatem mamy tu do czynienia nie z seryjnymi opisami stanów kościołów oraz wykazami ich inwentarzy, które w l. 1797—1798 zostały poczytane za pierwszą grupę wizytacji dziekańskich za pontyfikatu Krasickiego, ani też z masowymi inwentarzami kościelnymi i beneficjalnymi sporządzonymi np. w r. 1802 za rządów prał. Malczewskiego (V seria jego dokumentacji), ale z aktami powstałymi sporadycznie. Najczęściej opisy te i inwentarze wykonano z okazji zmian rządców kościelnych na danych beneficjach, rzadziej z racji odbywania przez dziekanów lustracji parafii w l. 1800 i 1801.— Jest to dokumentacja środkowej części archidiecezji z l. 1770—1806, przekazana w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, również w całości nieocalała.— Z czasu rządów Krasickiego są tu więc akta pod nr. 1, 3—4, 6—7, 9—10, 12, 15—16, 25 cz., 26; z administracji Malczewskiego o nr. 5, 11, 13 cz., 14, 20—23. Atoli znajdują się tu materiały także z czasu pontyfikatu Poniatowskiego — nr 2, 8, 13 cz., 19, 24; Ostrowskiego — nr 18, 27, a nawet Podoskiego — nr 25 cz. Starsze, otrzymane z Gniezna razem z nowszymi w tych samych księgach, po dokonanych przeze mnie rekonstrukcjach proweniencji kancelaryjno-wizytacyjnych, muszą na tym miejscu pozostać, gdyż nie ma ich gdzie wstawić.— Akta zredagowane w j. polskim, a po łacinie tylko pewna ilość nagłówków i początek dokumentacji par. Pajęczno. W dwóch kolumnach wykonano opisy na s. 121—127, 129—137, 173—174, 176, 243—257.— Dokumentację sporządzili przeważnie zainteresowani beneficjaci, mimo że na kilku miejscach wspomniano o jej autorstwie dzie-

kańskim. Pochodzi to stąd, że dziekani z reguły poświadczali owe akta podpisami, czasem także pieczęciami i odpowiadali za ich prawdziwość. Prawie zawsze są one podpisane przez proboszczów i dość często miewają pieczęcie parafialne. Podpisów oraz pieczęci osób i instytucji świeckich jest tu mało.— Równorzędną numeracją arabską są przeze mnie objęte w repertorium tak parafie, jak też filie mające samoistne opisy.— Inwentarze sporządzano w 3 egzemplarzach, z których jeden pozostawał na miejscu, dwa zaś zabierał dziekan, odsyłając trzeci, pewnie najpoprawniejszy do konsystorza gen. W księdze dwa razy wspomniano (s. 19, 217), że mamy do czynienia z przekazem Konsystorza Łowickiego. Ale w Koniecpolu w r. 1799 spisano inwentarze także dla potrzeb pani kolatorki (s. 77).— Z nieschematycznej ważniejszej treści tej pozycji można zameldować następ. szczegóły: regest fundacji par. Krzyworzeka w r. 1264 (s. 142), wiadomość o zasobnej bibliotece kośc. w Koniecpolu (s. 94) i spis książek po zmarłym kaznodziei w Skierniewicach (s. 231—236), informacja o nie znanej wizytacji archidiakonatu uniejowskiego w r. 1554 (s. 198) i dziekańskiej lustracji dek. radomszczańskiego w 1790 (s. 10), wzmianki o licznych kradzieżach w kościołach. Wizytacje dziekańskie tego czasu polegały nie rzadko na poświadczeniu przez dziekana nowo przygotowanych po parafiach inwentarzy kościelnych i beneficjalnych. Dlatego też i dziekan radoms. Jankowski przedstawił inwentarz swej parafii Kobiele z r. 1792 jako materiał lustracyjny z nie wiadomego bliżej roku koledze wizytatorowi dziek. tusz. Miniszewskiemu (s. 65—66).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. „Inwentarz plebanij bielskiej [Biała] w czasie wizyty dziekańskiey roku 1800 miesiąca listopada odprawioney spisany" s. 3—6:
   a. „Inwentarz kościoła filialnego wiktorowskiego" s. 6.
   — Podp. dziek. wier. Sosienki i prob. Jana Urbańskiego; piecz. dek. wier. tłocz. na sucho s. 6.
2. „Inwentarz ruchomosci, sprzętow kościoła farnego we wsi Dąbrowa r[u] 1787 dnia 18 9-bris, circa introductionem spisany..." s. 8—10:
   — Podp. dwóch świeckich i pleb. Fr(anciszka) D. Piotrowskiego s. 9.
   — Wzm. o zarazie grasującej aktualnie w okolicy s. 9.
   — Inwentarz ten został przedstawiony dziek. radoms. J.K. Morawickiemu podczas wizytacji dek. 27 X 1790 s. 10.
3. „Opis kościoła parafialnego działoszynskiego z tym wszystkim, cokolwiek się tak do tegoż kościoła, iako y funduszu plebanu należy, w czasie introdukcyi jm. x. Bogusława Psarskiego [...] roku 1798 16 8-bris" s. 11—17:
   — Kościół par. pw. św. Stanisława b. s. 11.
   a. Kaplica (publ.) pw. Przemienienia Pańskiego przy miejsc. pałacu s. 11.

b. Trębaczow, wieś. Filia par. Działoszyn z kościołem pw. św. Mikołaja b., niegdyś parafialnym s. 11.
c. Szczyty, wieś. (Filia par. Działoszyn) z kościołem pw. Wszystkich Świętych, dawniej parafialnym s. 11.
— Regesty dokumentów par. s. 17.
— Podp. ks. Psarskiego i dziek. brzeźn. Żarnowskiego; piecz. dek. brzeźn. wycis. na sucho s. 17.

4. „Opisanie kościoła i beneficium gorzkowickiego [...] przez x. Prospera Zarębskiego [...] plebana [...] po oddaniu mu w rząd wzwyż wspomnianego [...], dnia 10 marca roku Pańskiego 1800 do Prześwietnego Officium Łowickiego podane" s. 19—38:
— Kościół zbud. w r. 1772 nakł. kol. Franciszka Zaremby, kons. w listopadzie 1773 przez bpa Kozierowskiego pw. św. Katarzyny pm. s. 21—23.
— Podp. pleb. Zarębskiego, pij, dziek. tusz. Miniszewskiego i prob. z Mierzyna Franciszka de Paula Caderer'a, introduktora s. 38.

5. „Inwentarz tak koscielny, iako y ekonomiczny kościoła filialnego w Jaworznie dnia 23 miesiąca czerwca roku 1802 spisany, przy osadzeniu przy tymze kościele jmci xiędza Jana Zalewskiego..." s. 39—40:
— Jaworzno — filia par. Parzymiechy s. 39.
— Podp. kap. Zalewskiego, kan.reg.lat. oraz dziek. krzep. Wolskiego; opł. piecz. par. Parzymiechy, której używał dziekan s. 40.

6. „Opis kościoła parafialnego jedlinskiego ze wszystkiemi apparatami, plebanskiemi budynkami y domowemi gospodarskiemi sprzętami" s. 41—45:
— Inwentarz przejrzał i podp. dziek. brzeźn. Żarnowski w czasie wizytacji 20 X 1800 s. 45.

7. „Opisanie inwentarza koscielnego i ekonomicznego kościoła parafialnego kłomnickiego [...] przy obięciu komendy przez w.j.x. Franciszka Jankowskiego, k[an.] h[on.] ł[ow.], dziekana radomskiego, proboszcza Kobiel Wielkich dnia 21 miesiąca czerwca w roku 1799" s. 47—58:
— Kościół pw. św. Marcina b. s. 47.
— Weryf. i podp. wspom. dziekana s. 58.

8. „Inventarium totius suppellectilis [s] ecclesiasticae et economiae [s] ecclesiae parochialis Kobielensis per me Franciscum Josephu[m] Jankowski [...] parochum [...] pro nunc mihi commissae, sedulissime connotatum et conscriptum anno Dni 1792 d. 8 martii" s. 59—65:
— Podp. w-dziek. radoms. a prob. w Kodrębie Marcina Kamockiego oraz ks. Jankowskiego s. 65.
— Inwentarz ten przedstawił potem w którymś roku ks. Jankowski jako materiał wizytacji dziekańskiej, o czym świadczy nagłówek „Visitatio ecclesiae Kobielensis cum inventario" na s. 66 oraz podp. lustrującego jego urząd i parafię kolegi — ks. Miniszewskiego, dziek. tuszyńskiego s. 65.

9. „Ecclesiae parochialis Kodrębensis inventarium omnis supellectilis ecclesiasticae et locale oeconomicum circa introductionem adm. rndi Martini Mirowski ad eandem ecclesiam, conscriptum anno Dni 1799 die 3 mensis julji" s. 71—75:
— Podp. ks. Mirowskiego i dziek. radoms. Jankowskiego s. 75.

10. „Inwentarz kościoła parafialnego koniecpolskiego spisany dnia 1° czerwca roku 1799 — dla jw^ey pani kollatorki" s. 77, 79—109:
— „Inwentarz kościoła parochialnego koniecpolskiego..." s. 79—95:
— „Zegarnica murowana...", budowla rzadko spotykana s. 80.
— Bogaty wystrój zakrystii, zwłaszcza ornatów s. 85—89.
— „Xiążek roznych autorow na skarbcu 635" s. 94.
— Podp. dziek. radoms. Jankowskiego, ks. Szymona Kozielskiego, adm. prepozytury par. oraz in. s. 95.
— Opisanie stanu plebanii oraz inwentarza beneficjalnego przy obejmowaniu parafii Koniecpol przez ks. Kozielskiego, sporz. 12 VI 1799 s. 96—99:
— Podp. dziek. Jankowskiego i prob. Kozielskiego s. 99.

11. „Opisanie stanu kościoła y dochodow plebanii w Kozlu [...] 1806 roku".— „Opisanie stanu kościoła y dochodow beneficium w Kozlu po przeniesieniu się jmci x. Joachyma Czyża ad Domum Emeritor[um] w Łowiczu, relative do ostatniej wizyty vim generalis habentem, 1806"; „d. julii 1806" s. 101, 103—108:
— Par. Koźle w dek. zgierskim. Kościół pw. św. Szczepana m. s. 103.
— Autor akt powołuje się (s. 103) zapewne na wizytację gen. dek. zgierskiego z czasu pontyfikatu a-bpa Poniatowskiego.
— Podp. prob. J. Burzyńskiego s. 108.

12. „Inventarium ecclesiasticum et oeconomicum ecclesiae parochialis Krempensis conscriptum anno Dni 1799 die 5 aprilis" s. 109—116:
— Kościół pw. św. Urszuli pm. i 11 Dziewic MM s. 109.
— Podp. dziek. radoms. Jankowskiego i ks. Wojciecha Domańskiego s. 116.

13. „Produkt z lat trzech wyciągniony tak wysiewow, iako też wszelkiey proweniencyi należących do plebanii krzepczowskiey, podany dnia 10 sierpnia roku 1789" s. 117—119.
„Inwentarz sprzętow i ruchomosci kościoła farnego krzepczowskiego" s. 121—127.
„Summaryusz praw i dokumentow kościoła farnego krzepczowskiego" s. 129—132.
„Stan ekonomiczny dochodowy kościoła farnego krzepczowskiego", może z r. 1802 s. 133—137.

14. „Anno Domini 1804 die 18 julij. Actum in fundo ecclesiae parochialis villae Krzyworzeka. Inventarz czyli opis, tak stanu plebanii krzyworzeckiey, iako też kościoła parochialnego krzyworzeckiego [...] przy wprowadzeniu do possesyi tey plebanii jm. xiędza Urbana Gornego, teraznieyszego plebana spisany..." s. 139—145:
— Kościół par. pw. św. Piotra i Pawła ap. s. 139.
— Regesty dokumentów kośc., wśród nich fundacji wzgl. erekcji par. z r. 1264, wpis. do akt grodz. wiel. w 1526 s. 142.
— Podp. dziek. rudz. Leśniewicza i opł. piecz. tegoż dek.; podp. pleb. Górnego i opł. piecz. par.; podp. urzędników wiej. oraz tusz. piecz. wsi Krzyworzeka i Chotów s. 145.

15. „Opis kościoła lgockiego podczas introdukcyi wjm. xiędza Tomasza Dzwonkowskiego, plebana lgockiego uczyniony [...] dnia 8 sierpnia roku Pańskiego 1797" s. 147—157:

— Kościół kons. 30 VII 1769 pw. św. Klemensa p. przez bpa Kozierowskiego s. 147.
— Wykaz wotów w kościele s. 149—150.
— Podp. pleb. Dzwonkowskiego i piecz. par. tłocz. na sucho; podp. dziek. brzeźn. Żarnowskiego i piecz. dek. wycis. na sucho s. 157.

16. „Inwentarz kościoła i plebanii lututowskiey spisany dnia 7 lutego roku Pańskiego 1800, przy introdukcyi xiędza Marcina Gumkowskiego, aktualnego proboszcza" s. 159—161.
— Podp. dziek. wier. Sosienki i ks. Gumkowskiego s. 161.

17. „Inwentarz koscielny i ekonomiczny plebanij łaszewskiey przy reindukcyi jx[a] Mikołaja Kłossowskiego na toż beneficium [...] dnia 21 septembris a.c. [1801] spisany" s. 163—168:
— Kościół pw. św. Jana Chrzc. s. 163.
— „Dokumenta i papiery koscielne" w regestach s. 167—168.
— Podp. ks. Aleksandra Taczanowskiego, not. Kons. Wiel. i prep. rudz., komis. dep. oraz opł. piecz. par. Ruda; podp. ks. Kłosowskiego s. 168.

18. „Inventarium supellectilis ecclesiae parochialis Mieleszynensis et oeconomicae, atq[ue] filialis in Chroscin, conscriptum sub tempus introductionis admodum rdi Joannis Kozłowski, parochi [...], peractae anno Domini 1781 die vero 26 aprilis" s. 169—171:
a. „Inventarium supellectilis ecclesiae filialis in Chroscin" s. 170—171.
— Podp. dziek. wier. Sosienki i ks. Kozłowskiego s. 171.

19. „Inwentarz czyli opis kościoła farnego milejowskiego, wiernie y sumiennie spisany [...] po smierci antecessora mego d. 25 listopada roku 1792" s. 173—181:
— Kościół pw. św. Marii Magdaleny s. 173.
— Zapis. o kradzieży w kościele w nocy z 25 na 26 VIII 1797 s. 173.
— „Summaryusz praw y dokumentow kościoła milejowskiego" z l. 1282—1790 s. 178—181. Niepełny kopiarz tejże par. znajduje się w tut. archiwum.
— Podp. prob. Wojciecha Kamińskiego, jedn. op. Norbertanów w Witowie i jego piecz. lak.; podp. dziek. tusz. Miniszewskiego i takaż jego piecz. (będąca odmianą piecz. prym. Poniatowskiego) s. 181.

20. „Inwentarz kościoła parafialnego naramskiego [Naramice] w czasie wizyty dekanalney roku 1801 dnia 23 listopada spisany" s. 183—184:
— Podp. dziek. wier. Sosienki i pleb. I(gnacego) Borzęckiego s. 184.

21. „Opis kościoła parafialnego w miasteczku Paięcznie [...] z jego sprzętami i funduszem do probostwa, prebendy, mansionaryi, organaryi i szpitala należącemi, w czasie introdukcyi j.x. Jozefa Paulickiego, kanclerza sieradzkiego, proboszcza paięckiego [...] spisany dnia 28 miesiąca marca roku Pańskiego 1802" s. 185, 187—203:
— Pajęczno — od r. 1754 prepozytura par.; od r. 1641 proboszczom przysługiwał tytuł kanclerza sieradzkiego s. 187.
— Kościół par. zbud. star. prob. Franciszka Dziurkiewicza pw. św. Leonarda op. i Wniebowzięcia NMP s. 190.
— Sumariusz dokumentów beneficjów w Pajęcznie s. 197—198, 201—202, 203.
— Wiad. o wizytacji archidiakonatu uniejowskiego z r. 1554 s. 198.

— Podp. prob. Paulickiego s. 199, 203 i tłocz. na sucho piecz. par. s. 203; podp. dziek. brzeźn. Żarnowskiego i piecz. dek. wycis. na sucho s. 203.
— Wyjaśnienie dziek., złożone w Kons. Łow. 6 II 1804, odnośnie niektórych punktów inwentarza s. 203.

22. „Inventarium tam ecclesiasticum, quam oeconomicum ecclesiae parochialis in oppido P ł a w n o [...] sub tempus introductionis ad eandem ecclesiam novi plebani, videlicet adm. reverendi Adalberti Adamski [...] conscriptum die 9na mensis octobris anno Domini 1803" s. 205—216:
— Wzm. o kradzieży w kościele ze środy na czwartek 7 XI 1788 s. 205.
— „Secundo — inwentarz plebanski, ktory zastał na groncie teraznieyszy jmc xiądz pleban [...] dnia 17 grudnia roku 1801" s. 216.
— Podp. dziek. radoms. Jankowskiego i prob. Adamskiego s. 216.

23. „Inwentarz kościoła parafialnego w R u d n i k a c h [...] spisany przy introdukcyi wix[a] Mateusza Korwin Wyrzykowskiego, kanonika łaskiego, roku 1801° dnia 28° czerwca" 217—221:
— Kościół par. pw. św. Mikołaja s. 217.
— Podp. pleb. Wyrzykowskiego i opł. piecz. par.; podp. dziek. krzep. Wolskiego i opł. piecz. par. Parzymiechy s. 227.

24. Inwentarz rzeczy pozostałych po śp. księdzu Olszewskim, k a z n o d z i e i kościoła par. w S k i e r n i e w i c a c h s. 223—236:
— Wykaz nieruchomości sporz. 1 II 1787 s. 223—226.
— Oszacowanie powyższych rzeczy w złotych i groszach s. 227—230.
— Katalog książek (90 dzieł, ale więcej tomów) spis. 11 III 1787 s. 231—236.
— Podp. inwentaryzatorów i taksatorów s. 226, 230, 236.

25. „Inventarium tam ecclesiasticum, quam aeconomicum praebendae S t r z a ł k o v i e n s i s, in decanatu et parochia R a d o m s c e n s i sitae, post fata olim p.m. [...] Antonii Erasmi Wołłowicz, episcopi Luceoriensis et Brestensis [...] die 10 mensis julii 1770 anno per decanum loci conscriptum..." s. 237—242:
— Podp. kol. Antoniego Józefa Korabity Ostrowskiego i dziek. Linowskiego; weryf. akt 27 XII 1797 przez dziek. Jankowskiego i podp. kom. Wojciecha Nepomucena Adamskiego s. 242.

26. „Inwentarz kościoła parafialnego t u s z y n s k i e g o [...] z wszystkiemi jego należytościami, dnia 1° sierpnia 1800 r[u] opisany"; „przy tradycyi probostwa tuszynskiego wjx. Woyciechowi Jasińskiemu k.r.l. ..." s. 243—258:
— Kościół pw. św. Witalisa m., zbud. ok. r. 1762, po spaleniu się poprz. s. 243, 244.
— Podp. prob. Jasińskiego s. 257 i dziek. tusz. Miniszewskiego s. 257, 258.
Uwaga. Odpis tej poz. znajduje się w ks. 136 s. 413—421.

27. „Inventarium tam ecclesiasticum, quam aeconomicum ecclesiae parochialis W i e r u s z o v i e n s i s sub tempus introductionis ad eandem [...] arndi Francisci Magnuski, conscriptum die 11 decembris anno Domini 1783-tio" s. 259—262:
— Podp. ks. J(ana) Chrzanowskiego, sur. wiel., prob. Magnuskiego i dziek. wier. Sosienki s. 262.

PONTYFIKAT IGNACEGO RACZYŃSKIEGO 1807—1818

WPROWADZENIE OGÓLNE DO LUSTRACJI RACZYŃSKIEGO

Wizytacje z czasów a-bpa Raczyńskiego, ostatnie w dawnej archidiecezji, ale jednocześnie najobszerniejsze, a zatem dostarczające historykom, demografom, sfragistykom i in. najwięcej materiału, można podzielić na 3 grupy. I — to generalne całej archidiecezji, przeprowadzane w parafiach poprzez dekanaty; II — generalne katedry i kolegiat oraz ich kapituł, dokonane już to razem z parafiami (kolegiaty mniejsze), już to oddzielnie (archikatedra i kolegiaty wtenczas ważniejsze); wreszcie III — nadzwyczajne dziekanów, odbywane przez nich samych w parafiach własnych dekanatów.

Wszystkie owe wizytacje, za wyjątkiem katedry i kolegiat wyższego rzędu (Łęczyca, Łowicz, Kalisz), były przeprowadzane wyłącznie w ramach dekanatów, a nie — jak dawniej — przeważnie archidiakonatami. Wszystkie też odbyły się metodą odpowiadania beneficjatów różnych stopni na dostarczone im przez administrację diecezjalną pytania. Przy tym dokumenty związane z formalną stroną odbywania wizytacji, szczeg. podwójne artykuły wiz. (dla parafii i kapituł), w dużej mierze zachowały się (najwięcej w poz. 139—140 — kol. kaliska). Z samej zaś dokumentacji lustracyjnej możliwie w całości przechowały się materiały dot. archikatedry i kolegiat, natomiast z I i III serii — w mniejszym stopniu.

Szczegółowsze informacje otrzymuje czytelnik poniżej — we wstępach do kolejnych grup wizytacyjnych oraz w uwagach (el. 6 opisu), znajdujących się w danych księgach repertorium tegoż pontyfikatu.

I. SERIA GENERALNYCH WIZYTACJI PARAFII, PRZEPROWADZONA (POPRZEZ DEKANATY) W LATACH 1810—1812

WPROWADZENIE DO TEJ GRUPY WIZYTACYJNEJ

Seria ta jest podstawową wśród ogółu wizytacji pontyfikatu Raczyńskiego; dlatego też kładę ją na pierwszym miejscu. Dotyczy ona najliczniejszych a jednocześnie zasadniczych organizmów na terytorium archidiecezji, którymi były i są parafie.

Instrukcja wizytacyjna żądała od proboszczów podania w jakim departamencie, powiecie i dekanacie znajdowały się ich parafie. Po wtóre dany wizytator gen. otrzymywał od arcybiskupa do zlustrowania z reguły dwa dekanaty, czasem nawet tylko jeden. Stąd wizytatorzy ujmo-

wali lustracje dekanatami, jako najwyższymi w tym względzie jednostkami administracyjnymi. Na skutek tego np. o archidiakonatach w poniższych księgach i przedstawianych tam sprawach prawie nie ma mowy. Sekretarze wizytacji nieraz numerowali akta z poszcz. parafii według czasu odwiedzania tychże przez wizytatorów, atoli później, jeżeli nie oni sami, to kuria arcybiskupia ułożyła je w każdym dekanacie alfabetycznie parafiami. Wspom. kuria Raczyńskiego nadała też ostateczny układ dekanalny dokumentacji tych lustracji, oprawiając wszystkie księgi jednakowo w półskórek i kładąc na pierwszej karcie każdej jednakowe, długie, wykonane ładnym pismem tytuły.

Wizytacji parafialnej została poddana przez arcybiskupa cała archidiecezja — na ile jej tereny znajdowały się w granicach Księstwa Warszawskiego. Nie zlustrowano wtenczas tylko kilku dekanatów północnej części a-diak. kamieńskiego, leżących w państwie pruskim.

Dokumentacja tej serii wizytacyjnej ocalała ledwo w połowie. Z zasobu jej, jaki wydano w l. 1821—1822 z Gniezna do Kalisza dla diecezji położonych w Królestwie Kongr., przechowują się we Włocławku akta dekanatów: kaliskiego z r. 1810, przejęte z Gniezna dopiero w 1973 — syg. 132, rudzkiego (z kolegiatą wieluńską) i wieruszowskiego z l. 1810—1811 — poz. 133, sompoleńskiego z r. 1810 — syg. 134, szadkowskiego (z kol. w Łasku) i lutomierskiego z r. 1811 — poz. 135, tuszyńskiego i radomszczańskiego z l. 1810—1812 — syg. 136, uniejowskiego (z kol. w Uniejowie) i warckiego (z kol. w Sieradzu) z l. 1810—1812 — poz. 137.— Nie posiadamy tu jednak przewidzianych dla diec. kujawsko-kaliskiej akt dek. stawskiego i stawiszyńskiego, które wizytował w r. 1811 kust. uniej. Sebastian Kaszyński (syg. 137 s. 309, poz. 138 s. 47), dek. brzeźnickiego i krzepickiego, wreszcie rozległego dek. konińskiego. Nie figurują one w spisie kaliskim z r. 1857 ani we włocławskim z 1918.

Przyp. spaliły się w Warszawie w r. 1944 akta wiz. dekanatów kłodawskiego, kutnowskiego i łęczyckiego (z a-diak. łęczyckiego) oraz łowickiego, rawskiego, skierniewickiego i zgierskiego (z północnej części a-diak. łowickiego), przewidziane przy ekstradycji z Gniezna do Kalisza dla a-diec. warszawskiej.

W Archiwum A-diec. w Gnieźnie przechowuje się dokumentacja wiz. prawie wszystkich dekanatów, które po r. 1818/1821 w całości lub większej części zostały przy okrojonej terytorialnie archidiecezji, a więc: cz. syg. E 32 — dek. pleszewski (w a-diak. kaliskim) z l. 1811—1816; E 33 — dek. słupecki z r. 1811, E 34 — dek. gnieź. św. Piotra i łekneński z 1811, E 35 — dek. gnieź. Św. Trójcy i św. Michała (zbarski) z 1811—1816, E 36 — dek. rogowski i łekneński! z 1816—1818 — wszystkie z a-diak. gnieźnieńskiego; E 38 — dek. krotoszyński (z a-diak. kal.)

z 1816, znajdujący się od czasu ost. wojny w Poznaniu; E 41 — dek. kcyński, nakielski i bydgoski (z a-diak. kamieńskiego) z l. 1816—1820.— Z tego widać, że ostatnio wymienione wizytacje już to ukończono z dużym opóźnieniem, już oprawiono z nadzwyczajnymi lustracjami dziekańskimi z l. 1815—1816 i nast.

Wizytacje poprzez dekanaty przeprowadzano według zasadniczej instrukcji dla parafii, druk. pod d. 10 lutego 1810 r., a gdzie lustrator uwzględniał także kolegiaty niższego rzędu — tam posługiwano się również rękopiśmiennymi artykułami dla kolegiat i kapituł z tejże samej daty. Jednej ni drugiej nie dołączono do omawianych tu pozycji.

Wizytacja ta polegała na przygotowaniu odpowiedzi przez rządców parafii na otrzymane z konsystorzy pytania, które z kolei lustratorzy i ich notariusze porównywali ze stanem faktycznym, znalezionym w kościołach i na beneficjach, weryfikowali i uwierzytelniali.— Na tym miejscu dobrze będzie przytoczyć kilka terminów prawnych, figurujących na początku poszcz. opisów w każdej z tych ksiąg. Zatem wizytator jest tu przez arcybiskupa „deputatus , „stan kościołów i beneficjów" został przez proboszczów „descriptus", a następnie przez lustratora i jego sekretarza „verificatus".— Pod koniec materiałów z kolejnych parafii znajdują się podpisy ich autorów — proboszczów albo ich zastępców — których nazwiska z tego powodu zamieszczam w cz. B poniższych sygnatur, a dalej: kolatorów prywatnych i rządowych, przedstawicieli parafian, wizytatora, notariusza. Obok podpisów znajdują się nagromadzone chyba po raz pierwszy i ostatni tak licznie, odciski pieczęci osób i instytucji, duchownych i świeckich, co również skrzętnie melduję (dla celów sfragistyki) w cz. B ksiąg.

Pozostawiona dokumentacja wiz., jako wykonana przez setki osób, jest zarówno pod względem zewnętrznym jak i wewnętrznym różnorodna, tak w sensie dodatnim, jak też ujemnym. Papier jest tu różnej klasy i formatu — przeważnie jednak foliału większego i ze znakami wodnymi — wykonanie estetyczne i merytoryczne rodzące zadowolenie lub niesmak. Tekst oddawano zazwyczaj po polsku, dodatki i wypisy — przeważnie w j. łacińskim i niemieckim. Pozycje od 132 do 137 zostały wykonane już to fracta pagina, już to z szerokim lub węższym marginesem z lewej strony.

Wizytacje gen. Raczyńskiego są już ostatnimi z okresu dawnej archidiecezji gnieź., a jednocześnie pod względem objętości najobszerniejszymi. Wielka szkoda, że nie mamy ich dla wszystkich dekanatów! Wśród treści tych olbrzymich tomów znajdujemy m.in. obszerne inwentarze rzeczy kościelnych i beneficjalnych, sumariusze dokumentów, spisy dzieł większych bibliotek kościelnych, liczne dodatki,

wypisy z *Liber beneficiorum* Łaskiego, traktowanego najczęściej jako wizytacja kan.

Rzeczy bardziej szczegółowe na temat tych ksiąg znajdzie czytelnik przede wszystkim w szóstym punkcie kolejnych ich opisów.— Można na tym miejscu jeszcze podkreślić gruntowną reperację zarówno ich opraw, jak zwłaszcza kart na przestrzeni r. 1975 (z okazji przygotowywania tego zeszytu repertorium).

W żadnej z poniższych sygnatur nie ma dekretów reformacyjnych dla parafii czy kolegiat. Arcybiskup wystawiał je oddzielnie w formie dokumentu i rozsyłał za pośrednictwem konsystorzy do poszcz. parafii. Dziwi tylko, że dekrety te sam wystawiał, a nie czynili tego wizytatorzy generalni. Jedynie główne kolegiaty: Łowicz, Kalisz i prawdop. Łęczyca mają dekrety wydane przez samych lustratorów. Zapewne wiele z nich ocalało do dziś po parafiach. Kopii tych dekretów, albo przynajmniej jakichś ich konceptów można by szukać w aktach tzw. zadwornych (postcurialia) Raczyńskiego w Gnieźnie.

Dekrety ref. otrzymywały parafie od arcybiskupa w krótkim czasie od przeprowadzenia wizytacji. Np. par. Konopnica w dek. rudzkim była zlustrowana 22 X 1810, a dekret otrzymała z datą 30 XI 1810 (syg. 133 s. 145). Faktu otrzymania dekretów ref. przez ogół zwizytowanych parafii podczas lustracji gen. dowodzi także następna seria wizytacyjna, mianowicie specjalnych lustracji dziekańskich z l. 1815—1816, która właśnie badała, na ile wspom. dekrety zostały przez beneficjatów w czyn wcielone (por. poz. 144).— Przekazane nieopatrznie przez Włocławek Częstochowie w r. 1949 akta wizytacji gen. dek. tuszyńskiego i radomszczańskiego figurują w inwentarzu Chodyńskiego z r. 1918 (nr 210) jako brulion tejże dokumentacji; i tylko dlatego je wydano. Kiedy po kilku latach oglądałem je w Archiwum Częstochowskim, wydało mi się, że są to dekrety ref. dla parafii tychże dekanatów. Ponieważ jednak nie natknąłem się gdzie indziej ani na duplikat poniższych ksiąg, ani na dekrety skomasowane w jednym poszycie — sprawę tę zostawiam do późniejszego zbadania.

W opisach (cz. A) poz. 132—135 nie zamieściłem el. 3 (daty krańcowe), gdyż lata figurujące w ich tytułach są całkowicie zgodne z chronologią zawartego w nich materiału aktowego.

132

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 132.**

[Tyt. nad.] Akta wizytacji generalnej parafii **Dekanatu Kaliskiego**, przeprowadzonej w latach **1810** i **1812** — z upoważnienia arcybiskupa

Ignacego Raczyńskiego[269] — przez prałata Klemensa Walknowskiego[270].

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (36,2 i mniej × 22,4 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 492; str. czyste: 2, 29—30, 54, 62, 86, 88, 115—116, 132, 146, 201—202, 204, 221—222, 239—240, 252, 255—256, 282, 295, 298, 302, 332, 335—336, 388, 392, 395—396, 415—416, 460, 464, 468, 470, 492.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[5. Syg. daw.] E 32 cz. (w. XIX, Arch. A-diec. w Gniez.).

[6. Uwagi] Ogólniejsze spostrzeżenia znajdują się wyżej we wprowadzeniu do tej serii akt.— Księga pozyskana w r. 1973 z Gniezna przez ks. Librowskiego. Zawiera w sobie pierwszą część tamt. rękopisu o syg. E 32. Cz. drugą wypełniają akta wiz. dek. pleszewskiego. Na dole s. 3 figuruje napis: „Hs. Gnesen Erzb. E. 32", nadany księdze w Poznaniu ok. r. 1942.— Przy sposobności oprawiania akt we Włocławku uporządkowano zawartość nin. pozycji. Przede wszystkim wyjęto z niej akta kolegiaty kaliskiej — jako instytucji wyższej rangi, którą nadto lustrował inny wizytator, mianowicie kan. Loga (zob. syg. 139), posiadającej także własną foliację. To samo uczyniono z aktami kolegiaty w Choczu, wizytowanej wprawdzie przez tegoż prał. Walknowskiego, ale znajdującej się w obcym dek. stawiszyńskim.— Akta poszcz. parafii zostawiono w układzie alfabetycznym, jaki nadano im w archiwum w Gnieźnie, poprawiając nieznacznie ich kolejność. Po pierwsze dlatego, iż jest wygodniejszy przy korzystaniu z dokumentacji, a po wtóre, że kolejność numerowa akt, zastosowana przez notariusza wiz., kłóciła się z chronologią marszruty lustracyjnej.— Odnośnie tej numeracji i chronologii są nieścisłości w trzech parafiach. Bez or. numeru są akta par. Kuchary Podłężne (10), Lewków (11) i Skrzebowa (16), bo nie zdążyły na czas odpowiedzieć na pytania wiz. Logicznie przedstawia się sprawa ze Skrzebową, gdyż wiadomo, że wizytacja została tam przeprowadzona dopiero 20 X 1812. Natomiast w Kucharach daty nie zgadzają się (1810 i 1812), a w Lewkowie zachodzi zwykła pomyłka, albowiem pod. data końcowa (1809) jest o rok starsza od czasu zarządzenia tej grupy lustracji. Że protokoły z tych trzech

[269] Ignacy Nałęcz hr. z Małoszyna i Raczyna Raczyński, przedtem jezuita i biskup poznański, akt. arcybiskup gnieź., legat ur., administrator diec. warszawskiej, pierwszy senator Księstwa Warsz., kaw. orderów Orła Białego i Czerwonego oraz Św. Jana Jerozolimskiego. Tytulatura ta figuruje na jego pieczęciach, w nadrukach kancelaryjnych i na kartach tyt. ksiąg wizytacyjnych. (Korytkowski A, V 253—281.— ADW: AAG. Wiz. 132—144).

[270] Ks. Klemens **Walknowski** h. Wieruszowa, akt. prał. kantor kap. poznańskiej oraz posiadacz innych stanowisk; zmarł w r. 1827. (Ks. J. Nowacki: *Dzieje archidiecezji poznańskiej*, II (Poznań 1964) 222.— ADW: AAG. Wiz. 132).

parafii są później sporządzone od innych, dowodzi również fakt nieznajdowania się na nich pieczęci wizytatora.— W rękopisie nie ma akt par. św. Mikołaja w Kaliszu. Pochodzi to zapewne stąd, iż w roku wizytowania (1810) nastąpiła pruska supresja tamt. zgrom. Kanoników Reg. Lat. Dziwi za to obecność par. Sulmierzyce w dek. kaliskim. Dotychczas wchodziła ona do dek. krotoszyńskiego, tworzącego enklawę gnieźnieńską na ter. poznańskim. Jeszcze bardziej zadziwia nie skomentowany przez historyków fakt połączenia tej enklawy z arcybiskupstwem w *Schematyzmie a-diec. gnieź.* na r. 1807. Parafie „pomostu" poznańskiego figurują tam w dek. kaliskim.— Z okazji oprawy księgi usunięto z niej większość kart nie zapisanych, zostawiając tylko potrzebne dla ochrony pieczęci lakowych.— Akta nie zawierają żadnych dokumentów odnoszących się do formalnej strony odbywania wizytacji. Wiadomo jednak, że lustrację przeprowadzono według ogólnej instrukcji wiz. z 10 II 1810. Przy tej metodzie odbywania wizytacji — poprzez odpowiedzi beneficjatów na doręczone im pytania — wizytator gen. i jego notariusz powinni tylko przejrzeć gotową już dokumentację i uwierzytelnić. Tak też uczynili.— O wizytatorze Walknowskim powiedziałem już w tytule i przypisie do jego nazwiska. Jego sekretarzem był ks. Marcin Nawrocki, pleban par. Lenartowice w dek. pleszewskim. Przy opisie par. Ociąż (s. 272) i Skalmierzyce (s. 380) zastępował go ks. Jakub Kupajski, k(an. hon.) k(al.), prob. w Sulmierzycach i w-dziekan. W aktach z par. Biskupice (s. 28), Kuchary Podłężne (s. 238), Lewków (s. 251), Skrzebowa (s. 412) i Sobótka (s. 440) w ogóle nie zauważyłem poświadczeń sekretarza.— Stwierdzając, że akta te są bardzo obszerne, zwłaszcza z par. Skalmierzyce, w której prepozytem był ks. Podbowicz, jeden z wizytatorów gen. tej serii lustracji, wypadnie pod koniec zauważyć najważniejsze w jakimś względzie doniesienia dokumentacji. I tak o zaginionych aktach wizytacji dziekańskiej dek. kaliskiego z r. 1777 mówi się tu na s. 250, a z 1798 na 58 i 64. Kaplicę pryw., pewnie bpa Kozierowskiego, we wsi Kamionka pod Wieluniem meldują s. 48 i 112. O zasobniejszych księgozbiorach kościołów par. wspominają w Kościelnejwsi (s. 175—182), Rososzycy (s. 311—313) i Skalmierzycach (s. 352—353).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. Biskupice, wieś, 22 IX 1810, nr akt 3 s. 3—28:
   — Kościół pw. św. Bartłomieja ap., wyst. ok. r. 1720 s. 4.
   — Podp. prob. Jana Kantego Olińskiego i lak. piecz. par.; 2 podp. wiz. Walknowskiego i tyleż jego piecz. lak.; podp. osób świec. i tusz. piecz. gm. Bilczew z r. 1793 s. 28.

2. Dobrzec (Wielki), wieś, 28 IX 1810, nr akt 8 s. 31—53:
   — Kościół par. pw. św. Michała arch. s. 40.
   a. Rypinek, wieś. Parafia z kościołem pw. św. Gotarda b., afil. 9 IX 1516 do par. Dobrzec s. 38, 43, 44—45, 47.
   b. Sulisławice, wieś w par. Dobrzec posiadająca kaplicę pryw. we dworze s. 49.
   c. Piwonice, wieś na ter. par. Dobrzec, gdzie w pałacu istnieje kaplica pryw. s. 49.
   d. Klasztor Reformatów w Kaliszu, znajdujący się w obrębie par. Dobrzec s. 49.
   — Podp. prob. Mikołaja Paneckiego, k(an.) k(al.) i tusz. piecz, par.; 2 podp. i tyleż piecz. lak. wiz. Walknowskiego; podp. sekr. Nawrockiego, osób świec. i tusz. piecz. gm. Czaszki (obec. na ter. Kalisza) s. 52—53.
3. Droszew, wieś, 2 X 1810, nr akt 11 s. 55—61:
   — Kościół pw. Wszystkich Świętych, zbud. w r. 1783 s. 55, 56.
   — Zapis. o zaginionych aktach wiz. dziek. dek. kaliskiego z r. 1798 s. 58.
   — Podp. pleb. Rocha Żernickiego i nie ziden. piecz. lak.; 2 podp. i tyleż piecz. lak. wiz. Walknowskiego; podp. sekr. wiz., osób świec. i 9 tusz. piecz., przeważnie gm. Pawłów s. 60—61.
4. Gieżyce i Giżyce, wieś, 25 IX 1810, nr akt 4 s. 63—85:
   — Kościół par. pw. Wszystkich Świętych, pośw. 22 XII 1800 s. 64.
   — Akta metrykalne od r. 1608 s. 72.
   a. Raduchów, wieś w par. Giżyce, mająca kaplicę pryw. we dworze s. 84.
   — Podp. pleb. Macieja Librowskiego, kan. sier. i tusz. piecz. par.; 3 podp. i 2 piecz. lak. wiz. Walknowskiego; podp. sekr. Nawrockiego, osób świec. i tusz. piecz. gm. Giżyce s. 84—85.
5. Kraszewice, wieś, 25 IX 1810, nr akt 5, parafia afil. do Giżyc, s. 87—114:
   — Kościół pw. św. Katarzyny pm.; pierwszy fund. w r. 1655, drugi w 1787 s. 87, 89.
   — Księgi metrykalne od r. 1690 s. 100.
   — Podp. kom. Stanisława Kostki Górskiego i tusz. piecz. par.; 2 podp. i tyleż piecz. lak. wiz. Walknowskiego; podp. sekr. wiz., osób świec. i piecz. tusz. gm. Kraszewice, Czajków, Salomony, Kuźnica Grabowska s. 113—114.
6. Gorzno, wieś, 5 X 1810, nr akt 13 s. 117—129:
   — Kościół pw. św. Mateusza ap. s. 118.
   — Kopia dok. gosp. a-bpa Piotra Gamrata z r. 1545 s. 123—124.
   — Podp. kom. Stanisława Kostki Miśkiewicza, prob. par. Szczury i tusz. piecz. par.; 2 podp. i tyleż piecz. lak. wiz. Walknowskiego; podp. sekr. wiz., osób świec. oraz piecz. tusz. gm. Górzno i Biniew s. 129.
7. Gostyczyna, wieś, 1 X 1810, nr akt 16 s. 131—145:
   — Kościół pw. św. Mikołaja b. s. 131.
   — Podp. prob. Stanisława Kostki z Kalinowej Zaremby, kan. kal. i tusz. piecz. par.; 3 podp. i tyleż piecz. lak. wiz. Walknowskiego; podp. sekr. Nawrockiego, osób świec. i piecz. tusz. gm. Gostyczyna, Sławin, Osiek, Żydowo s. 144—145.
8. Kościelna wieś, 29 IX 1810, nr akt 9 s. 147—202:

— Kościół p o b e n e d y k t y ń s k i pw. św. Wawrzyńca m. (s. 148), duninowski (z r. 1124) s. 147.
a. Wzmianka o kaplicy publ. pw. św. K r z y ż a, stojącej kiedyś poza wsią s. 149.
— Bogaty wystrój kościoła s. 154—174.
— Akta ochrzczonych od r. 1587 s. 175.
— Książki z biblioteki benedyktyńskiej, dość liczne s. 175—182.
— Podp. kom. Adama Urbanowicza i tusz. piecz. par. z r. 1789; 2 podp. i tyleż piecz. lak. wiz. Walknowskiego; podp. sekr. wiz., osób świec. oraz piecz. tusz. gm. Kościelnawieś, Biskupice i Trkusów (z r. 1793) s. 199—200.
9. K u c h a r k i, wieś, 3 X 1810, nr akt 12 s. 203—220:
— Kościół pw. Trójcy Św., wyst. w r. 1754 nakł. kol. Walentego Trąbczyńskiego, stol. soch. s. 203, 205.
— Podp. prob. Sebastiana Koklińskiego i tusz. piecz. par.; 3 podp. i 2 piecz. lak. wiz. Walknowskiego; podp. sekr. wiz., osób świec. oraz tusz. piecz. gm. Kucharki (dwie różne z r. 1792 i 1793) i Karsy s. 220.
10. K u c h a r y P o d ł ę ż n e, wieś, 27 IX 1810 s. 223—238:
— Kościół kons. w r. 1728 przez sufr. gnieź. Kraszkowskiego pw. św. Bartłomieja ap. s. 224.
— Podp. bez pieczęci, wizytatora z datą 27 IX 1812! s. 238.
11. L e w k o w, wieś, 9 X 1810 s. 241—254:
— Kościół zbud. w r. 1710, kons. tr. pw. św. Zofii m. przez sufr. pozn. Wierzbowskiego s. 242.
— 2 opł. piecz. par. s. 241, 251; podp. na s. 251, wizytatora z datą 9 X 1809!
— Kopia z *Liber benef.* Łaskiego, dok. z odp. z r. 1774 s. 253—254.
12. O c i ą ż, wieś, 21 IX 1810, nr akt 2 s. 257—280:
— Kościół par. pw. Narodzenia NMP, wyst. w r. 1786 s. 258.
a. K w i a t k o w, wieś. Filia par. Ociąż z kościołem, którego tytułu nie zapis. s. 271—272.
— 3 podp. i 4 piecz. lak. wiz. Walknowskiego; piecz. lak. kol. Fab(iana) Parczewskiego oraz 3 piecz. tusz. gm. Ociąż (2 egz.) i Kwiatków; podp. osób duch. (prob. Jakuba Kukiewicza i zast. not. ks. Jakuba Kupajskiego) i świec. s. 272.
— Kop. vid. dokumentu gosp. zdział. w Kaliszu 16 X 1810 przez kol. F. Parczewskiego i prob. J. Kukiewicza wobec pisarza publ. aktowego Dep. Kal. Józefa Godlewskiego, zatw. w Ciążeniu 18 V 1811 przez a-bpa I. Raczyńskiego s. 273—280:
— Podp. Godlewskiego i piecz. jego urzędu tłocz. na sucho s. 279; podp. Raczyńskiego i jego piecz. opł. s. 280.
13. O ł o b o k, wieś, 26 IX 1810, nr akt 7 s. 281—299:
— Kościół par. pw. św. Jana Chrzc. s. 284.
a. Opactwo C y s t e r e k w Ołoboku s. 291.
— Odpowiedzi na punkty dot. klasztoru s. 293—294.
— Wykaz zakonnic i zakonników w opactwie s. 296—297.
— Kop. z *Liber benef.* Łaskiego dot. parafii, sporz. z odp. z r. 1723, poświad. podp. i piecz. tusz. przez not. publ. etc. Stanisława Kostkę Podbowicza s. 299.
— Podp. prob. Edmunda Basińskiego, cyst. i tusz. piecz. par.; 3 podp.

i tyleż piecz. lak. wiz. Walknowskiego; podp. ksieni Florianny Wiewiorowskiej, kol. i lak. piecz. klaszt.; podp. sekr. wiz. Nawrockiego, osób świec. oraz piecz. tusz. gm. Ołobok z r. 1793 i Wielowieś s. 291—292.

14. Rossoszyca, wieś, 24 IX 1810, nr akt 6 s. 301—334:
— Kościół zbud. w r. 1692 nakł. kol. Michała Wierzbowskiego, kons. pw. św. Marka ew. w 1701 przez sufr. pozn. H. Wierzbowskiego s. 301, 303.
— Spis książek biblioteki kośc. (91 bez liturg.) s. 311—313.
— Podp. pleb. Franciszka Bonawentury Piaseckiego, eksfranc., 3 wizytatora, sekretarza, osób świec.; piecz.: lak. par. i 3 takież Walknowskiego, tusz. gm. Rososzyca, Sieroszewice i Psary s. 330—331.
— Akt umowy gosp. zawartej w r. 1802 pom. kol. Pawłem Skórzewskim a prob. Bonawenturą Ziemeckim s. 333—334:
— Podp. pleb. Piaseckiego i Skórzewskiego; piecz. lak. Skórzewskiego s. 334.

15. Skalmierzyce i Szkalmierzyce, wieś, 20 IX 1810, nr akt 1 s. 337—398:
— Odpowiedzi ze Skalmierzyc posiadają własną or. paginację od 1 do 62.
— Wygasła prepozytura par. s. 359.
— Kościół pw. św. Katarzyny pm. i Wniebowzięcia NMP s. 338.
— Bogaty wystrój zakrystii s. 341—352.
— Akta metrykalne od r. 1592 s. 352.
— Księgozbiór kościelny (37 dzieł bez liturg.) s. 352—353.
— Sumariusz dokumentów kośc. par. s. 354—358.
— Rejestr relikwii w kościele — po 16 na każdej z czterech kolumn s. 361—363.
— Podp.: prob. Stanisława Kostki Podbowicza, kust. kal., 2 wizytatora, zast. sekr. Kupajskiego, osób świec.; piecz.: 2 lak. Walknowskiego, tusz. par. oraz gm. Skalmierzyce (z r. 1793), Śliwniki i Podkoce s. 380.
— Dodatki: Lit. A. Tabela redukcji obowiązków fundacyjnych parafii, dok. przez prym. Ostrowskiego (podp. sufr. łow. Szajowski) w Skierniewicach 16 XI 1782 (kop.) s. 381—384.
— Lit. B. Kopia klasyfikacji dochodów benef. par., sporz. 9 IX 1789 w Komisji Pow. Kal. s. 385—387.
— Lit. C. Odpis instalacji ks. Podbowicza na prep. par. w Skalmierzycach, dok. 20 III 1771 przez dziek. for. kal. Teofila Gradeckiego s. 389—391.
— Lit. D. „Inwentarż gruntowy [...] plebanii szkalmierzyckiey..." z 25 V 1810 s. 393—394.
— Lit. E. Kop. z *Liber benef.* Łaskiego dot. Skalmierzyc, sporz. z odp. z r. 1765 s. 397—398.

16. Skrzebowa, wieś, 20 X 1812 s. 399—414:
— Kościół pw. św. Marii Magdaleny, wyst. w r. 1664 star. prob. Jana Baszyńskiego (po spaleniu poprz. przez Szwedów) s. 399, 400.
a. Kaplica publ. pw. Zwiastowania NMP „w polu skrzebowskim ku Raszkowu" s. 411—412.
— Podpisy wizytatora i in.; piecz. opł. (mon.) prob. Józefa Zgardzińskiego i gm. Skrzebowa s. 412.
— Odpis z *Liber benef.* Łaskiego dot. parafii, dok. z kopii z 3 II 1781 s. 413—414.

17. Sobotka, wieś, 5 X 1810, nr akt 16 s. 417—440:
— Kościół pw. Narodzenia NMP s. 418.
a. Grudzielec, wieś w par. Sobótka, gdzie we dworze Aleksego Pawłowskiego istnieje kaplica pryw. s. 438.
— Podp.: prob. Jana Krupińskiego, 2 wizytatora, osób świec.; piecz.: 2 lak. Walknowskiego, tusz. par. oraz gm. Grudzielec, Sobótka, Gutów i dwóch nie ziden. s. 439—440.

18. Szczury, wieś, 6 X 1810, nr akt 14 s. 441—467:
— Kościół pw. św. Michała arch. s. 442.
— Podp.: pleb. Stanisława Kostki Miśkiewicza, kom. par. Górzno, 2 wizytatora, sekr. wiz., osób świec.; piecz.: 2 lak. Walknowskiego, tusz. par. oraz gm. Szczury, Słaborowice i Będzieszyn s. 458—459.
— Dodatki: Lit. A. Michał Gromadzki i Józef Kosiński, dziedz. wsi Szczury, zezwalają (Szczury 19 III 1782) miejsc. proboszczom na wolny wyrąb w tamt. lasach (kop. dok.) s. 461.
— Lit. B. Tabela redukcji obowiązków fund. parafii, dok. przez a-bpa Ostrowskiego (podp. sufr. łow. Szajowskiego) 16 XI 1782 (odp.) s. 462—463.
— „Specyfikacya prowentow plebanow szczureckich [...] w Kaliszu podana roku 1789-go" (kop.) s. 466—467 (na półark.).

19. Szulmierzyce, miasteczko, 8 X 1810, nr akt 12 s. 469, 471—491:
— Pleban nosi tytuł prepozyta z powodu ink. do par. prep. szpit. s. 475.
— Kościół par. pw. Wszystkich Świętych, zbud. w r. 1623 (po spaleniu się poprz.) s. 472.
— Akta metrykalne od r. 1658 s. 474.
a. Prepozytura szpit. z kościołem pw. Wniebowzięcia NMP, wciel. za kr. Władysława IV do benef. par. s. 481—484.
b. Chwaliszew, wieś. Filia par. Sulmierzyce z kościołem pw. św. Mikołaja s. 484—485.
— Podp.: prep. Jakuba Kupajskiego, 3 wizytatora, sekr. Nawrockiego, osób świec.; piecz.: 3 lak. Walknowskiego, tusz. par., miejska z r. 1730 oraz gm. Uciechów, Chruszczyny i Chwaliszew s. 490—491.

133

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 133.**

[2. Tyt. or.] Status ecclesiarum et beneficior[um] in **Decanatibus Rudensi** et **Wieruszoviensi** Archidiaecesis Gnesnensis in visitatione generali authoritate et de mandato celsissimi, illustrissimi, reverensmi dni Jgnatij Nałęcz comitis Raczynski [271], principis archiepiscopi Gnesnensis, legati nati, administratoris Diaecesis Varsaviensis, Ordinum Aquilae Albae, Rubrae ac S-cti Joannis Hierosolymitani equitis, annis **1810** et **1811** per

[271] Zob. przyp. 269.

perillustrem, reverendissimum Joannem Kołdowski[272], canonicum metropolitanum Gnesnen., decanum Collegiatae Łascen[sis], visitatorem deputatum expedita, descriptus ac verificatus.

[4. Opis zew.] Pol., łac., niem.— 2° (36,5 i mniej × 23,3 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 990; str. czyste: 2—4, 23, 26, 37—38, 69—70, 90, 111—112, 128, 130, 133—136, 150, 169—176, 178, 187—188, 216, 254—256, 258, 270, 272, 305—306, 308, 329—334, 357—358, 385—386, 388, 483, 488, 490, 501—502, 504—505, 526—528, 530, 532, 558—560, 565—566, 636—642, 660, 679—694, 696, 734, 737—738, 765—770, 793—794, 796, 808—810, 832, 844, 846—852, 854, 876, 878, 880, 903—904, 928, 931—932, 982, 990.— Oprawa współcz. w półskórek, podnisz., w r. 1975 wyrep. Na grzbiecie 3 naklejki, z których na górnej współcz. napis: „Acta visitationis Decanatt. | Rudensis et Wieruszovien. | anno 1810 et 1811", a na pozostałych dawne syg.

[5. Syg. daw.] 196 (Inw. 1918, Chodyński).— № 29 (Spis 1857, Kons. Kal.).

[6. Uwagi] Spostrzeżenia natury ogólniejszej położono wyżej — we wprowadzeniu do tej grupy akt.— Tyt. or. znajduje się na s. 1, syg. daw. na grzbiecie i 1 k. ochr.— Wizytacja nin., jak poprzednia, została przeprowadzona w formie odpowiedzi beneficjatów na dostarczone im pytania z 10 lutego 1810 r. Stąd jako współautorów dokumentacji umieszczam ich nazwiska w cz. B tej pozycji. Zadaniem wizytatora i sekretarza lustracji było sprawdzenie i uwierzytelnienie akt.— Wizytatorem parafii w obu dekanatach był prał. Kołdowski, którego osobę objaśnia tytuł i przyp. 272. Sekretarzował mu ks. Michał Janikowski, pleban par. Brzyków w dek. szadkowskim, stale uwidaczniany w aktach. W parafiach dek. wieruszowskiego asystował wizytatorowi gen. (w myśl ustaw synodalnych) miejsc. dziekan Mateusz Lisiecki, pleb. w Czastarach i kan. wiel.— Materiały dot. dek. rudzkiego ciągną się od s. 5 do 525, wieruszowskiego od 529 do 989.— Kołdowski zlustrował również kolegiatę w Wieluniu, posiadającą na ter. archidiecezji niższą rangę pośród tego rodzaju instytucji. Z tego powodu dokumentacja tejże kolegiaty, mająca swoją or. paginację od 1 do 94, została w nin. księdze zachowana, tym bardziej że z okazji repertoriowania treści rękopisu nie musiano rozbierać.— Akta nie zawierają wydanych przez a-bpa Raczyńskiego pytań. Zasadniczo zostały wykonane fracta pagina (miejsca wolne nie wynoszą połowy kart), w j. polskim; po łacinie i niemiecku oddano niektóre

[272] Ks. Jan **Kołdowski** h. Korab, akt. kanonik gnieź., dziekan kol. w Łasku i proboszcz par. Restarzew; zmarł w r. 1835. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1810 i n., nlb.— Korytkowski P, II 270—271.— ADW: AAG. Wiz. 133).

dodatki i załączniki.— Księgę dopiero teraz postronicowano. Przy tej czynności oryginalną atr. foliację wzgl. paginację w dokumentacji par. Wieluń (w dek. rudzkim) oraz Biała, Cieszęcin, Czastary i Wójcin (w dek. wieruszowskim) przekreślono ołówkiem.— Ponieważ wiadomo, że arcybiskup w dniu 30 XI 1810 wystawił dekret ref. dla par. Konopnica w dek. rudzkim (s. 145), można przypuszczać, iż podobnie uczynił w stosunku do innych beneficjów. Jednak dekretów tych nie znamy.— Przebogata w treść dokumentacja podaje m.in. inwentarze rzeczy kościelnych i beneficjalnych, sumariusze dokumentów, wśród których jest mowa o poprzednich wizytacjach, zwłaszcza o *Liber benef.* Łaskiego, spisy książek bibliotek kośc. Na większe księgozbiory natrafiono w par. Chotów (s. 12—14), Czarnożyły (s. 47—50), Ożarów (s. 239—240) i Wieluń — kapitulny (s. 403—409), wszystkie na ter. dek. rudzkiego.— Wzmianki o aktach zaginionej wiz. gen., odbytej w terytorium wieluńskim w r. 1711 przez prał. Ojrzyńskiego (Ojrzeńskiego) spotkałem na s. 539, 540, 563, 584. Do dalszego zbadania należy pozostawić przekazy o nie znanych lustracjach tegoż okręgu (par. Krzyworzeka), rzekomo przeprowadzonych w l. 1512 (s. 157—158) i 1768 (s. 159).— Księga została przekazana z Gniezna do Kalisza w r. 1822, skąd przewieziono ją do Włocławka po 1885.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Dekanat rudzki s. 5—525:

1. Chotow, wieś, wiz. 3 VI 1810 s. 5—36:
   — Kościół zbud. star. prob. Grzegorza Manickiego w r. 1624, kons. pw. św. Marcina b. przez bpa bak. Goskiego w 1625 s. 5, 6, 14.
   — Akta metrykalne od r. 1630 s. 11.
   — Spis książek biblioteki kośc. s. 12—14.
   — Sumariusz dokumentów par. s. 14—19.
   — Tabela obligacji duszpasterskich w r. 1810 s. 24—25.
   — Podpisy: pleb. Michała Koruckiego, wizytatora, sekretarza wiz. i in.; pieczęcie: lak. ekon. dóbr chotowskich Jana Zielińskiego (mon.) i Kołdowskiego; tusz. wsi Chotów s. 36.
2. Czarnożyły, wieś, wiz. 20 X 1810 s. 39—68:
   — Kościół wyst. w r. 1726 nakł. Joanny Barbary z Brzostowskich Leszczyńskiej, woj. kal., kons. 20 VIII 1730 pw. św. Bartłomieja ap. przez sufr. gnieź. Kraszkowskiego s. 39, 40.
   — Akta metrykalne od r. 1629 s. 47.
   — Katalog książek biblioteki kośc. (70 dzieł) s. 47—50.
   a. Kaplica pryw. w miejsc. pałacu (hr. Ksawerego Brzostowskiego) s. 67.
   — Podp. pleb. Antoniego Zygmuntowskiego, wiz., sekr. i in.; piecz.: lak. Kołdowskiego s. 68.
3. Kadłub, wieś, wiz. 16 X 1810 s. 71—89:
   — Kościół pw. św. Andrzeja ap., zbud. w r. 1803 s. 72.

a. Popowice, wieś. Filia par. Kadłub z kościołem pw. Wszystkich Świętych s. 83—85.
b. Grębin, wieś. Filia par. Kadłub z kościołem (pw. Trójcy Św.) s. 85—89.
— Podp.: kom. Wojciecha Paszkowskiego, wiz., sekr. i in.; piecz. tusz. wsi Kadłub s. 89.

4. Komorniki, wieś, wiz. 29 V 1810 s. 91—110:
— Kościół pw. św. Mikołaja b., fund. przez kol. Andrzeja Wolickiego w r. 1629 s. 91, 92.
— Akta metrykalne od r. 1629 s. 98—99.
— Podp.: pleb. Albina Stawickiego, kol. Idziego Fundament Karsznickiego, wiz., sekr. i in.; piecz.: 2 lak. Kołdowskiego, Karsznickiego; tusz. wsi Komorniki s. 109—110.

5. Konopnica, wieś, wiz. 22 X 1810 s. 113—148:
— Kościół parafialny i klasztorny Paulinów, zbud. w r. 1650 nakł. kasz. spic. Hieronima Konopnickiego, kons. pw. św. Rocha w. 12 IX 1666 bp chełmiń. (w tekście błęd.: infl.) Olszowski s. 113, 114.
— Dokument erek. par. z r. 1637 wpis. do akt grodz. wiel. w 1641 s. 120.
— Kościół wzgl. kaplica szpit. pw. św. Marii Magdaleny istniał już w r. 1552 s. 127, 138.
— Podp.: przeora i kom. Ksawerego Nowakowskiego, zast. kol. Ignacego Sroczkowskiego, wiz., sekr. i in.; piecz.: lak. T. Sroczkowskiego i Kołdowskiego, tusz. wsi Konopnica s. 127.
— Dokumenty i umowy gosp. z l. 1640 (s. 129), 1810 (s. 131—132), 1771 (s. 137—140).
— Podpisy; pieczęcie lak.: dek. rudzkiego (s. 129), par. lub konw. w Konopnicy i kol. Stanisława Zambrzyckiego (s. 132); tłocz. na sucho urzędu grodz. wiel.? (s. 140).

6. Krzyworzeka, wieś, wiz. 17 X 1810 s. 149—168:
— Kościół, fund. w r. 1264 przez Bolesława Wstydliwego, pw. św. ap. Piotra i Pawła s. 149, 151.
— Dok. fund. wzgl. erek. par. wciąg. do akt grodz. wiel. w r. 1536 s. 156.
— Wypadnie zbadać, czy dokumentacja z r. 1512 pochodzi rzeczywiście z wizytacji kan. czy też z *Liber benef.* Łaskiego s. 157—158.— Podobnie odnośnie dekr. ref. z r. 1768; czy to nie z r. 1763? s. 159.
— Podp.: prob. Urbana Górnego, wiz., sekr. i in.; piecz.: lak. Kołdowskiego, tusz. wsi Krzyworzeka s. 168.

7. Łagiewniki, wieś, wiz. 18 X 1810 s. 177—186:
— Kościół pw. Ścięcia Jana Chrzc.; poprz. zbud. w r. 1623 nakł. Jana Brodnickiego, obec. — w 1805 dziedz. Ignacego Ostrowskiego s. 177, 179.
— Akta metrykalne od r. 1627 s. 181.
— Podp.: pleb. Piotra Wojciecha (Borzym) Morzyckiego, kol. Tekli z Myszkowskich Ostrowskiej, wiz., sekr. i in.; piecz.: lak. Ostrowskiej i Kołdowskiego, tusz. wsi Łagiewniki (mało wid.) s. 186.

8. Mokrzko, wieś, wiz. 30 V 1810 s. 181—215:
— Kościół pw. św. Stanisława b., wyst. w r. 1626 przez dziedz. Aleksandra Kożuchowskiego s. 189, 190.
— Akta metrykalne od r. 1603 s. 198.

— Podp.: pleb. Al(bina) Stawickiego, wiz., sekr. i in.; piecz. lak. Kołdowskiego i tusz. wsi Mokrsko s. 215.

9. Ossyaków, miasteczko, wiz. 20 V 1810 s. 217—232:
— Wygasła prepozytura par. s. 223—224.
— Kościół pw. św. Jadwigi ks., zbud. w r. 1648 star. Jakuba Fabrycjusza, prep. opatówkowskiego i osjakowskiego s. 217, 218.
— Akta metrykalne od r. 1663 s. 222.
a. Radoszowice, wieś w par. Osjaków, posiadająca kaplicę publ. s. 231.
b. Czernice, wieś na ter. par. Osjaków, gdzie znajduje się kaplica pryw. s. 232.
— Podp.: prep. Wacława Piotrowskiego, (pij.), zast. kol. Wojciecha Madalińskiego, wiz., sekr. i in.; piecz. lak. Madalińskiego i Kołdowskiego s. 232.

10. Ozarow, wieś, wiz. 28 V 1810 s. 233—253:
— Kościół par. pw. św. Marii Magdaleny s. 242.
— Katalog książek biblioteki kośc. par. (46 dzieł) s. 239—241.
a. Wierzbie, wieś. Filia par. Ożarów z kościołem pw. św. Leonarda op. s. 250—253.
— Podp.: pleb. Ignacego Bienieckiego, wiz., sekr. i in.; piecz.: 2 lak. Kołdowskiego (s. 249, 253) i wsi Wierzbie (s. 253); tusz. wsi Ożarów (s. 249) i Wierzbie (s. 253).

11. Raczyn, wieś, wiz. 19 X 1810 s. 257—269:
— Kościół pw. św. Mikołaja b. s. 259.
— Akta metrykalne od r. 1685 s. 262.
— Podp.: pleb. Józefa Hermana Vogel (kan. reg.), kol. (Macieja) Stokowskiego, wiz., sekr. i in.; piecz.: lak. Stokowskiego i Kołdowskiego, tusz. wsi Raczyn s. 269.

12. Ruda, wieś, wiz. 24 V 1810 s. 271—304:
— Upadła prepozytura par. s. 285. Kościół duninowski z r. 1142 pw. Narodzenia NMP i św. Wojciecha b. s. 271—273.
— Akta metrykalne od r. 1611 s. 280.
— Sumariusz dokumentów par. s. 282—286.
— Podp.: prep. Aleksandra Taczanowskiego, zast. kol. Wawrzyńca Parlana, wiz., sekr. i in.; piecz. lak. Parlana, wsi Ruda i Kołdowskiego s. 303—304.

13. Rudlice, wieś, wiz. 2 IX 1811 s. 307—328:
a. Kościół stary pw. św. Mikołaja b. s. 307—318.
b. Kościół nowy, zbud. w r. 1807 nakł. dziedz. Jana Nepomucena z Ostrowa Nałęcz Rychłowskiego, chorążyca piotr., nie ded. s. 307, 309.
— Podp.: pleb. Stanisława Gliczyńskiego, kol., wiz., sekr. i in.; piecz.: lak. Rychłowskiego i Kołdowskiego, tusz. wójta gm. Rudlice s. 327—328.

14. Skomlin, wieś, wiz. 1 VI 1810 s. 335—356:
— Kościół wyst. przed ok. 50 laty (po spaleniu się poprz.) nakł. kol. Władysława Bartochowskiego, kasz. sier.; kons. 21 XI 1781 pw. św. Filipa i Jakuba ap. s. 335, 336, 347.
— Podp.: pleb. S(tanisława) Tomaszewskiego, syna kol. Kazimierza Bartochowskiego, wiz., sekr. i in.; piecz.: lak. Bartochowskiego i Kołdowskiego, tusz. gm. Skomlin s. 356.

15. Wierzchlas, wieś, wiz. 15 X 1810 s. 359—384:
— Kościół pw. św. Mikołaja b. s. 360.
— Akta metrykalne od r. 1603 s. 367.
— Podp.: pleb. Mikołaja Raszkowskiego, kol. Bogumiła Wierzchlejskiego, jego zast. Bogumiła Klingenberga, wiz., sekr. i in.; piecz.: lak. Wierzchlejskiego i Klingenberga (mon.), 2 tusz. wsi Wierzchlas s. 383—384.

16. Wieluń, miasto, kościół kolegiacki i zarazem parafialny, wiz. 17 XII 1811 s. 387—503:
— W r. 1420 przeniósł kolegiatę z Rudy do Wielunia a-bp Mikołaj Trąba, co potwierdził 9 VI 1469 prym. Gruszczyński s. 389.
— Kościół kol. pw. Nawiedzenia NMP, uległ pożarowi 10 IV 1644 i 5 IX 1795 s. 389—390.
— Duszpasterstwo w ręku prałata kust. i kolegium wik. 419.
— Akta metrykalne od r. 1500! s. 403.
— Katalog biblioteki kapitulnej (199 dzieł) s. 403—409.
— Sumariusz dokumentów kośc. s. 409—419.
— Kapituła (3 prał., 4 kan. grem., 1 hon.) i jej uposażenie s. 424—440.
— Statuty i dekrety reformacyjne kolegiaty s. 441.
— Archiwum (przew. spalone w 1795) s. 446.
— Kol. mansjonarzy (z zanikiem funduszów) upadło s. 463.
a. Prebenda szpitalna s. 463, 468—469.
— Bractwa i konfraternie s. 463—467.
b. Dąbrowa, wieś. Filia par. Wieluń z kościołem pw. św. Wawrzyńca m. s. 471—474.
c. Gaszyn, wieś na ter. par. Wieluń pw. Imienia NMP s. 474—476.
d. Kościołek pw. św. Barbary pm. za miastem s. 476—477.
— Sumariusz praw gosp. utraconych przez kol. wikariuszy s. 479—482.
— Fundacje duszp. istniejące w kolegiacie s. 484—489.
e. Klasztor Reformatów s. 491.
f. Kolegium Pijarów s. 491—493.
g. Konwent Augustianów s. 493.
h. Klasztor Paulinów s. 493—500, 503—506:
— Opis i sumariusz dok. (od r. 1380) klasztoru i kościoła pw. św. Mikołaja b. s. 495—500.
— Kościół św. Mikołaja był przed r. 1380 prepozyturą szpit. (fund. przez ks. Władysława Opolskiego) s. 495. W r. 1388 stał się klasztornym Paulinów s. 497.
— Andrzej, rekt. kościoła szpit. św. Mikołaja, rezygnuje (Wieluń, 29 XII 1388) ze swego beneficjum na rzecz Paulinów (kop. dok. nie druk.) s. 503, 506.
i. Wzm. o kaplicy (św. Katarzyny pm.) na zamku wiel. s. 497.
— Podp. wiz. i sekr., osób duch. i świec.; piecz.: 2 lak. Kołdowskiego i tusz. burmistrza m. Wielunia s. 477—478, 482.

17. Wydrzyn, wieś, wiz. 21 X 1810 s. 507—525:
— Kościół pw. św. Krzyża, kons. w r. 1722 przez sufr. gnieź. Kraszkowskiego s. 508.
a. Staw, wieś w par. Wydrzyn, gdzie we dworze istnieje kaplica pryw. s. 525.

— Podp.: pleb. Józefa Łęckiego, Tomasza Majewskiego, dzierżawcy Wydrzyna, wiz., sekr. i osób świec.; piecz.: lak. Majewskiego i Kołdowskiego, tusz. wsi Wydrzyn s. 525.

II. Dekanat wieruszowski s. 529—989:

1. Biała, wieś, wiz. 19 XI 1811 s. 531—564:
   — Kościół pw. św. Piotra w Okowach, zbud. ok. r. 1743 nakł. kol. Franciszka Ksawerego Psarskiego, stol. i sędz. grodz. wiel. s. 531, 533.
   a. Wiktorow, wieś. Filia par. Biała z kościołem pw. św. Zygmunta kr., wiz. 18 XI 1811 s. 561—564.
   — Podpisy: pleb. Jana Urbańskiego, współkol., wiz., sekr., dziek. wier. Mateusza Lisieckiego, osób świec.; pieczęcie lak.: 2 Kołdowskiego (s. 557, 564), współkol.: urz. domin. Sokolniki (s. 556), Franciszka Psarskiego, Tomasza Jakutowicza (s. 557), Piotra Zeremskiego (mon. s. 564).
2. Bolesławiec, miasto, wiz. 14 XI 1811 s. 567—635:
   — Kościół par. (10 ołtarzy), fund. przez Mikołaja Zebrzydowskiego, gen. krak., star. bolesł., kons. pw. Trójcy Św. w r. 1723 sufr. gnieź. Kraszkowski s. 567—568.
   — Prepozytura par. z powodu ink. do niej w r. 1648 prep. szpit. św. Krzyża (bez kościoła, który a-bp M. Łubieński przekazał Norbertankom) s. 582, 586.
   — Sumariusz praw i dokumentów s. 579—586.
   — Bogate uposażenie parafii i beneficjów wew. s. 593—624.
   a. Kościołek pw. św. Małgorzaty pm., wyst. (na miejscu daw.) w r. 1781 nakł. miesz. Marianny Gajkowej s. 626—627.
   b. Klasztor i kościół Norbertanek s. 627.
   — Kop. zarz. król. kamery warsz. z 25 IX 1811 s. 631—632 i pismo urz. domin. Bolesławiec z 13 XI 1811 s. 633—635.
   — Podp.: prep. J(ana) Kantego (Kaliksta) Chrzanowskiego, wiz., sekr., dziek., osób świec.; piecz. lak. Kołdowskiego, m. Bolesławca (s. 630) i 2 urz. domin. w Bolesławcu (s. 629, 635).
3. Cieszęcin, wieś, wiz. 16 XI 1811 s. 643—678:
   — Kościół par. pw. św. Wojciecha b., zbud. star. prob. Kaspra Sosienki w r. 1789 s. 643, 644.
   — Akta metrykalne od r. 1659 s. 648.
   a. Ostrowek, wieś na ter. par. Cieszęcin, mająca kaplicę publ. s. 658.
   — Pap. Benedykt XIII zezwala (Rzym, 23 I 1727) na odprawianie mszy św. w kaplicy w Ostrówku (odp. dok.) s. 675—678.
   b. Węglewice, wieś. Parafia wydz. w r. 1782 z cieszęcińskiej (s. 667), uważana ciągle za jej filię, wiz. 16 XI 1811 s. 661—674:
      — Kościół pw. Trójcy Św., wyst. w r. 1810 przez kol. Jana Gwalberta Fundament Karsznickiego s. 661, 669.
   — Podp.: pleb. Jakuba Wypiorowskiego, kol., wiz., sekr., dziek., osób świec.; piecz. lak. Karsznickiego i Kołdowskiego s. 658—659.
4. Czastary, wieś, wiz. 18 XI 1811 s. 695—736:
   — Kościół pw. Narodzenia NMP s. 697.
   — Akta metrykalne od r. 1642 s. 704.
   — Kop. zarz. król. kamery warsz. z 25 IX 1811 s. 735—736.
   — Podp.: pleb. Ignacego Burdzińskiego, wiz., sekr., dziek., osób świec.; piecz. lak.: 2 urz. domin. Sokolniki (s. 733, 736), Kołdowskiego (s. 733).

5. Dzietrzkowice, wieś, wiz. 4 IX 1811 s. 739—764:
   — Kościół par. pw. św. Jakuba ap., fund. w r. 1753 przez Ludwikę Koźmińską, op. Cysterek w Ołoboku s. 739, 740.
   — Akta metrykalne od r. 1638 s. 746.
   a. Łubnice, wieś. Filia par. Dzietrzkowice z kościołem pw. Wniebowzięcia NMP s. 758—763.
   — Podp.: pleb. Hipolita (Rocha z Łaniowa) Chrzanowskiego (kan. i of. wiel.), wiz., sekr., osób świec.; piecz.: lak. kol. Aleksandra z Mielęcina Mielęckiego (sędz. pok. pow. ostrz.), 2 tusz. urz. stanu cyw. w Dzietrzkowicach s. 764.
6. Lututów, wieś, wiz. 8 IX 1811 s. 771—792:
   — Kościół, zbud. nakł. dziedz. Bieniasza Wierusza w r. 1406, pw. Trójcy Św. s. 771, 772.
   — Dok. fund. kościoła z 1406 wpis. do akt wiel. kons. w r. 1503 i grodz. w 1776 s. 777.
   — Akta metrykalne od r. 1602 s. 776.
   a. Swiątkowice, wieś na ter. par. Lututów, posiadająca kaplicę pryw. we dworze Józefa Wstowskiego s. 791.
   — Podp.: pleb. Marcina Gumkowskiego, kol. Józefa Gabriela Biernackiego, współkol. Antoniego Szymanowskiego i Józefa Wstowskiego, wiz., sekr., in. osób świec.; piecz.: lak. kol. i współkol., Kołdowskiego, tusz. wójta gm. Lututów s. 792.
7. Łyskornie, wieś, wiz. 6 IX 1811 s. 795—807:
   — Kościół pw. św. Marii Magdaleny, wyst. przez Chryzostoma Giżyckiego, sędz. wiel. s. 795, 797.
   — Podp.: pleb. Alojzego Grzybowskiego, kol., wiz., sekr., dziek., osób świec.; piecz. lak. kol. Idziego Karsznickiego i Kołdowskiego, tusz. wójta gm. Łyskornie s. 807.
8. Mieleszyn, wieś, wiz. 12 XI 1811 s. 811—831:
   — Kościół par. pw. św. Marii Magdaleny s. 812.
   — Akta metrykalne od r. 1601 s. 816.
   a. Chroscin, wieś. Filia par. Mieleszyn z kościołem pw. św. Mikołaja b. s. 825—828.
   — Pismo urz. domin. w Bolesławcu z 12 XI 1811 s. 829—830.
   — Podp.: pleb. Jana Kozłowskiego, wiz., sekr., dziek., osób świec.; piecz. lak.: 2 urz. domin. w Bolesławcu, Kołdowskiego s. 830—831.
9. Naramice, wieś, wiz. 12 IX 1811 s. 833—845:
   — Kościół pw. Wszystkich Świętych s. 834.
   — Akta metrykalne od r. 1639 s. 838.
   — Kol. Józef Gabriel Biernacki i jego żona Katarzyna ze Stokowskich zobowiązują się 12 IX 1811 do zbudowania nowego kościoła i plebanii w Naramicach (dok.) s. 845.
   — Podp.: kom. Jakuba Marii Oudin, kol., wiz., sekr., dziek., in. osób; piecz. lak.: 2 Biernackiego (s. 843, 845), Kołdowskiego, tusz. gm. Naramice s. 843.
10. Sokolniki, wieś, wiz. 17 XI 1811 s. 853—879:
    — Kościół par. pw. św. Mikołaja b., fund. w r. 1731 przez ks. (Aleksandra) Sułkowskiego s. 853, 855.
    — Akta metrykalne od r. 1687 s. 860—861.

a. Ochędzyn, wieś. Filia par. Sokolniki z kościołem pw. św. Anny s. 872—874:
— Wzm. o umowie mszalnej dot. kościoła w Ochędzynie, zdział. w Kons. Wiel. w r. 1496 s. 873.
— Kop. zarz. król. kamery warsz. z 25 IX 1811 s. 875 i pismo urz. domin. w Sokolnikach z 17 XI 1811 s. 877.
— Podp.: wik. Wojciecha Łochyńskiego (prob. był ks. Jan Gorczyczewski), wiz., sekr., dziek., osób świec.; piecz.: 2 lak. (s. 877, 879) i 1 tusz. (s. 875) urz. domin. Sokolniki oraz lak. Kołdowskiego (s. 879).

11. Walichnowy, wieś, wiz. 6 XI 1811 s. 881—902:
— Kościół pw. św. Marcina b., wyst. nakł. dziedz. Pawła Załuskowskiego, podcz. kal., w 1723, kons. tr. sufr. gnieź. Kraszkowski s. 881, 882.
— Akta metrykalne od r. 1636 s. 888.
— Podp.: pleb. Ludwika Wiszniewskiego, współkol., wiz., sekr., dziek., in. świec.; piecz.: lak. współkol. Idziego Fundament Karsznickiego i Augusta z Sadowa Nieszkowskiego oraz Kołdowskiego; 2 tusz. wójta gm. Walichnowy s. 902.

12. Wieruszow, miasto, wiz. 10 IX 1811 s. 905—930:
— Par. eryg. w r. 1368 s. 909.
— Kościół par. pw. św. Bartłomieja ap., zbud. nakł. Aleksandra Walewskiego, uległ pożarowi 8 IX 1800 s. 905, 906.
a. Kościół pw. św. Rocha w. s. 920—921.
b. Swiba, wieś w par. Wieruszów, posiadająca kościół (pw. św. Katarzyny pm.) s. 921.
c. Prebenda szpitalna, której kościół pw. św. Jana Chrzc. spalił się w r. 1770 s. 921—925.
d. Klasztor Paulinów s. 926.
— „Opis bractwa pod tytułem Piąci Ran" s. 929—930.
— Podp.: prob. Franciszka Magnuskiego, kan. gnieź., pozn. etc., wiz., sekr., dziek., osób świec.; piecz. lak.: dziedz. m. W. Zerboni di Sposrttisches, wójta gm. W. i Kołdowskiego; wycis. na sucho miąsta W. s. 927.

13. Woycin, wieś, wiz. 11 XI 1811 s. 933—989:
— Kościół par. pw. św. Katarzyny pm. (daw. także św. Walentego m.), wyst. w r. 1681 star. prob. Piotra Ochędzkiego s. 933, 934.
a. Zdzar, wieś. Filia par. Wójcin z kościołem pw. św. Bartłomieja ap. s. 972—981.
— Kop. zarz. król. kamery warsz. z 25 IX 1811 s. 983—984 i pismo urz. domin. w Bolesławcu z 11 XI 1811 s. 985—989.
— Podp.: pleb. Mateusza Lisieckiego, wiz., sekr., osób świec.; piecz. lak.: 2 urz. domin. Bolesławiec (s. 981, 989) i Kołdowskiego s. 981.

134

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 134.**

[2. Tyt. or.] Status ecclesiarum et beneficiorum in **Decanatu Sampolnensi** Archidiaecesis Gnesnensis in visitatione generali authoritate et de

mandato celsissimi, illsmi, rndsmi dni Jgnatij Nałęcz comitis Raczynski [273], principis archiepiscopi Gnesnensis, legati nati, administratoris Diaecesis Varsaviensis, Ordinum Aquilae Albae, Rubrae ac Sancti Joannis Hierosolymitani equitis, anno Domini **1810** per perillustrem, admodum reverendum Sebastianum Rayski [274], canonicum Collegiatae Uniejovien[sis], praepositum in Russocice, visitatorem deputatum expedita, descriptus ac verificatus.

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (36,2 i mniej × 21,5 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 640; wśród nich 301a i 302a; str. czyste: 2—4, 50—52, 72, 98, 126, 164, 229—230, 290, 314, 350, 371—374, 400, 414, 430—432, 468, 524—526, 578—580, 639—640.— Oprawa współcz. w półskórek, podnisz., w r. 1975 wyrep. Na grzbiecie naklejka z uszk. syg. Kons. Kal.

[5. Syg. daw.] 194 (Inw. 1918, Chodyński).— № 30 (Spis 1857, Kons. Kal.).

[6. Uwagi] Spostrzeżenia ogólniejsze znajdują się wyżej, we wprowadzeniu do nin. serii akt.— Tyt. or. figuruje na s. 1, daw. syg. na grzbiecie i 1 k. ochr.— Wizytacja ta, podobnie jak poprzednie, została wykonana przez beneficjatów — których nazwiska z tego powodu zamieszczam w cz. B nin. sygnatury — w formie odpowiedzi na dostarczone im druk. artykuły z 10 lutego 1810 r. Dokumentacja została sporządzona fracta pagina. Or. paginację posiadały akta z par. Dębno Królewskie, Dęby Szlacheckie i Morzysław.— Pytań w rękopisie nie zamieszczono.— Osoba wizytatora Rajskiego została objaśniona w przyp. 274. Sekretarzem lustracji był pisany stale bez imienia Chylewski, nie wiadomo czy Stefan, prep. par. Konin, czy też człowiek świecki, późniejszy notariusz Konsystorza Gen. Kaliskiego.— Wizytator używał pieczęci lak. swego dekanatu (konińskiego), beneficjaci przeważnie pieczęci własnych, a nie parafialnych.— Wśród treści znajdujemy większy księgozbiór par. w Brdowie (s. 23—26) oraz wzmiankę o wizytacji kościołów kujawskich (diec. włocławska) w r. 1526, której zaginiona dokumentacja jest inną aniżeli tekst księgi retaksacji z r. 1527, druk. w 11 fasc. *Monumenta hist. dioec. Wlad.*— Rękopis wydany z Gniezna do Kalisza w r. 1822, po r. 1885 został przewieziony do Włocławka.— Na końcu księgi znajduje się wykaz zwizytowanych parafii, sporządzony w końcu XIX w. przez ks. S. Chodyńskiego, rozumie się bez podania stron.

---

[273] Por. przyp. 269.

[274] Ks. Sebastian **Rajski**, akt. prepozyt par. Russocice a dziekan koniński, kanonik uniejowski i hon. kaliski. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1810 i n., nlb.— ADW: AAG. Wiz. 134).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. Brdow, miasteczko, wiz. 10 VIII 1810 s. 5—49:
   — Kościół parafialny i klasztorny Paulinów pw. św. Wojciecha b. s. 5.
   — Bogaty wystrój kościoła i zakrystii s. 9—22.
   — Akta metrykalne od r. 1615 (od pożaru miasta i kościoła) s. 23.
   — Katalog książek biblioteki kośc. par. s. 23—26.
   — Sumariusz dokumentów od r. 1399 s. 26—31.
   — Tabela duszp. obligacji funduszowych s. 37—38.
   — Podpisy: prob. i przeora Andrzeja Czechowicza, wizytatora, sekretarza, świeckich; pieczęcie lak.: Czechowicza, Michała Koźmińskiego, dziedz. wsi Świętosławice i Wiecinin, m. Brdowa, gm. (wsi) Psary, Świętosławice, Polonisz i Wiecinin, dek. konińskiego, którą posługiwał się wiz. Rajski s. 48—49.
2. Broniszewo, wieś, wiz. 18 IX 1810 s. 53—71:
   a. Na miejscu upadłego kościoła wyst. w r. 1776, star. prob. Aleksego Grzymuntowicza, kaplicę publ. s. 53, 54.
   — Akta metrykalne spaliły się na plebanii ok. r. 1775 s. 59.
   — Podp.: kom. Sebast(iana) Kaszyńskiego, prob. w Skulsku, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Kaszyńskiego, Piotra Trzebuchowskiego, gm. (wsi) Broniszewo, dek. kon. s. 71.
3. Dembny (Królewskie), wieś, wiz. 11 IX 1810 s. 73—98:
   — Kościół pw. św. Michała arch. s. 73.
   — Akta metrykalne od r. 1680 s. 79.
   — Podp.: pleb. Jana Parzyckiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Walentego Rojewskiego, dzierż. w. Dębno, gm. (wsi) Dębno, dek. kon. s. 97.
4. Demby Szlacheckie, wieś, wiz. 6 IX 1810 s. 99—125:
   — Kościół pw. Wniebowzięcia NMP, zbud. w r. 1715 przez dziedz. Stanisława Zakrzewskiego, podk. wend. s. 99.
   — Podp.: pleb. Marcina Teski, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: kol. (Adama) Bielskiego?, gm. (wsi) Dęby, dek. kon. s. 125.
5. Gosławice, wieś, wiz. 14 VII 1810 s. 127—163:
   — Dok. drugiej erek. prepozytury i kol. mansjonarzy z r. 1620 wciąg. do akt Kons. Gnieź. 21 II 1801 s. 139—140; pierwsza erek. miała miejsce przed r. 1521 (*Liber benef.* Łaskiego).
   — Podp.: kom. Jana Sosińskiego, pleb. z Lichenia, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Ludwika Zwierzyńskiego, zast. dziedz. Gosławic (Melchiora) Łąckiego, gm. (wsi) Gosławice i Pątnów, dek. kon. s. 163.
6. Kazimierz, miasteczko, wiz. 18 VII 1810 s. 165—198:
   — Kościół pw. św. Marcina b. s. 166.
   — Akta metrykalne od r. 1635 s. 174.
   a. Kaplica publ. (w tekście błęd.: pryw.) pw. św. Krystyna m. s. 192.
   b. Kaplica publ. (w księdze błęd.: pryw.) pw. św. Izaaka m. s. 192.
   c. Kaplica publ. pw. św. Barnaby m. na Bieniszewie s. 192.
   d. Kozarzewek, wieś w par. Kazimierz, w której znajdują się ruiny daw. kościoła parafialnego s. 193.
   — Podp.: kom. Łukasza Trafarskiego, pleb. w Błaszkach (w dek. staw-

skim), wiz., sekr. świeckich; piecz. lak.: dziedz. gen. (Józefa) Lipskiego, m. Kazimierza i dek. kon. s. 197—198.

7. Kramsko, wieś, wiz. 15 IX 1810 s. 199—228:
   — Kościół pw. św. Stanisława b., kons. w r. 1601 przez bpa przem. Pstrokońskiego (w tekście błęd.: sufr. gnieź. Petrykowskiego!) s. 199.
   — Akta metrykalne od r. 1695 s. 205.
   — Podp.: pleb. Antoniego Pogorzelskiego, kan. i of. uniej., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Pogorzelskiego, gm. (wsi) Kramsk, dek. kon. s. 228.
8. Licheń, wieś, wiz. 28 VII 1810 s. 231—262:
   — Kościół pw. św. Doroty pm., zbud. nakł. dziedz. Melchiora Łąckiego w r. 1801 s. 231, 243.
   — Podp.: pleb. Jana Sosińskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: F. Kąsinowskiego, zast. kol. (M.) Łąckiego, gm. (wsi) Bylew, dek. kon. s. 262.
9. Lubstowek, wieś, wiz. 30 VII 1810 s. 263—289:
   — Kościół, wyst. w r. 1639 nakł. a-diak. gnieź. Aleksandra Głębockiego, kons. pw. św. Mateusza ap. oraz św. Cyryla b. i św. Jukunda (wzgl. Jukundy) m. w 1647 sufr. gnieź. Grodecki s. 263.
   — Akta metrykalne od r. 1643 s. 270.
   — Podp.: kap. Rafała Piątkiewicza, dom., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Bartłomieja Kierzkowskiego, zast. dziedz. (Marianny Karnkowskiej, kasz. konar.), gm. (wsi) Lubstówek i Racięcice, dek. kon. s. 289.
10. Lubstów Wielki, wieś, wiz. 3 VIII 1810 s. 291—313:
   — Kościół pw. św. Jadwigi ks., fund. w r. 1534 przez kol. Lubstowskich: Jana, chor. kal. i Bartłomieja, podk. inowr. s. 291.
   — Akta metrykalne spalone w r. 1805, w czasie pożaru plebanii s. 299.
   — Podp.: pleb. Jana Jałmużnika Waltera, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Bart(łomieja) Kierzkowskiego, pełnom. kol., gm. (wsi) Lubstów, dek. kon. s. 313.
11. Mąkolno, wieś, wiz. 6 VIII 1810 s. 315—349:
   — Kościół, pw. św. Andrzeja ap., wyst. kol. Jan Zakrzewski s. 315.
   — Akta metrykalne od r. 1695 s. 323.
   a. Wierzbie, wieś w par. Mąkolno, posiadająca kaplicę pryw. we dworze s. 349.
   — Podp.: pleb. Jana Okoniewskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: gm. (wsi) Wierzbie, Mąkolno, Mostki, dek. kon. s. 349.
12. Modzerowo, wieś, wiz. 11 VIII 1810 s. 351—370:
   — Kościół, pw. św. Stanisława b., fund. w r. 1591 dziedz. Jarosław Sokołowski s. 351, 363.
   — Dokument fund. wpis. do ksiąg grodz. w Przedczu 27 XI 1591 s. 359—360.
   a. Korzecznik, wieś na ter. par. Modzerowo, będącą niegdyś ośrodkiem samoistnej parafii s. 367—368.
   — Podp.: kom. Mateusza Wawrzyńskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: gm. (wsi) Modzerowo, Korzecznik, dek. kon. s. 369—370.
13. Morzysław, wieś, wiz. 10 VII 1810 s. 375—398:
   — Kościół pw. św. Wojciecha b., zbud. w r. 1785 star. prob. Andrzeja Liszkowskiego s. 376.
   — Akta metrykalne od r. 1603 s. 381.

— Podp.: pleb. Bartło(mieja) Gościckiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: gm. (wsi) Czarków, Zalesie, Szczepidło, Patrzyków oraz dek. kon. s. 398.

14. Osiek Wielki, wieś, wiz. 12 IX 1810 s. 399—413:
— Kościół pw. św. Bartłomieja ap., odb. w r. 1803 s. 401.
— Akta metrykalne od r. 1658 s. 405.
— Podp.: pleb. Antoniego Kopijewskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. ks. Kopijewskiego i dek. kon. s. 413.

15. Raciącice i Racięcice, wieś, wiz. 31 VII 1810 s. 415—429:
— Kościół pw. Narodzenia NMP, wyst. w r. 1780 przez dziedz. Mniewskiego s. 415.
— Akta metrykalne i archiwum par. znajduje się przy kościele w Lubstówku s. 420.
— Podp.: kap. Rafała Piątkiewicza, dom., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: dziedz. Jakuba Ludwika Więckowicza, gm. (wsi) Lubstówek, Racięcice, dek. kon. s. 429.

16. Sampolno, miasto, wiz. 20 IX 1810 s. 433—467:
— Kościół par., zbud. w r. 1780 nakł. kol. Pajewskiego, pw. św. Marii Magdaleny s. 433.
— Akta metrykalne od r. 1616 s. 439.
a. Kościół pw. św. Tomasza (ap.), niegdyś parafialny, „zdezolowany" s. 465.
b. Kościołek eremitalny pw. św. Hieronima w., stojący na polu zw. Ostrówek s. 465—466:
— Przy kościołku przebywa eremita s. 466.
— Podp.: pleb. Piotra (Celestyna) Kijewskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. ks. Kijewskiego, m. Sompolna z r. 1800, dek. kon. s. 467.

17. Skólsk (s), miasteczko, wiz. 17 IX 1810 s. 469—523:
— Kościół par. pw. Narodzenia NMP, wyst. w r. 1804 star. prob. Sebastiana Kaszyńskiego (po spaleniu się poprz. 24 IV 1784) s. 469, 472, 473.
— Skróc. legenda o pocz. Skulska i o łaskami słynącym obrazie Matki Boskiej w tamt. kościele s. 470—472.
— Akta metrykalne od r. 1691 s. 491.
— Podp.: pleb. S. Kaszyńskiego (dziek. somp.), wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. ks. Kaszyńskiego, m. Skulska i dek. kon. s. 523.

18. Slesin, miasteczko, wiz. 22 VII 1810 s. 527—564:
— Kościół pw. św. Mikołaja b. s. 527.
— Dok. gosp. par. Ślesin z 17 XI 1402 wpis. do akt Kons. Gnieź. pod d. 29 IV 1638 s. 540—541.
a. W r. 1809 powstała w Ślesinie duszp. placówka protestancka s. 539.
— Podp.: prob. Antoniego Płomkowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: m. Ślesina, gm. (wsi) Biskupie, Szyszyn oraz dek. kon. s. 564.

19. Warzymowo, wieś, wiz. 18 IX 1810 s. 565—577:
— Kościół kons. w r. 1443 pw. Wszystkich Świętych s. 566.
— Podp.: kom. S. Kaszyńskiego, jedn. pleb. w Skulsku, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. ks. Kaszyńskiego, Piotra Trzebuchowskiego — dzierż. dóbr Warzymowo, dek. kon. s. 577.

20. Wąsosze, wieś, wiz. 25 VII 1810 s. 581—604:

— Podp.: pleb. Tomasza Borczykowskiego, wiz., skr. świeckich; piecz. lak. dziedz. Róży Walknowskiej, gm. (wsi) Wąsosze, dek. kon. s. 604—605.

21. Wrząca Wielka, wieś, wiz. 3 IX 1810 s. 605—638:
— Pierwszy kościół fund. kol. Hebda i Pomian w r. 1433, drugi w 1777 dziedz. Roch i Agnieszka Śliwiccy s. 605.
— Akta metrykalne od r. 1600 s. 615.
— Dok. erek. par. z r. 1433 wciąg. do akt Kons. Gnieź. w d. 30 IX 1673 s. 616—617.
a. Kiełczew Smuzny, wieś w par. Wrząca W., gdzie w pałacu stol. Kiełczewskich znajduje się kaplica pryw. s. 637.
— Podpisy: pleb. Stefana Laskowskiego, kan. uniej., wiz., sekr., świeckich; pieczęcie lak. ks. Laskowskiego, kol. Franciszka Kiełczewskiego i dek. kon. s. 637—638.

Spis parafii omówionych w księdze, wyk. pod kon. XIX w. przez ks. S. Chodyńskiego, 2-ga k. ochr.

135

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 135.**

[2. Tyt. or.] Status ecclesiarum et beneficiorum in **Decanatibus Szadkoviensi** et **Lutomiriensi** Archidiaecesis Gnesnensis in visitatione generali authoritate et de mandato celsissimi, illsmi, rndsmi dni Jgnatij Nałęcz comitis Raczynski [275], principis archiepiscopi Gnesnensis, legati nati, administratoris Diaecesis Varsaviensis, Ordinum Aquilae Albae, Rubrae ac S-cti Joannis Hierosolymitani equitis, anno Domini **1811** per perillustrem, reverendissimum Adalbertum Kaminski [276], abbatem Monasterij Vitoviensis Ordinis Praemonstratensis, visitatorem deputatum expedita, descriptus ac verificatus.

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (37,7 i mniej × 22,7 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 1002; str. czyste: 2—4, 42—46, 87—90, 133—136, 162, 174, 187—190, 203—206, 208, 220—222, 224, 270, 426, 434, 436, 450, 480—482, 492, 497—498, 502, 510, 529—530, 557—558, 560, 572, 583—588, 600, 603—608, 620—621, 624, 648—650, 666—668, 679—680, 692—694, 696, 711—712, 714, 729—736, 738—740, 742, 764, 766, 785—790, 806, 814, 816, 854—860, 862, 899—902, 904, 913—914, 925—926, 928, 958, 981—982, 1000—1002.— Oprawa współcz. w półskórek, ze śladami złoc. brzegów, podnisz., w r. 1975 wyrep. S. 915—926 całk. wyrep. Na grzbiecie 2 uszk. naklejki Kons. Kal. ze skróc. tyt. i syg.

---

[275] Zob. przyp. 269.

[276] O. Wojciech **Kamiński**, akt. opat Norbertanów w Witowie i prepozyt par. Milejów. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1811, nlb.— ADW: AAG. Wiz. 135).

[5. Syg. daw.] 197 (Inw. 1918, Chodyński).— № 48 (Spis 1857, Kons. Kal.).

[6. Uwagi] Spostrzeżenia natury ogólniejszej położono wyżej, we wprowadzeniu do tej podserii akt.— Tyt. or. znajduje się na s. 1, syg. daw. na grzbiecie i 1 k. ochr.— Wizytacja nin., jak poprzednie, została przeprowadzona w formie odpowiedzi beneficjatów na dostarczone im pytania z 10 lutego 1810 r. Stąd jako współautorów dokumentacji wiz. umieszczam ich nazwiska w cz. B tej pozycji. Zadaniem wizytatora i sekretarza lustracji było sprawdzenie i uwierzytelnienie akt.— Materiały dot. dek. szadkowskiego ciągną się od s. 5 do 728, lutomierskiego 737—999.— Wizytatorem parafii w obu dekanatach był opat Kamiński, którego osobę objaśnia tytuł księgi i przyp. 276. Sekretarzował mu ks. Piotr Zderkiewicz, pleb. par. Bęczkowice w dek. tuszyńskim, uwidoczniony na końcu poszcz. opisów.— Kamiński lustrował także kolegiatę w Łasku (dek. szad.), posiadającą niższy status pośród podobnych instytucji w archidiecezji.— Parafia Rychłocice powinna iść w alfabecie albo po brzykowskiej, z której została wyłoniona, nie zaś po buczkowskiej.— Odpowiedzi z par. Grabno, Grocholice i Szadek (par. dziekana) — wszystkie w dek. szadkowskim wykonano pobieżnie.— Własną, or. paginację mają opisy par.: Borszewice, Brzyków, Łask (aż 136 stron, na nowych s. 271—425), Restarzew, Strońsko i Widawa.— Wśród treści trzeba wskazać na informację o zaginionych aktach wizytacji gen. kolegiaty i kapituły łaskiej z l. 1761—1766 (a-bp W. Łubieński — s. 323) i podobnej archidiakonatu uniejowskiego, przeprowadzonej ok. r. 1755 przez prał. Mlickiego (s. 102 — par. Buczek w dek. szad., s. 920 — par. Mikołajewice w dek. lut.). Większe biblioteki kościelne zauważono w Krzepczowie s. 257, w Łasku — kapitulna s. 295—307, w Pabianicach s. 938—948. W Szadku kościół par. jest pt. Wniebowzięcia NMP, a za patrona ma św. Jakuba ap. s. 652.— Rękopis został przekazany w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, skąd po 1885 przewieziono go do Włocławka.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Dekanat szadkowski s. 5—728:

1. Borszowice, wieś, wiz. 18 IX 1811 s. 5—41:
   — Kościół pw. św. Stanisława b., zbud. w r. 1795 nakł. kol. Michała Kociełkowskiego, schol. gnieź. s. 5, 6.
   a. Wrzeszczewice, wieś w par. Borszewice, posiadająca kaplicę publ. pw. św. Anny, wyst. przed r. 1783 przez Mariannę Walewską, kasz. łęcz. s. 36—40.
   — Podpisy: pleb. Idziego Błeszyńskiego, kust. kol. w Łasku, wizytatora, sekretarza, świeckich; pieczęcie lak.: par. Borszewice, urz. ekon. nar. Męka, Kamińskiego s. 40—41.

2. Brzykow, wieś, wiz. 18 X 1811 s. 47—86:
   — Kościół kons. w r. 1601 pw. św. Jana Chrzc. s. 48.
   — Akta metrykalne od r. 1674 s. 57.
   — Podp.: pleb. Michała Janikowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., współkol. Edwarda Zambrzyckiego i M. Jaraczewskiego, Kamińskiego s. 86.
3. Buczek, wieś, wiz. 26 X 1811 s. 91—132:
   — Kościół pw. św. Jana Chrzc. s. 91.
   — Akta metrykalne od r. 1617 s. 101.
   a. Zelow, wieś na ter. par. Buczek, w której istnieje świątynia kalwińska s. 104.
   — Podp.: pleb. Karola Ochmanowskiego, preb. Św. Trójcy Waleriana Klichowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., Klichowskiego, kol. Anastazego Kolumny Walewskiego, Kamińskiego s. 130.
   — Interwencja dziedz. w. Pożdżenice Jana Klichowskiego (z 19 X 1811) do wizytatora odnośnie niedokładnego przedstawienia opisu preb. Św. Trójcy przy kośc. par.
   — Podp. i piecz. lak. Klichowskiego s. 131—132.
4. Rychłocice, wieś, wiz. 19 X 1811 s. 137—150:
   — Par. Rychłocice utw. ok. r. 1551 z brzykowskiej s. 47, 142.
   — Dok. erek. par. wpis. do akt wiel. pod. d. 31 III 1615 s. 141.
   — Kościół pw. Najśw. Maryi Panny, zbud. „przed lat trzydziestu kilku" nakł. kol. Wielowiejskiego (po spaleniu się poprz. 24 VII 1757) s. 137.
   — Akta metrykalne od r. 1672 s. 140.
   — Podp.: kom. M. Janikowskiego, pleb. w Brzykowie, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par. Brzyków, kol. (Aleksandra) Nekandy Trepki, Kamińskiego s. 145—146.
   — Wystąpienie kol. Trepki (19 X 1811) w sprawie patronatu kośc. Jego podp. i piecz. lak. s. 147—150.
5. Chabielice, wieś, wiz. 23 X 1811 s. 151—161:
   — Par. Chabielice wydz. w r. 1648 z par. Puszcza s. 151.
   — Kościół wyst. w r. 1776 nakł. kol. Konstancji Walewskiej, kasz. spic. s. 151; kons. w 1803 pw. św. Michała arch. przez bpa Michała Kosmowskiego, op. z Trzemeszna s. 152.
   — Akta metrykalne od r. 1648 s. 155.
   — Dok. fund. wzgl. erek. par., z r. 1648 lub 1643, wciąg. współcz. do akt grodz. piotr. s. 156.
   — Kons. Gnieź. nakazał w r. 1790 zniesienie kośc. par. w Puszczy (już na ter. par. Chabielice) s. 157.
   — Podp.: kom. Bonawentury Wernikowskiego, eksfranc., wiz., sekr., świeckich; piecz.: tusz. par. Chabielice lub Puszcza (Osiny) oraz lak. kol. Bogumiła Kolumny Walewskiego i Kamińskiego s. 161.
6. Druzbice, wieś, wiz. 7 XI 1811 s. 163—173:
   — Kościół pw. św. Marcina b., fund. w r. 1767 przez kol. Jana Kobierzyckiego s. 163, 164.
   — Podp.: pleb. Józefa Karaśkiewicza, wiz., sekr. i świeckich; piecz. lak. par., kol. Hipolita Rogalińskiego i Kamińskiego s. 173.
7. Grabno, wieś, wiz. 15 X 1811 s. 175—186:
   — Wygasła prepozytura par. s. 180.
   — Kościół pw. św. Mikołaja b. i św. Wacława kr. s. 176.

— Akta metrykalne od r. 1689 s. 179.
— Podp.: prep. Jakuba Stankiewicza, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., kol. Tadeusza z Sojek Sojeckiego, dziedz. w. Górki Jana Popie..., Kamińskiego s. 186.

8. Grocholice, miasteczko, wiz. 5 XI 1811 s. 191—202:
— Kościół par. pw. Wszystkich Świętych s. 192.
a. Łękawa, wieś w par. Grocholice, mająca kaplicę publ. s. 201.
b. Bełchatow (w księdze błęd.: Grocholice), wieś na ter. par. Grocholice, w której znajduje się klasztor i kościół Franciszkanów Konw. s. 201—202.
— Podp.: pleb. Tomasza (Stanisława Kostki) Kafarskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par., m. Grocholic i Kamińskiego s. 202.

9. Kocieszow, wieś, wiz. 28 X 1811 s. 207—219:
— Kościół, pw. św. Teodora m., fund. w r. 1775 Zygmunt Dobek, miecz. sier. s. 207.
— Parafia wydz. z łobudzickiej dekr. Kons. Gnieź. z 16 XII 1789, wprow. w życie (przez dziek.) 12 II 1790 s. 209, 214.
— Podp.: kap. Piotra Kosiorskiego, bern., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par., Ignacego Korzeniowskiego (mon.) — zast. kol., Kamińskiego s. 219.

10. Korczow, wieś, wiz. 5 X 1811 s. 223—250:
— Kościół pw. św. Katarzyny pm., zbud. w r. 1729 star. prob. Grzegorza Ptaszkowskiego s. 225.
— Akta metrykalne od r. 1649 s. 229.
— Podp.: pleb. Michała Gajewskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par. (z r. 1729), kol. Antoniego Siemiątkowskiego, Kamińskiego s. 244.
— Interwencja dziedz. Siemiątkowskiego odnośnie beneficjum (2 dok. — z 4 X 1811 i 22 XI 1762) s. 245—250.

11. Krzepczow, wieś, wiz. 9 XI 1811 s. 251—269:
— Parafię, upos. przez Ottona Krzepczowskiego, star. wiel., eryg. w r. 1526 a-bp Łaski s. 251.
— Kościół pw. św. Wojciecha b., zbud. star. prob. Marcina Jaczewskiego w r. 1725.
— Akta metrykalne od r. 1689 s. 257.
— Wykaz książek biblioteki kośc. s. 257.
— Dok. erek. par. wpis. do Liber beneficiorum w Skierniewicach 17 VIII 1616, do akt Kons. Wolb. w r. 1657, do akt Kons. Łow. 13 X 1674 s. 258.
a. Grabica, wieś w par. Krzepczów, gdzie istnieje kaplica publ. (w tekście błęd.: pryw.) s. 268.
— Podp. pleb. Wiktora Szymańskiego, eksfranc., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par., kol. Idziego Olszowskiego, Kamińskiego s. 268—269.

12. Łask, miasto, kościół kolegiacki i zarazem parafialny, wiz. 11 X 1811 s. 271—425:
— Kościół fund. i kons. pw. Niep. Poczęcia NMP i św. Michała arch. przez prym. Łaskiego w r. 1525 s. 271, 272.
— Bogaty wystrój kościoła i zakrystii s. 274—294.
— „Katalog książek w Bibliotece Kapituły i Kollegiaty Łaskiey znaydujących się" s. 295—307.
— Sumariusz dokumentów od r. 1386 s. 308—322.

— Spis akt, wśród których znajdują się: 2 kopiarze, nie znana wiz. a-bpa W. Łubieńskiego z ok. 1761 r. i Ostrowskiego (Dembowskiego) z 1780 (syg. 77 cz.), 3 tomy akt kapituły, księga łask przy rzeźbie Matki Boskiej s. 323.
— Tabela ludności parafii w r. 1810 s. 326.
— Aniwersarze kapituły s. 329—330.
— Miejscowości, na których umieszczono zapisy mszalne s. 331—340.
— Dochody z fundacji oraz ich podział s. 341—348.
— Kapituła kolegiacka (3 prał.: prep.-inf., dziek., kust.; 4 kan. grem., 1 kan. hon.) s. 349—355.
— Uposażenie beneficjum par. s. 356—361.
— Kolegia niższe: wikariuszy, pełniących duszpasterstwo s. 362—363, mansjonarzy s. 363—365.
— Stan personalny duchowieństwa kolegiaty s. 366—368.
— Opisanie placów i domów kolegiaty s. 370—384.
— Szkoła kolegiacka s. 385—386.
a. Kościół (prebenda) szpit. Św. Ducha (zbud. w r. 1666 star. Macieja Szklarskiego, kan. łas. i szpital s. 369, 386—398.
b. Kościół (prebenda) pw. św. Anny, wyst. w r. 1659 s. 369, 399—410.
— Podp.: kol. Jana Korab Kołdowskiego — dziek. łas., Idziego Błeszyńskiego — kust. łas., wiz., sekr.; piecz. lak. Kołdowskiego, kolegiaty i Kamińskiego s. 410.
— Wywody hist. dot. patronatu prepozytury-infułacji łaskiej s. 411—425.

13. Łobudzice, wieś, wiz. 30 X 1811 s. 427—433:
— Kościół, pw. św. Wawrzyńca m., fund. gen. Kazimierz Krzycki s. 427, 428.
— „Ma tytuł probostwa [!] od niepamiętnych czasow" s. 430.
— Akta metrykalne od r. 1638 s. 430.
— Podp.: kom. Ludwika Gutkowskiego, pij., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par., kol. Józefa Świdzińskiego, Kamińskiego s. 432—433.

14. Marzenin, wieś, wiz. 12 X 1811 s. 435—449:
— Kościół pw. Wniebowzięcia NMP s. 437.
a. Brzyski, wieś w par. Marzenin, posiadająca kaplicę pryw. we dworze rodz. Sulimirskich, zbud. w r. 1741 przez szl. Taczanowskiego s. 449.
— Podp.: kom. Erazma Świechowicza, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par., gm. (wsi) Marzenin i Kamińskiego s. 449.

15. Parzno, wieś, niedoszła prepozytura par. (s. 453), wiz. 2 XI 1811 s. 451—514:
— Kościół pw. Wniebowzięcia i Nawiedzenia NMP s. 452.
— Wzm. o odpustach udz. w r. 1445 przez a-bpa gnieź. s. 452.
— Akta metrykalne od r. 1600 s. 461.
— Podp.: prep. Jana Leśniewskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par., wójta gm. Kluki, Kamińskiego s. 479.
— Wykaz krzywd materialnych zadanych beneficjum w Parznie, sporz. (Łask, 24 VIII 1811) przez ks. Leśniewskiego s. 483—490.
— Kop. dok. gosp. wyd. przez a-bpa M. Łubieńskiego (Łyszkowice, 10 VII 1645) dla par. Parzno s. 491.
— Odp. z *Liber benef.* Łaskiego (Gniezno, 12 VIII 1811) odnoszący się do Parzna s. 493—496.

— Kop. dok. gosp. wyst. przez a-bpa Gembickiego (Skierniewice, 14 II 1620) dla par. Parzno s. 499—501.
— Odp. dok. dla par. Parzno, dot. erekcji kolegium mansjonarzy, wyd. przez prym. Gembickiego (Uniejów, 16 X 1622) s. 503—504.— Reg. dok. s. 453.
— „Inwentarz plebanii parzynińskiey spisany in fundo die 2-da januarji 1708..." s. 505—509.
— „Punkta wykazuiące pokrzywdzenie w dziesięcinie kościoła parafialnego w Parznie...", zest. przez ks. Leśniewskiego (Łask, 24 VIII 1811) s. 511—514.

16. Kaszewice, wieś, par. afil. do prep. parznieńskiej, wiz. 3 XI 1811 s. 479, 515—528:
— Kościół pw. Trójcy Św. i Najśw. Maryi P., fund. w r. 1615 przez dziedz. Mikołaja Koniecpolskiego s. 515, 516.
— Par. eryg. przez a-bpa Gembickiego w r. 1618 s. 521.
— Akta metrykalne od r. 1657 s. 521.
— Podp.: prep. z Parzna Leśniewskiego, wiz., sekr.; piecz. lak. par. Parzno i Kamińskiego s. 528.

17. Poździenice, wieś, wiz. 25 X 1811 s. 531—542:
— Kościół wyst. w r. 1622 przez dziedz. Wojciecha Gomolińskiego, ded. pw. św. Kazimierza kr. i św. Barbary pm. przez inf. łas. Mikołaja Starzyńskiego s. 531, 532.
— „Metryki znayduią się tu od zaczęcia parafii..." s. 536.
— Podp.: pleb. Waleriana Klichowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par., kol. Jana Klichowskiego, Kamińskiego s. 542.

18. Restarżew, wieś, wiz. 21 X 1811 s. 543—556:
— Kościół pw. św. Andrzeja ap. s. 544.
— Par. nosi tyt. prepozytury z powodu ink. do dziek. łaskiej! s. 549.
— Podp.: prep. Jana Kołdowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. Kołdowskiego, urz. ekon. nar. w Pajęcznie, Kamińskiego s. 556.

19. Rusiec, wieś, wiz. 20 X 1811 s. 559—571:
— Parafia wydz. z restarzewskiej przez a-bpa M. Łubieńskiego w r. 1643 s. 564.
— Kościół par., fund. przez Jana Koniecpolskiego, kasz. sier., kons. pw. Najśw. Maryi P., św. Elżbiety kr. i św. Jana Chrzc. s. 559, 561.
— Akta metrykalne od r. 1697 s. 564.
— Podp.: pleb. Tomasza Linowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par., kol. Józefa Kolumny Walewskiego, Kamińskiego s. 571.

a. Wola Więzowa, wieś na ter. par. Rusiec, będąca na drodze do usamodzielnienia się, której kościół miejsc. proboszcz uważa nadal za kaplicę publ. s. 571, wiz. 14 X 1811 s. 573—602:
— Kościół pw. św. Rocha w., zbud. w r. 1781 nakł. kol. Franciszka Ksawerego Walewskiego s. 574.
— Podp.: kap. Karola Krzewińskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. dziedz. Stanisława Kolumny Walewskiego, Kamińskiego s. 582.
— Kop. dok. fundacyjnego par. Wola Więzowa, wyst. przez wspom. S. Walewskiego 2 I 1810.— Podp. i piecz. lak. wystawcy s. 589—596.
— Ustosunkowanie się do fundacji Kons. Gnieź. w d. 22 V 1811 (odp.) s. 597—598.

— Pismo Walewskiego do a-bpa Raczyńskiego w sprawie erekcji par.— Podp. i piecz. lak. autora s. 599.
— Pismo ponaglające gromady Wola Więzowa do wiz. Kamińskiego w tejże sprawie z 14 X 1811.— Podp. i piecz. lak. wspom. wsi s. 601—602.

20. Sędziejowice, wieś, wiz. 14 X 1811 s. 609—623:
— Kościół pw. św. Marii Magdaleny s. 610.
— Akta metrykalne od r. 1662 s. 613.
— Pismo urz. ekon. w Męce z 4 X 1811 s. 619.
— Podp.: pleb. Antoniego Stankiewicza, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par., 2 urz. ekon. nar. Męka, Kamińskiego s. 622—623.

21. Strońsko, wieś, 3 X 1811 s. 625—647:
— Prezb. kościoła wyst. przed r. 1458; nawa w 1726 nakł. Kazimierza Walewskiego, kasz. spic. s. 625.
— Kościół par. pw. św. Urszuli pm. s. 626.
— Filia Chojne usamodzielniona jako parafia w r. 1521 (reg. dok.) s. 636.
— Akta metrykalne od r. 1634 s. 636.
a. Rzekta, wieś. Filia par. Strońsko s. 646.
b. Rębieszow, wieś w par. Strońsko, posiadająca kaplicę publ. s. 646—647.
c. Piaski, wieś na ter. par. Strońsko, gdzie znajduje się opustoszała kaplica pryw. po Dominikanach z Sieradza s. 647.
— Podp.: pleb. Michała Muszyńskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., współkol. Ludwika Sulimierskiego, Wincentego Szeliskiego, Tomasza Zaremby Tymienieckiego, świadka Mikołaja Sulimierskiego, wreszcie Kamińskiego s. 647.

22. Szadek, miasto, wygasła prepozytura par. (s. 657, 662), wiz. 6 X 1811 s. 651—665:
— Kościół par., który cz. zgorzał w r. 1802, pt. Wniebowzięcia NMP, mający za patrona św. Jakuba ap. s. 652.
— Akta metrykalne od r. 1605 s. 655.
a. Kościołek szpitalny w mieście s. 663—664.
b. Kościołek pw. św. Idziego op. za miastem s. 664—665.
— Podp.: prep. i dziek. Michała Żdżenickiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Żdżenickiego, urz. ekon. nar. Męka, burmistrza m. Szadku, magistratu m. Szadku, Kamińskiego s. 665.

23. Szczercow, miasto, wiz. 22 X 1811 s. 669—678:
— Pierwszy kościół par. fund. Kazimierz Wielki w r. 1367; drugi, który uległ pożarowi, razem z miasteczkiem, 25 IX 1811, pochodził z r. 1647 s. 669, 670.
— Dok. fundacyjny z r. 1367 potw. kr. Zygmunt I w r. 1511 (reg.) s. 672—673.
a. Kościołek pw. św. Barbary pm. w mieście, zast. obec. świątynię par. s. 377—378.
— Podp.: pleb. W(alentego) Łopieńskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. Łopieńskiego, m. Szczercowa i Kamińskiego s. 678.

24. Widawa, miasto, wiz. 17 X 1811 s. 681—691:
— Kościół par., zbud. przez Habdanków Widawskich w r. 1464, będący pw. św. Marcina b., spalony „od lat dziesięciu" s. 681, 682.

— Akta metrykalne uległy pożarowi w r. 1800 s. 684.
a. Kościołek szpitalny pw. D u c h a Św. za miastem, opustoszały s. 689.
b. Kaplica publ. pw. św. R o c h a w. poza miastem s. 690.
c. O c h l e, wieś w par. Widawa, mająca kaplicę pryw. we dworze s. 690.
d. Z b o r o w, wieś na ter. par. Widawa, gdzie istnieje pryw. kaplica dworska s. 690.
e. Klasztor i kościół B e r n a r d y n ó w w mieście, fund. w r. 1638 przez dziedz. Wojciecha Widawskiego Wężyka s. 690.
— Podp.: pleb. Jana Gawełczyka, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., Feliksa Bartoszewskiego — komis. dóbr wid., burmistrza m. Widawy, Kamińskiego s. 690—691.

25. W y g i e ł z o w, wieś, wiz. 24 X 1811 s. 695—710:
— Kościół wyst. w r. 1796 nakł. Celestyna Gorczyckiego, sędz. ziem. sier. s. 695.
— Akta metrykalne spaliły się razem z plebanią ok. r. 1789 s. 701.
— Podp.: pleb. Franciszka Szaniawskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., kol. Józefa Taczanowskiego i Kamińskiego s. 710.

26. Z d o ń s k a W o l a, wieś, wiz. 4 X 1811 s. 713—728:
— Pierwszy kościół, jeszcze na ter. par. K o r c z e w, wyst. w r. 1599 s. 720.
— Kościół zbud. w r. 1780 przez dziedz. Feliksa Złotnickiego, łowcz. sier., dedyk. pw. Wniebowzięcia NMP s. 715.
— Podpisy: kom. Adama Wojciechowskiego, wiz., sekr., świeckich; pieczęcie lak.: par., kol. Stefana Złotnickiego, Kamińskiego s. 728.

II. D e k a n a t l u t o m i e r s k i s. 737—999:

1. B a ł d r z y c h ó w, wieś, wiz. 29 IX 1811 s. 741—763:
— Świątynia chrześc. miała tu wg trad. istnieć od r. 965! s. 741.
— Akt. kościół zbud. w r. 1491 Mikołaj Mszczuj, op. sul., który pw. św. Idziego op. kons. w 1527 sufr. gnieź. Jan z Businy s. 741, 743.
— Akta metrykalne od r. 1637 s. 748.
— Sumariusz dokumentów od r. 1471 s. 749.
— W l. 1505—1799 kościół par. w B. był jedn. klasztornym C y s t e r s ó w z Sulejowa, a od 1537 nosił tyt. p r e p o z y t u r y zak. s. 749, 750.
— Podpisy: prob. Konrada Sicińskiego, wiz., sekr., świeckich; pieczęcie lak.: par., urz. ekon. nar. Bałdrzychów?, Kamińskiego s. 763.

2. D o b r o ń, wieś, wiz. 25 IX 1811 s. 271, 368—369, 765—784:
— Par. nie tyle afil. co ink. do upos. kapituły w Łasku (dek. szad.).
— Kościół, zbud. w r. 1779 nakł. kap. kat. krak., pw. św. Wojciecha b. s. 765, 767.
— Podp.: kom. Walentego Marchwickiego, kan. łas., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., kol. St. Paul de Casa Franca, wójta gm. Dobroń, Kamińskiego s. 783—784.

3. G o r k a, wieś, wiz. 25 IX 1811 s. 791—805:
— Kościół, wyst. w r. 1679 przez kap. krak., kons. 6 X 1697 pw. św. Marcina b. i św. Marii Magdaleny sufr. pozn. Wierzbowski s. 791, 792.
— Akta metrykalne od r. 1580 s. 797.
— Podp.: pleb. Wojciecha Więcławskiego (dziek. lut.), wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., urz. ekon. nar. w Pabianicach, Kamińskiego s. 805.

4. Kwiatkowice, wieś, wiz. 26 IX 1811 s. 807—813:
   — Odpis tych akt przesłał w r. 1858 Kons. Kal. prob. Góreckiemu w Kwiatkowicach s. 807.
   — Kościół pw. św. Mikołaja b. i św. Doroty pm. s. 808.
   — Podp.: kom. M(ikołaja) Błędowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. Błędowskiego i Kamińskiego s. 813.
5. Lutomiersk, miasto, wiz. 26 IX 1811 s. 815—853:
   — Prepozytura par. z racji daw. kol. mansjonarzy i ołtarzystów s. 839.
   — Kościół par., zbud. wadliwie w r. 1781 nakł. kol. ks. Barbary z Duninów Sanguszkowej, marsz. W.Ks.Lit., pośw. w 1782 s. 817—819.
   — Akta metrykalne od r. 1680; starsze spaliły się w 1697 w czasie pogorzeli miasta i kościoła s. 830.
   — Sumariusz dokumentów: kośc. par. s. 831—834, mansjonarzy s. 834—835, bractw s. 835—839.
   a. Prepozytura szpit. eryg. 27 IV 1648 przez a-bpa M. Łubieńskiego. Kościół jej pw. św. Bartłomieja ap. uległ pożarowi, razem z miastem, 10 IV 1797 s. 852—853.
   b. Klasztor i kościół Reformatów w mieście, fund. w r. 1651 przez rodz. Grudzińskich s. 853.
   — Podp.: prep. Ignacego Domańskiego, kan. hon. uniej., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., m. Lutomierska, Kamińskiego s. 853.
6. Małyń, wieś, wiz. 28 IX 1811 s. 861—898:
   — Kościół, wyst. w r. 1752 star. prob. Stanisława Gajewskiego, kons. pw. św. Andrzeja ap. w r. 1791 bp Jan Dembowski, koad. kamien. s. 863.
   — Akta metrykalne od r. 1600 s. 874.
   — Podp.: pleb. Antoniego Kaczkowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., kol. Stefana Wituskiego, świad. Józefa Kokowskiego i Jana Przeniewskiego, wiz. Kamińskiego s. 898.
7. Męka, wieś, wiz. 2 X 1811 s. 903—912:
   — Kościół, fund. przez bpa krak. Trzebickiego, kons. w r. 1722 pw. św. Wojciecha b. sufr. gnieź. Kraszkowski s. 905.
   — Akta metrykalne od r. 1603 s. 908.
   — Podp.: kom. Wawrzyńca Wieczorkiewicza, kan. sier., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., urz. ekon. nar. w Męce, Kamińskiego s. 912.
8. Mikołajewice, wieś, wiz. 27 IX 1811 s. 915—924:
   — Odpis tych akt wyk. Kons. Kal. 8 II 1857 dla prob. w Mikołajewicach s. 915.
   — Kościół, kons. w r. 1725 pw. św. Piotra i Pawła ap. oraz Narodzenia NMP, przeb. w r. 1811 z fund. kol. Magdaleny Chabielskiej s. 916.
   — Podp.: pleb. Aleksandra Pajewskiego, wiz., sekr.; piecz. lak. par. i Kamińskiego s. 924.
9. Pabianice i Pabiianice, miasto, wiz. 23 IX 1811 s. 927—957:
   — Kościół, zbud. nakł. kap. krak. w r. 1588, kons. 15 X tr. pw. św. Mateusza ap. sufr. krak. Dębski s. 927, 929.
   — Akta metrykalne sprzed r. 1744 spaliły się w czasie pożaru plebanii s. 938.
   — Spis bogatej biblioteki kośc. par. s. 938—948.

— Dok. erek. wzgl. fund. par. z r. 1398 wpis. do akt Kons. Gnieź. pod d. 25 IV 1482 (wzm.) s. 948.
— Podp.: prob. Jana Szemberga, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., urz. ekon. nar. Pabianice, m. Pabianic, Kamińskiego s. 956—957.

10. Wierszchy, wieś, wiz. 30 IX 1811 s. 959—980:
— Kościół (po spaleniu się poprz. od pioruna) wyst. w r. 1725 star. pleb. Walentego Drogońskiego, kan. uniej., pośw. pw. św. Mikołaja b. s. 959, 960.
— Podp.: pleb. Placyda (Mateusza) Ślęczkiewicza, eks-dom., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., kol. M(arianny) Stamierowskiej, świad. Jana Jaraczewskiego, Kamińskiego s. 980.

11. Zadzim, wieś, wiz. 1 X 1811 s. 983—999:
— Prepozytura par. na podstawie erekcji s. 992.
— Kościół par., pw. św. Małgorzaty pm., zbud. w r. 1642 przez dziedz. Aleksandra z Otoka Zalewskiego s. 983, 984.
— Akta metrykalne od r. 1577 s. 990.
— Erekcja prepozytury i mansjonarii w Zadzimiu w r. 1643 przez a-bpa M. Łubieńskiego (reg. dok.) s. 991.
— Zgoda kr. Władysława IV w r. 1641 na ink. do prep. zadzimskiej par. Glinno z fil. Brodnia (reg. dok.) s. 991.
a. Zygry, wieś w par. Zadzim, gdzie w dobrach szamb. Cieleckiej wyst. nowy kościołek s. 999.
— Podpisy: prep. Izydora Dworzańskiego, wiz., sekr., świeckich; pieczęcie lak.: par., kol. Katarzyny Dąmbskiej, współkol. Rocha z Lubrańca Dąmbskiego, świad. Antoniego Pomian Łubieńskiego, wiz. Kamińskiego s. 999.

136

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 136.**

[2. Tyt. or.] Status ecclesiarum et beneficiorum in **Decanatibus Tussinensi** et **Radomscensi** Archidiaecesis Gnesnensis in visitatione generali authoritate et de mandato celsissimi, illustrissimi, rndsmi dni Jgnatij Nałęcz comitis Raczynski [277], principis archiepiscopi Gnesnensis, legati nati, administratoris Diaecesis Varsaviensis, Ordinum Aquilae Albae, Rubrae ac S-cti Joannis Hierosolymitani equitis, annis **1810** et **1811** per perillustrem, admodum rndum Michaelem Zdzenicki [278], canonicum Archicollegiatae Lanciciensis, praepositum Szadkoviensem visitatorem deputatum expedita, descriptus ac verificatus.

[3. Daty krań.] 1810—1812.

---

[277] Por. przyp. 269.

[278] Ks. Michał **Żdżenicki**, akt. prepozyt par. i dziekan w Szadku, kanonik łęczycki (*Schematyzm a-diec. gnież.* 1810 i n., nlb.— ADW: AAG. Wiz. 136.— Zob. przyp. 244 i 251).

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (38,9 i mniej × 24 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 1028; str. czyste: 2—4, 16—20, 22, 50—54, 80—82, 111—112, 129—130, 149—150, 152, 162, 184, 197—198, 200, 226, 238, 283, 295—296, 325—328, 352, 363—364, 386, 395—398, 400, 414, 422—424, 432—436, 438, 448—449, 456, 477—478, 487—488, 500—506, 519—520, 531—538, 564, 586, 588—590, 608—610, 612, 655—656, 658, 708—724, 742, 798—800, 802, 833—834, 842—844, 879—882, 900—908, 922, 952—958, 969—976, 988, 998, 1008, 1010, 1028.— Oprawa współcz. w półskórek, nosząca ślady złoc. nierównych brzegów, podnisz., w r. 1975 wyrep. Karty wyprost. i wyrep. Na grzbiecie 2 naklejki, z których na górnej mieści się skróc. tyt., a na dolnej syg. Kons. Kal.

[5. Syg. daw.] 195 (Inw. 1918, Chodyński.— № 28 (Spis 1857, Kons. Kal.).

[6. Uwagi] Dane ogólne, znajdujące się we wprowadzeniu do tej podserii akt, dotyczą także nin. księgi.— Tyt. or. rękopisu figuruje na s. 1, a syg. daw. na grzbiecie i 1 k. ochr.— Wizytacja ta, jak poprzednie, została przeprowadzona w formie odpowiedzi rządców kościołów na pytania z 10 lutego 1810 r. Dlatego jako współautorów akt wiz. kładę ich nazwiska w cz. B nin. pozycji.— Instrukcji wiz. do księgi nie wciągnięto.— Obowiązkiem lustratora i sekretarza wiz. było zweryfikowanie i uwierzytelnienie otrzymanej dokumentacji. Poza podpisami głównych beneficjatów w rękopisie figurują nazwiska innych osób duchownych oraz b. liczne świeckich, a także pieczęcie obydwu stanów, wzgl. reprezentowanych przez nich instytucji.— Wizytatorem obydwu dekanatów był znany z tytułu księgi i przypisu ks. M. Żdżenicki, a przybranym przez niego notariuszem ks. Jakub Stankiewicz, prob. par. Grabno w dek. szadkowskim, z reguły uwidaczniany na końcu poszcz. opisów.— Akta dek. tuszyńskiego znajdują się w księdze na s. 5—431, a radomszczańskiego na 437—1027.— Dokumentacja kolejnych parafii posiada numerację. Własną or. paginację mają akta par. Kamieńsk i preb. Strzałków w par. Radomsko. Sekretarz nie podpisał się na odpowiedziach par. Kamieńsk i Wielgomłyny (obie w dek. radoms.). W kilku parafiach, zwł. w dek. tusz., brak datacji w ogóle lub dziennej. Beneficjaci nie dali jej, gdyż nie wiedzieli, kiedy wizytator do nich zjedzie, a sekretarz Stankiewicz nie zadbał, ażeby ją wpisać.— Wśród treści aktualnej można zanotować fakt, iż kościół par. w Będkowie (dek. tusz.) jest pt. Narodzenia NMP, a za patrona ma św. Jana Chrzc. (s. 56). Ważniejsze biblioteki kościelne napotkano w Bogdanowie, dek. tusz. s. 91—92, oraz na ter. dek. radoms.: w Dąbrowie s. 493—494, Koniecpolu — bogata s. 674—690 (791 dzieł), Maluszynie s. 761—763 i Wielgomłynach (zasobna paulińska) s. 987—

997.— Z informacji o czasach daw. uwzględnię, jak zwykle, oficjałaty i konsystorze oraz wizytacje. Otóż o działaniu Kons. For. w Wolborzu w r. 1604 mówi się na s. 140, w r. 1621 — na 232, w 1674 — na 35.— O Kons. Okręg. Piotrkowskim wiadomo mi, że był od r. 1765 kontynuacją Wolborskiego. Tymczasem na s. 257 zapisano o fungowaniu konsystorza w Piotrkowie w r. 1686, na 206 — w 1687. Wobec tego w przyszłości wypadnie zbadać ewent. równoczesne istnienie obydwu tych instytucji.— O zaginionych aktach wizytacji a-diak. łęczyckiego w l. 1632—1633 (Krzęsciensciana) podano na s. 121, 813; w r. 1699 — na 72, 240; w r. 1717 — na 68, 114, 121; w r. 1754 — na 69; w r. 1779 przez kan. infl. Stanisława Kaszowskiego — na s. 70, 309, 366, 376 i przez bpa Garnysza na 121. W a-diak. kurzelowskim w r. 1659 (tamt. a-diak. Mikołaja Grzebińskiego) na s. 692, 813; w r. 1761 — na 765, 813; w r. 1779 — na s. 813.— Rękopis przekazano z Gniezna do Kalisza w r. 1822, a stamtąd przewieziono do Włocławka po 1885.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Dekanat tuszyński s. 5—431:

1. Bąkowa Gora, wieś, wiz. 4 XI 1810 s. 5—15:
   — Kościół pw. Trójcy Św. s. 6.
   — Podpisy: pleb. Walentego Kamockiego, wizytatora, sekretarza, świec.; pieczęcie lak.: 2 par. oraz Żdżenickiego s. 15.
2. Bęczkowice, wieś, wiz. XI 1810 s. 21—49:
   — Na s. 37 mówi się o fund. tej par. w r. 1324; w innej księdze pod r. 1312.
   — Kościół, wyst. w r. 1762 nakł. Jana Przerębskiego, kasz. spic., ded. pw. św. Andrzeja ap. s. 21, 23.
   — Akta metrykalne od r. 1627 s. 33—34.
   — Podp.: pleb. Piotra Zderkiewicza, wiz., sekr., świec.; piecz. lak. par. i Żdżenickiego s. 49.
3. Będków, miasteczko s. 55—79:
   — Wygasła prepozytura par. s. 68—69, 71.
   — Kościół par., zbud. w r. 1466 star. prep. Piotra Wspinka, kons. pt. Narodzenia NMP; patronem jego jest św. Jan Chrzc. s. 55, 56.
   — Akta metrykalne od r. 1696 s. 66.
   — Sumariusz dokumentów od r. 1461 s. 67—71.
   — Dekret Kurii Arcyb. w Łowiczu z 22 X 1770 ogłaszający obraz Matki Bożej w Będkowie jako łaskami słynący (reg. dok.) s. 69—70.
   a. Rosocha, wieś. Filia par. Będków z kościołem pw. św. Zygmunta kr. s. 79.
   — A-bp Łaski wciela (Piotrków, 23 IX 1523) parafię Rosocha (starszą) do par. Będków (reg. dok.) s. 67.
   — Podp.: prep. Mikołaja Drużbackiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. Żdżenickiego s. 79.
4. Bogdanow, wieś, wiz. 13 XI 1810 s. 83—110:
   — Kościół par. pw. Trójcy Św. s. 85.

— W r. 1597 kościół w Bogdanowie zabrali a r i a n i e, którzy przebywali tu do r. 1616. Ośrodek par. przeniósł się wtedy do P o s t ę k a l i c s. 103—105.
— Biblioteka kościelna (32 dzieła) s. 91—92.
a. P o s t ę k a l i c e, wieś w par. Bogdanów, posiadająca kaplicę publ. s. 109—110. Opis stronniczy — zob. niżej nr 5.
b. P a r z n o w i c e, wieś na ter. par. Bogdanów, gdzie we dworze Pawła Biernackiego, kasz. sier., istnieje kaplica pryw. s. 110.
— Podp.: pleb. Franciszka Drozdowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par. i Żdżenickiego s. 110.

5. P o s t ę k a l i c e, wieś s. 113—129:
— Kościół fund. w r. 1597 przez dziedz. Krzysztofa Postękalskiego s. 113, 121; kons. pw. św. Fabiana i Sebastiana mm. s. 114; będący par. w l. 1597—1616 s. 103, ink. do Bogdanowa w 1649 (reg. dok.) s. 103, 109, 121; usamodzielniony od niego w r. 1779 s. 102, 103, 109, 121; kan. nie będący po raz wtóry parafią s. 122.
— Podp. zast. kap. Jacka Kuźmickiego, bern., wiz., sekr., świec.; piecz. lak.: kościoła w P., zast. kol. Jana Podgórskiego i Żdżenickiego s. 128.

6. D ł u t o w, wieś s. 131—148:
— Kościół, zbud. w r. 1541 nakł. kap. krak., pw. Trzech Króli s. 131, 132.
— Akta metrykalne od r. 1653 s. 139.
— Reg. dok. erek. par. z r. 1540 s. 140.
— Podp.: kom. Aleksandra Pajewskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par. i Żdżenickiego s. 148.

7. G o m o l i n, wieś, wiz. 16 XI 1810 s. 151—160:
— Kościół, wyst. w r. 1619 nakł. Mikołaja z Tarnówki Tarnowskiego, podst. gost., kons. pw. św. Mikołaja b. s. 153.
— Podp.: pleb. Jana Kowalewskiego, wiz., sekr., świec.; piecz. lak. par. i Żdżenickiego s. 160.

8. G o r z k o w i c e, wieś s. 161—183:
— Kościół, fund. w r. 1772 przez dziedz. Franciszka Zarembę, cześ. piotr., kons. pw. św. Katarzyny pm. w 1773 bp Kozierowski s. 161, 163.
— Akta metrykalne starsze od r. 1726 uległy pożarowi w 1785 s. 171—172.
— Podp.: pleb. Kazimierza Tymińskiego, wiz., sekr., świec.; piecz. lak.: par., kol. Stanisława Zaremby i Żdżenickiego s. 183.

9. K u r o w i c e, wieś s. 185—193:
— Kościół pw. Trójcy Św., zbud. nakł. kap. krak. w r. 1635 s. 185, 186.
— Reg. dok. erek. par. z 21 V 1635 s. 190.
— Podp.: pleb. Józefa Miniszewskiego, k(an.) ł(ęcz. i wolb., dziek. tusz.), wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. Miniszewskiego i Żdżenickiego s. 196.

10. M i e r z y n, wieś, wiz. 27 X 1810 s. 199—214:
— Kościół pw. św. Mikołaja b. s. 201.
— Akta metrykalne od r. 1569 s. 205.
— Podp.: pleb. Franciszka Zader'a, kol., wiz., sekr.; piecz. lak.: Zader'a, dziedz. Juliana Malczewskiego, Żdżenickiego s. 214.

11. M i l e j o w, wieś s. 215—225.
— Par. ink. w r. 1482 do op. witowskiego Norbertanów s. 219, 220; w księdze: kościół par. filialny s. 215; na tej podstawie posiada tyt. p r e p o z y t u r y s. 220.

— Kościół kons. w r. 1792 przez bpa Dembowskiego pw. św. Marii Magdaleny s. 216.
— Sumariusz dokumentów od r. 1282 s. 219—220.
— Podp.: prep. W(ojciecha) Kamińskiego, o(p.) w(it.), wiz., sekr.; piecz. lak. Kamińskiego i Żdżenickiego s. 225.

12. Moszczenica, wieś, wiz. 18 X 1810 s. 227—237:
— Kościół, pw. św. Krzyża, fund. przez dziedz. Stanisława Nałęcz Małachowskiego s. 227, 228, 233.
— Podp.: pleb. Jana Gawełczyka, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Gawełczyka, zast. kol. Szymona Polkowskiego, Żdżenickiego s. 236.

13. Piotrkow, miasto, wiz. 21 X 1810 s. 239—284:
— Podupadła prepozytura par. Nie istnieją już w niej: kol. wikariuszy s. 266, obydwa kol. mansjonarzy: kościoła (eryg. w r. 1578 s. 249) i kaplicy św. Krzyża; funguje nadal kilka altarii s. 267—271.
— Kościół par. pw. św. Jakuba ap. i św. Stanisława b. s. 240.
— Akta metrykalne od r. 1627 s. 247.
— Obszerny sumariusz dokumentów od r. 1373 s. 248—259.
a. Prepozytura szpitalna upadła w r. 1795 s. 272—273.
b. Kościołek „Panny Maryi na Przedmieściu Krakowskiem", fund. w r. 1373 przez Jana Kmitę, star. sier. s. 259, 274—275.
c. Byki, wieś w par. Piotrków, mająca kaplicę pryw. we dworze s. 276.
d. Kolegium Pijarów s. 276.
e. Klasztor Dominikanów s. 276.
f. Konwent Franciszkanów s. 276.
g. Klasztor Bernardynów s. 276.
h. Konwent Dominikanek s. 276.
— Podp.: kom. Wojciecha Baranowskiego, pij., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. Baranowskiego (mon.) i Żdżenickiego, tusz. burm. m. Piotrkowa s. 276.
— Skarga piotrkowian z 23 XII 1810 do a-bpa Raczyńskiego na pełniących duszp. Pijarów s. 279—282, 284. Podp. s. 282, piecz. lak. par. s. 284.
— Odpowiedź dana a-bpowi (Piotrków, 13 II 1811) przez pij. Baranowskiego s. 277—278.

14. Raczno, wieś, wiz. 30 X 1810 s. 285—294:
— Kościół kons. w r. 1725 pw. św. Stanisława b. s. 286.
— Akta metrykalne od r. 1640 s. 288.
— Podp.: pleb. Grzegorza Rzewuskiego (prep. radoms.), wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Rzewuskiego?, zast. kol. (F.) Moszyńskiego, Żdżenickiego s. 294.

15. Rosprza, miasto s. 297—324:
— Kościół, fund. w r. 1768 przez dziedz. Szymona na Kościelnych Zarembach Zarembę, kasz. sier., kons. pw. Nawiedzenia NMP, św. Bartłomieja ap. i św. Wojciecha b. 19 X 1777 bp Kozierowski s. 297—298.
— Akta metrykalne od r. 1660 s. 305.
a. Kisiele, wieś na ter. par. Rozprza, gdzie od lat 24 wygasł indult dla kaplicy pryw. s. 324.
b. Wilkoszewice, wieś w par. Rozprza, w której od l. 24 wygasło pozwolenie dla tamt. kaplicy dworskiej s. 324.

c. Gieski, wieś na ter. par. Rozprza, gdzie luteranie założyli własny cmentarz s. 324.
— Podp.: pleb. Pawła Radeckiego, wiz., sekr., świec.; piecz. lak. par. z r. 1700 i Żdżenickiego s. 324.

16. Rzgów, miasteczko, wiz. 18 XI 1810 s. 329—350:
— Kościół pw. św. Stanisława b. s. 330.
— Akta metrykalne od r. 1644 s. 337.
— Kop. dok. fundacji wzgl. erek. par. w aktach kap. krak. pod d. 4 II 1469 s. 338.
— Podp.: pleb. Walentego Tomaszewskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Tomaszewskiego (mon.), dzierż. Wernera (mon.), Jana Maniszewskiego?, Żdżenickiego s. 349—350.

17. Srocko, wieś, wiz. 13 X 1810 s. 351—362:
— Kościół pw. św. Benedykta op. s. 353.
— Akta metrykalne „od lat 200" s. 356.
a. Żuromin, wieś w par. Srocko, posiadająca kaplicę pryw. z wygasłym indultem s. 362.
b. Brzoza, wieś na ter. par. Srocko, gdzie we dworze istnieje kaplica pryw. bez indultu s. 362.
— Podp.: pleb. Jana Larysy Zdanowskiego, k(an.) smol., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. Żdżenickiego s. 362.

18. Sulejow, miasteczko, wiz. 24 X 1810 s. 365—394:
— Kościół par. kons. 14 IX 1748 przez bpa łuc. Kobielskiego pw. św. Floriana m. s. 366.
a. Opactwo Cystersów znajduje się na ter. diec. kieleckiej s. 376—377.
b. Kościołek pw. św. Stanisława b. s. 384—385.
— Podp.: pleb. Antoniego Szemiot, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., burm. m. Sulejowa, Żdżenickiego s. 385.
— Nuncj. F.M. Saluzzo powtarza (Warszawa, 10 V 1791) dokument pap. Piusa VI (Rzym, 12 IV 1782), którym tenże potwierdza inkorporację par. Sulejów tamt. opactwu Cystersów, nadaną mu (Skierniewice, 4 IX 1778) przez a-bpa Ostrowskiego s. 387—394.

19. Tuszyn, miasteczko, wiz. 10 X 1810 s. 399—421:
— Z par. tuszyńskiej powstały rzgowska i dłutowska s. 405. Pewnie z tego powodu schematyzmy nazywają proboszcza prepozytem.
— Kościół, stojący we wsi Tuszynek, pw. św. Witalisa m., zbud. w r. 1808 star. prob. Wojciecha Jasińskiego s. 401.
— Akta metrykalne od r. 1583 s. 404.
a. Gorki, wieś w par. Tuszyn, mająca kaplicę (przyp. publ.) s. 411.
b-c. Kaplice pryw. w dwóch wsiach, których nazw nie pod., od 8 lat bez indultów s. 411.
— Podpisy: pleb. Wojciecha Jasińskiego, kan.reg.lat., wiz., sekr., świeckich; pieczęcie lak.: nie ziden. i Żdżenickiego s. 412.
— „Inwentarz kościoła parafialnego tuszyńskiego [...] przy tradycyi probostwa wjx. Woyciechowi Jasinskiemu dnia 1-go sierpnia 1800 roku opisany" s. 413—421.— Jest to kop. nru 26 z syg. 131.

II. Dekanat radomszczański s. 437—1027:

1. Borzykowa i Borzykowo, wieś, wiz. 21 V (1811) s. 439—454:
   — Kościół pw. św. ap. Piotra i Pawła s. 440.
   — Akta metrykalne od r. 1678 s. 445.
   a. Borzykowo — kościołek w polu pw. św. Mikołaja b. s. 453.
   — Podpisy: kom. Franciszka Jankowskiego, prob. par. Kobiele i dziek. radoms., wiz., sekr., świeckich; pieczęcie lak.: kol. A. Starczewskiej, gm. Borzykowa i Żdżenickiego s. 453—454.
2. Chełmo, wieś, wiz. 4 VI 1811 s. 455—476:
   — Sekr. wiz. zapisał błęd.: Chełmno s. 455.
   — Parafia z tyt. prepozytury na mocy erekcji (przyp. *Liber benef.* Łaskiego) s. 464.
   — Kościół pw. św. Mikołaja b. s. 457.
   — Akta metrykalne od r. 1606 s. 462.
   a. Rudka, wieś na ter. par. Chełmo, gdzie w pałacu Ostrowskich znajduje się kaplica pryw. s. 476.
   — Podp.: wik. Józefa Kowalewskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. kol. Skórzewskich s. 476.
3. Cielętniki, wieś, wiz. 23 V 1811 s. 479—486:
   — Kościół pw. Przemienienia Pańskiego, wyst. w r. 1742 nakł. dziedz. Sebastiana Bystrzonowskiego s. 480.
   — Dok. fund. wzgl. erek. par. z r. 1742 s. 483.
   — Podp. kom. Sebastiana Rączkowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. komis. dep. Antoniego Kiersnowskiego i Żdżenickiego s. 486.
4. Dąbrowa, wieś, wiz. 26 V 1811 s. 489—499:
   — Kościół, zbud. nakł. Stanisława Dąbrowskiego, a-diak. gnieź., pw. św. Jakuba ap. s. 490.
   — Spis książek biblioteki kościelnej s. 493—494.
   — Podp.: pleb. D.F. Piotrowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: kol. Stanisława hr. Męcińskiego, ks. Piotrowskiego, gm. Dąbrowa, Żdżenickiego s. 499.
5. Dmenin, wieś, wiz. 12 V (1811) s. 507—518:
   — Kościół par. kons. w r. 1748 przez bpa łuc. Kobielskiego pw. św. Szymona i Judy ap. s. 508.
   — Akta metrykalne od r. 1619 s. 513.
   a. Bugaj, wieś w par. Dmenin, posiadająca kościołek pw. św. Leonarda op. s. 517.
   — Podp.: pleb. Adama Jurkowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. par., lak. kol. Jana Turskiego i Żdżenickiego s. 517—518.
6. Dobryszyce, wieś, wiz. 10 VI 1811 s. 521—530:
   — Kościół pw. św. Bartłomieja ap. s. 522.
   — Akta metrykalne od r. 1607 s. 524.
   — Podp.: prob. Stanisława Kolumny Walewskiego, wiz., sekr. świeckich; piecz. lak. Walewskiego i Żdżenickiego s. 530.
7. Gidle, wieś, wiz. 30 V 1811 s. 539—563:
   — Pierwszy kościół wyst. wg trad. w r. 1059, odn. w 1768; pw. św. Marii Magdaleny s. 539, 540.
   — Sumariusz dok. par. s. 547—555.

— Dok. erek. Kartuzów z r. 1642 wpis. do akt Kons. Łow. pod d. 4 V tr. s. 548—549.
— Kościół w Pławnie prob. nazywa nadal filialnym s. 563.
a. Konwent Dominikanów s. 563.
b. Klasztor Kartuzów s. 563.
— Podp.: pleb. Kajetana Turowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. urz. stanu cyw. w Gidlach i wsi Gidle; lak. Turowskiego (mon.) i Żdżenickiego s. 563.

8. Kamieńsko, miasto, wiz. 10 V 1811 s. 565—587:
— Wygasła prepozytura par. s. 576, 583.
— Kościół par. pw. św. ap. Piotra i Pawła s. 566.
— Akta metrykalne od r. 1604 s. 575.
— Dok. fund. kol. mansjonarzy z r. 1540 (reg.) s. 575.
a. Gorzędow, wieś w par. Kamieńsk, posiadająca kaplicę publ. s. 585.
— Podp.: prep. Mikołaja Lefranc — dziek. brzeź., wiz., świeckich; piecz. tusz, par. i m. Kamieńska; lak. dziedz. Al. z Będkowa Spinka i Żdżenickiego s. 585.
— Dok. instytucji ks. Lefranc na prob. kamieńskie w r. 1808. Podpisy i piecz. tusz. m. Kamieńska s. 587.

9. Kłomnice, wieś, wiz. 28 V 1811 s. 591—611:
— Kościół par., zbud. w r. 1789, kons. pw. Trójcy Św. i św. Marcina b. 25 X 1801 bp Kosmowski s. 592.
a. Garnek, wieś na ter. par. Kłomnice, mająca kościołek lub kaplicę publ. s. 605—611:
— A-bp Raczyński — przez Kons. Łowicki (Łowicz, 19 VI 1810) — powstrzymuje dysmembrację parafii Garnek z kłomnickiej (kop.) s. 607.
— Podp.: pleb. Juliana Waśniewskiego, wiz., sekr., świeckich; po dwie piecz. lak.: Waśniewskiego, kol. Marcelego Gogolewskiego i Żdżenickiego s. 604, 611.

10. Kobiele, wieś, wiz. 1 VI 1811 s. 613—640:
Uwaga. Początek i koniec dokumentacji na s. 613.
— Kościół, wyst. w r. 1785 star. prob. Piotra Zawodzińskiego, kons. pw. św. Marcina b. w 1786 bp Kozierowski s. 614.
— Akta metrykalne starsze od r. 1755 spaliły się razem z plebanią s. 622.
— Podp.: pleb. Franciszka Jankowskiego — dziek. radoms., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Jankowskiego, kol. Stanisława Tymowskiego i Żdżenickiego s. 613.

11. Kodrąb, wieś, wiz. 14 V 1811 s. 641—654:
— Kościół pw. św. Jadwigi ks. i św. Małgorzaty pm. s. 642.
— Akta metrykalne od r. 1616 s. 647.
— Podp.: pleb. Marcina Mirowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. par. oraz lak. kol. Franciszka Kamockiego i Żdżenickiego s. 654.

12. Koniecpol, miasto, wiz. 25 V 1811 s. 657—707:
— W r. 1544 prawa parafialne i kol. mansjonarskie (prepozytura) zostały przeniesione z kościoła w Chrząstowie do kośc. w Koniecpolu. Kościół chrząstowski stał się filią Koniecpola. Od r. 1805 kościół w Chrząstowie znalazł się w diec. kieleckiej s. 692—693.
— Kościół w Koniecpolu, fund. w r. 1644 przez het. w. kor. Stanisława

Koniecpolskiego, kons. tr. pw. Trójcy Św. a-bp M. Łubieński s. 659—660.
— Bogaty wystrój kościoła i zakrystii s. 661—673.
— Akta metrykalne od r. 1598 s. 674.
— Katalog biblioteki kościelnej (791 dzieł) s. 674—690.
— Po III rozbiorze kraju proboszcz koniecpolski musiał wydać władzom austriackim archiwalia dot. par. Chrząstów s. 692—693.
— Podp.: prep. S(zymona) Kozielskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Kozielskiego, kol. Teresy z Czapskich Potockiej, m. Koniecpola, Żdżenickiego s. 707.

13. Krempa, wieś, wiz. 8 VI 1811 s. 725—741:
— Kościół pw. św. Urszuli pm. i Towarzyszek s. 626.
— Podp.: wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. gm. Woźniki, lak. kol. Łempickich i Żdżenickiego s. 741.

14. Maluszyn, wieś, wiz. 19 V 1811 s. 743—797:
— Pierwszy kościół par. fund. w r. 1562 dziedz. Paweł Pukarzewski s. 743. Dok. wpis. do akt Kons. Kurz. s. 763. Obec. kościół par., zbud. w l. 1777—1787 star. prob. Jakuba Kochankiewicza i Eleuterego Miechowicza, pośw. 27 XII 1787 pw. Podwyższenia Krzyża św. i św. Mikołaja b. s. 744.
— Akta metrykalne od r. 1633 s. 761.
— Katalog książek pozostałych po ks. Miechowiczu (39) s. 761—763.
a. Prebenda z kościołkiem pw. św. Barbary pm., fund. w r. 1756 nakł. prob. Konstantego Jankowskiego, kons. 2 IX 1765 przez bpa Kozierowskiego s. 779—793:
— Dok. fund. kościołka czy prebendy wciąg. do akt. Kons. Kurz. pod d. 8 II 1757 s. 786.
— Podp.: pleb. Mateusza Ligurowicza, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. kol. Wojciecha Korabity Ostrowskiego i Żdżenickiego s. 797.

15. Niedospielin, wieś, wiz. 18 V 1811 s. 801—832:
— Kościół, zbud. w r. 1773 nakł. dzierż. Kazimierza Czaplickiego, kons. w 1776 pw. św. Katarzyny pm. i św. Kazimierza kr. przez bpa Kozierowskiego s. 801, 803.
— Akta metrykalne od r. 1647 s. 810.
— Podp.: kom. Zygmunta Frasunkiewicza, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: Józefa Skąpskiego, del. kol. Józefa Wężyka, ks. Frasunkiewicza i Żdżenickiego s. 832.

16. Pławno, miasto, wiz. 30 V 1811 s. 835—841:
— Kościół spalił się 11 VI 1810 s. 836.
— Dok. erekcyjny par. z 26 VIII 1613 wpis. do akt Kons. Łow. s. 838.
— Podp.: pleb. Wojciecha Adamskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz.: tusz. m. Pławna (odwr.) oraz lak. ks. Adamskiego i Żdżenickiego s. 841.

17. Radomsko i Radomsk, miasto, zmien. prepozytura par. (s. 859), wiz. 17 IX 1812 s. 845—937:
— Kościół par. pw. św. Lamberta b. s. 846.
— Sumariusz dokumentów par. s. 857—859:
— Kopiarz dok. ołtarza i bractwa św. Anny s. 857—858.
— Reg. dok. erek. prepozytury szpit. Św. Ducha z 11 VI wzgl. VII 1524 s. 858, 887.
— Tablica fundacji i obligacji duszp. s. 862—864.

— Altarie (4) s. 868—873 i bractwa — konfraternie (4) s. 873—876.
a. Klasztor Franciszkanów Konw. s. 877.
— Podp.: adm. Mikołaja Lefranc, jedn. dziek. brzeźn., wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. burm. m. Radomska; lak. ks. Lefranc i Żdżenickiego s. 878.
b. Prepozytura (s. 890) szpitalna z kościołem pw. Św. Ducha i św. Walentego m. (s. 883, 884), wiz. 17 IX 1812 s. 883—899:
— Sumariusz dok. prep. szpit. s. 887—890.
— Podp.: prep. Wal(entego) Dąbrowskiego, ks. Lefranc, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. burm. m. Radomska oraz lak.: ks. Dąbrowskiego, ks. Lefranc, Żdżenickiego s. 899.
c. Prebenda z kościołem pw. św. Marii Magdaleny na przedmieściu s. 909—920:
— Sumariusz dokumentów prebendy s. 912—914, 917.
— Podp.: kom. Fran(ciszka) Jankowskiego — dziek. radoms., ks. Lefranc, wiz., sekr.; piecz. lak. ks. Jankowskiego, ks. Lefranc i Żdżenickiego s. 920.
d. Strzałków, wieś w par. Radomsko. Prebenda z kościołem pw. Nawiedzenia NMP, wiz. 15 IX 1812 s. 921—937:
— Or. dokumenty prebendy przejął w r. 1794 rząd pruski s. 930, 931—932.
— Sumariusz dok. prebendy s. 930—931:
— Reg. dok. fundacyjnego prebendy z 30 IX 1411, wciąg. pod d. 8 VII 1515 do akt Kons. Gnieź. a 7 I 1784 — Kons. Łow. s. 930.
— Podp.: dziek. Jankowskiego (preb. jest bp Zachariasiewicz), ks. Lefranc, wiz., sekr., świec.; piecz. tusz. wójta gm. Gidle oraz lak.: ks. Jankowskiego, ks. Lefranc i Żdżenickiego s. 937.
18. Rzujowice, wieś, wiz. 16 V 1811 s. 941—951:
— Kościół par. pw. św. Michała arch. s. 942.
a. Przerębie, wieś na ter. par. Rzejowice, posiadająca kaplicę pryw. we dworze s. 951.
— Podp.: wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. dzierż. Michała Dorożyńskiego i Żdżenickiego s. 951.
19. Soborzyce, wieś, wiz. 24 V 1811 s. 959—968:
— Kościół, wyst. w r. 1730 star. prob. Karola Węglińskiego, kons. w 1765 pw. św. Urszuli pm. przez bpa Kozierowskiego s. 960.
— Podp.: pleb. Antoniego Mijalskiego, wiz., sekr., świec.; piecz. lak. Jana Orłowskiego — del. kol. i Żdżenickiego s. 968.
20. Wielgomłyny oraz Wielkomłyny i Wielkomłyn, wieś, wiz. 18 V 1811 s. 977—997:
— Kościół klasztorny Paulinów i zarazem parafialny, którego wezw. nie pod.
— Akta metrykalne od r. 1667 s. 982.
— „Opis książek w Bibliotece Klasztoru Wielgomłyńskiego znayduiących się" (nie num.) s. 987—997.
— Podp.: przeora i pleb. Bartło(mieja) Rubiszewskiego, wiz., świeckich; piecz. lak.: Józefa Skąpskiego — zast. kol., Rubiszewskiego i Żdżenickiego s. 986.
21. Grzymalina Wola i Wola Grzymalina, wieś, wiz. 12 VI 1811 s. 999—1108:

— Kościół pw. św. Jana Chrzc. s. 1000.
— Starsze akta metrykalne spaliły się ok. r. 1746 razem z plebanią s. 1001.
— Podp.: pleb. Melchiora Marcina Rydzykowskiego, wiz., sekr., piecz. lak. Żdżenickiego s. 1004.
— Sprzeciw. kol. B. Tarnowskiego (z 9 VII 1811) odnośnie opisu s. 1005—1006. Piecz. lak. Tarnowskiego (2 cz.) s. 1008.

22. Żytne, wieś, wiz. 22 V 1811 s. 1009—1027:
— Kościół, fund. w r. 1593 przez dziedz. Jana Bilskiego, kons. 11 X 1717 sufr. włoc. Bardziński, a odb. w 1805 kol. Jacek Siemieński, chor. sier. s. 1111.
— Sprostowanie kol. Siemieńskiego (17 V 1811) co do pewnych części akt s. 1026—1027.
— Podpisy: kom. Józefa Kowale(w)skiego, wiz., sekr., świeckich; pieczęcie lak.: ks. Kowalewskiego, Siemieńskiego i Żdżenickiego s. 1027.

137

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 137.**

[2. Tyt. or.] Status ecclesiarum et beneficiorum in **Decanatibus Varthensi** et **Uniejoviensi** Archidiaecesis Gnesnensis jn visitatione generali authoritate et de mandato celsissimi, jllsmi, rndsmi dni Jgnatij Nałęcz comitis Raczynski [279], principis archiepiscopi Gnesnensis, legati nati, administratoris Diaecesis Varsaviensis, Ordinum Aquilae Albae, Rubrae ac S. Joannis Hierosolymitani equitis, annis Dni **1811** et **1812** per perillustrem adm. rndum Stanislaum Kostka Podbowicz [280], utriusque juris doctorem, Ecclesiarum Collegiatarum Siradien[sis] praepositum, Calissien[sis] custodem et Consistorij judicem surrogatum, visitatorem generalem deputatum expedita, descriptus ac verificatus.

[3. Daty krań.] 1810—1812.

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (37,5 i mniej × 24,7 i mniej cm).— Stron (świeżo policzb.) 1478; ze s. 916 przejście na 919; str. czyste: 2, 4, 54, 58—60, 62, 88, 124, 126—130, 134, 137—138, 170—171, 174, 196, 203—204, 219—220, 244, 249, 252—253, 256, 292, 296—297, 300, 302—306, 517—522, 548, 553, 556, 559—560, 584, 586, 619—620, 636, 638—640, 645—648, 666, 668—670, 673—674, 676—678, 703—705, 726—727, 730, 733—734, 756, 774, 780—783, 786, 789—790, 815—818, 860, 879—880, 908, 922—925, 928, 930, 932, 941—942, 975, 978, 1026—1030, 1042, 1046, 1049—1050, 1053—1054, 1087—1102, 1104, 1123—1124, 1150—1152, 1154,

---

[279] Por. przyp. 269.

[280] Ks. Stanisław Kostka **Podbowicz**, dr ob. prawa, akt. prepozyt kol. sieradzkiej a kustosz kapituły i surogat konsystorza w Kaliszu, jedn. prep. par. Skalmierzyce. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1810 i n., nlb.— ADW: AAG. Wiz. 137).

1174, 1176, 1214, 1218, 1220—1223, 1226—1228, 1230, 1248, 1292, 1314—1316, 1338, 1342, 1345—1346, 1350, 1358, 1360—1362, 1376, 1395—1396, 1406, 1408, 1418, 1420, 1424, 1442, 1449—1452, 1474, 1476—1478.— Oprawa współcz. w półskórek, ze śladami złoc. nierównych brzegów, podnisz., w r. 1975 wyrep. Karty wyprost. i gruntownie wyrep., szczeg. mocno uszk. par. Wartkowice (s. 523—540). Na grzbiecie 2 naklejki, z których na górnej znajduje się skróc. tyt., a na dolnej syg. Kons. Kal.

[5. Syg. daw.] 198 (Inw. 1918, Chodyński).— № 27 (Spis 1857, Kons. Kal.).

[6. Uwagi] Spostrzeżenia ogólniejszej natury mieszczą się we wprowadzeniu do tej podserii akt.— Tyt. or. księgi znajduje się na s. 1, a syg. daw. na grzbiecie i 1 k. ochr.— Wizytacja nin., jak poprzednio opisane, została przeprowadzona w formie pisemnych odpowiedzi rządców kościołów i beneficjów na drukowane artykuły ogólne z 10 lutego 1810 r., a kolegiat uniejowskiej i sieradzkiej (w dek. warckim) ponadto na podstawie uzupełniających pytań wspom. instytucji z tegoż dnia. Z tego względu nazwiska proboszczów, jako współautorów dokumentacji wiz., znajdują się w cz. B repertoriowanej księgi.— Oprócz podpisów głównych beneficjatów w aktach figurują jeszcze nazwiska innych osób duchownych i liczne świeckich, jak również pieczęcie osób i instytucji obydwu stanów.— Obowiązkiem wizytatora i sekretarza było tylko porównanie stanu rzeczy z opisem i uwierzytelnienie dokumentacji.— Wizytatorem obydwu dekanatów był znany z tytułu rękopisu i odnośnika prał. S. Podbowicz, który miał do pomocy aż trzech notariuszy uwidocznionych w aktach. Pierwszym z nich był ks. Franciszek Bonawentura Piasecki pleban par. Rososzyca i not. dek. kal., który towarzyszył lustratorowi w części parafii dek. uniej., łącznie z tamt. kolegiatą. Zastępował go kilka razy ks. Łukasz Bęczkowski, proboszcz par. Chwalborzyce w dek. uniej., podpisany na końcu dokumentacji par. Drużbin, Grodzisko, Niemysłów, Pęczniew i Świnice (wszystkie w dek. uniej.). Natomiast spośród 24 parafii dek. warckiego aż w 19 (Brzeźnio, Godynice, Burzenin, Charłupia W., Charłupia M., Chojne, Dąbrowa W., Jeziorsko, Kamionacz, Kliczków M., Miłkowice, Sieradz, Skęczniew, Spicimierz, Stolec, Tubądzin, Wągłczew, Warta i Wróblew) sekretarzował nie znany bliżej ks. Jakub Kukiewicz. W par. Uników dek. warc. oraz w par. Niewiesz, Siedlątków, Wartkowice, Brodnia i Glinno dek. uniej. nie podpisał się żaden notariusz. W pozostałych trzech par. dek. warc. asystował Podbowiczowi ks. Piasecki.— Odwrotnie do brzmienia tytułu, a zgodnie ze skróc. napisem na grzbiecie księgi i alfabetem, w rękopisie na pierwszym miejscu znajdują się akta dek. uniejowskiego s. 3—674, razem z tamt.

kolegiatą (s. 301—516), a dopiero po nich dek. warckiego s. 675—1475, wraz z kolegiatą w Sieradzu (s. 1055—1122).— Odpowiedzi parafii w dek. warckim są ponumerowane wg czasu weryfikacji akt przez wizytatora. Nie są one w księdze honorowane, albowiem potem ułożono je tam alfabetycznie.— Własną, or. paginację posiadają w rękopisie akta par. Drużbin, Grodzisko, Siedlątków, Świnice, Uniejów (aż 206 stron), Wielenin — na ter. dek. uniej. oraz Uników w dek. warc.— Lustracja odbyta przez Podbowicza jest najobszerniejszą z całej tej grupy dekanalnej. Wpłynęło na to zamieszczanie przez zarządców kościołów dla ogółu parafii odpisów z *Liber beneficiorum* Łaskiego, państwowej klasyfikacji beneficjów z l. 1787—1790 i redukcji ciężarów duszpasterskich, przeważnie z r. 1782. Księga zweryfikowana przez Podbowicza należy też do najpoprawniej sporządzonych pod względem formalnym. Chyba nie z winy wizytatora proboszczowie przygotowali ciążące na nich akta zasadniczo niestarannie, wskutek czego rękopis posiada postać raczej brulionu, chociaż nim nie jest.— Ale i tutaj nie wpisano pytań wizytacyjnych, a do elementów formalnych lustracji można jedynie zaliczyć akty rozpoczęcia wizytacji kolegiat w Uniejowie (s. 307—310) i Sieradzu (s. 1055—1056).— Sygnatura nin. wyróżnia się spośród podobnych sobie faktem posiadania akt aż dwu kolegiat, obu jednak drugorzędnych w okresie odbywania tej lustracji. Zwłaszcza sympliczną była kolegiata w Sieradzu, a Podbowicz został jej prepozytem dopiero po jej zwizytowaniu.— Wypadnie również podkreślić fakt zlustrowania przez wspom. wizytatora obydwu dziekanów — uniejowskiego M. Obrokczyńskiego w Drużbinie (s. 89—92) i warckiego J. de Sotro w Stolcu, chociaż dokumentacji z tych drugich odwiedzin, mimo obietnicy (s. 1207), w księdze nie znajdujemy.— Spośród treści tej pozycji trzeba wymienić zapiskę o spaleniu się biblioteki kapitulnej w Uniejowie, przyp. w r. 1633 (s. 427), wspomnienie o zasobnej, lecz nie mającej katalogu, bibliotece kolegiackiej w Sieradzu (s. 1064) oraz o nie numerowanym spisie książek kościoła w Stolcu (s. 1188—1190).— Przypominając czytelnikom, że ogół duchowieństwa tego czasu *Liber beneficiorum* Łaskiego uważa za wizytację kan., pragnę jednocześnie zasygnalizować zapiski o zaginionych aktach wizytacji archidiakonatu uniejowskiego, odbytej w r. 1668 przez Sebastiana z Dobrej, prał. dziek. i of. uniej. (s. 685), oraz lustracji gen., przeprowadzonej na tymże terytorium przez kan. Jana Mlickiego w r. 1753 (s. 229).— Księga wydana w r. 1822 przez Gniezno do Kalisza, została po 1885 sprowadzona do Włocławka, gdzie pod koniec XIX w. ks. S. Chodyński zaopatrzył ją (na s. 3) w niestaranny wykaz parafii obu dekanatów, rozumie się bez podania stron.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Dekanat uniejowski s. 3—672:

1. Chwalborzyce, wieś, wiz. 13 VII 1811 s. 5—61:
   — Kościół pw. św. Marcina, b., zbud. w r. 1767 nakł. kol. Antoniego i Marianny z Przeradzkich Morawskich (po spaleniu się poprz. w 1766) s. 6.
   — Podpisy: pleb. Łukasza Bęczkowskiego, wizytatora, sekretarza, świeckich; pieczęcie lak.: par., 2 Podbowicza, dziedz. w. Chorzepin Chryzostoma Orzechowskiego, współkol. B. Domańskiego s. 49—50.
   — Kop. *Liber benef.* Łaskiego odnoś. Chwalborzyc, wyk. z odp. z 3 I 1719 s. 51—53.
   — Pismo B. Domańskiego do wizytatora (Chwalborzyce, 14 VII 1811) w sprawie par. s. 55—56, 61.
   — Odpowiedź a-bpa Raczyńskiego (Ciążeń, 2 II 1810) na list dziedz. Morawskiego z 23 I 1810 s. 57.
2. Drużbin, wieś, wiz. 19 X 1812 s. 63—92:
   — Kościół fund. w r. 1630 i kons. 7 X 1635 pw. św. Stanisława b. przez bpa krak. Jakuba Zadzika s. 62.
   — Akta metrykalne od r. 1638 s. 69.
   — Odp. *Liber benef.* dot. Drużbina, sporz. z kop. z 29 IV 1679 s. 85—87.
   — Protokół z wizytacji urzędu dziekańskiego uniej., który sprawuje ks. Mikołaj Obrokczyński, prob. w Drużbinie s. 89—92.
   — Podp.: pleb. Obrokczyńskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz.: par. s. 83 i 3 Podbowicza s. 84, 92, lak. kol. J. Jabłkowskiego (podp.) s. 92.
3. Grodzisko, wieś, wiz. 10 X 1812 s. 93—142:
   — Parafia miała daw. tytuł prepozytury z powodu fund. 2 wikariuszy, czy też mansjonarzy s. 103.
   — Kościół, wyst. w r. 1612 nakł. kol. Jana Rudnickiego, chor. sier., kons. w 1620 pw. Nawrócenia św. Pawła ap. bp warm. Rudnicki s. 94.
   — Akta metrykalne od r. 1690 s. 100.
   — Podp.: pleb. Franciszka Dwuraczyńskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. urz. stanu cyw. w Grodzisku s. 122.
   — Sprzeciw dwóch dziedz. (Grodzisko, 11 X 1812) z powodu niezgodności gosp. w opisie wiz. s. 125.
   — Kop. *Liber benef.* odnoś. Grodziska, wyk. z odp. urz. grodz. łęcz. z 11 X 1784 s. 131—133.
   — Odp. z akt „Klassyfikacyi dziesiątego grosza" z r. 1789 s. 135—136.
   — Kop. zapisu, dok. w r. 1618 w grodzie łęcz. dla par. Grodzisko przez Jana z Rudnik Rudnickiego, kasz. sier. s. 139—142.
4. Niemysłow i Niemysław, wieś, wiz. 16 X 1812 s. 143—178:
   — Kościół par. pw. św. Michała arch. s. 155.
   — Akta metrykalne od r. 1686 s. 151.
   a. Borzewisko, wieś w par. Niemysłów, posiadająca kościołek wzgl. kaplicę publ. s. 165—169.
   — Podp.: pleb. Bogumiła Tarłowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., Podbowicza i wójta gm. Niemysłów Sydow'a s. 168—169.
   — Odp. klasyfikacji dochodów benef. z r. 1789 s. 172—173.
   — Kop. *Liber benef.* dot. Niemysłowa, sporz. z odp. z r. 1801 s. 175—178.

5. Niewiesz, wieś, wiz. 14 X 1812 s. 179—218:
   — Kościół pw. Wszystkich Świętych s. 180.
   — Akta metrykalne od r. 1624 s. 184.
   — Podp.: pleb. K(azimierza) Kozłowskiego, wiz., świeckich; piecz. tusz. par. s. 193 i wójta gm. Niewiesz s. 195; 2 lak. Podbowicza s. 193, 195 (wykr.).
   — Odp. *Liber benef.* odnoś. Niewiesza, wyk. z kop. z r. 1793 s. 197—200.
   — Kop. „Tabeli dziesiątego grosza" z r. 1789 s. 201—202.
   — Wyciąg z akt Kons. Uniej. (pod d. 16 II 1797) dok. zamiany gosp., zawartej 3 VI 1782 pom. dziedz. ks. Barbarą Sanguszkową a pleb. Ignacym Domańskim s. 205—216.
   — Odp. umowy zawartej 3 XI 1795 pom. dziedz. Ksawerym Zakrzewskim a prob. Janem Pigłosiewiczem (wciąg. do akt Kons. Uniej. 6 II 1797) s. 217—218.
6. Pięczniew, wieś, wiz. 23 X 1812 s. 221—255:
   — Kościół pw. św. Katarzyny pm., zbud. w r. 1761 przez kol. Tomasza z Głogowy Kosowskiego s. 221, 222.
   — Akta metrykalne daw. zabrał w r. 1711 wiz. A. Proszewski s. 228.
   — Zastrz. odnoś. opisu wiz. (Rudniki, 25 X 1812) kol. Józefa z Głogowy Kosowskiego s. 239—243.
   — Podp.: prob. Franciszka Zaleskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par. i Podbowicza s. 239, Kosowskiego s. 243.
   — Kop. *Liber benef.* dot. Pęczniewa, sporz. z odp. z r. 1802 s. 245—248.
   — Redukcja obowiązków duszp. kośc. w r. 1782 (kop.) s. 250—251.
   — Tabela dochodów i wydatków par. z r. 1789 (odp.) s. 254—255.
7. Siedlątkow, wieś, wiz. 21 X 1812 s. 257—272:
   — Parafia utw. z pęczniewskiej ok. r. 1643 s. 257. Prebenda z kaplicą publ. w Siedlątkowie (na ter. par. Pęczniew) znana jest od r. 1497 s. 263.
   — Kościół pw. św. Marka ew. s. 258.
   — Akta metrykalne od r. 1643 s. 261.
   — Uz. kol. J. Jabłkowskiego do opisu wiz. s. 270—271.
   — Podp.: kom. Franciszka Zaleskiego, prob. w Pęczniewie, wiz., świeckich; piecz. lak.: par. Pęczniew, Podbowicza, Jabłkowskiego (podp.) s. 270—271.
8. Swińcze, wieś. wiz. 9 X 1812 s. 273—299:
   — Kościół pw. św. Gotarda b. s. 274.
   — Akta metrykalne od r. 1677 s. 279—280.
   — Podp.: kom. Walentego Kaweczyńskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par. (wykr.), Podbowicza, I. Koszutskiego — zast. dziedz. (Antoniego Umińskiego) s. 290—291.
   — Kop. *Liber benef.* dot. Świnic, sporz. z odp. z r. 1809 s. 293—295.
   — Tabela dochodów, rozchodów i podatków par. w r. 1789 s. 298—299.
9. Unieiow, miasto, kościół kolegiacki i jednocześnie parafialny, wiz. 8 VII 1811 s. 301—516:
   — Akt rozpoczęcia wizytacji i usprawiedliwienie nieobecnych s. 307—310.

   I. Kolegiata s. 311—358:
      — Kościół zbud. w r. 1349 nakł. a-bpa Jarosława ze Skotnik oraz przez niego kons. pw. Wniebowzięcia NMP, odb. po pożarze star.

prym. M. Łubieńskiego w 1649; patronem kośc. jest św. Florian m. s. 311—312.
— Wystrój kościoła i zakrystii s. 322—344:
— Wzmianki zw. z życiem i kultem bł. Bogumiła s. 319, 323—324, 326—330, 349, 351—352, 355, 356.
— Portrety różnych osób s. 344.
— W r. 1704 Szwedzi spalili akta metrykalne od 1648 s. 345.
II. Kapituła kolegiacka s. 358—427:
— Skład: 4 prałatury — probostwo czyli prepozytura s. 358—369, archidiakonia s. 369—373, dziekania (eryg. w r. 1649) s. 373—374, kustodia (eryg. w 1529) s. 374—375; 6 kanonii grem. s. 375—383; 4 kanonie hon. s. 383—384.
a. Prepozytura prosta Benedyktynów z kościołem pw. św. Mikołaja b. upadły za okupacji pruskiej (przed r. 1807) s. 382—383.
— Przywilej rokiety i mantoletu z r. 1730 s. 384.
— Kurie prałackie i kanonickie s. 394—408.
— Statuty kapituły pochodzą z r. 1743, dawniejsze (M. Łubieńskiego) uległy pożarowi razem z kościołem w 1695 (data niepewna, raczej w r. 1633) s. 408—411, 417.
— Tabela aniwersarzy i obligacji duszp. kapituły s. 409—411.
— Akta kapituły od r. 1661 s. 414—415.
— Sumariusz dokumentów kapituły s. 415—427:
— Regesty dok. erek. kustodii (1529) s. 415, kanonikatu f. Sworawa (1532) s. 416, kanonikatu f. Rzeczyca (1620) s. 416, dziekanii (1649) s. 416.— Wizytacje gen.: a-bpa S. Szembeka (1718) s. 416—417, Potockiego (1730 — błęd.: 1750) s. 417, K. Szembeka (1747) s. 417, Komorowskiego (1757) s. 417, W. Łubieńskiego (1761) s. 417, Ostrowskiego (przez bpa Dembowskiego — 1780) s. 418, Poniatowskiego (błęd.: Ostrowskiego — przez prał. J. Gembartha — 1791, błęd.: 1891) s. 383.
— Biblioteka kapituły spaliła się, razem z miastem i kolegiatą, przyp. w r. 1695 (pewnie w 1633) s. 427.
III. Kolegia mniejsze s. 428—480:
— Wikariusze s. 428—456:
— Wiad. o statutach z r. 1649 s. 429.
— Tabela obligacji funduszowych s. 432—433.
— Sumariusz dok. wik. s. 444—456; m.in. reg. dok. erek. wicekustodii (podkustoszego) s. 444.
b. Wzm. o prebendarzu kaplicy Zamku Uniejowskiego s. 447
— Mansjonarze s. 456—480:
— Sumariusz dok. mansj. s. 476—480; m.in. reg. dok. erek. z 8 IV 1491 s. 476 i 456, ulepszenia erek. z 1506 s. 476, wzm. o statutach z 23 XII 1618 s. 477.
c. Kościołek pw. Bożego Ciała, należący do mansjonarzy s. 457—464:
— Drugi z kolei kośc. zbud. w r. 1739, star. mansj. Grzegorza Bieniaszkiewicza s. 457—458.
— Tabela obligacji funduszowych mansj. s. 471—472.
IV. Bractwa i konfraternie (4) s. 480—493.
V. Szkoła s. 493.

d. Prepozytura szpitalna — bez kościoła pw. Ducha Św., zbud. w r. 1283 przez a-bpa Jakuba Świnkę, rozebranym z nakazu prym. Ostrowskiego s. 494—510.
VI. Stan osobisty duchowieństwa kolegiaty s. 510—513.
— Podp.: kleru kolegiaty, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: kapituły, wikariuszy, mansjonarzy, urz. ekon. nar. w Uniejowie, m. Uniejowa oraz 2 Podbowicza s. 514—516.
10. Wartkowice, wieś, wiz. 12 X 1812 s. 523—558:
— Kościół pw. Narodzenia NMP s. 524.
— Akta metrykalne od r. 1694 s. 530.
— Wieś Chodów była daw. ośrodkiem samoistnej parafii, leżącej już w a-diak. i woj. łęczyckim s. 532, 538.
— Podp.: pleb. Woj(ciecha) Lityńskiego, kan. łęcz., wiz., świeckich; piecz.: tusz. par. oraz lak. Podbowicza (wykr.) i kol. Bogumiła hr. Załuskiego (uszk.) s. 539.
— Kop. *Liber benef.* dot. par. Wartkowice, sporz. z odp. z r. 1786 s. 541—544.
— Odp. wiz. gen. r. 1765 (Grochowalskiego — poz. 59) odnoś. Wartkowic, wyk. z kop. współcz. s. 545—547.
— Kop. *Liber benef.* dot. par. Chodów, sporz. z odp. z r. 1693 s. 549—552.
— Odp. tabeli dochodów par. Wartkowice w r. 1789, wyk. z kop. współcz. s. 554—555.
— Kop. tabeli dochodów opustoszałego kośc. par. w Chodowie w r. 1789, sporz. z odp. współcz. s. 557—558.
11. Wielamów, wieś, wiz. 12 VII 1811 s. 561—583:
— Kościół pw. św. Wojciecha i Stanisława bb., powięk. w r. 1807 nakł. kol. Józefa Załuskowskiego s. 562.
— Podp.: pleb. Augustyna Kuczkowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par., 2 Podbowicza, zast. kol. — Szymona Korzeniowskiego s. 579—580.
— Odp. *Liber benef.* odnoś. par. Wilamów, wyk. z kop. z r. 1761 s. 581—583.
12. Wielenin, wieś, wiz. 15 VII 1811 s. 585—618:
— Kościół pw. św. Jakuba ap. i św. Doroty pm. s. 587.
— Akta metrykalne od r. 1594 s. 595.
— Podp.: kom. Antoniego Poznańskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak.: par. i 2 Podbowicza s. 607—608.
— Kop. *Liber benef.* dot. par. Wielenin, sporz. z odp. z r. 1802 s. 609—612.
— A-bp M. Drzewicki eryguje (Łowicz, 12 sierpnia 1535) wicekustodię i wikarię wieczystą w kol. uniejowskiej, do której wciela par. Wielenin (odp. dok.) s. 613—616.— Reg. na s. 444, 596.
— Prym. T. Potocki inkorporuje (Skierniewice, 4 czerwca 1727) do benef. par. w Wieleninie tamt. wójtostwo (kop. dok. z odp. wyk. w r. 1773) s. 617—618.
13. Brodnia, wieś, wiz. 27 IX 1810 s. 621—644:
— Filia Brodnia, razem z par. mac. Glinno, została wciel. w r. 1644 do prep. zadzimskiej s. 621, 629.
— Kościół par. pw. św. Stanisława b. s. 622.

— Akta metrykalne od r. 1629 s. 628.
— Podp.: prep. zadz. Izydora Dworzańskiego, wiz., świeckich; piecz. lak. par. (uszk.) i Podbowicza s. 635; tusz. urz. ekon. nar. w Brodni?, gm. Lubola i gm. Zagórki s. 637.
— Odp. *Liber benef.* odnoś. filii Brodnia, wyk. z kop. z r. 1631 s. 641—642.
— Cz. kop. dok. erek. prepozytury par. w Zadzimiu, sporz. z or. z r. 1644 s. 443—444.

14. Glinno, wieś, wiz. 26 IX 1810 s. 649—674:
— Par. Glinno, łącz. z kośc. fil. w Brodni, została ink. w r. 1644 do prep. zadzimskiej s. 649, 656.
— Kościół, zbud. w r. 1784, po spaleniu się poprz., pw. św. Wita i Modesta mm. s. 650, 657, 664.
— Podpisy: prep. zadz. I. Dworzańskiego, wiz., świeckich; pieczęcie lak. par. (uszk.) i Podbowicza s. 665; tusz. gm. Glinno i gm. Dzierząźna s. 667.
— Odp. *Liber benef.* dot. par. Glinno s. 671—672.

II. Dekanat warcki s. 675—1475:

1. Boleszczyn, wieś, wiz. 4 VII 1811 s. 679—702:
— Kościół pw. św. Piotra i Pawła ap., kons. w r. 1621, uległ pożarowi 28 IV 1809 s. 680.
a. Tymcz. kaplica publ., pośw. w r. 1810 przez dziek. warc. Józefa de Sotro s. 680.
— Starsze od r. 1780 akta metrykalne spaliły się w 1809 s. 684.
— Podpisy: pleb. Dominika Wartskiego — b. dziek., wiz., sekr., świeckich; pieczęcie: lak. Wartskiego i 2 tusz. Podbowicza s. 697—698.
— Kop. *Liber benef.* odnoś. par. Boleszczyn, sporz. z odp. z r. 1733 s. 699—702, 706.

2. Brzeźnio, wieś, wiz. 13 VII 1810 s. 707—732:
— Kościół, zbud. w r. 1754 nakł. Kazimierza Błeszyńskiego, kons. w 1761 pw. św. Idziego op. przez sufr. przem. Wielogłowskiego s. 707.
— Akta metrykalne od r. 1600 s. 713.
— Podp.: pleb. Błażeja Czupińskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz.: par., Podbowicza, gm. Brzeźnio, gm. Barczew, gm. Ruszków s. 722.
— Odp. *Liber benef.* dot. par. Brzeźnio, wyk. z kop. z r. 1647 s. 723—725.
— Kop. tabeli redukcji ciężarów duszp., sporz. z or. z r. 1782 s. 728—729.
— „Grunta i role plebańskie i stan ich" s. 731—732.

3. Godynice, wieś, wiz. 16 VII 1610 s. 735—760:
— Par. Godynice pozostaje nadal w zależności od prob. w Brzeźniu s. 736, 744.
— Kościół, fund. w r. 1600 przez kol. Marcina Biskupskiego, podk. łęcz., kons. pw. św. Marcina b. i św. Zofii m. w 1601 bp przem. M. Pstrokoński s. 736.
— Akta metrykalne od r. 1660 s. 742.
— Dok. fund. kośc. (par.) wpis. do akt grodz. sier. pod d. 17 VIII 1602 s. 743.
— Podp.: kom. Kazimierza Podkulińskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz.

tusz.: par. Brzeźnio, Podbowicza oraz gmin (wsi) Sokolenie, Starce, Robaszew s. 754—755.
— Kop. akt wiz. gen. z r. 1728 (Chełmickiego — syg. 13) dot. kośc. w Godynicach s. 757—760.

4. Burzenin, miasto, wiz. 8 X 1810 s. 761—792:
— Kościół fund. i kons. 25 VII 1642 pw. św. Wojciecha b. przez bpa przem. S. Pstrokońskiego s. 763.
— Ze wzgl. na utrzymywanie wik. i znajdowanie się kośc. w mieście pleban nosi tyt. proboszcza (prepozyta) s. 766.
— Podp.: prep. Franciszka Koźmińskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. par. i Podbowicza s. 772—773.
— Odp. *Liber benef.* dot. par. Burzenin, wyk. z kop. z r. 1753 s. 775—779.
— Kop. redukcji ciężarów duszp., sporz. z or. z r. 1782 s. 784—785.
— „Stan dochodow [...] plebana i kościoła bużeninskiego" s. 787—788.
— Odp. klasyfikacji gosp. beneficjum z r. 1790 s. 791—792.

5. Charłupia Wielka, wieś, wiz. 9 VII 1810 s. 795—814:
— Kościół pw. św. Bartłomieja ap. pośw. w r. 1798 przez ks. Macieja Węgierskiego s. 797.
— Akta metrykalne od r. 1606 s. 802.
— Podp.: pleb. Mikołaja Borowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz.: par., Podbowicza i gmin (wsi) Charłupia W., Drzązna, Rowy, Oraczew s. 809—810.
— Kop. *Liber benef.* odnoś. par. Charłupia W., sporz. z odp. z r. 1603 s. 811—812.
— Uz. akt wiz. przez proboszcza s. 813—814.

6. Charłupia Mała, wieś, wiz. 29 IX 1810 s. 819—859:
— Kościół pw. Narodzenia NMP, św. Piotra i Pawła ap. i św. Michała arch. Kośc. poprz. kons. w r. 1540 sufr. pozn. Dziaduski; obec. wyst. w r. 1765 kol. Wojciech Kolumna Walewski, sędz. ziem. sier. s. 819—820.
— Akta metrykalne od r. 1698 s. 835; starsze uległy pożarowi 6 III 1698 s. 819.
— Podp.: kom. Marcelego Kameckiego, dom., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. współkol. M(acieja) Koźmińskiego oraz tusz.: par., 2 Podbowicza, i gmin (wsi) Zagórki, Wólka Dzierlińska, Łosieniec, Biskupice, Żerosławice, Dzigorzew, Jakubice, Raszków, Dzierlin, Kościerzyn, Piotrowice s. 855—856.
— Odp. *Liber benef.* dot. par. Charłupia M., wyk. z kop. z r. 1589 s. 857—859.

7. Choyne, wieś, wiz. 11 X 1810 s. 861—878:
— Kościół pw. św. Anny, zbud. nakł. Stanisława Zapolskiego, pods. ziem. sier., zm. w r. 1616 s. 863.
— Akta metrykalne od r. 1628 s. 869.
— Podp.: pleb. Jakuba Nerczyńskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. par., gmin (wsi) Chojne i Bobrowniki, Podbowicza s. 877—878.

8. Dobra, miasto, wiz. 1 VII 1811 s. 881—929:
— Kościół par. wyst. w r. 1808 (po spaleniu się poprz. w 1781) star. prob. Dominika Wartskiego i nakł. dziedz. Ignacego Gałeckiego, star. bydg., pośw. przez prał. Józefa Gembartha pw. Narodzenia NMP s. 882.
a. „Publiczne oratorium iest przy tym miasteczku, które raz szpitalnym,

2gi raz swiętego Stanisława y Małgorzaty, takze Sgo Ducha y stey Barbary nazywaią" s. 904.
— Dziedz. Paweł Skórzewski wyraża zgodę (Parczew, 14 marca 1811) na przeniesienie przez prob. Stefana Rychlewskiego kościołka św. Barbary na nowy cmentarz s. 929.
— Podp.: pleb. S. Rychlewskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. Rychlewskiego i Podbowicza s. 905; tusz. urz. ekon. nar. w Dobrej, burm. m. Dobra i Podbowicza s. 906—907.
— Kop. *Liber benef.* odnoś. par. Dobra, sporz. z odp. z r. 1778 s. 909—912.
— Odp. umowy o dziesięciny z 14 V 1805, zaw. pom. dziedz. Ignacym Radolińskim a prob. D. Wartskim s. 913—916.
— „Meszne z wsiow parochialnych w ziarnie iest nastempuiące..." s. 919—921.
— Kop. tabeli dochodów benef. Dobra z r. 1789 s. 926—927.
9. Dąbrowa (Wielka), wieś, wiz. 4 X 1810 s. 931—940:
— Kościół pw. św. Michała arch., fund. w r. 1664 przez Sebastiana Małuskiego, podcz. nowogr. s. 933, 934.
— Akta metrykalne od r. 1695 s. 936.
— Podp.: kom. Gracjana Dziurzyńskiego, dom., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. kol. F(ranciszka) Ksawerego Lenartowicza oraz tusz. par. i Podbowicza s. 940.
10. Jezierskо, wieś, wiz. 13 X 1810 s. 943—977:
— Kościół, zbud. ok. r. 1634 star. prob. Jana Soliskowicza (zm. w 1657), kons. 6 II 1710 pw. Podwyższenia Krzyża św. i Zwiastowania NMP przez sufr. pozn. Wierzbowskiego s. 943, 944.
— Akta metrykalne od r. 1634 s. 951.
— Podp.: pleb. Franciszka Ksawerego Strzelińskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. kol. Franciszka Ksawerego Poraj Pstrokońskiego; piecz. tusz.: par., 2 Podbowicza oraz 3 nie ziden. gmin (wsi) s. 966.
— Odp. *Liber benef.* dot. par. Jeziorsko, wyk. z kop. z r. 1763 s. 967—970.
— F. Ks. Pstrokoński zapisuje (Ostrów, 20 maja 1807) kościołowi w Jeziorsku role i czynsze w zamian za posługi duchowne (dok. or.) s. 971—974.— Podpisy. Piecz.: lak. ofiarodawcy, par. i świad. Feliksa Pstrokońskiego; tusz. Podbowicza s. 974.
— Kop. redukcji obligacji duszp. kośc. par. z r. 1802 s. 976—977.
11. Kamionacz, wieś, wiz. 28 IX 1810 s. 979—994:
— Kościół pw. św. Marcina b. s. 980.
— Akta metrykalne od r. 1603 s. 985.
— Podp.: kom. Stanisława Jankiewicza, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz.: par., 2 Podbowicza, gmin (wsi) Grądy, Sucha, Włyń s. 990.
— Odp. *Liber benef.* dot. par. Kamionacz, wyk. z kop. z r. 1746 s. 991—994.
12. Kliczków Mały, wieś, wiz. 11 VII 1810 s. 995—1025:
— Parafia wydz. w r. 1590 z par. Charłupia W. Reg. dok. erek. na s. 1006.
— Kościół pw. Narodzenia NMP. Pierwszy kośc. fund. Sebastian i Anna małż. Tarnowscy, kasz. konar. sier.; nin. kośc. wyst. w r. 1764 Szczepan Tarnowski, łowczyc sier. s. 995, 996.
— Podp.: kom. (Józefa) Jacka Tyminieckiego, paul., wiz., sekr., świeckich;

piecz. tusz. Podbowicza, gmin (wsi) Kliczków M. i Gęsina oraz lak. kol. Szczepana Tarnowskiego s. 1018.
— Uz. akt przez komendarza s. 1019—1020.
— Kop. zapisu mszalnego dla kośc. w Kliczkowie, dok. (Kliczków M., 8 lipca 1796) przez 4 braci Tarnowskich s. 1021—1022.
— Odp. zmniejszenia kościołowi obowiązków mszalnych w r. 1782 s. 1024—1025.
13. Miłkowice, wieś, wiz. 10 X 1810 s. 1031—1052:
— Kościół pw. św. Mikołaja b., zbud. w r. 1787 nakł. kol. Ignacego Lipskiego, łowcz. wsch. s. 1032, 1033.
— Podp.: pleb. Ludwika Pęczkowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz.: par., Podbowicza oraz gmin (wsi) Miłkowice, Rzymsko i Strachocice; lak. gen. (Józefa) Lipskiego s. 1041.
— Kop. *Liber benef.* odnoś. par. Miłkowice, sporz. z odp. z r. 1798 s. 1043—1045.
— Stan ról benef. w Miłkowicach w r. 1801 (kop.) s. 1047—1048.
— Inwentarz kościelny i gospodarczy w r. 1807, w czasie introdukcji ks. prob. Pęczkowskiego (or.) s. 1051—1052.
14. Sieradz, miasto, kościół kolegiacki i zarazem parafialny, wiz. 1 X 1810 s. 1055—1122:
— Akt rozpoczęcia wizytacji kolegiaty s. 1055—1056.
I. Kolegiata i parafia s. 1057—1086:
— Do r. 1729 instytucje kolegiackie znajdowały się przy własnym kościele pw. Trójcy Św., potem zostały przeniesione do kośc. par. pt. Wszystkich Świętych s. 1057, 1058.
— Akta metrykalne od r. 1603 s. 1063.
— Biblioteka kapitulna posiada kilkaset książek, nie skat. s. 1064.
— Sumariusz dokumentów s. 1064—1065. Początek kolegiaty nie znany.
II. Kapituła kolegiacka s. 1070—1074:
— Skład: 2 prałatury (prepozytura, kustodia) i 5 kanonii grem. s. 1070—1071.
— Brak statutów i rezydencji kanoników. Dekretu translacyjnego a-bpa Potockiego z 29 VII 1729 i reformacyjnego kan. gnieź Murzynowskiego z 23 III 1803 s. 1073, 1074, 1077 — nie udało mi się dotąd odnaleźć.
— Archiwum kolegiaty, b. ubogie s. 1074.
III. Połączone kolegia wikariuszy i mansjonarzy (eryg. w r. 1612) s. 1075, 1077.
IV. Stan osobisty duchowieństwa kolegiaty s. 1078—1080.
a. Kłocko, wieś w par. Sieradz, mająca kaplicę publ. (w tekście błęd.: pryw.) s. 1081.
b. Klasztor Dominikanów, fund. przez Leszka Czarnego w r. 1260, z kościołem pw. św. Stanisława b., kons. w 1718 s. 1081, 1083—1084.
— Prośby kapituły sier. skierowane (2 II 1810) na ręce wizytatora s. 1085—1086.
— Podp.: duchowieństwa kol., wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz.: 3 kapituły (sprzed r. 1729) s. 1081, 1086; 2 Podbowicza s. 1081, 1082; burm. m. Sieradza s. 1082, klasz. Dominikanów s. 1084.

c. Prepozytura szpitalna Św. Ducha w Sieradzu, wiz. 11 VI 1811 s. 1103—1122:
— Beneficjum, fund. w r. 1418 przez Władysława Jagiełłę, zostaje od pocz. w rękach Kanoników Grobu Chrystusowego s. 1105.
— Obec. kościół szpit., zbud. przez Miechowitów w r. 1746, pośw. pw. Ducha Św. przez kan. sier. Tomasza Roszkowskiego s. 1105, 1107.
— Or. dok. fund. z r. 1418 znajduje się w klasztorze miechowskim s. 1110.
— Podp. prep. Rafała Marszala, miech. i wiz.; piecz. tusz. Podbowicza s. 1120.
— Odp. *Liber benef.* dot. prep. szpit. w Sieradzu, wyk. z kop. z r. 1766 s. 1121—1122.

15. Skęczniow, wieś, wiz. 17 X 1810 s. 1125—1149:
— Kościół, zbud. w r. 1748 nakł. Wojciecha Mączyńskiego, kasz. spic., pośw. (pw. Trójcy Św.) przez of. uniej. Antoniego Wilkanowskiego s. 1125, 1126.
— Akta metrykalne od r. 1654 s. 1134.
— Podp.: pleb. Kazimierza Petrykowskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz.: par. (z r. 1808), Podbowicza oraz 4 nie ziden. gmin (wsi); lak. zast. kol. W. Miraczewskiego s. 1143—1144.
— Kop. *Liber benef.* odnoś. par. Skęczniew, sporz. z odp. z r. 1739 s. 1145—1146.
— Taksa inwentarza benef. w Skęczniewie z r. 1785 s. 1147—1149.

16. Spicimierz, wieś, wiz. 17 VII 1811 s. 1153—1173:
— Pierwszy kościół par. wyst. w r. 1118 i kons. pw. Podwyższenia Krzyża św. a-bp Marcin. Obec. zbud. w r. 1783 s. 1155.
— Podp.: 3 mansjonarzy uniej., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. kol. mansj. uniej. oraz 2 Podbowicza s. 1173.

17. Stolec (Wielki), wieś, wiz. 5 X 1810 s. 1175—1225:
— Kościół pw. św. Wawrzyńca m., wyst. w r. 1768 przez dziedz. Filipa Szaniawskiego, star. kąk. s. 1177, 1178.
— Katalog książek biblioteki kośc. s. 1188—1190.
a. Niechmirow, wieś na ter. par. Stolec, w której kaplica pryw. staje się publ. s. 1209.
— Podp.: pleb. Józefa de Sotro — miejsc. dziek., wiz., sekr., świeckich; piecz. lak. par. oraz tusz. gmin (wsi) Stolec, Bieścice (Biesiec) i Podbowicza s. 210.
— Odp. *Liber benef.* dot. par. Stolec W., wyk. z kop. z r. 1778 s. 211—213.
— Pismo kol. Kajetana Junoszy z Szaniaw Szaniawskiego (Stolec, 6 X 1810) do wizytatora. Podp. i piecz. lak. Szaniawskiego s. 1215—1217.
— Kop. odpowiedzi na powyższe (Stolec, 6 X 1810) prał. Podbowicza s. 1219.
— Odp. tabeli redukcji ciężarów duszp. z r. 1782 s. 1224—1225.

18. Tubądzin,, wieś, wiz. 4 VII 1810 s. 1229—1247:
— Kościół, fund. przez Ludwika Wężyka, kasztelanica wiel., w r. 1728, kons. pw. św. Wawrzyńca m. sufr. gnieź. Kraszkowski w 1729 s. 1231, 1232.
— Akta metrykalne od r. 1686 s. 1236.

— Kop. *Liber benef.* odnoś. par. Tubądzin, sporz. z odp. z r. 1801 s. 1237—1240.

a. Orzerzyn, wieś w par. Tubądzin, posiadająca kaplicę pryw. (akt. bez indultu) we dworze rodz. Zbierzchowskich s. 1247.

— Podp.: kom. Rafała Marszala, miech., wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. gmin (wsi) Tubądzin i Orzeżyn oraz Podbowicza s. 1247.

19. Unikow, daw. Unkow, wieś, wiz. 17 VII 1810 s. 1250—1291:

— Kościół par. zbud. w r. 1622, kons. pw. św. Stanisława b. prawdop. w 1631 s. 1251, 1252.

— Akta metrykalne od r. 1588 s. 1262.

— Odp. *Liber benef.* dot. par. Uników, wyk. z kop. z r. 1752 s. 1262—1265.

a. Klonowa, wieś na ter. par. Uników, mająca kaplicę publ. wyst. w r. 1755 przez star. klon. Melchiora Szymanowskiego. Istnieją starania o usamodzielnienie Klonowej od Unikowa s. 1284—1291.

— Podp.: pleb. (Franciszka) Ksawerego Sosnowskiego, wiz., świeckich; piecz. tusz. par., Podbowicza oraz gmin (wsi) Uników i Grójec W. s. 1289—1290.

20. Wągłczow, wieś, wiz. 7 VII 1810 s. 1293—1313:

— Kościół prepozyturalny Kanoników Grobu Chrystusowego i jednocześnie parafialny pw. św. Klemensa p. Fundacja braci Łubieńskich z r. 1626; erek. prep. w 1633 s. 1295—1296.

— Akta metrykalne od r. 1695 s. 1303.

— Dok. erek. prepozytury wpis. do akt grodz. sier. 27 IV 1637 s. 1303.

a. Łubna (Jaroslai), wieś w par. Wągłczew, w której istnieje kaplica pryw. (z wygasłym indultem) s. 1313.

— Podp.: prep. Feliksa Miazgowskiego, miech., wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. gm. Wągłczew i Podbowicza s. 1313.

21. Warta, miasto, prepozytura par., wiz. 30 VI 1810 s. 1317—1423:

— Kościół par. pw. św. Mikołaja b. uległ pożarowi w r. 1800, od 1809 w odbudowie s. 1320.

— Wykaz dochodów i wydatków związanych z odb. kościoła w l. 1800—1809 s. 1339—1341.

— Układy o dziesięcinę zawarte ok. r. 1789 z dworami i wsiami s. 1343—1344.

— Rozliczenie się prep. Michała Łubieńskiego ze sprzedaży „sreber" kościelnych w r. 1794, przeznaczonej na „fabrykę" świątyni par. s. 1347—1349.

— Kop. *Liber benef.* odnoś. par. Warta, sporz. z odp. z r. 1749 s. 1351—1357; z r. 1778 s. 1363—1366; z r. 1810 s. 1373—1375.

— Sprost. dziedz. z Bartochowa Pawła Biernackiego (Warta, 2 VII 1810) co do opisu wiz. s. 1359.

— Pismo wspom. Biernackiego (z 5 VII 1810) do wizytatora s. 1367—1368, 1371—1372. W zał. dok. z grodu sier. z r. 1639, dot. dziesięciny ze wsi Duszniki s. 1369—1370; na s. 1369 wycis. na sucho piecz. urz. grodz. w Sieradzu.

a. Probostwo szpitalne przy kościołku pw. św. Krzyża, rozebranym w r. 1791 s. 1377—1384.

— Prebenda różańca św. w kościele par. s. 1385—1390.

b. Prebenda z kościołkiem pw. św. Jana Chrzc. za miastem, przestawionym w r. 1809 s. 1391—1394.
— Fundusze kol. mansjonarzy (eryg. w r. 1476) s. 1397—1407:
— Odp. redukcji ciężarów duszp. mansjonarzy z r. 1782 s. 1404—1405.
c. Probostwo szpitalne przy kościołku pw. Ducha Św., rozebranym w r. 1791 s. 1409—1419.
d. Klasztor Bernardynów fund. w r. 1467 przez kan. krak. Gerarda z Brudzewa s. 1421—1422:
— 4 bractwa czyli konfraternie przy tamt. kościele.
e. Konwent Bernardynek, fund. w r. 1538, z kościołem pw. Narodzenia NMP s. 1422—1423.
f. Bożnica żydowska istniejąca w mieście z przyw. Władysława IV w r. 1641 s. 1329.
— Akta par. Warta poświadczane licznie samymi podpisami, lecz brak w nich jakiejkolwiek pieczęci.

22. Wróblew, wieś, wiz. 5 VII 1810 s. 1425—1448:
— Kościół, zbud. ok. r. 1800 star. prob. Macieja Węgierskiego, pośw. pw. św. Piotra i Pawła ap. przez of. uniej. (Antoniego) Pogorzelskiego s. 1427.
— Akta metrykalne od r. 1642 s. 1430—1431.
— Podp.: pleb. Piotra Czekarskiego, wiz., sekr., świeckich; piecz. tusz. par., Podbowicza i gm. (wsi) Ocin s. 1441.
— Kop. *Liber benef.* dot. par. Wróblew, wyk. z odp. z r. 1776 s. 1443—1448.

23. Złaczow, wieś i miasteczko, wiz. 20 VII 1810 s. 1453—1475:
— Par. eryg. w r. 1601. Kościół par., zbud. nakł. Andrzeja z Rokszyc Ruszkowskiego, miecz. kal. w r. 1613, kons. pw. św. Andrzeja ap. sufr. gnieź. Kraszkowski s. 1455, 1456.
— Podpisy: pleb. Kantego Koźmińskiego, wiz., świeckich; pieczęcie: tusz. par. i Podbowicza s. 1473.
a. Klasztor Bernardynów, fund. w r. 1608 przez tegoż Ruszkowskiego, eryg. w 1614 s. 1475.

II. SERIA GENERALNYCH WIZYTACJI KOLEGIAT, ODBYTA W LATACH 1810—1811

WPROWADZENIE DO PONIŻSZEJ GRUPY WIZYTACJI

Poza lustracjami gen. ogółu dekanatów a-bp Raczyński przeprowadził także osobiście w r. 1810 wizytację gen. archikatedry gnieźnieńskiej (Arch. A-diec. w Gnieźnie, syg. B 96), a przez delegatów — lustracje kolegiat z ich duchowieństwem oraz instytucjami z nimi związanymi. Nie ma tylko wiadomości o zwizytowaniu kol. kamieńskiej, znajdującej się wtedy pod panowaniem pruskim. Kol. wolborska należała od r. 1765 do diec. włocławskiej, a kurzelowska wchodziła od 1805 w skład diec. kieleckiej.

Kolegiaty ze swoimi korporacjami były lustrowane według dwóch instrukcji, wydanych przez arcybiskupa 10 lutego 1810 r., mianowicie artykułów druk., przeznaczonych dla ogółu kościołów parafialnych, oraz rękopiśmiennych pytań dodatkowych, opracowanych specjalnie dla kolegiat ze względu na te ich korporacje, na pierwszym miejscu same kapituły większe. Obie te instrukcje wizytacyjne w Archiwum Diec. we Włocławku przekazała nam jedynie dokumentacja kolegiaty kaliskiej.

Kolegiaty najwyższego szczebla, mianowicie archikolegiata łęczycka i świetna kolegiata łowicka, były lustrowane przez głównych pomocników arcybiskupa. Łęczycką, której dokumentacja spłonęła w Warszawie w r. 1944, wizytował sufr. i of. gen. łowicki Grzegorz Zachariasiewicz, a łowicką — jego korelat: sufr. i of. gen. gnieźnieński Ignacy Bardziński. Niektóre ważniejsze z pozostałych, np. kaliska, otrzymały od Raczyńskiego specjalnych wizytatorów z grona kapituły kat. w Gnieźnie, jednakże ogół kolegiat niższego rzędu, zarówno archidiakonalnych jak i prywatnych — jak to widzieliśmy w pierwszej serii (dekanalnej) wizytacji tegoż pontyfikatu — podlegał lustracji wizytatorów tych dekanatów, na których terytorium się znajdował.

Zatem na ogólną liczbę 10 kolegiat ówczesnej archidiecezji gnieź., z których 9 zwizytowano, 8 posiada zachowane akta wiz. W zbiorze włocławskim znajduje się ich 7, a ósma w Gnieźnie. Wydzielona w poniższej serii dokumentacja włocławska dotyczy 5 kolegiat: w Choczu (or.) — syg. 138, Kaliszu (or. i kop.) — poz. 139—140, w Łowiczu (or.) — syg. 141, Sieradzu (odp. skróc.) — poz. 142, Uniejowie (kop.) — syg. 143.— Do r. 1949 była tu jeszcze szósta oddzielna pozycja — kol. wieluńskiej z r. 1811 (prał. Kłodowskiego), nie wspis. do inw. z r. 1918, wydana wtenczas do Częstochowy. Atoli or. akt wiz. kol. wieluńskiej pozostał tutaj w księdze lustr. parafii dekanatu rudzkiego (tego) i wieruszowskiego (syg. 133 s. 387—506). Oryginały wiz. kolegiat sieradzkiej i uniejowskiej posiadamy znowu w rękopisie 137 — pierwszej na s. 1055—1122, a drugiej 301—516. Mamy również akta wiz. siódmej kolegiaty, łaskiej z r. 1811 (op. Kamińskiego) w poz. 135, zawierającej lustr. dek. szadkowskiego (w którym był Łask) i lutomierskiego, na s. 271—425. Drugi egz. tej dokumentacji, samoistny, zmikrofilmowany (*Katalog mikrofilmów NDAP*, t. 2 s. 41) przechowuje się obecnie w archiwum diec. lub państw. w Łodzi.— Akta wiz. ósmej kolegiaty — św. Jerzego na Zamku Gnieź. powinny się mieścić pod syg. E 35 Arch. A-diec. w Gnieźnie, obejmującą materiały z lustr. gen. dek. gnieźnieńskich Św. Trójcy (w tym) i św. Michała z l. 1811—1816.

Dokumentacja wykonana przez wielu beneficjatów w formie odpowiedzi na pytania przedstawia się różnie pod względem

zewnętrznym i wewnętrznym. Wszędzie pisano na papierze filigranowym. Mniejszego formatu fol. są rękopisy o syg. 140—142. W opisie poniższych ksiąg nie położono elementu 3 (daty krańcowe), albowiem lustracja żadnej z kolegiat nie wyszła poza jeden, określony w jej tytule rok. Sygnatury dawnej (el. 5) w opisie nie ma księga nr 140. Wydzielone akta kolegiat opracowałem alfabetycznie miejscowościami.

138

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 138.**

[2. Tyt. nad.] Akta wizytacji generalnej **kolegiaty** Lipskich **w** miasteczku **Choczu**, przeprowadzonej 14 października 1811 roku (powagą i z polecenia arcybiskupa Ignacego Raczyńskiego [281]) przez prałata Klemensa Walknowskiego [282].

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (35×21,5 cm).— Stron (ponownie policzb.) 50; str. czyste: 2, 49—50.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[5. Syg. daw.] E 32 cz. (Arch. Archidiec. w Gnieźnie).

[6. Uwagi] Opisywane akta wyjąłem z obecnej syg. włocławskiej AAG. Wiz. 132, stanowiącej do r. 1973 pierwszą połowę syg. gnieźnieńskiej E 32. Księga gnieź. E 32 obejmowała lustrację gen. dwóch dekanatów: kaliskiego, który wizytował prał. Walknowski w l. 1810—1812, oraz pleszewskiego, odwiedzanego kan. przez tegoż Walknowskiego w r. 1811 a skończonego w 1816 przez dziek. kal. Jakuba Kukiewicza. Z tego powodu, że rękopis gnieź. E 32, po wydaniu do Włocławka w r. 1973 akt dek. kaliskiego, tym samym już został przepołowiony, z jego części kaliskiej wydobyłem z kolei w r. 1975 — z okazji jej porządkowania, oprawiania i repertoriowania — dokumentację kolegiaty kaliskiej, lustrowanej w r. 1811 przez innego wizytatora, mianowicie kan. M. Logę (poz. 139), oraz nin. akta kolegiaty w Choczu. Te ostatnie mogłem tym bardziej odłączyć z całości parafii dek. kaliskiego, iż Chocz znajdował się w obcym dek. stawiszyńskim, a jego dokumentację połączono w Gnieźnie (w r. 1816) z kaliską tylko ze względu na osobę Walknowskiego.— Wizytacja ta została przeprowadzona w formie odpowiedzi danej przez przedstawicieli kapituły w Choczu na obydwa rodzaje artykułów z 10 lutego

---

[281] Zob. przyp. 269.

[282] Ks. Klemens **Walknowski** h. Wieruszowa, akt. kantor kap. poznańskiej etc. (ADW: AAG. Wiz. 138 s. 48.— Por. przyp. 270).

1810 r. Pytań tych do akt nie wciągnięto, a także sekretarza wizytacji nie uwidoczniono.— Spośród bogatej treści akt należy uwypuklić katalog biblioteki kapitulnej (s. 32—43).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Kościół kolegiacki, ale jeszcze nie parafialny s. 3—17:
— Fund. w r. 1631, razem z kapitułą, przez bpa krak. Andrzeja Lipskiego, przeb. w 1793 star. prep.-inf. Kazimierza Leona Lipskiego, pw. Wniebowzięcia NMP s. 3—5.
— Wystrój kościoła i zakrystii s. 8—17.
II. Kapituła kolegiacka, nie archidiakonalna s. 20—43:
— Skład kapituły: 3 prałatury (proboszcz-infułat, dziekan, kustosz) i 2 kanonie grem. s. 20—22.
— Posiada od pocz. tytuł insignis, a jej członkowie od r. 1780 prawo używania rokiety i mantoletu s. 22.
— Statuty kapituły s. 25.
— Tablica aniwersarzy w kolegiacie s. 26—29.
— Archiwum i sumariusz dokumentów s. 30—32.
— Biblioteka kapituły i katalog książek (455 dzieł) s. 32—43.
III. Kolegium wikariuszy s. 43.
IV. Stan osobisty duchowieństwa s. 45—46.
a. Klasztor Reformatów (niepotrzebnie podany, albowiem nie mamy do czynienia z parafią) s. 48.
— Podpisy; pieczęcie: tusz. kapituły (ze św. Andrzejem ap.) i lak. Walknowskiego s. 48.

139

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 139.**

[2. Tyt. or.] Visitatio generalis Insignis **Ecclesiae Collegiatae Calissiensis** authoritate celsissimi, excellentissimi ac reverendissimi domini Ignatij Nałęcz comitis de Małoszyn et Raczyno Raczyński [283], Dei et Apostolicae Sedis gratia principis archiepiscopi Gnesnensis, legati nati, sacra authoritate apostolica Diaecesis Varsaviensis administratoris, Ordinum Aquilae Albae, Rubrae et S. Ioannis Hierosolymitani equitis, per delegatum visitatorem generalem Mathiam Ludovicum de Grochowo et Szaromyśl Loga [284], canonicum metropolitanum Gnesnensem, kalendis maij **1811** expedita Calissij.

[283] Zob. przyp. 269.

[284] Ks. Maciej Ludwik **Loga** h. Topacz, akt. kanonik gnieź. oraz archidiakon uniejowski a także kanonik łowicki i kap. św. Jerzego w Gnieźnie; zmarł w r. 1825. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1811, nlb.— Korytkowski P, II 477—478.— Wieteska s. 128.— ADW: AAG. Wiz. 139).

[4. Opis zew.] Łac., pol.— 2° (36,7 i mniej × 24 i mniej cm).— Stron (ponownie policzb.) 112; str. czyste: 2, 6, 18, 20, 27, 76, 82, 106, 108.— Oprawa z r. 1975 w płótno. Karty rękopisu wyprost. i wyrep.

[5. Syg. daw.] E 32 cz. (Arch. Archidiec. w Gnieźnie).

[6. Uwagi] Powstanie tej księgi jest podobne do poz. 138. Również ona została wyjęta z obecnej syg. włocławskiej AAG. Wiz. 132, stanowiącej do r. 1973 część rękopisu gnieźnieńskiego o syg. E 32. Dlatego po szczegółowsze informacje w tym względzie odsyłam czytelnika do poz. 138.— Wbrew doniesieniu tytułu akt, wizytacja została przeprowadzona nie 1, ale w d. 6—10 maja 1811 r. (s. 81, 102, 104, 110).— O wizytatorze kan. Lodze znajdujemy wystarczające wyjaśnienie w tytule tej księgi i w przyp. 284.— Jego sekretarzem wiz. był ks. Albin Dutkiewicz, kan. kol. św. Jerzego w Gnieźnie, w-dziek. kol. wikariuszy bazyliki gnieź. (s. 22).— Także nin. wizytacja została przeprowadzona w formie odpowiedzi, przygotowanych przez przedstawicieli kapituły kaliskiej (głównie prokuratora, kan. Mikołaja Paneckiego) na obydwa rodzaje pytań, wyd. przez a-bpa Raczyńskiego w d. 10 lutego 1810 r.— Rękopis obfituje w dokumenty związane z formalną stroną odbywania wizytacji. Znajdujemy tu: samo obwieszczenie wizytacji przez arcybiskupa („proces obwieszczaiący"), ogłoszenie przez wspom. pytań wiz. („artykuły") oraz dodatku tychże dla kolegiat („supplementum"), wyznaczenie przez tegoż lustratora gen. („deputatio visitatoris"), powiadomienie duchowieństwa kolegiaty kal. przez lustratora o nadchodzącej wizytacji („literae innotescentiales"), 3 pisma władz świeckich, wreszcie tzw. akt rozpoczęcia wizytacji (s. 3—28). Regesty wszystkich pomieszczam na pocz. cz. B nin. pozycji.— Poza tym akta lustracji kolegiaty kaliskiej i jej duchowieństwa przynoszą ze sobą wiele ważnych wiadomości merytorycznych. Są wprawdzie mniej bogate w treść niż dokumentacja kolegiaty uniejowskiej, a zwł. łowickiej, lecz o wiele obszerniejsze od chockiej i sieradzkiej.— Wizytacja posiada swój dekret ref. (s. 83—98).— Księgę kończy współcz. elench zwizytowanych przedmiotów (s. 111—112), oprac. wg or. foliacji: od lit. A do I oraz k. 1—42.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Dokumenty związane z przeprowadzeniem wizytacji s. 3—28:
   — A-bp I. Raczyński deleguje (Ciążeń, 31 X 1810) kan. gnieź. M. L. Logę do przeprowadzenia wizytacji gen. kolegiaty kaliskiej s. 3—4; pieczęć opł. Raczyńskiego s. 4.
   — A-bp Raczyński obwieszcza (druk — Ciążeń, 10 II 1810) duchowieństwu świeckiemu i zakonnemu oraz diecezjanom rozpoczęcie wizytacji gen. całej archidiecezji s. 5.

— A-bp Raczyński wydaje artykuły czyli pytania (druk — Ciążeń, 10 II 1810), według których mają być sporządzone przez proboszczów opisy kościołów i beneficjów s. 7—12.
— A-bp Raczyński ogłasza (Ciążeń, 10 II 1810) dodatkowe pytania dla wizytacji kolegiat s. 13—16.
— Minister Spraw Wewnętrznych i Religijny zwraca się (Warszawa, 21 II 1811) do a-bpa Raczyńskiego z petycją, ażeby wyznaczeni przez niego wizytatorzy gen. powiadamiali o miejscu i terminie swych lustracji kan. odpowiednich podprefektów powiatowych (kop.) s. 17.
— Kan. Loga (w imieniu arcybiskupa) powiadamia (Gniezno, 26 XI 1810) kapitułę kolegiaty kaliskiej, że na wiadomą wizytację wyznaczył dzień 6 maja 1811 r. s. 21—22; piecz. opł. Raczyńskiego na s. 22.
— Prefekt dep. kaliskiego poleca (Kalisz, 5 V 1811) podprefektowi pow. kal., ażeby był obecny przy wizytacji miejsc. kolegiaty (odp.) s. 23; druga kop. na s. 26.
— Podpref. pow. kaliskiego wzywa tamt. kapitułę (Kalisz, 6 V 1811), ażeby mu podała godzinę rozpoczęcia wizytacji kolegiaty, w której musi uczestniczyć s. 25, 28.
— Akt rozpoczęcia wizytacji kolegiaty i jej duchowieństwa s. 29.

II. Kościół kolegiacki i zarazem parafialny pw. Wniebowzięcia NMP s. 29—52:
— Z dziejów kolegiaty: kol. pw. św. Pawła ap. na Starym Mieście, przeniesienie kapituły do kościoła prep. Wniebowzięcia NMP w Nowym Mieście, tytuł insignis kolegiaty, archidiakonat, oficjałat i konsystorz w Kaliszu s. 29.
— Kościół pw. Wniebowzięcia NMP, kons. w r. 1445, odb. (po zawaleniu się w 1783, star. kust. Kłosowskiego) w 1792 s. 30.
— Wystrój kościoła i zakrystii s. 30—42.
— Wota przy obrazie św. Józefa s. 31—32.
— Akta metrykalne znajdują się od lat 200 s. 43.
— Inform. „biblioteki żadney niemasz przy kosciele" (s. 43) jest fałszywa.
— Sumariusz zapisów dla kolegiaty (70 regestów) s. 43—48.
— Archiwum s. 48, obejmujące akta konsystorskie i kapitulnę s. 43.

III. Kapituła i kolegia niższe s. 52—80:
— Skład kapituły: 4 prałatury (proboszcz, archidiakon, dziekan, kustosz), 7 kanonii grem., 8 kanoników hon., can. caecus s. 52—58.
— Przywilej rokiety i mantoletu od r. 1777, statuty zatw. w 1730 s. 57—58.
— Kolegium wikariuszy s. 59—61:
— Istniało przed r. 1406, posiada statuty z 1541, potw. w 1762 s. 59—60.
a. Kaplica publ. wzgl. kościołek pw. św. Wojciecha b. na Zawodziu; nowy z r. 1798 (pod zarz. wikariuszy) s. 61.
— Kolegium mansjonarzy s. 61—63:
— Fund. w r. 1435, eryg. w 1440 s. 61—62.
— 3 konfraternie i 1 konfederacja przy kolegiacie s. 63—64.
b. Klasztor Franciszkanów Konw. na ter. parafii s. 64.
— Tabela zapisów funduszowych w kolegiacie s. 65—75.
— Wykaz aniwersarzy w kolegiacie z r. 1810 s. 77—78.

— Tabela odpustów, które się odprawiają z wystawieniem Najśw. Sakramentu s. 78—80.
— Podpisy duch. kolegiaty, wiz., sekr. i podpref., złoż. 8 V 1811; pieczęcie lak.: kapituły (wykr.), kol. wikariuszy (uszk.), Logi i podpref. s. 80—81.
IV. Dekret reformacyjny wyst. przez kan. Logę (w imieniu arcybiskupa), składający się z 39 punktów s. 83—98; na s. 98 piecz. Raczyńskiego wycis. na sucho.
V. Dodatki s. 99—110:
— Dezyderaty kol. wikariuszy (Kalisz, 8 V 1811) pod adresem wizytatora s. 99—102.
— Odpowiedź kan. Logi (Kalisz, 8 V 1811) na pismo wikariuszy s. 103—104.
— Wyszczególnienie dochodu rocznego (1811) kol. wikariuszy s. 105.
— Podanie dochodu rocznego (1811) poszcz. prałatów i kanoników s. 107.
— Prośba (Kalisz, 6 V 1811) organisty i jedn. kantora kolegiackiego s. 109—110.
— Współcz. „elenchus introcontentorum" z podaniem or. foliacji s. 111—112.

140

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 140.**

[2. Tyt. or.] Visitatio generalis Insignis **Ecclesiae Collegiatae Calissiensis** authoritate celsissimi, excellentissimi ac reverendissimi domini Ignatij Nałęcz comitis de Małoszyn et Raczyno Raczyński [285], Dei et Apostolicae Sedis gratia principis archiepiscopi Gnesnensis, legati nati, sacra authoritate apostolica Diaecesis Varsaviensis administratoris, Ordinum Aquilae Albae, Rubrae et S. Ioannis Hierosolymitani equitis, per delegatum visitatorem generalem Mathiam Ludovicum de Grochowo et Szaromyśl Loga [286], canonicum metropolitanum Gnesnensem, kalendis maij **1811** expedita Calissij.

[4. Opis zew.] Łac., pol.— 2° (33,8 i mniej × 21,7 i mniej cm).— Stron (ponownie policzb.) 138; str. czyste: 2, 6, 7, 10, 20, 22, 24, 28, 30, 32, 86, 98, 100, 108, 128, 136.— Oprawa z r. 1975 w płótno. Znacznie znisz. i zbutwiałe karty zostały zabezpieczone i wyrep.

[6. Uwagi] Zawartość strony formalnej i rzeczowej rękopisu taka sama jak poz. 139.— Obydwa egzemplarze dokumentacji wiz., za wyjątkiem dekretu ref., wykonano w Kaliszu, staraniem prok. kapituły, kan. Mikołaja Paneckiego. Egz. nin. był przeznaczony dla archiwum kolegiaty. Jako kopia syg. 139 posiada on jedynie podpisy duchowieństwa kol., bez pieczęci tamt. instytucji. Pieczęcie, a-bpa Raczyńskiego, znajdują się w nim tylko 2: na końcu dekretu ref. (s. 124)

[285] Por. przyp. 269.
[286] Zob. przyp. 284.

i przy uwierzytelnieniu odpisu dokumentacji przez sekretarza wiz. ks. A. Dutkiewicza (s. 135).— W tytule powiedziano, że wizytacja odbyła się 1 maja 1811 r. Skróc. tytuł księgi, figurujący na s. 31, informuje, iż lustracja była przeprowadzona 8 maja. W rzeczywistości jednak czynności wiz. kan. Logi w kolegiacie kal. trwały od 6 do 10 maja (s. 106, 127, 130, 134).— Repertoriowany poszyt przewiózł z Kalisza do Włocławka ok. r. 1949 ks. Librowski.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Dokumenty dot. formalnej strony wizytacji s. 3—29:
— A-bp I. Raczyński mianuje (Ciążeń, 31 X 1810) kan. gnieź. M. L. Logę wizytatorem gen. kolegiaty kaliskiej (kop.) s. 3—5.
— A-bp Raczyński obwieszcza (Ciążeń, 10 II 1810) duchowieństwu świeckiemu i zakonnemu oraz wiernym wizytację gen. całej archidiecezji (druk) s. 8—9.
— A-bp Raczyński wydaje artykuły wiz. (Ciążeń, 10 II 1810), w oparciu o które beneficjaci mają wykonać opisy kościołów i beneficjów (druk) s. 11—16.
— A-bp Raczyński ogłasza (Ciążeń, 10 II 1810) uzupełniające pytania wiz. dla kolegiat (odp.) s. 17—19.
— Minister Spraw Wew. i Rel. zwraca się do a-bpa Raczyńskiego z petycją (Warszawa, 21 II 1811), ażeby wizytatorzy gen. powiadamiali o czasie i miejscu lustracji kan. odpowiednich podprefektów powiatów (kop.) s. 21.
— Kan. Loga (w imieniu arcybiskupa) powiadamia (Gniezno, 26 XI 1810) kapitułę kaliską, iż na zwizytowanie tamt. kolegiaty wybrał dzień 6 maja 1811 r. (odp.) s. 25—26.
— Prefekt dep. kaliskiego poleca podprefektowi pow. kal. (Kalisz, 5 V 1811), żeby był obecny przy wizytacji miejsc. kolegiaty (kop.) s. 27.
— Podpref. pow. kaliskiego zwraca się do tamt. kapituły (Kalisz, 6 V 1811), aby mu podała godzinę rozpoczęcia wizytacji kolegiaty, w której powinien uczestniczyć (odp.) s. 29.
— Akt rozpoczęcia lustracji kolegiaty i jej duchowieństwa s. 33.
II. Kościół kolegiacki i jedn. parafialny pw. Wniebowzięcia NMP s. 33—64:
— Z dziejów kolegiaty: kol. św. Pawła ap. na Starym Mieście, przeniesienie kapituły do kościoła prep. pw. Wniebowzięcia NMP w Nowym Mieście, tytuł insignis kolegiaty, archidiakonat, oficjałat i konsystorz w Kaliszu s. 33—34.
— Kościół pw. Wniebowzięcia NMP, kons. w r. 1445, odb. (po zawaleniu się w 1783, star. kust. Kłosowskiego) w 1792 s. 35.
— Wystrój kościoła i zakrystii s. 35—51:
— Wota przy obrazie św. Józefa s. 37—38.
— Akta metrykalne przechowują się od lat 200 s. 52.
— Zapis. „biblioteki żadney niemasz przy kosciele" (s. 52) jest fałszywa.
— Sumariusz zapisów dla kolegiaty (70 regestów) s. 52—59.
— Archiwum s. 59, w którym znajdują się akta konsystorza i kapituły s. 52.

III. Kapituła i kolegia niższego duch. s. 64—106:
— Skład kapituły: 4 prałatów (proboszcz, archidiakon, dziekan, kustosz), 7 kanoników grem., 8 kan. hon., can. caecus s. 64—73.
— Przywilej rokiety i mantoletu od r. 1777, statuty zatw. w 1730 s. 74—75.
— Kolegium wikariuszy s. 76—80:
— Istniało przed r. 1406, ma statuty z 1541, potw. w 1762 s. 76—77.
a. Kaplica publ. albo kościołek pw. św. Wojciecha b. na Zawodziu; nowy z r. 1798 (pod zarz. wikariuszy) s. 79—80.
— Kolegium mansjonarzy s. 80—82:
— Fund. w r. 1435, eryg. w 1440 s. 80—81.
— 3 konfraternie i 1 konfederacja przy kolegiacie s. 82—84.
b. Klasztor Franciszkanów Konw. na ter. par. kol. s. 85.
— Tabela zapisów funduszowych dla kolegiaty s. 87—99.
— Wykaz aniwersarzy w kolegiacie w r. 1810 s. 101—102.
— Tabela odpustów, odprawianych z wystawieniem Najśw. Sakramentu s. 103—106.
— Podp. duch. kol., wiz., sekr. i podpref., złoż. 8 V 1811 s. 106—107.
IV. Dekret reformacyjny wyst. przez wiz. Logę (w imieniu arcybiskupa), zred. w 39 p. s. 109—124; opł. piecz. a-bpa Raczyńskiego na s. 124.
V. Dodatki s. 125—134:
— Dezyderaty kol. wikariuszy (Kalisz, 8 V 1811) podane wizytatorowi s. 125—127.
— Odpowiedź kan. Logi (Kalisz, 8 V 1811) na pismo wikariuszy s. 129—130.
— Dochód roczny (1811) prałatów i kanoników s. 131.
— Wyszczególnienie dochodu rocznego (1811) kol. wikariuszy s. 132.
— Prośba (Kalisz, 6 V 1811) organisty i zarazem kantora kolegiaty d. 133—134.
— Poświadczenie przez sekr. wiz. Dutkiewicza odpisu akt dla kolegiaty kal. s. 135; piecz. opł. Raczyńskiego.
— Współcz. „elenchus introcontentorum" s. 137—138.

141

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 141.**

[2. Tyt. nad.] Akta wizytacji generalnej Świetnej **Kolegiaty Łowickiej** oraz instytucji od niej zależnych, przeprowadzonej w dniach od 7 do 13 lipca **1811** roku (powagą i z polecenia arcybiskupa Ignacego Raczyńskiego [287]) przez sufragana i oficjała gnieźnieńskiego Ignacego Bardzińskiego [288].

---

[287] Por. przyp. 269.

[288] Ignacy Nepomucen **Bardziński** h. Habdank (1750—1813), dr ob. prawa i teol.; akt. biskup tyt. sataleński a sufragan, kanonik i oficjał gen. gnieź., nadto prepozyt kap. łęczyckiej i uniejowskiej. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1811, nlb.— Korytkowski P, I 31—33.— ADW: AAG. Wiz. 141).

[4. Opis zew.] Łac., pol.— 2° (33,9 × 21,2 cm). Stron II, 300; str. czyste: II, 10, 46, 70, 94, 102, 104, 106, 108—110, 112, 161—162, 164, 179—182, 184, 188, 211—214, 218, 220, 228, 242—244, 246—248, 274, 278—280, 283—284, 286, 299—300.— Oprawa współcz. w półskórek, podnisz., w r. 1975 wyrep. Na 1 s. okł. naklejka ze skróc. tyt., a na grzbiecie z syg. Kons. Kal.

[5. Syg. daw.] 125 (Inw. 1918, Chodyński).— № 9 (Spis 1857, Kons. Kal.).

[6. Uwagi] Osoba wizytatora znana jest z tytułu księgi i przyp. 288.— Sekretarzem wizytacji był ks. Marcin Konstanty Śremowicz (Srzemowicz), prep. par. w Kole i w-dziek. dek. konińskiego. Weryfikował on obok wizytatora wszystkie części składowe dokumentacji tej kolegiaty.— Na pierwszym zaś miejscu podpisywali akta ich współautorzy, a więc kierownicy poszczególnych beneficjów. Za kapitułę stale, aż do s. 178, sygnował akta jej prep. Jan Siegel, mimo że z całym prawdopodobieństwem nie przygotowywał odpowiedzi na obydwie instrukcje wiz. (dla parafii i kolegiaty) z 10 II 1810. O pieczęciach złączonych z podpisami podam nieco niżej.— Pytania dodatkowe dla kolegiat potraktowano w Łowiczu zasadniczo i najpierw na nie odpowiadano, dopiero zaś po nich na artykuły przeznaczone dla zwykłych parafii.— Nie zważając na to przestawienie wypadnie nam stwierdzić, że materiał historyczny zawarty w tej pozycji — przy utracie ogółu lustracji archikolegiaty w Łęczycy — jest tu najbogatszy spośród wszystkich kolegiat archidiecezji. Treść akt składa się z nierównych dwóch części, z których pierwszą stanowią odpowiedzi na zapytania i różne materiały, a drugą — krótki dekret powiz. (s. 285—298).— Z dawniejszej treści trzeba wskazać na wpis statutów kapituły z r. 1528 (s. 11—24) oraz starszych dekretów ref. (s. 25—45). Wspomniano też o aktach dwóch zaginionych wizytacji kolegiaty czy też a-diak. łowickiego — z r. 1609 (a-bp Baranowski) i 1747 (prym. K. Szembek) s. 254. Pośród treści świeżej na podkreślenie zasługują kopie 3 delegacji wiz., wyst. przez a-bpa Raczyńskiego dla lustr. Bardzińskiego i rzut oka na przebieg wizytacji w Łowiczu pióra ks. Śremowicza (s. 1—9). Akta stwierdzają, że kapituła łow. posiada bibliotekę, która ma także swój katalog (s. 135), lecz tego do dokumentacji nie wciągnięto. Powyższe materiały byłyby jeszcze obszerniejsze, gdyby wizytator — w myśl polecenia arcybiskupa — odwiedził kan. drugą parafię w Łowiczu, Św. Ducha, oraz Dom Księży Emerytów (s. 1, 5—6).— Odcisków pieczęci znajdujemy w księdze wiele: piecz. opł. kapituły mieści się na s. 45, 50, 54, 57, 66, 69, 93, 101, 105, 160, 178; piecz. opł. kol. wikariuszy na s. 209, 272; piecz.

opł. konw. Pijarów na s. 277. Piecz. opł. bpa Bardzińskiego figuruje na s. 45, 50, 54, 58, 66, 69, 93, 101, 160, 178, 272; piecz. lak. tegoż wiz. na s. 105, 210, 236, 241, 277, 298.— Nadałem od siebie tytuł nin. księdze. Tytuł or., umieszczony na s. I, wydał mi się niewystarczający. Brzmi on następ.: „Acta visitationis generalis Insignis Collegiatae Loviciensis, tam capituli, quam et totius minoris cleri, anno Domini 1811 mense iulio peractae". Natomiast na naklejce okładki skróc. tyt. jest taki: „Acta visitationis generalis Insignis Collegiatae Loviciensis, 1811".— Rękopis został ekstradowany z Gniezna do Kalisza w r. 1822, skąd potem nie odesłano go do Warszawy, lecz po 1885 zwieziono do Włocławka. Jednak zarówno w Arch. Kol. Łow., jak też w Arch. A-diec. w Warszawie istnieją egzemplarze dekretu ref. tej lustracji.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Dokumenty związane z przeprowadzeniem wizytacji s. 1—9:
— Rzut oka na przebieg wizytacji w mieście (civitas, urbs) Łowiczu w d. 7—10 (właściwie do 13) VII 1811 s. 1, 6—9.
— A-bp I. Raczyński deleguje (Ciążeń, 8 VI 1810) sufr. i of. gnieź. I. Bardzińskiego do zwizytowania kolegiaty i jedn. par. w Łowiczu (kop.) s. 2—3.
— A-bp Raczyński poleca (Ciążeń, 8 VI 1810; w tekście błęd.: 1811) wspom. Bardzińskiemu przeprowadzenie wizytacji Seminarium Duch. w Łowiczu (odp.) s. 4—5.
— A-bp Raczyński deleguje (Ciążeń, 25 II 1811) sufr. Bardzińskiego do zwizytowania reszty kościołów, kaplic, przytułków oraz instytucji w Łowiczu (kop.) s. 5—6.

II. Załączniki do akt wizytacyjnych s. 11—105:
A. Statuty i dekrety ref. kolegiaty s. 11—45:
— Statuty kapitulne z r. 1528 (odp.) s. 11—24.
— Dekret powiz. a-bpa Gembickiego z r. 1619 (kop.) s. 25—31.
— Dekret powiz. a-bpa S. Szembeka z r. 1714 (odp.) s. 31—36.
— Dekret powiz. a-bpa Potockiego z r. 1728 (kop.) s. 37—39.
— Dekret powiz. a-bpa Ostrowskiego z r. 1782 (odp.) s. 39—45.
B. Tabela aniwersarzy kapitulnych (dwojaka) s. 47—50.
C. Sumariusz dochodów kapituły wg oszacowania w r. 1789 s. 51—54.
D. Sumariusz dokumentów kapituły z l. 1433—1777 s. 55—58.
E. „Ordo devotionis" w kolegiacie s. 59—66.
F. „Studiosi pauperes Alumnatus S. Leonardi..." w r. 1811 s. 67.
— „Uczniowie szkołki parafialney kollegiaty..." w r. 1811 s. 68—69.
G. Inwentarz kościoła i zakrystii kolegiaty s. 71—93:
— Obrazy i portrety s. 91.
— Instrumenty muzyczne i nuty s. 92—93.
H. Tabela kapitałów i czynszów poszcz. beneficjów w kolegiacie s. 95—101.
I. „Ubodzy Szpitala S. Leonarda..." w r. 1811 s. 103.
— „Ubodzy Szpitala S. Jana..." s. 105.

III. Odpowiedzi na artykuły wizytacyjne s. 111—282:

A. Odpowiedzi dot. kapituły, kolegiów niższych, instytucji zależnych od kap. s. 113—160:
— Skład kapituły: 4 prałatury (prepozyt, dziekan, kustosz, archidiakon), 11 kan. grem., kanonicy hon., can. caecus s. 113—125.
— Kolegiata i kapituła posiada tytuł insignis s. 125.
— Posiedzenie kapitulne s. 130.
— Statuty kapituły s. 133.
— Archiwum kapituły, obejmujące m.in. akta kap. od r. 1525 s. 134—135.
— Biblioteka kapitulna, mająca katalog książek, nie zał. do dokumentacji wiz. s. 135.
— Kol. penitencjarzy i kaznodziejów s. 135—136.
— Kol. wikariuszy s. 136—137 (eryg. w r. 1466 wzgl. 1467 s. 126, 189).
— Kol. psałterzystów (eryg. w r. 1609) s. 137—138.
— Kol. prebendarzy św. Krzyża czyli rorantystów (eryg. w r. 1761) s. 138—139.
— Kapelanie (w liczbie 5) s. 139—141.
— Altarie (w liczbie 9) s. 142—143.
— Służba kościelna (kolegiaty) s. 145—146.
— Szkoła czyli Alumnat pt. św. Leonarda s. 146—149.
— Szpital Ubogich przy kościele pw. św. Leonarda op. s. 149—151.
— Szpital Ubogich przy kaplicy publ. pw. św. Jana Chrzc. s. 151.
— „Mons Pietatis" s. 151—154.
— Suma pomocy dotkniętym klęskami elementarnymi s. 154—157.
— Fundacje dla obcych kościołów i instytucji s. 157—158.
— Bractwa w kolegiacie s. 158.
— Personalia duchowieństwa kolegiaty s. 158—160.

B. Odpowiedzi dot. kościoła kolegiackiego i zarazem parafialnego s. 163—178:
1. Pierwszy kościół par. fund. ok. r. 1100; kolegiata eryg. w 1433. Kol. uległa pożarowi w r. 1528 s. 11; obec. kościół zbud. a-bp M. Łubieński w r. 1652, kons. pw. Wniebowzięcia NMP 14 X 1660 prym. Prażmowski s. 165—166, 176.
— Kościół posiada 5 kaplic, ogrójec i 14 ołtarzy s. 166—168, 71—72.

C. Odpowiedzi na pytania złożone przez kol. wikariuszy i mansjonarzy s. 183—210:
— Stan osobisty wikariuszy i mansjonarzy s. 185—187.
— Sumariusz dokumentów kol. wikariuszy i mansjonarzy z l. 1462—1791 s. 189—191.
— Sumy zapisane wikariuszom na różnych dobrach s. 191—193.
— Księgi metryk i parafii kolegiackiej od r. 1589 s. 194.
— Statuty i kopiarz przywilejów wikariuszy s. 195.
— Wykaz ludności par. kolegiackiej z r. 1811 s. 204—205.
— Bractwo i konfederacja św. Jana Nepomucena w kolegiacie s. 205—206.
— Dezyderaty kol. wikariuszy pod adresem wizytatora s. 207—210.
— Odpowiedź kapituły (Łowicz 13 VII 1811) na pretensje wikariuszy s. 215—217.

— Wykaz dochodów kol. wikariuszy s. 219.
— Wywody (przyp. kapituły), że wikariusze nie czynią zadość statutom, zwł. ordynacji a-bpa Raczyńskiego z 6 III 1809 s. 221—227.

D. Odpowiedzi na punkty wiz. doręczone przez kol. psałterzystów s. 229—236.

E. Odpowiedzi na pytania złożone przez kol. prebendarzy s. 237—241.

F. Różne prośby do wizytatora s. 245—251:
— Prośba podkustoszego kol. ks. (Piotra) Michałowskiego z 12 VII 1811 s. 245.
— Prośba psałterzystów-suplentów (kaznodziejów) z 12 VII 1811 s. 249.
— Odpowiedź wspom. kaznodziejom, dana 13 VII 1811 przez sen. psałterzystów ks. P. Śladeckiego s. 250—251.

a. Odpowiedzi na pytania dot. prepozytury szpitalnej z kościołem pw. św. Leonarda op. s. 143—144, 253—272:
— Kościół, sprzed r. 1557, stoi w czole cmentarza publ., zw. Kierchow s. 253.
— Sumariusz zapisów na kościół i szpital z l. 1551—1786 s. 263—264.
— Prośba prob. Franciszka Cichockiego do wizytatora s. 271—272.

b. Kościół Pijarów; informacja o tamt. bractwie Szkaplerza NMP s. 273—277.

c. Klasztor Dominikanów; wiad. o dwóch bractwach (s. 281—282), z których Różańcowe eryg. tu, razem z konwentem, w r. 1400 s. 281.

d. Kaplica (sacellum) publ. pw. św. Jana Chrzc. s. 151.

e. Konwent Klarysek z własnym kościołem s. 144—145.

f-g. Klasztor Misjonarzy św. Wincentego i kaplica seminarzystów diec. (wzm.) s. 4—5, 7.

h. Zapiska o daw. pobycie w Łowiczu Księży Bartoszków s. 254.

i. Boczki, wieś w par. kolegiackiej, posiadająca kaplicę (oratorium) publ., zbud. w r. 1761 s. 144.

2. W księdze brak dokumentacji dot. drugiej parafii w Łowiczu — Św. Ducha i Domu Księży Emerytów, znajdującym się przy tamt. kościele, które to instytucje nasz wizytator miał również uwzględnić — zob. s. 1. 5—6.

IV. Dekret reformacyjny (11 punktów), wyst. przez sufr. Bardzińskiego (Gniezno, 15 XII 1811) dla kolegiaty, jej duchowieństwa oraz wymienionych instytucji s. 285—298.

142

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 142.**

[2. Tyt. nad.] Akta wizytacji generalnej **kolegiaty** i parafii **w Sieradzu**, przeprowadzonej 1 października **1810** roku (powagą i z polecenia

arcybiskupa Ignacego Raczyńskiego [289]) przez prałata Stanisława Kostkę Podbowicza [290].

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (33,1 × 22,1 cm).— Stron (świeżo poliezb.) 26; str. czyste: 2, 26.— Oprawa z r. 1975 w płótno.

[5. Syg. daw.] 127 cz. (Inw. 1918, Chodyński).

[6. Uwagi] Jest to drugi egzemplarz dokumentacji wiz., znajdującej się w poz. 137 na s. 1055—1122, ale przeszło dwukrotnie skrócony. Nie ma w nim elementów inwentarzowych i aneksów. Wykonano go współcz. przy kol. sieradzkiej. Nie posiada żadnych podpisów ani pieczęci, zwłaszcza uwierzytelnienia przez wizytatora. Prał. Podbowicz chyba dlatego tych akt nie poświadczył, że nie są one pełnym odpisem jego dokumentacji wiz.— Materiał stanowi odpowiedzi na pytania obydwu instrukcji wiz. z 10 II 1810.— Istotna treść jest tu taka sama jak w księdze o syg. 137, a więc w aktach znajdujemy również zapiskę o nie skatalogowanej bibliotece kapituły (s. 8).— W nagrodę za braki napotkane we właściwym opisie wiz. poszyt przynosi ze sobą dekret ref., wyst. przez arcybiskupa, którego nie ma rękopis 137 nie tylko dla naszej kolegiaty, ale też dla pozostałych parafii.— Akta nin. pochodzą z zespołu archiwalnego par. Sieradz, które już przed r. 1939 znalazły się we Włocławku.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Kościół kolegiacki i zarazem parafialny pw. Wszystkich Świętych s. 3—12:
   — Z dziejów kolegiaty do r. 1729, przy poprz. kościele pw. Trójcy Św. s. 3—6.
   — Wzm. o dwukrotnym okradzeniu kolegiaty w r. 1800 s. 8.
   — Akta metrykalne od r. 1603 s. 8.
   — Biblioteka kapitulna posiada kilkaset książek, jednak bez katalogu s. 8.
II. Kapituła kol. oraz połączone kolegia wikariuszy i mansjonarzy s. 12—21:
   — Skład kapituły: 2 prałatury (prepozytura, kustodia) i 5 kan. grem. s. 12—13.
   — Prawa, którymi się rządzi kapituła, i archiwum s. 14—16.
   — Wikariusze i mansjonarze (eryg. w r. 1612) s. 18—20.
   — Personalia kleru kolegiackiego s. 20—21.
III. Kościoły i kaplice na terenie parafii s. 22:
   a. Kłocko, wieś w par. Sieradz, posiadająca kaplicę, raczej publ. a nie pryw., pw. św. Walentego m.
   b. Klasztor Dominikanów z kościołem pw. św. Stanisława b.

[289] Zob. przyp. 269.

[290] Ks. Stanisław Kostka **Podbowicz**, dr ob. prawa, prałat etc. (ADW: AAG. Wiz. 142.— Por. przyp. 280).

c. Prepozytura szpit. z kościołem pw. Św. Ducha, znajdująca się w rękach Miechowitów.

IV. Dekret reformacyjny dla kolegiaty i parafii, wyd. (Ciążeń, 17 XI 1810) przez a-bpa Raczyńskiego, m.in. znoszący kustodię i 2 kanonie s. 23—25; na s. 25 piecz. a-bpa wycis. na sucho.

143

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 143.**

[2. Tyt. nad.] Akta wizytacji generalnej **kolegiaty** i parafii **w** mieście **Uniejowie**, przeprowadzonej w dniu 8 lipca **1811** roku (powagą i z polecenia arcybiskupa Ignacego Raczyńskiego [291]) przez prałata Stanisława Kostkę Podbowicza [292].

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (33,4 × 20,5 cm).— Stron (świeżo policzb.) II, 210; str. czyste: II, 54, 210.— Oprawa w półpłótno z ok. r. 1950. Karty wyprost. i wyrep. w r. 1975.

[5. Syg. daw.] 72 (Inw. 1918, Chodyński).

[6. Uwagi] Mamy tu do czynienia z uwierzytelnionym przez wizytatora i notariusza lustracji drugim egzemplarzem dokumentacji kolegiaty i zarazem parafii uniejowskiej (s. 209). Materiały or. znajdują się w poz. 137, na s. 301—516.— Wizytacja odbyła się 8 lipca, a poświadczenie nin. rękopisu 7 listopada 1811 r.— Odpis z oryginału został sporządzony przez kogoś z kapłanów kolegiaty. Kopia nie posiada żadnych pieczęci.— Pod względem treści brakuje w niej początku czyli tzw. aktu rozpoczęcia wizytacji kolegiaty i kapituły przez prep. Podbowicza (zob. syg. 137 s. 307—310). W zamian za to księga posiada pewne dodatki, mianowicie or. informację z r. 1741 o dziesięcinie dla kolegiaty ze wsi Klonowa w par. Uników dek. warc. (s. 117—120) oraz kilka zapisek, poczynionych w l. 1823—1824 przez prep. i dziek. uniej. Bartłomieja Saganowskiego (s. 15, 43, 53). Poza tym obydwa egzemplarze opisywanej wizytacji nie różnią się między sobą.— Rękopis dostał się do Włocławka z Uniejowa pod koniec XIX w.

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

I. Kościół kolegiacki i jedn. parafialny s. 1—50:
— Zbud. w r. 1349 nakł. a-bpa Jarosława ze Skotnik i przez niego kons. pw. Wniebowzięcia NMP, odb. (po pożarze) star. prym. M. Łubieńskiego w 1649; patronem kościoła jest św. Florian m. s. 1—2.

---

[291] Zob. przyp. 269.

[292] Ks. Stanisław Kostka **Podbowicz**, dr ob. prawa, prałat etc. (ADW: AAG. Wiz. 143.— Por. przyp. 280 i 290).

— Opis kolegiaty i jej wystroju s. 5—38:
— Wzm. dot. życia i kultu bł. Bogumiła na wielu stronach; zob. w poz. 137.
— Portrety różnych osób s. 35—36.
— Akta metrykalne od r. 1648 do 1704 spalili Szwedzi (w 1704) s. 36—37.

II. Kapituła, kolegia duchowne, instytucje zależne od kolegiaty s. 50—206:
— Skład kapituły: 4 prałatury (probostwo, archidiakonia, dziekania (eryg. w r. 1649), kustodia (od 1529) oraz ich uposażenie s. 50—68; 6 kanonii grem. i ich fundusze s. 68—74; kanonicy hon. s. 75.
a. Prepozytura zwykła Benedyktynów z kościołem pw. św. Mikołaja b. wygasła za czasów pruskich (przed r. 1807); prepozyt św. Mikołaja był can. natus w kolegiacie s. 74—75.
— Przywilej rokiety i mantoletu przysługuje prałatom i kan. od r. 1730 s. 76.
— Opis kurii prałackich i kanonickich s. 85—98.
— Statuty kapituły pochodzą z r. 1743; dawniejsze spaliły się z kościołem w 1695 (raczej w 1633) s. 98—99.
— Tabela aniwersarzy kapitulnych s. 99—102.
— Archiwum kapitulne: opuszczono rok pocz. istnienia akt kap., podano sumariusz ważniejszych dokumentów, wymieniono wizytacje gen. kolegiaty z l. 1718—1780 s. 104—107.
— Biblioteka kapituły spłonęła w czasie pożaru miasta i kolegiaty, przyp. w r. 1633 s. 115.
— Kolegium wikariuszy s. 115—145:
— Eryg. razem z kapitułą, zajmuje się duszpasterstwem w kolegiacie i we wsiach parafii, posiada statuty z r. 1649 s. 116, 121.
— Sumariusz dokumentów wikariuszy s. 135—145.
b. Jeden z wikariuszy był prebendarzem kaplicy arcybiskupiej na Zamku Uniejowskim s. 137.
— Kolegium mansjonarzy s. 145—169:
— Erek. w r. 1491, druga w 1506, statuty z 1618, podlega mu duszpasterstwo w mieście Uniejowie s. 145—147, 165.
c. Kościołek pw. Bożego Ciała w Starym Mieście (akt. z r. 1739) znajduje się w rękach mansjonarzy s. 147—158.
— Sumariusz dokumentów mansjonarskich s. 165—169.
— Bractwa i konfraternie (w liczbie 4) s. 169—183.
— Szkoła s. 182—183.
d. Probostwo szpitalne Św. Ducha — już bez kościoła pod tymże wezw., fund. w r. 1283 przez a-bpa Jakuba Świnkę, rozebranego za rządów prym. Ostrowskiego s. 183—202:
— Sumariusz dokumentów prepozytury szpit. (od r. 1481) s. 199—200.
— Stan osobisty duchowieństwa kolegiaty s. 202—206.
— Podpisy osób duchownych i świeckich (władz) z okazji wizytacji s. 206—208.
— Poświadczenie zgodności odpisu z egz. oryginalnym (Skalmierzyce, 7 XI 1811), samymi tylko podpisami, przez wiz. gen. prał. Podbowicza i sekr. Bonawenturę Piaseckiego s. 209.

III. SERIA SPECJALNYCH WIZYTACJI DZIEKAŃSKICH, PRZEPROWADZONA W PARAFIACH W LATACH 1815—1816

WPROWADZENIE DO TEJ GRUPY WIZYTACYJNEJ

W r. 1814 lub 1815 a-bp Raczyński osobiście, albo za pośrednictwem obydwu konsystorzy gen. (w Gnieźnie i Łowiczu) polecił dziekanom przeprowadzenie wizytacji ekstraordynaryjnych swoich dekanatów w całej archidiecezji. Celem tej lustracji było zbadanie, na ile zostały wcielone w życie dekrety ref. z wizytacji gen. lat 1810—1812.— Proboszczowie odpowiadali w sposób skrócony na artykuły wiz., wydane przez arcybiskupa 10 II 1810 dla poprz. lustracji gen. Dziekani w asyście pisarzy dekanalnych objeżdżali parafie, weryfikowali akta i porównywali stan w nich zawarty ze znalezionym w rzeczywistości.— Na początku poszcz. relacji wszyscy współautorzy dokumentacji wiz. (proboszczowie) meldują, że podają „opis krótki, stosowany do aktu generalney wizyty". Swoje elaboraty wykonali kierownicy beneficjów nie tylko na różnego formatu i jakości papierze oraz nie zawsze estetycznie, ale także z niejednakową poprawnością wewnętrzną.

Archiwum Diec. we Włocławku posiada z nin. serii wiz. tylko akta lustracji dek. tuszyńskiego (syg. 144). Ale w Arch. A-diec. w Gnieźnie znajdują się podobne akta z kilku dekanatów, najczęściej współoprawne ze starszymi lub nowszymi. W Arch. Diec. w Częstochowie przechowuje się drugi egz. akt wiz. dek. tuszyńskiego oraz dokumentacja dek. brzeźnickiego. Można przypuścić, że w innych ośrodkach diecezjalnych b. obszaru arcybiskupstwa gnieź. odnajdzie się podobne akta z więcej jeszcze dekanatów.

Z tego powodu, że dokumentacja tej grupy lustracji każe proboszczom umieszczać ich parafie tylko w departamencie, powiecie i dekanacie (poz. 144), w tytule poniższej księgi nie oznajmiłem już, iż dek. tuszyński leżał w archidiakonacie i oficjałacie gen. łowickim.

144

A. OPIS KSIĘGI:

[1. Syg. akt.] **AAG. Wiz. 144.**

[2. Tyt. nad.] Akta dziekańskiej wizytacji nadzwyczajnej parafii **Dekanatu Tuszyńskiego**, przeprowadzonej w listopadzie **1815** roku (z nakazu

arcybiskupa Ignacego Raczyńskiego [293]) przez miejscowego dziekana Franciszka Zader'a [294].

[4. Opis zew.] Pol., łac.— 2° (34,1 × 22,9 i mniej cm).— Stron świeżo policzb.) 276; str. czyste: 2, 5—6, 14—16, 25—34, 36, 38, 44, 46, 56—64, 76—80, 89—92, 94, 96, 100—104, 114—116, 120, 125—132, 141—144, 146, 148, 154—156, 173—176, 182, 192—200, 202, 205—206, 215—216, 228—232, 234, 238, 248—252, 256, 258, 260—262, 267—268, 270, 274—276.— Oprawa w półpłótno z ok r. 1950.

[5. Syg. daw.] 199 cz. (inw. 1918, Chodyński).

[6. Uwagi] Odpowiedzi na artykuły redagowali proboszczowie lub ich zastępcy — przeważnie na papierze ze znakami wodnymi — a potem podpisywali dokumentację ze służbą kościelną, wójtami lub sołtysami. Z reguły przystawiali też pieczęcie parafialne, których napotkane odciski wszędzie melduję w cz. B nin. pozycji.— Znany z tytułu księgi i z przypisu dziekan Zader objechał w ciągu jednego miesiąca (listopada) wszystkie parafie w celu weryfikacji akt i sprawdzenia tożsamości stanu rzeczy z opisami. Towarzyszył mu pisarz dekanalny, ks. Piotr Zdyrkiewicz. pleb. par. Rozprza, który po dziekanie uwierzytelniał akta. Dziekan pozostawił w księdze tłocz. odciski (niezbyt wyraźne) piecz. swego dekanatu na s. 13, 30, 43, 55, 75, 88, 99, 113, 140, 153, 172, 191, 214, 227, 246, 266, 273. W Milejowie dziekan nie uwierzytelnił akt (s. 124). Odpowiedzi na artykuły z par. Kurowice zaginęły (s. 117—118), a w Suchcicach proboszcz ich nie uszykował (s. 233). Rozumie się, że ks. Zader nie wizytował własnej parafii (Mierzyn).— Dokumentację z poszcz. parafii dziekan wszędzie poprzedzał jedno- lub dwustronicowym wprowadzeniem, w którym ustosunkowywał się krytycznie do przedstawianych mu odpowiedzi oraz przedstawił przebieg swej wizytacji. Owe jego wstępy podpisywali proboszczowie, ich delegaci z parafii, wreszcie on sam z notariuszem.— W opisie księgi nie było potrzeba dawać punktu 3 (daty krań.).— Spośród dawniejszej treści pragnę zanotować powoływanie się współautorów dokumentacji na zaginione akta wizytacyjne a-diak. łęczyckiego z r. 1633 (s. 71), 1699 (s. 40), 1717 (s. 68—71), 1779 (bpa Garnysza) s. 71.— Rękopis bez wątpienia został przekazany w r. 1822 z Gniezna do Kalisza, a po 1885 przewieziony do Włocławka.

---

[293] Zob. przyp. 269.

[294] Ks. Franciszek **Zader** (daw. Zaderer i Cader), akt. proboszcz par. Mierzyn i dziekan tuszyński. (*Schematyzm a-diec. gnieź.* 1815, nlb.— ADW: AAG. Wiz. 144).

B. ZAWARTOŚĆ KSIĘGI:

1. Bąkowa Gora, wieś, wiz. 22 XI 1815 s. 1—13:
   — Kościół fund. w r. 1607 przez dziedz. Piotra Małachowskiego, woj. krak. s. 7.
2. Bęczkowice, wieś, wiz. 23 XI 1815 s. 17—24:
   — Kościół zbud. w r. 1762 przez kol. Jana hr. na Przerębie Przerębskiego, kasz. spic. s. 19.
   — Pieczęć tusz. par. s. 24.
3. Będkow, miasto wiz. 15 XI 1815 s. 35—43:
   — Parafia posiada tytuł probostwa (prepozytury) s. 40.
   — Kościół par. wyst. w r. 1466 nakł. Piotra Wspinka, kan. gnieź. etc. s. 37.
   a. Rosocha, wieś. Filia par. Będków z kościołem pw. św. Zygmunta kr. s. 43.
   — Piecz. par., tłocz. na sucho, nie wid. s. 43.
4. Bogdanow, wieś, wiz. 6 XI 1815 s. 45—55, 65—75:
   a. Parznowice, wieś na ter. par. Bogdanów, posiadająca kaplicę pryw. (zamkniętą) we dworze Pawła Biernackiego s. 54.
   — Piecz. tusz. par. s. 55.
   b. Podstękalice i Postękalice, wieś. Ciągle jeszcze filia par. Bogdanów z kościołem pw. św. Fabiana I i Sebastiana mm., zbud. w r. 1597 przez Krzysztofa Postękalskiego, wiz. 7 XI 1815 s. 65—75:
      — Sumariusz dokumentów kościoła w Postękalicach s. 71—80:
      — Piecz. tusz. tegoż kośc. s. 75.
5. Dłutow, wieś, wiz. 10 XI 1815 s. 81—88:
   — Kościół wyst. w r. 1541 przez kapitułę krak. s. 83.
   — Piecz. tusz. par. (mało wid.) s. 88.
6. Gomulin i Gomolin, wieś, wiz. 8 XI 1815 s. 93—99:
   — Kościół zbud. w r. 1666 nakł. dziedz. Wojciecha Tarnowskiego s. 95.
   — Piecz. tusz. par. s. 99.
7. Gorzkowice, wieś, wiz. 25 XI 1815 s. 105—113:
   — Kościół wyst. przez Franciszka z Kościelnych Zaremb Zarembę w r. 1772 s. 107.
   — Piecz. tusz. par. s. 112.
8. Kurowice, wieś, wiz. 14 XI 1815 s. 117—118:
   — Brak odpowiedzi proboszcza na pytania, pewnie zaginęły.
9. Milejów, wieś, wiz. 19 XI 1815: s. 119—124.
   — Piecz. par. wycis. na sucho (mało wid.) na s. 124.
10. Moszczenica, wieś, wiz. 17 XI 1815 s. 133—140:
    — Kościół pw. św. Krzyża, zbud. przez kol. Małachowskiego s. 135, 136.
    — Piecz. tusz. par. s. 140.
11. Piotrkow, miasto, wiz. 18 XI 1815 s. 145—153:
    a. Kolegium Pijarów s. 153.
    b. Klasztor Dominikanów s. 153.
    c. Klasztor Bernardynów s. 153.
    d. Konwent Dominikanek s. 153.
    e. Klasztor Franciszkanów Konw. s. 153.
    f. Byki, wieś w par. Piotrków, w której znajduje się kaplica pryw. s. 153.
    — Piecz. lak. par. s. 153.

12. Raczno i Ręczno, wieś, wiz. 21 XI 1815 s. 157—180:
— Kościół, pw. św. Stanisława b., odb. (po pożarze) star. Norbertanów z Witowa w r. 1813 s. 160.
— Kopie 2 dokumentów z r. 1780, kończących zatarg gosp. pom. prob. G. Rzewuskim a opactwem Premonstratensów w Witowie s. 177—180.
13. Rozprza, miasto, wiz. 5 XI 1815 s. 181—191:
— Kościół wyst. w r. 1768 nakł. kol. Szymona z Kościelnych Zaremb Zarembę, kasz. sier. s. 183.
— Piecz. tusz. par. z r. 1799 na s. 191.
14. Rzgow, miasto, wiz. 12 XI 1815 s. 201—214:
— Kościół uległ pożarowi, razem z miasteczkiem, 25 VII 1812 s. 207.
— Piecz. lak. par. s. 214.
15. Srocko, wieś, wiz. 16 XI 1815 s. 217—227:
— Kościół zbud. w r. 1766 przez kancl. w. kor. Małachowskiego, kol. s. 219.
a. Brzoza, wieś w par. Srocko, gdzie istnieje kaplica pryw. (bez indultu) s. 227.
b. Żuromin, wieś na ter. par. Srocko, mająca kaplicę pryw. (dla której indult wygasł) s. 227.
— Piecz. opł. par. s. 227.
16. Suchcice, wieś, wiz. 20 XI s. 233:
— Pleban nie przygotował odpowiedzi na punkty.
17. Sulejów, miasto, wiz. 20 XI 1815 s. 235—247, 253—255:
a. Prebenda czyli kościołek szpitalny (przyp. pw. św. Stanisława b.) w mieście s. 245.
b. Nowa Wieś, wieś w par. Sulejów, posiadająca kaplicę publ. pw. św. Idziego op. s. 245.
— Korespondencja z l. 1812—1814 w sprawie przydziału drzewa z lasów nar. na cele parafii s. 247, 253—255.
— Piecz. tusz. par. s. 246.
18. Tuszyn, miasto wiz. 11 XI 1815 s. 257—265:
— Kościół znajduje się we wsi Tuszynek s. 257.
— Piecz. lak. par. s. 266.
19. Witów, wieś, kościół opacki Norbertanów i zarazem parafialny, wiz. 19 XI 1815 s. 269—273:
— Piecz. tusz. par. s. 273.

SPIS RZECZY CZĘŚCI 1

Zeszyt 1 . . . . . [1—179]
Spis treści . . . . . [3]
Wprowadzenie . . . . . [5]
I. Problem opracowania wstępu do repertorium . . . . . [5]
II. Uwagi o wizytacjach przeprowadzonych w archidiecezji gnieźnieńskiej oraz ich aktach . . . . . [7]
1. Rodzaje wizytacji . . . . . [7]
2. Obszerniej o wizytacjach odbywanych przez arcybiskupów . [10]
3. Przyczyny zaginięcia wielu ksiąg wizytacyjnych gnieźnieńskich, szczególnie arcybiskupich . . . . . [11]
a. Powody wspólne innym diecezjom . . . . . [11]
b. Przyczyny właściwe Gnieznu . . . . . [12]
4. Tragiczny koniec części zespołu akt arcybiskupów gnieźnieńskich zgromadzonych w Warszawie . . . . . [17]
5. Aktualne miejsca przechowywania oraz ilość ocalałych akt wizytacji gnieźnieńskich . . . . . [20]
III. Geneza i koncepcja repertorium . . . . . [22]
IV. Objaśnienie i rozplanowanie dzieła . . . . . [24]
1. Objaśnienie tytułu . . . . . [24]
2. Zakres i rozplanowanie repertorium . . . . . [26]
a. Zakres kwerendy . . . . . [26]
b. Plan repertorium . . . . . [28]
V. Poszczególne pozycje czyli jednostki, księgi, sygnatury repertorium, będące jednocześnie kolejnymi rozdziałami dzieła . . [28]
A. Opisy ksiąg wizytacyjnych . . . . . [30]
B. Zawartość akt wizytacyjnych . . . . . [38]
a. Zakres podawanej informacji . . . . . [38]
1° Parafie i kościoły parafialne. Szczegółowa chronologia wizytacji . . . . . [40]
2° Filie, beneficja proste oraz inne kościoły i kaplice na terenie parafii . . . . . [46]
3° Informacje szczegółowe . . . . . [51]
b. Język redakcji repertorium . . . . . [53]
c. Przypisy w repertorium . . . . . [54]
VI. Najważniejsze elementy formalne i treściowe zawarte w księgach wizytacyjnych . . . . . [55]
VII. Konkordancja sygnatur wizytacyjnych zeszytu 1 . . . . . [58]
VIII. Słownik skrótów . . . . . [59]

1. Skróty wyrazów i nazw złożonych . . . . . [59]
2. Skróty dzieł i wydawnictw cytowanych w przypisach właściwego repertorium . . . . . [61]
IX. Spisy treści i objaśnienia typograficzne . . . . . [61]
Opis i zawartość akt . . . . [65]
1. Część akt wizytacji archidiakonatu kaliskiego z roku 1602 . . [65]
2. Akta wizytacji archidiakonatu kaliskiego z lat 1603—1607 . . [67]
3. Akta wizytacji archidiakonatu gnieźnieńskiego z lat 1608—1609 [74]
4. Akta wizytacji archidiakonatu kaliskiego z lat 1610—1611 . . [88]
5. Akta wizytacji archidiakonatu uniejowskiego z lat 1635—1636 [94]
6. Akta wizytacji kościoła zak. i par. św. Mikołaja w Kaliszu z roku 1639 . . . . . [101]
7. Akta wizytacji terytorium wieluńskiego z lat 1668—1669 . . [102]
8. Akta wizytacji archidiakonatu uniejowskiego z roku 1683 . . [106]
9. Akta wizytacji archidiakonatu uniejowskiego z lat 1711—1712 . [112]
10. Akta wizytacji archidiakonatu kaliskiego z lat 1712—1713 . . [121]
11. Akta wizytacji archidiakonatu kaliskiego z roku 1719 . . . [124]
12. Akta wizytacji terytorium wieluńskiego z roku 1720 . . . . [131]
13. Akta wizytacji archidiakonatu uniejowskiego z lat 1728—1729 . [135]
14. Akta wizytacji archidiakonatu kaliskiego z lat 1728—1730 . . [144]
15. Akta wizytacji terytorium wieluńskiego z roku 1730 . . . . [151]
16. Akta wizytacji dekanatu rudzkiego z roku 1739 . . . . . [156]
17. Akta wizytacji południowej części archidiakonatu uniejowskiego (dek. brzeźnicki i radomszczański) oraz terytorium wieluńskiego z lat 1744—1747 . . . . . [158]
18. Akta wizytacji terytorium wieluńskiego z lat 1752—1753 . . [166]
19. Akta wizytacji archidiakonatu kaliskiego z lat 1752—1755 (dek. kaliski, krotoszyński i pleszewski) . . . . . [170]
20. Akta wizytacji archidiakonatu kaliskiego z lat 1752—1755 cd. (dek. stawiszyński i stawski) . . . . . [175]

Zeszyt 2 . . . . . [181-332]
Spis treści . . . . . [183]
Wprowadzenie . . . . . [185]
I. Wizytacje z okresu rządów arcybiskupa Władysława Aleksandra Lubieńskiego i zachowana po nich dokumentacja . . . . [185]
1. Założenia ogólne . . . . . [185]
2. Czasokres opracowanych akt. Uwypuklanie pontyfikatów w dziele . . . . . [185]
3. Rodzaje wizytacji występujących w 2 zeszycie . . . . . [186]
4. Wizytacje generalne Lubieńskiego w ogólności . . . . . [187]
5. Dziekańskie wizytacje specjalne w szczególności . . . . [188]
a. Nakazanie i cel wizytacji . . . . . [188]
b. Instrukcja wizytacyjna . . . . . [188]
c. Wizytatorzy. Przebieg lustracji. Zachowana i zaginiona dokumentacja wizytacyjna . . . . . [190]
1° Wizytatorzy . . . . . [190]
2° Przebieg lustracji . . . . . [191]
3° Zachowana i zaginiona dokumentacja . . . . . [192]

6. Potwierdzenie tezy o przechowywaniu akt wizytacyjnych w Łowiczu . . . . . [192]
II. Układ repertorium. Konkordancja sygnatur. Skróty . . . . [193]
1. Kolejność ksiąg wizytacyjnych . . . . . [193]
2. Wewnętrzny układ repertorium . . . . . [194]
a. Opis ksiąg wizytacyjnych . . . . . [194]
b. Zawartość akt . . . . . [196]
c. Przypisy . . . . . [196]
3. Konkordancja sygnatur . . . . . [196]
4. Skróty . . . . . [197]
III. Omówienie bardziej charakterystycznej zawartości ksiąg wizytacyjnych . . . . . [198]
1. Treści formalne złączone z wizytacjami oraz ich przekazy . . [198]
2. Zwykłe treści materiałowe zawarte w aktach . . . . . [199]
IV. Najważniejsze elementy formalne i treściowe znajdujące się w księgach wizytacyjnych 2 zeszytu . . . . . [204]
Opis i zawartość akt . . . . [211]
21. Materiały do wizytacji kolegiaty kaliskiej z roku 1755 . . . [211]
Pontyfikat Władysława A. Łubieńskiego 1759—1767 . [212]
Seria nadzwyczajnych wizytacji dziekańskich . [212]
22. Akta wizytacji dekanatu brzeźnickiego z roku 1759 . . . . [212]
23. Akta wizytacji pięciu parafii dziekańskich w archidiakonacie kaliskim z roku 1761 . . . . . [214]
24. Akta wizytacji dekanatu konińskiego z lat 1759—1760 . . . [216]
25. Akta wizytacji dekanatu krzepickiego z roku 1759 . . . . [218]
26. Akta wizytacji trzech urzędów i parafii dziekańskich w oficjalacie kurzelowskim z roku 1760 . . . . . [220]
27. Akta wizytacji dekanatu gnieźnieńskiego Św. Trójcy z lat 1759—1760 . . . . . [221]
28. Akta wizytacji dekanatu kłodawskiego z roku 1759 . . . . [222]
29. Akta wizytacji dekanatu kutnowskiego z roku 1759 . . . . [224]
30. Akta wizytacji dekanatu łęczyckiego z roku 1759 . . . . [227]
31. Akta wizytacji dekanatu łowickiego z roku 1759 . . . . [229]
32. Akta wizytacji dekanatu łekneńskiego z roku 1760 . . . . [232]
33. Akta wizytacji dekanatu małogoskiego z roku 1759 . . . . [234]
34. Akta wizytacji dekanatu opoczyńskiego z roku 1760 . . . [236]
35. Akta wizytacji dekanatu pleszewskiego z roku 1759 . . . . [237]
36. Akta wizytacji dekanatu przytyckiego z roku 1759 . . . . [239]
37. Akta wizytacji dekanatu radomszczańskiego z roku 1759 . . [242]
38. Akta wizytacji dekanatu rawskiego z lat 1759—1760 . . . [244]
39. Akta wizytacji dekanatu rudzkiego z roku 1759 . . . . . [246]
40. Akta wizytacji dekanatu sompoleńskiego z lat 1759—1760 . . [248]
41. Akta wizytacji dekanatu szadkowskiego z lat 1759—1760 . . [249]
42. Akta wizytacji dekanatu skrzyńskiego z lat 1759—1760 . . . [251]
43. Akta wizytacji dekanatu słupeckiego z lat 1759—1760 . . . [253]
44. Akta wizytacji dekanatu skierniewickiego z roku 1759 . . . [256]
45. Akta wizytacji dekanatu stawskiego z roku 1759 . . . . [257]
46. Akta wizytacji dekanatu stawiszyńskiego z roku 1759 . . . [259]
47. Akta wizytacji dekanatu tuszyńskiego z roku 1759 . . . . [261]
48. Akta wizytacji dekanatu uniejowskiego z roku 1759 . . . [264]

49. Akta wizytacji dekanatu warckiego z lat 1759—1760 . . . [266]
50. Akta wizytacji trzech kościołów dziekańskich oficjałatu wieluńskiego z roku 1759 . . . . . [270]
51. Akta wizytacji dekanatu wieruszowskiego z roku 1759 . . . [271]
52. Akta wizytacji dekanatu zbarskiego z lat 1759—1760 . . . [273]
53. Akta wizytacji dekanatu zgierskiego z roku 1759 . . . . [275]
54. Akta wizytacji dekanatu żarnowskiego z roku 1759 . . . . [276]
55. Akta wizytacji dekanatu żnińskiego z roku 1760 . . . . . [278]
Seria wizytacji generalnych . . . [281]
56. Akta wizytacji archidiakonatu kaliskiego z roku 1761 . . . [281]
57. Dekret reformacyjny dla kolegiaty uniejowskiej z roku 1761 . . [291]
58. Akta czterech wizytacji okręgu wolborskiego z lat 1633—1763 . [293]
59. Akta wizytacji archidiakonatu uniejowskiego i terytorium wieluńskiego z lat 1761—1763 . . . . . [297]
60. Akta wizytacji kolegiaty kurzelowskiej z roku 1765 . . . . [313]
61. Akta wizytacji parafii Sławno, Przedbórz, Parzno i Radomsko z roku 1765 . . . . . [316]
62. Akta wizytacji parafii Krotoszyn i Zduny z roku 1765 . . . [319]
63. Akta wizytacji dekanatów konińskiego i sompoleńskiego z lat 1765—1766 . . . . . [321]
64. Akta wizytacji dekanatu słupeckiego z roku 1766 . . . . . [326]
65. Akta wizytacji parafii Piotrków Trybunalski z roku 1766 . . . [328]
66. Akta wizytacji kolegiaty wieluńskiej z roku 1766 . . . . [330]

Zeszyt 3 . . . . . [333-459]
Spis treści . . . . . [335]
Wprowadzenie . . . . . [337]
I. Informacje ogólne . . . . . [337]
II. Ujmowanie repertorium pontyfikatami . . . . . [338]
III. Źródła do formalnej strony odbywania wizytacji w zeszycie 3 [338]
IV. Nieco uwag o dokumentacji wizytacyjnej 3 odcinka dzieła i jej zachowanych przekazach . . . . . [341]
V. Akta wizytacyjne w archiwach i w niniejszym repertorium . . [343]
VI. Omówienie ważniejszej i bardziej charakterystycznej zawartości akt . . . . . [345]
VII. Schemat najważniejszych elementów formalnych i treściowych 3 odcinka dzieła . . . . . [348]
VIII. Konkordancja sygnatur. Skróty . . . . . [352]
1. Konkordancja sygnatur ksiąg wchodzących w skład 3 zeszytu repertorium . . . . . [352]
2. Skróty stosowane na niniejszym etapie opracowania . . . [353]
Opis i zawartość akt . . . . [357]
Pontyfikat Gabriela J. Podoskiego 1767—1777 . . [357]
Seria specjalnych wizytacji dziekańskich . . [357]
67. Akta wizytacji dekanatu konińskiego z roku 1775 . . . . [358]
68. Akta wizytacji dekanatu radomszczańskiego z roku 1775 . . . [360]
Pontyfikat Antoniego K. Ostrowskiego 1777—1784 . [363]
Seria ekstraordynaryjnych wizytacji dziekańskich . [363]
69. Akta wizytacji dekanatu kaliskiego z roku 1778 . . . . . [363]
70. Akta wizytacji dekanatu konińskiego z roku 1778 . . . . [367]

71. Akta wizytacji dekanatu wieruszowskiego z roku 1778 . . . [370]
Seria wizytacji generalnych . . . . [372]
72. Akta wizytacji dekanatów szadkowskiego, warckiego i uniejowskiego z roku 1779 . . . . . [373]
73. Akta wizytacji dekanatów radomszczańskiego, brzeźnickiego i lutomierskiego z roku 1779 . . . . . [381]
74. Sprawozdania z wizytacji 3 parafii w dekanacie radomszczańskim, 4 w brzeźnickim i 13 w terytorium wieluńskim z lat 1779—1780 . . . . . [387]
75. Dekrety reformacyjne do sprawozdań wiz. parafii wymienionych w poz. 74 oraz dla kolegiaty wieluńskiej z lat 1779—1780 . . [391]
76. Akta wizytacji pozostałych parafii terytorium wieluńskiego, nie uwzględnionych w poz. 74—75, z roku 1780 . . . . . [394]
77. Akta wizytacji kolegiat w Uniejowie, Sieradzu, Łasku i Kurzelowie oraz parafii w Piotrkowie z roku 1780 . . . . . [398]
78. Akta wizytacji archidiakonatu kaliskiego (z kol. kaliską) z lat 1781—1783 . . . . . [404]
79. Część akt wizytacji archidiakonatu kaliskiego, mian. dekanatów stawiszyńskiego i stawskiego, z lat 1782—1783 . . . . . [417]
Pontyfikat Michała J. Poniatowskiego 1785—1794 . [421]
Seria nadzwyczajnych wizytacji dziekańskich . . [421]
80. Akta wizytacji dekanatu lutomierskiego z roku 1786 . . . [422]
81. Akta wizytacji dekanatu szadkowskiego z roku 1788 . . . . [424]
82. Akta wizytacji dekanatu tuszyńskiego z lat 1786—1787 . . . [429]
83. Akta wizytacji dekanatu warckiego z roku 1787 . . . . . [433]
Seria wizytacji generalnych . . . . [436]
84. Odpowiedzi na pytania przed wizytacją generalną, opracowane przez prepozyta parafii św. Mikołaja w Kaliszu w roku 1792 . [438]
85. Akta wizytacji dekanatu konińskiego z lat 1790—1791 . . . [440]
86. Akta wizytacji dekanatu krotoszyńskiego z roku 1790 . . . [445]
87. Odpisy akt wizytacyjnych dekanatu sompoleńskiego z lat 1791—1792 . . . . . [449]
88. Akta wizytacji dekanatu uniejowskiego z lat 1790—1791 . . [453]
89. Akta wizytacji dekanatu warckiego (z kol. sieradzką) z roku 1791 [455]

Zeszyt 4 . . . . . [461-664]
Spis treści . . . . . [463]
Wprowadzenie ogólne do zeszytu 4 . . . [467]
I. Wizytacje ostatnich pontyfikatów gnieźnieńskich . . . . [467]
II. Najważniejsze elementy formalne i rzeczowe akt 4 odcinka repertorium . . . . . [469]
III. Konkordancja sygnatur. Skróty . . . . . [472]
1. Konkordancja sygnatur ksiąg 4 zeszytu dzieła . . . . [472]
2. Skróty dodane w 4 odcinku pracy . . . . . [473]
Opis i zawartość akt . . . . . [476]
Pontyfikat Ignacego Krasickiego 1795—1801 . . [476]
Pierwsza seria nadzwyczajnych wizytacji dziekańskich, przeprowadzona w latach 1797—1798 . . . . . [476]
Wprowadzenie do wizytacji serii 1 . . . . . [476]
Archidiakonat łęczycki . . . . . [482]

90. Szczątki akt wizytacji dekanatu kłodawskiego z roku 1797 . [482]
91. Akta wizytacji dekanatu tuszyńskiego z lat 1797—1798 . . [483]
92. Resztki akt wizytacji dekanatu zgierskiego z roku 1797 . . [487]
Archidiakonat uniejowski . . . . . [487]
93. Akta wizytacji dekanatu brzeźnickiego z lat 1797—1798 . . [487]
94. Akta wizytacji dekanatu radomszczańskiego z lat 1797—1798 . [491]
Terytorium wieluńskie . . . . . [497]
95. Akta wizytacji dekanatu krzepickiego z roku 1797 . . . [497]
96. Akta wizytacji dekanatu rudzkiego z lat 1797—1799 . . . [499]
97. Akta wizytacji dekanatu wieruszowskiego z roku 1797 . . [503]
Druga seria specjalnych wizytacji dziekańskich, przeprowadzona w roku 1800 . . . . . [506]
Wprowadzenie do lustracji serii 2 . . . . . [506]
Archidiakonat łęczycki . . . . . [510]
98. Akta wizytacji dekanatu tuszyńskiego z roku 1800 . . . . [510]
Archidiakonat kaliski . . . . . [513]
99. Część akt wizytacji dekanatu kaliskiego z roku 1800 . . . [513]
Archidiakonat uniejowski . . . . . [514]
100. Akta wizytacji dekanatu brzeźnickiego z roku 1800 . . . [514]
101. Akta wizytacji dekanatu radomszczańskiego z roku 1800 . . [517]
Terytorium wieluńskie . . . . . [521]
102. Akta wizytacji dekanatu krzepickiego z roku 1800 . . . . [521]
103. Akta wizytacji (zew. i wew.) dekanatu rudzkiego z roku 1800 [523]
104. Akta wizytacji (zew. i wew.) dekanatu wieruszowskiego z roku 1800 . . . . . [527]
Administracja Franciszka Malczewskiego 1801—1805 . [529]
Wprowadzenie do wszystkich serii wizytacji i akt . . . [529]
I. Specjalne wizytacje dziekańskie parafii wakujących, przeprowadzone w roku 1801 . . . . . [530]
105. Akta wizytacji parafii w archidiakonatach gnieźnieńskim, kaliskim i uniejowskim z roku 1801 . . . . . [530]
II. Nadzwyczajne wizytacje dziekańskie, przeprowadzone w archidiecezji w roku 1801 . . . . . [533]
Wprowadzenie do tychże wizytacji . . . . . [533]
Archidiakonat uniejowski . . . . . [534]
106. Akta wizytacji dekanatu radomszczańskiego z roku 1801 . . [534]
107. Resztki akt wizytacji (zew. i wew.) dekanatu szadkowskiego z roku 1801 . . . . . [537]
Terytorium wieluńskie . . . . . [538]
108. Szczątki akt wizytacji dekanatu krzepickiego z roku 1801 . . [538]
109. Akta wizytacji dekanatu rudzkiego z roku 1801 . . . . [539]
110. Akta wizytacji (zew. i wew.) dekanatu wieruszowskiego z roku 1801 . . . . . [541]
III. Odpowiedzi parafii i klasztorów na pytania rządu pruskiego, dane w roku 1802 . . . . . [542]
Wprowadzenie do poniższej dokumentacji . . . . [542]
Archidiakonat uniejowski . . . . . [543]
111. Odpowiedzi parafii i klasztorów dekanatu szadkowskiego z roku 1802 . . . . . [543]
112. Odpowiedzi parafii dekanatu uniejowskiego z roku 1802 . . [545]

113. Odpowiedzi parafii i klasztorów dekanatu warckiego z roku 1802 [547]
IV. Stany parafii i klasztorów archidiecezji (ze szczególnym uwzględnieniem danych demograficznych, spisem inwentarza kościelnego i beneficjalnego oraz podaniem dochodów), przedstawione w roku 1802 . . . . . [549]
Wprowadzenie do tych opisów . . . . . [549]
Archidiakonat gnieźnieński . . . . . [550]
114. Szczątki opisów stanu parafii dekanatu zbarskiego z roku 1802 [550]
Archidiakonat uniejowski . . . . . [551]
115. Opisy stanu parafii i klasztorów dekanatu szadkowskiego z roku 1802 . . . . . [551]
116. Opisy stanu parafii dekanatu uniejowskiego z roku 1802 . . [554]
117. Opisy stanu parafii i klasztorów dekanatu warckiego z roku 1802 . . . . . [555]
V. Inwentarze kościelne i beneficjalne parafii z roku 1802 . . . . . [558]
Wprowadzenie do tychże inwentarzy . . . . [558]
118. Inwentarze parafialne dekanatu brzeźnickiego z roku 1802 . . [560]
119. Inwentarze parafialne dekanatu krzepickiego z roku 1802 . . [562]
120. Resztki inwentarzy parafialnych dekanatu kutnowskiego z roku 1802 . . . . . [564]
121. Szczątki inwentarzy parafialnych dekanatu lutomierskiego z roku 1802 . . . . . [564]
122. Resztki inwentarzy parafialnych dekanatu łowickiego z roku 1802 . . . . . [565]
123. Szczątki inwentarzy parafialnych dekanatu radomszczańskiego z roku 1802 . . . . . [566]
124. Resztki inwentarzy parafialnych dekanatu rawskiego z roku 1802 [568]
125. Inwentarze parafialne dekanatu rudzkiego z roku 1802 . . [568]
126. Inwentarze parafialne dekanatu skierniewickiego z roku 1802 . [570]
127. Inwentarze parafialne dekanatu tuszyńskiego z roku 1802 . . [571]
128. Szczątki inwentarzy parafialnych dekanatu wieruszowskiego z roku 1802 . . . . . [572]
129. Inwentarze parafialne dekanatu zgierskiego z roku 1802 . . [573]
VI. Wizytacje urzędów i parafii dziekańskich przez oficjałów około roku 1802 . . . . . [576]
130. Akta wizytacji dziekanów archidiakonatu uniejowskiego z roku 1802 . . . . . [576]
VII. Luźne opisy parafii oraz inwentarze kościelne i beneficjalne z okresu rządów Krasickiego i Malczewskiego, a także dawniejsze . . . . . [577]
131. Luźne opisy parafii oraz inwentarze kościołów i beneficjów środkowej części archidiecezji z lat 1770—1806 . . . . . [577]
Pontyfikat Ignacego Raczyńskiego 1807—1818 . . . [583]
Wprowadzenie ogólne do lustracji Raczyńskiego . . . [583]
I. Seria generalnych wizytacji parafii, przeprowadzona (poprzez dekanaty) w latach 1810—1812 . . . [583]
Wprowadzenie do tej grupy wizytacyjnej . . . . [583]
132. Akta wizytacji dekanatu kaliskiego z lat 1810 i 1812 . . . [586]

133. Akta wizytacji dekanatów rudzkiego (z kolegiatą wieluńską) i wieruszowskiego z lat 1810—1811 . . . . . [592]
134. Akta wizytacji dekanatu sompoleńskiego z roku 1810 . . . [600]
135. Akta wizytacji dekanatów szadkowskiego (z kol. łaską) i lutomierskiego z roku 1811 . . . . . [605]
136. Akta wizytacji dekanatów tuszyńskiego i radomszczańskiego z lat 1810—1812 . . . . . [614]
137. Akta wizytacji dekanatów uniejowskiego (z kol. uniejowską) i warckiego (z kol. sieradzką) z lat 1810—1812 . . . . [624]
II. Seria generalnych wizytacji kolegiat, odbyta w latach 1810—1811 . . . . . [637]
Wprowadzenie do poniższej grupy wizytacyjnej . . . [637]
138. Akta wizytacji kolegiaty w Choczu z roku 1811 . . . . [639]
139. Akta wizytacji kolegiaty w Kaliszu z roku 1811 . . . . [640]
140. Akta wizytacji kolegiaty w Kaliszu z roku 1811 (odpis) . . [643]
141. Akta wizytacji kolegiaty w Łowiczu z roku 1811 . . . . [645]
142. Akta wizytacji kolegiaty w Sieradzu z roku 1810 (odpis) . . [649]
143. Akta wizytacji kolegiaty w Uniejowie z roku 1811 (odpis) . . [651]
III. Seria specjalnych wizytacji dziekańskich, przeprowadzona w parafiach w latach 1815—1816 . . . . [653]
Wprowadzenie do tej grupy wizytacyjnej . . . . [653]
144. Akta wizytacji dekanatu tuszyńskiego z roku 1815 . . . . [653]

ROBERT ŚWIĘTOCHOWSKI OP

Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne. T. 31: 1975

INWENTARZ SPUŚCIZNY MALARSKIEJ IMELDY NEUGEBAUER OP

Rozplanowanie: wstęp. I — Studia. II — Studia, zeszyt. III — Szkice i pomysły obrazów. IV — Rysunki luźne. V — Prace o tematyce Zmartwychwstania Pańskiego. VI — Tematyka Bożego Narodzenia. VII — Album. VIII — Notes. IX — Rysunki różne. X — Blok rysunkowy. XI — Blok roztrzęsiony. XII — Zbiór ozdób. XIII — Ornamenty na papierze i kartonie. XIV — Obrazy w różnych ośrodkach.

Wstęp

Maria Rozalia Aleksandra, w zakonie Imelda Neugebauer, córka Józefa i Aleksandry z Rolińskich, urodziła się 10 sierpnia 1902 roku w Rzeszowie. Oprócz brata Edwarda, lekarza, miała siostrę Zofię, zakonnicę u Felicjanek. W latach 1908—11 uczęszczała do 4-klasowej Szkoły Ludowej im. św. Jadwigi w miejscu urodzenia. W r. 1918 ukończyła w tymże mieście 6-klasową Żeńską Szkołę Wydziałową im. św. Scholastyki, a w 1919 Prywatną Dwuklasową Szkołę Kupiecką. Dn. 30 IX 1919 złożyła egzamin prywatny z księgowości pojedynczej w Akademii Handlowej w Krakowie, a w l. 1923—25 uczęszczała do Państwowej Szkoły Przemysłu Artystycznego, którą ukończyła 30 VI 1925 z wynikiem b. dobrym. Wreszcie w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, po opanowaniu szkoły ogólnej rysunku 1921/22, ukończyła Wydział Malarstwa i Rzeźby (1926—31) pod kierownictwem profesorów Wł. Jarockiego, Ign. Pieńkowskiego i T. Pantscha z wynikiem ogólnym b. dobrym (dyplom z 28 II 1931). W tymże roku wstąpiła do klasztoru klauzurowych SS. Dominikanek na Gródku w Krakowie, gdzie po odbyciu nowicjatu złożyła 14 IX 1932 śluby zakonne.

Kiedy w 1938 r. Dominikanki założyły filię swego klasztoru w Kolonii Wileńskiej (dziś Pavilnis), wśród 8 sióstr na czele z przełożoną m. dr Jordaną Ostrejko, znalazła się także s. Imelda N-r. Siostry zamieszkały w drewnianej willi, ale już w roku następnym inż. architekt St. Biszewski, po odbyciu

narad z ojcami: doc. dr Andrzejem Gmurowskim i Michałem Czartoryskim, opracował „Projekt budowy kościoła SS. Dominikanek II Zakonu w Kolonii Wileńskiej (1939)". Urzeczywistnieniu budowy stanął na przeszkodzie wybuch drugiej wojny światowej. Podczas okupacji niemieckiej s. Imelda była przez 3 lata organistką w kościele św. Rafała w Wilnie, a w wolnych chwilach oddawała się nauce języka hebrajskiego. Nauczycielem jej był jeden z Żydów, którzy w obawie przed prześladowaniem hitlerowskim schronili się na strychu klasztornym. Po utracie domu (4 VIII 1948) siostry rozjechały się, a Imelda zamieszkała przy ul. Słonecznej 18 (Saules g-ve) w małej izdebce i o tak niskim suficie, że nie sposób było ustawić tam stalugi. Toteż większe obrazy wykonywała u R. Borkowskiej (ul. Kranines 22 m. 29). Konieczność zarobkowania na utrzymanie skłoniła ją do masowej wytwórni kartek świątecznych, w czym pomagały jej. Z. Ulewicz i B. Żabiełowicz. Celem tej działalności było przeciwstawienie się laicyzacji oraz wypieranie tandety, przy czym pożytecznym okazało się ukończenie przed laty praktycznej Szkoły Przemysłu Artystycznego. Rynkiem zbytu pocztówek o motywach religijnych były zakrystie wileńskich kościołów, a mecenasami jej twórczości stali się kapłani okolicznych parafii, którzy nadsyłali coraz więcej zamówień na obrazy kultowe, szopki i groby Boże. Dwie ostatnie dziedziny pozwoliły jej rozwinąć, wrodzony zresztą, zmysł dekoracyjny (por. niżej §§ V i VI). Pracy przybywało coraz więcej, ale na przeszkodzie stanęło dwukrotne złamanie ręki. Na domiar złego artystka posługiwała się tylko jednym okiem, bo drugie już dawno było nieczynne, o czym przez wiele lat nie wiedziała ani Imelda, ani jej otoczenie. Już 10 lat przed śmiercią (VI 1957) skarżyła się do o. prowincjała: „Profesor skierował mnie na zastrzyki penicylinowe w gardle przeciw chronicznej anginie, ma ona jakby ujemny wpływ na serce..." Umarła 23 III 1967 i spoczywa w osobnym grobowcu na cmentarzu w Nowej Wilejce.

Cały jej warsztat malarski przekazano Dominikankom na Gródku, a siostry okazały się na tyle kulturalne, że z pietyzmem przechowały utwory zmarłej i pozwoliły na sporządzenie inwentarza. Już na podstawie samych tytułów zarysowuje się charakterystyka twórczości Imeldy. Na ok. 700 pozycji więcej niż połowa jej obrazów i obrazków ma charakter religijny. Jak każda rzeczywistość stworzona przez człowieka prowadzi do rozszyfrowania jego wnętrza, tak i utwory artystyczne Imeldy N-r pozwalają nam zajrzeć do jej duszy i wyśledzić to, co w niej jest niepowtarzalne. Sztuka, a w szczególności malarstwo nie było dla niej bożyszczem, lecz tylko środkiem szerzenia kultu Bożego na usługach Kościoła. W lipcu 1957 r. pisała: „Naszym celem zakonnic kontemplacyjnych jest modlić się za Kościół św., Matkę naszą, za Ojca św., za zakon, o królestwo Chrystusa Króla w duszach setek milionów przeklętych i przeklinanych. Matka cierpi — nie godzi się dzieciom opuszczać jej; naszym obowiązkiem jest razem z nią cierpieć i umrzeć, być niegasnącym ogniskiem modlitwy..." (list do prowincjała). W lutym tr. prosiła o przysłanie jej książki Garrigou Lagrangea *L'amour de Dieu et la Croix de Jesus, Perfection chretienne et contemplation* oraz *Filoteę*. Jakże wymownym jest fakt, że aniołów rysuje ponad 30 razy, a czarta tylko dwa; do symbolu „Pax" wraca 20 razy szkicując go w różnych odmianach; motywy muzyczne pojawiają się 18 razy. Rysunek jej był zawsze prosty i prawidłowy, a barwy harmonijne. Jak w nowożytnym budownictwie inżynierowie posługują się już nie cegłami, ale całymi elementami, tak samo u Imeldy symbole, miniatury i szkice były gotowymi elementami do coraz to nowych kompozycji malarskich (zob.

I—XIII). W pracach jej zaciera się różnica między sztuką a rzemiosłem, bo nawet w najsłabszych jej utworach znajdujemy harmonię linii. Sama ciesząc się zdrowiem psychicznym, bez cienia histerii, zbliżała widza do objawionych tajemnic Bożych. Uczyła teologii maluczkich.

Szczegóły odnoszące się do życiorysu Imeldy N-r zaczerpnięto z papierów pośmiertnych malarki, znajdujących się w Archiwum SS. Dominikanek na Gródku w Krakowie. Inne wiadomości pochodzą od osób, które znały artystkę osobiście. Należą do nich: p. R. Borkowska, ks. S. Małachowski, p. M. Mrozińska, ks. J. Obrębski, p. J. Ostrejkówna, p. L. Pieślakówna, ks. J. Poškus, p. Z. Ulewiczówna, p. B. Zdaniukiewiczówna, p. B. Żabiełowiczówna.

I. Studia. Brulion o wymiarach 20,3 × 17,2 cm, karton, półpapier.

Cz. I s. 1 Głowa chłopca o włosach kędzierzawych, sygn. „mnug".
s. 2 Szkice architekt.: a) Rottenburg ad Tauber (Cobolzelberthor); b) Norymberga, Fraunenhor; c) Obiekt bez tytułu.
s. 3 „Norymberga, widok murów"; Bruges, Porte Ste Catherine (tusz).
s. 4 Chrystus dokonywujący przeistoczenia (ołówek).
s. 25 Portret kobiety. Napis „w grudniu 1927" (kredka).
s. 49 Koncept 4 pejzaży: morze, krzyż, pejz. „japoński", jezioro.
s. 50 Koncept 9 pejzaży: góry, droga, zbocze, kapliczka I, widok, kapliczka II, palmy, morze i okręt (oł.).
Cz. II s. 1 Żebraczka „zamarłe oczy", sygn. „mangr" (kredka barwna).
s. 3 Anioł (oł.).
s. 5 „Deszcz" — Bukowina 1927.
s. 7 Kapliczka pod drzewem, tekst: „Bukowina" (oł.).
s. 9 „Hawrań i Murań" (oł.).
s. 11 Koncept drzew.
s. 14 „Gąsienicowa Hala", kontury (oł.).
s. 15 „Mnich", kontury (oł.).
s. 17 Bukowina „Modrzew" (oł.).
s. 19 Przełęcz (oł.).
s. 21 „Pod Hawraniem" (oł.).
s. 23 „Gewont z Bukowiny" (oł.).
s. 25 Koń w zaprzęgu „Bukowina k. Zakopanego" (oł.).
s. 27 „Zassów", kościół (oł.).
s. 29 „Zassów, droga na cmentarz" (oł.).
s. 31 „Zassów, jesion" (oł.).
s. 33 „Wystawa 1929 w Poznaniu. Jedno z głównych wejść" (oł.).
s. 35 „Planetarium".
s. 37 M.B. Królowa (kredka czarna).
s. 41 Kobieta (kredka czarna).
s. 43 Witraż „Św. Elżbieta" (akwarela).
s. 45 Witraż „Św. Klara" (oł.).
s. 47 „Św. J. Berchmans" (oł.).
s. 49 „Św. Stanisław Kostka" (oł.).
s. 51 „Św. Nothburga" (oł.).
s. 53 „Św. Zyta" (oł.).
s. 55 „Św. Teresa z Avili" (oł.).
s. 57 Kapliczka w podwórku na słupie kamiennym (oł.).

II. Studia. Zeszyt o wym. 21 × 17 cm.

Cz. I s. 1 Taniec zbójeckiego: brama.
s. 2 Giewont od strony Zakopanego.
s. 3 Szkice ze sztuki egipskiej.
s. 5 Taniec, osty, Budda itp.; na dole: „Naos u. Bilde des Gottes Horus".
s. 7 Budda, 2 kapitele i „Felsentempel".
s. 9 „Lublin" — Brama Krakowska.
s. 10 Notatki z morfologii i anatomii (18 IV 1929).
s. 11—17 Notatki z wykładów i rysunki z anatomii człowieka.
s. 19 Budda.
s. 21 „Litografia" — krowy w oborze, widziane z boku od tyłu.
Cz. II s. 1 Głowa kobiety.
s. 2 Akt (zniszczony przez malarkę).
s. 3 Głowy (5), pejzażyk.
s. 5—11 Głowy (7).
s. 12 Akt (wytarty gumą).
s. 13 i 15 Figura P. Jezusa frasobliwego (sepia).
s. 17 i 18 Ręka z ołówkiem.
s. 21 Żebrak w bramie gotyckiej.
s. 23 Św. Teresa z Lisieux. Obok wymiary szkicu ołówkowego i oryginału.
s. 24—25 Biskupi (2).
s. 26 „Kolonia Wileńska 11 IV 1940" — panorama i kontury okolicy.

III. Szkice i pomysły obrazów. Blok rysunkowy o wym. 20 × 28.7 cm.

s. 1 Pelargonia w doniczce (akwarela).
s. 3 „Św. Piotr z Alkantary", Grodno 1955 (akwarela).
s. 4 Kompozycja emblematów władzy kapłańskiej z napisem: „Exaltabo te Domine, quoniam suscepisti me, 28 X 1959", Odessa 1959 (oł.).
s. 5 „Św. Piotr z Alkantary" w pozie klęczącej (oł.).
s. 6 Upadek pod krzyżem, na dole: „Indura 1959" (kredka barwna).
s. 7 „Św. Anna" Samotrzecia, „Płoskirów 1954" (akwarela).
s. 8 „Św. Anna, Grodno 1955" (kredka barwna).
s. 9 „Św. Anna 1954" (kredka barwna).
s. 10 „Dobry Pasterz, Hoża 1955" na tle bazyliki św. Piotra w Rzymie.
s. 11 „Św. Piotr", koncept witraża (oł.).
s. 12 Emblemat „Pax" wpisany w okno gotyckie (oł.).
s. 13 Pusta strona; na dole: „Św. Paweł, Ławaryszki".
s. 14 „Święty Kazimierz", półpostać (oł.).
s. 15 Św. Kazimierz w całej postaci, koncept. Na marginesie: „Grodno, Druskieniki. Grodno stojący 212 × 108. Druskieniki klęczący". Na dole data: „1956" (oł.).
s. 16 Św. Dominik odprawiający mszę św., bibułka (oł.).
s. 17 „Św. Feliks de Valois", Turgiel 1956, bibułka naklejona na karton.
s. 18 M.B. Bolesna, u góry ołówkiem: „Ojciec" (ks. prał. Józef Obrębski; akwarela i kredka).
s. 19 Kompozycja z emblematami władzy kapł.; u góry: „Tu es sacerdos..."; na dole: „Pamiątka jubileuszu 25-lecia kapłaństwa". Oba teksty majuskułą; na marg.: „Mejszagoła 1957" (akwarela).

s. 20 „Laurka 29 × 42". Kompoz. z emblematami kapłaństwa, w niej daty: 1896—1956 oraz tekst: „Exaltabo etc." jak pod 4. Na marg.: „Mejszagoła 1956" (oł.).
s. 21 Laurka przedstawiająca 2 chóry świętych przed tronem Boga. Niżej ośmiowiersz, zaczynający się od słów: „Spełniając wolę swego Pana...". Po rogach 4 medaliony; na marg.: „35 × 45. Rudomino 1957" (oł.).
s. 22 Ukrzyżowany, pod nim M.B., M. Magdalena i Longin; na marg.: „35 × 45, 1957" (akwarela).
s. 23 Dwie miniatury M.B., koncept witraża; na marg. wymiary okien; na dole od prawej str.: wieża kościoła w Druskienikach (oł.).
s. 24 „Resurrexit. Alleluja, Alleluja". Treść: Chrystus nad panoramą Wilna? U dołu 3 ludowe palmy wileńskie; na marg.: „Życzenia świąteczne 1957, Mejszagoła" (akwarela).
s. 25 „Św. Antoni. 1959, Druskieniki 38 × 54" oraz: „33 × 45" (oł.).
s. 26 „Św. Józef. Druskieniki 1958, 38 × 54" (oł.).
s. 27 „Św. Józef. Rudomino, 31 × 44, 1958" (oł.).
s. 28 „Św. Longin. Rudomino, 31 × 45, 1958 r.", półpostać (oł.).
s. 29 Las (oł.).
s. 30 Serce M.B., półpostać. Na marg.: „2 m × 1,25, Ejszyszki" (oł.).
s. 31 Serce M.B. w pozie stojącej, kontury (oł.).
s. 32 „Dla Ojca (ks. Obrębski?), 90 × 70, P. Jezus w Ogrójcu, 1958" (oł.).
s. 33 „Św. Pius X z dziećmi, 1959" kontury (oł.).
s. 34 „Św. Jan Bosko z chłopcami, 1959", kontury (oł.).
s. 35 M.B. Fatimska, na marg.: „1959 [oraz inne] Grodno, Indura" (kredka barwna).
s. 36 „Lourdes z Bernadetą, 1959", kontury (oł.).
s. 37 „Św. Michał Archanioł, 1959" (kredka barwna). U góry głowa tegoż archanioła misternie wykonana (oł.); na marg. kilka wymiarów. Napis: „P. Fade 1.7.50" (fot.).
s. 38 „Św. Jan Chrzciciel, chrzest, 1959" (oł.).
s. 39 „Św. Jan Vianey, 1959"; na marg. kilka wymiarów: „55 × 77; 77 × 54; 80 × 57". Twarz misternie wykonana; u góry na prawo miniatura tegoż świętego (akwarela).
s. 40 „Św. Andrzej Bobola, 1959". U góry miniatura tegoż świętego (akwarela).
s. 41 „Św. Antoni. Porzecze 1958, 159 × 141" (oł.).
s. 42 P. Jezus złożony do grobu „Mickuny 1959" (oł.).
s. 43 Grób Boży „Mickuny 1959". Po lewej stronie: M.B. ze św. Janem Ew. Sylwetka przypomina scenę na obrazie Jana Styki we Lwowie (oł.).
s. 44 „Lourdes, 134 × 92,5. Indura 1959 i Grodno" (oł.).
s. 45 „Św. Antoni, 115 × 89, Indura 1959", w postaci klęczącej przed Dzieciątkiem Jezus. Na marg. również inne wymiary: „230 × 178" (oł.).
s. 46 Zmartwychwstanie. Kontury 3 niewiast i rzymskiego legionisty; na marg.: „Mickuny 1959" (oł.).
s. 47 Zmartwychwstanie, jak wyżej.
s. 48 Postać P. Jezusa w grobie; na marg.: „Połonne 1960 (oł.).
s. 49 Grób Boży, kontury (oł.).

s. 50 P. Jezus i św. Jan Ew. — schemat wpisany w ośmiobok, scena zaczerpnięta z „Ostatniej Wieczerzy" Leonarda da Vinci. Na marg.: „3 m × 104 cm" (oł.).
s. 51 Głowa św. Stanisława Kostki (atrament).
s. 52 „Św. Staszko Kostka", to samo (oł.).
s. 53 Zakonnica, schemat nie dokończony (oł.).

IV. Rysunki luźne. Teczka.

1. Jezus Soter, kalka perg., wym. 12,3 × 7,5 cm. Pod obrazkiem 2 gołąbki na tle świecy (oł.).
2. Trzy kobiety w różnych pozach; 4 ozdoby kwiatów. Na odwr.: głowa kobiety cierpiącej i 3 ornamenty; kalka przezroczysta, 23 × 31 cm.
3. Ciało nagiego mężczyzny; kobieta we śnie; bibułka 25 × 17 cm (oł).
4. Miniatury: a) Przybory do mszy św. i klucze, b) „Agnus occisus", a obok krzyża bochenek chleba na tacy, c) „Pax" na tle budynku architekt., d) „Veni, Sancte Spiritus" w postaci gołębicy i ognistych języków, e) Posąg Chrystusa: Pójdźcie do mnie, f) Dzwon „Laudate Dominum", g) Kielich z hostią na stule i mszale, h) „Pax" nad siedmioramiennym świecznikiem, A i O, i) Winogrona oplatające krzyż, j) Kaganek z uchem w kształcie Pax", k) „Pax" na tarczy litery omega z lilią. Kalka perg., 17,3 × 22,3 cm (oł.).
5. Miniatury: a) 2 rąk w różnym układzie, b) Głowa starca, c) Głowa kobiety, d) Krzyż obok głazu, e) Trójkąt z 3 kielichami kwiatów, f) „Pax" na tle takiegoż trójkąta, g) Baranek Boży na takimż tle, h) Symbol Pax, Alfa i Omega, i) „Pax" w obłokach na tle trójkąta, j) Wałek do ciasta, żelazko do prasowania na tle świecy, k) Stajenka Betlejemska, l) Głowa Madonny, ł) Serce przebite mieczem, m) Monstrancja z hostią wpisana w koło, n) Symbole Męki Pańskiej i anioł w locie, o) Harfa i korona Dawida, p) Zmartwychwstały z ranami na kończynach, r) Chrystus „Ecce Homo", s) Chrystus zmartwychwstający ze sztandarem zwycięstwa. Kalka perg., 17,3 × 22 cm (oł.).
6. Miniatury: 2 projekty kapliczki M.B. Gidelskiej i parę ozdób; kalka perg., 16,6 × 21 cm (oł.).
7. Miniatury: Studium układu rąk św. Jana Chrzc. i Chrystusa, trzymającego cierniową koronę nad głową kapłana, oraz 2 inne układy; 3 głowy kobiece; róże. Bibułka, 21 × 15 cm (oł.).
8. „Modlitwy" miniatury: a) Zwiastowanie NMP, b) Narodzenie P. Jezusa, c) Chrystus zmartwychwstały, d) Wywyższenie M.B. w niebie, e) N. Serce Jezusa, f) Pieta M.B. Bolesnej, g) Duch Św. nad Chrystusem, h) Hostia z kielichem, i) Anioł grający na skrzypcach, j) 4 postacie świętych przed NMP, k) 2 aniołowie w adoracji krzyża, l) Śpiew 3 aniołów, ł) Anioł z trąbą, m) Anioł grający na harfie, n) Anioł klęczący, o) Anioł w łuku gotyckim, p) Szaty, r) Jezioro, s) Kielich z hostią wśród kwiatów, t) Chrystus rozpięty na krzyżu, u) Konwalie. Papier perg., 19 × 35 cm (oł.).
9. „Ave Maria" — 2 aniołki z szarfą w łuku gotyckim. Pod obrazkiem gołąbek dziobie pszenicę; bibułka, 21,8 × 30 cm.
10. M.B. z Dzieciątkiem i krzyżykiem na welonie; obok jej głowa w powiększeniu; papier perg., 20 × 17 cm (oł.).

11. Madonna z krzyżykiem na głowie, półpostać; papier perg., 25,7 × 16 cm (oł.).
12. Rysunek: Św. Anna czytająca Pismo św. Maryi; za nimi św. Joachim; papier perg., 35 × 23 cm (długopis).
13. Symbol Pax na krzyżu równoramiennym, wpisany w kwadrat; u góry i u dołu emblematy 12 apostołów; bibuła perg., 29,7 × 21 cm (oł.).
14. „Św. Agnieszka"; papier perg., 19,3 × 11,5 (atrament).
15. „Druskieniki", kościół; papier perg., 23 × ok. 18 cm (oł.).
16. Miniatury: a) Rama obrazu z napisem: „Panno, co w Ostrej świecisz Bramie", majuskuła, b) Rama do umbraculum? z tekstem: „Święty, Święty...", majusk., c) Krzyż o wydłużonym górnym ramieniu z projektowaną cierniową koroną, d) Krzyż „harcerski" opleciony cierniami, e) Kadzielnica dymiąca, f) Serce P. Jezusa, postać z bliznami na kończynach, obok 2 aniołki, u dołu wiersz majuskułą: „Jezu, Jezu, do mnie przyjdź...", g) Anioł klęczący z gorejącą czarą, h) „Pax" z 2 gołąbkami, i) „Pax" bez gołąbków, j) Pelikan, karmiący własną krwią pisklęta. Papier perg., 22,5 × 17,5 cm (oł.).
17. Św. Teresa z Lisieux z krzyżem i różami; papier kratk., 20,5 × 16,5 cm; na odwr. schemat tegoż obrazu (oł.).
18. Rysunki: a) N. Serca M.B., b) Serce P. Jezusa. Projektowane wym. obu obrazów: „54,5 × 74,5 cm" oraz „17,7 × 22,4' cm"; papier perg. (oł.).
19. Św. Piotr Ap.?, wycisk; bibułka.
20. Kielich z hostią na stule i mszale, obrazek wywołany dnem ołówka z jakiegoś metalorytu; papier perg.
21. „Holbein, starszy mnich Wagner"; u dołu na prawo herb dominikański; papier perg., 15 × 16,8 cm.
22. Kolibry na kasztanie, witraż w kole o średnicy 19,8 cm (akwarela).
23. „Św. Stanisław Kostka", 2 kopie głowy, kontury; bibułka, 24 × 38 cm.
24. Symbole w miniaturze: a) Krzyż i gorejąca lampka, b) Sandały, c) Trójświecznik ze zwojem pergaminowym, d) „Pax" z ewangelią i gołębicą, e) Krzyż z aureolą, f) „Pax" i 2 młodzieńcy, g) „Magnificat" — M.B. ze św. Elżbietą, h) IHS z krzyżykiem, i) To samo o rozdwojonych kończynach liter, j) IHS w innym układzie, k) IHS o liliowych kończynach liter, l) IHS z koroną, gotyk, ł) Chrystus i Duch Św. nad młodzieńcem; kompozycja wpisana w koło z napisem: „Caritas", m) Ręce kapłańskie z pateną, n) Abraham z Izaakiem? o) Anioł w kole, p) Gołębica symbol Ducha Św., r) Fontanna i 2 krzyżyki, s) Krzyż, którego dolne ramię stanowi kotwicę, obok 2 gołąbki, t) Kielich z hostią na tle pokutnego paska. Papier perg., 24 × 17 cm (oł.).
25. Modlitwa P. Jezusa w Ogrójcu, 47 × 36,5 cm; bibułka (oł.).
26. Droga krzyżowa, projekt (14 scen Męki Pańskiej); papier perg., każdy o wym. 11,3 × 8,5 cm (oł.).
27. „Pozwólcie dziatkom przyjść", napis na otoku koła; treść: hostia z kielichem na tle krzyża z kwiatów; karton, 14,8 × 9,8 cm (oł.).
28. Ramki do obrazka św. Antoniego z Padwy, 12 sztuk; karton, 15 × 9,8 cm.
29. „Herb św. Piusa X papieża", wywołany z metalorytu dnem ołówka; papier kartk., 16,5 × 11,7 cm.
30. „Pax" z Duchem Św. oraz „Evangelium"; Pax z kielichem i winogronami; Ręce kapłana; Kielich z mszałem na tle krzyża spowitego w źdźbło zboża; bibułka, 13,5 × 26 cm (oł.).

31. Witrażyk i ramki do obrazka (akwarela).
32. Św. Krzysztof w 2 wersjach; papier, 13,7 × 18 cm (oł.).
33. Kontury kościoła: papier perg., 12 × 8,9 cm (oł.).
34. Czart nad wierzbami; karton, 9,3 × 9,4 cm (tusz).
35. Góry; kartonik, 6 × 8 cm (kredka).
36. Św. Marcin de Porrse OP; kartonik, 12,4 × 9,3 cm (kredka).
37. Zwiastowanie NMP; karton 16,4 × 11,9 cm (oł.).
38. Dźwiganie krzyża na górę Kalwarię; papier, 14,5 × 19,7 cm (akwarela).
39. Prezbiterium kościoła gotyckiego; karton, 18 × 13,2 cm (akwarela).
40. Miniatury. Cykl widoczków kwadratowych: a) Ostra Brama, b) Brama Floriańska w Krakowie, c) Kościół Mariacki w Kr., d) Kurza Stopka na Wawelu, e) To samo, f) Barbakan w Kr. Karton, 11,8 × 12 cm i mniejsze. Niektóre duplikaty w posiadaniu ks. dra Sylwestra Małachowskiego w Mejszagole.

V. Prace o tematyce Zmartwychwstania Pańskiego. Szkatuła

1. Miniatury: a) „Alleluja" — Chrystus zmartwychwstały w centrum krzyża harcerskiego, oplecionego cierniem; pod nim cmentarz ofiar; po bokach aniołowie z gorejącymi lampami; na ramionach krzyża napis: „A.D. 966—1966"; na dole kościół Jasnogórski; b) To samo z dodatkiem „Pax" u góry. Papier perg., 31,8 × 11,5 cm.
2. Miniatury: a) „Resurrexit sicut dixit" — Chrystus ze sztandarem zwycięstwa (atrament); obok podobna sylwetka (oł.); b) „Alleluja. Surrexit Dominus vere"; na słupach pochylone 2 litewskie kapliczki; po lewej stronie miejsce na zdjęcie. Papier perg., 17,6 × 22,5 cm (oł.).
3. Miniatury: a) „Resurrexit sicut dixit...", u góry sylwetka; b) To samo bez Chrystusa, a anioł z niewiastami w 2 formatach. Papier perg., 17,4 × 22,3 cm (oł.).
4. Miniatury: a) „Alleluja" — krzyż z koroną i prześcieradłem, pod nim miejsce na zdjęcie (atrament); niżej sylwetka Zmartwychwstałego (oł.); b) „Alleluja" — Chrystus jak wyżej, a pod nim rysunek grobowca. Papier perg., 17,6 × 22,4 cm. To samo na papierze zwykłym (oł.).
5. Miniatury: a) i b) 3 krzyże pochylone w 2 redakcjach, c) Krzyż stojący nad chlebami eucharystycznymi, d) Krzyż z rybą otoczony gałązkami, e) Baranek zwycięski w pozie leżącej, f) Anioł i 3 Maryje z olejkami, g) Chrystus zmartwychwstający, h) Zmartwychwstały ze sztandarem zwycięstwa, i) Krzyż z rybą. Papier perg., 11,7 × 15,7 cm (atrament).
6. Kompozycja złożona z elementów jak wyżej pod 2a oraz 5 a-b.
7. Kompoz. złożona z Chrystusa ze sztandarem, prześcieradeł, 2 aniołów, z których jeden stoi, drugi klęczy; papier perg., 13,3 × 9,8 cm (oł.).
8. Zmartwychwstały w krzyżu harcerskim.
9. Elementy do kartek wielkanocnych: 2 Miki-Maus, 8 pisanek ze symbolami religijnymi; wśród nich jeden z nienawistnym wężem, a 2 „Pax"; 10 pisanek humorystycznych, róg nosorożca, 3 planiki rysunku niedźwiadka, psa i prosiaka; niedźwiedzica kąpiąca swojego niedźwiadka w wodzie. Papier perg., 22 × 30 cm (oł.).
10. „Wesołego Alleluja", napis w 11 odmianach; ksiądz poświęcający pokar-

my (atrament); anioł grający na skrzypcach, narcyze, 2 chłopi. Bibułka, 21,8 × 17,5 cm (oł.).

11. „Wesołego Alleluja": 2 zajączki w strojach dzieci (oł.), pisklę zaprzężone w wózek z jajami, 3 jaja z tulipanami, kosz jaj z narcyzami i leszczyną, dzwon kościelny, 2 pisanki, zając malujący pisankę, mały skrzypek i wyjący pies, bazie wierzby na tle jaja. Bibułka, 23 × 23 cm (tusz).
12. Wzory kartek wielkanocnych, ok. 20; bibułka (tusz i oł.).
13. Dwie koperty czarne z zawartością ponad 70 pocztówek o rozmaitych układach elementów, wymienionych pod V 1—11, przy zastosowaniu kilku odmiennych technik. Montaże wizerunków kościołów wileńskich i symboliki Zmartwychwstania Pańskiego.
14. „Resurrexit. Alleluja, Alleluja" — Chrystus zmartwychwstały nad panoramą miasta. Na dole 3 palmy ludowe z Wilna; poza obrazem na lewo 2 grupy 3 krzyży; na prawo Japonka. Bibułka, 24,5 × 35 cm (oł.).
15. Zeszyt kratkowany 20,4 × 16,4 cm: a) Wzory szydełkowe serwet (s. 1—3), b) 15 pomysłów, tj. rysunków odręcznych urządzenia grobu Bożego (na odwr. s. 1—4).

VI. Tematyka Bożego Narodzenia. Szkatuła.

1. Miniatury: Madonna klęcząca z Dzieciątkiem trzymającym ptaszka; półpostać M.B. z Dzieciątkiem, oboje w koronach, Maryja również z berłem; Dziecię Jezus z barankiem w owalu (atrament); Madonna z wieńcem na głowie i Dzieciątkiem, któremu dzieci wręczają jabłuszko (tusz); pod tym napis: „Sveiki sulauke Šv. Kaledu"; pejzaż górski z tekstem Linksmu Kaledu Švenčiu; mały Jezus na saneczkach ciągnionych przez aniołów, za nimi 3 aniołowie w locie z instrumentami muzycznymi; Madonna z Dzieciątkiem w chmurach; M.B. z Dzieciątkiem na tle gór, oboje w koronach (atrament). Na odwr. wiewiórka z orzechami wpisana w koło, papier perg., 33 × 32 cm (oł.); Św. Rodzina w szopce, bibułka, 30,3 × 20,3 cm; Jezus w żłobku z tekstem liturgicznym, karton, 27,5 × 20,3 cm (tusz).
2. Kartki świąteczne, 9 × 13 cm: M.B. z Dzieciątkiem w żłóbku na tle przydrożnej kapliczki litewskiej — montaż opłatka i zielnika (kredka i rozpylacz); Dzieciątko Jezus w powijakach i aniołek grający na toorbanie (rys. złotem); kontury szopki z gwiazdą (oł.); Dzieciątko Boże leżące w pozie niedbałej, u dołu fasada kościoła klasztornego (złoto). Wszystkich sztuk 17, nie dokończone.
3. Wzory kartek świątecznych: a) Szopka w postaci ośnieżonej chaty polskiej; b) Aniołek z choinką, dziewczynka z kurczęciem i piesek, karton, 12,8 × 9 cm (oł.); c) Jezus w żłóbku z gestem: „Pójdźcie do mnie...", karton, 3,8 × 9 cm (tusz złoty); d) Madonna klęcząca u żłóbka, karton, 12,6 × 8 cm (oł.); e) Szopka w grocie kamiennej i 3 aniołowie w adoracji, karton, 8,7 × 12,6 cm (oł.); f) Skrzypek anielski u żłóbka, kart., 8,8 × 12,6 cm (oł.); g) Szopka pokryta śniegiem, kart., 8,7 × 12,7 cm (akwarela); h) Krasnoludek z latarnią dmący w trąbę, montaż z zielnikiem, karton, 9 × 12,9 cm (akwarela); i) Kapliczka przydrożna na tle pagórków, kart., 8,9 × 13 cm (oł.); j) Widok na tle piramid eg., kart., 12,8 × 8,9 cm (oł.); k) Ręce kapłańskie z pateną na tle hostii i krzyża, karton, 13,4 × 9,6 cm (kredka).
4. Kartki z życzeniami świąt Bożego Narodzenia: a) Kontury gwiazdy nad

szopką, montaż fot. i zielnika, karton, 3,3 × 9,7 cm (tusz złoty i akwarela); b) Maryja przewijająca Dziecię, montaż zieleni i opłatka, kart., 13,4 × 9,9 cm i pierwowzór tegoż na papierze; c) Św. Rodzina w promieniach gwiazdy, wół, osioł; scena wpisana w koło, obok montaż choinki i opłatka, kart., 9,8 × 13,2 cm (złoty tusz i kredka); f) Chłopię Jezus błogosławi glob ziemski, montaż opłatka i choinki, karton, 13,5 × 9,8 cm (złoty tusz i kredka); g) Prymityw szopki z Matką i Dziecięciem wpisany w gwiazdę sześcioramienną, 7 egzemplarzy, z czego 6 nie dokończonych, karton, 13,9 × 9,9 cm (tusz złoty i kredka); h) Montaż zdjęć Dzieciątka Jezus i naklejanych hostii, 14 szt. nie dokończ., karton, 14,7 × 10 cm; i) Karzeł trębacz, 7 egz., kompozycja nie dokończona, karton, 13,4 × 9,3 cm (akwarela); j) 5 promieni gwiazdy, 2 egz., karton, 13,9 × 9,3 cm (tusz złoty).

5. Pocztówki: Dziewczyna z latarnią i opłatkiem znajduje podkowę, 17 szt., wszystkie różnią się barwą stroju, karton, 12,5—13,5 cm × 8,5—9,7 cm (oł. i akw.); Srebrna gwiazda i opłatek w przestworzach, tło do obrazka Narodz. P. Jezusa, karton, 13,3 × 9 cm (akwarela).
6. Rysunki: a) Św. Wojciech; b) P. Jezus i św. Jan Ap. z „Ostatniej Wieczerzy" Leonarda da Vinci; c) Aniołek obok śpiącego Jezusa; d) Anioł grający Dziecięciu na toorbanie. Bibułka, 17 × 24,5 cm (oł.).
7. Rysunki: Królowa kwiatów Stachiewicza, jako Wniebowzięta (oł.); pejzażyk górski; M.B. z Dzieciątkiem, rysunek wpisany w kielich kwiatu (atrament); „Tęsknota" chłopczyka Jezusa w stroju mniszym przy stolarce, u stóp glob ziemski z krzyżykiem; 2 jaskółki w locie; Anioł-skrzypek Dzieciątka Jezus oraz M.B. w otoczeniu aniołów, dzieci, zwierzątek i ptaszków (atrament); Mnich wiodący dusze nad przepaścią; Maryja adoruje śpiące na sianie Dziecię. Bibułka, 34 × 49 cm (oł.).
8. Miniatury: a) Dziecię Jezus obejmujące glob oraz Jezus dorosły pukający do drzwi, oba z tekstem Jer. 31,3, bibułka perg., 27,7 × 9,5 cm (tusz); b) Aniołek czuwający nad niemowlęciem i drugi toorbanista, bibułka perg., 27,8 × 9,8 cm (tusz); Anioł-skrzypek Dzieciątka Jezus na tle palm i piramid oraz anioł-trębacz, bibułka perg. 27,7 × 9,8 cm (tusz); d) NMP o twarzy dziecięcej z Dzieciątkiem, półpostać do kolan, 2 marginesy ozdobne (oł.), bibułka przetłuszczona (długopis), 13,6 × 10 cm; e) Kolędnicy, papier perg., 10 × 16 cm (tusz); f) Św. Rodzina z aniołkami i ptactwem; to samo z aniołkami i 3 kotami, papier perg., 10 × 27,2 cm (tusz); g) Św. Rodzina i anioł-skrzypek u Dziecięcia, które trzyma lalkę, papier perg., 9,8 × 13,2 cm (oł.).

VII. Album. Opr. w szare pł., o wym. 12 × 18 cm, podp.: „Neugebauer 15 czerwiec 1918" (s. 1) oraz „Kraków 24 V 1920". Zawartość:

s. 3 Kwiat kosaćca i gałązka modrzewiowa (akwarela).
s. 4 2 ptaki, 2 gęsi w locie, 2 jaskółki, 2 myszki itp. (sepia).
s. 5 Te same jaskółki, zwierzątka itp. (sepia).
s. 6 12 brodźców, z nich 2 z zachowaniem ruchu (sepia).
s. 7 6 kaczek, słowik, gałązka z kwiatem (sepia).
s. 8 Konwalia, bocian, kot, 2 żaglowce (sepia).
s. 9 Igła, 2 żołędzie, 2 czapki, 2 grzyby, liść akacji, szczoteczka (sepia).

s. 10 2 bazie (sepia).
s. 11 Św. Rodzina w szopce ośnieżonej. Na marg.: „Wilno, październik 1954".
s. 12 6 ozdób przypominających żółwia (oł.).
s. 14 Szopka na tle morza, próbka szlaków ozdobnych (oł.).

VIII. Notes. Opr. tekt., wym. 6,2 × 11,5 cm. Miniatury:

s. 1 Widok na dom z bramy gotyckiej, sygn. „Nug 1928".
s. 3 Zabudowania klasztorne i kościół, sygn. „Nug 1928" (kredka).
s. 5 Kobieta w chustce, popiersie, sygn. „Nug 1928" (oł.).
s. 7 Budowa drewniana na podwórku.
s. 9 Drzewo bez liści (oł.).
s. 11 Mnich na krużganku z książką (kredka).
s. 13 Łuki sklepień gotyckich (kredka).
s. 15—20 Wnętrza kościołów (oł.).

IX. Rysunki różne. Teka.

1. Głowa pesymisty, sygn. „MNG 22 X 1918", karton, 5 × 21 cm (oł.).
2. Wieża kościoła farnego od strony ul. Kościuszki, Rzeszów 15 IV 1919, karton, 38 × 27,7 cm (oł.).
3. „Szkarpa zamku ks. Lubomirskich (z loggi wilki pod Sawą...), aleja Pod Kasztanami, Rzeszów 14 IV 1919, Maria Neugebauer", karton, 29,2 × 40 cm (oł.).
4. Jak wyżej „Rzeszów 15 IV 1919, Maria Neugebauer", karton, 29,7 × 40 cm.
5. Babcia z wnuczką, widziane od tyłu, „4 II 1920". Na odwr.: Drzewo na tle baszty, „Kraków 23 IV 1920", karton, 18,8 × 23,8 cm (oł.).
6. Kobieta siedząca na ziemi z załamanymi rękami, 30 XI 1920. Na odwr.: Głowa kobiety, sygn. „Neugebauer 3 VI 1922", papier 21 × 17,9 cm (oł.).
7. Głowa dziewczynki z kokardą, sygn. „Neugebauer 1922", karton, 21,7 × 27,2 cm (oł.).
8. Głowa chłopca, sygn. „Neugebauer 2 VI 1922", karton, 21,8 × 17,8 cm.
9. Dziedziniec zamku na Wawelu, sygn. „Neugebauer 5 V 1923", karton 27,3 × 37,5 cm (kredka).
10. Noga męska, sygn. „Neugebauer 1924", karton, 34,5 × 25,7 cm (oł.).
11. Fragment ramy barokowej, sygn. „Neugebauer 1924", karton, 34,5 × 16,7 cm (kredka).
12. Muskulatura nóg mężczyzny, widzianych od tyłu; na odwr. to samo od przodu, sygn. „Neugebauer 1924", karton 34,6 × 25,6 cm (oł.). Kościół barokowy z kopułą, sygn. „Neugebauer 1926", karton, 27,3 × 32,2 cm (kredka).
13. Krawędź muru kościelnego z 2 posągami, sygn. „Neugebauer 1926" (kredka).
14. Anioł k. filara rokokowego, sygn. „Neugebauer 1927", kart., 57 × 27,3 cm (kredka).
15. Kopiec Kościuszki w Krakowie i forty austriackie, sygn. „Neugebauer", karton, 23,6 × 31 cm (akwarela).
16. Pejzaż z okolic Krakowa?, sygn. „Neugebauer", karton, 23,6 × 31 cm (akwarela).

17. Fronton domu z gankiem, karton, 23,6 × 31 cm (akwarela).
18. Widok okolicy, karton, 29 × 36,9 cm (akwarela).
19. Przyroda martwa: dzban, 3 jabłka, karton, 28,4 × 39,3 cm (akwarela).
20. Absyda i wieża kościoła lub zamku, karton, 37,6 × 27,3 cm (oł.).
21. Głowa mężczyzny (Słowacki?), karton, 39 × 28,8 cm (kredka).
22. Głowa mężczyzny, nie dokończona, karton, 37,5 × 27,3 cm (oł.).
23. Dom jak pod IX 17, karton, 24,2 × 31,4 cm (kredka).
24. IHS nad gwiazdą, karton, 34,2 × 27,8 cm (akwarela).
25. Park Jordana w Krakowie, karton, 23,5 × 31 cm (akwarela).
26. Malarka ze stalugą, sygn. „ZDaun", karton, 30 × 21,9 cm (akwarela).
27. N. Serce NMP, półpostać, karton, 29,2 × 26 cm (akwarela).
28. Łuk barokowy, karton, 37,7 × 27 cm (oł.).
29. 2 dłonie; na odwr.: Układ palców, karton, 30,4 × 21,2 cm (oł.).
30. Kobieta w laboratorium chem., karton, 33,4 × 26 cm (tusz).
31. To samo wśród humorystycznych zwierząt, karton (tusz).
32. Emblematy władzy kapłańskiej, na odwrocie:
33. „Pax" z symbolem Ducha Św.; tekst: „Przewielebnemu ks. Dziekanowi... Parafianki", karton, 24,2 × 34,3 cm (oł.).
34. Wiatrak, karton, 27,2 × 30,9 cm (akwarela).
35. Św. Feliks?, papier, 30,4 × 21,2 cm (oł.).
36. Miniatury: a) Anioł z kielichem; b) 2 święci pustelnicy; c) Anioł w locie; d) M.B. z Dzieciątkiem w pozie stojącej; bibułka (tusz i oł.).
37. Anioł z urną z prawej, u dołu „Pax" z kagankiem, papier, 21,4 × 16,5 cm (oł.).
38. M.B. Różańcowa wręczająca różaniec św. Dominikowi. Na odwr.: Żeglarz, drzewo, pejzażyk; karton, 24 × 19,3 cm (oł.).
39. P. Jezus frasobliwy, zarys figury, karton, 28,9 × 20,3 cm (oł.).
40. Słoneczniki, karton, 20,3 × 28,9 cm (oł.).
41. Fragment budowli, karton, 28,9 × 20,3 cm (oł.).
42. Św. Paweł Ap. z mieczem, karton, 28,9 × 20,3 cm (oł.).
43. M.B. z Dzieciątkiem i św. Anna, karton, 28,8 × 20,3 cm (oł.).
44. Głowa Jezusa umarłego na krzyżu, karton, 32,8 × 26,5 cm (oł.).
45. Św. Joanna d'Arc na stosie, projekt witraża, karton, 33,5 × 26 cm (akwarela).
46. Złożenie P. Jezusa do grobu, projekt witraża, karton, 20,5 × 20 cm (akwarela).
47. Głowa P. Jezusa rozpiętego na krzyżu, karton, 27 × 21 cm (oł.).
48. Św. Dominik czytający księgę, kopia fra Angelico, 26,9 × 21 cm (oł.).
49. Pachwina między łukami gotyckimi, karton, 26,7 × 21 cm (oł.).
50. Św. zakonnica w zachwycie, półpostać, karton, 27 × 21 cm (oł.).
51. Dwa pnie drzew wykoszlawionych z grymasem, karton, 27 × 21 cm (oł.).
52. Pień drzewa dziwacznie wykoszlawiony, karton, 26,4 × 29 cm (oł.).
53. M.B. Fatimska?, głowa mnicha, kapłan i 2 żołnierzy z karabinami, karton, 24 × 29 cm (oł.).
54. Głowa kobiety (nagość oddarta), karton, 16 × 22 cm (kredka).
55. Bp Kazimierz Pultorakas, karton, 26,9 × 20,9 cm (kredka).
56. Zamczysko, bibułka, 36 × 26 cm (atrament).
57. N. Serce P. Jezusa, papier perg., 31 × 23 cm; na marg. zaprojektowany wymiar: „45 × 31 cm" (oł.).

58. Kościół gotycki okolony ozdobami z napisem: „Rokiškio Dekanatas", karton, 20,5 × 14,4 cm (sepia i tusz).
59. Św. Franciszek z Asyżu i „brat wilk", projekt witraża, 25,7 × 20,1 cm (akwarela).
60. P. Jezus frasobliwy, figura, karton 26,4 × 19,2 cm (tusz).
61. To samo, karton, 14,9 × 11,5 cm (akwarela).
62. Kościół, karton, 16,5 × 21,5 cm (kredki barwne).
63. Kościół klasztorny z kopułą, 2 egz., 17 × 15,5 i 19,7 × 14 cm (kredka).
64. To samo, karton, 18,3 × 14 cm (akwarela).
65. Popiersie biskupa i 2 ornamenty, karton, 38 × 27,5 cm (oł.).
66. P. Jezus błogosławi zakonnicę, papier perg., 31 × 22,3 cm (oł.).
67. Zesłanie Ducha Św. na apostołów, papier perg., 30,7 × 23,5 cm (oł.).
68. Zwiastowanie NMP, papier perg., 29 × 22,7 cm (oł.).
69. Wniebowzięcie NMP, papier perg., 31,2 × 22,3 cm (oł.).
70. Objawienie się NMP w Lourdes, papier perg., 30,8 × 23 cm (oł.).
71. Ukrzyżowany, papier perg., 31 × 22,5 cm (oł.).
72. Królowa aniołów, papier perg., 31 × 22,2 cm (oł.).
73. Nawiedzenie św. Elżbiety przez NMP, papier perg., 29,2 × 21,7 cm (oł.).
74. Znalezienie P. Jezusa w świątyni, papier perg., 30,8 × 19 cm (oł.).
75. Cierniem ukoronowanie P. Jezusa, papier perg., 30 × 22 cm (oł.).
76. Madonna o konturach wykropkowanych, bibułka perg., 32 × 24,5 cm (oł.).
77. Pomnik M. Kopernika na tle murów Uniw. Jag., bibułka perg., 31 × 25,8 cm (oł.).
78. Św. Rodzina z oznakami władzy królewskiej, bibułka perg., 46 × 12 cm (oł.).
79. 2 ubodzy chłopcy u furty klasztornej, bibułka perg., 34 × 19 cm (oł.).
80. Czart kusiciel obok słupa rokoko, bibułka perg., 32 × 29 cm (oł.).
81. Głowa mężczyzny, kontury, papier perg., 35,9 × 24,8 cm (oł.).
82. Modlitwa P. Jezusa w Ogrójcu, papier perg., 31 × 22,5 cm (oł.).
83. M.B. (Magiore) Różańcowa ze św. Dominikiem i Katarzyną Sieneńską, karton, 24,2 × 13 cm (olej, lakier).
84. Dąbrowa leśna, płótno, 29,7 × 38,3 cm (olej).
85. N. Serce M.B., nie dokończony, płótno, 39 × 28,5 cm (ol.).
86. Portret koleżanki z Krakowa, płótno, 39,5 × 29,5 cm (ol.); na odwr. pejzaż pędzla K. Dziewińskiego (olej).

X. Blok rysunkowy. Karton o wym. 27,3 × 37,5 cm. Miniatury:

s. 1 Reklama: Oleje — smary — Polmin; M.B. w towarzystwie św. niewiasty.
s. 2 Głowa staruszki.
s. 4—6 Głowy mężczyzn (3), (oł.).
s. 8 Ozdobny margines (akwarela).
s. 10 Kontury wnętrza kościoła (oł.).
s. 11 Św. biskup (oł.).
s. 12 Wnętrze kościoła (oł.).
s. 13 Kopuła kościoła (oł.).
s. 14 Aniołki na filarze (oł.).
s. 16 Głowa kobiety (oł.).

s. 18 Głowa zakonnicy (oł.).
s. 19 Głowa mężczyzny (sepia).
s. 20—23 Głowy kobiet (4), (oł.).
s. 24 Głowa kobiety (sepia).
s. 25 Głowa kobiety (oł.).
s. 27 Głowa mężczyzny (kredka) i miniatura tejże (oł.).
s. 30 Głowa kobiety (oł.).
s. 43—45 Głowy kobiet (3), (oł.).
s. 46 N. Serce M.B.
s. 47 Arka Przymierza (oł.).

XI. Blok roztrzęsiony. Karton o wym. 20,4 × 28,9 cm.

1. M.B. Nieustającej Pomocy, powiększona kopia z obrazka, 27,20 × 20,6 cm (akwarela).
2. Zwiastowanie NMP (oł.).
3. Nawiedzenie św. Elżbiety przez NMP, kontury (oł.).
4. Drzewo (oł.).
5. To samo, 27 × 20,5 cm (akwarela).
6. Kapliczka przydrożna na pochylonym słupie (akwarela).
7. Wąsaty pan z dziewczynką, 27,7 × 20,4 cm (sepia).
8. Św. Piotr Ap. z kluczem, kontury (oł.).
9. Tenże z kluczami, witraż, 27,9 × 18,6 cm (oł.).
10. Kapliczka przydrożna (kredka).

XII. Zbiór ozdób na bibułce, zwłaszcza kwiaty.

XIII. Ornamenty na papierze i kartonie, 38 sztuk różnych formatów (ołówek, kredka i akwarela).

Ozdoby poz. XIII 19 i 20 posiadają datę 18 VI 1935. Sygn. XIII 27 stanowi oryginalny inicjał litery N. Skrawek wycięty był z perg. księgi liturgicznej i posiada wym. 24,8 × 22,8 cm. Drugim inicjałem z tejże księgi jest litera L, wycinek o wym. 25,1 × 22,8 cm. Oba zabytki pochodzą z antyfonarza L. van Hove — Hafen s. Prievn (Holandia). Inicjały te podarował ks. S. Małachowskiemu ks. Stankiewicz z Antokolu, a M-i z kolei siostrze Neugebauer, która uczyniła z nich piękne kopie i literę L posłała w darze ofiarodawcy. Na końcu tego zbioru znajduje się nie numerowany sztych J. Filipowicza, mianowicie rycina M.B. Szkaplerznej, którego dolna część stanowi procesja do kościoła przy udziale konnicy, 26,4 × 16,9 cm. Wspomniany ks. Małachowski, rezydent w parafii Mejszagoła, posiada 3 prace Imeldy N-r: Madonna z XVI w. kopia z kościoła w Rudnikach (1952), karton, 23 × 29 cm (olej); M.B. Zwycięska wg Morelowskiego z XVII w. (1952), kopia również z kościoła w Rudnikach, karton, 23 × 29 cm (olej); obustronny obrazek: a) portret koleżanki s. Imeldy z Krakowa; b) małej uczennicy ks. Małachowskiego, 50 × 30 cm (olej).

XIV. Obrazy w różnych ośrodkach.

1. Bydgoszcz, ul. Czerwonego Krzyża 90, u p. Franciszka Mikułajuna: a) Dźwiganie krzyża, obraz barwny; b) N. Serce M.B.?

2. Druskieniki, kościół parafialny: Ornamentyka kaplicy bocznej; wśród ozdób obraz św. Kazimierza Król.
3. Gładziszki k. Mejszagoły, u p. Stanisławy Gulbinowicz: a) Święta Rodzina, płótno, 100 × 70 cm (olej); b) N. Serce M.B., płótno, 70 × 50 cm (olej). Por. XIV 9.
4. Grodno, kościół parafialny: a) Św. Kazimierz Król., obraz w ołtarzu bocznym, płótno (olej); b) Św. Piotr z Alkantary, płótno, 2 × 1 m (olej); c) Św. Jan Chrzc., feretron (olej); d) Niepokalanie Poczęta (olej); e) M.B. Fatimska; na odwr. M.B. z Lourdes, blacha, 77 × 53 cm (olej); f) Św. Jan Bosco; na odwr. św. Pius X pap., blacha, 76 × 53 cm (olej); g) Chrzest P. Jezusa; na odwr. św. Michał Arch., blacha, 72 × 53 cm (olej); h) Św. Andrzej Bobola; na odwr. św. Jan Vianey, blacha, 74 × 53 cm. Cztery ostatnie pozycje to feretrony. Ramy do nich sporządził rzeźbiarz ludowy Stanisław Byk z Kwasówki, oddalonej 20 km od Grodna. Wszystkie te obrazy zamawiał u s. Imeldy obecny ks. dziekan z Grodna.
5. Kraków, klasztor SS. Dominikanek na Gródku: a) Madonna z Dzieciątkiem, fresk olejny na ścianie w celi s. Imeldy, 36 × 27 cm; b) Bł. Imelda OP, płótno, 68 × 52 cm (olej).
6. Ławaryszki, kościół parafialny: 2 witraże malowane, tj. św. Piotra i Pawła, wykonane ok. 1952 r. na zamówienie ks. Tadeusza Hoppe, obecnie proboszcza w Odessie; są one mocno przyniszczone.
7. Mejszagoła, kościół parafialny: a) M.B. ze św. Joachimen i Anną, płótno 89 × 67 cm (olej); b) św. Stanisław Kostka, płótno 24,3 × 20,5 cm (olej); oba na zamówienie ks. prał. Józefa Obrębskiego, który jest nadto w posiadaniu obrazu Modlitwa P. Jezusa w Ogrójcu, płótno, 42 × 36 cm (olej). W tymże kościele par. wykonała witraże, dziś nie istniejące, oraz przeprowadziła konserwację następujących obrazów: M.B. Różańcowa, św. Antoni z Padwy, św. Paweł Ap., św. Izydor, św. Ludwik, król francuski, N. Serce P. Jezusa oraz św. Julian bp — pędzla Wincentego Śledzińskiego z r. 1900, wykonany w Wilnie. Ten ostatni przez szereg lat znajdował się w kaplicy cmentarnej na Antokolu, obecnie zaś stanowi własność s. Anny Dawidiuk OP w Mejszagole; przez s. Imeldę był odnawiany ok. 1965 r. O obrazach sporządzonych dla ks. S. Małachowskiego powiedziano wyżej, pod XIII.
8. Mickuny, kościół parafialny: Grób Boży na płótnach.
9. Papiernia rejon Śyrvinki: obraz N. Serca P. Jezusa, płótno, 70 × 50 cm (olej); został tu przywieziony z Gładziszek.
10. Pavilnis, Džiaugsmo gatve 50, u p. Zofii Ulewiczówny: a) M.B. Ostrobramska, kopia z oryg., dykta, 77,5 × 59 cm (olej); b) Św. Domnik, kopia fra Angelico, tektura, 32 × 24 cm (olej); c) P. Jezus z Limpias, dykta, 42 × 30,3 cm (olej). W miejscowym kościele znajduje się chorągiew M.B. Różańcowej, której obramowania były haftowane wg rysunku Imeldy Neugebauer.
11. Rudomino: Dwa obrazy na płótnie wykonane z okazji imienin — a) Św. Longin, dla ks. L. Iwańczyka; b) św. Józef dla jego poprzednika, śp. ks. Józefa.
12. Sołeczniki: Św. Tadeusz (1953), kopia obrazu z kościoła dominikańskiego w Mińsku (Białoruskim), dykta, 30 × 40 cm (olej).
13. Sużany, kościół parafialny: a) Św. Feliks de Valois, płótno, 160 × 89

cm (olej); b) Św. Mateusz Ew., płótno, 158 × 87 cm (olej). Nadto dla obecnego proboszcza Antoniego, nazwiskiem Dziekan, wykonała laurkę.

14. Wilno, kościół św. Piotra i Pawła posiada obraz św. Teresy od Dzieciątka Jezus, z różami, w pozie stojącej, płótno. S. Imelda zrobiła zeń kopię dla p. Reginy Borkowskiej, zam. w Wilnie przy ul. Kranines 22/29 w 1965 r. i dla niej wykonała płótno „M.B. Dziwna" z Dzieciątkiem (1964—65), o wym. 77 × 57 cm (olej). Wreszcie dla bpa Juliana Stefanowicza namalowała bazylikę św. Piotra w Rzymie (płótno, olej). Był to chyba jakiś akt wdzięczności ze strony malarki w stosunku do biskupa litewskiego, który złożył siostrom 1000 rubli w ofierze, kiedy były w biedzie.

KS. LUDWIK GRZEBIEŃ SJ

Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne. T. 31: 1975

ORGANIZACJA BIBLIOTEK JEZUICKICH W POLSCE OD XVI DO XVIII WIEKU

(Dok.)

ROZDZIAŁ III

PRZECHOWYWANIE I PORZĄDKOWANIE ZBIORÓW

A. POMIESZCZENIA BIBLIOTECZNE

Biblioteka, nie tylko jako zbiór książek, ale też jako ich pomieszczenie, należała u jezuitów do koniecznych czynników normalnego rozwoju i działania każdego kolegium czy rezydencji. Dbałość o księgozbiory nakazywała oczywiście przeznaczyć na ten cel odpowiednie pomieszczenie. Zwracano na to szczególną uwagę już z chwilą zakładania pierwszych kolegiów.

Pokój biblioteczny musiał odpowiadać wielkości planowanych zbiorów, być położonym przynajmniej na pierwszym piętrze, aby przez to uchronić zbiory przed wilgocią. Prowincjał austriacki w instrukcji dla rektora wileńskiego pisał 19 VIII 1570 r., że „należy zbadać, czy ściany biblioteki są należycie wyłożone drewnem, aby książki nie niszczyły się w zimie od wilgotnych ścian" [1]. Zdarzało się, że w czasie wizyty dochodził prowincjał do wniosku, iż biblioteka jest położona w nieodpowiednim miejscu lub też jest za szczupła i wówczas nakazywał, aby księgozbiór przeniesiono w lepsze miejsce. Nic więc dziwnego, że nieraz spotykało się w kolegiach jezuickich takie „przeprowadzki" biblioteki z jednego miejsca na drugie. Tak np. rozkazał prowincjał Hermanni przełożonym kolegium poznańskiego, aby „bibliothecae locus accomodatior inveniatur"[2]. Było to w marcu 1689 roku, a już w 1691 r. księgozbiór ten umieszczono w sali, gdzie dotąd odbywały się wykłady teologii [3]. W 1698 r. przeniesiono bibliotekę domu profesów św. Kazimierza w Wilnie do obszerniejszego miejsca, gdzie łatwiej można było ją przewietrzyć. Jako powód podano wówczas to: „aby książki gryzione przez robaki, dłużej mogły przetrwać" [4].

[1] ARSI, Institutum rkps 209 s. 238.
[2] BUJ rkps 5194 s. 127.
[3] BUJ rkps 5198 s. 57v.
[4] ARSI Lit. 44 s. 194.

Biblioteki specjalistyczne miały powyznaczane stałe pokoje. Nie można było dowoli przenosić się z jednego pomieszczenia do drugiego [5]. Między innymi kryteriami dobierania pokoju dla zakonnika sprawującego dany obowiązek, czy funkcję była również sprawa pokojowej biblioteki. Urzędom i funkcjom wymagającym większej ilości podręcznych książek wyznaczano pokoje na piętrze, w miejscu suchym i dla konserwacji bardziej przydatnym.

Sprawa znalezienia odpowiednich pomieszczeń bibliotecznych nie była znowu kwestią trudną do rozwiazania. Na bibliotekę zawsze przeznaczano odpowiednie pomieszczenie. Jezuici budowali kolegia obszerne, słoneczne, w miejscu możliwie suchym. Gmachy bywały piętrowe, a nawet dwupiętrowe. Już pierwsza kongregacja Zakonu poleciła budować gmachy zakonne „zdatne do mieszkania, odpowiednie dla wykonywanych obowiązków, zdrowe i solidne" [6].

Plany kolegiów jezuickich, wykonywane przez wybitnych architektów polskich i zagranicznych, musiały uzyskać specjalną aprobatę generała Zakonu. W Rzymie generał oddawał zwykle plany do oceny generalnemu architektowi Towarzystwa i ten dopiero zgadzał się lub nie, a często odsyłał plan do poprawienia. Nieraz zdarzało się, że dopiero któryś z kolei plan otrzymał zatwierdzenie Rzymu i wówczas można było przystąpić do budowy czyli „fabryki".

Szereg jezuickich planów dla kolegiów polskich, przechowywanych w rzymskim archiwum Towarzystwa, dostał się po kasacie Zakonu do Paryża i tam znajduje się po dzień dzisiejszy.

W rozmieszczeniu bibliotek w różnych kolegiach możemy spotkać wiele podobieństwa. Z 15 planów uwzględniających bibliotekę dwa domy (św. Kazimierza w Wilnie i Krosno) mają bibliotekę na końcu skrzydła kolegium, sześć domów (Akademia Wileńska, św. Barbary w Krakowie, Jarosław, Lublin, Toruń i Poszawsze) umieściło bibliotekę w salach narożnych, dwa (Kroże, Łomża) — w salach rogu wewnętrznego gmachu, pozostałe pięć domów (Lwów, Mitawa, Ostróg, Reszel, Warszawa) umieściło księgozbiór między normalnymi pokojami mieszkalnymi. Kolegium w Kamieńcu posiadało swoją bibliotekę, dobudowaną od zewnątrz jednego skrzydła.

Biblioteka mieściła się prawie zawsze na pierwszym piętrze. Tak było w Drohiczynie, Gdańsku, Jarosławiu (NMP), Krakowie (u św. Piotra), Krośnie, Lublinie, Łomży, Mińsku, Mitawie, Nowogródku, Ostrogu, Poznaniu, Reszlu, Warszawie i Wilnie (Akademia). Kolegium w Toruniu, jak wynika z planów, posiadało bibliotekę na drugim piętrze.

Pod biblioteką, tj. na parterze, znajdował się przeważnie „refektarz", czyli jadalnia (tak było w Krakowie u św. Piotra, Krośnie, Lublinie, Mitawie, Nowogródku, Ostrogu, Reszlu, Wilnie), zakrystia (Drohiczyn, Gdańsk), krawczarnia (Jarosław), apteka (Poznań), furta albo portiernia domowa (Warszawa). Nad biblioteką, o ile kolegium posiadało jeszcze drugie piętro, znajdowały się pokoje mieszkalne.

Najczęściej spotykane rozwiązanie — budowa biblioteki nad jedalnią wynikało zasadniczo stąd, że wymagały one największych a zarazem najbardziej reprezentacyjnych pomieszczeń. W refektarzu i bibliotece przyjmowano gości, odbywały się uroczystości domowe; biblioteka szczególnie w wieku XVIII przekształcała się w centrum życia i zainteresowania każdego kolegium, stawała się symbolem powołania Zakonu do działalności pisarskiej i wychowawczej.

[5] AMTJ rkps 553 s. 126.
[6] Institutum, I s. 88.

Wielkość biblioteki była bardzo różna. Zależało to głównie od wielkości księgozbioru i zamożności danej placówki. Zwykle pomieszczenie biblioteczne było 2 do 4 razy większe od normalnego pokoju mieszkalnego zakonnika. Jedynie domy misyjne i niektóre rezydencje oraz bardzo nieliczne kolegia posiadały biblioteki domowe wielkości zaledwie jednego pokoju.

Krakowska biblioteka św. Piotra składała się z trzech pokoi, w małej rezydencji w Mitawie księgozbiór zajmował salę wielkości dwóch pokoi, w Winnicy natomiast cała biblioteka mieściła się zaledwie w jednym niewielkim pokoju.

Biblioteka krakowska u św. Barbary znajdowała się w sali narożnej o podwójnej wysokości. W połowie tej wysokości umocowano specjalny balkon okrążający salę. Z planów kolegium wileńskiego zachowanych w Paryżu wynika, że obok dużego pomieszczenia dawnej biblioteki przyłączono do niej jeszcze dwa pokoje, jeden na książki zakazane, drugi na zbiory nowe. Historyk kolegium w Nieświeżu notuje pod rokiem 1743 połączenie sąsiedniego pokoju z biblioteką w jedną całość, aby w ten sposób przygotować pomieszczenie dla rosnących zbiorów [7]. Podobnie biblioteka toruńska posiadała pokój połączony z magazynem, nie mającym specjalnego wyjścia na korytarz.

Okna i drzwi bibliotek były zawsze odpowiednio zabezpieczone. Druga reguła prefekta biblioteki nakazywała zamykać bibliotekę, strzec kluczy i udzielać ich tylko tym, którzy mają na to pozwolenie przełożonych [8]. Generał Zakonu Ricci w omawianej już ordynacji z 1763 r. wyraźnie nakazywał, aby „biblioteka w nocy była zamknięta przez prefekta, żeby nikt do niej nie wchodził, a zatem specjalnym kluczem, w dzień natomiast tak, by nikt z obcych, jak tylko ojcowie mający klucze mogli się do niej dostać" [9]. O wiele wcześniej, bo w 1699 r., prowincjał polski Walenty Queck polecał, aby bibliotekę zawsze zamykano i nie wpuszczano obcych do jej pomieszczenia w razie nieobecności prefekta [10].

Drzwi wykonywano „snycerską robotą", przeważnie z drewna dębowego i okuwano odpowiednio żelazem. Silne zawiasy i podwójny zamek wewnętrzny oraz kłódka gwarantowały nietykalność księgozbioru. Czasami drzwi bywały nawet podwójne. Z racji swego reprezentacyjnego charakteru oraz możności szybszego przewietrzania, biblioteka posiadała przeważnie po kilka okien. Tak np. pięć okien posiadały biblioteki w Wilnie, Kamieńcu i Toruniu, po trzy w Wilnie (św. Kazimierza), Poszawszu i Reszlu, po dwa w Warszawie, Łomży, Ostrogu, Lwowie i Krożach [11]. Okiennice z twardego drewna wzmacniano jeszcze żelaznymi kratami.

Podłoga względnie posadzka bywała marmurowa (u św. Barbary w Krakowie), bądź wyłożona cegłą (Akademia Wileńska), lub dębowym parkietem (Lublin).

Ordynacja generała Ricci z 1763 r. nakazywała każdej bibliotece jezuickiej przygotować po kilka stołów do czytania książek oraz przyrządy do robienia notatek. Zalecała również urządzenie przy pomieszczeniach bibliotecznych specjalnych pokoi, w zimie należycie opalonych i przystosowanych do pracy [12].

---

[7] ARSI Lit. 50 s. 43.
[8] Institutum, III s. 146.
[9] AMTJ rkps 553 s. 125v.
[10] BUJ rkps 5194 s. 137.
[11] AMTJ (fotokopie planów paryskich).
[12] AMTJ rkps 553 s. 125v.

Obok należytego pomieszczenia wiele uwagi poświęcano szafom bibliotecznym. Każdy księgozbiór lubił się chlubić swymi szafami. Historie kolegiów wspominają o nich często. W prowincji polskiej Zakonu, według znanego heraldyka Kaspra Niesieckiego, do najpiękniejszych szaf bibliotecznych można by zaliczyć lwowskie i krakowskie w domu profesów: „co do szaf i struktury są bardzo dobrze i kształtnie sporządzone" [13].

Inne kolegia, jeżeli jeszcze za czasów Niesieckiego nie posiadały imponujących szaf, to w połowie XVIII wieku każda prawie jezuicka biblioteka mogła stawać w zawody z innymi.

Tak Grodno, przeprowadziwszy w 1713 r. bibliotekę na dogodniejsze miejsce, sprawiło sobie nowe piękne szafy, których liczbę powiększono w 1745 r.[14]. Około 1748 r. nabyto piękne szafy dla biblioteki kolegium w Krośnie [15]. Szafy lubelskiego księgozbioru były z intarsjami i lakami chińskimi [16], połockie — pięknie rzeźbione, oszklone i ustawione symetrycznie [17].

W bibliotece poznańskiej w 1766 r. było już gotowe uposażenie składające się z 8 szaf dolnych, należycie odnowionych i 8 innych zupełnie nowych, wspaniale rzeźbionych i pozłacanych, oraz 4 szaf górnych odnowionych, a 10 nowych świeżo wstawionych [18]. Szafy biblioteki w Rawie, jak powiada historyk kolegium, „wykonane zostały według reguł sztuki" [19]. Nawet uboższe kolegia doczekały się w połowie XVIII w. pięknych szaf.

Biblioteka była ozdobą każdego jezuickiego kolegium. Historycy piszący dzieje domów, wspominając o księgozbiorze, zaczynali zwykle od słów: „otrzymało kolegium nową ozdobę", lub „ozdobiono kolegium".

W 1686 r. oddano do użytku nowe pomieszczenie biblioteki prowincjalskiej w Krakowie u św. Barbary. Historyk domu zaznacza, że było ono „pięknie wykonane, ozdobione i wymalowane" [20]. Nowa biblioteka lwowska urządzona w połowie XVIII w. posiadała na sklepieniu i ścianach piękne freski [21]. Historyk kolegium brzeskiego zapisał pod rokiem 1732: „wielka część naszego kolegium odrodziła się tego roku. Biblioteka kolegium, artystycznie i pięknie ozdobiona przez sprowadzonego malarza i naszego artystę Kazimierza Paulika, została uroczyście otwarta i wygłoszono panegiryk na część najjaśniejszego fundatora Sapiehy, który księgi w różnych częściach świata wydane nam darował" [22].

Sztukateriami były ozdobione ściany biblioteki akademickiej w Wilnie, a oprócz tego „na ścianach wisiało 10 obrazów kopersztychowych (miedziorytów) w ramach złoconych i 4 bez ram, 17 map w takichże ramach i 4 bez ram, wreszcie duża mapa rzymskiego miasta w ramie granatowej". Resztę sprzętu bibliotecznego dopełniały stół z płytą marmurową białą, „po brzegu i we środku wysadzany", na nogach rzniętych snycersko w drzewie i pozłacanych, krucyfiks z męką Pańską gipsową na czarnym krzyżu drewnianym, z małą szuf-

[13] Tyszkowski: Niesiecki s. 8.
[14] ARSI Lit. 46 s. 38; Lit. 50 s. 21.
[15] Ossol. rkps 9550 s. 210.
[16] Bednarski: Upadek s. 83.
[17] Załęski: Jezuici w Polsce, V s. 211.
[18] BUJ rkps 5196 s. 180v.
[19] ARSI Pol. 60 s. 346.
[20] ARSI Pol. 56 s. 14.
[21] Bednarski: Dzieje kulturalne s. 139.
[22] BN BOZ rkps 1166 s. 86.

ladką w postumencie, drabinka malowana i „scabellum" (podnóżek) [23]. Do przyozdobienia tej biblioteki przyczynili się m.in. dwaj jezuici, Kazimierz i Michał Wierzbiccy, poprzez specjalny zapis 100 złp. rocznego procentu od pewnej sumy.

Przedpokój biblioteki połockiej przedstawiał jaskinię Manrezy [24]. Nawet korytarze w pobliżu biblioteki bywały częściej odmalowywane, aby w ten sposób nabrała ona nastroju godnego „domu mądrości" [25]. W bibliotece przechowywano wszelkiego rodzaju materiały przeznaczone do pisania, jak papier i atrament. Tutaj też składano niekiedy w specjalnych szafach drogocenne kielichy, monstrancje, lub też inne złote i srebrne naczynia czy drogie kamienie. Biblioteka pełniła wówczas funkcję miejscowego skarbca.

Nie można zaprzeczyć, iż taka architektoniczna okazałość usuwała w cień same książki, tak że to, co miało być tylko oprawą, stało się głównym składnikiem. Dla baroku jednak, jego pompatyczność nie była żadnym uchybieniem. Sale z książkami miały posiadać właśnie znamiona muzealne, co podkreślano jeszcze ustawieniem na środku pomieszczenia globusów, gablot, popiersi albo też przedmiotów sztuki i wszelkiego rodzaju osobliwości [26]. Biblioteki jezuickie wyposażone więc były według ducha czasu i w niczym prawie nie odbiegały od niego.

B. PRACE INTROLIGATORSKIE

Z rozpowszechnieniem sztuki drukarskiej zaczęła się nowa epoka w dziejach oprawy książek [1]. Dopiero teraz introligatorstwo stało się zawodem posiadającym własną organizację cechową [2].

W XVI w. introligatorstwo polskie znajdowało się najpierw pod wpływem sztuki niemieckiej, to znaczy, że do zdobienia opraw skórzanych stosowano przede wszystkim plakiety oraz radełka. Ze wzrostem wpływów włoskich zaczęto jednak nie tylko zamieniać deski na tekturę lub makulaturę, ale też wprowadzono oryginalne układy ornamentacyjne, pozwalające odróżnić polską oprawę od niemieckiej. Wiek XVII stał się, podobnie jak w drukarstwie, również w introligatorstwie polskim okresem zastoju, nawet upadku. Powrócono do dawnych schematów dekoracyjnych, a technika oprawy pogorszyła się. Przez dość długi czas brak było nawet zapowiedzi jakiegoś ożywienia [3].

Introligatornie jezuickie podzieliły losy innych warsztatów, miały swój okres rozwoju i okres zastoju. Po założeniu kolegiów i księgozbiorów, rozumiejąc konieczność ciągłego powiększania i porządkowania zbiorów, przystąpili jezuici do nawiązywania kontaktów z introligatorami, a później do zakładania własnych warsztatów introligatorskich. Stopniowo obok większych kolegiów powstawały jezuickie pracownie z tym, że robili w nich najemni pracownicy. Introligatornie rozwinęły się szczególnie przy kolegiach posiadających własne drukarnie.

Z biegiem czasu posiadali już jezuici własnych mistrzów introligatorskich,

[23] Brensztejn: Biblioteka s. 143.
[24] Załęski: Jezuici w Polsce, V s. 210.
[25] Tak było np. w Dyneburgu (ARSI Lit. 46 s. 35).
[26] Dahl: Dzieje książki s. 232.

[1] Birkenmajer: Rejestracja.
[2] Dahl: Dzieje książki s. 150.
[3] Dahl: Dzieje książki s. 210.

wywodzących się spośród braci zakonnych, jak Albert ze Skierniewic, introligator kaliski w latach 1612—1613 [4], Jerzy Posselt w Braniewie w l. 1721—1725 [5], czy Lischke Jan w Kaliszu, pełniący te funkcje w 1742—1748 [6].

W dziejach bibliotek jezuickich, rozpatrywanych z punktu widzenia introligatorstwa, czyli oprawy książek, wyróżniamy trzy etapy. Okres pierwszy, obejmujący przełom XVI i XVII wieku, charakteryzował się wielkim nasileniem prac introligatorskich w warsztatach obcych, oraz ciągłym oddawaniem wszystkich pozycji nabywanych a nieoprawionych na warsztat introligatorski. Z chwilą nastania wojen i wewnętrznych niepokojów, czyli w drugiej połowie XVII wieku, niemożliwe stały się trwałe kontakty z introligatorniami, które nie tylko podupadły, ale w dużym stopniu zanikły. Jeżeli nawet jakieś kolegium oprawiało swe książki, to były to przedsięwzięcia okresowe i uzależnione od wielu warunków miejscowych. Tak więc drugi okres bibliotek jezuickich był okresem upadku i zaniedbania, chociaż nie zawsze i nie wszędzie. Wraz z Oświeceniem stanęły także biblioteki na odpowiednim poziomie, wrócił okres ciągłych kontaktów bądź to z obcymi warsztatami, bądź też przez zakładanie własnych, ale z obsługą ludzi świeckich.

Pierwszy etap poznajemy doskonale na przykładzie rozliczeń finansowych kolegiów braniewskiego i ryskiego. Rachunki te wskazują na to, że zaraz po zakupieniu książek większość z nich oddawano do introligatora w celu należytej ich oprawy. Kolegium ryskie oddawało książki do oprawy niemal każdego miesiąca. Przeglądając wydatki za rok 1595 zauważymy wyraźnie, że jezuitom tego okresu nie chodziło o wielkość swego księgozbioru, ale o należyte jego utrzymanie. Nic więc dziwnego, że do introligatorstwa przywiązywano tyle wagi. Introligatorem, którego klientem było kolegium ryskie, był najpierw niejaki Chrystian (1593—1596), a później Piotr [7]. Pracowali, być może, na warsztatach kolegium, skoro w rachunkach z października 1594 r. zanotowano m.in. następujący wydatek: „3 gr. culter pro compactorio" — trzy grosze na nóż dla introligatora [8].

Kolegium braniewskie wydało m.in. na prace introligatorskie w latach 1570—1579 następujące sumy:

1570 — 10 złp. 17 gr.	1573 — 2 złp. 28 gr.	1578 — 12 złp. 16 gr.
1571 — 5 złp. 21 gr.	1577 — 5 gr.	1579 — 11 złp. 16 gr.[9]

Zachowane książki biblioteki jezuickiej w Lublinie, a pochodzące z pierwszego okresu, posiadają doskonałe oprawy. Oczywiście, że wiele pozycji zostało ofiarowanych jezuitom już w najlepszym stanie, oprawnych w wysokiej klasy introligatorniach niemieckich, włoskich czy francuskich. Szereg jednak pozycji oprawionych było na miejscu, w warsztatach polskich, a nawet jezuickich. Szereg pozycji zachowanych w bibliotece Bobolanum w Warszawie, a pochodzących z biblioteki lubelskiej pierwszego okresu, jest oprawionych w skórę i deski, posiada liczne ozdoby, czy to radełkowe, czy też plakietowe. Tak np. kilka pozycji posiada nawet, obok wytłaczanych ozdób na skórze oprawy, specjalnie wygniatany napis „Coll. Lubl. Soc. Jesu" [10].

[4] Katalogi roczne za poszczególne lata (ARSI Pol. 43).— Piechnik: Jezuici s. 130.
[5] Katalogi krótkie (ARSI Lit. 57).
[6] Katalogi krótkie (ARSI Pol. 46).
[7] Stockholm, Riksarkivet Livonica I 45.
[8] Stockholm, Riksarkivet Livonica I 45.
[9] BUps. rkps H-169.
[10] Bobolanum sygn. 24926, 25009.

Doskonałe te oprawy wyszły bez wątpienia z warsztatów jezuickich, lub przynajmniej z pracowni powiązanych z działalnością kolegium jezuickiego.

Spotykane niekiedy książki różnych bibliotek pojezuickich z tego okresu mają wiele podobieństwa i prawie jednocześnie świadczą o wysokim poziomie tych księgozbiorów z przełomu XVI i XVII wieku.

W połowie wieku XVII nastąpił dość znaczny upadek introligatorstwa polskiego, a tym samym i jezuickiego. Przede wszystkim niespokojne czasy ciągłych wojen nie pozwalały na stałą oraz terminową oprawę. Książki oddawano do oprawy zaledwie co pewien okres czasu, co miało w konsekwencji smutne następstwa. Książki nie oprawione zupełnie niszczały, traciły swój początek i koniec. Nic więc dziwnego, że wiele starych druków jezuickich tego okresu posiada nowsze, dobre oprawy, ale brak im zarówno początku jak i końca.

Po wtóre — w pierwszym okresie ciągłe oddawanie książek do introligatora weszło już w zwyczaj każdego bibliotekarza, należało do normalnego postępowania każdego rektora czy superiora na odcinku bibliotecznym. W okresie natomiast drugim ograniczano się w oddawaniu książek do oprawy, a zerwanie kontaktu z warsztatami introligatorskimi doprowadziło do tego, że tylko światlejsi i nieliczni zarazem przełożeni zdobywali się na takie przedsięwzięcia. Te jednak jednostki, coraz to liczniejsze, stawały się awangardą w przeprowadzaniu reform kulturalnych, zarówno w szkolnictwie, jak w bibliotekarstwie, teatrze i drukarstwie.

Historie kolegiów wymieniają od początku XVIII w. wiele poczynań postępowych rektorów. Możemy więc nakreślić pewne szlaki tego przedsięwzięcia, świadczące o dużym zrozumieniu dla spraw bibliotecznych.

Pod koniec 1692 r. historyk kolegium warszawskiego notuje, że biblioteka domu wzrosła znacznie, zarówno dzięki zakupionym książkom, jak też starym i zniszczonym tomom, które w liczbie dwustu gruntownie posklejano i dano zupełnie nowe oprawy [11]. Jak postępowali introligatorzy w takim wypadku, poznajemy dokładnie na przykładzie biblioteki Krasnegostawu. Szereg książek zniszczonych, bez początku i końca, brano na warsztat introligatorski. Zamiast brakujących kart wklejano nowe czyste, kartę tytułową zastępowano własnym napisem, składającym się z autora i tytułu, o ile go oczywiście znano, jeśli zaś nie, podawano tylko ogólny tytuł dzieła: „Logica", „Matematyka", „Kazania", w miejscu zaś nie znanego autora dopisywano krótko: „Incerti authoris". Takich książek bez licznych kart, a we wspaniałych i solidnych oprawach, spotykało się wiele w każdej bibliotece okresu Oświecenia. Takie generalne naprawy zauważamy w 1699 r. w Reszlu [12] i Orszy [13], w 1716 w Braniewie [14], w 1733 w Dyneburgu [15] i Słucku [16].

Im dalej w epokę Oświecenia, tym więcej bibliotek jezuickich przybierało odpowiedni wygląd. Coraz częściej sprowadza się introligatorów lub odwozi książki do nich, w celu gruntownej naprawy. Tak w 1743 r. znów widzimy szeroko zakrojone naprawy w Krożach [17], a w 1747 w Krośnie, gdzie książki pięknie i jednakowo pooprawiano [18].

[11] ARSI Lit. 43 s. 163.
[12] ARSI Lit. 44 s. 180.
[13] ARSI Lit. 44 s. 149.
[14] ARSI Lit. 46 s. 10.
[15] ARSI Lit. 49 s. 27.
[16] ARSI Lit. 49 s. 211.
[17] ARSI Lit. 50 s. 11.
[18] ARSI Pol. 60 s. 213.— Ossol. rkps 9550 s. 210.

W ostatnich latach przed kasatą Zakonu doszły do głosu, obok bibliotek wspólnych, również specjalistyczne, głównie kolegiów szlacheckich i obserwatoriów astronomicznych. Były to doskonale wyposażone w cenne książki kolekcje, utrzymane w należytym porządku i oprawione według jednego wzoru. Tak więc w 1773 r. oddali jezuici Komisji Edukacji Narodowej swe biblioteki w dobrym stanie, chociaż na pewno nie wszystkie z nich były idealnie utrzymane.

C. KATALOGI

Badając dzieje bibliotek jezuickich napotykamy ciągle na problem „katalogowania", czyli opisywania poszczególnych pozycji danego księgozbioru. Trudno dziś rozstrzygnąć, jak nazwać te spisy. Mówi się o nich przeważnie jako o katalogach, ale nazwa ta obejmowała jeszcze w tym czasie znacznie szerszą treść niż dzisiaj, oznaczała bowiem wszelki spis i wyliczenie. Zasadnicza cecha odróżniająca katalog od inwentarza tkwi w ich odmiennych zadaniach. Katalog służy do udostępnienia księgozbioru i wskazuje miejsce, gdzie znajduje się książka. W założeniu więc katalogu leży zdolność wskazywania miejsca czyli jego topograficzność. Księga inwentarzowa natomiast służy do ustalenia stanu majątkowego danej instytucji w zakresie posiadanych zbiorów bibliotecznych. Możność ustalenia sumy woluminów — to cel książki inwentarzowej. Nie wyklucza to oczywiście możliwości, że inwentarz bywa czasem katalogiem topograficznym, ale nie jest to jego zadaniem. Przy omawianiu bibliotek jezuickich trzeba zawsze zwrócić uwagę, czy spisy noszą charakter katalogu czy inwentarzy.

Sprawa katalogowania księgozbiorów znalazła głęboki wyraz w samej regule zakonnej jezuitów. Towarzystwo polecało wyraźnie prefektowi biblioteki w regułach 5 i 6: „niech posiada katalog wszystkich książek znajdujących się w domu, a podzielony na poszczególne działy przedmiotowe, w obrębie których w porządku alfabetycznym autorów spisze się poszczególne pozycje" (reguła 5); „Niech w innym katalogu, podzielonym również na działy według przedmiotów, będą spisane te książki, które są przeznaczone dla użytku poza biblioteką" (reguła 6) [1]. W regule 6 chodzi o biblioteki specjalistyczne i podręczne.

Powyższe przepisy dotyczące katalogowania zbiorów obowiązywały w całym Towarzystwie, a powstały bardzo wcześnie. Brak dokładniejszych przepisów pociągał za sobą dużą rozbieżność w sporządzaniu katalogów.

Ordynacja generała Ricci wniosła, dziesięć lat przed kasatą Zakonu, szereg bardziej sprecyzowanych rozporządzeń, ale głównie dla księgozbiorów specjalistycznych. Co ważniejsze, ordynacja miała charakter wyłącznie prawa partykularnego dla Polski. Nakazywała ona spisać wszystkie książki zbiorów specjalistycznych tak, aby prefekt biblioteki mając przegląd ogółu pozycji na terenie kolegium był zorientowany, jakie książki posiada, a jakie należałoby zakupić [2].

Każda biblioteka specjalistyczna w zależności od poszczególnych obowiązków miała posiadać potrójne katalogi. Pierwszy znajdował się w pokoju księgozbioru, drugi u ministra domu, trzeci zaś u prefekta biblioteki domowej. Celem potrójnych katalogów bibliotek specjalistycznych miało być, zdaniem

[1] Institutum, III s. 146.
[2] AMTJ rkps 553 s. 126.

generała Ricci, zapewnienie nienaruszalności księgozbiorów. Każdy więc ustępując ze swego stanowiska czy obowiązku musiał przekazać swemu następcy nienaruszony księgozbiór fachowy, potrzebny do pełnienia obowiązków. Jeżeli biblioteka specjalistyczna otrzymywała nowe książki, wówczas należało je wpisać kolejno do wszystkich wspomnianych katalogów [3]. Katalogi bibliotek specjalistycznych bywały nieraz bardzo skromne, spisywano je na jednej lub kilku stronach papieru. Nic więc dziwnego, że w pokoju takiej biblioteki katalog przybijano na ścianie lub szafie z książkami. Tak np. było w Seminarium Papieskim w Wilnie, chociaż prawo miejscowe, zwyczajowe nakazywało tej bibliotece posiadać potrójne katalogi, rzeczowy i alfabetyczny, a nawet, w celu łatwiejszego odszukania pozycji, katalogi alfabetyczne zarówno według nazwisk autorów, jak też wedle ich imion [4].

Jakie były cele katalogu bibliotecznego u jezuitów? Katalogi miały być przede wszystkim ogólnym obrazem posiadanych ksiąg, ich stanu liczbowego, wartości, dbałości placówki zakonnej o swój księgozbiór, a głównie środkiem łatwiejszego kontrolowania przez wyższe czynniki zakonne życia i rozwoju danego domu — były więc inwentarzami w dzisiejszym znaczeniu. Celem ich było następnie ułatwienie poszukiwań książek, chociaż te ułożone były według swej treści w poszczególnych działach, a w zakresie tychże według formatów i kolejności alfabetycznej autorów, a na grzbiecie posiadały jeszcze wypisanych autorów, a nawet tytuły. Łatwo więc było odnaleźć poszukiwaną książkę, o ile panował w bibliotece pewien porządek. Do katalogu uciekano się zwykle dopiero wtedy, kiedy poszukiwania wśród książek nie dawały rezultatu. Katalogi służyły informacją przy częstych zakupach, dawały szybką orientację, jakie książki znajdują się w zbiorze, w wyniku czego było wiadomo, co należy nabywać.

Katalogi biblioteczne miały być każdego roku przeglądane przez prowincjała podczas wizyty domu. Szczególnie przedstawić należało prowincjałowi zapisy książek, jakie nabyto lub też utracono podczas ostatniego roku. Wizytator, prowincjał lub też inny przełożony miejscowy miał nie tylko prawo, ale i obowiązek sprawdzić przedłożone katalogi, stwierdzić, czy rozwój księgozbioru jest należyty, czy kolekcja posiada przynajmniej najważniejsze i najpotrzebniejsze w normalnym życiu placówki książki [5]. W razie zbyt małych przyrostów czy niedbałości o bibliotekę przełożony miał obowiązek położyć na to specjalnie silny nacisk, upominając bibliotekarza, a w razie konieczności zastosować skuteczne ku temu środki. Wzorowa biblioteka Collegium Romanum świeciła przykładem dla wszystkich księgoziorów jezuickich [6].

Corocznie prefekt biblioteki miał obowiązek sprawdzić wszystkie pozycje z katalogiem, w celu wykrycia, czy w zbiorze nie znajdują się obce książki należące do innych kolegiów (te trzeba było odesłać), do innych księgozbiorów tego samego domu, oraz czy nie poginęły jakieś pozycje [7].

1. PRZEGLĄD KATALOGÓW ZACHOWANYCH

Szeroko zakrojone prace inwentaryzacyjne rozpoczęto w Polsce od pierwszej prawie chwili istnienia domów i bibliotek jezuickich. Pierwszą znaną

[3] AMTJ rkps 553 s. 126.
[4] BN BOZ rkps 828 s. 7v.
[5] AMTJ rkps 244 s. 293.
[6] Diamond: A cataloque.
[7] AMTJ rkps 553 s. 12.

notatkę na temat katalogowania księgozbiorów jezuickich posiadamy z terenu wileńskiego z 1570 r. Mówi ona, że „katalog książek naszej biblioteki został napisany przez przygotowanych do tego ojców" [8]. Nie zachował się on, niestety, do naszych czasów. Katalog biblioteki kolegium braniewskiego, wywieziony do Szwecji, pochodzi również z 1570 r. i nosi tytuł: „Catalogus librorum omnium collegi Braunsbergensis qui in Januari initio 1570 tam in bibliotheca, quam in cubiculis fratrum erant, duplex" [9]. Z tytułu wyraźnie wynika, że został on sporządzony w 1570 r., i to na początku stycznia, jest więc najstarszym zachowanym katalogiem jezuickim z terenu Polski. Kolegium braniewskie było zresztą najstarszą placówką Zakonu, założoną w 1564 r. Po sześciu latach księgozbiór był już znaczny, skoro sporządzono dość obszerny katalog, którego pierwsza część (do k. 46) obejmuje dzieła „secundum materias", a więc według określonych dziedzin wiedzy, a druga „secundum ordinem alphabeticum" — w alfabetycznej kolejności autorów. Dopisywanie nabytków kontynuowano w nim jeszcze w drugim dziesięcioleciu XVII w. Katalog obejmuje wszystkie książki przechowywane w kolegium, a więc zarówno biblioteki domowej, jak i księgozbiorów specjalistycznych. Nie zaznacza jednak, które pozycje należą do pierwszej, a które do tych innych. Chociaż sporządzono go bardzo starannie i estetycznie, to jednak jest zbyt skrótowy, ogranicza się do podania autora i tytułu.

W Bibliotece Jagiellońskiej (sygn. 2626) znajduje się „Catalogus librorum omnium, qui sunt in bibliotheca domus probationis Cracoviensis Societatis Jesu AD 1594" — katalog biblioteki domu probacyjnego przy kościele św. Szczepana w Krakowie [10].

W całej pełni katalogowanie rozkwitło w początkach XVII wieku. Wspaniale rozwijające się biblioteki kolegialne, względny spokój, konieczność szybkiej orientacji w literaturze powodowana walką z reformacją, wszystko to i wiele innych czynników, nie mówiąc już o przepisach zakonnych, zmusiło jezuitów polskich do gruntownej inwentaryzacji posiadanych dzieł. W pierwszych dziesiątkach lat XVII wieku sporządzono lub odnowiono katalogi biblioteczne w większości domów zakonnych. Do dziś pozostały nam z tej epoki, oprócz braniewskiego z 1570 r., uzupełnionego w 1605, tylko trzy egzemplarze dwóch bibliotek: dwa poznańskie z lat 1609—1610 oraz krakowski św. Barbary z 1621 r.[11]. Katalog ryski, sporządzony w 1622 r. po przewiezieniu zbiorów tego kolegium do Szwecji, nie jest wytworem jezuitów polskich, wobec czego zasadniczo nie bierzemy go pod uwagę z tego punktu widzenia [12]. Jest rzeczą pewną, że i inne kolegia postarały się w tym czasie o skatalogowanie swych zbiorów. Co więcej, katalogi te musiały być porządnie zrobione. Nic więc dziwnego, że kolegium gdańskie, po pobieżnym zinwentaryzowaniu swych zbiorów po roku 1608, otrzymało w 1614 r. polecenie prowincjalskie (Piotra Fabrycego), aby sporządzono nowy dokładniejszy katalog [13].

Katalogi jezuickie z początków XVII w. posiadają bezcenną wartość. Są to bowiem jedne z nielicznych spisów tego okresu, dokonywane w większych zbiorach. Prace inwentaryzacyjne nie były wówczas jeszcze rozpowszechnione.

---

[8] ARSI Pol. 65 s. 115.
[9] BUps. rkps U-274.
[10] BUJ rkps 2626 s. 1—26.
[11] BUps. rkps U-275, U-276; BUJ rkps 177.
[12] BUps. rkps U-271.
[13] AMTJ rkps 431 s. 3, 34.

Obok bibliotek jezuickich z większych księgozbiorów jedynie kilka, jak Akademii Zamojskiej, Gimnazjum w Toruniu czy benedyktynów tynieckich posiadało katalogi zbiorów książkowych [14].

Drugą ważną zaletą tych rejestrów jest niezwykle dokładne podanie opisu każdej pozycji. Katalogi nie zadawalają się bynajmniej wyliczeniem książek, ale z całą dokładnością wymieniają pełne nazwisko i imię autora, tytuł dzieła, miejsce i rok wydania, format, oprawę, niekiedy stan, w jakim znajdował się dany egzemplarz, a nawet nazwisko ofiarodawcy. Mogą one doskonale służyć szeroko zakrojonym badaniom bibliograficznym, bibliotekoznawczym i kulturotwórczym.

„Catalogus universalis Posnaniensis Societatis Jesu", wywieziony z księgozbiorem do Szwecji, liczy 612 stron i obejmuje około 5 tysięcy pozycji, z czego kilkaset poloników [15]. Książki dzieli się według dziedzin życia i wiedzy. Każdy dział, zawierający mniejszą ilość tytułów, dzielono wyłącznie według formatów drukarskich, a dopiero w ich obrębie spisywano poszczególne pozycje alfabetycznie. Jeżeli dział zawierał wiele druków, wówczas dzielono je alfabetycznie według autorów, a dopiero w obrębie każdej litery na formaty. Formatów bywało zazwyczaj pięć, a niekiedy i sześć: Folio regali, folio, quarto, octavo, duodecimo, sexdecimo.

Katalog krakowskiego domu profesów u św. Barbary, posiadający niewiele mniej stron od poznańskiego, bo 590, obejmuje jednak swym zasięgiem kilka tysięcy książek. Podobnie też (jak poznański) dzieli je według alfabetu i formatu. Oba katalogi, mimo że sporządzone w 1609 i 1621 r., były przez dość długi okres czasu skrupulatnie uzupełniane, a później, kiedy stawały się coraz mniej aktualne, zaprzestano ich kontynuowania i zabrano się do sporządzania nowych.

Obok katalogów obejmujących wszystkie pozycje biblioteczne, pojawił się w 1610 r. w Poznaniu katalog obejmujący tylko jedną klasę autorów — w tym wypadku jezuitów [16]. Pojawienie się takiego spisu jest oznaką szeroko rozwiniętej inwentaryzacji a zarazem świadczy, że jezuickie katalogi biblioteczne nie zawsze miały charakter wyłącznie użytkowy, ale były też wykwitem epoki książkowej u jezuitów polskich, jaką był przełom XVI i XVII wieku. Katalog jezuitów poznańskich stanowi nieodłączną całość katalogu ogólnego, autorzy jezuiccy z katalogu pierwszego mają zawsze odsyłacz do katalogu drugiego.

Po tym wspaniałym okresie rozwoju bibliotekarstwa jezuickiego w Polsce opanował kraj czas ciągłych wojen, zarazy i grabieży. Szereg księgozbiorów zostało razem z katalogami wywiezionych, szereg uległo zniszczeniu i spaleniu. Kilka bibliotek w okresie wojen wędrowało z miejsca na miejsce. Chociażby jakaś biblioteka położona na peryferiach Rzeczypospolitej nie doznała wielu strat, jakie niesie za sobą wojna, to jednak nie był to okres sprzyjający inwentaryzacjom, które z samej natury rzeczy wymagają większej stabilizacji. Nic więc dziwnego, że do dziś nie posiadamy z tego okresu żadnego katalogu bibliotecznego. Słusznie więc mógł pisać w 1732 r. o tym smutnym stanie rzeczy znany jezuicki heraldyk Kasper Niesiecki do biskupa Józefa Załuskiego: „w żadnej zaś bibliotece całej prowincji katalogu ksiąg

[14] Horodyski: Zarys dziejów.— Dahl: Dzieje książki s. 192—241.— Estreicher: Katalog.

[15] BUps. rkps U-276.

[16] BUps. rkps U-275.

zupełnego nie znajdziesz, bo lubo spisywano go przedtem, ale każdy co rok to dla siebie et propter privatum usum do komor z biblioteki biorą księgi" [17].

Nie znaczy to jednak, aby praca inwentaryzacyjna była w tym okresie zupełnie zaniechana. Wysiłki pewnych kół jezuickich, w celu podniesienia szkolnictwa i oświaty polskiej tego okresu (np. za czasów prowincjała Bartłomieja Wąsowskiego), kierowały się zarazem m.in. w stronę podniesienia poziomu bibliotekarstwa. Jezuici świadomi więc byli wielkich strat, jakie ponoszą na polu organizacji księgozbiorów, ale temu zaradzić nie mogli bez odpowiedniego spokoju, jaki jest potrzebny dla normalnego rozwoju bibliotek. Katalogi tego okresu, sporządzone „propter privatum usum" bez dokładniejszych opisów, a nieraz tylko części posiadanych zbiorów, nie mogły zadowolić takich jednostek, jaką był Kasper Niesiecki. Raz po raz słyszy się głosy prowincjalskich nakazów zmuszających do katalogowania zbiorów. Tak uczynił Ignacy Diertins w 1690 r., tak też było za czasów prowincjała Stefana Sczanieckiego (1720—1723) [18].

W okresie względnego spokoju, jaki zapanował w Polsce, w smutnej zresztą epoce Sasów, zabrano się znowu w jezuickich bibliotekach do porządku. Obok gruntownych napraw i oprawy książek, zaczęto spisywać nowe katalogi biblioteczne. Pierwszym zachowanym katalogiem tego okresu jest spis książek krakowskiego domu św. Szczepana „Elenchus librorum bibliothecae domus probationis conscriptus anno 1698" [19].

Drugim katalogiem, dotyczącym jednak tej samej biblioteki, jest „Catalogus librorum domus probationis Cracoviensis SJ AD 1713" [20]. Katalog ten zasługuje na podkreślenie, jest bowiem katalogiem w ścisłym tego słowa znaczeniu, ponieważ obejmuje w porządku alfabetycznym wszystkich autorów z dopisaną sygnaturą każdej pozycji [21]. Odpowiada zatem w pełni definicji katalogu omówionej powyżej [22]. Ułożony bardzo przejrzyście, posiada na każdej stronie po dwie kolumny, w obrębie których spisywano w porządku alfabetycznym autorów, tytuł dzieła i sygnaturę. Strona obejmowała przeciętnie około 50—60 autorów. Jeżeli w księgozbiorze znajdowało się kilka dzieł tego samego autora, lub kilka tych samych pozycji, wówczas katalog podawał każdą z nich. Kolumna taka wyglądała więc w następujący sposób:

Kochanowskiego *Gofred* G, 3, 18.
Eiusdem *Psałterz Dawidów* G, 3, 15; B, 4, 2; G, 1, 24; H, 4, 161.
Eiusdem *Treny* Fragmen. G, 3, 29.
Kochovii *Annales Polon.* F.
Kochowski *Hypomnema* G, 3, 21.
Koiałowicz *Hist. Litu.* F, 5, 26; F, 3, 30; H, 4, 142 [23].

Katalog ten zawiera wszystkie zbiory domu, a zatem księgozbioru wspólnego i specjalistycznych. Jest pod tym względem wyjątkowy, inne bowiem rejestry osiemnastowieczne obejmują wyłącznie zbiory biblioteki domowej. Wylicza więc najpierw w porządku alfabetycznym książki biblioteki wspólnej, później zaś oddzielnie wydawnictwa każdego księgozbioru specjalistycznego, układając je również według alfabetu. Katalog ten posiada też wyjątkowo podsumowa-

[17] Tyszkowski: Niesiecki s. 8.
[18] AMTJ rkps 431 s. 109.
[19] BUJ rkps 2626 s. 1—509.
[20] B. Czart. rkps 1063.
[21] Źródła archiwalne zapisują pod rokiem 1711 o katalogu biblioteki lwowskiej. Niestety, nie dochował się do chwili obecnej, może spłonął z całym zbiorem w 1734 r. (PAN Kr. rkps 1958 s. 59).
[22] Pozostałe katalogi są raczej inwentarzami bibliotecznymi.
[23] B. Czart. rkps 1063 s. 47.

nie zbiorów całego domu zakonnego. Szkoda, że inne katalogi nie posiadają takiego wykazu, ważnego głównie z tej racji, że ilość pozycji bibliotecznych jest zawsze bardzo trudna do obliczenia na podstawie samego katalogu.

Prowincjał Stefan Sczaniecki nakazał w 1721 r. sporządzenie katalogu książek kolegium gdańskiego i to zarówno w księgozbiorze domowym, jak też specjalistycznych. Polecenie to wydane zostało zapewne i innym kolegiom, które nie posiadały aktualnie należytego spisu swych zbiorów [24].

Rozwijająca się publiczna biblioteka biskupa Józefa Załuskiego, gdzie pracowali niektórzy jezuici, którą kierowali m.in. Jan Albertrandi i Ignacy Petersch, biblioteki pijarskie i inne, stawały się odpowiednim bodźcem do podniesienia poziomu również jezuickich księgozbiorów, a zatem do szybkiego ich skatalogowania. Nic więc dziwnego, że w tym okresie (1742) sporządzono katalog księgozbioru kolegium przemyskiego, przechowywany w Bibliotece Narodowej w Wiedniu [25], biblioteki krakowskiej przy kolegium św. Piotra i Pawła [26] oraz księgozbioru kolegium św. Jana w Jarosławiu (1765), znajdujący się do ostatniej wojny w Bibliotece Uniwersytetu Lwowskiego [27]. W nieokreślonym bliżej czasie, ale w XVIII w., powstał też katalog biblioteki jezuickiej w Brześciu nad Bugiem, który spłonął w r. 1944 w zbiorach Uniwersytetu Warszawskiego [28]. Ostatni znany nam katalog jezuicki sprzed kasaty Zakonu (nie wykluczone jest również jego powstanie zaraz po zniesieniu jezuitów) stanowi spis biblioteki domu misyjnego w Świętej Lipce i jest przechowywany w bibliotece jezuitów warszawskich [29].

Po kasacie Towarzystwa katalogi spotkał podobny los jak bogate archiwa i księgozbiory. Poszły w rozsypkę i należą dziś do wielkich rzadkości [30].

2. KATALOGI OKOLICZNOŚCIOWE

Obok zwyczajnych katalogów bibliotek domowych spotyka się niekiedy spisy sporządzone w odmiennym stylu, w innych okolicznościach i posiadające własną strukturę.

W Lubelskim Seminarium Duchownym, z racji przekazywania zbiorów bibliotecznych wraz z zarządem seminarium przez miejscowych jezuitów misjonarzom, sporządzono katalog zbiorów książkowych [31]. Celem katalogu opracowanego w podwójnym egzemplarzu (dla kapituły i jezuitów) było zasadniczo udokumentowanie oddanych książek, nie zaś ułatwienie korzystania z księgozbioru.

Istniały odrębne spisy, inwentarze czy katalogi zbiorów przekazanych jezuitom przez osoby prywatne, lub też przez nich zakupionych. Szczególnie większe i bardziej znaczne zbiory zostawały przed ich przeniesieniem do kolegium jezuickiego spisywane i oznaczane specjalnym napisem lub ekslibrisem.

Marcin Kromer sporządził spis książek, jakie jezuici po przybyciu do Bra-

---

[24] AMTJ rkps 431 s. 157.

[25] Brown: Biblioteka s. 105.

[26] BUJ rkps 176.

[27] Biblioteka Uniwersytetu we Lwowie, sygn. rkpsu 293.— Bednarski: Upadek s. 83.

[28] Dawna sygnatura 5. 4. 16.

[29] Wwa BPis. rkps III-1544.

[30] Zbiory kapitulne dużo skromniejsze, katalogowane były dość często, nic więc dziwnego, że posiadają o wiele więcej własnych katalogów.

[31] BN akc. rkps 6731.

niewa przejęli wraz z miejscowym klasztorem pofranciszkańskim [32]. Katalog ten, ułożony według dziedzin ówczesnej wiedzy, podawał wprawdzie lapidarne tylko opisy poszczególnych pozycji, stanowił jednak dobry przewodnik po przejętych zbiorach i mógł służyć do korzystania z księgozbioru. Podobny spis, ale dzieł tylko biblioteki seminaryjnej w Braniewie, sporządził tenże Kromer, dzieląc wszystkie książki według proweniencji: „zakupione", „zapisane dla seminarium", „wypożyczone", „darowane przez Kromera" itd.[33].

Typowym katalogiem okolicznościowym był spis książek ofiarowanych przez biskupa Hieronima Rozrażewskiego dla kolegium gdańskiego, sporządzony po śmierci fundatora 23 V 1600, a zachowany w księdze testamentów kapituły katedralnej w Krakowie [34].

W tekach Schneidra ocalały dwa spisy książek ofiarowanych dla biblioteki lwowskiej „od Pana Lubkoskiego" oraz dla kolegium w Samborze po śmierci Antoniego Gedymina [35].

Książki aktualnie nabywane spisywano bądź to w rezygnacjach poszczególnych rektorów, bądź to w księgach rachunkowych bibliotek lub kolegiów. Spisy te jednak bywały niezupełne i skrótowe, aby można było mieć na ich podstawie należyty obraz powiększania zbiorów bibliotecznych.

Były w końcu katalogi sporządzane z okazji bądź kasaty, bądź też przez Komisję Edukacji Narodowej i jej szkoły. Nie były to więc wytwory samych jezuitów, dawały jednak pojęcie o posiadanych przez nich zbiorach. Taki katalog sporządził w Przemyślu w 1774 r. ks. Stanisław Chmielowski [36], a już w 1787 r. zrobiono nowy spis tej samej biblioteki, będącej własnością miejscowego gimnazjum, a obejmujący już tylko 1085 pozycji [37]. W Samborze sporządzono podobny katalog „biblioteki skasowanego klasztoru" [38]. W Archiwum Ministerstwa Oświecenia w Warszawie znajdował się „Rejestr ksiąg biblioteki łomżyńskiej pojezuickiej nowospisany 1775 r.", a liczącej wówczas 4130 dzieł [39]. Według raportu Józefa Wybickiego do katalogowania przystąpiono również w Wilnie w 1777 roku [40].

3. DEZAKTUALIZACJA KATALOGÓW

Jedną z cech systemu bibliotecznego jezuitów była bardzo szybka dezaktualizacja katalogów. Przyczyna tego stanu rzeczy leżała zasadniczo w dużej płynności zbiorów jezuickich.

Niejednokrotnie zdarzało się to, na co uskarżał się w 1756 r. prokurator prowincji polskiej: „przed czterema laty W.O. Czapliński uporządkował należycie książki archiwum i spisał ich katalog, jednak de facto wiele książek ubyło ofiarowanych i sprzedanych przez prowincjałów, tak że katalog ten nie jest już obecnie przydatny" [41]. Na innym miejscu pisze ten sam prokurator: „przed objęciem przeze mnie stanowiska prokuratora prowincji P.O. Baczyński, przełożony prowincji, dał najjaśniejszemu Załuskiemu, referendarzowi

[32] Obłąk: O początkach s. 9—15.
[33] Obłąk: O początkach s. 24—25.
[34] Grzebień: Biblioteka.— Librowski: Biskup Rozrażewski s. 220.
[35] WAP Kr. Teki Schneidra 104.
[36] Brown: Biblioteka s. 6.
[37] WAP Kr. Teki Schneidra 104.
[38] Brown: Biblioteka s. 5.
[39] Bednarski: Upadek s. 12.
[40] Łodyński: U kolebki s. 71.
[41] WAP Kr. Teki Schneidra 706.

Królestwa, z archiwum ponad 200 różnych książek, ja zaś z rozkazu tegoż prowincjała wydałem najjaśniejszemu Załuskiemu 50 egzemplarzy Rzączyńskiego in crudo, nic więc dziwnego, że książki przedtem spisane nie odpowiadają aktualnemu stanowi rzeczy" [42].

Częste pożary, w których wiele książek zostało spalonych, wojny, przeprowadzki księgozbiorów uwożonych przed zbliżającymi się wojnami, zamiany międzybiblioteczne, przeprowadzane nieraz na wielką skalę, bardzo szybko dezaktualizowały katalogi biblioteczne, w których nie można było przeprowadzać ciągłych i znaczniejszych zmian.

Katalog, raz spisany, tracił z biegiem czasu swą aktualność i z tej racji, że nie obejmował wszystkich książek nabytych po jego napisaniu. Zawsze starano się zostawiać w katalogach trochę wolnego miejsca pod każdą literą, czy działem, ale po pewnym czasie brakowało już na dalsze zapisy odpowiedniej przestrzeni i wtenczas dokonywano ich na wklejonych stronach na początku i na końcu katalogu, lub też rezygnowano zupełnie z dalszego wpisywania nowych pozycji do przepełnionego inwentarza.

Biblioteka domu probacyjnego św. Szczepana w Krakowie jest jedyną, która posiada do dziś zachowane wszystkie swoje katalogi biblioteczne, pierwszy z 1594, drugi z 1698 i ostatni z 1713 r. Książki nabyte po opracowaniu ostatniego katalogu, wpisywano bądź to na kartkach wklejonych na początku i na końcu katalogu, bądź też na wolnym miejscu pod poszczególnymi literami alfabetu. Z zapisów tych wynika, że od 1713 roku przybyło jeszcze bibliotece ponad 650 pozycji, nie uwzględniając bibliotek specjalistycznych [43].

Inwentarze biblioteczne stanowią dziś główne źródło do badań nad rozwojem bibliotek staropolskich, do wykrycia postępu nowych prądów umysłowych i to zarówno w Polsce, jak i poza jej granicami. Odszukanie więc możliwie wszystkich katalogów bibliotecznych jest głównym zadaniem historyka zajmującego się księgozbiorami.

D. EKSLIBRISY I NAPISY PROWENIENCYJNE

Każdy prefekt biblioteki jezuickiej miał obowiązek poznaczyć wszystkie książki specjalnym napisem, podającym przynależność danego dzieła do tego czy innego kolegium. Napisy mówiły również prawie zawsze, czy dana książka należy do księgozbioru wspólnego, czy też do bibliotek specjalistycznych.

Sprawy ekslibrisów i napisów proweniencyjnych normowała instrukcja wydana autorytetem VII kongregacji generalnej. Karciła ona nadużycie polegające na posiadaniu większych własnych księgozbiorów, składających się z wydawnictw poznaczonych nazwiskiem właściciela, co sprzeciwiało się nie tylko ubóstwu, ale osłabiało celowość tworzenia należytych księgozbiorów specjalistycznych. Według przepisów należało na wszystkich książkach, nawet posiadanych prywatnie (za zgodną przełożonych), zaznaczyć tylko kolegium, do którego należały, albo, że będą mu przekazane przez osoby prywatne [1].

Zagadnienie proweniencji księgozbioru jest ważne, ponieważ rzuca światło na kontakty klasztoru z otoczeniem oraz innymi ośrodkami i centrami życia umysłowego i kulturalnego. Pozwala ustalić, którą z omówionych przez nas

[42] WAP Kr. Teki Schneidra 706.
[43] B. Czart. rkps 1063.

[1] Institutum, III s. 269, 343.

poprzednio dróg, dostała się dana książka do jezuickiego domu. Dzięki konsekwentnym proweniencyjnym napisom można by dziś skompletować wiele księgozbiorów Towarzystwa, jak też innych zakonów. Proweniencja pozwala więc dojść do ogólnych wniosków o recepcji współczesnych prądów i kierunków umysłowych w danym konkretnym środowisku właścicieli i użytkowników biblioteki.

Napisy proweniencyjne zawierały nieraz, obok wyszczególnionych kolegiów czy domów, również nazwisko swego ofiarodawcy. Pod względem elementów wchodzących w zakres napisu panowała duża rozbieżność. Jedne obejmowały jedynie skrótową nazwę samego domu zakonnego, jak napis: „Coll. Crans. SJ" (kolegium krasnostawskie), „Coll. Viln. SJ" (kolegium wileńskie). Inne nie tylko nie stosowały skrótów, ale dawały napis dłuższy i dokładniejszy. Tak np.: „inscriptus librorum collegii Crasnostaviensis Societatis Jesu", „inscriptus catalogo librorum collegii Lublinensis Societatis Jesu" itd. Szereg napisów proweniencyjnych uwzględniał również datę wpłynięcia danej pozycji do księgozbioru, niekiedy podawano także dokładny dzień; dla przykładu: „inscriptus catalogo librorum collegii Lublinensis Societatis Jesu 15 Augusti 1700", „inscriptus catalogo librorum collegii Crasnostaviensis SJ Anno 1765".

Książki otrzymane od benefaktora oznaczano często napisem obejmującym również nazwisko i stanowisko ofiarodawcy. Książki biblioteki w Krasnymstawie posiadają m.in. takie napisy: „Collegii Crasnostaviensis Societatis Jesu ex dono illmi Michaelis Delamars, episcopi Tricomiensis, suffraganei Chełmensis", „Residentiae Crasnostaviensis Soc. Jesu ex dono illmi Potocki, notarii regii", „Bibliothecae Crasnostaviensis Societatis Jesu ex dono illustrissimi fundatoris St. Święcicki, episcopi Chełmensis", „Collegii Crasnostaviensis Soc. Jesu ex dono perillustris Casimiri Wietrzyński, archidiaconi Chełmensis 1740", „ex dono rndsmi dni Josephi Szembek, episcopi Chełmensis, collegio Crasnostaviensi Societatis Jesu 1743" [2].

Jezuita Teodat Niewiadomski, dziękując w liście z Wilna w 1761 r. Józefowi Załuskiemu za ofiarowane dla biblioteki akademickiej książki, napisał: „książki te pamięć lektorom będą renowowały jako ad perpetuam rei memoriam tą inskrypcyją naznaczone: „ex liberalitate illmi ex excellmi dni..." [3].

Zdarzało się niekiedy, że tylko na jednej książce darowanej wypisywano pełny tekst darowizny, na pozostałych natomiast ograniczano się do zaznaczenia nazwy kolegium. Tak np. spośród 275 dzieł ofiarowanych przez Michała Potockiego dla kolegium w Krasnymstawie, tylko książka: *Annales sacri et profani* Augustyna Torniello, mająca na grzbiecie wypisaną liczbę „1", posiada dłuższy zapis z nazwiskiem ofiarodawcy: „1736 inscriptus collegio Crasnostaviensi Societatis Jesu et donatus ab illustrissimo Michaele Potocki fundatore nostro cum allis selectissimis 275 libris Regiomonti ab eodem illmo comparati" [4].

Bywało też, że napisy proweniencyjne umieszczano nie tylko na karcie tytułowej, lecz również bardzo skrótowo na szeregu innych stron pozycji. Tak np. reguły zakonne, należące do kolegium lubelskiego, posiadały napis „Colleg. Lublinen. SJ" na karcie tytułowej oraz na stronach 5 i 61.

---

[2] Wiele książek z tymi proweniencjami znajduje się w Bibliotece Teologicznej Bobolanum w Warszawie.

[3] BN rkps 3261 t. 3 s. 53.

[4] Bobolanum sygn. 25614.

Biblioteki nowicjackie i seminariów nauczycielskich, wędrujące niekiedy z jednego kolegium do drugiego, nie zaznaczały na swych książkach przynależności do tego czy innego domu. Na wydawnictwach, posiadanych przez te księgozbiory, pisano często jedynie o przynależności do biblioteki nowicjackiej czy retorycznej i zaznaczano prowincję zakonną. Napis ten więc wyglądał następująco: „Bibliothecae novitiorum provinciae Poloniae Maioris", lub „inscriptus catalogo librorum Academiae rhetorum" itd.

Niezwykle rzadko spotykamy jezuickie superekslibrisy. Jeżeli nawet oprawiano książki we własnych introligatorniach, to na zewnętrznych stronach okładzin wyciskano najwyżej artystycznie wykonany znak IHS, który nazywany bywa niekiedy herbem jezuickim, chociaż takiego nie było. Do bardzo nielicznych należały wyjątki, kiedy na oprawie wyciskano inne znaki przynależniościowe, jak np. napisy: „Coll. Lubl. SJ" dla książek kolegium lubelskiego. Podobnie Otto Walde w luksusowym wydaniu swego dzieła o bibliotekach (Storhotstidens litterära) podał dwie reprodukcje superekslibrisów braniewskich. Były to jednak tylko nieliczne wyjątki, biblioteki jezuickie oceniano bowiem nie według zasady bibliofilskiej, ale głównie według użyteczności w pracy zakonnej placówki, mniej więc przykładano uwagi do specjalnych i artystycznych znaków własnościowych.

Także ekslibrisy drukowane należały do wielkich wyjątków. Posiadały je przed kasatą Zakonu biblioteki w Kaliszu i Poznaniu, ale tylko dla pewnej grupy książek. Biblioteka kaliska znaczyła nimi książki otrzymane w darze od arcybiskupa Stanisława Karnkowskiego, Andrzeja Lisieckiego i Franciszka Chęckiego, poznańska dla dzieł biblioteki matematycznej.

Stanisław Karnkowski ofiarował w 1584 r. bibliotece jezuitów kaliskich własny księgozbiór, a pomnożył go w 1595 r. książkami z zakresu matematyki i innych specjalności. Wdzięczni jezuici wytłoczyli wówczas na wszystkich tych książkach specjalny stempel, lub też odbity na papierze naklejali na nich jako ekslibrisy [5].

W 1636 r. Andrzej Lisiecki, dziedzic Kiszewa i Jarmutowa, instygator koronny, ceniony prawnik ofiarował jezuitom swój cenny księgozbiór, złożony głównie z dzieł prawniczych, zaopatrzonych we wspaniałe superekslibrisy. Jezuici w dowód wdzięczności zaopatrzyli otrzymane dzieła donacyjnym ekslibrisem drukowanym, wielkości 36 × 39 mm z sześciowierszowym napisem:

„Ex dono Regni, Surrog: Jud:
Mag: Dni: D. Andreae Castrensis Calissiensis
Lisiecki, Instigatoris A.D. 1636 Mens. Sept:" [6]

W 1746 r. Franciszek Chęcki, sekretarz Augusta III, dokonał znacznej darowizny bibliotece kaliskiej, i te książki oznaczyli jezuici specjalnym ekslibrisem [7].

W drugiej połowie XVII wieku dział książek matematycznych w bibliotece poznańskiej posiadał skromny ekslibris drukarski wielkości 10 × 64 mm z dwuwierszowym napisem:

„Bibliothecae Mathematicae
Collegii Posnaniensis Soc. Jesu" [8].

[5] Witty g: Ekslibrisy s. 13—14.
[6] Chwalewik: Ekslibrisy s. 92.
[7] Witty g: Ekslibrisy s. 14.
[8] Chwalewik: Ekslibrisy s. 94.

E. RĘKOPISY

Biblioteki jezuickie posiadały często duże zbiory rękopisów. Podobnie jak inne dzieła, tak też i rękopisy płynęły do bibliotek jezuickich bądź to dzięki legatom, bądź też poprzez własną produkcję.

Najstarsze rękopisy pochodziły wyłącznie z darowizn, a mogły się nimi poszczycić zasadniczo tylko większe i starsze kolegia, jak braniewskie, poznańskie, krakowskie, wileńskie. Rękopisy nowsze były bez większej wartości, powstawały przeważnie na terenie samego kolegium. Mówiliśmy już dość dokładnie o obowiązku spisywania dramatów, dysput i wykładów oraz o przechowywaniu ich w księgozbiorach. Każda więc biblioteka jezuicka posiadała wśród swoich pozycji kilka procent rękopisów, głównie z dziedziny teologii i filozofii.

W mniejszych kolegiach i rezydencjach wśród rękopisów przetrzymywano również materiały archiwalne, głównie starszej daty, dotyczące danej placówki. A tych było niemało. Każda placówka musiała prowadzić szereg ksiąg podlegających corocznemu wglądowi przełożonego prowincji. Prowadzono je więc nie najgorzej. Dotyczyły częściowo zarządu całej prowincji, ale w głównej mierze odnosiły się do poszczególnych domów. Kongregacja prowincjalna odprawiona w Wilnie w 1691 r. naliczyła tych serii akt aż 24 [1].

Najwięcej rękopisów posiadały specjalne biblioteki rękopisów przy domu profesów w Krakowie i Wilnie. Na temat biblioteki krakowskiej u św. Barbary pisał Kasper Niesiecki do biskupa Józefa Załuskiego w 1732 r.: „abundat krakowska u św. Barbary biblioteka etiam w polskich i różne in variis materiis manuskrypta, ile że tam wszystkie manuskrypta po śmierci każdego jezuity odwożą, ale i inszych obcych niemało za mnie było, teraz nie wiem czy już są" [2]. Hugo Kołłątaj pisał zaś o niej: „W kolegium św. Barbary, jako in domo professa, znajdowała się biblioteka osobliwości i manuskryptów. Pamiętam dosyć długie szafy na korytarzach stojące, o których mi mówiono, że w nich jest archiwum, w którym każdego jezuity rękopisy, jakiegokolwiek gatunku były składane" [3].

W chwili kasaty Zakonu ilość rękopisów jezuickich w Krakowie przekraczała na pewno liczbę dwóch tysięcy. Po zniesieniu jezuitów większość tych manuskryptów znalazła się wśród makulatury. Były to nieraz rękopisy cenne i dużo z nich nie zasługiwało na los, jaki je spotkał [4].

Wiele rękopisów posiadało również archiwum prowincji litewskiej, mieszczące się przy kościele św. Kazimierza w Wilnie. W połowie XVIII wieku przystąpiono do gruntownego skatalogowania zbiorów zarówno krakowskich, jak i wileńskich. Katalogi te nie zachowały się do dzisiejszego dnia.

Dla rękopisów nie posiadano zwykle odrębnych katalogów, włączano je pod odpowiedni dział katalogu ogólnego i uważano za zwyczajne pozycje książkowe. Nie posiadano dla nich również oddzielnych pomieszczeń, przechowywano razem z książkami; nieliczne tylko księgozbiory przechowywały swe najcenniejsze rękopisy w oddzielnych szafach. Dopiero w XVIII w. za-

---

[1] AMTJ rkps 244 s. 249.
[2] Tyszkowski: Niesiecki s. 8.
[3] Konczyńska: Zarys s. 89.
[4] Na makulaturę przeznaczono wówczas m.in. wykłady wybitnych filozofów i teologów

częto myśleć o specjalnych pomieszczeniach dla zbioru rękopisów oraz najstarszych i najcenniejszych dzieł [5].

Tematyka posiadanych rękopisów zależała w głównej mierze od charakteru danej placówki. Kolegia większe, zwłaszcza z kursami teologii, przechowywały całe dziesiątki różnych traktatów dogmatycznych, moralnych czy prawnych. W kolegiach z kursami filozofii można było spotkać mnóstwo „metafizyk", „fizyk", „matematyk"; w mniejszych kolegiach była znów moc różnych „retoryk", „poetyk" itd. Prawie wszędzie przechowywano spisane utwory dramatyczne, liczne „rozmyślania", „rekolekcje" i „modlitewniki", czy księgi bractw religijnych.

F. UKŁAD KSIĄŻEK W BIBLIOTECE

Rozwiązanie problemu odpowiedniego rozmieszczenia książek w szafach, na półkach, czy w skrzyniach podyktowane było głównie względami praktycznymi. Trzecia reguła prefekta biblioteki nakazywała, aby wszystkie książki zostały ułożone w bibliotece według poszczególnych działów przedmiotowych, tak aby każdy z nich miał swoje określone stałe miejsce [1].

Tak też w rzeczywistości sprawa wyglądała. Szafy bibliotek podzielono na szereg działów, w obrębie których układano książki o tej samej tematyce. Oprócz tego dzielono książki na formaty, a te dopiero układano albo alfabetycznie, albo też w dowolnej kolejności.

Jeżeli nawet zbiory jakiejś biblioteki wyjątkowo nie były ułożone według działów rzeczowych, to starano się wówczas sporządzić odpowiednio dobre katalogi przedmiotowe z zaznaczeniem sygnatury każdej pozycji. Kiedy książek w jednym dziale było bardzo dużo, co utrudniało rzeczywiście odnalezienie w krótkim czasie poszukiwanej pozycji, wówczas każda książka posiadała specjalną sygnaturę, obejmującą nie tylko numer szafy i półki, ale nawet kolejny numer od prawej czy lewej strony. Tak np. było w bibliotece domu probacyjnego w Krakowie przy kościele św. Szczepana.

Nie zawsze wszystkie książki zmieściły się w normalnych szafach. Egzemplarze zniszczone długim używaniem, dublety, książki nieoprawione itd. trzymano bądź to w szafach, układając je albo w stosy, albo też w kilka rzędów, bądź też pozycje nieużywane składano w specjalnych skrzyniach lub pomieszczeniach.

Działy szaf pokrywały się oczywiście z działami katalogów, znamy je zatem dość dobrze, jeżeli zachowały się one do chwili obecnej.

Reguła czwarta prefekta biblioteki nakazywała: „aby książki zostały łatwo odszukane, niech mają wypisany na grzbiecie swój tytuł" [2]. Przeglądając pozostałe z bibliotek jezuickich książki zauważa się, że większość wydawnictw zaraz po włączeniu do księgozbiorów otrzymywała takie napisy. Były one oczywiście bardzo skrótowe. Wyrażały nieraz samego autora i tytuł, a niekiedy tylko sygnaturę.

Szafy znaczono zwykle dużymi literami alfabetu: A. B. C. D..., półki natomiast i pozycje książek od lewej lub prawej strony liczbą arabską. Tak np.

---

jezuickich, jak Ortiza na Akademii Wileńskiej (por. BUJ rkps 2847).

[5] Tak urządziła się m.in. biblioteka w Poznaniu (BUJ rkps 5196 s. 180v).

---

[1] Institutum, III s. 146.— AMTJ rkps 431 s. 189.

[2] Institutum, III s. 146.

Psałterz Dawidowy Jana Kochanowskiego, znajdujący się w kilku egzemplarzach w bibliotece domu krakowskiego św. Szczepana, posiadał następujące sygnatury: G, 3, 15; G, 1, 24; B, 4, 2; H, 4, 16. *Treny* tegoż autora opatrzone były sygnaturą G, 3, 29. *Historia Litwy* Wojciecha Kojałowicza posiadała sygnatury: F, 5, 25; F, 3, 30 [3]. *Kazania* Jana Poszakowskiego, znajdujące się w bibliotece domu misyjnego w Świętej Lipce, miały sygnaturę A, 112; *Kazania* zaś Fabiana Birkowskiego — E, 26 [4].

Najstarsze pozycje biblioteki lubelskiej miały wypisany na karcie tytułowej, obok podania proweniencji, numer szafy albo też półki, gdzie się mieściły. Tak więc spotyka się książki z następującymi napisami: „inscriptus catalogo librorum collegii Lublinensis Societatis Jesu sub num. 6", lub „... num. 10" [5].

W Wilnie i innych bibliotekach jezuickich każda szafa posiadała wypisany również dział przechowywanych książek: „theologici", „philosophi", „mathematici", „concionatores"...[6]. Bardzo często odrębnymi sygnaturami opatrywano rękopisy, a już zawsze dzieła objęte indeksem ksiąg zakazanych.

Opisane wyżej rozmieszczenie książek miało swoje strony pozytywne, jak ułatwienie odszukania lektury z danego przedmiotu oraz łatwe korzystanie z biblioteki; były jednak i negatywne konsekwencje. Pisał o nich Kasper Niesiecki do biskupa Józefa Załuskiego w 1732 r. bardzo obrazowo: „propter privatum usum do komor z biblioteki biorą (jezuici) księgi, dlatego nie może być jednostajny zawsze ksiąg porządek i na swym miejscu każdej księgi lokacja; stąd wielka trudność w szukaniu jakiej księgi, gdy jej więc trzeba, bo lubo szafy w każdej bibliotece są juxta materias rozłożone, ale że incuria książkę do kaznodziejów vg. należącą wtrącą do kontrowersistów albo indziej, dlatego całą przerzucić trzeba czasem bibliotekę dla jednej księgi" [7].

Aby zapobiegać nieporządkowi, co pewien czas musiano przeglądać całość biblioteki porządkując książki i sprawdzając je z katalogiem w ręku. Nic więc dziwnego, że w bibliotece jezuickiej panował zawsze, jeżeli nie zbyt idealny, to przynajmniej przeciętny porządek.

G. UTRZYMYWANIE PORZĄDKU W BIBLIOTECE

Znana jest powszechnie scena poszukiwania biblioteki klasztornej i opis nieporządków w niej panujących, nakreślona przez autora *Monachomachii:*

„Trzeba się uczyć, wiem z dawnej powieści,
Że tu w klasztorze jest biblioteka;
Gdzieś tam pod strychem podobno się mieści,
I dawno swego otworzenia czeka.
Był tam brat Alfons, lat temu trzydzieści,
I z starych książek poodzierał wieka.
Kto wie? może się co znajdzie do rzeczy
I słaby oręż czasem ubezpieczy. [...]
A gdy żaden nie wie, gdzie są księgi,
Na ich szukanie wyznaczają posły.
Żaden się podjąć nie chce tej włóczęgi:
A uczonymi wzgardziwszy rzemiosły,

[3] B. Czart. rkps 1063 s. 47.
[4] Wwa BPis. rkps III-1544.
[5] Szereg pozycji z Biblioteki Bobolanum (sygn. XVII F. 672, 687, 714, 753, 777).
[6] Brensztejn: Biblioteka s. 142.
[7] Tyszkiewicz: Niesiecki s. 8.

Wolna starszyzna od przykrej mitręgi,
Wkłada ten ciężar na domowe osły.
Bracia kochani, wam los nadarza...
Posłano w zwiady z krawcem aptekarza".

Po długich poszukiwaniach w rozwaliskach wiekowej baszty napotkano stary lamus:

„Porwą za klamry: pękł zamek spróchniały,
Widok się wdzięczny natychmiast objawił.
Wracają, pracy nie podjąwszy marnie;
Dając znać wszystkim, że mają księgarnię" [1].

Zacytowane słowa Ignacego Krasickiego nie odnosiły się zasadniczo do księgozbiorów jezuickich. Porządki w ich zbiorach panowały nie najgorsze. Przełożeni, czy to prowincji, czy poszczególnych domów, wizytując często biblioteki domowe zostawiali swoje uwagi i polecenia celem utrzymania w księgozbiorach zakonnych należytego porządku i ładu. Sprawdzali dość często pomieszczenia biblioteczne zwracając szczególną uwagę, czy nie zakrada się do nich wilgoć, czy robaki nie niszczą książek, czy tomy są należycie oprawione, czy zakupuje się potrzebne nowe pozycje, prowadzi należycie katalogi i rachunki wydatków. Przeprowadzali też dość szczegółową rozmowę z przełożonymi księgozbiorów, a więc prefektami, na temat ewentualnych potrzeb, remontów, czy nowych i większych wydatków. Przestrzegali też, zgodnie z ósmą regułą wspólną, aby nikt nie posiadał książek bez pozwolenia, a jakie posiada, aby je szanował i znaku żadnego na nich nie czynił [2]. Książki jezuickie przedstawiały się więc zasadniczo dobrze. Nie były pokreślone, ani posmarowane.

Odnośnie sprzątania ósma reguła prefekta biblioteki nakazywała, aby troszczył się o czystość i porządek w księgozbiorze i dlatego polecała sprzątać sale dwa razy w tygodniu, a raz ścierać kurz z książek. Miał też pilnie strzec, aby książki nie niszczyły się z powodu wilgoci lub z innej przyczyny [3].

Obok normalnych porządków bibliotecznych od czasu do czasu robiono sprzątanie generalne. Bywało to zwykle w okresie Świąt Bożego Narodzenia oraz Wielkiejnocy. Oprócz tego, co pewien czas, przeważnie w czasie wakacji, prefekt biblioteki w większych kolegiach razem z klerykami porządkował gruntownie zbiory, zwracając specjalną uwagę na to, czy w bibliotece wspólnej i specjalistycznych książki nie zostały pomieszane. Rozporządzenia przeprowadzania takich gruntownych przeglądów wydali m.in. prowincjałowie Tomasz Smaga w 1647 i Marcin Trąmpczyński w 1726 r.[4].

Książki, o ile były nadal potrzebne, a znajdowały się w stanie zniszczenia, oddawano do introligatora w celu gruntownej naprawy. Niepotrzebne, a zniszczone już długim używaniem, przechowywano zwykle w oddzielnej szafie. Niepotrzebne dublety albo wymieniano na lepsze, albo też sprzedawano, a gotówkę obracano na zakup nowych i potrzebnych pozycji. Tak więc w bibliotekach jezuickich nie spotykało się zbyt wiele makulatury, ani też zbytecznych dubletów.

Ogólnie biorąc, stan bibliotek jezuickich co do porządku i ładu był dobry. Niezwykle rzadko zdarzały się większe zaniedbania. Radziszewski wspomina

---

[1] I. Krasicki: Monachomachia i antymonachomachia. Wyd. Z. Gąsiorowska. Warszawa 1918 s. 29—30.

[2] Institutum, III s. 10.

[3] Institutum, III s. 146.— AMTJ rkps 431 s. 189.

[4] BUJ rkps 5194 s. 83.

za Lelewelem jedynie kolegium kroskie, w którym około 1750 roku wiele książek zbutwiało i wyrzucono je przez okna z miejscowej biblioteki [5]. Nie wiemy z jakiej przyczyny książki te zbutwiały, a także czy przełożeni miejscowi zaniedbali tam swoje obowiązki. Poza tym jednym wypadkiem nie spotyka się przekazów o ewentualnych zaniedbaniach w dziedzinie bibliotekarstwa.

ROZDZIAŁ IV

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Od pierwszej chwili zakładania bibliotek jezuickich przewidywano możliwość udostępniania zbiorów dla ludzi postronnych. Tak więc z biblioteki mogli korzystać nie tylko sami domownicy, ale również osoby z poza klasztoru, które znano. Kwestię tę rozwiązywała reguła prefekta biblioteki: „jeżeli jakieś książki zostały wypożyczone poza dom, niech pilnie czuwa, aby w odpowiednim czasie zostały zwrócone i niech tymczasem zapisze w odpowiedniej księdze, jakie to są książki" [1].

Widzimy więc, że reguła ta bynajmniej nie kwestionuje możliwości wypożyczania, określa jedynie warunki, pod którymi może ono nastąpić. W podobnym tonie zostało ujęte rozporządzenie prowincjała polskiego Andrzeja Guttetera z 19 VIII 1637 r.: „jeżeli książki nasze zostaną wypożyczone komuś z obcych, niech zostaną najpierw zapisane na tablicy według reguły i w odpowiednim czasie odebrane, aby nie zaginęły" [2].

Łatwość szafowania książkami bibliotecznymi mogła doprowadzić do nadużyć. Nic więc dziwnego, że w 1686 r. prowincjał Jan Hermanni, w punkcie drugim memoriału, skierowanego do prowincji polskiej, nakazał, aby nikt nie wynosił ani nie pożyczał książek z biblioteki kolegium jezuickiego bez specjalnego pozwolenia miejscowego przełożonego [3].

Po tej linii szła również wspominana przez nas często ordynacja generała Ricci, która zalecała, aby nikt oprócz przełożonego domu nie pożyczał obcym książek z biblioteki ogólnej lub specjalistycznych. Przełożony może to uczynić pod tym warunkiem, że pożyczający podpisze rewers, który zostanie doręczony prefektowi księgozbioru [4].

Nie mamy dziś zachowanych ksiąg osób wypożyczających, ani też wspomnianych rewersów. Przeglądając jednak korespondencję jezuitów, jaka zachowała się zaledwie w szczątkach, w różnych archiwach oraz bibliotekach, napotyka się niekiedy prośby lub też podziękowania różnych osób za udostępnienie wydawnictwa. Tak dla przykładu w Tekach Schneidra znajduje się podziękowanie M. Myszkowskiej z 1734 r. dla jezuitów samborskich za wypożyczoną od nich książkę [5].

---

[5] Lelewel: Bibl. ksiąg dwoje s. 422.— Radziszewski: Wiadomość s. 35.

---

[1] Institutum, III s. 146.
[2] BUJ rkps 5194 s. 65.
[3] BUJ rkps 5194 s. 122.— AMTJ rkps 431 s. 103.
[4] Institutum, III s. 146.— AMTJ rkps 553 s. 126.
[5] WAP Kr. Teki Schneidra 104.

1. WYPOŻYCZANIE MIĘDZYBIBLIOTECZNE

Wzajemne wypożyczanie książek między poszczególnymi kolegiami, czy osobami różnych placówek zakonnych regulowały decyzje przełożonych prowincji. Takie rozwiązanie sprawy polecił w 1579 r. generał Zakonu, udzielając prowincji polskiej odpowiedzi na pytanie, z jakim zwróciła się doń w tej kwestii [6]. Niejednego może dziwić, że pożyczanie książek z bibliotek jezuickich było nieraz łatwiejsze dla obcych niż dla samych jezuitów z innych placówek. Tu wchodziła jednak w grę sprawa należytego porządku i ładu, jaki powinien panować w poszczególnych prowincjach. Nie było natomiast żadnych trudności z wypożyczaniem książek między różnymi placówkami jezuickimi tego samego miasta, jak to miało miejsce w Krakowie, Gdańsku, Jarosławiu, Wilnie itd. W Gdańsku prowincjał Henryk Pichert wyraźnie nakazał w 1626 r., aby kolegium nie czyniło przeszkód w wypożyczaniu książek dla miejscowej rezydencji [7].

2. UDOSTĘPNIANIE KSIĄŻEK

a. JEZUITOM

Biblioteki jezuitów naturalną siłą rzeczy były przeznaczone dla miejscowych zakonników. Każdy z nich korzystał przeważnie z księgozbioru specjalistycznego własnego pokoju, czy biblioteczki podręcznej, a dopiero w razie braku poszukiwanych pozycji udawano się do biblioteki domowej. Prawo zwyczajowe prowincji polskiej i litewskiej mówiło na ten temat: „książek wspólnych z refektarza, lub innego miejsca użytku wspólnego nie należy zabierać bez pozwolenia prefekta biblioteki, ale dopiero za jego wiedzą i po pozostawieniu rewersu. Książki te (z racji ciągłego używania) można było wypożyczać najwyżej na okres trzech dni. Z biblioteki zaś zamkniętej, jeżeli się wypożycza książki, należy zachować 6 regułę prefekta biblioteki" [8]. Reguła ta zaś głosiła, aby książki wypożyczano najwyżej na okres ośmiu dni, oczywiście po należytym zapisaniu ich w specjalnej księdze. Wypożyczanie ograniczano nieraz dodatkowymi przepisami. Tak np. prowincjał polski Stanisław Gawroński rozporządził 15 XI 1613 r. rektorowi kolegium poznańskiego, aby nie pozwalał na zabieranie i przetrzymywanie po pokojach książek, które kolegium posiada tylko w jednym egzemplarzu, a są użyteczne, szczególnie jeżeli chodzi o autorów jezuickich [9]. Takie też było stanowisko generała Zakonu, do którego zwrócono się w tej sprawie w r. 1626 [10].

Ordynacja generała Ricci pozwalała na wypożyczanie książek z bibliotek domowych do pokojów na przeciąg trzech miesięcy. Aby można było książkę przetrzymać dłużej, należało uzyskać na to od prefekta biblioteki odpowiednią prolongatę na następne trzy miesiące [11].

Należy poza tym prowadzić dokładne spisy zarówno wypożyczających jak i udostępnionych książek, aby wiedziano, gdzie i jakie pozycje się znajdują. Rejestr taki obejmował nazwisko i imię wypożyczających, datę wypożyczenia oraz tytuł dzieła, a znajdował się w bibliotece lub też w pokoju jej prefekta.

[6] Wien BN rkps 11977 s. 49v.
[7] AMTJ rkps 431 s. 44.
[8] AMTJ rkps 520 s. 23—24.
[9] BUJ rkps 5194 s. 31.
[10] Bobolanum rkps bez sygn. (pod „Bibliotheca").
[11] AMTJ rkps 553 s. 125v.

Najczęściej korzystano ze zbiorów na miejscu, w pomieszczeniu bibliotecznym. Tam też stały odpowiednie stoły, był atrament i pióro do pisania. Instrukcja generała Zakonu z 1763 r. nakazywała nawet urządzenie specjalnych pokojów w pobliżu biblioteki, przystosowanych do korzystania z księgozbioru podczas zimy, a zatem należycie opalanych [12].

b. ŚWIECKIM

Biblioteka kolegium i rezydencji służyła przede wszystkim profesorom szkół i innym jezuitom, ale mogli też korzystać z niej uczniowie szkół zakonnych. Na wzajemne jednak wypożyczania książek pomiędzy profesorami i uczniami potrzeba było pozwolenia miejscowego przełożonego, czyli rektora lub superiora [13]. Spośród uczniów uprzywiliowano tylko mieszkańców konwiktu lub bursy. Konwiktorzy i seminarzyści byli zawsze pod opieką jezuickich prefektów, a zatem wypożyczone im książki nie ginęły i nie przepadały tak szybko, jak to mogło się wydarzyć innym uczniom. Pilni uczniowie byli za to prawie zawsze wynagradzani książkami przy okazji różnych szkolnych uroczystości [14]. Łatwiej wypożyczano książki ludziom dorosłym.

3. SPRAWA BIBLIOTEK PUBLICZNYCH

Wszystkie biblioteki domowe jezuitów były w praktyce półpubliczne, korzystali bowiem z nich nie tylko sami jezuici. Księgozbiór nie był więc zamknięty przed światem, a powiązane krwią i fundacjami liczne rody szlacheckie czy magnackie chętnie korzystały z księgozbiorów, tym bardziej, że do XVIII w. biblioteki prywatne, dworskie nie były jeszcze rozpowszechnione i bogate. Z biegiem czasu obok tych księgozbiorów zrodziły się jezuickie biblioteki o charakterze publicznym.

W organizowaniu swych zbiorów publicznych w okresie Oświecenia jezuici polscy mieli już dobre przykłady z terenu Francji i samej Polski [15]. W pełnym tego słowa znaczeniu publicznej biblioteki doczekali się najpierw w Przemyślu. Tu biskup Hieronim Sierakowski w porozumieniu z rektorem kolegium jezuickiego ufundował przy nim publiczną bibliotekę otwieraną dwa razy dziennie, rano i wieczorem, a udostępnioną dla wszystkich. Do istniejącej już biblioteki jezuickiej zostało w 1754 r. włączone 2377 tomów, a w roku następnym jeszcze 1346 tomów z księgozbioru miejscowej kapituły [16].

Do roku kasaty biblioteka przemyska była dostępna dla miejscowej ludności, przyczyniając się niemało do podnoszenia poziomu kulturalnego swego środowiska. W innych kolegiach jezuickich, jak np. w Collegium Nobilium w Wilnie, przygotowano księgozbiory w celu ich udostępnienia szerokiej publiczności, jednak kasata Zakonu przerwała te zamierzenia.

[12] AMTJ rkps 553 s. 125v.— Bednarski: Upadek s. 83—84.

[13] AMTJ rkps 224 s. 54.

[14] Piechnik: Gimnazjum s. 49.

[15] Biblioteki publiczne zrodziły się na Zachodzie w XVII w. W 1643 r. otwarto dla publiczności bibliotekę Mazarina we Francji. W 1659 r. wielki elektor pruski podpisał dokument, mocą którego została otwarta dla publiczności biblioteka pałacowa w Berlinie (Dahl: Dzieje książki s. 230—231). W 1596 r. powstała biblioteka gdańska przy miejscowym gimnazjum akademickim. Pierwszy regulamin korzystania ze zbiorów bilioteki, wydany drukiem w 1686 r., zezwalał na korzystanie ze zbiorów w środy i soboty od 2 do 4 po południu. Korzystać mógł każdy na miejscu, do domu wypożyczano jedynie profesorom miejscowego gimnazjum, rzadko wybitniejszym mieszczanom, nigdy zaś uczniom uczęszczającym do gimnazjum (Pelczar: Regulamin s. 143—144).

[16] Dzieduszycki: Żywot s. 79.

Jezuici pracowali też w bibliotekach Załuskiego i Szkoły Rycerskiej w Warszawie [17] oraz przysyłali często wydawnictwa dla publicznej biblioteki Załuskich z licznych własnych bibliotek i drukarń [18].

4. WYMIANY MIĘDZYBIBLIOTECZNE

W dziedzinie wymiany i możliwości sprzedaży niepotrzebnych pozycji bibliotecznych jezuici należeli wśród wielu zakonów do wyjątku [19]. Kierując się użytecznością księgozbiorów łatwo godzili się na wszelkiego rodzaju pertraktacje. Dziewiąta reguła prefekta biblioteki mówiła wyraźnie: „jeżeli w domu znajdują się książki nieużyteczne niech prefekt zawiadomi przełożonego, aby zamieniono je na bardziej użyteczne" [20]. Ordynacja generała Ricci wyraźnie znowu zaznaczała, że nigdy nie ma obowiązku przetrzymywania niepotrzebnych dubletów w bibliotece jezuickiej [21].

Opierając się na tych przepisach o możliwości wymiany książek, jezuici rozwijali nieraz szeroko zakrojoną akcję wymiany i przewartościowania swoich księgozbiorów, szczególnie gdy posiadano większą liczbę niepotrzebnych dubletów. Nie wiemy dziś dokładnie, jak przebiegała taka zamiana między różnymi polskimi księgozbiorami, posiadamy bowiem tylko nieliczne jej przykłady, wśród których na specjalną wzmiankę zasługują wymiany prowadzone przez bibliotekę Załuskich z kolegiami w Lublinie, Rawie i Warszawie [22].

Często dochodziło do sprzedaży otrzymanego daru książkowego i zakupu pozycji nowych, bardziej użytecznych i potrzebnych dla danej placówki. Tak postąpiono w 1644 r., kiedy Andrzej Sobierajski, mieszczanin kaliski i księgarz, przekazał miejscowym jezuitom swój księgozbiór, który oceniano na 900 złp., a składający się w dużej mierze z poloników nieużytecznych w danej chwili miejscowemu kolegium. Jezuici więc sprzedali dar, wypłacili długi Sobierajskiego i zakupili za resztę pieniędzy wiele nowych potrzebnych książek [23].

Istniała również wymiana między bibliotekami samych jezuitów. Częsta zmiana osób w poszczególnych kolegiach, a zatem wzajemna znajomość między bibliotekarzami, prowadziła do licznych wymian. Niejednokrotnie jezuita posiadający w jednym kolegium nadmiar książek z pewnej dziedziny, przeniesiony potem do innego kolegium, odczuwał ich brak i dążył do przeprowadzenia wymiany.

Do przekazania zbiorów jednej placówki — innej, prowadziło niekiedy zwinięcie domu zakonnego z racji zniszczeń wojennych czy przesunięć granicznych. W Międzyrzeczu była bogata biblioteka darowana przez biskupa Tolibowskiego. W okresie wojen i częstego przemarszu wojsk zawieszono działalność placówki międzyrzeckiej, a książki przeniesiono do Poznania. Wróciły na swoje miejsce dopiero w połowie XVIII wieku z nakazu prowincjała Józefa Domaradzkiego [24].

---

[17] Łodyński: Biblioteka s. 45—51.

[18] Baranowski: Biblioteka s. 14.— Manteufflowa: Gospodarka s. 56.— Tyszkowski: Niesiecki s. 6.

[19] Zalewski: Biblioteka s. 5.

[20] Institutum, III s. 146.

[21] AMTJ rkps 553 s. 126.

[22] Zachowana w Bibliotece Narodowej w Warszawie korespondencja biskupa Józefa Andrzeja Załuskiego, częściowo opublikowana w r. 1967 (Wrocław), zawiera wiele materiału na temat polityki bibliotecznej jezuitów polskich, m.in. wzajemnej wymiany książkowej.

[23] ARSI Pol. 52 s. 186.

[24] BUJ rkps 5195 s. 29.

Kiedy w 1609 r. kurs retoryki przeniesiono z Orszy do Dyneburga, wówczas z bogatej biblioteczki pozostawiono szereg mniej potrzebnych dzieł, które mogły być użyteczne placówce w Orszy [25]. Wiele więc zachowanych książek z bibliotek jezuickich posiada po kilka proweniencji. Na podstawie tych właśnie książek można śledzić losy licznych druków.

5. KSIĄŻKI ZAKAZANE

Bezapelacyjne tępienie książek różnowierczych i niepotrzebne palenie wydawnictw podejrzanych istniało niewątpliwie, jednak nigdy nie była to akcja powszechna ani bezwzględna, ale uzależniona od woli i poglądów zbyt zagorzałych obrońców wszystkiego, co stare, lub wszystkiego, co nowe, od woli ludzi patrzących nietolerancyjnie na otoczenie i dopatrujących się wszędzie źródła zła i kacerstwa.

A jak byli do tego ustosunkowani jezuici? Oczywiście, że stojąc na straży czystości wiary, nie mogli się stawać rzecznikami antykościelnej literatury. Nie byli też masowo, jako Zakon, tępicielami niszczącymi i palącymi uparcie „heretyckie" pisma. W Polsce nie było nawet zbyt zagorzałych jednostek, które by ogniem i mieczem przystępowały do rozwiązania problemu różnowierczej literatury. Słusznie więc powiada Karol Estreicher, że „jezuity, co by wytrwale przez całe życie tropił i tępił druki kacerskie polskie, jak jezuita Koniasz — czeskie, nie mieliśmy na szczęście" [26]. Lelewel powiada, że „gdzie za osobliwość zakazane dzieło do biblioteki zabrano, tam oddzielne miejsce mu przy drzwiach pod osobnym obmyślano kluczem. Było to w jezuickich, było i w protestanckich" [27].

Postępowanie jezuitów jako zakonu w dziedzinie bibliotek, czy na odcinku literatury „podejrzanej" lub wprost wrogiej było bardzo logiczne, przemyślane i nie można mu odmówić wiele postępowości. Badanie więc zachowanych książek różnowierczych z bibliotek jezuickich może się znacznie przyczynić do poznania licznych problemów. Wiele bowiem książek z dawnych zbiorów jezuickich, jakie dziś jeszcze spotyka się w różnych bibliotekach, posiada bogatą historię. Z biblioteki jezuickiej w Kaliszu dostała się do Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie książka Jakuba Zarabelli (*De rebus naturalibus*, Köln 1594) z wypisaną bogatą swoją przeszłością. Po wydaniu dostała się do Upsali, a następnie do Leszna, skąd w czasie karnej ekspedycji dowodzonej przez Andrzeja Starkowieckiego, kasztelana kamieńskiego, która w perzynę obróciła „Ateny Wielkopolski", weszła w posiadanie tego ostatniego, a następnie jezuitów [28].

Normą biblioteki jezuickiej, co można w księgozbiorze posiadać, a co należy usunąć, był oczywiście *Indeks ksiąg zakazanych* [29]. Już w pierwszej regule prefekta biblioteki nakazywano mu, aby miał w księgozbiorze *Indeks* i orientował się, czy nie posiada między książkami pozycji zakazanych, albo takich, których nie powinno się dawać do powszechnego użytku [30]. Czy reguły tej wiernie przestrzegano? Należy przyjąć, że tak; jezuici byli w tym dość konsekwentni. Zarówno generałowie, prowincjałowie, jak i miejscowi przełożeni

[25] ARSI Lit. 44 s. 149.
[26] Encyklopedia staropolska. T. 1. Warszawa 1958 s. 95.
[27] Lelewel: Dzieje s. 105.
[28] Sipayłło: Z starych książek s. 152.
[29] Szczepański: Indeks.
[30] Institutum, III s. 146.

kładli na sercu prefektów bibliotek obowiązek skrupulatnego jej zachowania. Generał Zakonu Klaudiusz Aquaviva pisał na temat indeksu 29 I 1611 r.: „musimy usilnie wpajać, jak wielkiej wagi jest ścisłe zachowanie rozporządzeń co do *Indeksu ksiąg zakazanych*" [31]. Tak np. po ukazaniu się nowego wydania *Indeksu* w 1597 r. prowincjał polski przypomniał, aby biblioteki oczyszczono według przepisów w nim zawartych [32]. Podobnie było w latach następnych [33]. Katalog biblioteki poznańskiej wyraźnie zaznacza, że w pierwszych latach XVII w. księgozbiór posiadał już 3 edycje *Indeksu książek zakazanych*: rzymską z 1596, kolońską z 1597 i dwa egzemplarze weneckiej z 1600 r. [34]. Biblioteka braniewska w tym samym czasie posiadała 12 egzemplarzy *Indeksu* [35].

Głównym źródłem wpływu książek zakazanych do bibliotek jezuickich były legaty, czy zapisy przez możnych na rzecz kolegium. Szczególnie dostojnicy świeccy, mający kontakty z różnowierczymi ośrodkami, posiadali swe zbiory w postaci mieszaniny literatury kościelnej, świeckiej i antykościelnej. Dla przykładu można podać legat Michała Potockiego dla kolegium krasnostawskiego, gdzie na 192 pozycje do dziś zachowane 48 było zakazanych.

Pierwszym więc aktem po przejęciu daru było sprawdzenie podejrzanych wydawnictw z *Indeksem* i wyłączenie zakazanych egzemplarzy. Zaraz też piętnowano je napisem „haereticum", umieszczonym na karcie tytułowej i włączano do szafy specjalnie na to przeznaczonej. Tak powoli rosły zbiory ksiąg zakazanych, nie niszcząc się szybko, bo rzadko wykorzystywane, i zajmujące wiele miejsca w księgozbiorach.

Na jednej z książek przechowywanych w bibliotece kaliskiej, jezuicki bibliotekarz wypisał zasadę Pliniusza: „nullus liber tam malus est, qui non aliqua parte prosit" [36] i według tej zasady postępowano zawsze z książkami zakazanymi. Znaczono je tylko krótkim i dosadnym napisem ostrzegawczym: „haereticus", „detestandus", „liber Calvinianus", „prohibitus", „habet propositiones multum haeretica", „inveniunt propositiones haereticae nonullae" itd. Bardziej zaciekły bibliotekarz, lub też czytelnik, aby okazać swą pogardę dla heretyckiego autora, umieszczał niekiedy na kartach jakiś niesmaczny epitet: „okrutny heretyk", „szelma", „głupiec", „dureń" itd. [37]. Zdarzało się to jednak dość rzadko, a była to przecież jedynie możliwa zemsta, bo nie wolno było dzieła zniszczyć ani spalić. Niekiedy też sumienny bibliotekarz zakonny, zagłębiający się w lekturę danego dzieła, umieszczał na nim rozmaite uwagi, polemizujące z jego treścią, czasem coś zamazywał, niekiedy wycinał; w rozmaity sposób starał się więc unieszkodliwić posiadane dzieło, ale na szczęście nie niszczył go definitywnie.

Jezuici przetrzymywali liczne książki zakazane nie tylko z racji ich wartości materialnej, ale głównie w celu poznania broni i taktyki przeciwnika ideologicznego, aby go później należycie zwalczać. Miały więc swój cel i nie zawsze spoczywały w błogim spokoju, pokryte grubą warstwą kurzu.

Cieszyło się też Towarzystwo w początkach swoich specjalnymi przywilejami papieży Piusa V i Grzegorza XIII, dotyczącymi korzystania z ksiąg za-

[31] AMTJ rkps 496 s. 56.
[32] AMTJ rkps 234 s. 54; 496 s. 729.— BUJ rkps 5195 s. 32.
[33] AMTJ rkps 431 s. 16.
[34] BUps. rkps U-276.
[35] BUps. rkps U-274.
[36] Sipayłło: Z starych książek s. 148.
[37] Napisy z książek bibliotek pojezuickich w Lublinie i Krasnymstawie.

kazanych. Pius V m.in. zgodził się, aby przełożony generalny mógł udzielać pozwoleń na czytanie książek heretyckich i zakazanych w celu ich zwalczania: „zakonnicy tegoż Towarzystwa mogą używać książek nieheretyckich chociażby miały notatki i scholiony autorów heretyckich, lub sami autorzy byli niecenzuralni, ale ich książki nie są wydane w celu umacniania dogmatów heretyckich. Co więcej, nie tylko sami zakonnicy mogą korzystać z tych książek, jakie mają w swych domach, czy kolegiach, lecz również klerycy. Jeżeli zaś autor jest heretykiem lub znajduje się na indeksie, oraz jeżeli w tekście znajdują się nieodpowiednie fragmenty, niech najpierw będą usunięte i do tej poprawy książek należy wyznaczyć specjalnych ojców. Autora heretyckiego należy też w takim wypadku wykreślić z karty tytułowej" [38].

Niektórzy autorzy przypuszczają nawet, że jezuici specjalnie podawali młodzieży wydawnictwa zakazane, aby w ten sposób zohydzić zarówno autora, jak i zawartą w książkach treść [39].

Opierając się na rozporządzeniach papieskich, generał Zakonu Everard Mercurian wydał również dość szczegółowe przepisy dla przełożonych miejscowych — rektorów i superiorów. Rozstrzygnięcie, jakie książki powinno się w bibliotece przechowywać, w jakich warunkach i komu można by je udostępnić, należało do przełożonego prowincji zakonnej [40].

W zbiorze pozwoleń, jakie posiadały od różnych papieży „kraje północne", spotykamy m.in. odnośnie do książek zakazanych dwa postanowienia: 1) jezuici mogą pozwalać swoim penitentom na korzystanie z książek zakazanych, o ile nie są one wydane w celu utwierdzenia poglądów heretyckich; 2) przełożeni Towarzystwa mogą dyspensować co do indeksu i jego przepisów zarówno swoich podwładnych, jak również obcych, którzy w tej sprawie udają się do jezuitów [41].

Pozwolenia powyższe zostały częściowo odwołane już za czasów papieża Sykstusa V [42], a za Grzegorza XIII zostały zacieśnione do samych jezuitów Italii [43]. Jednak jeszcze w 1630 r. prowincjałowie posiadali prawo udzielania pozwoleń na czytanie książek zakazanych według określenia generała „na podstawie uprawnień całego Zakonu, jak również krajów północnych w szczególności" [44].

Jezuici stosowali się zasadniczo do wszystkich przepisów warunkujących korzystanie z wydawnictw zakazanych. Wiele książek zostało de facto pokreślonych, usunięto dużo niestosownych tekstów, zastępowano nawet karty tytułowe z podaniem autora wklejką z napisem tylko tytułu dzieła.

Dla profesora humaniorów kolegium w Lublinie przydzielono książkę *Septimum renata renovata* Jana Heidseldiusa, autora potępionego w 1616 r. dzieła *Sextus renata.* Otóż na karcie tytułowej skreślono nazwiska autora, a obok napisano „haeretico", „prohibito", ale swoją drogą książka pozostała nadal w ręku tegoż profesora [45]. Podobnie było zresztą w innych krajach, jak mówią o tym liczne odpowiedzi generała na zapytanie poszczególnych prowincji Zakonu.

---

[38] Institutum, I s. 55.
[39] Barycz: Polski dostojnik s. 278.
[40] Institutum, III s. 259.
[41] AMTJ rkps 496 s. 990.
[42] AMTJ rkps 496 s. 1011.
[43] AMTJ rkps 496 s. 763.
[44] Bobolanum, rkps bez sygn. (Responsiones praepositi generalis).
[45] Bobolanum, sygn. 25495.

Jakub Brzeźnicki posiadał np. *Opera* Seneki, które dostały się poprzez bibliotekę Mureta do zbiorów Collegium Romanum. Tam zaś Walenty Groza Fabrycy Kowalski, jezuita polski, przeprowadził jej „ekspurgację", tj. wykreślił z tekstu objaśnienia Erazma i Rhenana, razem z ich nazwiskami. Rzecz to była praktykowana powszechnie, zwłaszcza we Włoszech. Także sam Muret wykreślał z tekstu nazwiska swoich przeciwników lub po prostu ludzi podejrzanych o herezję [46]. O jezuicie Andrzeju Obrębskim powiada historyk zakonny, że „cały oddał się zarówno porządkowaniu biblioteki, jak też oczyszczaniu książek z heretyckich nieprawości" [47].

Książkom objętym indeksem należało wydzielić specjalne miejsce, aby nie korzystano z nich bez wiedzy rektora [48]. Pomieszczenia te miały być starannie zamykane, a dostęp do nich mieli tylko przełożeni placówki względnie prefekt biblioteki. W każdym kolegium stały specjalne szafy przeznaczone wyłącznie na indeksówki. Niekiedy szafa taka stała w samej bibliotece, posiadała jedynie specjalny zamek. Książki w nich nie były pozostawione swemu losowi, lecz traktowano je na tych samych prawach, co pozostałe; należało je odkurzać i chronić przed zniszczeniem przez robactwo lub wilgoć. Kiedy w bibliotece poznańskiej książki te nie były należycie pielęgnowane, prowincjał Kasper Drużbicki nakazał w 1653 r. przenieść je do bardziej odpowiedniego miejsca i otoczyć specjalną opieką, aby nadal „nie niszczały" [49].

Szczególnie wiele możliwości zdobycia książek zakazanych miały kolegia i domy miast pruskich, gdzie protestantyzm rozwinął własne, dobrze prosperujące ośrodki. Do takich placówek można bez wątpienia zaliczyć Braniewo, Rygę czy Gdańsk. W tym ostatnim, w chwili otwarcia kolegium, książki zakazane walały się po całym klasztorze i trzeba było kilku napomnień prowincjała Piotra Fabrycego, aby je zebrano razem w odrębnych pomieszczeniach [50].

W bibliotece jezuitów krasnostawskich było również bardzo dużo pozycji zakazanych. Wśród resztek tego księgozbioru, zachowanych w Bibliotece Teologicznej Bobolanum w Warszawie, można dziś jeszcze odszukać przynajmniej 77 pozycji z notatką „haereticus" na karcie tytułowej. Z wydawnictw tych na wiek XVI przypadają 33 pozycje, na XVII — 38, na XVIII zaledwie 4 i bez roku wydania 2 książki.

W księgozbiorze jezuitów w Jarosławiu w 1765 r. było 197 pozycji zakazanych [51]. Biblioteka krakowska u św. Piotra, założona ponownie po pożarze w 1719 r., posiadała w połowie XVIII w. już kilkanaście pozycji zakazanych. Na specjalne podkreślenie zasługują tu dzieła Mikołaja Machiavelli i Faustyna Socyna [52]. Księgozbiór jezuicki w Lublinie zawierał w 1773 r. 165 książek objętych indeksem [53]. W nowej, pięknie urządzonej bibliotece kolegium poznańskiego, książki zakazane umieszczono od 1766 r. w oddzielnym pokoju, wyposażonym w specjalne szafy [54].

Na planie kolegium Akademickiego w Wilnie zaznaczono wyraźnie specjalny pokój na „libri haeretici". Położony był pomiędzy dużą, starą biblioteką

[46] Birkenmajer: Nowe szczegóły s. 17.
[47] ARSI Lit. 39 s. 9.
[48] AMTJ rkps 431 s. 189.
[49] BUJ rkps 5194 s. 86.
[50] AMTJ rkps 431 s. 6, 18.
[51] AMTJ, wypisy Stanisława Bednarskiego z Biblioteki Uniwersytetu we Lwowie.
[52] BUJ rkps 176.
[53] Zalewski: Biblioteka s. 244.
[54] BUJ rkps 5196 s. 180v.

a małym pokojem nowej. Jak wynika z lustracji tego kolegium z czasów kasaty (1773), książki zakazane przechowywano w dwóch odrębnych szafach opieczętowanych. Były tam 1063 pozycje na ogólną liczbę 9952 tomów całego zbioru [55].

Biblioteka domu profesów św. Barbary w Krakowie posiadała dzieło *Atheismus triumphatus* Tomasza Campanelli, przedstawiciela utopijnego komunizmu i rzecznika krytyki religii [56]. Zaś w domu probacji św. Szczepana posiadano *Nowy Testament*, wydany w Królewcu w 1552 r. przez Jana Seklucjana, w tłumaczeniu Stanisława Murzynowskiego [57].

Każda biblioteka posiadała dziesiątki książek zakazanych. Trudno podać dokładniej, jakie książki i gdzie posiadano, bo przeważnie nie zachowały się katalogi tych dzieł. Jeżeli możemy więcej na ten temat powiedzieć, to dopiero po zbadaniu wielu pojezuickich księgozbiorów. Dotarcie więc bezpośrednio do zachowanych książek może zadecydować o ukazaniu prawdziwego oblicza jezuickiego księgozbioru okresu staropolskiego.

ZAKOŃCZENIE

Niezwykle ważnym zagadnieniem byłoby adekwatne porównanie bibliotek jezuitów polskich z innymi księgozbiorami, zarówno w kraju, jak też na Zachodzie. W pierwszym okresie jezuici polscy przeniknięci byli do głębi kulturą Zachodu. Tam zrodził się Instytut i duch Zakonu, tam kształcili się i rośli pierwsi członkowie tego zakonu, pracującego później w polskich kolegiach Towarzystwa. Tam w końcu wychowali się pierwsi jezuici polskiego pochodzenia, jak Skarga, Wujek, Warszewicki i wielu innych.

Każdy jezuita, przybywając z Zachodu do Polski, znał dobrze kolegia, a zatem i biblioteki. Pierwsza więc fala przybywających do Polski jezuitów, czy to pochodzenia obcego, czy polskiego, miała swój własny plan organizacji pracy Zakonu i własną wizję użycia do tego stosownych środków, wśród których na ważnym miejscu stała oczywiście biblioteka. Co do samej organizacji biblioteki nie było zasadniczej różnicy między Polską a innymi krajami. Cechował je ten sam duch Zakonu, regulowała ta sama władza naczelna i te same przepisy.

Ważnym ośrodkiem, który miał duży wpływ na działalność kulturalną polskich jezuitów był od samych początków Rzym. „Collegium Romanum", uważane za wzór dla jezuitów, przejaw pewnych pragnień, programu i pedagogicznych poczynań Zakonu, zorganizowało swą bogatą bibliotekę, skatalogowaną około 1575 r. [1]. Obok „Collegium Romanum" także inne kolegia półwyspu apenińskiego posiadały dość bogate księgozbiory, jak np. neapolitańskie, bogate w liczne rękopisy, czy też florenckie i mediolańskie [2].

Niezwykle duży wpływ na ukierunkowanie pedagogicznych poczynań jezuitów polskich miały bratnie uniwersytety Wiednia, Pragi i później Wrocławia. W 1623 r. jezuickie kolegium wiedeńskie zostało włączone do uniwersytetu. Uczyli tam jezuici wraz z profesorami świeckimi, a sami posiadali sze-

[55] Brensztejn: Biblioteka s. 143.
[56] Pająk: Stare druki s. 33.
[57] Bohonos: Katalog s. 57.

[1] Herman: La pedágogie s. 276.
[2] Głombiowski: Biblioteka s. 65—66.

reg wybitnych profesorów w dziedzinie matematyki i astronomii [3]. Drugim ośrodkiem naukowym, najbliższym zresztą Polski, była Praga. Tu również uniwersytet został złączony z kolegium jezuickim „Clementinum" w Uniwersytet „Karola-Ferdynanda". Kolegium wrocławskie, podniesione do rangi Akademii, przyciągało polskich jezuitów. Drukowano tam sporo książek, m.in. w języku polskim, a jego biblioteka w drugiej połowie XVIII wieku posiadała ponad 7 tysięcy pozycji, co na dość krótki okres jego istnienia nie było wcale mało [4]. Księgozbiory powyższych uniwersytetów były nieco zasobniejsze od bibliotek jezuitów polskich, nawet bogatszych kolegiów. Przyczyniały się do tego przede wszystkim bardzo czynne drukarnie przyuniwersyteckie oraz łatwiejszy kontakt z tłoczniami Rzeszy i Francji.

Innym ośrodkiem mającym duży wpływ na księgozbiory jezuitów polskich były kolegia francuskie, szczególnie w wieku XVIII. Biblioteki zaś kolegiów francuskich były doskonale zaopatrzone. Szczególnie wyróżniały się zbiory Ludwika Wielkiego w Paryżu, któremu w 1718 r. Harley zapisał kilka tysięcy książek [5]. Liczyły one do 50 tysięcy pozycji, a bogactwami swymi i różnymi osobliwościami wyróżniały się wśród wielu innych [6]. Podobnie paryski dom profesów posiadał piękny księgozbiór, wzbogacony wspaniałymi darami wybitnych osobistości [7]. Poza Paryżem duże zbiory jezuickie nie należały do rzadkości, posiadały je kolegia w Dijon, Lyonie, Marsylii, Tuluzie itd. Znane było szeroko w świecie kolegium w Douai, zaopatrzone wspaniale w różne wydawnictwa, i kolegium w Antwerpii, gdzie koncentrowało się wydawnictwo *Acta sanctorum*.

Zachodnioeuropejskie biblioteki jezuickie były uczęszczane nie tylko przez samych jezuitów, ale odwiedzała je także polska magnateria i duchowieństwo. Wystarczy tu wspomnieć o doskonałym obserwatorze, jakim był sam biskup Józef Załuski. Decyzję oddania swej biblioteki pod zarząd jezuitów powziął on właśnie dzięki znajomości zagranicznych bibliotek tego zakonu. Na zarzut stawiany mu, że jezuici po jego śmierci rozgrabią bibliotekę, odpowiedział: „widzieliśmy biblioteki oddane do rąk jezuitów po różnych miastach europejskich, a sacrosancte z miejsca nawet nie pozwalają ksiąg ruszać; i tak w Lugdunie biblioteka arcybiskupa Villeroy odłączona od publicznej jezuickiej, z jednego kąta nie godzi się przenieść na drugi, ex quo fundator chciał ją mieć indivisibilem et sejunctam" [8]. W okresie studiów teologicznych w Paryżu nawiązał Załuski stosunki z kilkoma wybitnymi bibliotekarzami. Jednym z nich był Rene Joseph Tournemine, uczony jezuita, pełniący funkcje bibliotekarza w pięknej bibliotece kolegium jezuickiego w Paryżu. Załuski nazywał uczonego jezuitę swoim przyjacielem i zwracał się do niego listownie, prosząc o rady w sprawie prowadzenia własnej biblioteki [9].

Nie należy jednak patrzeć na biblioteki Zachodu ze zbyt wielkim zachwytem; one też miały swój okres większego rozkwitu i okres swego upadku. Upadek szkolnictwa polskiego nie był zjawiskiem odosobnionym, był zaś cząstką powszechnego załamania kulturalnego na terenie prawie całej Europy. Pociągał za sobą również kryzys w rozwoju księgozbiorów. Nawet biblioteka pa-

[3] Bednarski: Upadek s. 60—61.
[4] Kocowski: Podstawy s. 14.
[5] Lelewel: Dzieje Bibliotek s. 169—170.
[6] Lelewel: Dzieje bibliotek s. 172.
[7] Lelewel: Dzieje bibliotek s. 169.
[8] Sobieszczański: Materiały s. 560—575.
[9] Manteufflowa: Gospodarka s. 50.

ryskiej Sorbony przez dłuższy czas nie odgrywała większej roli [10]. W krajach niemieckich dawne i zasłużone uniwersytety w Gryfii i Marburgu liczyły w swych księgozbiorach nie więcej niż 3 tysiące pozycji. Heidelberg, Würzburg, Halle i Wittenberga doszły do 12 tysięcy tomów dopiero w drugiej połowie XVIII w., kiedy reformy w duchu Oświecenia nadały im nowy kierunek [11]. Nawet biblioteka sławnego uniwersytetu w Lejdzie, czy też zbiory poszczególnych kolegiów w Cambridge spotykały się często z surowymi ocenami uczonych [12].

W porównaniu z bibliotekami Zachodu księgozbiory jezuickie w Polsce nie stały bynajmniej na niskim poziomie. Nie dorównywały wprawdzie wielu księgozbiorom jezuickim Italii, Francji czy Rzeszy, przewyższały jednak liczne z nich. W chwili kasaty w 1773 r. jezuici polscy posiadali około 58 księgozbiorów przy kolegiach, 14 przy rezydencjach i kilkadziesiąt (ok. 80) przy różnych stacjach misyjnych. Obliczając ilościowo zasoby tych księgozbiorów, możemy na podstawie katalogów bibliotecznych i przekazów historycznych ustalić, że ponad 10 tysięcy tomów posiadały kolegia: Braniewo, Jarosław (św. Jana), Kalisz, Kraków (św. Barbary i św. Szczepana), Lublin, Nieśwież, Poznań, Warszawa i Wilno (Akademia). Ponad 5 tysięcy mogły mieć kolegia: Gdańsk, Grodno, Iłłukszta, Kamieniec Podolski, Kowno, Kraków (św. Piotra), Krosno, Kroże, Lwów, Łomża, Łuck, Pińsk, Płock, Połock, Przemyśl, Słuck, Toruń, Wilno (św. Kazimierza). Pozostałe kolegia posiadały księgozbiory liczące około 5 tysięcy tomów. Rezydencje zaś przeciętnie miały po dwa tysiące, a domy i placówki misyjne do tysiąca.

W porównaniu z innymi bibliotekami zakonnymi w Polsce księgozbiory jezuickie stały, ogólnie biorąc, na nieco wyższym poziomie. Biblioteki pijarów, dobrze urządzone i należycie utrzymane, zaczęły się szybko rozwijać dopiero w XVIII w. Okres, w którym przybyli do Polski, nie sprzyjał rozwojowi księgozbiorów, nic więc dziwnego, że jezuici wzbogaciwszy się pięknymi zbiorami wielu humanistów i czynnych działaczy Odrodzenia, jeszcze na przełomie XVII i XVIII w. byli na tym polu ciągle niedoścignieni.

Misjonarze w omawianym okresie liczyli w swych księgozbiorach co najwyżej po kilka tysięcy tomów. Stare zakony posiadały cenne, ale niezbyt liczebne księgozbiory. Ilość pozycji prawie nigdy nie przekraczała w tych bibliotekach 5 tysięcy książek. Inne zakony i liczne kapituły nie przywiązywały większej wagi do tworzenia księgozbiorów; nic więc dziwnego, że zbiory nawet tylko dwutysięczne należały często w danym zakonie czy kapitułach do bogatych [13].

Trudno dziś ocenić należycie znaczenie bibliotek jezuickich dla kultury polskiej. Oczywistą jest rzeczą, że książka w wielu wypadkach była nauczycielem i kierownikiem życia, przekazywała bowiem dorobek myśli pokoleń mijających. Dla jezuity zaś przerzucanego często z jednej placówki na drugą, z jednego zajęcia do innego, książka decydowała często o wypełnieniu jego obowiązków. Księgozbiory wspólne i specjalistyczne dawały też pewną uniwersalność jezuitom w poglądach i zainteresowaniach. „Jezuita — pisze A. Brückner — winien był wszystko wiedzieć, na każde pytanie mieć odpo-

[10] Manteufflowa: Gospodarka s. 43.
[11] Manteufflowa: Gospodarka s. 44.
[12] Manteufflowa: Gospodarka s. 43—44.
[13] Dość dokładny stan bibliotek klasztornych w Polsce przedstawiają K. Głombiowski (Głombiowski: Biblioteka s. 62—72) i ks. L. Zalewski (Zalewski: Biblioteka).

wiedź gotową" [14]. Jeżeli przynajmniej w części tak było, zawdzięczali to jezuici nie tylko swemu wychowaniu, studiom, ale w dużej mierze również swoim księgozbiorom, zawdzięczali to miłości Zakonu do książki.

W epoce zanikających kontaktów kulturalnych z Zachodem książka była niekiedy jedynym przekaźnikiem osiągnięć nauki. Zaznaczono już, że do zupełnego zerwania kontaktów w dziedzinie książki między jezuitami polskimi nie doszło na szczęście chyba nigdy. Książka też najwięcej decydowała o tym, że mimo upadku szkolnictwa, do czego przyczyniły się głównie ustawiczne wojny, jezuici byli w dużym stopniu świadomi swego bezwolnego upadku i zastoju. Książka też ostatecznie zadecydowała o szybkim zrywie w dobie Oświecenia.

Zasobne biblioteki Prus i Warmii miały olbrzymie znaczenie dla podtrzymania ducha narodowego. Jezuici rozwijali szeroko zakrojoną pracę duszpasterską wśród Polaków. W pracy tej posługiwali się właśnie książkami w języku narodowym. Tak w Świętej Lipce, jednym z głównych ośrodków polskości na Warmii, biblioteka była należycie wyposażona w dzieła wydane po polsku. Ciągłe pielgrzymki i rozjazdy po okolicznych koloniach polskich opierały się w dużym stopniu właśnie na dobrze urządzonych bibliotekach. Uczono również w szkołach jezuickich Prus języka polskiego, oczywiście w bardzo ograniczonym zasięgu; tu również najważniejszą pomocą była lektura.

Jezuici wypracowali także swoje własne ustawodawstwo biblioteczne, zorganizowali życie biblioteki bardzo dynamicznie i łatwo przystosowalne do zmieniających się warunków. Po dziś dzień przepisy bibliotek jezuickich z przełomu XVI i XVII wieku nie straciły jeszcze wiele ze swej aktualności. Osiągnięcia jezuickie w dziedzinie bibliotek należą zatem do nie kwestionowanych zasług tego zakonu na naszych ziemiach.

DODATEK ŹRÓDŁOWY

W części źródłowej pracy umieszczono najważniejsze przepisy bibliotek jezuickich, obowiązujące na placówkach Polski i Litwy. Największa ich część pochodzi ze zbioru *Institutum Societatis Jesu*, pozostałe zaś zostały wyjęte z rozporządzeń generałów, wizytatorów i prowincjałów. Taki wykaz ustaw jest na pewno celowy, może bowiem służyć jako dokumentacja podanych wyżej poglądów i dociekań, pomoże też licznym badaczom księgozbiorów jezuickich w zrozumieniu wielu problemów związanych z ich dziejami.

Podział przepisów został dokonany według układu pierwszej części pracy. Każdy więc rozdział opisowej części posiada tu w miarę istnienia materiałów swój źródłowy dodatek. W obrębie rozdziałów podano najpierw ustawy zasadnicze z *Instytutu* zakonnego, potem zaś szczegółowe dotyczące terenu polskiego.

I. Biblioteki i księgozbiory jezuickie

A. Przełożeni i obowiązujące ich przepisy

Prefekt studiów

1. Reguła 29 prefekta studiów:

„Curet, ne scholastici libris aut utilibus careant, aut abundent inutilibus. Quare

[14] Brückner: Dzieje, III s. 48.

mature rectori suggerat, ne librorum, quibus in dies utimur, aut proximum in annum usuri sunt, tum nostri tum externi, copia desideretur".

Institutum, III s. 172.

2. Reguła 27 prefekta studiów niższych:

„Ante instaurationem studiorum, de catalogo librorum, qui eo anno explicandi sunt in scholis nostris, conficiendo mature referat ad rectorem, ut res cum praefecto generali et cum magistris communicetur; eodemque modo statuatur, si qui forte in anno libri sive scriptores commutandi sint".

Institutum, III s. 197.

3. Reguła 28 tegoż prefekta:

„Efficiat, ut tempestive cum publicis bibliopolis agatur, ne librorum, quibus aut in dies utimur, aut sequentem in annum usuri sumus, tum nos tum externi, copia desideretur".

Institutum, III s. 197.

4. Reguła 50 tegoż prefekta:

„Ubi non erit praefectus studiorum superiorum, curam subeat ipse, rectore probante, recognoscendi ea, quae publice declamantur; et libros nostris scholasticis, eodem conscio rectore, distribuendi".

Institutum, III s. 199.

5. Reguła 3 kleryków zakonnych:

„Iis facultatibus singuli operam dabunt, eosque audient praeceptores, quos superior assignabit: praescriptam vero a praefecto vel a magistro divisionem temporis ac rationem studendi servent diligenter universi, nec allis, quam ab eodem praefecto sibi traditis, utantur libris".

Institutum, III s. 223.

6. Reguła 11 kleryków zakonnych:

„Praescriptam vero a praefecto divisionem temporis servent diligenter universi, nec allis quam ab eo sibi traditis utantur libris".

Institutum, III s. 24.

Prefekt biblioteki

7. Reguła 17 rektora z Ratio studiorum:

„Bibliothecarium in librorum distributione a studiorum praefecti praescripto iubeat non discedere".

Institutum, III s. 167—168.

8. List prowincjała Józefa Sadowskiego do przełożonych miejscowych (rektorów i superiorów) — Połock 1742:

„Item praefectus bibliothecae praesentet in visitatione provinciali catalogum librorum, qui accesserunt vel decesserunt".

AMTJ rkps 553 s. 12.

B. Rodzaje bibliotek jezuickich

9. Konstytucje z deklaracjami, cz. VI rozdz. II, deklaracja E:

„Aliarum rerum mobilium, ut pecuniarum, vel librorum, vel earum, quae ad victum et vestitum pertineant, potest in communi Societas proprietatem ad usum suum habere".

Institutum, II s. 98.

10. Reguła 8 ze wspólnych:

„Libros nemo habeat sine facultate: in iis vero, quibus uti liceat, nec scribat quidquam, nec notam ullam imprimat".

Institutum, III s. 10.

11. Konstytucje z deklaracjami, cz. IV rozdz. VI nr 7:

„Bibliotheca communis, si fieri potest, in collegiis habeatur: cuius clavis iuxta rectoris iudicium habere debebunt tradatur. Praeterea quisque libros, qui necessarii ei fuerint, habebit. Quamvis vero eorum ratio ei, qui bibliothecae praefectus est".

Institutum, III s. 64—65, 67.

12. Ordynacja generała Ricci (1763):

„Ad mentem S. Patris parte IV cap. VII § 7mo expressam praeter libros in bibliotheca ad communem et extradictorum usum suo ordine et elencho asservandos, sint alii libri per cubicula pro variis officiis et ministeriis ad usum ordinarium attributi, de quibus haec ratio tenenda erit...".

AMTJ rkps 553 s. 126.

13. Ordynacja generała Ricci (1763):

„1mo. Sint cubicula patribus et magistris pro ratione officiorum stabiliter designata, et libris ad unumquodque officium accomodatis bene instructa cum idoneis ad eorundem librorum conservationem armariis, nec liceat sine consensu provincialis cubicula semel unicuique officio destinata mutari".

AMTJ rkps 553 s. 126.

14. Ordynacja generała Ricci (1763):

„4to. Cum libri ad cubicula pro variis officiis applicati commisceri non debeant libris in communi bibliotheca conservandis (alias numquam firmus ac stabilis ordo librorum im bibliotheca haberetur)".

AMTJ rkps 553 s. 126—127.

1. Biblioteka nowicjatu i jego mistrza

15. Reguła 8 mistrza nowicjatu:

„Versatum esse oportebit in lectione librorum spiritualium, ut deceptiones, quae in spirituali vita accidunt non tantum experimento, sed etiam lectione intelligat. Quibus autem utiliter ipse uti poterit, ii fere sunt, qui in subiecto catalogo numerantur. Novitiis vero eos tantum legendos, qui nostro *Instituto* conveniunt, ne quid ab eo alienum hauriant, aut quacumque ratione quidquam detrimenti capiant.

Libri ad usum magistri novitiorum accomodati:

[1] Basilii Ascetica et Regulae,
[2] Gregorii Moralia,
[3] Augustini Confessiones et Meditationes,
[4] Bernardus,
[5] Bonaventurae Opuscula,
[6] Cassianus,
[7] Homiliae Dorothei,
[8] Macarii,
[9] Caesarii Arelatensis episcopi,
[10] Opuscula Ephrem,
[11] Nili,
[12] Esaiae abbatis,
[13] Diadochus,
[14] Hugo de S. Victore, De claustro animae,
[15] Richardus de S. Victore,
[16] Huberti Institutiones spiritualis vitae,
[17] Innocentius, De contemptu mundi,
[18] Thomas a Kempis, De imitatione Christi et alia eius opuscula,
[19] Vincentii Tractatus de vita spirituali,

[20] Ludovici Blosii Opera,
[21] Dionysii Carthusiani Opuscula,
[22] Albertus Magnus, De virtutibus,
[23] Epistolae Catharinae Senensis,
[24] Ludolphus, De vita Christi,

Historici

[25] Gregorii Dialogi,
[26] Gregorius Turonensis, De gloria confessorum, et vita S. Martini,
[27] Eusebii Historia ecclesiastica,
[28] Severus Sulpitius, De vita S. Martini,
[29] Vitae Patrum saelectae,
[30] Vitae Sanctorum Lipomani et Surii,
[31] Petrus Damianus,
[32] Petrus Cluniacensis, De miraculis,
[33] Litterae Indicae,
[34] Vita patris nostri Ignatii, et alii similes ad novitiorum utilitatem, ex quibus desumet aliquos pro illorum usu".

Institutum, III s. 121—122.

3. Biblioteki podręczne

16. Reguła 10 prefekta biblioteki:

„In loco publico, praesertim in magnis collegiis, sint quidam communiores libri, quibus unusquisque pro ratione suorum studiorum uti possit".

Institutum, III s. 146.

4. Biblioteka probacji i jej instruktora

17. Reguła 9 księży odprawiających probację:

„Procuranda erit ad illorum usum librorum spiritualium copia, iuxta indicem, qui subiicietur. Concedi etiam illis fere debebunt Societatis constitutiones, regulae communes ac sacerdotum, missionum item et concionatorum, bullae praeterae quae ad Societatem pertinent, Julii III et Gregorii XIII, et quae contra apostatas est Pii V et Gregorii XIV.

Libri pro iis, qui in tertio probationis anno versantur:

Praeter eos, qui in regulis magistri novitiorum habentur, addi poterunt alii ex iis, qui habentur in regulis praefecti lectorum ad mensam. Adhuc etiam integra:

[35] Opera S. Basilii,
[36] S. Gregorii papae,
[37] et Hugonis de Sancto Victore, quorum aliqua tantum in dictis regulis habentur,
[38] Addi item possunt Opera Gulielmi Parisiensis,
[39] Gersonis cancellarii,
[40] Climaci,
[41] S. Leonis,
[42] et Ludovici Granatensis.
[43] Ex nostris: Hieronymus Platus, De bono status religiosi,
[44] Bernardinus Rosignolius,
[45] Franciscus Arias,
[46] Ludovicus de Ponte,
[47] Alphonsus Rodericius,
[48] Didacus Alvarez de Paz,

[49] F. Antonius de Molina, De statu sacerdotali,
[50] Scala Bellarmini, et De aeterna felicitate Sanctorum,
[51] Meditationes etiam P. Natalis,
[52] Vincentii Bruni,
[53] Costeri,
[54] Loartis,
[55] Ritii,
[56] Pinelli,
[57] Capillae, et alia huiusmodi, praesertim ex nostra Societate,
[58] ac opuscula Didaci Stellae,
[59] et Didaci Perez Avertimenti spirituali.
[60] Ex historicis: Palladius,
[61] Theodoretus,
[62] Speculum exemplorum,
[63] Caesarius,
[64] Chronicae S. Dominici et S. Francisci,
[65] Speculum Vincenti Beluacensis,
[66] S. Antonini Historiae,
[67] Maruli Exempla,
[68] Giardino d'esempii di Razzi,
[69] et Maffaei Vitae confessorum.
Scripturae interpretes aliquot, ut:
[70] Opera omnia Titelmanni,
[71] Jansenii,
[72] et Maldonati,
[73] et Bellarmini in Psalmos.
Omnia autem huiusmodi arbitrio Instructoris habebunt".
Institutum, III s. 119, 264—265.

6. Biblioteka ojca duchownego domu

18. Instrukcja 10 o ustanawianiu prefektów od spraw duchowych, przesłana w 1599 roku do prowincji przez generała Zakonu Klaudiusza Aquaviva:
„E sanctis Patribus habeant prae manibus:
[74] S. Basilii scripta omnia,
[75] S. Gregorii moralia,
[76] S. Bonaventurae opuscula; alios praeterea doctores,
[77] Gulielmum Parisiensem, eiusque praecipue tractatus De tentationibus et resistentiis, De virtutibus, De vitiis et peccatis, De rhetorica divina et similia,
[78] Gersonem eiusque praecipue tractatus,
[79] et e nostris Platum, De bono status religiosi,
[80] Rossignolium, De disciplina christiana,
[81] tum libros De imitatione Christi,
[82] Sanctorum vitae, e quibus gravissima eliciuntur documenta,
[83] Opera denique Ludovici Blosii magno esse poterunt adiumento ad varias variorum curandas affectiones".
Institutum, III s. 362.

9—10. Biblioteka profesora filozofii i teologii

19. Reguła 30 prefekta studiów:
„Theologiae ac Philosophiae auditoribus non quoslibet, sed certos quosdam, rectore conscio, ex magistrorum consilio concedat libros; scilicet praeter:

[84] Summam S. Thomas theologis,

[85] et Aristotelem philosophis, commentarium aliquem selectum, quem privato studio consulere possint,

[86] Tridentinum Concilium omnes theologi habeant,

[87] et Bibliorum volumen, quorum lectio sit illis familiaris.

An etiam aliquem ex Patribus habere debeant, cum rectore consideret. Theologis praeterea ac philosophis omnibus librum aliquem ad humanitatis studia pertinentem distribuat; moneatque, ut certis quibusdam temporibus legere, ubi commodus sit, non omittant".

Institutum, III s. 172.

11. Biblioteka profesora retoryki

20. Katalogi trzyletnie podręczników używanych w szkołach jezuickich (przykładowo podajemy tu tylko lata 1614—1616).

Retoryka 1614:

[88] Partitiones oratoriae,
[89] Pro Roscio Amerino,
[90] Senecae Medaea,
[91] Flori Epitome,
[92] Demosthenis Olynthia,
[93] Homeri Iliados A,
[94] Jacobi Gretzeri lib. 3 De arte metrica.

Retoryka 1615:

[95] Tres libri De oratore,
[96] Ad Quirites et in Senatu post reditum, et pro domo sua ad Pontifices Cic.
[97] Senecae Hercules furens,
[98] Salustii Jugurtinum bellum,
[99] Demosthenis Olynthiaca,
[100] Homeri Iliados B,
[101] Gretzerus idem.

Retoryka 1616:

[102] Orator, De claris oratoribus,
[103] Cic. Orationes pro Sextio et Milone,
[104] Senecae Thyestes et Thebais,
[105] Q. Curtius, De rebus Alexandri,
[106] Eius oratio 3 Olynth. Demosth.
[107] Homeri Ilia I,
[108] Idem Gretzerus.

AMTJ rkps 496 s. 911.

12. Biblioteka profesora poezji

21. Katalogi trzyletnie podręczników i lektury.

Poezja 1614:

[109] Eman. Alva. Instit. Gram. lib. 3,
[110] Virgilii Aeneidos l. 1 et 2,
[111] Cic. De officiis l. 1,
[112] Cypr. Soarii, De arte rhet. l. 3,
[113] Cic. Oratio pro Archia poeta,
[114] Julii Caes. De bello Gall. l. 3 priores,
[115] Odarum Horatii lib. 2,

[116] Gretzeri De constr. lib. 2,
[117] Isocratis Ad Daemonicum oratio,
[118] Theognidis Gnomae.
Poezja 1615:
[119] Eman. Alv. Instit. Gram. lib. 3,
[120] Virgil. Aeneid. l. 3 et 6,
[121] Cicer. De officiis lib. 2,
[122] Eiusdem Orat. pro M. Marcello,
[123] Soarii De arte rhet. l. 3,
[124] Odarum Horatii purgati l. 2,
[125] Julii Caesaris De bello Gall. l. 4,
[126] Gretzeri De constr. l. 2,
[127] Isocratis Nicocles,
[128] Aurea carmina Pytagorae.
Poezja 1616:
[129] Eman. Alvar. Instit. Gram. l. 3,
[130] Virg. Aeneid. l. 8 et 9,
[131] Cicer. De officiis l. 3,
[132] Eiusdem Oratio pro lege Manil.
[133] Soarii De arte rhet. l. 3,
[134] Julius Caesar, De bello civili,
[135] Odarum Horatii purgati l. 3,
[136] Gretzeri De constr. l. 2,
[137] Isocratis Oratio ad Nicoclem,
[138] Hesiodi Opera et dies.
AMTJ rkps 496 s. 911.

14. Biblioteka profesora gramatyki kursu wyższego

22. Katalogi trzyletnie podręczników szkolnych.
Gramatyka 1614:
[139] Em. Alv. De constr. l. 2,
[140] Eiusd. Praecepta de arte metrica,
[141] Epistolae familiares l. 1 et 2,
[142] Eiusdem l. De amicitia,
[143] Virg. Aeneidos l. 5,
[144] Aezopi Fabulae.
Gramatyka 1615:
[145] Gram. Alv. De constr. lib. 2,
[146] Eiusdem De arte metrica,
[147] Cic. Ad familiares l. 3 et 4,
[148] Eiusdem De senectute liber,
[149] Virgilii Aeneid. lib. 7,
[150] Jac. Gretzer. Gram. l. 1,
[151] Chrysost. De orando Deum oratio 1.
Gramatyka 1616:
[152] Alv. Em. De constr. l. 2,
[153] Eiusdem Praecepta de arte metrica,
[154] Cic. Epist. ad famil. l. 5 et 6,
[155] Eiusdem Parad. somn. Scipionis,

[156] Virgilii Georgicorum l. 4,
[157] Jacobi Gretz. lib. 1,
[158] Chrysostomi Oratio 2da.
AMTJ rkps 496 s. 911—912.

14. Biblioteka profesora gramatyki kursu średniego

23. Katalogi trzyletnie podręczników szkolnych.
Gramatyka 1614:
[159] Eman. Alv. Gram. Instit. l. 1,
[160] Eiusdem De constr. libri 2 usque al figuratam constructionem,
[161] Cic. Epist. ad famil. lib. 2,
[162] Ovidii De tristibus l. 1,
[163] Gretz. Gram. l. 1 cum formationibus facilioribus,
[164] Canisii Catechismus graecolatinus.
Gramatyka 1615:
[165] Eman. Alv. Gram. Instit. lib. 1,
[166] Eiusdem De constr. lib. 2 usque ad figuratam constructionem,
[167] Cic. Epist. ad famil. lib. 12,
[168] Ovidii De trist, lib. 2,
[169] Gretz. Gram. l. 1 cum formationibus facilioribus,
[170] Canisii Catechismus graecolatinus.
Gramtyka 1616:
[171] Eman. Alv. Gram. Instit. l. 1,
[172] Eiusdem De constr. lib. 2 usque ad figuratam constructionem,
[173] Cic. Epistolarum ad famil. lib. 12,
[174] Ovidii De trist. lib. 3,
[175] Gretz. Gram. l. 1 cum formationibus facilioribus,
[176] Canisii Catechismus graecolatinus.
AMTJ rkps 496 s. 912.

14. Biblioteka profesora gramatyki kursu niższego

24. Katalogi trzyletnie podręczników szkolnych.
Gramatyka 1614:
[177] Eman. Alv. Rudimenta,
[178] Eiusdem De seneribus nominum et verborum praeteritis praecepta,
[179] Eiusdem De syntaxi sine appendicibus usque ad communem omnium verborum constructionem,
[180] Epist. Cicer. selectiores,
[181] Inflexiones nominum et verborum Barit et Gretz. rudim.
[182] Lectio scriptioque graeca.
AMTJ rkps 496 s. 912.

17. Biblioteka Seminarium Papieskiego (Wilno)

25. Prawo zwyczajowe seminarium:
„Libri in bibliotheca debent esse exacte connotati et ad diversos titulos reducti. Duplex debet esse regestrum, unum incipiens a nominibus authorum, alterum a cognominibus, ut facilius author inveniatur. Qui libri accrescunt, semper sunt de novo inscribendi".
BN BOZ rkps 828 k. 7.
26. Prawo zwyczajowe:
Ad bibliothecam spectant libri comparandi, papyrus, atramentum, imagines et

alia piacularia, breviaria, defensiones, promotione, si aliquid ex gratia patris regentis impendit".

BN BOZ rkps 828 s. 20.

18. Biblioteka konwiktu szlacheckiego (Braniewo)

27. Przepis o zaopatrzeniu jezuitów pracujących w konwikcie w potrzebne podręczniki:

„Qui ex nostris apud convictores studiis dent operam, iis praefectus de libris necessariis sufficienter providebit. Si vero in scholis collegii docendo occupentur, ex collegio provideri illis debebit de libris necessariis ad suum munus bene obeundum".

ARSI Lit. 35 s. 15—23.— Piechnik: Konwikt s. 110.

28. Wykaz lektury czytanej do stołu (1570):

„In mensa legatur caput unum ex Scriptura per ordinem, et quidem ex:

[183] Novo Testamento omnia integre legentur; ex Veteri Pentateuchus, Prophetiae, Leviticum, Historiales partes et Sapientiales praeter Cantica, deinde sequenter lectio, in qua modo historia aliqua ecclesiastica vel:

[184] Sanctorum vitae ex Surio,

[185] aut Lipomano,

[186] modo D. Gregorii Dialogi,

[187] vel selectae Epistolae D. Hieronimi,

[188] modo Divus Bernardus, De interiore dono vel,

[189] libellus De imitatione Christi, aut similes alii libri probati pro iudicio praefecti".

ARSI Lit. 33 s. 15—23.— Piechnik: Konwikt s. 104.

29. Reguła 27 konwiktorów (1570):

„Nullus teneat libros sine magistri approbatione".

ARSI Lit. 33 s. 12—15.— Piechnik: Konwikt s. 102.

26. Biblioteka jadalni

30. Reguła 7 prefekta od czytania do stołu:

„Cum offeruntur

[190] Litterae annuae et

[191] Litterae Indicae, quam primum legantur".

Institutum, III s. 144.

31. Reguła 8 tegoż prefekta:

[192] „Intitio cuiusque mensis Summarium constitutionum, Regulae communes, et Epistola BPN Ignatii de oboedientia legantur".

Institutum, III s. 144.

32. Reguła 9 prefekta:

„Mane, absoluta lectione seu praedicatione, legatur:

[193] Martyrologium vulgare sequentis diei. Quo die fit abstinentia, vespere caput aliquod ex

[194] libro De imitatione Christi; cum vero ieiunatur, nihil legatur vespere.

Libri Divinae Scripturae, quid in refectorio legentur:

[195] Ex Novo Testamento omnia integre legentur,

[196] Ex Veteri, Pentateuchus, praeter Leviticum, Historiales omnes et Sapientiales, praeter Cantica, Prophetiales, praeter capita aliquot obscuriora.

Libri, qui post lectionem Scripturae legi possunt:

[197] Historia ecclesiastica Eusebii Caesariensis,

[198] Historia ecclesiastica Nicephori Callisti,

[199] D. Gregorii Dialogi,
[200] Historia ecclesiastica Bedae,
[201] Vitae Sanctorum Aloisii Lipomani,
[202] Vitae Sanctorum Surii,
[203] Severus Sulpitius, De B. Martino,
[204] Gregorius Turonensis, De gloria confessorum,
[205] Selectae epistolae D. Hieronymi,
[206] Chrysostomus, De orando Deum, De providentia et De sacerdotio,
[207] Ambrosius, De fuga saeculi, De bono mortis,
[208] Augustini Sermones, Meditationes, Confessiones, et alia eiusdem opuscula et tractatus,
[209] D. Bernardini De interiori dono, et aliquot sermones et tractatus,
[210] Homiliae Patrum selectae,
[211] D. Bonaventurae Stimulus divini amoris,
[212] Thomas de Kempis, De imitatione Christi, et aliquot ex eiusdem auctoris opusculis,
[213] Catechismus Romanus,
[214] Litterae indicae".
Institutum, III s. 144.

II. Gromadzenie zbiorów oraz ich treść

A. Zakładanie i powiększanie zbiorów

1. Fundacje i dary

33. Rozdział XVI dekretów generała Klaudiusza Aquaviva o przyjmowaniu fundacji kolegiów:
„Praeter fundationis autem censum, congruam pro ratione numeri personarum habitationem, praeparatam cum supellectili et bibliotheca, templique et scholarum aedificio, hortoque dare debebit. Quod si ex his aliquid desit, quod ex censu ipso fundationis suppleri debeat, monebitur de hoc, sicut et de re tota, praepositus generalis".
Institutum, III s. 294.

2b. Miscellanea

34. Reguła 5 kleryków:
„Ex lectionibus, quae adnotatu digna erunt, in cripta referent, et postea, maiori cum ordine digesta, transferant in libros papyraceos, quae in posterum conservata velint".
Institutum, III s. 24.
35. Reguła 11 prefekta biblioteki:
„Habeat librum, in quo ea omnia iudicio superioris selecta diligenter scribantur, quae in suo collegio publice exhibentur, ut comoediae, dialogi, orationes, et id genus alia. Conclusiones vero singulorum annorum, quae publice defendentur, simul consutas in bibliotheca asservet".
Institutum, III s. 146.
36. Reguła 16 rektora z Ratio studiorum:
„Servandum curet, quod est in regulis praefecti bibliothecae, de referendis in codicem his rebus, quae publice exhibentur, scribunturque in collegio, se extra collegium, a nostris, hoc est, dialogis, orationibus, versibus, et aliis huiusmodi, praefecto aut aliis harum rerum peritis dato negotio seligendi".
Institutum, III s. 167.

37. Prawo zwyczajowe prowincji polskiej i litewskiej:

„Praefectus bibliothecae conclusiones tam theologicas, quam philosophicas, annuas et generales, consutas in libro servet, iuxta regulam suam 10".

AMTJ rkps 520 s. 24.

3. Zakupy

a. Finansowanie bibliotek

38. Reguła 33 prowincjała z Ratio studiorum:

„Ne nostris quantum satis est librorum desit, aliquem reditum annuum, sive ex collegii ipsius bonis sive aliunde, amplificandae bibliothecae attribuat, quem alios in usus convertere nulla ratione liceat".

Institutum, III s. 164.

39. Ordynacja generała Zakonu W. Ricci (1763):

„Ut satisfacit regulae 33 provincialis in Ratione studiorum de providendo reditu annuo, qui amplificandae bibliothecae sit attributus, constituatur in eum usum pro diversitate locorum proportionata pensio ex omnibus domorum provenientibus eroganda, nisi aliunde pares aut minores ex peculiari in bibliothecam fundatione census assignari habeantur. Hac autem proportione pensiones istae utae videntur commode stabiliri posse".

„In collegiis, in quibus habeantur seminarium theologiae NN. scholasticorum, annua pensio in bibliothecam sit 500 florenos. In iis collegiis, in quibus aut nostri scholares sola studia philosophica tractant, aut certe absque nostris scholaribus philosophica et simul theologica studia habentur, pro solis externis in annum pro bibliotheca pensionem 400 florenos cedent. In aliis demum collegiis et domibus probationum 300 florenos, minimumque 200 in residentiis pro annua in bibliothecam pensione attribuantur".

AMTJ rkps 553 s. 125.

b. Zakupy

40. Reguła 9 prefekta biblioteki:

„Quando intellexerit domi deesse aliquos libros necessarios, aut aliquos valde utiles in lucem editos esse, certiorem faciat superiorem, ut, si illi visum fuerit, emantur: si vero domi libri inutiles fuerint, eundem admoneat, an cum aliis melioribus commutandi sint".

Institutum, III s. 146.

41. Ordynacja generała W. Ricci (1763):

„Pensiones proportione stabilitas superiores locorum singulis annis superiorem tradant in manus praefecti bibliothecae, ad quem pertinebit de anno in annum novos libros cum bono delectu probando a superiore ad usum nostrarum functionum accomodatos comparare, eosque in peculiare rationarium, sit autem procuratori provinciae cura ista commendata, ut juvet praefectos bibliothecarum in conducendis libris ab exteris regionibus, quos ii conduci desiderabunt".

AMTJ rkps 553 s. 126.

42. Ordynacja generała Ricci (1763):

„Ex annuis pro bibliotheca pensionibus non solum ad bibliotheca communi (in qua duplicata exemplaria eiusdem authoris eiusdemque editionis retineri ferme opus non erit) novi subsequenter libri, verum etiam nova accessio librorum ad cubicula, si qui pro ordinario alicuius officii usu desiderabuntur, bene poterit, provideri".

AMTJ rkps 553 s. 126.

Por. poz. 24.

III. Przechowywanie i porządkowanie zbiorów

A. Pomieszczenia biblioteczne

43. Reguła 2 prefekta biblioteki:

„Bibliotheca clausa sit; cuius claves ipse habeat, et illis tradat, qui eas, iuxta superioris iudicium, habere debebunt".

Institutum, III s. 146.

44. Prawo zwyczajowe prowincji polskiej i litewskiej:

„Praeter praefecti clavem ad bibliothecam, solent esse aliquot aliae pro professoribus superiorum facultatum, concionatore et aliis, iudicio superiorum iuxta reg. praef. bibl. 2".

AMTJ rkps 520 s. 23.

45. Ordynacja generała Ricci:

„Praeter peculiare serraculum, quo bibliotheca ab ejus praefecto ita de nocte clausa teneri debet, ut nemini ad eam accessus pateat, eadem tali alio serraculo horis diurnis clausa teneatur, quod clavibus communibus inter patres distribuendis nemini tamen externorum concedendis, aperiri, liberumque ad eam accessum dare possit...".

AMTJ rkps 553 s. 126.

C. Katalogi

46. Reguła 5 prefekta biblioteki:

„Omnium librorum, qui domi sunt, catalogus habeant, diversarum facultatum auctoribus ordine alphabetico in diversas classes distributis".

Institutum, III s. 146

47. Reguła 6 prefekta biblioteki:

„In alio catalogo, divisis etiam per classes facultatibus, ii libri scribantur, qui in nostrorum usum extra bibliothecam concessi sunt: qui vero intra dies octo restituendi extrahuntur, in tabula in hunc usum parieti appensa notentur; quibus redditis, quod fuerat scriptum, deleatur".

Institutum, III s. 146.

48. Ordynacja generała W. Ricci (1763):

„Librorum cuiusque cubiculi certo officio attributi habentur triplex catalogus, unus in ipso cubiculo appensus, alter apud patrem ministrum, tertius apud praefectum bibliothecae asservandus, ut unique personis ex cubiculo et officio decedentibus, et aliis auccedentibus, eorumdem librorum integre conservandorum ratio facilius computare et exigi possit".

AMTJ rkps 553 s. 126.

49. Ordynacja generała W. Ricci:

„Si qui de novo libri ad alicuius officii cubiculum applicati accesserunt, iidem in memoratos catalogos particulares successive referantur".

AMTJ rkps 553 s. 126.

50. Ordynacja generała W. Ricci:

„Proinde opus est, ut praefectus bibliothecae duos universales catalogos librorum teneat: alterum eorum qui in bibliothecae asservantur, alterum autem illorum, qui per cubicula pro raris officiis distributi applicatique erunt, ut nimirum ex hoc utroque catalogo facilior usus et communicatio librorum inter personas haberi possit".

AMTJ rkps 553 s. 126.

51. List prowincjała Józefa Sadowskiego z Połocka (1724) do przełożonych miejscowych:

„Catalogi autem librorum singulis annis ad initium revideantur. Et, sicubi reperiantur libri ad alia domicilia spectantes, remittantur".

AMTJ rkps 553 s. 12.

Por. poz. 25.

D. Napisy proweniencyjne

52. Ordynacja generała Zakonu, potwierdzona na VI kongregacji generalnej (1608):

„Nemo in libris, quos de superiorum licentia apud se habet, inscribat „ad usum", quos de superioris licentia extemorum pecunia coemerit, ut ipse utatur (qui tamen ex uno in aliud collegium asportandi non erunt), satis erit inscribere nomen collegii vel domus, cui sunt applicati".

Institutum, III s. 269.

53. Instrukcja dla prowincjałów i innych przełożonych, potwierdzona przez VII kongregację generalną Zakonu (1615—1616):

„Ne paupertatis sanctae custodia, quae plurimum cordi nobis esse debent, ulla ex parte violetur; tollatur abusus ille, qui apud aliquos, ut audimus, irrepsit, qui, rei deformitatem forte non attendentes, in libris, quos de superiorum licentia apud se habent (qui tamen pauci esse debent et certi quidam), inscribunt: „Ad usum talis" etc.; qui loquendi vel inscribendi modus, vel prorsus inutilis est, vel, si aliquid efficiat, ut scilicet superiores de huiusmodi libris minus libere disponant, paupertati, perfectioni et puritati aperte repugnat; cum non tantum in rerum dominio, sed in illarum usu etiam paupertas plerumque laedi possit. In iis igitur libris, qui communiter a superioribus cuicumque conceduntur, et asportari communiter solent (ut sunt Constitutiones, vel illarum Summarium, Joannes Gerson, vel similis aliquis pius libellus, Officium B. Virginis et sacerdotibus Breviarium, Diurnum, nonnullis etiam Bibliorum exemplar, et summula aliqua casuum, et his similes), nihil inscribendum est. Reliquis vero libris, qui alicui conceduntur a superioribus vel permittitur, ut eos emi curet (quos tamen in unum vel aliud collegium asportare non licet), inscribendum tamen est nomen ipsius collegii vel domus, cui sunt applicati".

Institutum, III s. 343.

F. Układ książek w bibliotece

54. Reguła 3 prefekta biblioteki:

„Libri omnes eo ordine in bibliotheca collocentur, ut singulis facultatibus suus certus sit locus, proprio titulo inscriptus".

Institutum, III s. 146.

55. Reguła 4 prefekta biblioteki:

„Singuli libri titulis exterius inscribantur, ut facile cognosci possint".

Institutum, III s. 146.

G. Utrzymywanie porządków bibliotecznych

56. Reguła 8 prefekta biblioteki:

„Curet, ut bibliotheca valde munda et composita sit, quam in hebdomada bis verret, et semel ex libris pulverem excutiet; cavere etiam debet, ne libri humiditate aut alia re laedantur".

Institutum, III s. 146.

IV. Udostępnianie zbiorów

1. Wypożyczanie międzybiblioteczne

57. Odpowiedź generała Zakonu Everarda Marcuriani na pytanie prowincji polskiej (1579):

„Ut unum collegium alterius collegii libris uti possit? Resp.: Provincialis ex officio et auctoritate sua ordinaria potest statuere, quod in hac parte ad mutuam collegiorum commoditatem videbitur expediri, dummodo constet cuique quod suum est".

Wien BN rkps 11977 s. 49.

2. Udostępnianie książek jezuitom i osobom świeckim

58. Reguła 7 prefekta biblioteki:

„Nullum librum ex bibliotheca cuipiam dabit sine superioris licentia speciali aut generali: et advertat, ne quis librum, etiam cum licentia, se inscio accipiat".

Institutum, III s. 146.

59. Reguła 12 prefekta biblioteki:

„Si aliqui libri extra domum commodato darentur, adhibeant diligentiam, ut recuperentur suo tempore; et in aliquo interim libro notabit, quinam illi libri sint, et quibus eos accommodaverit".

Institutum, III s. 146.

60. Prawo zwyczajowe prowincji polskiej i litewskiej:

„Libri communes ex hypocausto vel alio loco communi non accipiuntur sine facultate praefecti bibliothecae, et schedula relicta; nec ultra tres dies detinentur. Ex bibliotheca vero clausa, si accipiantur, servetur reg. 6 praef. bibl.".

AMTJ rkps 520 s. 23—24.

61. Ordynacja generała Zakonu W. Ricci (1763):

„Ut ordo librorum in bibliotheca suis locis dispositorum et in elenchos redactorum melius servari quaeat, nemini detur nec valeat licentia efficiendi libros ex bibliotheca, eosque inde assumptos in cubiculo retinendi, nisi ad spatium trium mensium restricta, ita ut nova facultate opus habeat, qui exactis tribus mensibus ad alios tres menses, et iterum forte ad alios librum ex bibliotheca acceptum retinere voluerit".

AMTJ rkps 553 s. 126.

62. Ordynacja generała Ricci:

„Insuper autem, qui libros ex bibliotheca cum facultate efferunt, tenentur eosdem cum suo nomine ac die quo illos accipiunt, in libro memoriali ad id confecto et in bibliotheca prostante, scripto annotare, hanc deinde suam annotationem, restitutis in suum locum libris, deleturi. Ut vero hoc punctum praesentis ordinationis omnibus notum sit, illud in tabella descriptum, appensumque in bibliotheca conservetur".

AMTJ rkps 553 s. 126.

63. Ordynacja generała Ricci:

„Sint autem in bibliotheca pro commoditate accedentium plures mensulae aptae dispositae et rebus necessariis ad legendum scribendumque instructae et, si fieri commode potest, habeatur etiam cubiculum, quod ad hunc usum de hieme calefieri possit".

AMTJ rkps 553 s. 126.

64. Ordynacja generała W. Ricci:

„Nemini liceat, excepto superiore domus, cuiquam externorum librum ullum

sive ex bibliotheca communi, sive ex cubiculo cuipiam domo nostra efferendum commodare: a superiori autem non aliter cuiquam externorum liber commodari debet, nisi ea conditione, ut syngrapha testis accepti commodato libri praefecto bibliothecae tradatur".

AMTJ rkps 553 s. 126.

5. Książki zakazane

65. Reguła 1 prefekta biblioteki:

„Indicem librorum prohibitorum in bibliotheca habeat, et videat, ne forte ullus sit inter eos ex prohibitis, aut alii, quorum usus communis esse non debet".

Institutum, III s. 146.

66. Ordynacja przełożonego generalnego Zakonu, rozdz. II:

„Libri veterum obscoeni, non expurgati, quamvis in Indice prohibiti non sint, nostris tamen, etiam magistris, nisi maturis et qui sine periculo uti possint, non permittantur; scholasticis autem nullo modo. Recentiores vero, quocumque idiomate scripti, nemini concedantur. Spirituales item, qui, licet pii videantur, Instituto nostro minus congruunt ut:

[215] Taulerus,

[216] Rusbrochius,

[217] Harphius et alii huiusmodi, nostris passim ac sine delectu non permittendi. Musici denique, qui turpem dictionem habent, vel sonum, cui subesse obscoena aut vana putentur, penitus interdicuntur. Quinam porro ex libris probibitis servari in collegiis nostris et quo loco debeant, quorumque usus et quibus concedi a rectoribus queat, decernet praepositus provincialis".

Institutum, III s. 259.

67. Instrukcja prowincjała austriackiego z 19 VIII 1570 r. dla rektora kolegium wileńskiego:

„Libri prohibiti, et iam ab aliis separati, recludantur in aliquo loco, ut sine rectore non possint a quoque accipi: haereticorum tamem libri de rebus humanioribus (historicis exceptis) possunt libere magistris concedi".

ARSI Institutum, 209 s. 238.

68. Ordynacja generała Klaudiusza Aquaviva (15 II 1596):

„In collegiis bibliothecae expurgentur iuxta novum Indicem librorum prohibitorum".

AMTJ rkps 234 s. 54; rkps 496 s. 729.

KOMENTARZ BIBLIOGRAFICZNY DO DODATKU

WYKAZ SKRÓTÓW ZASTOSOWANYCH W OPISACH BIBLIOGRAFICZNYCH

CGBN	— Catalogue général des livres imprimés de la Bibliothèque Nationale. T. 1 i n. Paris 1897.
CK	— Centralny katalog starych druków w bibliotekach polskich (Biblioteka Narodowa, Warszawa).
Estreicher	— K. Estreicher: Bibliografia polska. T. 12—34. Kraków 1891—1951.
Fabricius	— J.A. Fabricius: Bibliotheca latina mediae et infimae aetatis. T. 1—6. Graz 1962.
Hurter	— H. Hurter: Nomenclator literarius theologiae catholicae. T. 1, 3—4. Insbruck 1926, 1907, 1899.
Inc.	— Incunabula quae in bibliothecis Poloniae asservantur. Inkunabuły w bibliotekach polskich. Centralny katalog. Pod

red. Alodii Kaweckiej-Gryczowej. Oprac. Maria Bohonos i Eliza Szandorowska. T. 1—2. Wrocław 1970.

Ossol. — Katalog starych druków Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Polonica XVI w. Z materiałów rejestracyjnych zebranych zespołowo pod kier. Kazimierza Zatheya oprac. Maria Bohonos. Wrocław 1965.

PEK — Podręczna encyklopedia kościelna. Oprac. pod kier. [...] red. ks. Chełmickiego, T. 1—44. Warszawa 1904—1916.

Sommervogel — A. Backer, Ch. Sommervogel: Bibliothèque de la Compagnie de Jésus. T. 1—11. Bruxelles 1890—1932.

OPISY BIBLIOGRAFICZNE

1 BASILIUS s. († 379).
Istnieją bardzo liczne wydania dzieł św. Bazylego „Ascetica" i „Regulae".
Hurter I, 147—155.— Inc. I, 141.— CK.

2 GREGORIUS Magnus s. († 604): Expositio in Jobum sive moralium libri XXXV. Romae 1475.
Istnieją liczne wydania późniejsze.
Fabricius III/IV, 82.

3 AUGUSTINUS Aurelius s. († 430): Confessiones.— Meditationes.— Soliloquia et manuale.
CGBN V, 429.— Inc. I, 100—112.— CK.

4 BERNARDUS Claravalensis s. († 1153): Opera omnia.
CGBN XI, 506—507.— Inc. I, 149—152.— CK.

5 BONAVENTURA s. 1221—1274): Opera. T. 1—7. Romae 1588—1599.
Istnieją też liczne inne wydania.
Hurter IV, 253.— Inc. I, 187—193.— PEK V/VI, 48—50.— CK.

6 JOANNES Cassianus s. († ok. 432): Opera.
CGBN XXIV, 667.— PEK XIX/XX, 380.— CK.

7 DOROTHEUS s. (VI w.): Doctrinae seu sermones de vita recte et pie instituenda.
CGBN XL, 527.— PEK IX/X, 104.

8 MACARIUS Aegiptius (300—391): Homiliae spirituales quinquaginta.
CGBN CII, 507.— PEK XXV/XXVI, 173.— CK.

9 CAESARIUS Arelatensis s. († 543): Homiliae XL.
CK.

10 EPHREM s. († 373?): Opera.
CGBN XLVII, 671.— Inc. I, 341.— PEK IX/X, 317—318.

11 NILUS s. († ok. 430).
Autor licznych dzieł ascetycznych.
Hurter I, 328—330.— CGBN CXXIV, 926—930.— PEK XXIX/XXX, 39,

12 ISAIAS abbas (Esaias).
Autor m.in. dzieł: „Orationes XXIX", „De religiosa exercitatione et quiete", „Consilia".
Hurter I, 227.

13 DIADOCHUS Photicensis: Capita centum de perfectione spirituali. Florentiae, apud Car. Patinatium 1570. 8°.
CGBN XL, 270.— CK.

14 HUGO de s. Victore (ok. 1096—1142); De claustro animae libri IV.
Hurter IV, 57—62.— Fabricius III/IV, 279—281.— PEK XV/XVI, 384—385.

15 RICHARDUS de s. Victore († 1173).
Autor licznych dzieł ascetycznych.
Hurter IV, 119—122.— Inc. II, 807.— CK.

16 HUBERTUS de Romanis: Speculum religiosorum seu institutionum vitae spiritualis libri sex.
Fabricius III/IV, 265—266.

17 INNOCENTIUS III papa († 1216): Libri III de contemptu mundi sive de miseria hominis. Köln 1496.
Istnieją też liczne wydania późniejsze.
Inc. I, 505.— Fabricius III/IV, 324—325.

18 THOMAS a Kempis: De imitatione Christi, libri IV.
CGBN LXXXI, 18, 22.— Inc. I, 501—504.— CK.
19 VINCENTIUS Ferrerius († 1419): Tractatus de vita spirituali.
CK.
20 BLOSIUS Ludovicus (1506—1566): Opera.
Autor dzieł ascetycznych tłumaczonych m.in. na język polski.
CGBN XIV, 293.— Estreicher XIII, 176—177.— CK.
21 DIONISIUS Carthusianus (1402—1471): Opera.
Hurter IV, 755—762.— Inc. I, 318.— PEK IX/X, 226—228.— CK.
22 ALBERTUS Magnus s. († 1280): Paradisus animae sive de virtutibus libellus. Antverpen 1489.
Hurter IV, 297—303.— Inc. I, 25.— CK.
23 CATHARINA Senensis s. (1347—1380): Epistolae. Venezia 1500.
Istnieją też wydania późniejsze.
Fabricius I/II, 336.— PEK XIX/XX, 391.
24 LUDOLPHUS de Saxonia: Vita Christi Domini ex sacris evangeliis contexta.
CGBN CI, 642.— Inc. 580—581.— CK.
25 GREGORIUS Magnus s.: Dialogus in quatuor libros divisus. Venezia 1475.
Istnieją też liczne wydania późniejsze.
Fabricius III/IV, 82.
26 GREGORIUS Turonensis s. (ok. 543—595): De virtutibus s. Martini.— De gloria beatorum confessorum.
Fabricius III/IV, 96—100.— PEK XIII/XIV, 403—404.— CK.
27 EUSEBIUS Caesariensis (ok. 265— ok. 340): Ecclesiastica historia.
Inc. I, 345.— PEK XI/XII, 97.
28 SEVERUS Sulpicius: Vita s. Martini.
Fabricius V/VI, 461—462.
29 VITAE sanctorum ex probatis authoribus et manuscriptis editae, nunc vero auctae.
Mogły to być również inne wydawnictwa.
CK.
30 LIPPOMANUS Aloysius (1500—1559): Sanctorum patrum vita. Venezia, ad signum Spei, T. 1—4. 1551—1554.
Następne tomy wychodziły w Rzymie w latach 1558—1560.
CGBN XCVIII, 833.— PEK XXIII/XXIV, 353.
SURIUS Laurentius (1522—1598): De probatis sanctorum historiis, partim ex tomis Aloysii Lippomani collectis, partim etiam ex egregiis manuscriptis codicibus in lucem prodiere, nunc recens collectis per Laurentium Surium. Köln, apud Gerv. Calenium et haer. Quentelios, T. 1—7, 1571—1576.
Hurter III, 113.— CK.
31 PETRUS Damianus s. († 1072): Opera.
Fabricius I/II, 425—427.— PEK XXXI/XXXII, 202.— CK.
32 PETRUS Mauricius Monboiserius Cluniacensis (1092—1156): De miraculis sui temporis libri duo.
Fabricius V/VI, 241—243.— PEK XXXI/XXXII, 204—205.
33 LITTERAE Indicae.
Na przełomie XVI i XVII w. wydawano sprawozdania z misji jezuickich w Indiach; znane były powszechnie również w Polsce (A. Coemans: Breves notitiae de Instituto, historia, bibliographia Societatis. Romae 1930 s. 53).
34 W XVI w. ukazały się dwa podstawowe żywoty św. Ignacego: Maffei Giovanni Pedro (1535—1603): De vita et moribus Ignatii Loyolae libri III, apud Mat. Cholinum 1585 (Sommervogel V, 296).
Ribadeneira Pedro (1527—1611): Vita Ignatii Loyolae. Napoli 1572 (CGBN CL, 563).
35 BASILIUS s.: Opera omnia.
CGBN VIII, 442—444.— CK.
36 GREGORIUS Magnus s.: Opera omnia.
CGBN LXIV, 24—25.— Fabricius I/II, 81.— PEK XIII/XIV, 381—384.
37 Por. poz. 14.
38 GUILIELMUS Parisiensis († 1249): Summa aurea. Paris 1500.

Mogą to być również inne dzieła tego autora.
Hurter IV, 204—205.— Inc. I, 432—434.
39 GERSON Joannes (1363—1429): Opera. Köln T. 1—4, 1483—1484.
Istnieją też liczne późniejsze wydania.
Hurter IV, 655—661.— Inc. I, 390—398.— CK.
40 JOANNES Climacus (IV w.).
Autor dzieł ascetycznych, m.in. „Scala paradisi", „Sermones".
CGBN LXXVII, 768—771.— PEK XVII/XVIII, 341.— CK.
41 LEO s. papa († 461): Opera.
Fabricius III/IV, 538—539.— Inc. I, 565—566.— CK.
42 LUDOVICUS de Granada (1504—1588).
Autor licznych dzieł ascetycznych.
Hurter III, 362.— PEK XXV/XXVI, 26.
43 PIATTI Hieronimus 1545—1591): De bono status religiosi libri tres, apud Jac. Tornerium 1590.
Sommervogel VI, 692—695.— Estreicher XXIV, 347.
44 ROSSIGNOLI Bernardinus (1547—1613).
Autor dzieł ascetycznych.
Sommervogel VII, 161—163.
45 ARIAS Franciscus (1533—1605).
Autor licznych traktatów ascetycznych, tłumaczonych m.in. na język polski przez Szymona Wysockiego.
Sommervogel I, 540—549.— Estreicher XII, 209—210.— CK.
46 LUDOVICUS de Puente (1554—1624).
Autor licznych dzieł ascetycznych tłumaczonych m.in. na język polski.
Sommervogel VI, 1271—1295.— Estreicher XXV, 59—61.— CK.
47 RODRIGUEZ Alphonsus († 1616).
Autor dzieł ascetycznych, m.in. „Exercicio de perfection y virtutes cristianas", tłumaczonych na język polski.
Hurter III, 615.— Estreicher XXVI, 326—328. CK.
48 PAZ Jacobus Alvarez de (1560—1620).
Autor m.in. dzieła „De vita religiose instituenda libellus".
Estreicher XII, 129—130; XXIV, 172.— CK.
49 MOLINA Antonius de (ok. 1550—1617): Instructio de sacerdote. Köln 1618.
Istnieją też inne wydania.
Hurter III, 608—609.— PEK XXVII/XXVIII, 165.
50 ROBERTUS Bellarmin s. († 1621): De ascensione mentis in Deum per scalas rerum creatarum opusculum. Romae 1615.
Istnieją również inne wydania.
Sommervogel I, 1231—1236.
ROBERTUS Bellarmin s.: De aeterna felicitate sanctorum libri V. Romae 1616.
Istnieją też wydania późniejsze.
Sommervogel I, 1236—1238.
51 NADAL Hieronimus (1507—1580): Adnotationes et meditationes in Evangelia quae in sacrosancto missae sacrificio toto anno leguntur. Antverpen, excud. Mart. Nutius 1594.
Istnieją też wydania późniejsze.
Sommervogel V, 1518—1519.
52 BRUNO Vincent (1532—1594): Meditationi sopra i principali misteri della vita, passione, e risurrezione di Cristo Nostro Signore. Venezia 1585.
Sommervogel II, 266—271.
53 COSTER François († 1619).
Autor szeregu dzieł ascetycznych, tłumaczonych m.in. na język polski.
Sommervogel II, 1510—1534.— Estreicher XIV, 430.— PEK VII/VIII, 209.— CK.
54 LOARTE Gaspar († 1578).
Autor dzieł ascetycznych.
Sommervogel IV, 1879—1886.
55 Pozycja bliżej nie określona. Bibliografie wyliczają Alfonsa RICIUSA CGBN CLI, 714—715), Pawła RICIUSA (CGBN CLI, 716—719) i Michała RITIUSA (CGBN CL, 933—935).
56 PINELLI Luca (1542—1607).

Pisarz dzieł ascetycznych, tłumaczonych m.in. na język polski.
Sommervogel VI, 802—817.— Estreicher XXIV, 286.— CK.
57 CAPELLA Andreas (De Capillo † 1610).
Autor dzieł ascetycznych.
Estreicher XIV, 50.— PEK V/VI, 294.
58 ESTELLA Didacus de.
Pisarz ascetyczny XII w., autor m.in. „De contemptu mundi", „De amore Dei" itd.
Hurter III, 77.— PEK XXXVII/XXXVIII, 128.— CK.
59 PEREZ Didacus († 1589).
Autor m.in. „Summa institutionis Christianae" (Köln 1568).
Hurter III, 364.
60 PALLADIUS (ok. 367— ok. 430): Historia Lausiaca.
Hurter I, 322—324.— XXIX/XXX, 326.
61 THEODORETUS (387—458): Historia ecclesiastica.
Hurter I, 360—368.
62 SPECULUM exemplorum.
Inc. II, 861.— CK.
63 CAESARIUS Heisterbachcensis (1180— ok. 1240).
Autor m.in. „Illustrium miraculorum et historiarum memorabilium libri XII".
CGBN XXII, 269—270.— PEK V/VI, 253—254.— CK.
64 Już w okresie Średniowiecza istniały bardzo liczne kroniki Zakonu św. Dominika (Fabricius I/II, 460—466) oraz Zakonu św. Franciszka (Fabricius I/II, 593—597).
65 VINCENTIUS Bellovacensis (ok. 1200— ok. 1264): Speculum historiale.
Hurter IV, 260—262.— Inc. I, 962—964.
66 ANTONINUS de Florentia (1389—1459): Chronicon. T. 1—4. Venezia 1474—1479.
Istnieją też wydania późniejsze.
Hurter IV, 795—798.— Inc. I, 62.
67 MARULUS Marcus (Marulić): Opus de religiose vivendi institutione per exempla.
CGBN CVII, 951.— CK.
68 RAZZI Serafino (1531—1613): Giardino d'essempi ouero fiori delle vite de Santi ristampato con aggiunta.
PEK XXXIII/XXXIV, 180.— CK.
69 MAFFEI Giovanni Pedro: Vite di tredici confessori di Christo. Brescia 1595.
Sommervogel V, 300.— PEK XXV/XXVI, 154.
70 TITELLMANN Franciscus († 1537).
Egzegeta, autor licznych komentarzy.
Hurter IV, 1107—1110.
71 JANSENIUS Cornelius (1510—1571): Commentariorum in suam concordiam ac totam historiam evangelicam partes IV.
CGBN LXXVII, 93—94.— PEK XV/XVI, 394.
72 MALDONATUS Joannes (1534—1583): Commentarii in quatuor Evangelistas. Mussiponti, ex typ. Steph. Mercatoris 1596.
Istnieją też wydania późniejsze.
Sommervogel V, 403—405.
73 ROBERTUS Bellarmin s.: In omnes psalmos dilucida explanatio. Romae, apud Barth. Zannettum 1611.
Istnieją też liczne wydania późniejsze.
Sommervogel I, 1222—1223.
74 Por. poz. 35.
75 Por. poz. 2.
76 Por. poz. 5.
77 Por. poz. 38.
78 Por. poz. 39.
79 Por. poz. 43.
80 ROSSIGNOLI Bernardinus: De disciplinae christianae perfectionis. Ingolstadt, typ. Andr. Sartorii 1600.
Wychodziło też w latach późniejszych, m.in. po polsku.
Sommervogel VII, 161—162.— Estreicher XXVI, 368—369.

81 Por. poz. 18.
82 Por. poz. 29—30.
83 BLOSIUS Ludovicus: Opera.
CGBN XIV, 293.
84 THOMAS De Aquino s.: Summa totius theologiae.
CGBN CLXXXVII, 598—614.— Inc. I, 890—907.
85 ARISTOTELES: Opera.
Inc. I, 75—88.— CK.
86 CONCILIUM Tridentinum, hoc est canones et decreta Concilii Tridentini. Louvain, apud Petr. Zangrinum 1567.
Istniały też inne wydania uchwał soboru trydenckiego.
Ossol. 128.
87 BIBLIA Sacra.
Od chwili wprowadzenia druku istniały setki różnych wydań zarówno w językach oryginalnych, jak i narodowych.
Inc. I, 163—175.— CK.
88 CICERO Marcus Tullius: Partitiones oratoriae.
Estreicher XIV, 261—262.— CK.
89 CICERO Marcus Tullius: Pro Sex. Roscio Amerino oratio.
Inc. I, 260.
90 SENECA Lucius Annaeus: Tragoedia septima, quae inscribitur Medea.
CGBN CLXX, 661.
91 FLORUS Lucius Annaeus: Epitome historiae Romanae.
Inc. I, 363—364.— CK.
92 DEMOSTHENES: Orationes Olynthiacae et Philippicae.
Estreicher XV, 137.— CK.
93 HOMERUS: Iliados, de rebus ad Troiam gestis libri 23.
Inc. I, 470.— CK.
94 GRETSER Jacobus (1562—1624): Institutionum linguae graecae liber primus de octo partibus orationis. Liber secundus de recta partium orationis constructione. Liber tertium de syllabarum dimensione. Ingolstadt 1593.
Istniały też liczne wydania późniejsze.
Sommervogel III, 1748—1750.— Estreicher XVII, 354.
95 CICERO Marcus Tullius: De oratore.
Inc. I, 269—270.— CK.
96 CICERO Marcus Tullius: In senatu post reditum ad Quirites oratio.
Inc. I, 260.— Estreicher XIV, 260.— CK.
CICERO Marcus Tullius: De domo sua ad Pontifices oratio.
Inc. I, 259.— CK.
97 SENECA Lucius Annaeus: Tragoediae. Hercules furens.
Inc. II, 845.— Estreicher XXVII, 382.
98 SALLUSTIUS Caius Crispus: De bello Jugurtino.
Inc. II, 822—823.— Estreicher XXVII, 34.
99 Por. poz. 92.
100 Por. poz. 93.
101 Por. poz. 94.
102 CICERO Marcus Tullius: De claris oratoribus.
Inc. I, 259.— Estreicher XIV, 261.
103 CICERO Marcus Tullius: Pro P. Sextio.— Pro T. Annio Milone oratio.
Inc. I, 259.— CK.
104 SENEKA Lucius Annaeus: Tragoedia quae Thebais inscribitur.
CGBN CLXX, 587, 640, 647, 663.
SENECA Lucius Annaeus: Tragoedia secunda quae Thyestes inscribitur.
CGBN CLXX, 640, 663—664.
105 CURTIUS Rufus: De rebus gestis Alexandri Magni, regis Macedonorum, cum annotationibus Erasmi Rotterodami.
Estreicher XIV, 473—474.— Inc. I, 300.
106 Por. poz. 92.
107 HOMERUS: Ilias id est, de rebus ad Troiam gestis.
Inc. I, 470.— CK.
108 Por. poz. 94.

109 ALVAREZ Manuel: De institutione grammatica libri tres. Ollyssipone, excud. Jo. Barrerius 1572.
Istniały też bardzo liczne wydania późniejsze, m.in. polskie.
Sommervogel I, 223—238.— Estreicher XII, 126—129.
110 VERGILIUS Publius Maro: Aeneidos libri sex priores.
Inc. II, 950.— Estreicher XXXII, 369—370.— CK.
111 CICERO Marcus Tullius: De officiis libri III.
Inc. I, 159, 266—268.— Estreicher XIV, 257—258.— CK.
112 SOAREZ Cyprianus: De arte rhetorica libri tres ex Aristotele, Cicerone et Quintiliano deprompti.
Sommervogel VII, 1331—1338.
113 CICERO Marcus Tullius: Pro A. Licinio Archia poeta.
Inc. I, 258.— Estreicher XIV, 258.— CK.
114 CAESAR Caius Julius: De bello Gallico libri VIII.
Inc. I, 227.— Estreicher XIV, 4.— CK.
115 HORATIUS Flaccus Quintus: Odarum sive carminum libri quatuor.
Estreicher XVIII, 267—268.— CK.
116 Por. poz. 94.
117 ISOCRATES: Ad Doemonicum oratio.
Inc. I, 547.— Estreicher XVIII, 648.— CK.
118 THEOGNIS: Poemata gnomica.
CGBN CLXXXV, 707—716.— CK.
119 Por. poz. 109.
120 Por. poz. 110.
121 Por. poz. 111.
122 CICERO Marcus Tullius: Pro M. Marcello oratio.
Inc. I, 259, 264.— Estreicher XIV, 259.— CK.
123 Por. poz. 112.
124 Por. poz. 115.
125 Por. poz. 114.
126 Por. poz. 94.
127 ISOCRATES: Nicocles.
Inc. I, 547.— Estreicher XVIII, 648.— CK.
128 PYTHAGORAS: Carmen aureum Graece et Latine cum analysi critica et ethica.
Estreicher XXV, 431.— CK.
129 Por. poz. 109.
130 Por. poz. 110.
131 Por. poz. 111.
132 CICERO Marcus Tullius: Pro lege Manilia.
Inc. I, 259.— Estreicher XIV, 258.— CK.
133 Por. poz. 112.
134 CAESAR Caius Julius, Commentarii de bello Gallico et civili.
Inc. I, 227.— Estreicher XIV, 4.— CK.
135 Por. poz. 115.
136 Por. poz. 94.
137 ISOCRATES: Ad Nicoclem oratio.
Inc. I, 547.— Estreicher XVIII, 648.— CK.
138 HESIODUS: Opera et dies.
Inc. I, 457—458.— Estreicher XVIII, 168—169.— CK.
139 ALVAREZ Manuel: De constructione octo partium orationis, liber. Venezia 1571.
Istnieją też liczne wydania późniejsze.
Sommervogel I, 224—232.— CK.
140 Por. poz. 109.
141 CICERO Marcus Tullius: Epistolae familiares.
CGBN XXI, 7—120.— Inc. I, 259.— CK.
142 CICERO Marcus Tullius: Laelius de amicitia.
Inc. I, 265.— Estreicher XIV, 253—254.— CK.
143 Por. poz. 110.
144 AESOPUS Phrygius: Vita et fabulae. Fabulae graecae et latinae.
Inc. I, 11—12.— CK.

145 Por. poz. 139.
146 Por. poz. 109.
147 Por. poz. 141.
148 CICERO Marcus Tullius: De senectute liber.
Inc. I, 260.— Estreicher XIV, 248.— CK.
149 Por. poz. 110.
150 Por. poz. 94.
151 JOANNES Chrysostomus s.: De orando Deum libri duo. Basel, apud Jo. Frobenium 1525.
Istnieją też wydania późniejsze.
CGBN LXXVII, 763—765.— PEK XVII/XVIII, 319—324.
152 Por. poz. 139.
153 Por. poz. 109.
154 Por. poz. 141.
155 CICERO Marcus Tullius: Liber sextus de Republica alias de somnio Scipionis.
Inc. I, 260.— Estreicher XIV, 258.— CK.
156 VERGILIUS Maro Publius: Georgicorum libri IV.
Inc. II, 951.— Estreicher XXXII, 368.— CK.
157 Por. poz. 94.
158 Por. poz. 151.
159 Por. poz. 109.
160 Por. poz. 139.
161 Por. poz. 141.
162 OVIDIUS Naso Publius: Tristium libri V.
Inc. II, 687, 691.— CK.
163 Por. poz. 94.
164 PETRUS Canisius s.: Catechismus graecolatinus. Ingolstadt, ex offic. Dav. Sartorii 1595.
Istnieją też inne wydania.
CGBN XXIII, 307.— CK.
165 Por. poz. 109.
166 Por. poz. 139.
167 Por. poz. 141.
168 Por. poz. 162.
169 Por. poz. 94.
170 Por. poz. 164.
171 Por. poz. 109.
172 Por. poz. 139.
173 Por. poz. 141.
174 Por. poz. 162.
175 Por. poz. 94.
176 Por. poz. 164.
177 ALVAREZ Manuel: Principia seu rudimenta grammaticae ex institutionibus Emmanuelis Alvari. B.m. 1575.
Istnieją też wydania późniejsze.
Sommervogel I, 224—236.
178 Por. poz. 109.
179 ALVAREZ Manuel: Grammaticarum institutionum libri primi epitome. Syntaxeos item faciliora praecepta. Dilingen, Jo. Mayer 1602.
Istnieją też wydania późniejsze.
Sommervogel I, 227—232.
180 CICERO Marcus Tullius: Epistolae selectae.
Inc. I, 259, 262—263.— Estreicher XIV, 250—252.— CK.
181 Por. poz. 94.
182 BIBLIA Sacra. Tłum. greckie.
183 Por. poz. 87.
184 Por. poz. 30.
185 Por. poz. 30.
186 Por. poz. 25.
187 HIERONYMUS s.: Epistolae.
Hurter I, 264—265.— Inc. I, 461—463.— CK.

188 BERNARDUS Claravallensis s.: De interiori homine meditationes [?].
Hurter IV, 63—68.— CGBN XI, 504—537.— Inc. I, 156.
189 Por. poz. 18.
190 LITTERAE Annuae.
Historia domów zakonnych za poszczególne lata (1581—1614), zawarta w 29 tomach (Coemans A.: Breves notitiae de Instituto, historia, bibliographia Societatis. Romae 1930 s. 53—54).
191 Por. poz. 33.
192 Zob. Rozdział I o organizacji Zakonu, szczególnie zaś o przepisach obowiązujących w bibliotekarstwie, oraz przyp. 1 tegoż rozdz.
193 MARTYROLOGIUM.
Istnieją bardzo liczne wydania. Zob. Fabricius V/VI, 44—45. Polskie wydanie Martyrologium Cezarego Baroniusza, w tłumaczeniu Szymona Nikowskiego, w Krakowie u Andrzeja Piotrkowczyka w 1591 r. (Estreicher XXIII, 157).
194 Por. poz. 18.
195 Por. poz. 87.
196 Por. poz. 87.
197 Por. poz. 27.
198 NICEPHORUS Callistus Xanthopulus: Ecclesiasticae historiae libri decem et octo.
CGBN CXXIV, 194—195.— PEK XXVII/XXVIII, 380.— CK.
199 Por. poz. 25.
200 BEDA Venerabilis s.: Ecclesiastica historia gentis Anglorum.
CGBN IX, 1028.— Inc. I, 144.— CK.
201 Por. poz. 30.
202 Por. poz. 30.
203 Por. poz. 28.
204 Por. poz. 26.
205 Por. poz. 187.
206 JOANNES Chrysostomus s.: De sacerdotio.— De providentia.
Hurter I, 240—249.— Inc. I, 513—514.
207 AMBROSIUS s.: De fuga saeculi liber unus.— Eiusdem de bono mortis liber unus. Köln ok. 1530.
CGBN II, 862, 865.— CK.
208 AUGUSTINUS Aurelius s.: Sermones.— Meditationes.— Confessiones.
Inc. I, 100—112.— CK.
209 Por. poz. 188.
210 HOMILIAE Patrum.
Istniało wiele wydań zbiorowych oraz poszczególnych Ojców Kościoła.
211 BONAVENTURA s.: Stimulus divini amoris. Paris 1490.
Istnieją też liczne wydania późniejsze.
Hurter IV, 720.— Inc. I, 190, 196.— Estreicher XIII, 251. CK.
212 Por. poz. 18.
213 CATECHISMUS Romanus ex decreto Concilii Tridentini ad parochos Pii V iussu editus.
CK.
214 Por. poz. 33.
215 TAULER Joannes.
Autor dzieł ascetycznych.
Hurter IV, 546—548.
216 RUSBROCHIUS Joannes: Opera omnia a Laurentio Surio ex Belgico in latinum conversa.
CGBN CLIX, 440.— CK.
217 HARPHIUS Henricus († 1478).
Autor dzieł ascetycznych, m.in. „De perfectione vitae".
Hurter IV, 910.— PEK XV/XVI, 148.— CK.

SPIS TREŚCI

Słowo od autora . . . . . [1]
Bibliografia załącznikowa i jej skróty . . . . . [3]
Wstęp . . . . . [13]

Rozdział I: Biblioteki i księgozbiory jezuickie . . . . . [16]
A. Przełożeni i obowiązujące ich przepisy . . . . . [16]
B. Rodzaje bibliotek jezuickich . . . . . [24]
I. Biblioteka wspólna . . . . . [25]
II. Biblioteki specjalistyczne . . . . . [26]
1. Biblioteka nowicjatu i jego mistrza . . . . . [27]
2. Biblioteka retoryki i jej profesora . . . . . [29]
3. Podręczne biblioteki kleryków i profesorów . . . . . [30]
4. Biblioteka probacji i jej instruktora . . . . . [31]
5. Biblioteka rektora domu . . . . . [31]
6. Biblioteka ojca duchownego domu . . . . . [32]
7. Biblioteka ministra i prokuratora domu . . . . . [32]
8. Biblioteka kaznodziei . . . . . [33]
9. Biblioteka profesora teologii . . . . . [34]
10. Biblioteka profesora filozofii . . . . . [34]
11. Biblioteka profesora retoryki . . . . . [34]
12. Biblioteka profesora poezji . . . . . [34]
13. Biblioteka profesora syntaksy . . . . . [35]
14. Biblioteka profesora gramatyki . . . . . [35]
15. Biblioteka profesora języków nowożytnych . . . . . [36]
16. Biblioteka braci zakonnych . . . . . [36]
17. Biblioteka seminarium diecezjalnego lub papieskiego . . . [36]
18. Biblioteka konwiktu i kolegium szlacheckiego . . . . . [37]
19. Biblioteka bursy muzycznej . . . . . [38]
20. Biblioteka kościelna . . . . . [38]
21. Biblioteka bractwa . . . . . [39]
22. Biblioteka drukarni . . . . . [39]
23. Biblioteka obserwatorium astronomicznego . . . . . [40]
24. Biblioteka apteki . . . . . [40]
25. Biblioteka lecznicy (infirmerii) . . . . . [41]
26. Biblioteka jadalni . . . . . [41]

Rozdział II: Gromadzenie zbiorów oraz ich treść . . . . . [42]
A. Zakładanie i powiększanie zbiorów . . . . . [42]
1. Fundacje i dary . . . . . [42]
2. Egzemplarz obowiązkowy . . . . . [44]
a. Powiązania z drukarniami . . . . . [44]
b. Miscellanea . . . . . [46]
c. Jesuitica . . . . . [47]

3. Zakupy . . . . . [48]
a. Finansowanie bibliotek . . . . . [48]
b. Zakupy . . . . . [50]
B. Zawartość treściowa zbiorów biblioteki wspólnej . . . . . [55]

Rozdział III: Przechowywanie i porządkowanie zbiorów . . . . . [57]
A. Pomieszczenia biblioteczne . . . . . [57]
B. Prace introligatorskie . . . . . [61]
C. Katalogi . . . . . [64]
1. Przegląd katalogów zachowanych . . . . . [65]
2. Katalogi okolicznościowe . . . . . [69]
3. Dezaktualizacja katalogów . . . . . [70]
D. Ekslibrisy i napisy proweniencyjne . . . . . [71]
E. Rękopisy . . . . . [74]
F. Układ książek w bibliotece . . . . . [75]
G. Utrzymywanie porządku w bibliotece . . . . . [76]

Rozdział IV: Udostępnianie zbiorów . . . . . [78]
1. Wypożyczanie międzybiblioteczne . . . . . [79]
2. Udostępnianie książek . . . . . [79]
a. Jezuitom . . . . . [79]
b. Świeckim . . . . . [80]
3. Sprawa bibliotek publicznych . . . . . [80]
4. Wymiany międzybiblioteczne . . . . . [81]
5. Książki zakazane . . . . . [82]

Zakończenie . . . . . [86]

Dodatek źródłowy . . . . . [89]

Komentarz bibliograficzny do dodatku . . . . . [103]

Archiwa, Biblioteki
i Muzea Kościelne. T. 31: 1975

KATALOG MIKROFILMÓW
OŚRODKA ARCHIWÓW, BIBLIOTEK I MUZEÓW KOŚCIELNYCH PRZY KATOLICKIM UNIWERSYTECIE LUBELSKIM. NR 4

OPRACOWAŁ KS. BOLESŁAW KUMOR

PRZEDMOWA

Ośrodek Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oddaje w ręce pracowników nauki polskiej *Katalog mikrofilmów Ośrodka ABMK nr 4*. Mikrofilmy te zostały sporządzone w latach 1969—1973 w ramach ambitnego planu stworzenia centralnego archiwum kościelnego w postaci mikrofilmów, obejmujących archiwalia ważniejszych archiwów kościelnych i państwowych z okresu Polski niepodległej (przed 1795). Z satysfakcją trzeba stwierdzić, że z bogatych już dziś zbiorów Ośrodka ABMK korzystają nie tylko pracownicy naukowi i studiująca młodzież Lublina, ale w bardzo częstych wypadkach zamiejscowi, a nawet zagraniczni pracownicy nauki.

Niniejszy Katalog mikrofilmów obejmuje zestaw 880 pozycji archiwalnych krajowych i zagranicznych. Najbardziej bogato są reprezentowane zbiory Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie. Najcenniejszy zespół stanowią akta wizytacji kościelnych od 1565 do 1830 r., obejmujące łącznie 131 woluminów. Przebogate materiały tych wizytacji zainteresują historyków Kościoła, sztuki, dziejów społecznych, demografii, życia religijnego, kultury polskiej itp. Publikacja katalogu wizytacji diecezji krakowskiej przedrozbiorowej jest tym bardziej cenną, że stanowi pierwszy drukowany zestaw wizytacji kościelnych, przechowywanych w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie.

Drugim, nie mniej ważnym zespołem zmikrofilmowanym przez Ośrodek ABMK, to akta czynności biskupów krakowskich, obejmujące 91 woluminów z lat 1466—1752. Zespół ten dla badacza przeszłości historycznej ma więcej jak partykularne znaczenie. Obejmuje bowiem liczne dokumenty działalności kancelarii biskupów krakowskich ze wspomnianego okresu, które odnoszą się prawie do całej historycznej Małopolski (dzisiejsze województwa: krakowskie, kieleckie, katowickie, lubelskie i rzeszowskie). Historyka recepcji józefinizmu na ziemiach polskich zainteresuje zapewne korespondencja biskupa Ignacego

Kajetana Sołtyka z Gubernium Lwowskim z lat 1773—1778. a historyka demografii — Spis ludności diecezji krakowskiej biskupa Michała Jerzego Poniatowskiego z 1786 r.

Archiwum Diecezjalne w Tarnowie dostarczyło łącznie 215 pozycji, przy czym najważniejsze to protokolarze konsystorza biskupiego, obejmujące w streszczeniach całość produkcji kancelarii biskupiej i pism do niej przychodzących z lat 1797—1926. Wspaniały klucz do korzystania z protokolarzy stanowią indeksy, które w układzie alfabetycznym podają wykazy osób, miejscowości i ważniejszych zagadnień. Jest to również pierwszy drukowany zestaw najważniejszych ksiąg Konsystorza Biskupiego w Tarnowie. Historyka prawa polskiego zainteresują zapewne księgi sądowe Wiśnicza Nowego i wsi Bystrej koło Biecza z XVI i XVII w.

Z bogatych zbiorów archiwalnych Archiwum OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie zmikrofilmowano łącznie prawie 300 pozycji. Są to archiwa poszczególnych konwentów paulińskich w Polsce niepodległej, akta prowincjała polskiego, korespondencja, kroniki zakonu, akta kapituł zakonnych, wizytacje, akta dotyczące studiów, bractw, budynków kościelnych, fortecy jasnogórskiej, kościołów i szpitali częstochowskich, dóbr i posiadłości ziemskich, kultu NMP, pielgrzymek, fundacji pobożnych itp. Na uwagę zasługują rękopisy biblioteczne z XIV—XVII w., będące cennymi pomnikami kultury narodowej.

Na szczególną uwagę zasługują archiwalia Nuncjatury Warszawskiej, przechowywane w Archiwum Secretum Vaticanum w Rzymie. W posiadaniu Ośrodka ABMK znalazły się mikrofilmy z 29 woluminów bardzo cennej i głośnej ankiety nuncjusza apostolskiego w Polsce, arcybiskupa Józefa Garampiego z lat 1770—1780. Ankieta ta obejmuje wszystkie zakony i klasztory męskie i żeńskie obrządku łacińskiego i grecko-katolickiego, oraz kolegia papieskie, które znajdowały się w Braniewie, Wilnie, Krasławiu, Świerznie i Lwowie. Wspomniane ankiety obejmują liczną korespondencję, wykazy statystyczne, bardzo liczne kopie dokumentów dawniejszych, katalogi zakonne itp.

Archiwum OO. Franciszkanów w Warszawie dało 23 pozycje; są to kroniki, akta i kopiarze poszczególnych klasztorów franciszkańskich w Polsce. Biblioteka Jagiellońska reprezentowana jest przez 5 rękopisów teologicznych i filozoficznych z XV w., a Biblioteka Opactwa OO. Cystersów w Mogile — przez 6 rękopisów muzycznych. Muzykalia mikrofilmowano również w Bibliotece SS. Karmelitanek Bosych w Krakowie (30 pozycji), PP. Klarysek w Krakowie (6 pozycji) i PP. Prezentek w Krakowie (4 pozycje). W Archiwum PP. Klarysek w Starym Sączu zmikrofilmowano szereg kopiarzy, ksiąg rachunkowych, zbiorów pieśni, kronik klasztornych, zbiorów modlitw itp. (28 pozycji). Wreszcie w Archiwum Diecezjalnym w Siedlcach zmikrofilmowano materiały dotyczące reorganizacji Kościoła w Polsce w latach 1920—1925 (3 woluminy), a w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Lublinie — materiały odnoszące się do bractw kościelnych i klasztorów (8 pozycji).

Miłym obowiązkiem piszącego jest dołączenie serdecznych podziękowań ks. prał. Mikołajowi Kuczkowskiemu, kanclerzowi Kurii Metropolitalnej w Krakowie, ks. drowi Janowi Białobokowi, ówczesnemu dyrektorowi Archiwum Diecezjalnego w Tarnowie, o. drowi Januszowi Zbudniewkowi, archiwariuszowi na Jasnej Górze i o. drowi Cz. Baranowi OFMConv. z Warszawy za życzliwe udostępnienie materiałów do mikrofilmowania. Ośrodek ABMK żywi

nadzieję, że jego wzbogacone zbiory archiwalne w formie mikrofilmów będą nadal służyły pracownikom nauki polskiej.

ARCHIWUM KURII METROPOLITALNEJ W KRAKOWIE

1. WIZYTACJE KOŚCIELNE DIECEZJI KRAKOWSKIEJ

1. Wizyta w archidiakonacie zawichojskim Andrzeja z Żarnowca wikariusza kolegiaty sandomierskiej z r. 1592, z polecenia Marcina Szyszkowskiego, archidiakona zawichojskiego, kanonika krakowskiego, prepozyta iłżeckiego.
Pap., wym. 31,5×20,5 cm; kk. 3 nlb, 8a, 92a + 1—93. Brak k. 5, kk. 2—2 nlb. nie zapis.; książka, opr. sk., stan zach. dobry, wewnątrz ślady wilgoci.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 1. Sygn. ABMK 3275

2. Exhortationes in visitationibus Illustr. Card. Radziwiłł, episcopi Cracoviensis, ducis in Olyka. Modus visitationis Cardinalis Radziwiłł. Interrogatoria pro visitatione vicariorum ecclesiae cathedralis Cracoviensis 1591. Conclusio generalis in visitatione ecclesiae cathedralis; Collegiata Sandomiriensis; Correctio generalis in ecclesia collegiata Kureloviensi 1598; Ad clerum archidiaconatus Lublinensis; Visitatio ecclesiae S. Stanislai Lublini 1596; Visitatio ecclesiae collegiatae Lublinensis 1596; Ad patres Societatis Jesu Lublini; Interrogatoria pro ecclesia collegiata Sandecensi 1597; Visitatio ecclesiae Lucoviensis 1598; Interrogatoria pro ecclesia Parczoviensi 1598; Interrogatoria pro ecclesia collegiata Tarnoviensi 1597; Visitatio monasterii Coprivnicensis anno 1596; Conclusio visitationis Sieciechoviensis 1598; Interrogatoria pro canonicis regularibus S. Augustini Casimiriae 1596; Visitatio monasterii Zwierzyniecensis 1597/98/99; Visitatio monasterii monialium in Staniątki 1597/8/9; Interrogatoria pro monialibus Sandecensibus in genere, correctio generalis, conclusio visitationis 1596; visitatio monasterii S. Clarae Sandecensis 1597 et 1599; Interrogatoria pro monialibus Buscensibus 1598, visitatio monasterii Buscensis et correctio generalis eiusdem 1598; Visitatio monialium S. Andreae Cracoviae 1596, 1597, 1598, 1599; Visitatio monasterii Lublinensis monialium S. Birgittae 1596, 1598; In electione abbatissae; Post electionem abbatissae — sermones.
Pap., wym. 32,5×10,5 cm; kk. 3 nlb + 189. Brak kk.: 99—100, 124—125, 136—137, 184; w tym kk. 35 nie zapis. Książka, twarda opr., grzbiet sk., zniszczona.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 2. Sygn. ABMK 3276

3. Liber continens decreta executiva visitationum et alia ad correctionem et reformationem vitae et morum cleri pertinentia tempore fel. rec. R.D. Bernardi Maciejowski Cardinalis et episcopi Cracoviensis ac ducis Severiensis conscripta ex annis 1601 et sequent.— Ecclesiae dacanatus Bitomiensis k. 1—7; Ecclesiae decanatus Pscinensis k. 8—8v; Ecclesiae decanatus Zathoriensis k. 8v—12v; Ecclesiae decanatus Scavinensis k. 12v—14v; Ecclesiae decanatus Oswiecimensis k. 14v—17; Ecclesiae decanatus Leloviensis k. 18—22; Ecclesiae decanatus Scalensis k. 22v—25; Ecclesiae decanatus Wolbromensis k. 25—26v; Ecclesiae decanatus Novimontis k. 26v—30. Decreta executionis visitationis in Antiqua Sandecz et Nova Civitate Korczyn k. 30—31; Acta anni Domini 1602 k. 32—33; Decreta executionis visitationis vicariorum ecclesiae cathedralis Cracoviensis anni Domini 1602 k. 33v—41; Acta in anno Domini 1603 k. 42—44; Ecclesiae decanatus Leloviensis 1603 k. 44v—48v; Ecclesiae decanatus Scalensis k. 48v—52; Ecclesiae decanatus Wolbromensis k. 52v—54; Ecclesiae decanatus Novi Montis k. 54—58; Exequutio visitationis anno Domini 1604 — ecclesiae et clerus decanatus Rudnicensis k. 58v—60v; Miechocinensis k. 60v—62, Poła-

niecensis k. 62v—64, Coprivnicensis k. 64—65v; Ecclesiae collegiatae Sandomiriensis clerus et ministri anno Domini 1604 k. 66—72; Decreta exequutionis visitationis interioris cleri ecclesiarum Lublinensium ab R.D. Bernardo Maciejowski episcopo Cracoviensi anno Domini 1604 lata k. 72—74; Ecclesiae decanatus Lucoviensis k. 74—76; Decreta exequutoria visitationis cleri ecclesiarum per decanatum Parczoviensem consistentium anno Domini 1604 lata k. 76—78: Decanatus Urzędoviensis ad archidiaconatum Zawichostensem pertinens k. 78—81; Decreta exequutiva visitationis interioris cleri ecclesiarum decanatus Chodeliensis anno 1604 prolata k. 81—88v; Ecclesiae et earum clerus decanatus Opathoviensis seu Cmieloviensis k. 83v—85; Decreta exequutiva visitationis interioris cleri ecclesiarum per decanatus Zawichostensem consistentium — 1604 k. 85—86v; Decreta exequutiva visitationis interioris cleri ecclesiarum per decanatum Solecensem consistentium k. 96v—87a; Decanatus Casimieriensis k. 87a—93; Decreta exequutiva visitationis cleri Ecclesiae Collegiatae Scarbimiriensis die 21 mensis Novembris ab R.D. Cardinali Maciejowski episcopo Cracoviensi prolata k. 93—96.

Pap., 32,5×21 cm; oprawa pergaminowa, kk. nlb. 2 + 87a + 1—96 + 1 nlb. Książka, stan zachow. dobry.

Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 4. Sygn. ABMK 3277

4. Visitatio decanatus Boboviensis externa per Joannem Januszowski, archidiaconum Sandecensem, plebanum Solecensem ex mandato speciali R.D. Petri Tylicki episcopi Cracoviensis, praesentibus Martino Chochorovio, praesbytero et Martino Servatio, Andreoviensi clerico facta s. 1—164.— Visitatio Ecclesiae Collegiatae civitatis Novae Sandecz per Joannem Januszowski archidiaconum Sandecensem ex speciali mandato R.D. Petri Tylicki, episcopi Cracoviensis, praesentibus R.D. Bartholomeo Fussorio, eiusdem ecclesiae Sandecensis Collegiatae custode et Martino Servatio, Andreoviensi clerico anno Domini 1603 mensibus Februario et Martio feliciter facta s. I—VII, 1—216.— Visitatio decanatuum Sandecensis et Novi Fori externa per R.D. Joannem Januszowski, archidiaconum Sandecensem, praesentibus R.D. Alberto Piotrowski, plebano Męcinensi et Martino Sarvatio, Andreoviensi clerico anno Domini 1608 mensibus Julio et Augusto facta s. I—VII + 1—156, + 1—80 + nlb. 1.

Pap., 32×20 cm; ss. nlb. 4 + 1—8 + 21a, 22a, 107a, 112b, 113a + 1—164 + I—VIII + 1—216; I—VIII + 1—156 + 1—80 + nlb. 1. Paginacja kilkakrotnie zaczyna się od 1. Książka, oprawa twarda pap., grzbiet skóra; wewn. ślady wilgoci.

Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 5. Sygn. ABMK 3278

5. Acta visitationis interioris decanatuum Radomiensis, Zwolinensis ad jurisdictionem decani Kielcensis pertinentium ex anno 1617 k. 1—30; Acta visitationis interioris archidiaconatus Lublinensis, cuius possessorem tangit ius visitandi in decanatibus Lucoviensi — Parczoviensi — Chodeliensi — Kazimiriensi et Solecensi in anno Domini 1617 diebus Junii et Julii, opera commissaria R.D. Jacobi Piaseczki, decani Kielcensis, canonici Posnanensis confecta k. 30—62. Acta visitationum interiorum archidiaconatus Zawichostensis, cuius possessorem tangit ius visitandi in decanatibus Urzędoviensi, Zawichostensi, Cmieloviensi sive Opatoviensi in a.D. 1617 diebus Junii et Julii opera commissaria R.D. Jacobi Piaseczki, decani Kielcensis, canonici Posnaniensis confecta k. 62—78.— Acta visitationis decanatus Mielecensis anno 1678 factae k. 79—90. Visitatio decanatus Mielecensis stante episcopatu R.D. Constantini Szaniawski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae a.D. 1721 k. 92—143.— Visitatio decanatus Ropczycensis a.D. 1721 k. 144—176.— Visitatio decanatus Strzyżoviensis a.D.

1721 k. 176v—187.— Visitatio decanatus Voynicensis a.D. 1678 stante episcopatu Andreae Trzebicki, episcopi Cracoviensis k. 188—207. Visitatio ecclesiarum parochialium in Koniemłoty et Kurozwęki a.D. 1681 k. 208—209v.
Pap., 32×21 cm; kk. nlb. 5 + 1—30 + nlb. 2 + 36a + kk. 31—62 + nlb. 3, 63a—210 + nlb. 1; brak kk. 9—10. Podwójna paginacja od k. 69 do 78. Książka, opr. twarda, pap., grzbiet skóra, część. zniszcz.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 6. Sygn. ABMK 3279

6. Visitatio Sandomieriensis Archidiaconatus a.D. 1646 ex commissione R.D. Petri Gembicki, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per Gregorium Kownacki IUD, custodem Tarnoviensem, Venceslaum Kostecki, praepositum Opocnensem, plebanum Malicensem expedita. (Decanatus: Koprzywnicensis, Rudnicensis, Miechocinensis et Połanecensis).
Pap., 31×20 cm; kk. nlb. 3 + 170 + nlb. 1; brak kk. 47, 71, 72. Książka, opr. pergamin (w futerale). Na okładce tłoczony herb i litery.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 7. Sygn. ABMK 3280

7. Visitatio quindecim decanatuum, nempe: Skavinensis, Zathoriensis, Novi Montis, Skalensis, Wrocimoviensis, Andreoviensis, Kijensis, Paczanoviensis, Oswiecimensis, Żywecensis, Witoviensis, Sokoliensis, Opatovecensis, Wielicensis et Plesnensis a Peril. et R.D. Nicolao Oborski, episcopo Laodicensi, suffraganeo, archidiacono, vicario in spiritualibus generali Cracoviensi in annis 1663—1665 expedita.
Pap., 31×19,5 cm; kk. nlb. 5 + 107a, 126a + 1—369 + nlb. 1; brak kk. 19, 102, 132, 192, 193, 310. Książka, opr. skóra, grzbiet u góry zniszcz.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 8. Sygn. ABMK 3281

8. Liber visitationis externae ecclesiarum in decanatu Chodeliensi per me Petrum Dobielowicz, decanum Chodeliensem, parochum Opoliensem, commissarium ab R.D. Andrea Trzebicki, episcopo Cracoviensi, duce Severiae, datum et deputatum, conscriptus a.D. 1675.
Pap., 32,5×20 cm; ss. nlb. 8 + 1—40, dalej kk. 41—65 + nlb. 3. Książka, opr. twarda, płóc., grzbiet i rogi skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 9. Sygn. ABMK 3282

9. Visitatio ecclesiarum parochialium in decanatu Casimiriensi in archidiaconatu Lublinensi expedita per R.D. Josephum Nieradzki, canonicum Luceoriensem, praepositum Markuszoviensem, surrogatum officialem Lublinensem ab Illustr. R.D. Andrea Trzebicki, episcopo Cracoviensi, duce Severiae specialiter datum et deputatum commissarium. Visitatio haec peracta est a.D. 1675.
Pap., 31,5×20 cm; kk. nlb. 3 + 42a, 1—93. Książka, opr. twarda, pap., grzbiet i rogi skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 10. Sygn. ABMK 3283

10. Acta visitationum decanatus Kijensis stante in episcopatu Cracoviensi Andrea Trzebicki, episcopo Cracoviensi in a.D. 1679 peractarum, nec non visitatio decanatus Strzyżoviensis in a.D. 1722 peractae.
Pap., 32,5×21 cm; ss. nlb. 4 + 108 + nlb. 2. Podwójna paginacja, w opisie uwzględniono paginację ołówkową. Książka, opr. pap., grzbiet i rogi skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 11. Sygn. ABMK 3284

11. Acta visitationis decanatuum Zawichostensis, Urzędoviensis et Opatovensis ad archidiaconatum Zawichostensem pertinentium in a.D. 1682 peractae.
Pap., 30×18,5 cm; ss. nlb. 4 + 1—130 + kk. 131—162 + nlb. 1. Rkps paginowany i foliowany. Książka, opr. twarda, pap., grzbiet i rogi skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 12. Sygn. ABMK 3285

12. Visitatio archidiaconatus Pilecensis authoritate et speciali mandato R.D. Joannis de Małachowice Małachowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per

R.D. Joannem Florianum Machowicz UID, archidiaconum Pilecensem, praepositum Żarnovecensem a.D. 1690 expedita.
Pap., 29×18,5 cm; kk. nlb. 4 + 1—32 + nlb. 2. Książka, opr. twarda, płótno, grzbiet i rogi skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 13. Sygn. ABMK 3286

13. Acta visitationis externae trium decanatuum, videlicet Sokoliensis, Kijensis, Paczanoviensis, vigore litterarum specialis commissionis ex cancellaria R.D. Joannis de Małachowice Małachowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae emanatarum, dum R.D. Vladislaus Opacki, archidiaconus Cracoviensis ob multitudinem ecclesiarum parochialium intra territorium archidiaconatus sui Cracoviensis consistentium, tum ob provectam aetatem ac debilem valetudinem munus visitationis totius archidiaconatus commode peragere exequi et expedire non valet, per me D. Franciscum Lochman IUD, coadiutorem archipresbiteratus Cracoviensis, decanum Sandomiriensem, deputatum commissarium visitatorem in anno 1699 mensibus Februario, Martio et Majo peractae, in quibus status — iura — dos et quiquis reditus — nec non inventaria sacrae supellectilis ecclesiarum — tum quoque decreta reformationis connotata et conscripta reperiuntur.
Pap., 32×20 cm; k. nlb. 4 + 267. Po k. 80 od razu k. 90; brak kk. 199—210, 231--233. Książka, opr. pergamin.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 14. Sygn. ABMK 3287

14. Acta visitationum decanatuum: Wielicensis ex anno 1703, Novi Montis ex anno 1704 et Scavinensis ex anno 1704 sub generali administratione R.D. Casimiri a Łubna Łubieński, episcopi Heracleensis, suffraganei, canonici sede vacante episcopatus Cracoviensis et ducatus Severiensis, a R.D. Remigio Suszycki IUD, archidiacono Cracoviensi, custode Kielcensi, scholastico Lanciciensi, SRM secretario a.D. 1703 et 1704 expedita.
Pap., 31×19,5 cm; ss. nlb. 6 + 1—400 + nlb. 1. Książka, opr. w skórę.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 15. Sygn. ABMK 3288

15. Visitatio ecclesiarum decanatuum Zathoriensis et Oswiecimensis et Żywecensis per R.D. Remigium Suszycki, canonicum Cracoviensem, specialiter deputatum anno 1708 et 1709 expedita et peracta. Ad calcem adpositum est „Brulion wizyty dekanatu nowotarskiego z roku 1707—1713".
Pap., 31,5×19,5 cm; kk. nlb. 2 + 32a + 1—97. Dołączono: AV 16a poszyt: 32×10,5 cm; ss. nlb. 4 + 1—19 + nlb. 5.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 16. Sygn. ABMK 3289

16. Acta visitationis ecclesiarum decanatus Leloviensis, officialatus Vislicensis, nec non decanatuum Zwolinensis, Stężycensis, ecclesiae SS. Trinitatis et xenodochii Kielciis et visitatio interna et externa decanatus Bodzantinensis an.D. 1711 sub episcopatu R.D. Casimiri a Łubna Łubieński, episcopi Cracoviensis et ducis Severiae peractarum. (Index dekanatu Lelowskiego k. 73).
Pap., 34,5×20,5 cm; kk. 1—440 + nlb. 1; brak k. 230. Książka, opr. twarda, grzbiet i rogi skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 17. Sygn. ABMK 3290

17. Visitatio officialatus Lucoviensis ad mandatum Cel. Principis R.D. Casimiri a Łubna Łubieński, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per R.D. Boguslaum Darnowski, canonicum Camenecensem, officialem et praepositum Lucoviensem, curatum Bestwinensem peracta an.D. 1715.
Pap., 30×20 cm; kk. nlb. 4 + 34a + 1—44. Nowa paginacja: Decreta k. 1 = 36 ołówkowej, i tę uwzględniono. Książka, opr. tektura, brzeg pergamin.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 18. Sygn. ABMK 3291

18. Acta visitationis ecclesiarum archidiaconatus Lublinensis (Decanatus: Luco-

viensis, Parczoviensis, Casimiriensis, Chodeliensis, civitas Lublinum, decanatus Solecensis) dioecesis Cracoviensis ex commissione R.D. Constantini Feliciani Szaniawski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per R.D. Joannem Felicem Szaniawski, episcopum Capsensem, suffraganeum archidiaconum et officialem generalem Leopoliensem expedita et connotata anno 1721.
Pap., 31×19,5 cm; ss. nlb. 8 + 1—777 + nlb. 2. Książka, opr. pergamin.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 20. Sygn. ABMK 3292

19. Visitatio decanatuum Radomiensis et Zwolenensis et Stężycensis per R.D. Mathiam Flaszynski S.Th.D. prothonotarium apostolicum, cathedralis Camenecensis archidiaconum, Collegiatae Opatoviensis decanum, in Kańczuga praepositum a.D. 1721 expeditae.
Pap., 36×23 cm; kk. nlb. 2 + 1—149 + nlb. 1; brak kk. 105, 107. Książka, opr. skóra, karty złocone.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 21. Sygn. ABMK 3293

20. Visitatio realis et personalis ecclesiarum parochialium, hospotalium, capellarum, altarium et confraternitatum in quatuor decanatibus archidiaconatus Sandomieriensis, videlicet: Rudnicensi, Michocinensi, Coprivnicensi et Polanecensi existentibus, sub fel. auspiciis Cel. Principis R.D. Constantini Feliciani in Szaniawy Szaniawski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per me Dominicum Lochman UID, canonioum cathedralem Cracoviensem, archidiaconum Sandomieriensem a.D. 1727 diebus primis mensis Martii inchoata, tandem mensae septembri finaliter expedita.
Pap., 32×20 cm; ss. nlb. 4 + 1—564 + nlb. 8; pomyłka w paginacji po s. 355 jest zaraz s. 366, czyli brak ss. 356—365. Książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 22. Sygn. ABMK 3294

21. Visitatio archidiaconatus Cracoviensis (Decanatus: Skalensis — 1727; Vitoviensis — 1727; Prossoviensis — 1728; Novi Montis — 1728; Scawinensis — 1729; Xiążnensis — 1731; Woynicensis — 1731; Zatoriensis — 1729; Lipnicensis — 1730; Dobczycensis — 1730; Andreoviensis — 1731; Żyvecensis — 1732; Oswiecimensis — 1732; Wielicensis — 1741; postea sequntur inventaria ecclesiarum decanatus Dobczycensis, Woynicensis, Andreoviensis) per R.D. Michaelem de Magna Kunice Kunicki, episcopum Arsiacensem, suffraganeum et archidiaconum Cracoviensem annis 1727—1741 peracta.
Pap., 32,5×20 cm; ss. nlb. 5 + 1—1458 dalej kk. 1459—1505. Index ss. 1507—1512 + nlb. 1. Książka, opr. twarda, płótno, grzbiet i rogi skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 23. Sygn. ABMK 3295

22. Status ecclesiarum ac illarum rectorum sub decanatu Ecclesiae Collegiatae Kielcensis, alias in tribus decanatibus Radomiensi, Zwolenensi et Stężycensi consistentium, per visitatorem generalem ex commissione Cel. Principis R.D. Joannis Alexandri in Lipie Lipski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae lustratus et delineatus a.D. 1736.
Pap., 32,5×21 cm; ss. nlb. 11 + 343; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 24. Sygn. ABMK 3296

23. Visitatio archidiaconatus Sandomieriensis, scilicet quatuor decanatuum: Coprivnicensis, Polanecensis, Rudnicensis et Michocinensis, ex speciali commissione Eminentissimi S.R.E. Cardinalis praesbiteri R.D. Joannis Alexandri in Lipie Lipski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per me Andream Potocki, cathedraelm Chelmensem, Sandomieriensem canonicum, praepositum Siennensem etc. inchoata anno 1737, continuata et expedita 1738.
Pap., 31,5×19,5 cm; ss. nlb. 2 + 1—704; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 25. Sygn. ABMK 3297

24. Visitatio decanatus Leloviensis vigore synodi Lubienscianae ad praepositum Pile-

censem spectantis sub fel. auspiciis Eminent. ac Cel. Principis R.D. Joannis Alexandri S.R.E. Cardinalis Lipski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per R.D. Adamum Ignatium a Komorowo Komorowski, cathedralem Cracoviensem, s. Michaelis in Arce et Pilecensem praepositum ac officialem perpetuum expedita a.D. 1739, incipiendo a die 2 Novembris ad diem 11 Decembris.

Pap., 32×19,5 cm; ss. nlb. 3 + 1—326 + nlb. 3; książka, opr. skóra.

Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 26. Sygn. ABMK 3298

25. Visitatio interna et externa ecclesiarum praepositurarium, parochialium, hospitalium et aliorum beneficiorum in decanatibus Bodzantinensi ac Kunoviensi consistentium per me Venceslaum Hieronymum de Bogusławice Sierakowski, pro tunc episcopum Cestrensem, coadiutorem Livoniae et Piltinensis, custodem Coronarum Regni, canonicum Cracoviensem uti tanquam praepositum Kielcensem, praeviis litteris innotescentialibus via cursoria per R.D. Decanos directis anno 1738 die 29 Julii inchoata et successive anno 1739 die 14 mensis Junii terminata et peracta.

Pap., 32×20 cm; ss. nlb. 1 + 1—654 + nlb. 3; książka, opr. skóra; niektóre karty wyrwane.

Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 27. Sygn. ABMK 3299

26. Acta visitationis ecclesiarum parochialium tum capellarum — oratoriorum, hospitalium, confraternitatum ac aliorum piorum locorum intra et extra civitatem Cracoviensem consistentium, vigore litterarum specialis commissionis Cel. Principis et R.D. Andreae Stanislai Kostka in Załuskie Załuski episcopi Cracoviensis ducis Severiensis, per Hyacinthum Łopacki canonicum et archipraesbyterum Cracoviensem, canonicum Sandomieriensem, visitatorem a.D. 1748 et sequenti conscripta.

Do księgi wizytacji włączono dwa dokumenty oryginalne, pergaminowe Flawiusza Chisiusa w sprawie bractw kościelnych przy kościołach zakonnych z 16 XII 1750 i 29 VII 1749 r.

Pap., 35×21,5 cm; ss. nlb. 3 + I—VIII + 1—1162 + dokumen. perg. ss. nlb. 12 + nlb. 4 + dalej karty nie zapis., bez pagin. Książka, opr. skóra.

Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 28. Sygn. ABMK 3300

27. Visitatio ecclesiarum parochialium, praebendarum, capellarum, hospitalium, confraternitatum, nec non beneficiorum in decanatu Scalensi foraneo, dioecesis, archidiaconatus et officialatus Cracoviensis existentium, ex speciali mandato Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka comitis in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per me Andream Nehrebecki S.Th.D., Insignis Collegiatae Sandomiriensis canonicum et scholasticum Scarbimiriensem, delegatum et deputatum extraordinarium visitatorem a.D. 1748 die 23 mensis Aprilis inchoata, ac successive anno eodem 1748 diec 24 Octobris finita.

Pap., 33×20,5 cm; kk. nlb. 2 + I—VI + 1—151 + nowa pag. ss. 1—148; nie zapisane ss. 125—158; książka, opr. skóra.

Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 29. Sygn. ABMK 3301

28. Status ecclesiarum seu acta visitationis decanatuum Novi Montis et Bythomiensis in Polonia sub auspiciis Fel. regimine Cel. Principis R.D. Andrea Stanislai Kostka comitis in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, equitis Aquilae Albae, anno quo intra (1747 et 1748) conscripta.

Pap., 34×22 cm; ss. nlb. 2 + I—XIV + 1—432; książka, opr. skóra.

Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 30. Sygn. ABMK 3302

29. Acta visitationis decanatus Andreoviensis et Xiążnensis per R.D. Franciscum Potkański, canonicum cathedralem Chełmensem, praepositum Zvolinensem ab R.D. Andrea in Załuskie Załuski, episcopo Cracoviensi, duce Severiae delegatum visitatorem a.D. 1747 expedita, compilata.

Pap., 32,5×20 cm; kk. nlb. 2 + 1—259 + nlb. 1 + dodatk. kk. 9. Książka, opr. twarda, tekt., grzbiet i rogi skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 31. Sygn. ABMK 3303

30. Visitatio decanatuum Wolbromensis et Leloviensis ex delegatione speciali Cel. Principis R.D. Andreae in Załuskie Załuski episcopi Cracoviensis ducis Severiae per R.D. Adamum a Komorow Komorowski, praepositum cathedralem Cracoviensem, abbatem Andreoviensem, praepositum et officialem Pilecensem anno et diebus quibus intra (1747—1748) expedita et absoluta.
Pap., 30,5×19,5 cm; ss. nlb. 6 + 1—670 dalej kk. nie zapi. i bez pagin.; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 32. Sygn. ABMK 3304

31. Acta visitationis decanatuum Dobczycensis et Lipnicensis ex delegatione Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka comitis in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per Clementem Stanislaum Kostka Herka, Phil. Doctorem et Professorem, Collegam minorem, Ecclesiae Collegiatae Boboviensis custodem, parochiae Droginensis curatum a.D. 1747 die vero 3 mensis Decembris inchoata et 1748 die 22 mensis Martii expeditae.
Pap., 33,5×20,5 cm; ss. nlb. 8 + 1—388 + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 33. Sygn. ABMK 3305

32. Summarium seu descriptio status ecclesiarum et parochorum eorundem in decanatu Żywecensi consistentium ex speciali mandato Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per me Antonium Franciscum de Brzezie Lanckoroński, canonicum Gnesnensem, praepositum Oswecimensem a.D. 1748 visitatarum hoc volumine comprehensum.
Pap., 31×19 cm; kk. nlb. 3 + 1—91 + nlb. 1; książka, opr. tekt.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 34. Sygn. ABMK 3306

33. Visitatio ecclesiarum parochialium, praebendarum, capellarum, hospitalium atque confraternitatum, nec non beneficiorum in decanatibus Oswecimensis et Zathoriensis, archidiaconatus et officialatus Cracoviensis existentium per R.D. Franciscum Lanckoroński, canonicum cathedralem Cracoviensem, visitatorem delegatum a.D. 1747 et 1748 expedita.
Pap., 34×22,5 cm; ss. nlb. 4 + nlb. 20 + nlb. 2 + 1—258 + nowa pagin. 1—529; razem ss. 851; książka + 10 luźnych kart z wizytacji kościołów dekanatu Oświęcim.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 35. Sygn. ABMK 3307

34. Visitatio ecclesiarum parochialium, praebendarum, capellarum, hospitalium atque confraternitatum, nec non beneficiorum in decanatu Scavinensi foraneo, dioecesis, archidiaconatus et officialatus Cracoviensis consistentium, ex speciali mandato Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis per Thomam Muszyński, UJ et Phil. D., sanctae Annae Cracoviae canonicum, paróchialis s. Nicolai ad Cracoviam praepositum, delegatum extraordinarium visitatorem a.D. 1748.
Pap., 33×20 cm; kk. nlb. 3 + nlb. 2 + 1—136 + Inventaria ss. 1—176 + nlb. 3; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 36. Sygn. ABMK 3308

35. Praepositura Kielcensis complectens Bodzantinensem et Kunoviensem decanatus sub fel. regimine Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka comitis in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae visitata per Adalbertum Domański, Phil.D., canonicum Cureloviensem, decanum Bodzantinensem, in Wzdół curatum a.D. 1747 et 1748.
Pap., 31,5×19,5 cm; ss. nlb. 4 + I—X + 1—787 + nlb. 4; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 37. Sygn. ABMK 3309

36. Status ecclesiarum parochialium et beneficiorum in decanatu Radomiensi ex deputatione Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per visitatorem extraordinarium lustratus et descriptus in fine a.D. 1747 et principio a.D. 1748 (visitator delegatus Josephus Rogalla, canonicus Cracoviensis, custos Kielcensis, praepositus Iłżensis).
Pap., 32,5×21 cm; kk. nlb. 5 + 1—130; książka, opr. tektur.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 38. Sygn. ABMK 3310

37. Acta visitationis ecclesiarum in decanatu Sokolinensi et Kijensi ex commissione Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka comitis in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per Josephum Carolum Bleszyński, ecclesiarum cathedralis Cracoviensis et Insignis Collegiatae Sandomiriensis canonicum, expeditae diebus mensium Januarii et Februarii et Martii 1748 anno.
Pap., 31×20 cm; ss. nlb. 4 + 1—606 + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 39. Sygn. ABMK 3311

38. Acta visitationis ecclesiarum in decanatu Wielicensi ex commissione Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka comitis in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per Franciscum Skarbek Borowski, canonicum cathedralem Cracoviensem, expeditae mense Septembri a.D. 1748.
Pap., 33×21 cm; ss. nlb. 6 + 1—243; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 40. Sygn. ABMK 3312

39. Visitatio ecclesiarum, capellarum, oratoriorum, hospitalium ac beneficiorum in decanatu Lucoviensi consistentium, ex speciali commissione Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka comitis in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis ducis Severiae, Incliti Ordinis Aquilae Albae equitis, demandata et per R.D. Josephum Franciscum Kłonowski UJD, Varsaviensem canonicum, Kielcensem scholasticum, Stopnicensem praepositum, SRM secretarium, uti specialiter delegatum visitatorem peracta a.D. 1748.
Pap., 33,5×21 cm; ss. nlb. 1 + 1—67; książka, opr. tektura.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 41. Sygn. ABMK 3313

40. Acta visitationis ecclesiarum in decanatibus Rudnicensi et Michocinensi sub auspiciis et regimine Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka comitis in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per me Andream Potocki canonicum ecclesiarum cathedralium Chelmensem et coadiutorem Cracoviensem, archidiaconum et officialem Sandomieriensem, expeditae diebus Januarii, Februarii et Martii a.D. 1748.
Pap., 33×21 cm; kk. nlb. 5 + 1—85; książka, opr. tektura.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 42. Sygn. ABMK 3314

41. Visitatio in archidiaconatu Lublinensi duorum decanatuum, nempe: Casimiriensis et Solecensis sub auspiciis Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per me Casimirum Josephum Dziewulski, cantorem Collegiatae Opatoviensis, praepositum Wislicensem, parochum Cmieloviensem, decanum Sochaczoviensem a.D. 1748 expedita.
Pap., 34,5×22 cm; ss. nlb. 8 + 1—4 dalej karty od 5—155 + nlb. 1. Książka, opr. tektura.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 43. Sygn. ABMK 3315

42. Acta visitationis ex mandato et speciali commissione Cel. Principis R.D. comitis in Załuskie Andreae Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae in duobus decanatibus Zwolinensi et Stężycensi a.D. 1748 expeditae, per R.D. Michaelem Horbowski, canonicum Kielcensem, praepositum Małogostensem,

specialiter deputatum commissarium, conscripta et eidem vigilantissimi Pastori dedicata.
Pap., 32×20 cm; ss. nlb. 8 + 1—255 + nlb. 2; książka, opr. tekt.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 44. Sygn. ABMK 3316

43. Archidiaconatus Zawichostensis, tres decanatus, videlicet Urzędoviensem, Opatoviensem et Zawichostensem, in quibus ecclesiae parochiales numerantur 45, complectens, sub felici regimine et auspiciis Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka comitis in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, generali visitatione lustratus, per Cyprianum Josephum Langi IUD, in ecclesia cathedrali Cracoviensi, archidiaconum Zawichostensem, canonicum Sandomieriensem, praepositum Rakoviensem anno 1748.
Pap., 34,5×22 cm; kk. nlb. 4 + 1—125; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 45. Sygn. ABMK 3317

44. Acta visitationis ecclesiarum in decanatibus Połanecensi et Coprivnicensi ex commissio Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka in Załuskie Załuski episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per me Franciscum de Schwarzenberg Czerny, canonicum cathedralem Cracoviensem, Bochnensem et Szczucinensem praepositum expeditae anno 1748.
Pap., 37×24,5 cm; ss. nlb. 6 + 1—395; książka, opr. tektura.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 46. Sygn. ABMK 3318

45. Acta visitationis decanatuum Tarnoviensis et Voynicensis ex speciali delegatione Cel. Principis R.D. Andreae Stanislai Kostka in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per R.D. Antonium de Bełdow Bełdowski, primicerium et iudicem delegatum Tarnoviensem, decanum foraneum Mielecensem, praepositum Przecławiensem expedita, per me vero Josephum Niedzwiecki canonicum Tarnoviensem, Sacrae authoritatis apostolicae et actorum consistorii Tarnoviensis notarium conscripta 1748 anno.
Pap., 31,5×19,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—238 + I; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 47. Sygn. ABMK 3319

46. Visitatio decanatus Leloviensis sub auspiciis Cel. Principis R.D. Cajetani Sołtyk, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, equitis Aquilae Albae, per R.D. Josephum de Gorzeń Gorzeński, ecclesiae cathedralis Cracoviensis et ducatus Severiaensis cancellarium, praepositum et officialem Pilecensem a.D. 1763 mensibus Novembris et Decembris expedita.
Pap., 37×22,5 cm; ss. nlb. 8 + 1—379 + I; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 48. Sygn. ABMK 3320

47. Acta statuum ecclesiarum, beneficiorum eorumque rectorum, inventariorum tam ecclesiasticorum, quam oeconomicorum, plebanalium tum decretorum reformationum a Cel. Principe R.D. Cajetano Ignatio Sołtyk, episcopo Cracoviensi, duce Severiae, equite Aquilae Albae, per R.D. Gasparum Wersoka Paszyc UID, ecclesiarum Collegiatae Sandecensis custodem et officialem, Voynicensis archidiaconum, praepositum Neocorcinensem, singulariter cum facultatibus ac gratiis delegatum visitatorem sub tempore visitationis generalis ecclesiarum parochialium et filialium decanatus Boboviensis latorum, per me Laurentium Drozdecki, actorum visitationis generalis praesentis assumptum notarium, fideliter diebus Januarii a.D. 1766 conscripta.— Acta statuum ecclesiarum —— decanatus Becensis —— a.D. 1769 conscripta.— Acta statuum ecclesiarum —— decanatus Lipnicensis a.D. 1773 conscripta.
Pap., 36,5×23,5 cm; paginacja 3-krotnie zaczyna się od s. 1; ss. nlb. 6 + 1—176 + nlb. 4 + 1—274 + I + nlb. 5 + 1—280 + II; książka, opr. tektura.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 49. Sygn. ABMK 3321

48. Prothocollon decretorum reformationis sub felici regimine Cel. Principis R.D. Cajetani Ignatii Sołtyk, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae in visitatione generali decanatuum Radomiensis, Kunoviensis et Zwolinensis a.D. 1781 expeditae per R.D. Vincentium Jezierski UID, scholasticum cathedralem Camenecensem, iudicem surrogatum Lublinensem, deputatum visitatorem generalem, prolatorum.
Pap., 35×23 cm; kk. nlb. 3 + 1—60 + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 50. Sygn. ABMK 3322

49. Acta visitationis ecclesiarum in archidiaconatu Sandomieriensi consistentium de speciali mandato Cel. Principis R.D. Cajetani Ignatii Sołtyk, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, per me Joannem Cantium Ligęza STD, ecclesiarum Insignis Collegiatae Sandomieriensis archidiaconum, in Trójca curatum expeditae a.D. 1764 inchoatae annisque sequentibus 1765 et 1766 terminatae. (Decanatus: Połanecensis, Miechocinensis, Rudnicensis et Coprivnicensis).
Pap., 32,5×20,5 cm; kk. nlb. 2 + 1—278 + index I—III; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 51. Sygn. ABMK 3323

50. Visitatio decanatus Neoforiensis per R.D. Jacobum Zaskalski, Sacra authoritate Apostolica publicum notarium, in Maniowy parochum, decanum Neoforiensem in anno 1765 die 30 Januarii inchoata, ex post sequentibus diebus et mensibus expedita, R.D. Francisco de Potkana Potkański, episcopo Patarensi, suffraganeo, canonico, vicario in spiritualibus et officiali generali Cracoviensi dedicata et devota.
Pap., 33×21,5 cm; kk. 1—4 nlb. + 1—32 + I; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 52. Sygn. ABMK 3324

51. Akta wizyty pod rządem dyecezyą Jaśnie Oświeconego Michała Jerzego Ciołka Xięcia Poniatowskiego, biskupa płockiego, xięcia pułtuskiego, koadiutora z całą jurysdykcyją krakowskiego, książęcia siewierskiego, opata kommendatariusza czerwińskiego, dziekana warszawskiego, orderów Orła Białego i Świętego Stanisława kawalera, dwóch dekanatów wolbromskiego i lelowskiego, przez W.IMC.X. Jacka Kochańskiego, kanonika sandomierskiego, plebana trojeckiego w roku 1782 odprawionej wypisane.
Pap., 42×27,5 cm; ss. nlb. 6 + 1—407 + I—III; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 53. Sygn. ABMK 3325

52. Akta wizyty pod rządem dyecezyą J.O. Michała Jerzego Ciołka Xiążęcia Poniatowskiego, biskupa płockiego, księcia pułtuskiego, koadiutora z całą jurysdykcją krakowskiego, xiążęcia siewierskiego, opata kommendataryusza czerwińskiego, dziekana warszawskiego, orderów Orła Białego i Świętego Stanisława kawalera, trzech dekanatów: proszowickiego, xiążnickiego i andrzejowskiego przez W.IMC.X. Jacka Kochańskiego, kanonika sandomierskiego, plebana trojeckiego w roku 1783 odprawioney wypisane.
Pap., 41,5×27 cm; ss. nlb. 5 + 1—728 + I—II + nlb. 1; książka, opr. gruba tektura.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 54. Sygn. ABMK 3326

53. Protokół wizyty generalnej z dekanatów Skalskiego i Nowogórskiego z rozrządzenia J.O.Xięcia IMc. Michała Jerzego Poniatowskiego, biskupa płockiego, koadiutora z zupełną jurysdykcją własną biskupstwa krakowskiego w roku 1783 odprawionej przez W.Jm.X. Stanisława Ptaszyńskiego DST, kanonika katedralnego inflanckiego, proboszcza Nowego Miasta Korczyna.
Pap., 35,5×21,5 cm; ss. nlb. 4 + 6 + 1—669 + I—II + nlb. 6; książka, opr. skóra, grzbiet zniszczony odchodzi od okładek.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 59. Sygn. ABMK 3327

54. Akta wizyty generalnej z woli i nakazu J.O. Xiążęcia Jm. Michała Jerzego

Ciołka Poniatowskiego, biskupa płockiego, Xiążęcia pułtuskiego, koadiutora z całą jurysdykcyją krakowskiego, Xiążęcia siewierskiego, opata kommendataryusza czerwińskiego, dziekana warszawskiego, orderów Orła Białego i św. Stanisława kawalera, w czterech dekanatach: Pacanowskim, Opatowieckim, Witowskim i Sokolińskim przez Jmi Xiędza Antoniego Franciszka Dunina Kozickiego, Kollegiaty Pileckiej dziekana od dnia 15 miesiąca maja do dnia 22 października roku Pańskiego 1783 odprawionej.

Pap., 35×21 cm; ss. nlb. 5 + 1—1358 + I—II + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 56. Sygn. ABMK 3328

55. Akta wizyty generalnej z woli i rozkazu J.O. Xiążęcia Michała Jerzego Ciołka Poniatowskiego, biskupa płockiego, Xiążęcia pułtuskiego, koadiutora z całą jurysdykcyją krakowskiego, Xiążęcia siewierskiego, opata kommendataryusza czerwińskiego, dziekana warszawskiego, orderów Orła Białego i św. Stanisława kawalera — w dekanacie siewierskim i dwóch kollegiat mniejszych Szkalmierskiej i Wiślickiej przez Jm. Xiędza Antoniego Franciszka Dunina Kozickiego, proboszcza Kollegiaty i officyała pileckiego od dnia 20 miesiąca czerwca do dnia 7 września roku Pańskiego 1784, a w kollegiatach od dnia 15 stycznia do dnia 28 tegoż miesiąca w roku niniejszym 1785 odprawionej.

Pap., 35×22 cm; kk. nlb. 3 + 1—126; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 57. Sygn. ABMK 3329

56. Acta visitationis generalis decanatuum Żywecensis et Oswiecimensis in conformitate diplomaticae dispositionis ab R.D. Floriano Amando de Janowek Janowski, episcopo Tarnoviensi, Sacrae Caes. Reg. Majestatis consiliario, datae 20 Maji anni currentis in personam infrascripti delegati visitatoris gratiose emanatae, quae: 1° Tabellas personarum ecclesiasticorum in iisdem decanatibus reperibilium; 2° Prothocollum ecclesiarum, nec non 3° Libellos supplices quorundam parochianorum sub actu visitationis porrectos continent a.D. 1792.

Pap., 37×23 cm; ss. 1—80; książka, opr. tektur.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV. 58. Sygn. ABMK 3330

57. Actus visitationis ecclesiarum parochialium decanatus Leloviensis ex mandato R.D. Augustini Lipiński UID, ecclesiarum cathedralium Cracoviensis scholastici, Plocensis canonicis, vicarii in spiritualibus et officialis generalis Cracoviensis, ordinis S. Stanislai equitis, per me infrascriptum foraneum decanum (Antonius Paulus Salmoński) expeditus a.D. 1795 diebus mensis Novembris.

Pap., 36×22 cm; ss. nlb. 2 + 17; poszyt w luźnej okładce razem z sygnaturą AV 59b.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 59a. Sygn. ABMK 3331

58. In decanatu Leloviensi a.D. 1795 mense Decembri per me Paulum Antonium Salmoński, curatum in Miedzno, vicedecanum Leloviensem, ex mandato R.D. Augustini Caroli Lipiński, officialis et iudicis generalis Cracoviensis, scholastici provisi, ordinum Regni equitis, infrascriptarum ecclesiarum facta est visitatio.

Pap., 33×20 cm; kk. 24; poszyt w luźnej okładce razem z sygnaturą AV 59a.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 59b. Sygn. ABMK 3331

59. Decreta reformationis circa visitationem ecclesiarum in decanatu Voynicensi in a.D. 1792 expeditam —— per R.D. Florianum Amandum de Janowek Janowski, episcopum Tarnoviensem lata.

Pap., 38×24 cm; ss. 19; poszyt — w skoroszycie.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 60. Sygn. ABMK 3332

60. Actus visitationis decanatus Sokoliensis per me infrascriptum (Sebastianum

Wątróbka) —— expeditus et annotatus a.D. 1795, die vero 17 Decembris ad R.D. Generale Officium Cracoviense remittitur.
Pap., 34,5×20,5 cm; 4 luźne karty w poszycie z sygn. AV 60.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 60a. Sygn. ABMK 3333

61. Acta visitationis decanalis decanatus Andreoviensis in a.D. 1795 per Dominicum Kolumna Walewski, decanum Andreoviensem, curatum in Nawarzyce.
Pap., 36×22 cm; ss. nlb. 2 + 26 + nlb. 1; poszyt w teczce tekt.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 61. Sygn. ABMK 3334

62. Visitatio ordinaria decanalis in decanatu Xiążnensi in a.D. 1807 secundum praedispositionem altissimi decreti Gubernialis de 9 Maii 1804 —— tumque secundum ordinationem R.D. episcopi Cracoviensis R.D. Andreae Gawroński —— per me Joannem Kossowski, decanum foraneum Xiążnicensem, parochum in Kalina absoluta.
Pap., 37×24,5 cm; kk. nlb. 1 + 50; książka, opr. tektur.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 62. Sygn. ABMK 3335

63. Wizytacja dekanatu kieleckiego w 1830 r.; Wykaz parafii wizytowanych: Chmielnik, Chomentów, Druginia, Gnojno, kolegiata kielecka, Kije, Korytnica, Lisow, Mnichów, Mokrsko, Pierzchnica, Pińczów, Piotrkowice, Potok, Sędziejowice, Sobków, Szaniec, Erem Szaniecki, Szydłów.
Pap., 39×23 cm; kk. nlb. 1 + dodatk. 3 + 1—220 + nlb. 2; książka, opr. tekt.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AV 63. Sygn. ABMK 3336

2. AKTA CZYNNOŚCI BISKUPÓW KRAKOWSKICH

64. Acta episcopalia R.D. Joannis Lutkonis, episcopi Cracoviensis a die ultima anni 1466 ad diem 24 Maii anni 1471 successive acticatae. Et anno Domini 1784 registrata in fine huius voluminis.
Pap., 33,5×22 cm; kk. nlb. 2 + 1—46 + Indeks kk. I—II + nlb. 2. Książka, opr. deska obciągnięta skórą.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 1. Sygn. ABMK 3337

65. Acta administratorialia per annum 1471 et episcopalia R.D. Joannis Rzeschow, primo administratoris et post vero episcopi Cracoviensis ab anno 1472 ad annum 1488 successive acticata et registrata, prout videre est in fine huius voluminis.
Pap., 34×22,5 cm; kk. nlb. 3 + rkps zaczyna się od k. 47—411 + indeks kk. I—XIV + nlb. 2; książka, opr. deska obciąg. skórą.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 3. Sygn. ABMK 3338

66. Volumen actorum episcopalium Ill. Principis Friderici Jagiellonidis, episcopi Cracoviensis ab anno 1489 inclusive ad annum 1503 diem 9 mensis Martii inclusive, ad fol. 167.— Item anno eodem 1503 fol. eodem, a die Lunae 10 Aprilis sede episcopatus vacante sequuntur Acta administratorialia R.D. Joannis de Conary ad diem 10 Junii eiusdem anni, ad folium 196.— Item continuatio actorum administratorialium coram R.D. Mathia de Drzewica, scholastico cathedrali Cracoviensi a die 14 Junii ad diem 1 Octobris anni eiusdem 1503, fol. 196—232.
Pap., 35,5×22,5 cm; kk. nlb. 6 + 1—232 + indeks kk. I—VIII + nlb. 2; książka, opr. deska obciąg. skórą.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 4. Sygn. ABMK 3339

67. Volumen I-mum actorum R.D. Joannis Konarski, episcopi Cracoviensis ab an. D. 1503 ad annum 1514 inclusive acticata et registrata, quorum indicem in fine voluminis videre est.
Pap., 33×22 cm; kk. nlb. 4 + 1—308 + indeks kk. I—IX + nlb. 4. Książka, oprawa deska obciąg. skórą.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 5. Sygn. ABMK 3340

68. Volumen II-um actorum episcopalium Joannis Konarski, episcopi Cracoviensis annorum sequentium: 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, quorum indicem in fine huius voluminis videre est.
Pap., 33×22 cm; kk. nlb. 4 + 1—257 + indeks I—VI + nlb. 5; książka, por. jak wyżej.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 6. Sygn. ABMK 3341

69. Volumen III-um actorum R.D. Joannis Konarski, episcopi Cracoviensis de annis sequentibus: 1520, 1521, 1522, 1523 et 1524 ad diem 28 mensis Martii, quorum regestrum ad finem huius voluminis est annexum.
Pap., 33×21,5 cm; kk. nlb. 4 + 1—432 + ss. 433—450 + kk. 451—569 + indeks kk. I—XII + nlb. 2., książka, opr. jak wyżej.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 7. Sygn. ABMK 3342

70. Volumen IV-um institutionum episcopatus R.D. Joannis Conarscii, episcopi Cracoviensis ab a.D. 1514 ad annum 1521 inclusive, quorum registrum in fine praesentis libris est annexum.
Pap., 33,5×12 cm; kk. nlb. 4 + 1—133 + indeks I—VIII + nlb. 1; książka, opr. tekt. obciąg. skórą.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 8. Sygn. ABMK 3343

71. Volumen V-um actorum, institutionum coram R.D. Joanne Konarski, episcopo Cracoviensi, eiusdem curiae auditore causarum R.D. Petro Konarski, custode Cracoviensi, annorum 1522, 1523 et 1524, quorum regestrum ad finem huius voluminis est annexum.
Pap., 32,5×22 cm; kk. nlb. 5 + 1—71 + indeks I—III + nlb. 1; książka, opr. jak AEp. vol. 1.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 9. Sygn. ABMK 3344

72. Volumen VI-um actorum, privilegiorum, erectionum et dotationum tempore felicis regiminis R.D. Joannis Konarski, episcopi Cracoviensis ab a.D. 1519 ad annum 1524. Et in quo alia privilegia ingrossata continentur, quorum omnium regestrum ad finem huius voluminis est annexum.
Pap., 33,5×22,5 cm; kk. nlb. 4 + 1—238 + indeks I—IV + nlb. 4; książka, drewno obciąg. skórą.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 10. Sygn. ABMK 3345

73. Volumen I-um actorum coram R.D. Petro Tomicki, episcopo Cracoviensi et Regni Poloniae Vicecancellario, annorum 1524 a mense Aprili, 1525, 1526, 1527, 1528 et 1529 inclusive, quorum indicem ad finem eiusdem voluminis videre licet.
Pap., 33×21,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—326 + indeks I—IX + nlb. 1; książka, opr. skór.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 11. Sygn. ABMK 3346

74. Volumen II-um actorum coram R.D. Petro Tomicki, episcopo Cracoviensi et Regni Poloniae Vicecancellario, per A.D. 1530 et 1531 inclusive acticatorum, quorum indicem ad finem praesentis voluminis adnotatum videre est.
Pap., 33×21,5 cm; kk. nlb. 2 + 1—250 + indeks I—IX; książka, opr. skór.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 12. Sygn. ABMK 3347

75. Volumen III-um actorum coram R.D. Petro Tomicki, episcopo Cracoviensi et Regni Poloniae Vicecancellario, per annos 1532, 1533, 1534 et 1535 ad Novembrem acticatorum, quorum indicem ad finem huius voluminis videre est.
Pap., 32×21,5 cm; kk. nlb. 2 + 1—522 + indeks I/XVI + nlb. 2; książka, opr. skór.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 13. Sygn. ABMK 3348

76. Volumen IV-um actorum, institutionum coram R.D. Petro Tomicki, episcopo Cracoviensi et Regni Poloniae Vicecancellario, de anno: 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535 et 1536 acticatorum, quorum regestrum in fine eiusdem reperies adnotatum.
Pap., 32,5×22 cm; kk. nlb. 4 + 1—37 + indeks I—IV + nlb. 2; książka, opr. deska powl. skórą.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 14. Sygn. ABMK 3349

77. Volumen V-um actorum, privilegiorum, erectionum et dotationum tempore fel. regiminis R.D. Petri Tomicki, episcopi Cracoviensis et Regni Poloniae Vicecancellarii, et aliorum antiquorum episcopatu eiusdem ingrossatorum, ad finem huius voluminis registratorum. Ad finem adpositae sunt nonnulla documenta R.D. Joannis Latalski, episcopi Cracoviensis et R.D. Thomae Rożnowski, administratoris episcopatus Cracoviensis sede vacante.
Pap., 33,5×22 cm; kk. nlb. 4 + 1—230 + indeks I—III; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 15. Sygn. ABMK 3350

78. Volumen unicum actorum R.D. Joannis Latalski, episcopi Cracoviensis per annos 1536, ab ultima Maii incipiendo et 1537, ad ultimam Septembris acticatorum, quorum index ad finem huius voluminis reperitur conscriptum.
Pap., 33×22 cm; kk. nlb. 2 + 1—170 + indeks I—V; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 16. Sygn. ABMK 3351

79. Acta actorum, obligationum, quietationum absolutoriarum, decretorum, sententiarum interlocutoriarum, definitivarum coram R.D. Joanne Chojeński UID, episcopo Cracoviensi, Regni Poloniae Cancellario ad annum currentem per me Mathiam Joannis Grzimala, utraque auctoritate notarium publicum, coram Paternitate sua Reverendissima causarum et actorum scribam in Dei nomine incipiunt et feliciter continuantur, in hunc qui sequitur modum (a die 25 Septembris 1537 ad diem 25 Februarii 1538).
Pap., 33×21 cm; kk. nlb. 4 + 1—48 + indeks I—III + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 17. Sygn. ABMK 3352

80. Acta actorum, constitutionum, obligationum, quietationum, sententiarum interlocutoriarum, definitivarum coram R.D. Petro de Gamratis, episcopo Cracoviensi ab a.D. 1538 —— ac coram suae Paternitatis R.D. Joanne Wilamowski, cantore Cracoviensi, cancellario ac causarum curiae auditore, per me Mathiam Joannis Grzimala de Pokrzywnicza, publicum suae Paternitatis Rev. causarum scribam incipiunt et continuantur, in hunc qui sequitur modum: a die 1 Novembris anni 1538 ad finem eiusdem anni, seccessive per annos 1539 et 1540 acticatorum.
Pap., 32×22 cm; kk. nlb. 5 + 1—422 + indeks I—XII + 4 niezap.; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 18. Sygn. ABMK 3353

81. Acta actorum coram R.D. Petro de Gamratis, nominati archiepiscopi Gnesnensis, episcopi Cracoviensis per annos 1541 et 1542 acticatorum, praesidente tunc curiae suae R.D. Bartholomaeo Gantkowski, canonico Cracoviensi, Posnaniensi cancellario, parochialis in Konopisca etc. rectore.
Pap., 32,5×22 cm; kk. nlb. 3 + 1—574 + indeks I—XIII + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 19. Sygn. ABMK 3354

82. Acta actorum coram R.D. Petro de Gamratis, archiepiscopo Gnesnensi et episcopo Cracoviensi, Legato nato ac Regni Poloniae primate ad annum 1543 —— praesidente tunc Suae Rever. Paternitatis curiae cancellario R.D. Bartholomaeo Gantkowski, Posnaniensi et curiae nostrae cancellario.
Pap., 31×21 cm; kk. nlb. 2 + 1—272 + indeks I—V; książka, opr. była skór., obecnie włożony do futerału.
Arch. Kurii Metrop, w Krakowie, AEp. 20. Sygn. ABMK 3355

83. Acta actorum coram R.D. Petro de Gamratis, archiepiscopo Gnesnensi et episcopo Cracoviensi, Legato nato et Regni Poloniae primate ad a.D. 1544 et 1545 acticatorum — praesidente tunc Suae Rev. Paternitatis curiae cancellario R.D. Bertholomaeo Gantkowski, archidiacono Cracoviensi, Gnesnensi et Posnaniensi canonico.
Pap., 31×21 cm; kk. nlb. 3 + 1—467 + nlb. 1 + indeks 1—VIII + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 21. Sygn. ABMK 3356

84. Volumen V-um actorum institutionum et provisionum tempore episcopatus R.D. Petri de Gamratis, archiepiscopi Gnesnensis et episcopi Cracoviensis per annos 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544 et 1545, quorum index ad finem est annotatus.
Pap., 33×21,5 cm; kk. nlb. 2 + 1—322 + indeks I—XI + nlb. 4; książka, obleczona w skórę.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 22. Sygn. ABMK 3357

85. Volumen VI-um actorum, privilegiorum, erectionum et dotationum R.D. Petri de Gamratis, archiepiscopi Gnesnensis et episcopi Cracoviensis ex annis 1538—1541.
Pap., 33×21,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—160 ss. 161—200 + kk. 201—203 + indeks kk. I—III; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 23. Sygn. ABMK 3358

86. Acta attestationum seu depositionum testium coram R.D. Petro de Gamratis, episcopo Cracoviensi, V.D. Bartholomaeo Gantkowski, Posnaniensi et Suae Paternitatis Rev. cancellario ac Sigismundo de Stazicza, decretorum doctore, auditore causarum curiae episcopalis praesidentibus ad a.D. 1540 et 1541, per me Bartholomaeum Ravensem, utraque auctoritate notarium publicum et coram Sua Paternitate Rev. causarum scriba feliciter inchoatum.
Pap., 30,5×21 cm; kk. nlb. 3 + 1—173 + indeks I—II + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 24. Sygn. ABMK 3359

87. Acta actorum, institutionum, obligationum, quietationum interlocutoriarum et diffinitivarum decretorum coram R.D. Samuele Maciejowski, episcopo Cracoviensi et Regni Poloniae Procancellario od a.D. 1546 et 1547.
Pap., 34×21,5 cm; kk. nlb. 4 + 1—458 + indeks I—IX; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 25. Sygn. ABMK 3360

88. Acta actorum, obligationum, quietationum, sententiarum interlocutoriarum et diffinitivarum coram R.D. Samuele Maciejowski, episcopo Cracoviensi et Regni Poloniae Cancellario ad a.D. 1548, 1549 et 1550.
Pap., 32×21 cm; kk. nlb. 2 + 1—483 + indeks I—XIV + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 26. Sygn. ABMK 3361

89. Volumen tertium bipartitum privilegiorum, erectionum, dotationum et institutionum coram R.D. Samuele Maciejowski, episcopo Cracoviensi et Regni Poloniae Cancellario, quorum omnium ad finem eiusdem voluminis index est adnotatus.
Pap., 32×21 cm; kk. nlb. 2 + 1—50 + nowa paginacja od 1—51 + indeks I—IV + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 27. Sygn. ABMK 3362

90. Volumen unicum actorum episcopalium R.D. Andreae Zebrzydowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae ab a.D. 1551 usque ad annum 1560 mensem majum inclusive, quorum index ad finem praesentis voluminis adnotatus.
Pap., 32×21 cm; kk. nlb. 2 + 1—592 + indeks I—XVI; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 28. Sygn. ABMK 3363

91. Liber actorum tempore R.D. Philippi Padniewski, episcopi Cracoviensis et Regni Poloniae Vicecancellarii ad annum 1560, a die Augusti et per annos 1561, 1562—1572 usque ad 14 Aprilis registratorum.
Pap., 33×21 cm; ss. nlb. 6 + 1—300 + kk. 301—483 + indeks kk. I—XIII + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 29. Sygn. ABMK 3364

92. Acta actorum, institutionum, privilegiorum, constitutionum, obligationum, quietationum et ceterarum inscriptionum coram R.D. Francisco Krasiński, episcopo Cracoviensi et Vicecancellario Regni Poloniae habitarum a.D. 1572, a mense

Julio usque ad 1577 ad mensem Martium inclusive, per me Martinum nobilis Thomae Przyborowski, clericum Posnaniensis dioecesis, sacra auctoritate apostolica notarium publicum —— acticata et conscripta.
Pap., 33,5×21 cm; kk. nlb. 2 + 1—687 + indeks I—XVII + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 30. Sygn. ABMK 3365

93. Acta actorum, constitutionum, obligationum, resignationum, quietationum tempore R.D. Petri Myszkowski, episcopi Cracoviensis, qui post mortem R.D. Francisci Krasiński, episcopi Cracoviensis solius Dei optimi maximi benignitate, Serenissimi Stephani regis Poloniae favore et clementia ex Plocensi ad Cracoviensem auctoritate Ssmi Gregorii XIII successit ab anno 1577 mense Novembri ad annum 1591 mensem Aprilem successive acticatorum.
Pap., 31,5×21 cm; kk. nlb. 3 + 1—556 + indeks I—XIX + nlb. 3; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 31. Sygn. ABMK 3366

94. Volumen I actorum episcopalium coram R.D. Georgio Cardinali Radziwiłł, perpetuo administratore dioecesis Cracoviensis ab a.D. 1592 mense Julio ad annum 1596 inclusive acticatorum, quorum index ad finem praesentis voluminis est conscriptus.
Pap., 33,5×22 cm; kk. nlb. 1 + 1—498 + k. 489₂, 490₂—498₂ + 499—585 + indeks I—XVII + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 32. Sygn. ABMK 3367

95. Volumen II — Acta actorum, obligationum, erectionum, decretorum, provisionum, institutionum, confirmationum caeterarumque causarum et negotiorum ad forum spirituale pertinentium coram R.D. Georgio S.R.E. Cardinali presbytero Radziwiłł nuncupato, perpetuo administratore episcopatus Cracoviensis et Ducatus Severiensis, duce in Olika et Nieśwież, Sacrique Romani Imperii principe ab anno 1597 ad annum 1600 diem 12 Februarii inclusive, etiam sub absentia eius Cracoviae acticatorum.
Pap., 34,5×21 cm; kk. nlb. 3 + 1—542 + indeks I—XIV + VIIa + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 33. Sygn. ABMK 3368

96. Volumen III actorum Radziwiłł Cardinalis et perpetui administratoris dioecesis Cracoviensis, ducis Severiae — negotia — causas, lites, obligationes et alia ad forum saeculare pertinentia et Ducatus Severiae continens, stante eiusdem administratore, conscriptorum per Martinum Ciesielski notarium.
Pap., 33×20 cm; kk. nlb. 4 + 1—313 + indeks I—VII + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 34. Sygn. ABMK 3369

97. Acta actorum, decretorum, sententiarum, institutionum, erectionum, confirmationum, obligationum, provisionum ac aliorum gestorum multiplicium ad forum spirituale pertinentium coram R.D. Bernardo Maciejowski, episcopo Cracoviensi et duce Severiensi ex annis 1600, 1601 et 1602.
Pap., 33,5×21,5 cm; kk. nlb. 2 + 1—541 + indeks I—XI; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 35. Sygn. ABMK 3370

98. Acta actorum, obligationum, inscriptionum, institutionum, erectionum, decretorum et generis eiusdem aliorum factorum et gestorum coram R.D. Bernardo Maciejowski, episcopo Cracoviensi per annos 1603—1606 mensem Septembrem inclusive acticatorum.
Pap., 43,5×21,5 cm; kk. nlb. 2 + 1—503 + indeks I—XIV + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 36. Sygn. ABMK 3371

99. Acta foris saecularis coram R.D. Bernardo Maciejowski, episcopo Cracoviensi, duce Severiensi ex annis 1600—1606.
Pap., 33×21 cm; kk. nlb. 3 + 1—72 + nlb. 1 + 73—538 + indeks I—IX + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 37. Sygn. ABMK 3372

100. Volumen I actorum episcopalium R.D. Petri Tylicki, episcopi Cracoviensis ab an.D. 1607 die 24 Martii ad annum 1612 inclusive, quorum index ad finem eiusdem voluminis est conscriptus.
Pap., 34× 20,5 cm; kk. nlb. 2 + 1—719 + indeks I—XVI + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 38. Sygn. ABMK 3373

101. Volumen III actorum episcopalium R.D. Petri Tylicki, episcopi Cracoviensi, ducis Severiae ab a.D. 1613 ad annum 1616, 8-vam mensis Julii inclusive, quorum index ad finem eiusdem voluminis est adnotatus.
Pap., 35×22 cm; kk. nlb. 2 + 1—280 + indeks I—X + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 39. Sygn. ABMK 3374

102. Acta actorum, causarum spiritualium, civilium, criminalium, obligationum, cessionum, decimarum, testamentorum R.D. Martini Szyszkowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiensis in annis 1617—1619. Tomus primus.
Pap., 31,5×20,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—864 + indeks I—XV + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 41. Sygn. ABMK 3375

103. Acta actorum, causarum spiritualium, civilium, criminalium, obligationum, quietationum, inscriptionum, cessionum, decimarum, testamentorum episcopatus Cracoviensi R.D. Martini Szyszkowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiensis in annis 1620—1623. Tomus secundus.
Pap., 32×21 cm; kk. nlb. 2 + 1—834 + indeks I—XV; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 42. Sygn. ABMK 3376

104. Acta actorum causarum spiritualium, civilium, criminalium, obligationum, quietationum, inscriptionum, sessionum, decimarum, testamentorum episcopatus Cracoviensis R.D. Martini Szyszkowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiensis in annis 1624—1626. Tomus tertius.
Pap., 30,5×21 cm; kk. nlb. 3 + 1—728 + indeks I—XVII; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 43. Sygn. ABMK 3377

105. Acta actorum, causarum spiritualium, civilium, criminalium, obligationum, quietationum, inscriptionum, cessionum, decimarum, testamentorum episcopatus Cracoviensis R.D. Martini Szyszkowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae in annis 1627—1630 ad Aprilem, quorum indicem vide in fine libri praesentis. Tomus quartus.
Pap., 32×19,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—463 dalej ss. 464—469 + kk. 470—687 + indeks I—XVI + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 44. Sygn. ABMK 3378

106. Acta actorum, institutionum, resignationum, provisionum, decretorum, sententiarum, inscriptionum, testamentorum, confirmationum, ingrossationum, obligationum, quietationum, constitutionum R.D. Alberti, Dei gratiae Poloniae et Sueciae principis, s. Mariae in Aquino diaconi cardinalis, episcopatus Cracoviensis administratoris, ducis Severiae, R.D. Andreae Szołdrski, episcopi Kijoviensis, Gnesnensis et Posnaniensis praepositi, cantoris Cracoviensis et dicti Serenissimi coadiutoris cancellarii, et in absentia utriusque R.D. Simonis Kołucki, cancellarii Gnesnensis, custodis Plocensis, Cracoviensis, Vladislaviensis canonici, R.S.M. secretarii, episcopatus Cracoviensis in spiritualibus et temporalibus deputati anno 1633, 1634 et 1635.
Pap., 31,5×20,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—842 + indeks I—XIX; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 46. Sygn. ABMK 3379

107. Acta actorum, institutionum, provisionum, erectionum, fundationum, resignationum, obligationum, protestationum, inscriptionum, dispensationum, testamentorum, privilegiorum, constitutionum, compositionum, gratiarum, senten-

tiarum, tam interlocutoriarum, quam definitivarum R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis et ducis Severiae ad annum 1636, 1637 et 1638.
Pap., 31,5×19,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—156 + nlb. 2 + 157—452 + nlb. 3 + 453—907 + nlb. 2 + indeks I—XVI; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 48. Sygn. ABMK 3380

108. Acta episcopalia R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis et ducis Severiae annorum 1639 et 1640. Volumen II.
Pap., 32,5×20 cm; kk. nlb. 3 + 1—626, po niej od razu k. 700—798 + 790a—798a + 799—841 + indeks I—XVIII + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 49. Sygn. ABMK 3381

109. Volumen III actorum episcopalium R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae annorum 1641, 1642 ad 17 Martii, quorum index in fine praesentis voluminis est adnotatus.
Pap., 32×19,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—586 + indeks I—IX + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 50. Sygn. ABMK 3382

110. Volumen IV. Acta saecularia episcopatus Cracoviensis annorum 1636—1641, tum et aliquot mensium secundi sub tempus R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae conscripta.
Pap., 32×20,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—661 + indeks I—XII; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 51. Sygn. ABMK 3383

111. Acta actorum, decretorum, sententiarum, constitutionum, cessionum, resignationum, confirmationum, erectionum, inscriptionum, testamentorum, quietationum, obligationum, et aliorum nec non sententiarum tam spiritualis, quam civilis fori coram R.D. Petro Gembicki, episcopo Cracoviensi, duce Severiae in anno 1643 et 1644 conscripta.
Pap., 32,5×20 cm; kk. nlb. 3 + 1—661 + indeks I—XIV + nlb. 3; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 52. Sygn. ABMK 3384

112. Volumen II actorum episcopalium R.D. Petri Gembicki, episcopi Cracoviensis, locum tenente in dioecesi R.D. Alberto Lipnicki, canonico Cracoviensi post discessum R.D. Episcopi in Italiam et usque ad redditum eiusdem in Poloniam, videlicet a die 16 Novembris 1644 et per a.D. 1645 inchoative ad Septembrem. Horum videatur index ad finem huius voluminis.
Pap., 33,5×20 cm; kk. nlb. 4 + 1—537a + nlb. 2 + indeks I—XII + nlb. 3; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 53. Sygn. ABMK 3385

113. Acta actorum, decretorum, obligationum, inscriptionum, institutionum, resignationum, venditionum, confirmationum, cessionum, constitutionum, decimarum, privilegiorum, coram R.D. Petro Gembicki, episcopo Cracoviensi, duce Severiae in a.D. 1645 et 1646. Volumen III.
Pap., 32,5×20 cm; kk. nlb. 3 + 1—183 + nlb. 1 + k. 184—701 + indeks I—X; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 54. Sygn. ABMK 3386

114. Acta actorum, decretorum, sententiarum, erectionum, confirmationum, institutionum, resignationum, constitutionum, provisionum, quietationum, submissionum, protestationum R.D. Petri Gembicki, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae in a.D. 1647—1649 acticatorum. Volumen IV.
Pap., 32,5×20,5 cm; kk. nlb. 4 + 1—1013 + indeks I—XXII; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 55. Sygn. ABMK 3387

115. Acta actorum, decretorum, sententiarum, erectionum, confirmationum, institutionum, resignationum, constitutionum, provisionum, quietationum, submissionum, protestationum, substitutionum R.D. Petri Gembicki, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae in a.D. 1650 et 1651 acticatorum. Volumen V.

Pap., 32×20,5 cm; kk. nlb. 5 + 1—463, potem ss. 474—475, 486—491, 496—500 + kk. 500—902 + indeks I—XXIX + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 56. Sygn. ABMK 3388

116. Acta actorum, decretorum, sententiarum, erectionum, fundationum, confirmationum, institutionum, resignationum, constitutionum, provisionum, submissionum, quietationum, substitutionum, pretestationum R.D. Petri Gembicki, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae in a.D. 1653—1655 acticatorum. Volumen VII.
Pap., 33,5×22,5 cm; kk. nlb. 4 + 1—1142 + indeks I—XXXVIII + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 58. Sygn. ABMK 3389

117. Acta actorum, decretorum, sententiarum, erectionum, fundationum, confirmationum, institutionum, resignationum, constitutionum, provisionum, submissionum, quietationum, substitutionum, ordinationum, ingrossationum, protestationum R.D. Andreae Trzebicki, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae in a.D. 1658 et 1659 acticatorum. Volumen I.
Pap., 32×20,5 cm; kk. nlb. 4 + 1—554 + indeks I—XIX + nlb. 4; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 59. Sygn. ABMK 3390

118. Acta actorum, decretorum, sententiarum, erectionum, fundationum, confirmationum, institutionum, resignationum, constitutionum, provisionum, submissionum, quietationum, substitutionum, protestationum et aliorum R.D. Andreae Trzebicki, episcopi Cracoivensis in annis 1660 et 1661 acticata. Volumen II.
Pap., 31,5× 20 cm; kk. nlb. 3 + 1—560 + od k. 570—758 + indeks I—XXV + nlb. 4; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 60. Sygn. ABMK 3391

119. Acta actorum episcopalium R.D. Andreae Trzebicki, episcopi Cracoviensis et ducis Severiae a die 26 Augusti anni 1661 ad annum 1666 inclusive. Volumen III.
Pap., 35,5×23,5 cm; kk. nlb. 2 + 1—783a + indeks I—XXVII; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 61. Sygn. ABMK 3392

120. Acta actorum episcopalium R.D. Andreae Trzebicki, episcopi Cracoviensis et ducis Severiae ab anno 1667 ad annum 1669 inclusive. Volumen IV.
Pap., 34,5×22,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—490 + indeks I—XVII + nlb. 4; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 62. Sygn. ABMK 3393

121. Acta actorum episcopalium R.D. Andreae Trzebicki ab anno 1670 ad annum 1675 mensem Martium acticatorum. Volumen V.
Pap., 34,5× 22,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—855 + indeks I—XXIV + nlb. 3; po k. 223 od razu k. 254; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 63. Sygn. ABMK 3394

122. Acta actorum episcopalium R.D. Andreae Trzebicki, episcopi Cracoviensis a mense Aprili 1675 ad Aprilem 1676 acticatorum. Volumen VI.
Pap., 35,5×23 cm; kk. nlb. 4 + 1—479 + nlb. 2 + indeks I—XIX + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 64. Sygn. ABMK 3395

123. Acta actorum episcopalium R.D. Andreae Trzebicki, episcopi Cracoviensis et ducis Severiae a die 29 Maii 1676 ad 1678 inclusive. Volumen VII.
Pap., 36,5×23 cm; kk. nlb. 4 + 1—721 + nlb. 1 + indeks I—XXV + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 65. Sygn. ABMK 3396

124. Acta actorum episcopalium R.D. Andreae Trzebicki, episcopi Cracoviensis et ducis Severiae de anno 1679. Volumen VIII.
Pap., 37×23 cm; kk. nlb. 3 + 1—710 + indeks I—XVI + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 66. Sygn. ABMK 3397

125. Acta actorum episcopalium R.D. Joannis Małachowski, episcopi Cracoviensis a die 20 Augusti anni 1681 et 1682 acticatorum. Volumen I.
Pap., 37×24 cm; kk. nlb. 5 + 1—547 + indeks I—IX + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 67. Sygn. ABMK 3398

126. Acta actorum R.D. Joannis de Małachowice Małachowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae conscripta in annis 1683 et 1684. Volumen II.
Pap., 37,5×24 cm; kk. nlb. 8 + 1—940 + nlb. 1 + indeks I—XIII + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 68. Sygn. ABMK 3399

127. Acta actorum R.D. Joannis de Małachowice Małachowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae conscripta in annis 1685—1688 ad diem 12 Julii acticatorum. Volumen III.
Pap., 36×23,5 cm; kk. nlb. 4 + 1—1240 + indeks I—XXIII; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 69. Sygn. ABMK 3400

128. Acta actorum episcopalium R.D. Joannis a Małachowice Małachowski, episcopi Cracoviensis a die 16 Julii anni 1688 et 1689 acticatorum. Volumen IV.
Pap., 36×24 cm; kk. nlb. 3 + 1—557 + nlb. 2 + indeks I—XV + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 70. Sygn. ABMK 3401

129. Volumen V actorum episcopalium R.D. Joannis Małachowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per annos 1690 et 1691 acticatorum, quorum index ad finem praesentis voluminis exhibetur adnotatus.
Pap., 33,5×21,5 cm; kk. nlb. 2 + 1—429 + nlb. 1 + indeks I—X; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 71. Sygn. ABMK 3402

130. Volumen VI actorum episcopalium R.D. Joannis Małachowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae de anno 1692 et 1693, quorum index ad finem videatur.
Pap., 37×22 cm; kk. nlb. 3 + 1—449 + nlb. 2 + indeks I—XII + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 72. Sygn. ABMK 3403

131. Volumen VII actorum episcopalium Joannis Małachowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae de anno 1694—1696, quorum index ad finem videatur.
Pap., 37×22,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—495 + indeks I—IX + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 73. Sygn. ABMK 3404

132. Volumen VIII actorum episcopalium R.D. Joannis Małachowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae de anno 1697, quorum index videatur ad finem.
Pap., 35×23 cm; kk. nlb. 2 + 1—329 + nlb. 2 + indeks I—X + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 74. Sygn. ABMK 3405

133. Volumen IX actorum episcopalium R.D. Joannis Małachowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae de anno 1698 et 1699 ad diem 7 Augusti, quorum index videatur ad finem.
Pap., 38×22,5 cm; kk. nlb. 3 + 1—139 + indeks I—IX + nlb. 1; książka.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 75. Sygn. ABMK 3406

134. Acta actorum episcopalium R.D. Casimiri a Łubna Łubieński, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae ab anno 1710 usque ad annum 1713 conscripta. Volumen I.
Pap., 36×23 cm; kk. nlb. 3 + 1—840 + indeks I—XXX + nlb. 1; książka, skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 76. Sygn. ABMK 3407

135. Acta actorum episcopalium R.D. Casimiri Łubieński, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae ab anno 1714 ad annum 1719 conscripta. Volumen II.
Pap., 37×23 cm; kk. nlb. 3 + 1—938 + indeks I—XXIX + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 77. Sygn. ABMK 3408

136. Acta actorum episcopalium R.D. Constantini Feliciani in Szaniawy Szaniawski,

episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per annos 1720—1723 conscripta. Volumen I.
Pap., 39,5×24 cm; kk. nlb. 3 + 1—106 + nlb. 2 + 107—215 + nlb. 1 + 216—334 + indeks I—XIII + nlb. 2; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 78. Sygn. ABMK 3409

137. Acta actorum episcopalium R.D. Constantini Feliciani Szaniawski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per annos 1724—1727 conscripta. Volumen II.
Pap., 39,5×26 cm; kk. nlb. 5 + 1—208 + nlb. 1 + 209—412 + indeks I—XIII; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 79. Sygn. ABMK 3410

138. Acta actorum episcopalium R.D. Constantini Feliciani Szaniawski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per annos 1728—1730 usque ad obitum illius continuata. Volumen III.
Pap., 40×25 cm; kk. nlb. 3 + 1—240 + nlb. 1 + 241—388 + indeks I—X + nlb. 3; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 80. Sygn. ABMK 3411

139. Volumen IV actorum episcopalium R.D. Constantini Feliciani Szaniawski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae de anno 1731 et 1732 ad mensem Julium.
Pap., 40×25,5 cm; kk. nlb. 2 + 1—220 + indeks I—VI + nlb. 1; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 81. Syng. ABMK 3412

140. Volumen I. Acta actorum R.D. Joannis Alexandri in Lipie Lipski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae per annos 1734—1737 conscripta.
Pap., 34,5×21,5 cm; kk. nlb. 7 + ss. 1—1190 + indeks kk. I—XVII + nlb. 3; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 82. Sygn. ABMK 3413

141. Volumen II. Acta actorum episcopalium R.D. Joannis Alexandri Lipski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae de anno 1738.
Pap., 35×20,5 cm; ss. nlb. 6 + 1—678 + indeks kk. I—IX; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 83. Sygn. ABMK 3414

142. Volumen III actorum episcopalium R.D. Joannis Alexandri Lipski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae de anno 1739.
Pap., 35×20,5 cm; ss. nlb. 8 + 1—918 + indeks I—VII; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 84. Sygn. ABMK 3415

143. Volumen IV actorum episcopalium R.D. Joannis Alexandri Lipski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae de anno 1740.
Pap., 35×21 cm; ss. nlb. 8 + 1—932 + indeks kk. I—VIII; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 85. Sygn. ABMK 3416

144. Acta actorum episcopalium R.D. Joannis Alexandri Lipski, episcopi Cracoviensis anno 1741 acticatorum.
Pap., 34,5×20,5 cm; ss. nlb. 8 + 1—1052 + indeks kk. I—VII + nlb. 8; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 86. Sygn. ABMK 3417

145. Acta actorum episcopalium R.D. Joannis Lipski, episcopi Cracoviensis et ducis Severiae in annis 1742 et 1743 acticatorum.
Pap., 35,5×22 cm; ss. nlb. 4 + 1—814 + indeks kk. I—X; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 87. Sygn. ABMK 3418

146. Acta actorum episcopalium R.D. Joannis Alexandri Lipski, episcopi Cracoviensis et ducis Severiae in annis 1744—1746 acticatorum.
Pap., 34,5×22 cm; ss. nlb. 4 + 1—638 + indeks kk. I—IX; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 88. Sygn. ABMK 3419

147. Acta actorum tam localium, quam vialium R.D. Andreae Stanislai Kostka in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae annorum 1747 et 1748 hoc in compacto libro contenta.
Pap., 37,5×25 cm; ss. nlb. 4 + 1—382 + indeks kk. I—VII + nowa paginacja ss. nlb. 1 + 1—367 + indeks kk. I—VIII; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 89. Sygn. ABMK 3420

148. Acta actorum tam localium, quam vialium R.D. Andreae Stanislai Kostka Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae annorum 1749 et 1750 hoc in compacto libro contenta.
Pap., 37,5×25,5 cm; ss. nlb. 4 + 1—329 + indeks kk. I—V + 1 + ss. 1—321 + indeks kk. I—VIII + nlb. 1; (wyrwana karta: ss. 77 i 78); książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 90. Sygn. ABMK 3421

149. Acta actorum R.D. Andreae Stanislai Kostka Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae annorum 1751 et 1752.
Pap., 38×25 cm; ss. nlb. 12 + 1—250 + ss. 1—179 + indeks kk. I—XI; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 91. Sygn. ABMK 3422

150. Acta actorum R.D. Andreae Stanislai Kostka Załuski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae annorum 1753 et 1754.
Pap., 37,5×25,5 cm; ss. nlb. 4 + 1—213 + nlb. 3 + 1—223 + indeks kk. I—XI; książka, opr. skóra.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, AEp. 92. Sygn. ABMK 3423

151. Index actorum episcopalium episcoporum Cracoviensium inde a Joanne Lutkone de Brzezie, episcopo Cracoviensi (1466) usque ad episcopatum R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis (1640). Vol. I.
Pap., 38,5×23 cm; kk. nlb. 2 + 1—333; książka, opr. tekt. obciąg. płótnem.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, bez sygn. Sygn. ABMK 3458

152. Index actorum episcopalium episcoporum Cracoviensium inde ab anno 1640, tempore episcopatus R.D. Jacobi Zadzik usque ad annum 1682, tempore episcopatus R.D. Joannis Małachowski, episcopi Cracoviensis. Vol. II.
Pap., 40×25 cm; kk. nlb. 2 + 1—343; książka, opr. tekt. obc. płót.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie. Sygn. ABMK 3459

153. Index actorum episcopalium episcoporum Cracoviensium inde ab anno 1682, tempore episcopatus R.D. Joannis Małachowski, episcopi Cracoviensis usque ad annum 1763, tempore episcopatus R.D. Ignatii Cajetani Sołtyk, episcopi Cracoviensis. Vol. III.
Pap., 41×26 cm; kk. nlb. 2 + 1—313 + nlb. 1; książka, opr. tekt. obc. płót.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie. Sygn. ABMK 3460

154. Index actorum episcopalium episcoporum Cracoviensium inde ab anno 1764, tempore episcopatus R.D. Ignatii Cajetani Sołtyk, episcopi Cracoviensis usque ad annum 1813, tempore episcopatus R.D. Andreae Gawroński, episcopi Cracoviensis. Vol. IV.
Pap., 41×26 cm; kk. nlb. 2 + 1—197 + nlb. 1; książka, opr. tekt. obc. płót.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie. Sygn. ABMK 3461

3. KORESPONDENCJA BPA J. K. SOŁTYKA Z GUBERNIUM LWOWSKIM

155. Prothocollum correspondentiae Celsissimi Principis Domini Ordinarii Loci Cracoviensis cum Excelso Gubernio Leopoliensi annis 1773 et 1774. Vol. I.
Pap., 38,5×24 cm; kk. 289; książka, opr. tekt.-pap.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie. Sygn. ABMK 3462

156. Prothocollum correspondentiae Celsissimi Principis Loci Ordinarii Cracoviensis cum Excelso Gubernio Leopoliensi annis 1775 et 1776. Vol. II.
Pap., 38,5×24,5 cm; kk. 394; książka, opr. tekt.-pap.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie. Sygn. ABMK 3463

157. Prothocollum correspondentiae Celsissimi Principis Ordinarii Loci Cracoviensis cum Excelso Gubernio Leopoliensi annis 1777 et 1778. Vol. III.
Pap., 39,5×29,5 cm; kk. nlb. 1 + 9 dodatk. + 370 + indeks I—VIII + nlb. 20; książka, opr. tekt.-pap.
Arch. Kurii Metrop. w Krakowie. Sygn. ABMK 3464

ARCHIWUM KAPITUŁY METROPOLITALNEJ W KRAKOWIE
(Depozyt w Archiwum Kurii Metropolit. w Krakowie)

1. SPIS LUDNOŚCI DIECEZJI KRAKOWSKIEJ

158. Opisanie liczby dusz w farach dyecezyi krakowskiej z rozrządzenia Jaśnie Oświeconego Księcia Imci Michała Jerzego Poniatowskiego, z Bożej i Stolicy Apostolskiej łaski arcybiskupa gnieźnieńskiego, legati nati, prymasa Korony Polskiej i Wielkiego Księstwa Litewskiego, pierwszego Księcia, administratora z całą jurysdykcją krakowskiego, opata komendataryusza czerwieńskiego, tynieckiego, orderu Białego Orła i św. Stanisława kawalera podług procesu dnia 20 miesiąca grudnia roku 1786 przez Imc. Xa Marcina Siemieńskiego, pisarza sądów zadwornych biskupich uczynione.
Pap., 47,5×39 cm; kk. I + nlb. 2 + II—VII + 684 + dodatk. 2; (niektóre karty posiadają podwójną paginację. klatek 726).
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie, bez sygn. Sygn. ABMK 3234

2. WIZYTACJE KOŚCIELNE DIECEZJI KRAKOWSKIEJ

159. Acta visitationis extetioris decanatuum Oswiecimensis, Novi Montis, Zatoriensis et Scavinensis ad archidiaconatum Cracoviensem pertinentium per R.D. Christophorum Kazimirski, nominatum episcopum Kijoviensem et praepositum Tarnoviensem ex commissione Illustr. Principis D. Georgii, divina miseratione S.R.E. tituli s. Sixti cardinalis presbiteri Radziwiłł nuncupati, episcopatus Cracoviensis administratoris perpetui, in Olica et Nieswież ducis a.D. 1598 —— factae seu expeditae. Incepta est haec visitatio per R.D. Christophorum Kazimirski, nominatum episcopum Kijoviensem, praepositum Tarnoviensem mensis Novembris die 29, et ad diem ultimam mensis Decembris eiusdem anni continuata.
Pap., 32×21,5 cm; kk. nlb. 3 + indeks + 1—239.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 17. Sygn. ABMK 3235

160. Visitatio decanatuum Novi Montis, Volbromiensis, Leloviensis et Zatoriensis de mandato R.D. Bernardi Maciejowski, episcopi Cracoviensis et ducis Severiensis a.D. 1602.
Pap., 30,5×19,5 cm; ss. nlb. 2 + 188.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 20. Sygn. ABMK 3236

161. Acta visitationis exterioris quatuor decanatuum: Jaslensis, Żmigrodensis, Becensis et Voynicensis ex commissione R.D. Bernardi Maciejowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiensis per R.D. Andream Chrościński, protonotarium apostolicum, praepositum et decanum Voynicensem conscripta a.D. 1602.
Pap., 32×21,5 cm; ss. nlb. 4 + 314.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 21. Sygn. ABMK 3237

162. Acta visitationis interioris decanatuum ad archidiaconatum Cracoviensem pertinentium nempe: Pilznensis, Ropcicensis, Mielecensis per R.D. Iacobum Oltharzewski, praepositum et decanum Mielecensem ex commissione R.D. Bernardi Maciejowski, episcopi Cracoviensis factae a.D. 1602 —— quae quidem incepta est die 5 Novembris et continuata die 1 Februarii anno 1603.
Pap., 30,5×20,5 cm; ss. nlb. 6 + 1—182.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 22. Sygn. ABMK 3238

163. Acta visitationis ecclesiarum archidiaconatus Sandomiriensis sub R.D. Bernar-

do Maciejowski, episcopo Cracoviensi, duce Severiensi. Exequutio visitationis peragebatur Sendomiriae die 16 Martii ad 3 Aprilis a.D. 1604.
Pap., 32×21,5 cm; kk. nlb. 4 + 72 + nlb. 3.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 23. Sygn. ABMK 3239

164. Visitatio decanatus Boboviensis externa per Joannem Januszowski, archidiaconum Sandecensem, plebanum Solecensem ex mandato speciali R.D. Petri Tylicki, episcopi Cracoviensis, praesentibus Venerabilibus Martino Chochorovio, persbytero et Martino Servatio, Andreioviensi clerico, facta a.D. 1607 mense Decembri.
Pap., 32,5×20,5 cm; ss. nlb. 12 + 200.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 24. Sygn. ABMK 3240

165. Visitatio externa diversarum dioecesis Cracoviensis ecclesiarum sub R.D. Petro Tylicki, episcopo Cracoviensi facta a.D. 1607. (Hospitale divi Valentini extra urbem Nova Sandecz, ecclesia parochialis in Podegrodzie, Łukowica, inventarium supellectilis sacrae et ordinationes quaedam ecclesiae parochialis in oppido Solec). Visitatio ecclesiae collegiatae civitatis Novae Sandecz per R.D. Joannem Januszowski, archidiaconum Sandecensem ex speciali mandato R.D. Petri Tylicki, episcopi Cracoviensis, ducis Severiensis praesentibus R.D. Bartholomaeo Fussorio, eiusdem ecclesiae Sandecensis Collegiatae custode et Martino Andreioviensi, clerico secretario a.D. 1608 mensibus Februario et Martio facta. Visitatio decanatuum Sandecensis et Novifori externa per R.D. Joannem Januszowski, archidiaconum Sandecensem facta, praesentibus Venerabilibus Alberto Piotrowski, plebano Mencinensi et Martino Servatio, Andreioviensi clerico, a.D. 1608 mensibus Julio et Augusto.
Pap., 32,5×22 cm; ss. nlb. 6 + 74 + nlb. 1 + 258 + nlb. 10 + 92a, 93a + 216 + nlb. 2 + 85.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 25. Sygn. ABMK 3241

166. Visitatio ecclesiarum in decanatibus: Mielecensi, Ropczycensi, Strzyżoviensi, Pilsnensi, Jaslensi, Żmigrodensi, Biecensi per R.D. Petrum Skidzieński, archidiaconum Zawichostensen et Martinum Kłociński, praepositum Biecensem authoritate R.D. Petri Tylicki, episcopi Cracoviensis a.D. 1608 facta.
Pap., 32×22 cm; rkps zaczyna się od s. 15; ss. nlb. 4 + od 15—455.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 26. Sygn. ABMK 3242

167. Acta visitationis exterioris decanatus Witoviensis, Opatovecensis, Skavinensis, Zatoriensis, Kiiensis, Oswencimensis, Wolbromensis, Skalensis, Pacanoviensis et Sokoliensis authoritate R.D. Petri Tylicki, episcopi Cracoviensis per R.D. Rochum Zardecki, praepositum et officialem Tarnoviensem et Sebastianum Nucerium, s. Theologiae doctorem, canonicum Scarbimiriensem a.D. 1610 facta. Pag. 255—264 visitatio ecclesiae parochialis in Szydłowiec ex anno 1614.
Pap., 32×21 cm; ss. nlb. 4 + 265 (paginacja podwójna).
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 28. Sygn. ABMK 3243

168. Visitatio ecclesiarum in districtu ac officialatu Pilsnensi per R.D. Laurentium Grutium, praepositum, officialem et commissarium visitatorem a R.D. Petro Tylicki, episcopo Cracoviensi ordinatum a.D. 1610 peracta. Decanatus: Pilsnensis, Mielecensis, Ropczycensis, Strzyżoviensis.
Pap., 30,5×20,5 cm; kk. nlb. 2 + 50.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 29. Sygn. ABMK 3244

169. Visitatio ecclesiarum in decanatu Kielcensi, Kunoviensi et Andreoviensi per R.D. Andream Zagórny, praepositum Kielcensem a.D. 1610 peracta authoritate R.D. Petri Tylicki, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae.
Pap., 32×21,5 cm; (paginacja rozpoczyna się od k. 353), kk. nlb. 2 + 353—411, od 469—487—492.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 30. Sygn. ABMK 3245

170. Visitatio ecclesiarum parochialium in decanatibus Leloviensi, Kijensi, Łukoviensi, Proszoviensi, Parczoviensi et Wrocimoviensi in annis 1609—1614 peracta, nec non visitatio ecclesiae parochialis s. Jacobi in Casimiria per R.D. Hieronymum Reczajski, archidiaconum cathedralem Cracoviensem vigore specialis commissionis R.D. Petri Tylicki, episcopi Cracoviensi a.D. 1611 die 23 Januarii facta. Visitatio ecclesiae parochialis in oppido Mussinensi per R.D. Andream Łukomski, Wladislaviensem et Sandomieriensem canonicum ex commissione R.D. Petri Tylicki, episcopi Cracoviensi die 1 Julii peracta.
Pap., 32×21 cm; rkps zaczyna się od k. 99 i posiada następującą paginację: kk. 99—106, 113—120, 89—98, 272—277, 80—86, 130—133, 437—456, 491, 519, 532—535.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 32. Sygn. ABMK 3246

171. Acta visitationis exterioris decanatus Skavinensis, Novi Montis, Oswencimensis, Zatoriensis, ad archidiaconatum Cracoviensem pertinentium per R.D. Joannem Foxium, archidiaconum Cracoviensem, prothonotarium apostolicum in a.D. 1617 authoritate ordinaria factae sub felicibus auspiciis R.D. Martini Szyszkowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiensis. Visitatio ecclesiae Collegiatae Skarbimiriensis die 9 mensis Decembris anni 1617 ex speciali commissione Episcopi ordinarii facta kk. 106—110. Visitatio decanatus Wielicensis a.D. 1618 per R.D. Joannem Foxium, archidiaconum Cracoviensem.
Pap., 30,5×20,5 cm; kk. nlb. 3 + 131 + nlb. 2.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 33. Sygn. ABMK 3247

172. Acta visitationis ecclesiarum archidiaconatus Zawichostensis (decanatus: Urzędoviensis, Zawichostensis, Opatoviensis) opera commissaria R.D. Jacobi Piasecki, decani Kielcensis, canonici Posnaniensis in anno 1617 diebus Junii et Julii confecta.
Pap., 32,5×21 cm; kk. nlb. 3 + 69 + nlb. 1.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 34. Syng. ABMK 3248

173. Visitatio ecclesiarum in decanatibus Sandomiriensi, Połaniecensi et Rudnicensi ad archidiaconatum Sandomiriensem pertinentium per Albertum Gniewicz a.D. 1614 peracta.
Pap., 33×22 cm; ss. nlb. 2 + 174; od strony 103—174 format 10,5×32,5 cm.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 36. Sygn. ABMK 3249

174. Visitatio decanatus Becensis, Jaslensis, Żmigrodensis, Pilznensis, Strzyżoviensis, Ropczycensis et Mielecensis per Nicolaum Wąsowicz, archidiaconum Sandecensem in annis 1618—1619 facta.
Pap., 30,5×20,5 cm; rkps zaczyna się od karty 123; kk. nlb. 2 + 123—209, dalej. kk. 300—309, 400—409, 500—509, 600—609, 700—709, 800—809, 900—907.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 37. Sygn. ABMK 3250

175. Visitatio interior decanatuum: Voynicensis, Scalensis — Opatovecensis — Pacanoviensis — Kijensis — Andreoviensis — Sokolinensis, ad archidiaconatum Cracoviensem pertinentium, per R.D. Joannem Foxium, archidiaconum Cracoviensem, prothonotarium apostolicum a.D. 1618 incepta et eodem finita et absoluta.
Pap., 31×19,5 cm; kk. nlb. 2 + 93.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 38. Sygn. ABMK 3251

176. Visitatio ecclesiarum parochialium in decanatibus: Boboviensi, Sandecensi, Neoforiensi, Becensi, Jaslensi, Żmigrodensi, Pilznensi, Strzyżoviensi, Ropczycensi et Mielecensi a.D. 1618 facta.
Pap., 30,5×20,5 cm; ss. nlb. 2 + 374 + 2.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 39. Sygn. ABMK 3252

177. Visitatio externa decanatus Dobcicensis, Lipnicensis, Voynicensis, Skalensis et

Opatovicensis per R.D. Joannem Foxium, archidiaconum Cracoviensem a.D. 1618 peracta.
Pap., 31×19,5 cm; kk. nlb. 3 + 143.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 40. Sygn. ABMK 3253

178. Acta visitationis exterioris decanatuum: Pacanoviensis, Kijensis, Sokoliensis, Andreoviensis, Wrocimoviensis, Proszovicensis, Vitoviensis et Bythomiensis, ad archidiaconatum Cracoviensem pertinentium in anno 1618 factae.
Pap., 31×21 cm; kk. nlb. 6 + 155 dalej 7 kart nie zapis.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 41. Sygn. ABMK 3254

179. Acta visitationis exterioris decanatuum: Wielicensis, Proszoviensis, Lipnicensis et Skalensis per R.D. Joannem Foxium, archidiaconum Cracoviensem ex commissione R.D. Andreae Lipski, episcopi Cracoviensis in a.D. 1628—1629 factae.
Pap., 30,5×20,5 cm; kk. nlb. 2 + 101.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 42. Sygn. ABMK 3255

180. Acta visitationum R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis, ducis Severiensis. Informatio de statu archidiaconatus Cracoviensis per R.D. Joannem Foxium, archidiaconum Cracoviensem exhibita anno 1635 k. 1—8. Visitatio exterior Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis authoritate R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae a R.D. Erasmo Kretkowski, archidiacono, vicario et officiali generali Cracoviensi —— a.D. 1638 et sequentibus continuata et expedita k. 9—216. Decreta reformationis ex visitatione interiori ecclesiae parochialis B.M.V. in circulo Cracoviensi in a.D. 1636 k. 217—225. Visitatio Ecclesiae Collegiatae Sandomiriensis peracta die 13 Maii a.D. 1639 k. 226—231v. Decreta reformationum ex visitatione Collegiatae Ecclesiae Sandomiriensi a.D. 1639 lata kk. 232—252—268. Visitatio Ecclesiae Collegiatae Vislicensis die 17 Octobris a.D. 1637 peracta kk. 269—298. Decreta reformationum postvisitatoria Ecclesiae Collegiatae Opatovecensis per R.D. Jacobum Zadzik episcopum Cracoviensem lata a.D. 1639 kk. 299—308v. Decreta reformationis szpitalów krakowskich z wizytacyjej uczynione Jakuba Zadzika, biskupa krakowskiego roku 1638 kk. 310—323. Visitatio decanatus Neoforiensis externa ex mandato speciali R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis a.D. 1641 peracta kk. 324—354. Visitatio decanatus Sandecensis authoritate R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis a.D. 1641 peracta kk. 355—370. Visitatio tam exterior, quam interior ecclesiarum parochialium in decanatu Tarnoviensi existentium ex mandato R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis per R.D. Andream de Szczekarzewice Tarło, praepositum et officialem Tarnoviensem, decanum Opatoviensem, canonicum Cracoviensem a.D. 1637 facta kk. 371—377. Decreta reformationum externae visitationis ecclesiae Iłżensis anno 1637 Junio 27 peractae kk. 378—380a. Decreta visitationis internae ecclesiae parochialis Bodzantinensis de anno 1637 die 30 Martii kk. 381—383. Ecclesiae parochialis Zwolenensis visitatio externa anno 1636 die 23 Februarii k. 384—385. Visitatio externa ecclesiae parochialis Stężycensis anno 1636 die 25 Februarii k. 386—389. Fundatio pro contubernio Hierusalem penes Universitatem Cracoviensem ex anno 1640 facta k. 390—400. Visitatio ecclesiae Bodzantinensis authoritate R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis a.D. 1637 peracta k. 401—403.
Pap., 31×20 cm; kk. nlb. 3 + 1—404 + nlb. 1; indeks częściowy k. 404.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 53. Sygn. ABMK 3256

181. Acta visitationum decanatum: Urzędowiensis, Zawichostensis et Opatoviensis, ad archidiaconatum Zawichostensem pertinentium, authoritate R.D. Jacobi Zadzik, episcopi Cracoviensis a.D. 1637 peracta.

Pap., 31,5×19 cm; ss. nlb. 2 + 197.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 44. Sygn. ABMK 3257

182. Liber visitationum a R.D. Joanne Tarnowski, archidiacono Cracoviensi visitatarum ecclesiarum parochialium in decanatibus: Novi Monte, Scavinensi, Zatoriensi, Żiwecensi et Oswiecimensi in annis 1644—1647 expeditarum.
Pap., 30,5×20,5 cm; ss. nlb. 2 + 268.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 45. Sygn. ABMK 3258

183. Visitatio interna decanatus Tarnoviensis a.D. 1665 per R.D. Joannem Morawiecki, scholasticum.
Pap., 29,5×19,5 cm; ss. nlb. 4 + 26.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 48. Sygn. ABMK 3259

184. Visitatio externa ecclesiarum parochialium et capellarum in decanatu Tarnoviensi existentium per R.D. Nicolaum Oborski, episcopum Laodicensem, suffraganeum Cracoviensem, archidiaconum et vicarium in spiritualibus et officialem generalem Cracoviensem a.D. 1669 diebus Maii et Junii mensium expedita.
Pap., 32,5×20,5 cm; kk. nlb. 3 + 28.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 49. Sygn. ABMK 3260

185. Visitatio externa decanatus Zatoriensis a.D. 1670 in mense Aprili.
Pap., 30,5×19 cm; ss. nlb. 4 + 52.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 50. Sygn. ABMK 3261

186. Actus visitationis externae ecclesiarum decanatus Zatoriensis expeditae mense Augusto a.D. 1679 per R.D. Andream Pęgowski, archidiaconum Cracoviensem.
Pap., 31×20 cm; ss. nlb. 4 + 72 + nlb. 1.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 54. Sygn. ABMK 3262

187. Visitatio externa archidiaconatus Zawichostensis a.D. 1689 in mense Novembre et Decembre expedita, in qua iura ecclesiarum, proventus parochorum una cum descriptionibus ecclesiarum et aedificiorum, noviter et ante existentium, connotata demonastrantur. Decanatus: Urzędowiensis, Zawichostensis et Opatoviensis.
Pap., 30,5×19,5 cm; ss. nlb. 6 + 204; indeks na s. 203.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 55. Sygn. ABMK 3263

188. Visitatio trium decanatuum: Opatovicensis, Pacanoviensis et Kijensis a.D. 1635 (1636) expedita. (Rok wizytacji poprawiony, E. Wiśniowski).
Pap., 31×20 cm; kk. nlb. 4 + 64.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 56. Sygn. ABMK 3264

189. Visitatio externa decanatus Urzędoviensis in archidiaconatu Zawichostensi, officialatu Sandomiriensi a.D. 1698 per R.D. Christophorum de Dambica Dembicki IUD, Cracoviensem, Sandomiriensem canonicum et officialem, praepositum Stobnicensem, SRM secretarium, de expresso consensu R.D. Joannis de Małachowice Małachowski, episcopi Cracoviensis, ducis Severiae —— in qua iura ecclesiarum, proventus parochorum una cum discriptionibus ecclesiarum et aedificiorum, noviter et ante extructorum, tum omnes et singuli proventus, fructus, utilitates, obventiones et emolumenta connotata fideliter et diligenter per me Albertum Carolum Mrówczyski, Cracoviensem clericum saecularem.
Pap., 32×20 cm; ss. nlb. 3 + 72 + nlb. 1.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 57. Sygn. ABMK 3265

190. Visitatio interna et externa archidiaconatus Zawichostensis, tres: Urzędoviensem, Zawichostensem, Opatoviensem decanatus in se continentis, per R.D. Nicolaum a Złotniki Złotnicki, Leopoliensem canonicum, archidiaconum et officialem Sandomiriensem et in Malice et Obrazów parochum, SRM secretarium, vigore commissionis inferius contentae visitatorem commissarium in

anno 1718 mensibus Novembri et Decembri inchoata, ac in anno sequenti 1719 feliciter continuata.
Pap., 33,5×21 cm; ss. nlb. 4 + 164.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 58. Sygn. ABMK 3256

191. Acta visitationum exteriorum decanatus Radomiensis, tres decanatus rurales in se continentis, nempe: Radom, Zwoleń, Stężyca in a.D. 1617.
Pap., 31×20 cm; kk. nlb. 1 + 77.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 59. Sygn. ABMK 3267

192. Visitatio interna et externa officialatus Sandecensis per me Josephum de Zakliczyn Jordan, canonicum cathedralem Cracoviensem, archidiaconum Sandecensem anno 1723 die 12 mensis Decembris incepta, ac tandem anno 1728 die vero 12 mensis Aprilis terminata. Continet decanatus Neoforiensem, Sandecensem, Scepusiensem, Sandecensem (continuatio) Boboviensem. Per Nicolaum Gawrański, notarium apostolicum connotata.
Pap., 31×19 cm; ss. nlb. 6 + 1—294 + nlb. 1.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 60. Sygn. ABMK 3268

193. Visitatio archidiaconatus Cracoviensis per R.D. Michaelem de Magna Kunice Kunicki, episcopum Arsionensem, suffraganeum et archidiaconum pro tunc Cracoviensem annis intrascriptis peracta. Decanatus Skalensis a. 1727, s. 1—74; Decenatus Xiążnensis a. 1731, s. 75—140; Decanatus Vitoviensis a. 1727, s. 147—210; Decanatus Proszoviensis a. 1728, s. 213—287; Decanatus Novi Montis a. 1728, s. 289—423; Decanatus Scavinensis a. 1729, s. 423—540; Decanatus Zatoriensis a. 1729, s. 542—627; Decanatus Lipnicensis a. 1730, s. 632—802; Decenatus Dobczycensis a. 1730, s. 804—887; Decenatus Voynicensis a. 1731, s. 888—960; Decanatus Andreoviensis a. 1731, s. 963—1051; Decanatus Żywecensis a. 1732, s. 1055—1107; Decanatus Oswiecimensis a. 1732, s. 1111—1170.
Pap., 33×22 cm; paginacja ciągle zmienna, raz strony, to znowu karty; zaczyna się: ss. nlb. 10 + 541 + k. 542, 542a ex anno 1727—1732 itd., w sumie ss. 1400, indeks kk. I—IV.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 61. Sygn. ABMK 3269

194. Visitatio archidiaconalis decanatus Voynicensis a R.D. Stanislao Cetnarski, S.Th. Doctore, collegiatae Voynicensis archidiacono mense Octobri a.D. 1754 expedita.
Pap., 33×22 cm; ss. nlb. 4 + 156.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 62. Sygn. ABMK 3270

195. Visitatio exterior ecclesiae archipresbiteralis Beatae Mariae Virginis in circulo Cracoviensi per R.D. Casimirum a Łubna Łubieński, episcopum Cracoviensem duce Severiae a.D. 1711 die 13 Junii expedita.
Pap., 32×20,5 cm; kk. nlb. 3 + 116 + nlb. 1.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 63. Sygn. ABMK 3271

196. Compendium actorum visitationis exterioris ecclesiarum existentium in et sub decanatu Pilsnensi, Mielecensi, Ropczicensi, Biecensi, Jaslensi et Żmigrodensi, ad archidiaconatum Sandecensem pertinentium, per R.D. Christophorum Kazimirski, praepositum Tarnoviensem mandato Ill. et Rev.D. Georgii S.R.E. Cardinalis praesbiteri Radziwiłł nuncupati, episcopatus Cracoviensis administratoris perpetui, in Olyka et Nieśwież ducis a.D. 1595 —— factae. Visitatio haec incaepta est die 25 Octobris et sine intermissione continuata ad 19 Decembris inclusive k. 3—63. Compendium actorum visitationis exterioris ecclesiarum decanatuum: Tarnoviensis, Dobczicensis, Voynicensis, Opatoviensis, Lipnicensis et Wielicensis, ad archidiaconatum Cracoviensem spectantium, per R.D. Christophorum Kazimirski, praepositum Tarnoviensem mandato Ill. et Rev.D. Georgii S.R.E. Cardinalis praesbiteri Radziwiłł, nuncupati, episcopatus

Cracoviensis administratoris perpetui, in Olyka et Nieśwież ducis, et ex commissione R.D. Stanislai Krasiński, archidiaconi, in spiritualibus vicarii et generalis officialis Cracoviensis a.D. 1596 et sequentibus —— expeditae. Visitatio Tarnoviensis decanatus incaepta est die 6 Februarii et continuata usque ad diem 14 Augusti anni eiusdem. Sequentium vero decanatuum incaepta est 9 die mensis Octobris et continuata in anno sequenti, videlicet 1597 usque ad 24 mensis Maii k. 64—157. Compendium actorum exterioris visitationis ecclesiarum decanatus Boboviensis, Sandecensis et Novi Fori, ad archidiaconatum Sandecensem pertinentium, per R.D. Christophorum Kazimirski, praepositum Tarnoviensem ex commissione Ill. et Rev.D. Georgii S.R.E. Cardinalis praesbiteri Radziwiłł nuncupati, episcopatus Cracoviensis administratoris perpetui, in Olyca et Nieśwież ducis a.D. 1596 — — factae et expeditae. Visitatio haec incaepta est die 16 mensis Augusti anni 1596 et usque ad diem 9 Octobris eiusdem anni continuata k. 158—189. Compendium actorum exterioris visitationis decanatuum: Paczanoviensis, Kijensis, Sokoliensis, Andreoviensis, Wrocimoviensis, Pleschnensis et Witoviensis, ad archidiaconatum Cracoviensem pertinentium, per R.D. Christophorum Kazimirski, nominatum episcopum Kijoviensem, ex commissione Ill. et Rev.D. Georgii S.R.E. Cardinalis praebiteri Radziwiłł nuncupati, episcopatus Cracoviensis et Ducatus Severiensis administratoris perpetui, in Olyka et Nieśwież ducis a.D. 1598 —— factae. Incaepta est haec visitatio die 27 mensis Januarii anno 1598, et continuata ad diem 26 Julii anni eiusdem k. 190—278. Compendium actorum exterioris visitationis ecclesiarum districtus Radomiensis, ad visitationem decani Kielcensis pertinentium, in tres decanatus divisas: Radomiensem, Zwolinensem et Stężycensem, per R.D. Christophorum Kazimirski, nominatum episcopum Kijoviensem et praepositum Tarnoviensem, ex commissione Ill. et Rev.D. Georgii S.R.E. Cardinalis praesbiteri Radziwiłł nuncupati, episcopatus Cracoviensis et Ducatus Severiensis administratoris perpetui, in Olyka et Nieśwież ducis a.D. 1598 —— expeditae. Haec visitatio incaepta est ultima Augusti in anno 1598 et continuata ad diem 18 meusis septembris anni eiusdem inclusive k. 279—311. Compendium actorum exterioris visitationis ecclesiarum decanatuum: Skalensis, Wolbromiensis, Leloviensis, Bitomiensis Pszczynensis per R.D. Christophorum Kazimirski, nominatum episcopum Kijoviensem et praepositum Tarnoviensem, ex commissione Ill. et Rev.D. Georgii S.R.E. Cardinalis praesbiteri Radziwiłł nuncupati, episcopatus Cracoviensis administratoris perpetui, in Olica et Nieśwież ducis, factae et expeditae a.D. 1598. Haec visitatio incaepta est die 27 Octobris anno 1598 et ad diem 28 Novembris continuata kk. 312—382. Compendium actorum visitationis exterioris decanatuum: Oświecimensis, Novi Montis, Zatoriensis, Skavinensis, ad archidiaconatum Cracoviensem pertinentium, per R.D. Christophorum Kazimirski, nominatum episcopum Kijoviensem, praepositum Tarnoviensem, ex commissione Ill. et Rev.D. Georgii S.R.E. Cardinalis praesbiteri Radziwiłł nuncupati, episcopatus Cracoviensis administratoris perpetui, in Olyca et Nieśwież ducis a.D. 1598 —— factae et expeditae 383—449. Compendium visitationis ecclesiarum ad archidiaconatum Zawichostensem pertinentium ex speciali commissione R.D. Martini Szyszkowski, archidiaconi Zawichostensi, praepositi Ilżensis, canonici Cracoviensis, per Ill. et Rev. Andream a Żarnow, ecclesiae collegiatae Sandomiriensis vicarium factae et conscriptae anno 1592 kk. 450—494. Compendium actorum visitationis ecclesiarum in decanatu Lucoviensi et sub archidiaconatu Lublinensi consistentium per R.D. Georgium Zamojski de Zamoscie, archidia-

conum Lublinensem, canonicum Cracoviensem factae anno 1595 kk. 495—501. Compendium actorum visitationis decanatus Solecensis, ad archidiaconatum Lublinensem pertinentis, per R.D. Georgium Zamojski, archidiaconum Lublinensem anno 1595 factae kk. 502—505. Compendium exterioris visitationis ecclesiarum in decanatu Kielcensi consistentium et ad praepositurae Kielcensis visitationem pertinentium, per R.D. Stanislaum Sułowski, praepositum Kielcensem, canonicum Cracoviensem anno 1597 factae et conscriptae kk. 506—516. Compedium visitationis ecclesiarum archidiaconatus Sandomiriensis, a R.D. Bernardo Maciejowski, episcopo Cracoviensi, duce Severiae, per R.D. Martinum Wroblowski, s. Th.D., archidiaconum Sandomiriensem factae et conscriptae anno 1604 kk. 518—531. Compendium actorum visitationis ecclesiarum decanatus Chodeliensis et Parczoviensis, ad archidiaconatum Lublinensem pertinentium, per R.D. Petrum Skidziński, archidiaconum Zawichostensem factae et modo, quo sequitur, conscriptae anno 1611 in Octobre kk. 533—549. Ad calcem adposita sunt nonnulla ecclesiae collegatae Neosandecensis documenta ex annis 1557, 1558, 1525, 1599, 1543, 1465, 1418, 1605, 1472, 1606, 1469, 1593, 1433, 1508, 1542, 1583, 1588, 1601, 1535, 1556, 1538, 1606, una cum visitatione eiusdem collegiatae ecclesiae fine saeculi XVI peractae kk. 552—612.
Pap., 32×20 cm; kk. nlb. 3 + indeks I—XVI + dodatek, kk. 9 + 604.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 65. Sygn. ABMK 3272

197. Visitatio externa archidiaconatus Zawichostensis a.D. 1689 in Octobre et Novembre et Decembre expedita (decanatus: Urzędów, Zawichost et Opatów), in qua iura ecclesiarum, proventus parochorum una cum descriptionibus ecclesiarum et aedificiorum, noviter et ante extructorum, connotata demonstrantur, per R.D. Christophorum de Dębica Dębicki, canonicum et officialem Sandomiriensem, praepositum Ilżensem.
Pap., 30,5×19,5 cm; ss. nlb. 6 + 213.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 66. Sygn. ABMK 3273

198. Acta visitationis decanatus Proszoviensis et Vitoviensis vigore instrumenti delegationis a R.D. Andrea Stanislao Kostka in Załuskie Załuski, episcopo Cracoviensi, duce Severiae —— emanati in persona R.D. Mathiae Josephi a Łubna Łubieński, canonici cathedralis et consistorii generalis Cracoviensis iudicis surrogati, praepositi Ressoviensis a.D. 1747 factae.
Pap., 33×21 cm; ss. nlb. 3 + 1—447.
Dp. Kap. Arch. Kurii Metrop. w Krakowie AVCap. 67 . Sygn. ABMK 3274

ARCHIWUM DIECEZJALNE W TARNOWIE

1. PROTOKOLARZE WIKARIATU GENERALNEGO W STARYM SĄCZU

199. Protocollum exhibitorum consistorii surrogatialis Vetero Sandecensis de annis 1811—1813.
Pap., księga, 41,5×26,6 cm; kk. nlb. 2 + 92.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2434

200. Protocollum vicariatus generalis Vetero Sandecensis de annis 1814, 1815.
Pap., księga jw. od kk. 93—151.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2434

201. Protocollum exhibitorum consistorii vicariatus episcopalis Vetero Sandecensis de annis 1816—1819.
Pap., księga, 41,5×26,3 cm; kk. nlb. 2 + 127.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2435

202. Protocollum exhibitorum vicariatus episcopalis Vetero Sandecensis de annis 1820—1822.
Pap., księga, 44×27,5 cm; kk. nlb. 1 + 86.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2436

2. PROTOKOLARZE DIECEZJI TYNIECKIEJ

203. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tynecensis pro mensibus IX et X 1822.
Pap., księga, 39,5×27 cm; kk. 10 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2437

204. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tynecensis ex anno 1823.
Pap., księga, 39×27,5 cm; kk. 78 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2438

205. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tynecensis ex anno 1824.
Pap., księga, 42×28 cm; kk. 1 + 114.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2439

206. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tynecensis ex anno 1825.
Pap., księga, 39,5×27 cm; kk. 1 + 104 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2440

3. PROTOKOLARZE DIECEZJI TARNOWSKIEJ

207. Protocollum cursoriarum per Ill. ac Rev. Consistorium Tarnoviensem a die 2 Augusti 1793 usque ad finem 1797 anni expeditarum.
Pap., księga, 40×25,5 cm; tytuł na okładce, kk. 116 (kk. 82—85 druk — Informacya dla miejscowych szkół dozorców po wsiach i miasteczkach).
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2432

208. Protocollum exhibitorum consistorii Tarnoviensis ex anno 1826.
Pap., księga, 39,5×27,5 cm; kk. 1 + 114 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2441

209. Protocollum exhibitorum consistorii Tarnoviensis ex anno 1827.
Pap., księga, 41,5×27,5 cm; kk. 1 + 120.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2442

210. Protocollum exhibitorum consistorii Tarnoviensis ex anno 1828.
Pap., księga, 41×28 cm; kk. 1 + 117.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2443

211. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1829.
Pap., księga, 41×27 cm; kk. 1 + 142 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2445

212. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1830.
Pap., księga, 41,5×27,5 cm; kk. 1 + 191 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2446

213. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1831.
Pap., księga, 40,5×27,5 cm; kk. 1 + 148.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2447

214. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1832.
Pap., księga, 40×27,5 cm; kk. 1 + 199 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2449

215. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1833.
Pap., księga, 44×27 cm; kk. 1 + 236.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2450

216. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1834.
Pap., księga, 42,5×27 cm; kk. 1 + 210 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2451

217. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1835.
Pap., księga, 40,5×27 cm; kk. 1 + 234.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2452

218. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1836.
Pap., księga, 42×27 cm; kk. 214.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2453

219. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1837.
Pap., księga, 43×29 cm; kk. 1 + 189.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2454

220. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1838.
Pap., księga, 43× 29 cm; kk. 180.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2455

221. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1839.
Pap., księga, 41,5×28 cm; kk. 176.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2456

222. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1840.
Pap., księga, 42,5×28,5 cm; kk. 1 + 144.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2457

223. Protocollum exhibitorum consistorii Tarnoviensis episcopalis ex anno 1841.
Pap., księga, 42,5×28 cm; kk. 1 + 155.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2458

224. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1842.
Pap., księga, 41×27,5 cm; kk. 1 + 168.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2459

225. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1843.
Pap., księga, 41,5×27 cm; kk. 1 + 156 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2460

226. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1844.
Pap., księga, 41,5×27,5 cm; kk. 1 + 149.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2461

227. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1845.
Pap., księga, 42,5×27,5 cm; kk. 1 + 144.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2462

228. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1846.
Pap., księga, 42,5×27,5 cm; kk. 128.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn ABMK 2463

229. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1847.
Pap., księga, 42×28 cm; kk. 1 + 161.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2464

230. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1848.
Pap., księga, 43,5×29 cm; kk. 133.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2465

231. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1849.
Pap., księga, 42,5×28,5 cm; kk. 1 + 137.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2466

232. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1850.
Pap., księga, 42,5×28,5 cm; kk. 1 + 148 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2467

233. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1851.
Pap., księga, 42,5×28,5 cm; kk. 1 + 148 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2468

234. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1852.
Pap., księga, 42,5×28,5 cm; kk. 1 + 165 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2469

235. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1853.
Pap., księga, 43,5×23,5 cm; kk. 140.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2470

236. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1854.
Pap., księga, 43×29 cm; kk. 1 + 131.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2471

237. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1855.
Pap., księga, 34,5×24,5 cm; kk. 1 + 144 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2472

238. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1856.
Pap., księga, 38,5×24,5 cm; kk. 147.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2473

239. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1857.
Pap., księga, 39×24,5 cm; kk. 1 + 159.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2474

240. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1858.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 152.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2475

241. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1859.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 125 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2476

242. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1860.
Pap., księga, 38,5×25,5 cm; kk. 187.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2477

243. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1861.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 157 + 8.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2478

244. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1862.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 188.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2479

245. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1863.
Pap., księga, 38,5×25 cm; kk. 196.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2480

246. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1864.
Pap., księga, 34×24,5 cm; kk. 1 + 175.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2481

247. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1865.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 185.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2482

248. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1866.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 202.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2483

249. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1867.
Pap., księga, 38,5×25 cm; kk. 1 + 209 + k. 300—302.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2484

250. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1868.
Pap., księga, 38,5×28,5 cm; kk. 1 + 186.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2485

251. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1869.
Pap., księga, 39×26 cm; kk. 210.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2486

252. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1870.
Pap., księga, 38,5×25 cm; kk. 1 + 199.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2487

253. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1871.
Pap., księga, 37,5×25,5 cm; kk. 1 + 183.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2488

254. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1872.
Pap., księga, 39× 25 cm; kk. 1 + 181.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2489

255. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1873.
Pap., księga, 38,5×25,5 cm; kk. 1 + 212.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2490

256. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1874.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 217.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2491

257. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1875.
Pap., księga, 37,5×24,5 cm; kk. 1 + 227.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2492

258. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1876.
Pap., księga, 37,5×25,5 cm; kk. 1 + 230 + 2.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2493

259. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1877.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 245 + 2.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2494

260. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1878.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 258.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2495

261. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1879.
Pap., księga, 38,5×25 cm; kk. 1 + 278.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2496

262. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1880.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 256.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2497

263. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1881.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 233.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2498

264. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1882.
Pap., księga, 39×24,5 cm; kk. 1 + 203 + 3.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2499

265. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1883.
Pap., księga, 38,5×25 cm; kk. 1 + 175 + 2.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2500

266. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1884.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 197.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2501

267. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1885.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 189.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2502

268. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1886.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 237 + 2.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2503

269. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1887.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 187 + 7.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2504

270. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1888.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 231 + 9.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2505

271. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1889.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 231 + 5.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2506

272. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1890.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 241 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2507

273. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1891.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 272.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2508

274. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1892.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 267 + 3.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2509

275. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1893.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 318.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2510

276. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1894.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 188 + 6.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2511

277. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1895.
Pap., księga 40×25,5 cm; kk. 1 + 183.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2512

278. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1896.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 228.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2513

279. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1897.
Pap., księga, 41×26 cm; kk. 1 + 258.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2514

280. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1898.
Pap., księga, 42×26,5 cm; kk. 1 + 240.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2515

281. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1899.
Pap., księga, 42×27 cm; kk. 1 + 275.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2516

282. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1900.
Pap., księga, 40,5×26 cm; kk. 1 + 283 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2517

283. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1901.
Pap., księga, 42×26,5 cm; kk. 1 + 303.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2518

284. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1902.
Pap., księga, 42×26,5 cm; kk. 1 + 303.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2519

285. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1903.
Pap., księga, 42×27 cm; kk. 1 + 336 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2520

286. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1904.
Pap., księga, 41,5×26,5 cm; kk. 1 + 261 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2521

287. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1905.
Pap., księga, 42×26,5 cm; kk. 1 + 312 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2522

288. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1906.
Pap., księga, 41×26 cm; kk. 1 + 337 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2523

289. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1907.
Pap., księga, 42×27 cm; kk. 1 + 348 + 4.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2524

290. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1908.
Pap., księga, 42×27 cm; kk. 1 + 360 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2525

291. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1909.
Pap., księga, 42×27 cm; kk. 1 + 365 + 5.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2526

292. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1910.
Pap., księga, 42×27 cm; kk. 1 + 378 + 7.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2527

293. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1911.
Pap., księga, 42,5×27 cm; kk. 1 + 372 + 5.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2528

294. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1912.
Pap., księga, 42×26,5 cm; kk. 1 + 380.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2529

295. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1913.
Pap., księga, 40×26 cm; kk. 1 + 412 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2530

296. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1914.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 324.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2531

297. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1915.
Pap., księga, 40×25 cm; kk. 1 + 317.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2532

298. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1916.
Pap., księga, 39,5×26 cm; kk. 1 + 400.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2533

299. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1917.
Pap., księga, 39,5×25 cm; kk. 1 + 379.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2534

300. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1918.
Pap., księga, 39,5×29,5 cm; kk. 1 + 140 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2535

301. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1919.
Pap., księga, 40×25 cm; kk. 1 + 400.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2536

302. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1920.
Pap., księga, 40×25 cm; kk. 1 + 360.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2537

303. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1921.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 350.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2538

304. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1922.
Pap., księga, 40×25 cm; kk. 1 + 440.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2539

305. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1923.
Pap., księga, 40×25 cm; kk. 1 + 390.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2540

306. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1925.
Pap., księga, 42×25,5 cm; kk. 1 + 382.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2541

307. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1926.
Pap., księga, 41,5×26 cm; kk. 1 + 404.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2542

308. Protocollum exhibitorum consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1927.
Pap., księga, 42×26 cm; kk. 1 + 506 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2543

4. PROTOKOLARZE SĄDU MAŁŻEŃSKIEGO I KURSORII KONSYSTORSKICH

309. Protocollum iudicii matrimonialis episcopalis Tarnoviensis ex annis 1857—1866.
Pap., księga, 38,5 × 24,5 cm; kk. 1 + 108 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2544

310. Protocollum Caes. Regiarum Gubernalium cursoriarum et consistorialium ex annis 1811—1842.
Pap., księga, 40×24,5 cm; kk. 87 + 1. (podano numerację kart, a nie stron).
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2433

311. Protocollum notificationum consistorialium in usum parochiae Tarnoviensis ex annis 1828—1836.
Pap., księga, 42×27,5 cm; kk. 1 + 64 (dalej księga niezapis.).
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2444

312. Protocollum ordinationum ab Ill. ac Rev. Consistorio a politicis instantiis promulgatarum ex annis 1832—1851, t. IV. Czyrna.
Pap., księga, 37,5×23,5 cm; kk. 1 + 67.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2443

5. INDEKSY DO PROTOKOLARZY KONSYSTORSKICH (Index regestraturae)

313. Index regestraturae trium circulorum: Sandec, Bochnia et Myslenice ex annis 1787—1796.
Pap., księga, 39×24,5 cm; kk. 1 + 118 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2545

314. Index regestraturae trium circulorum: Sandec, Bochnia et Myslenice ex annis 1797—1801.
Pap., księga, 37×23,5 cm; kk. 1 + 243, niezapis. kk. 50.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2546

315. Index regestraturae trium circulorum: Sandec, Bochnia et Myslenice ex annis 1802—1806.
Pap., księga, 37×24 cm; kk. 1—242.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2547

316. Index regestraturae trium circulorum: Sandec, Bochnia et Myslenice ex anno 1807.
Pap., księga, 36,5×22,5 cm; kk. 1 + 42.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2548

317. Index regestraturae trium circulorum: Sandec, Bochnia et Myslenice ex annis 1807—1810.
Pap., księga, 36×26,5 cm; kk. 1 + 125.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2549

318. Index regestraturae consistorii vicariatus generalis Vetero Sandecensis ex annis 1811—1815.
Pap., księga, 42,5×26,5 cm; kk. 1 + 144.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2550

319. Index regestraturae consistorii vicariatus generalis episcopalis Vetero Sandecensis ex annis 1816—1819.
Pap., księga, 44×27 cm; kk. 1 + 154.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2551

320. Index regestraturae consistorii vicariatus Vetero Sandecensis ex annis 1820—1822.
Pap., księga, 40,5×20,5 cm; kk. 1 + 117.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2552

321. Index regestraturae consistorii episcopalis Tynecensis ex anno 1822 (mensibus Novembri et Decembri).
Pap., księga, 40,5×27 cm; kk. 1 + 43.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2553

322. Index sive repertorium consistorii Tynecensis ex anno 1823.
Pap., księga, 39,5 × 26,5 cm; kk. 1 + 149.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2554

323. Index regestraturae consistorii episcopalis Tynecensis ex anno 1824.
Pap., księga, 37×23 cm; kk. 1 + 92.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2555

324. Index regestraturae consistorii episcopalis Tynecensis ex anno 1825.
Pap., księga, 35×23 cm; kk. 1 + 143.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2556

325. Index regestraturae consistorii episcopalis Tynecensis ex anno 1826.
Pap., księga, 37,5×24 cm; kk. 1 + 53 + 34a—53a + 119.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2557

326. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1827.
Pap., księga, 38×24 cm; kk. 1 + 123.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2558

327. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1829.
Pap., księga, 38,5×24 cm; kk. 1—96.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2559

328. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1830.
Pap., księga, 38,5×23,5 cm; kk. 1 + 97.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2560

329. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1831.
Pap., księga, 38,5×23,5 cm; kk. 1 + 113.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2561

330. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1832.
Pap., księga, 38,5×24,5 cm; kk. 1 + 138.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2562

331. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1833.
Pap., księga, 38,5×23,5 cm; kk. 1 + 284.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2563

332. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1834.
Pap., księga, 38×23,5 cm; kk. 1 + 166.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2564

333. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1835.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 300.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2565

334. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1836.
Pap., księga, 37,5×25 cm; kk. 1 + 232.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2566

335. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1837.
Pap., księga, 39,5×25,5 cm; kk. 1 + 203.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2567

336. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1838.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 187 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2568

337. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1839.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 190 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2569

338. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1840.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 153.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2570

339. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1841.
Pap., księga, 38×24 cm; kk. 1 + 163.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2571

340. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1842.
Pap., księga, 38×24 cm; kk. 1 + 180 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2572

341. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1843.
Pap., księga, 37,5×24,5 cm; kk. 1 + 183.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2573

342. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1844.
Pap., księga, 37×25 cm; kk. 1 + 194 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2574

343. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1845.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 181.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2575

344. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1846.
Pap., księga, 37,5×25,5 cm; kk. 1 + 184.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2576

345. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1847.
Pap., księga, 38×24,5 cm; kk. 1 + 203.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2577

346. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1848.
Pap., księga, 40×27 cm; kk. 1 + 203.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2578

347. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1849.
Pap., księga, 37×26 cm; kk. 1 + 173.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2579

348. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1850.
Pap., księga, 38×26 cm; kk. 1 + 193.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2580

349. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1851.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 165 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2581

350. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1852.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 168 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2582

351. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1853.
Pap., księga, 39,5×24,5 cm; kk. 1 + 161.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2583

352. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1854.
Pap., księga, 38,5×25 cm; kk. 1 + 154.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2584

353. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1855.
Pap., księga, 38,5×25 cm; kk. 1 + 155.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2585

354. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1856.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 148 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2586

355. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1857.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 137.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2587

356. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1858.
Pap., księga, 40,5×25,5 cm; kk. 1 + 126.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2588

357. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1859.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 115 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2589

358. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1860.
Pap., księga, 38,5×25 cm; kk. 116.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2590

359. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1861.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 120.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2591

360. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1862.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 152 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2592

361. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1863.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 164.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2593

362. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1864.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 173.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2594

363. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1865.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 172.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2595

364. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1866.
Pap., księga, 38,5×25,5 cm; kk. 1 + 174.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2596

365. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1867.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 176.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2597

366. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1868.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 168 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2598

367. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1869.
Pap., księga, 38× 26 cm; kk. 1 + 161.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2599

368. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1870.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 122.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2600

369. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1871.
Pap., księga, 37,5×25 cm; kk. 1 + 156.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2601

370. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1872.
Pap., księga, 38,5×24,5 cm; kk. 1 + 112.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2602

371. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1873.
Pap., księga, 38,5×25 cm; kk. 1 + 116.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2603

372. Index regestraturae consistoriii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1874.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 160.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2604

373. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1875.
Pap., księga, 38× 25,5 cm; kk. 1 + 113.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2605

374. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1876.
Pap., księga, 37,5×25,5 cm; kk. 1 + 153.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2606

375. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1877.
Pap., księga, 38,5×25 cm; kk. 1 + 168.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2607

376. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1878.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 185.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2608

377. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1879.
Pap., księga, 39×24,5 cm; kk. 1 + 184 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2609

378. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1880.
Pap., księga, 38×25 cm; kk. 1 + 181 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2610

379. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1881.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 157.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2611

380. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1882.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 133.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2612

381. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1883.
Pap., księga, 39×26 cm; kk. 1 + 115.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2613

382. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1884.
Pap., księga, 39,5×25 cm; kk. 1 + 143.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2614

383. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1885.
Pap., księga, 38,5×25,5 cm; kk. 1 + 143.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2615

384. Index regestraturae cansistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1886.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 158 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2616

385. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1887.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 131.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2617

386. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1888.
Pap., księga, 38×24,5 cm; kk. 1 + 149 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2618

387. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1889.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 137.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2619

388. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1890.
Pap., księga, 39,5×26 cm; kk. 1 + 85.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2620

389. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1891.
Pap., księga, 39×25 cm; kk. 1 + 114.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2621

390. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1892.
Pap., księga, 39×25,5 cm; kk. 1 + 89.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2622

391. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1893.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 89.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2623

392. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1894.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 95.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2624

393. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1895.
Pap., księga, 42×27 cm; kk. 1 + 92.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2625

394. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1896.
Pap., księga, 42×26,5 cm; kk. 1 + 87.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2626

395. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1897.
Pap., księga, 41×26,5 cm; kk. 1 + 91.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2627

396. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1898.
Pap., księga, 39,5×25 cm; kk. 1 + 97.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2628

397. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1899.
Pap., księga, 39,5×25,5 cm; kk. 1 + 92.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2629

398. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1900.
Pap., księga, 40×25,5 cm; kk. 1 + 88.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2630

399. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1901.
Pap., księga, 39,5×25,5 cm; kk. 1 + 88.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2631

400. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1902.
Pap., księga, 42×26 cm; kk. 1 + 85.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2632

401. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1903.
Pap., księga, 41×26,5 cm; kk. 1 + 83.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2633

402. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1904.
Pap., księga, 42×26,5 cm; kk. 1 + 82 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2634

403. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1905.
Pap., księga, 41,5×27 cm; kk. 1 + 73 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2635

404. Index regestraturae consitorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1906.
Pap., księga, 39,5×26,5 cm; kk. 1 + 70.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2636

405. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1907.
Pap., księga, 41×26 cm; kk. 1 + 64 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2637

406. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1908.
Pap., księga, 40,5×26 cm; kk. 1 + 66 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2638

407. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1909.
Pap., księga, 41,5×26,5 cm; kk. 1 + 64.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2639

408. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1910.
Pap., księga, 43×27 cm; kk. 1 + 54.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2640

409. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1911.
Pap., księga, 43×27 cm; kk. 1 + 66.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2641

410. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1912.
Pap., księga, 43×26,5 cm; kk. 1 + 68.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2642

411. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1913.
Pap., księga, 40×26 cm; kk. 1 + 69.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2643

412. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1914.
Pap., księga, 41×26 cm; kk. 1 + 89.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2644

413. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1915.
Pap., księga, 42×26,5 cm; kk. 1 + 78.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2645

414. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1916.
Pap., księga, 40,5×26 cm; kk. 1 + 80.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2646

415. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1917.
Pap., księga, 41×26,5 cm; kk. 1 + 80.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2647

416. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1918.
Pap., księga, 41×26 cm; kk. 1 + 78.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2648

417. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1919.
Pap., księga, 41×26 cm; kk. 1 + 71.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2649

418. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1920.
Pap., księga, 40×26 cm; kk. 1 + 74.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2650

419. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1921.
Pap., księga, 39×24,5 cm; kk. 1 + 72.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2651

420. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1922.
Pap., księga, 39,5×24,5 cm; kk. 1 + 68 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2652

421. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1923.
Pap., księga, 39,5×24,5 cm; kk. 1 + 68 + 1.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2654

422. Index regestraturae consistorii episcopalis Tarnoviensis ex anno 1925.
Pap., księga, 40×25 cm; kk. 1 + 75.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 2655

6. KSIĘGI SĄDOWE

423. Acta maleficorum Visniciae ab anno Domini 1632—1665 (Księga sądu kryminalnego w Wiśniczu za lata 1632—1665).
Or. pap., 20×15 cm (rkps nieco zniszczony, zwłaszcza k. tytułowa oraz 1—47); kk. 273 + nlb. 2; k. 2 na końcu: Index rerum contentorum in hoc opusculo. Oprawa pergaminowa, nieco zniszczona.
Arch. Diec. w Tarnowie M.D.T. 63. Sygn. ABMK 3481

424. Księga ławnicza wsi Bystrej koło Biecza z lat 1499—1561.
Or. pap., 34×12 cm; kk. 67. Rękopis bardzo zniszczony, zwłaszcza końcowe karty. Oprawa pergaminowa.
Arch. Diec. w Tarnowie. Sygn. ABMK 3482

BIBLIOTEKA SEMINARIUM DUCHOWNEGO W TARNOWIE

425. Akta synodu prowincjalnego lwowskiego w roku 1564 odbytego. Z aktów Konsystorza Metropolitalnego Lwowskiego wypisał i wydał ks. Seweryn Morawski. Lwów 1860 8° ss. 34.
Bibl. Semin. Duchow. w Tarnowie. sygn. 35806/3. Sygn. ABMK 1376

ARCHIWUM OO. PAULINÓW NA JASNEJ GÓRZE

A. ARCHIWA KONWENTÓW POLSKICH Z WYJĄTKIEM JASNEJ GÓRY

(Układ alfabetyczny według miejscowości)

426. Liber in quo erectio, fundationes, privilegia ecclesiae et conventui Bessoviensi concessa, de verbo ad verbum ex authenticis pergameneis, iuxta ordinem annorum in summario positorum, descripta sunt anno D. 1663, nec non Regestrum conventus Bessoviensis, ecclesiae, thesauri, apparamentorum descriptionem continens sub prioratu R.P. Dionisi Klękowski a.D. 1670 mense martio, post invasionem Cosacorum anno 1657 factam, conscriptum, quibus omnia quaecumque in ecclesia et conventu invenerunt in praedam cesserunt (s. 151—184), nec non Catalogus librorum bibliothecae Bessoviensis (185—195).
Pap., 30×19,5 cm; ss. nlb. 1 + 104, ss. 151—191.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 574. Sygn. ABMK 1659

427. Liber in quo inseruntur cause et littes inter conventum Beszoviensem et quasvis extraneas personas intercedentes, cum decretis et processibus forensibus ex annis 1637—1672.
Pap., 31×20 cm; ss. nlb. 3 + 331.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2917. Sygn. ABMK 1654

427a. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Beszowej z lat 1687—1815. (Acta postulata et visitationes ex annis 1687—1815).
Pap., 35,5×23 cm; ss. nlb. 3 + 450 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1599. Sygn. ABMK 1779

428. Akta dotyczące kościoła i konwentu OO. Paulinów w Beszowej z lat 1631—1811. (Sprawy personalne, gospodarcze, inwentarze).
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1518); ss. nlb. 3 + 191.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1520. Sygn. ABMK 1720

429. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Beszowej z lat 1703—1810 (Inventaria conventus: Borzymoviensis, Bessoviensis, erectio et status conventus Bessoviensi simulque villa Beszowa, Beszówka, Bydłowa ac praedii Bystrzanowice cum subditis suis, nec non Catalogus librorum bibliothecae conventus Bessoviensis conscriptus in annis 1716, 1721, 1728, 1753, 1789, 1810, nec non status ecclesiae parochialis et regularis atque monasterii Bessoviensis ex anno D. 1810.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 344 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1598. Sygn. ABMK 1778

430. Akta i dokumenty kościoła parafialnego i konwentu OO. Paulinów w Beszowej. Inwentarze: a) zakrystii kościoła z 1810 r. b) kaplicy bractwa Św. Aniołów Stróżów z 1810 r., spisany przez ks. Stanisława Wolskiego, kaznodzieję, promotora i definitora w kościele beszowskim; c) descriptio ecclesiae paro-

chialis et regularis Bessoviensis; d) dokumenty dotyczące prebendy w Rytwianach; e) akta sporu o dziesięciny.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1518); ss. nlb. 3 + 182 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1519. Sygn. ABMK 1719

431. Proces i akta ugody z Heleną z Uniowa Grabieńską, wdową po Janie z Czudca Grabieńskim, stolnikiem zakroczymskim, a Mikołajem, przeorem i proboszczem beszowskim, Józefem i Władysławem Grabieńskimi, synami Jana i Anny Gumowskiej. Proces między konwentem beszowskim, a Władysławem, chorążym halickim i Józefem, starostą sanockim, Grabieńskimi z lat 1692—1715.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 132 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1518. Sygn. ABMK 1718

432. Akta i dokumenty odnoszące się do kościoła i konwentu OO. Paulinów w Brdowie z lat 1437—1821.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 260 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1527. Sygn. ABMK 1725

433. Akta i dokumenty odnoszące się do dziesięciny dla kościoła OO. Paulinów w Brdowie z lat 1588—1825.
Pap., akta luźne (współopr. z sygn. 1525); ss. nlb. 3 + 308.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1526. Sygn. ABMK 1724

434. Zapisy sum kapitalnych i dóbr ziemskich na rzecz kościoła i konwentu OO. Paulinów w Brdowie z lat 1652—1823.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1527); ss. nlb. 3 + 170.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1528. Sygn. ABMK 1726

435. Akta klasztoru OO. Paulinów w Brdowie z lat 1711—1801. (Spisy poddanych, co należy pobierać, katalogi biblioteki klasztornej, inwentarze).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 360.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1600. Sygn. ABMK 1780

436. Akta i dokumenty odnoszące się do konwentu OO. Paulinów w Brdowie oraz do dzierżawy przez konwent folwarku na Psarach i wójtostwa w Brdowie z lat 1801—1824.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 230 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1525. Sygn. ABMK 1723

437. Akta i dokumenty dotyczące pobierania kompetencji klasztoru brdowskiego z lat 1807—1824.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 1 + 146 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1521. Sygn. ABMK 1721

438. Akta do likwidacji szkód wojennych i odszkodowań za dostarczone furaże, wiktuały itp. wojskom francuskim, polskim i rosyjskim w czasie 1807—1822 przez proboszcza w Brdowie, z folwarku Psary i wójtostwa w Brdowie.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1521); ss. nlb. 3 + 376.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1522. Sygn. ABMK 1722

439. Liber magistralis de nova fundatione Brzozoviensi (conventus Patrum Paulinorum) ex annis 1726—1728 eiusdemque promotione ac successibus, tum etiam de variis transactionibus pro informatione visuris, lecturis.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 24 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1529. Sygn. ABMK 1727

440. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Brzozowie z lat 1726—1755.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1529); ss. nlb. 3 + 88 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1530. Sygn. ABMK 1728

441. Acta conventus novitiatus Fratrum ordinis S. Pauli I Eremitae ex annis 1635—1692.
Pap., 33,5×21,5 cm; ss. nlb. 3 + 180 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 456. Sygn. ABMK 1639

442. Continuatio actorum conventus oppidi Częstochoviensis ex annis 1733—1782, nec non articulorum ordinationum salutarium a die 28 II 1767 conditarum ex dispositione in visitatione conventus facta, inserendarum in parte huius libri pro hisce inserendis de super dispositi, ac ordinatio in futurum 1788.
Pap., 32,5×20 cm; rkps dwustronnie pisany, ss. 1—476 + 4.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 481. Sygn. ABMK 1641

443. Akta i dokumenty dotyczące konwentu św. Barbary z lat 1610—1784.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1509); ss. nlb. 5 + 128 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1511. Sygn. ABMK 1711

444. Akta i dokumenty dotyczące konwentu św. Barbary z lat 1640—1736.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 336 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1509. Sygn. ABMK 1709

445. Akta i dokumenty dotyczące konwentu św. Barbary z lat 1642—1805.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1509); ss. nlb. 5 + 72 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1510. Sygn. ABMK 1710

446. Sprawy konwentu św. Barbary, inwentarze z lat 1789, 1843, 1851.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1509); ss. nlb. 3 + 178 + 2.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1512. Sygn. ABMK 1712

447. Akta przeora prowincji polskiej OO. Paulinów dotyczące konwentu w Głogówku. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Głogowie z lat 1687—1753.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 244 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 570. Sygn. ABMK 1658

448. Akta i dokumenty konwentu OO. Poulinów na Łąkach przy Górnym Głogowie (Głogówek) na Śląsku z lat 1388—1801. (Summariusze dokumentów, sprawy gospodarcze, inwentarze, protokoły wizytacyjne).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 204 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1534. Sygn. ABMK 1732

449. Fragment regestru mesznego płaconego we wsiach Wilków, Miłowice, Machów, Wierzchy i Błażejowice na rzecz kościoła w Głogowie Górnym. Wykaz pogrzebów i dłużników z r. 1641.
Pap., 5×20 cm; rkps zetlały, ss. nlb. 3 + 16 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1662. Sygn. ABMK 1806

450. Akta i dokumenty dotyczące rezydencji OO. Paulinów w Horoszkach z lat 1712—1728. (Inwentarze miasta, procesy sądowe, relacje).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 242 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1532. Sygn. ABMK 1730

451. Regestrum perceptarum ex proventibus residentiae Horoscoviensis incaeptum in anno 1717 per fr. Adalbertum Boryszewski, destinatum sub R.P. Constantino Moszyński, priore provinciali in palatinatu Kijoviensi administratorem bonorum Nowińsk et Horoszki in summa 40 000 flor. Polon. ab Alexandro in Olewsk et Sophia de Trypolskie, Niemierzyce haeredibus, sub iudicibus Kijoviensibus inscripta (1717—1718) s. 1—11; nec non Regestra expansarum residentiae Horoscoviensis ex annis 1718—1723 s. 80—108.
Pap., 31,5×10,5 cm; rkps dwustr. pis., I ss. 1—11, II ss. 80—108.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 974. Sygn. ABMK 1686

452. Akta i dokumenty dotyczące rezydencji OO. Paulinów w Jazłowcu z lat 1719—1747.
Pap., 34×20,5 cm; ss. nlb. 3 + 64 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1533. Sygn. ABMK 1731

453. Akta i dokumenty dotyczące klasztoru św. Zygmunta w Konopiskach z lat 1382—1857.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 100 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1513. Sygn. ABMK 1713

454. Akta i dokumenty dotyczące konwentu św. Zygmunta w Konopiskach z lat 1440—1860.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1513); ss. nlb. 3 + 238 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1514. Sygn. ABMK 1714

455. Summariusz papierów dawnych do konwentu św. Zygmunta w Konopiskach należących, na których znajdują się grunta legowane in perpetuum z lat 1602—1787.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1515); ss. nlb. 3 + 186 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1517. Sygn. ABMK 1717

456. Akta i dokumenty dotyczące podatków konwentu św. Zygmunta w Konopiskach z lat 1670—1863.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 88 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1515. Sygn. ABMK 1715

457. Akta i kwity podatkowe kościoła św. Zygmunta i konwentu OO. Paulinów w Starej Częstochowie z lat 1719—1855.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1515); ss. 200 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1516. Sygn. ABMK 1716

458. Akta i dokumenty dotyczące fundacji, erekcji i działalności parafii i konwentu OO. Paulinów w Konopnicy z lat 1552—1856.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1537); ss. nlb. 3 + 348 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1539. Sygn. ABMK 1737

459. Akta procesowe konwentu OO. Paulinów w Konopnicy o las Kurów w Głuchowie z lat 1820—1851.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1537); ss. nlb. 1 + 106 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1538. Sygn. ABMK 1736

460. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów na Skałce w Krakowie dotyczące wsi Sanki z lat 1619—1762.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 440 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1540. Sygn. ABMK 1738

461. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów na Skałce w Krakowie dotyczące kościoła i klasztoru z lat 1625—1863.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 256 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1543. Sygn. ABMK 1741

462. Akta konwentu OO. Paulinów na Skałce w Krakowie dotyczące zapisów kapitałów na rzecz konwentu, względnie pożyczek zaciąganych na dobrach ziemskich z lat 1630—1803.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 218 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1541. Sygn. ABMK 1739

463. Akta i dokumenty OO. Paulinów na Skałce w Krakowie dotyczące Borzymowa, odstąpionego Skałce w r. 1666 przez Jasną Górę z lat 1648—1862.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 146 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1542. Sygn. ABMK 1740

464. Akta i dokumenty rezydencji OO. Paulinów w Krzeszowie z lat 1722—1742.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 48 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1544. Sygn. ABMK 1742

465. Liber actorum conventus Lesnoviensis ordinis S. Pauli I Eremitae, in quo ex hac parte adnotantur fundationes huius conventus, privilegia, inscriptiones summarum; in altera vero parte ordinationes capitulorum generalium et provincialium, articuli, litterae pastorales, postulata provinciae et conventus cum responsis ac monita ex visitationibus relicta 1706—1796.
Pap., 31×19 cm; s. 1 + 135, dalej nie num. i nie zapis., na końcu rkp. s. 892.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 478. Sygn. ABMK 1640

466. Acta conventus Lesnoviensis ordinis S. Pauli I Eremitae, in quibus diversus

annorum eventus et aliqua rerum nonnularum notitiae tam intra, quam extra conventum monstrata, atque series ornamentorum, quae ex piis benefacrorum votis ecclesiae et monasterii Lesnoviensi acceserunt et obvenerunt ex annis 1754—1889.
Pap., 30×19,5 cm; ss. nlb. 1 + 147.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2761. Sygn. AGMK 1855

467. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Leśnej z lat 1628—1929.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 374 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1548. Sygn. ABMK 1745

468. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Leśnej z lat 1712—1928.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 352 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1547. Sygn. ABMK 1744

469. Akta konwentu OO. Paulinów w Leśnej dotyczące budowy kościoła i klasztoru przez architekta Wincentego Rachetty'ego z lat 1721—1855.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 211 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1546. Sygn. ABMK 1743

470. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Lublinie z lat 1530—1556.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 28 + 2.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1694. Sygn. ABMK 1826

471. Akta i dokumenty rezydencji OO. Paulinów w Lublinie z lat 1717—1728.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 96 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1552. Sygn. ABMK 1746

472. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów we Lwowie z lat 1743—1774.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 20 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1553. Sygn. ABMK 1747

473. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Łęczeszycach z lat 1640—1815.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 288 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1554. Sygn. ABMK 1748

474. Akta procesu z Boglewskimi o Łęczeszyce z lat 1440—1596.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 154 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1555. Sygn. ABMK 1749

475. Akta rodziny Boglewskich i ich dóbr, a zwłaszcza Łęczyszyc z przyległościami z lat 1440—1652.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 362 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1556. Sygn. ABMK 1750

476. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Niżniowie z lat 1740—1780.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 5 + 106 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1557. Sygn. ABMK 1751

477. Akta i dokumenty dotyczące rezydencji OO. Paulinów w Nożyńsku z lat 1660—1723.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 5 + 74 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1531. Sygn. ABMK 1729

478. Kopiarz akt i dokumentów konwentu OO. Paulinów w Oporowie z lat 1399—1466.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 28 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1572. Sygn. ABMK 1752

479. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Oporowie z lat 1453—1853.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1572); ss. nlb. 3 + 378 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1558. Sygn. ABMK 1753

480. Munimenta conventus Pinczoviensis ex annis 1431—1803. (Sumariusze, kopiarze, protokoły z posiedzeń kapituł zakonnych, listy pasterskie prowincjałów).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 5 + 278 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1564. Sygn. ABMK 1759

481. Zapisy i fundacje na rzecz kościoła parafialnego i konwentu OO. Paulinów w Pińczowie z lat 1449—1802.
Pap., luźne akta, ss. nbl. 3 + 232 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1563. Sygn. ABMK 1753

482. Akta i dokumenty dotyczące konwentu i kościoła parafialnego OO. Paulinów w Pińczowie z lat 1449—1810.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 312 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1562. Sygn. ABMK 1757

483. Akta i dokumenty szpitala św. Elżbiety w Pińczowie z lat 1654—1771.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 160 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1561. Sygn. ABMK 1756

484. Wykaz podatków konwentu OO. Paulinów w Pińczowie z lat 1662—1819.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1559); ss. nlb. 1 + 98 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1560. Sygn. ABMK 1755

485. Akta konwentu OO. Paulinów w Pińczowie. Regestr przychodów i rozchodów wszelkich, probostwa i klasztoru pińczowskiego OO. Paulinów w województwie sandomierskim, w powiecie wiślickim leżącego, za lat trzy poprzedzające, wyciągniony r. 1776.
Pap., 40×25 cm; ss. nlb. 1 + 23 + 6.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1559. Sygn. ABMK 1754

486. Conventus Topolnensis munimenta ex annis 1683—1803.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 134 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1565. Sygn. ABMK 1760

487. Akta konwentu OO. Paulinów w Warszawie przy kościele Św. Ducha z lat 1642—1722. (Sumariusze, zapisy, procesy, inwentarze kościoła, klasztoru, biblioteki OO. Paulinów w Warszawie z r. 1834).
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1566); ss. nlb. 3 + 354 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1567. Sygn. ABMK 1762

488. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów przy kościele Św. Ducha w Warszawie dotyczące zapisów na Sadkowicach 1696—1730.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 486 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1568. Sygn. ABMK 1763

489. Akta i dokumenty OO. Paulinów przy kościele Św. Ducha w Warszawie dotyczące procesu z Janem Bieniewskim z r. 1723.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 58 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1566. Sygn. ABMK 1761

490. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Wielgomłynach odnoszące się do spraw granicznych folwarku klasztornego w Wielgomłynach z lat 1457—1787.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 452 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1575. Sygn. ABMK 1766

491. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów odnoszące się do kościoła parafialnego w Wielgomłynach z lat 1478—1857.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 308 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1574. Sygn. ABMK 1765

492. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Wielgomłynach odnoszące się do legatów, zapisów kapitałów i udzielanych pożyczek na dobra ziemskie oraz procesów o nie z lat 1480—1863.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 556 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1576. Sygn. ABMK 1767

493. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Wielgomłynach dotyczące po-

siadłości ziemskich (sumariusze akt, procesy, sprawy podatkowe) z lat 1606—1855.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 214 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1577. Sygn. ABMK 1763

494. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Wielgomłynach z lat 1640—1842.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 168 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1573. Sygn. ABMK 1764

495. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Wieluniu (sprawy podatkowe, zapisy, procesy itp.) z lat 1605—1869.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1578); ss. nlb. 3 + 324 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1579. Sygn. ABMK 1770

496. Decreta communitatis villae Dzietrzniki ad conventum Vielunensem spectantia ab a.D. 1726 constituta.
Pap., 24,5×21 cm; ss. nlb. 3 + 16 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1578. Sygn. ABMK 1769

497. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Wieruszowie dotyczące Cieciułowa z lat 1533—1723.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1583), ss. nlb. 3 + 246 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1584. Sygn. ABMK 1775

498. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Wieruszowie dotyczące wsi Żytniowa z lat 1554—1644.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 224 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1583. Sygn. ABMK 1774

499. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Wieruszowie (legaty, zapisy kapitałów, pożyczki) z lat 1645—1865.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1580); ss. nlb. 3 + 258 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1582. Sygn. ABMK 1773

500. Akta i dokumenty dotyczące kościoła klasztornego OO. Paulinów Św. Ducha i NM. Panny w Wieruszowie z lat 1695—1861.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1580); ss. nlb. 3 + 205.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1581. Sygn. ABMK 1772

501. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów dotyczące dóbr ziemskich, zwłaszcza Wieruszowa i Świdy z lat 1716—1859.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 202 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1580. Sygn. ABMK 1771

502. Akta i dokumenty rezydencji OO. Paulinów w Wilnie z lat 1717—1744.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 66 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1585. Sygn. ABMK 1776

503. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów we Włodawie z lat 1710—1850.
Pap., luźne akta, nlb. 3 + 150 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1586. Sygn. ABMK 1777

504. Akta i dokumenty dotyczące funduszów zakonnych i utworzenia nowej prowincji z r. 1798.
Pap., 38×22,5 cm; ss. nlb. 3 + 30 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1535. Sygn. ABMK 1733

505. Akta obierania przełożonych Zakonu OO. Paulinów w czasie kapituły z lat 1803—1819.
Pap. (współopr. 1535); ss. nlb. 1 + 34 + 1).
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1536. Sygn. ABMK 1734

506. Sprawy materialne — pieniężne w banku wiedeńskim z lat 1725—1793.
Pap., 38×27 cm; ss. nlb. 3 + 66 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 930. Sygn. ABMK 1684

B. AKTA PROWINCJAŁA O KONWENTACH

507. Akta klasztoru OO. Paulinów w Brdowie z lat 1856—1860. (Sprawa parafii).
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1600); ss. nlb. 3 + 180 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1601. Sygn. ABMK 1781

508. Akta konwentu OO. Paulinów w Brdowie z lat 1641—1817. Dołączono: Visitationes conventuum Topolnensis, Oporoviensis et Brdoviensis peractae per definitorem generalem, priorem Varsaviensem Innocentium Pokorski a.D. 1723—1730. Visitationes conventus Łęczeszycensis, Varsaviensis, Włodaviensis, Pinczoviensis, Lesnoviensis. Acta monasterii Brdoviensis sub tempus visitationis canonicae provincialis 12 X 1803 descripta.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 416 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1602. Sygn. ABMK 1782

509. Akta konwentu OO. Paulinów w Brzozowie. (Inwentarze gospodarcze, zakrystii plebańskiej, katalog biblioteki klasztornej z lat 1735—1753).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 203.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1603. Sygn. ABMK 1783

510. Akta majątkowe konwentu OO. Paulinów w Brzozowie z lat 1728—1753.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1603); ss. nlb. 3 + 130 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1604. Sygn. ABMK 1784

511. Acta conventus novitiatus ad S. Barbaram Częstochoviae ex annis 1687—1859. Postulata conventus S. Barbarae ex annis 1745. Inventaria rerum mobilium, nec non Cathalogi bibliothecae eiusdem conventus cui accessere: Opis ogólnego stanu klasztoru św. Barbary przed kapitułą spisany dn. 19 IX 1848 r. w przytomności ks. Konstantego Kollary, natenczas przeora, oraz ks. Józefa Komunickiego, subprzeora św. Barbary.
Pap., 36×23 cm, ss. nlb. 3 + 256 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1605. Sygn. ABMK 1785

512. Ordinationes a. V. Definitorio provinciae Polonae sub praesidentia R.P. Raphaelis Michalski, prioris generalis, in electivo R.P. Tobiae Czechowicz in provincialem ad observam patrum et fratrum eiusdem provinciae positae ex annis 1687—1800.
Pap., 31,5×19,5 cm; rkps dwustronnie pisany: I: ss. 1 + 812, II: ss. 838 + 844 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 751. Sygn. ABMK 1672

513. Akta i dokumenty OO. Paulinów pw. św. Zygmunta w Częstochowie. Postulata conventus civitatis Częstochoviensis S. Sigismundi ex annis 1647—1857, nec non visitationes conventus S. Sigismundi Częstochoviensis ex annis 1702, 1707.
Pap., 36×21 cm; ss. nlb. 3 + 426 + 9.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1606. Sygn. ABMK 1786

514. Akta konwentu OO. Paulinów w Głogowie z lat 1703—1807. Inwentarze. Regestra perceptarum et expensarum, crescentiarum, triturationum, coseminationum, educillationum, nec non inventaria bibliothecae, suppellectilis ecclesiae, oeconomiae, subditorum, debitorum activorum ac passivorum, pro capitulo intermedio provinciali in a.D. 1711 die 10 X inchoando et celebrando in conventu Clari Montis Częstochoviensis humiliter porrecta ex conventu Glogoviensi in Pratis ad SS. Trinitatem (ss. 37nn.).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 460 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1607. Sygn. ABMK 1787

515. Acta et visitationes conventus Glogoviensis ex annis 1702—1803.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 276 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1609. Sygn. ABMK 1788

516. Akta rezydencji OO. Paulinów w Horoszkach z lat 1723—1731.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 36 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1610. Sygn. ABMK 1789

517. Akta rezydencji OO. Paulinów w Nożyńsku z lat 1719—1723.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 14 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1611. Sygn. ABMK 1790

518. Akta i dokumenty rezydencji OO. Paulinów w Jazłowcu z lat 1720—1746.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 42 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1612. Sygn. ABMK 1791

519. Acta conventus in Konopnica ex annis 1687—1860. Postulata conventus Konopnicensis sub tempus intermedii capituli R.D. Czechowicz per utramque Poloniam, Silesiam ac Pomeraniam priori provinciali.
Pap., 37,5×22,5 cm; ss. nlb. 3 + 514 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1615. Sygn. ABMK 1792

520. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów na Skałce z lat 1682—1867. (m.in. Inwentarze folwarku Borzymów z lat: 1852, 1853, 1854, 1862).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 140 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1616. Sygn. ABMK 1793

521. Akta i wizytacje konwentu OO. Paulinów na Skałce w Krakowie z lat 1706—1863.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 276 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1617. Sygn. ABMK 1794

522. Postulata conventus Cracoviensis PP. Paulinorum ex annis 1641—1862.
Pap., 35×22,5 cm; ss. nlb. 3 + 282 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1618. Sygn. ABMK 1795

523. Inventaria ecclesiae, conventus et praedii ad conventum PP. Pulinorum in Rupella Cracoviae pertinentium, nec non cathalogii librorum bibliothecae eiusdem conventus ex annis 1703—1864.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 490 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1619. Sygn. ABMK 1796

524. Akta i dokumenty OO. Paulinów w Krzeszowie (percepty, expensy, inwentarze) z lat 1723—1748.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 58 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1620. Sygn. ABMK 1797

525. Akta konwentu OO. Paulinów w Lublinie z lat 1716—1728. (Korespondencja, rachunki).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 28 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1621. Sygn. ABMK 1798

526. Akta OO. Paulinów dotyczące konwentu w Leśnej z lat 1728—1856. (Dołączono: Inventaria thesauri, sacristiae et bibliothecae rerum tam mobilium, quam immobilium ecclesiae et conventus Lesnanensis ex anno 1728).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 370 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1622. Sygn. ABMK 1799

527. Acta et inventaria monasterii Lesnanensis sub tempus visitationis canonicae provincialis ex annis 1688—1815.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1622); ss. nlb. 1 + 60 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1623. Sygn. ABMK 1800

528. Akta OO. Paulinów dotyczące konwentu w Leśnej z lat 1723—1863. (Dołączono: postulata conventus Lesnanensis ad capitulum intermedium provinciale definitorio ex anno 1729 (s. 125), nec non visitationes conventus Lesnanensis ex annis 1730—1841 (s. 165—198).
Pap., 37,5×21 cm; ss. nlb. 3 + 424 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1624. Sygn. ABMK 1801

529. Inwentarze kościoła, majątków, książek konwentu OO. Paulinów w Leśniowie z lat 1707—1862.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 444 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1625. Sygn. ABMK 1802

530. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Leśniowie z lat 1709—1848. (Annotatio expensarum conventus Lesnioviensis tam sub regimine R.P. Lucae Dydyński, quam sub R.P. Raphaële Wężyk factorum. Postulata conventus Lesnioviensis. Documenta fundationis.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 478 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1626. Sygn. ABMK 1803

531. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Łęczeszycach z lat 1703—1802. (Inwentarze kościoła, gospodarcze, wydatki, katalogi biblioteczne).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 334 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1627. Sygn. ABMK 1804

532. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Łęczeszycach z lat 1641—1827. (Postulata conventus Łęczeszicensis per R.P. Theodorum Fortuński, definitorem provincialem conscripta ex anno 1815).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 396 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1629. Sygn. ABMK 1805

C. PROWINCJAŁ POLSKI

1. MOSZYŃSKI KONSTANTY — KORESPONDENCJA

533. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, przeora konwentu jasnogórskiego w Częstochowie z r. 1715.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 266 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1215. Sygn. ABMK 1689

534. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1716.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 1014 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1216. Sygn. ABMK 1690

535. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1717.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 530 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1217. Sygn. ABMK 1691

536. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1718.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 208 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1218. Sygn. ABMK 1692

537. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1719.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1218); ss. nlb. 3 + 302 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1219. Sygn. ABMK 1693

538. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1720.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 4 + 152 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1220. Sygn. ABMK 1694

539. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1721.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 164 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1221. Sygn. ABMK 1695

540. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1722.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 242 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1222. Sygn. ABMK 1696

541. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1723.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 330 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1223. Sygn. ABMK 1697

542. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1724.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 324 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1224. Sygn. ABMK 1698

543. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, powincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1725.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 298 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1225. Sygn. ABMK 1699

544. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulnów z r. 1726.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 364 + 1 + 7.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1226. Sygn. ABMK 1700

545. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z lat 1712—1732.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 370 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1228. Sygn. ABMK 1701

546. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1727.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 308 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1229. Sygn. ABMK 1702

547. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1728.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 316 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1230. Sygn. ABMK 1703

548. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1729.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 434 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1231. Sygn. ABMK 1704

549. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z r. 1730.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 236 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1232. Sygn. ABMK 1705

550. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z lat 1731—1736.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 182 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1233. Sygn. ABMK 1706

551. Korespondencja ks. Konstantego Moszyńskiego, prowincjała Zakonu OO. Paulinów z lat 1710—1732.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 390 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1234. Sygn. ABMK 1707

552. Mowy wygłaszane przez o. Konstantego Moszyńskiego w języku łacińskim, w rozmaitych okolicznościach, z lat 1695—1725.
Pap., 37,5×23,5 cm; ss. nlb. 1 + 176 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1235. Sygn. ABMK 1708

553. Catalogus librorum in Bibliotheca Conventus Clari Montis Częstochoviensis conscriptus a.D. 1714, sub prioratu Patris Constantini Moszyński.
Pap., 32×19,5 cm; ss. nlb. 3 + 152 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 181. Sygn. ABMK 1612

554. Catalogus librorum Bibliothecae Claromontanae conscriptus a.D. 1719, sub prioratu A.R. Patris provincialis Anastasii Kiedrzyński.
Pap., 32×20 cm; ss. nlb. 5 + 264 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 180. Sygn. ABMK 1611

555. Catalogus librorum in Bibliotheca Conventus Clari Montis Częstochoviensis conscriptus a.D. 1731.
Pap., 34×19 cm; ss. nlb. 9 + 120 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 179. Sygn. ABMK 1610

2. PERSONALIA

556. Personalia polskiej prowincji OO. Paulinów z lat 1650—1860.
Pap., 34×20,5 cm; ss. nlb. 3 + 128 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2275. Sygn. ABMK 1847

557. Catalogus Patrum ac Fratrum ordinis S. Pauli I Eremitae in provincia Polona ex annis 1713—1855. (Dołączono: Spis prowincjałów, względnie progenerałów s. 197—198).
Pap., 33,5×22 cm; ss. nlb. 3 + 198 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2276. Sygn. ABMK 1848

558. Libellum continens cognomina patrum ac fratrum provinciae Polonae S. Pauli I Eremitae ab anno 1695 usque ad annum 1893.
Pap., 34×23,5 cm; ss. 66.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 71. Sygn. ABMK 1577

3. ANNALES

559. Annalium ordinis S. Pauli I Eremitae monachorum, sub regula divi Augustini Deo famulantium, volumen III, quo ab anno vulgaris aerae 1727 ad 1775 eiusdem sacri ordinis status, magistratuum electiones, monasteriorum accessiones, summorum Pontificum gratiae ac favores, patronorum beneficia, nec non plurium fratrum nostrorum vitae cursus et obitus, cum nonnulis extraneis eventibus referuntur. Scriptore fr. Martino Streska, eiusdem ordinis sacerdote, almae Provinciae Hungaricae alumno.
Pap., 38×24,5 cm; ss. 936 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 534. Sygn. ABMK 1642

560. Annalium ordinis S. Pauli I Eremitae volumen IV, memorabilibus eventibus ex annis 1783—1807.
Pap., 37×23 cm; ss. nlb. 10 + 1186 + 32 + I—IV.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 542. Sygn. ABMK 1650

561. Series iudiciorum actorum provinciae Polonae ordinis S. Pauli I Eremitae rerum provincialium ab anno 1382, relatione et notitia ordine alphabetico referta a.D. 1797.
Pap., 36,5×22,5 cm; ss. 1a—3a = 426 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 549. Sygn. ABMK 1657

D. PROWINCJA — PROTOKOŁY POSIEDZEŃ KAPITULNYCH

562. Actorum provinciae Polonae ordinis S. Pauli I Er. tomus I ex annis 1382—1655.
Pap., 31,5×22,5 cm; ss. nlb. 7 + 716. Indeks na s. 103.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 741. Sygn. ABMK 1665

563. Acta seu continuatio eorum ab anno 1641, sub tempore regiminis R.P. provincialis Andreae Gołdonowski et eius maioris collegae Fr. Adami Zawada, secretarii provinciali. Actorum tomus II ex annis 1641—1647, nec non descriptio capituli intermedii celebrati in Claro Monte Częstochoviensi sub R.P. Augustino Kordecki in anno 1658 (s. 495—511).
Pap., 31,5×20,5 cm; ss. nlb. 3 + 490 + Indeks ss. 489—493 + 495—511.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 742. Sygn. ABMK 1666

564. Acta provinciae Polonae ordinis S. Pauli I Er. sub provincialatu R.P. Casimiri Zaremba, canonice in provincialem electi. Actorum tomus III ex annis 1647—1658.
Pap., 31×19,5 cm; ss. nlb. 5 + 420 + Indeks ss. 1233—1239.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 743. Sygn. ABMK 1667

565. Acta provinciae Polonae ordinis S. Pauli I Er. ex annis 1660—1677.
Pap., 31,5×20,5 cm; ss. nlb. 5 + 705 + 1 + Indeks kk. VI.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 744. Sygn. ABMK 1668

566. Actorum provinciae Polonae tomus V, a felici in capitulo provinciali electivo sub R.P. Augustini Benkowich prioris generalis, R.P. Nicolai Constantini Jaroszowski, per utramque Poloniam et Silesiam prioris provincialis reelectione die 11 V 1677—1702.
Pap., 32×19,5 cm; ss. nlb. 5 + 940 + 1 + 12.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 535. Sygn. ABMK 1643

567. Actorum provinciae Polonae tomus VI, a felici in capitulo provinciali electivo, sub praesidentia R.P. Emerici Esterhazy, OSP I Er. prioris generalis, R.P. Isidori Krasucki, per utramque Poloniam, Silesiam, Pomeraniam prioris provincialis reelectione ex annis 1703—1719. Capitulum provinciale sub praesidentia R.P. Emerici Esterhazy, prioris generalis, electivum R.P. Isidori Krasucki in priorem provincialem secundo anno D. 1703 die 14 V celebratum — 1706 (s. 1—119).— Capitulum provinciale sub praesidentia R.P. Raphaëlis Chrzanowski, vicarii provincialis, commissarii generalis a R.P. Emerico Esterhazy, generale ordinis, deputati electivum R.P. Constantini Moszyński in priorem provincialem a.D. 1706 27 IX et sequentibus celebratum (s. 120—295).— Capitulum provinciale sub praesidentia R.P. Ludovici Barilovich, prioris generalis, electivum R.P. Constantini Moszyński in priorem provincialem in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1710 die 12 V et sequentibus 1713 celebratum (s. 296—470).— Capitulum provinciale sub praesidentia R.P. Ioannis Kristolevetz, vicarii generalis gubernantis, electivum R.P. Anastasii Kiedrzyński in priorem provincialem in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1713—1716 die 8 V et sequentibus celebratum (s. 471—647).— Capitulum provinciale sub praesidentia R.P. Ioannis Kristolovetz, prioris generalis, electivum R.P. Constantini Moszyński in priorem provincialem in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1716 die 24 V et sequentibus celebratum 1719 (s. 648—916).— Capitulum provinciale sub praesidentia R.P. Ioannis Kristolovetz, prioris generalis, elctivum R.P. Brunonis Janicki in priorem provincialem in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1719 die 28 V et sequentibus celebratum (s. 916a—952).
Pap., 31×20,5 cm; ss. nlb. 7 + 952 + 20.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 536. Sygn. ABMK 1644

568. Actorum provinciae Polonae tomus VII, a capitulo electivo provinciali sub praesidentia R.P. I. Kristolovetz, prioris generalis, R.P. Brunonis Janicki in priorem provincialem electi in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1719—1731.
Pap., 31,5×19,5 cm; ss. nlb. 7 + 1276 + 10.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 537. Sygn. ABMK 1645

569. Actorum provinciae Polonae tomus VIII, a capitulo electivo provinciali sub praesidentia R.P. Stephani Damsich, ordinis S. Pauli I Eremitae prioris generalis, R.D. Anastasii Kiedrzyński in priorem provincialem electi in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1731 die 19 V ad 1736.
Pap., 34,5×22 cm; ss. nlb. 7 + 270 + 4.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 538. Sygn. ABMK 1646

570. Actorum provinciae Polonae ordinis S. Pauli I Er. tomus IX a capitulo electivo R.P. Stanislai Szołdrski in priorem provincialem electione, sub praesidentia R.P. Chrisostomi Kozbiałowicz, generalis, R.P. Arsenii Bukowski inchoatus in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1736—1737. (Lata 1742—1745 mają swoją paginację s. 1—303, r. 1745 pagin. własna s. 1—131).
Pap., 31×19 cm; ss. nlb. 5 + 1022 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 745. Sygn. ABMK 1669

571. Actorum provinciae Polonae ordinis S. Pauli I Er. tomus X, sub regimine R.P. Brunonis Chojnacki, provincialis, ac sub auspiciis R.P. Stephani Ordodii, proris generalis, inchoatus in Claro Monte conventu Częstochoviensis a.D. 1745 et usque ad annum 1753 continuatus, nec non capitulum electivum provinciale sub praesidentia R.P. Francisci Rosa, vicarii generalis, sub auspiciis R.P. Arsenii Bukowski, prioris provincialis, in Claro Monte a die 14 IX 1753 usque ad annum 1759 celebratum.
Pap., 36,5×22,5 cm; ss. nlb. 5 + 892.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 758. Sygn. ABMK 1674

572. Actorum provinciae Polonae tomus XI, a capitulo electivo provinciali sub praesidentia R.P. Stephani, Ordodii, prioris generalis, cebrata, in quo R.P. Anastasius Kiedrzyński p. provinciae sexta vice ad culmen officii provincialatus concordibus votis electus fuit, ab a.D. 1748 die 25 IV conscripta — 1750.
Pap., 32×21 cm; ss. 170.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 539. Sygn. ABMK 1647

573. Actorum provinciae Polonae tomus XI, a capitulo electivo provinciali sub praesidentia R.P. Francisci Rosa, prioris generalis, R.P. Stanislaus Kiełczewski in priorem provincialem unanimi voce canonice reelectus est a.D. 1759 die 13 X — 1780.
Pap., 39×24,5 cm; ss. nlb. 4 + 878.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 540. Sygn. ABMK 1648

574. Actorum provinciae Polonae tomus XII, a capitulo electivo ex annis 1780—1789. Capitulum electivum provinciale sub praesidentia R.P. Caroli Ordodii, prioris generalis ordinis nostri praelati infulati, in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1780 a die 7 IX celebratum, electo in priorem provincialem R.P. Chrisostomi Luboieński. Capitulum electivum provinciale sub praesidentia R.P. Sebastiani Wichliński, vicarii provinciae, commissarii generalis, in Claro Monte Częstochoviensi die 21 et sequentibus IX 1783 celebratum, et electus est in priorem provincialem R.P. Sebastianus Wichliński (s. 189c—568).
Pap., 34,5×21 cm; ss. nlb. 2 + 568 + 9.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 541. Sygn. ABMK 1649

575. Acta provinciae Polono Paulinae ab anno 1789 usque ad annum 1797, in praesentem tomum XIII actorum provinciae consignata opera R.P. Theodori Gruber, vicarii gubernantis ac visitatoris generalis in Claro Monte diebus annorum ut supra.
Pap., 33,5×21 cm; ss. nlb. 3 + 283.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 543. Sygn. ABMK 1651

576. Acta congregationis S. Pauli I Er. ab anno 1797 usque ad annum 1801 per

R.P. Gaudentium Olkoński, secretarium provincialem, ab hinc usque ad annum 1807 per R.P. Firmianum Ostrowski, secretarium provinciae, conscripta in praesentem XIV tomum actorum compilata in Claro Monte Częstochowski 1821 anno.
Pap., 32,5×20 cm; ss. nlb. 3 + 352.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 759. Sygn. ABMK 1675

577. Acta sacri ordinis S. Pauli I Er. in Regno Poloniae ab anno 1807 usque ad annum 1819 praemissis, actis provinciae Galiciae occidentalis vocitate ab anno 1799 usque ad annum 1810 consignatis, ac in praesentem tomus XV actorum ordinis ingestis compillata in Claro Monte Częstochoviensi anno 1827.
Pap., 36×22 cm; ss. 1a—26a + 604.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 544. Sygn. ABMK 1652

578. Acta congregationis S. Pauli I Er. ab anno 1819 inchoata, sub vigilantissimo praesidio superiorum sacri Ordinis Paulini intra expressorum usque 1823 annum mensem Augustum inclusive, in hunc tomum XVI actorum provinciae confesta, caepta in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1821.
Pap., 37,5×22,5 cm; ss. nlb. 5 + 404 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 545. Sygn. ABMK 1653

579. Acta congregationis S. Pauli I Er. ab anno 1823 mense Septembris, sub R.P. superiorum sacri ordinis Paulini intra expressorum, in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1823.
Pap., 36×23,5 cm; nlb. ss. 3 + 553 + 3. Indeks ss. 539—553.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 546. Sygn. ABMK 1654

580. Acta ordinis S. Pauli I Er. ab anno 1826 die 1 I, sub praesidio R.P. Ioannis Czołkowski, visitatoris generalis, R.P. Theodori Fortuński, prioris provincialis, tomus XVIII actorum provinciae inchoata Claro Monte Częstochoviensi a.D. 20 IX 1828.
Pap., 36×23 cm; ss. 1a—8a + 634 + 14.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. ABMK 547. Sygn. ABMK 1655

581. Acta sacri ordinis monachorum S. Pauli I Er. in Regno Poloniae, sub praesidentia R.P. Theodori Fortuński, visitatoris generalis, et moderamine R.P. Felicis Paryża, prioris provincialis, tomus XX actorum provinciae congestorum in Claro Monte Częstochoviensi ex annis 1831—1842.
Pap., 38,5×21,5 cm; ss. 1a—10a + 538 + 17.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 548. Sygn. ABMK 1656

582. Acta ordinis S. Pauli I Eremitae in Regno Poloniae, sub praesidentia R.P. Philippi Lipiński, visitatoris generalis, et moderamine R.P. Eustachii Hawelski, prioris provincialis, in hunc tomum XXI actorum provinciae per P. Nepomucenum Parczyński, definitorem ac secretarium provinciae congesta in Claro Monte Częstochoviensi a.D. 1842—1903.
Pap., 42×26,5 cm; ss. 1a—10a + 538 + 17.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 807. Sygn. ABMK 1677

E. AKTA PROWINCJAŁA, CZĘŚCIOWO WIZYTATORA GENERALNEGO I PROWINCJAŁA GALICYJSKIEGO

583. Diaria capitulorum provinciae Polonae ordinis S. Pauli I Er. Claromontanis Częstochoviensis ex annis 1694—1856.
Pap., 36×21 cm; ss. nlb. + 308 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2263. Sygn. ABMK 1837

584. Ordinationes capituli provincialis ordinis S. Pauli I Er. ex annis 1674—1857.
Pap., 35×21 cm; ss. nlb. 3 + 138 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2264. Sygn. ABMK 1838

585. Visitationes conventuum ordinis S. Pauli I Er. provinciae Polonae ex annis 1704—1840.
Pap., 35,5×22,5 cm; ss. nlb. 5 + 202 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2265. Sygn. ABMK 1839

586. Regestra perceptarum, expensarum et superantiarum conventus Clari Montis Częstochoviensis ex annis 1703—1857.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 142 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2266. Sygn. ABMK 1840

587. Varia documenta conventus Clari Montis Częstochoviensis ex annis 1669—1862.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 262 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2268. Sygn. ABMK 1841

588. Miscelanea visitationem generalem totius ordinis respicientia ex annis 1789—1862.
Pap., 35×22,5 cm; ss. nlb. 3 + 126 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2269. Sygn. ABMK 1842

589. Varia documenta conventus Clari Montis Częstochoviensis ex annis 1669—1862.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 92 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2271. Sygn. ABMK 1843

590. Akta i dokumenty dotyczące nominacji zakonników na kapelanów wojskowych i penitencjarzy z lat 1686—1845.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 92 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2272. Sygn. ABMK 1844

591. Postulata conventus Clari Montis Częstochoviensis ad capitula provincialia porrecta ex annis 1669—1815.
Pap., 36,5×24 cm; ss. nlb. 3 + 216 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2273. Sygn. ABMK 1845

592. Summaria informationis praetensionum ad Romanam residentiam PP. ordinis S. Pauli I Er. pro parte provinciae Polonae, ex actis eiusdem provinciae desumpta. (M.in. dokumenty erekcyjne i fundacyjne rezydencji rzymskiej, kopiarze akt prowincji polsko-węgierskiej z lat 1668—1796).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 188 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2274. Sygn. ABMK 1846

593. Miscelanea Clari Montis Częstochoviensis ex annis 1709—1856.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 88 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2277. Sygn. ABMK 1849

1. CONFRATERNITAS

594. Dyplomy przynależności do filadelfii z Paulinami na Jasnej Górze od 1631 r. 1. Stanislaus Lulkiewicz 18 V 1685; 2. Clara Dembińska 16 V 1693; 3. Paulus de Kraszkowice Laszowski 26 IV 1748; 4. Florianus Bieliński, canonicus Lanciciensis 7 V 1818; 5. Antonius Moczydłowski cum filiabus: Francisca, Nepomucena, Aemila, Marianna 15 VII 1822; 6. Iosephus Wiśniewski, maior exercituum Poloniae, deputatus ad comitia Regni, nec non Marianna de Wybczyńskie eiusdem consors 9 XI 1828; 7. Antonius Stadnicki, capitaneus et Walickie consors eiusdem et eosdem Dubones una Apolonia, filia carissima X 1840; 8. Bieroński, praelatus scholasticus cathedralis ecclesiae Kielcensis, praepositus in oppido Małogoszcz; 9. Carolus Niedźwiedziński, commissarius oeconomicus, sectionis bonorum commissione regiminis proventuum et thesauri, cum sua consorte Aemilia de Kamieńskie, nec non Miecyslao filio, atque Stephaniae et Iosephae filiabus eorumdem 1 III 1861.
Materiał jedwabny, różnej wielkości, ss. 3 nlb. + 28.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 643. Sygn. ABMK 1664

595. Regestrum confraternitatis Ordinis S. Pauli I Eremitae ex annis 1529—1611. (Liber receptorum in confraternitatem).
Pap., 29×20 cm; ss. nlb. 1 + 194 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 798. Sygn. ABMK 1676

2. STUDIA

596. Akta, dokumenty, ordynacje studium teologicznego OO. Paulinów w Warszawie z lat 1762—1814.
Pap., 33,5×21 cm; ss. nlb. 1 + 87.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 403. Sygn. ABMK 1632

597. Novellae palmeti eremitici, in quo novae plantationes seu fratres novitii ordinis S. Pauli I Er. in spiritu innovantur ex annis 1719—1826. (Acta novitiatus).
Pap., 33,5×21 cm; ss. nlb. 3 + 265.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 747. Sygn. ABMK 1670

598. Liber professionum, in quo iuxta decreta Summorum Pontificum, ac concilium Tridentinum, nomina, cognomina, annus, dies, mensis, neoprofessae iuventutis religiosae ordinis S. Pauli I Er. finito anno probationis integro annotantur, sub auspiciis R.P. Ioannis Capistrani Gołkowski, visitatoris generalis, R.P. Theodori Fortuński, prioris provincialis, comparatus ab R.P. Theodoro Parowicz, magistro novitiorum ac priore ad S. Barbaram VM. ex annis 1827—1864.
Pap., 38,5×24,5 cm; ss. nlb. 5 + 264. (rkps zapisany do s. 40).
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 756. Sygn. ABMK 1673

599. Informacje o aspirantach i nowicjuszach OO. Paulinów św. Barbary w Częstochowie oraz korespondencja z władzami pruskimi z lat 1793—1806.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 1 + 115.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 818. Sygn. ABMK 1679

F. JASNA GÓRA

1. ARCHIWUM

600. Summaria privilegiorum et munimentorum Archivii Claromontani provinciae Polonae ordinis S. Pauli I Er. Munimenta conventus Clarimontani ex archivo cubiculari R.P. Romualdi Kurczewski, prioris C.M.C. ex annis 1644—1712. Dołączono: Summarium et copiae privilegiorum et munimentorum super fundationes conventus Vieruszoviensis 1404—1594 (s. 19—32); munimenta conventus Konopnicensis ex annis 1539—1706 (s. 37—51); Oporoviensis ex annis 1399—1709 (s. 53—60); Brdoviensis ex annis 1399—1704 (s. 61—100); nec non summarium privilegiorum, fundationum, inscriptionum, censuum, decimarum conventus Varsaviensis ex annis 1655—1709 (s. 101—109).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 116 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1663. Sygn. ABMK 1807

601. Summarium totius Archivii conventus Clari Montis Częstochoviensis ordinis S. Pauli I Er. ex annis 1382—1863, omnium indulgentiarum, privilegiorum, commissionum regalium, inscriptionum, donationum beneficiorum, tum etiam causarum, processuum, differentiarum, dislimitationum, recognitionum, caeterorum documentorum per fasciculos secesivos complicatos revisos et connotatos et per annos 1724 in 1725 conscriptos.
Pap., luźne akta, nlb. 3 + 194 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1664. Sygn. ABMK 1808

602. Akta konwentu jasnogórskiego dotyczące archiwum klasztornego (Summariusze, poszukiwania, pożyczanie, zwroty i odstępowanie akt w sprawach dóbr) z lat 1454—1862.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 548 + 2.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1665. Sygn. ABMK 1809

603. Akta konwentu jasnogórskiego dotyczące archiwum klasztornego z lat 1632—1848. (Summariusze, poszukiwania, pożyczanie, zwroty akt).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 134 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1666. Sygn. ABMK 1810

2. BRACTWA

604. Liber confraternitatis Claromontanae Coronationis Thaumaturgae s. Imaginis B.M.V., quo inscribuntur devoti Mariae filii de nomine et cognomine, conscriptus ex annis 1800—1818.
Pap., 35×21 cm; ss. nlb. 1 + 255.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 43. Sygn. ABMK 1575

605. I. Percepta Archiconfraternitatum Coronationis B.M.V. et S. Angeli Custodis a 1 X 1749 connotata, usque ad annum 1784 (s. 3—123), dalej nie numer. i nie zap.; II. Regestra expansarum Archiconfraternitatis Coronationis B.M.V. et S. Angeli Custodis a 1 XI 1749 inchoata, ad V 1785 continuata (s. 157—290), dalej nie numer. i nie zap. (rkps dwustronnie pisany).
Pap., 30,5×20 cm; ss. 256.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 48. Sygn. ABMK 1576

606. Liber actorum sacrorum archiconfraternitatis et confraternitatis ecclesiae Claromontanae restauratus, nec non inventarium rerum supellectilis ad confraternitatem pertinentis iussu R.P. Paphnutii Olbiński, sacristani et promotoris pro tunc actualis, obsequio fr. Basilii Kłodzieński, servitoris eius in confraternitatibus in suum ordinem debitum reductum a.D. 1740 (1610—1630).
Pap., 30,5×19,5 cm; ss. 292.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2094. Sygn. ABMK 1829

607. Liber confraternitatis S. Angeli Custodis propter nobiliores personas cursu temporis inserviebat inscribendis, etiam omnibus Christi fidelibus tam masculis, quam feminis ex annis 1625—1960 (podpisy kompanii).
Pap., 31×19,5 cm; ss. nlb. 5 + 780 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1859. Sygn. ABMK 1828

3. EXTRANEA

608. Protokoły posiedzeń szewskiego cechu w Opatowcu z lat 1690—1815 (s. 1—78). Część druga: wyzwolenie chłopców z lat 1686—1810 (s. 79—174). Część trzecia: Acta albo wpisowanie poważnych spraw i dekretów cechowych z lat 1690—1815 (s. 175—254).
Pap., 30×21 cm; ss. 246 + 1a, b.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 40. Sygn. ABMK 1574

609. Listy Bonawentury i Wincentego Niemojowskich do Alojzego Biernackiego z lat 1817—1825.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 194 + 3.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 212. Sygn. ABMK 1617

610. Inventarium omnium et singulorum privilegiorum, literarum et monumentorum, quaecumque in archivio regio arcis Cracoviensis continentur, confectum mandato ex commissione Sacra Regia per venerabiles Stanislaum Łubieński, Gnesnensem et Mathiam Łubieński, Lanciciensem praepositos, eiusdem Maiestatis secretarios a.D. 1613. (Ex libris Francisci de Koziegłowy Giełbutowski).
Pap., 30,5×19,5 cm; kk. 264.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1172. Sygn. ABMK 1688

611. Akta stanu cywilnego parafii Konopnica z lat 1827—1828. (Metryki urodzenia i zgonu).
Pap., 37,5×21 cm; ss. nlb. 3 + 52 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1537. Sygn. ABMK 1735

612. Variae notationes — memorabiles et documenta in decursu temporum pro ecclesia et civitate Kazimierz Dolny inservientia. (Series praepositorum ecclesiae Casimiriensi et capellanorum ecclesiae praeposituralis. Visitatio ecclesiae parochialis per Georgium Radziwiłł, cardinalem, administratorem episcopatus Cracoviensis ex anno 1598 (s. 71—148). Inventarium rerum immobilium et mobilium ecclesiae parochialis Casimiriensis sub praeposito R.D. Matthia Bechio 1598, nec non de fundatione et dotatione ecclesiae BMV. Fundatio et erectio mansionariorum ecclesiae parochialis Casimiriensis, verificata per Martinum Szyszkowski, episcopum Cracoviensem (s. 173—236). Zezwolenie na pochowanie w kościele Jakuba Wysockiego, kupca z Kazimierza Dolnego, przez Wojciecha Karola Woznowskiego, archidiakona i officjała lubelskiego w r. 1651 (s. 237—241). (Rkps jest kopiarzem z kościoła parafialnego w Kazimierzu Dolnym).
Pap., 18×15 cm; ss. nlb. 1 + 336 + 1; indeks ss. 307—317.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2098. Sygn. ABMK 1831

613. Korespondencja Elizy Orzeszkowej z księdzem Michałem Rutkowskim z lat 1903—1908.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 69.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2307. Sygn. ABMK 1850

614. Akta i dokumenty dotyczące klasztoru Kanoników Regularnych Lateraneńskich w Kłobucku z lat 1547—1784.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 38 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2451. Sygn. ABMK 1851

615. Decreta reformationum pro Collegiata Vielunensi et omnium ecclesiarum parochialium in teritorio Vielunensi consistentium —— a R.D. Matthia Gregorio Garnysz, episcopo suffraganeo Gedanensi et Pomeraniae in dioecesi Vladislaviensi, visitatore generali in annis 1779—1780.
Pap., 34×22,5 cm; ss. nlb. 3 + 96 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2750. Sygn. ABMK 1853

616. Acta capituli conventus Mstoviensis canonicorum Regularium Lateranensium ab anno 1705, quo R.P. Ioannes Vlad. Zakrzowski praeposituram Mstoviensem assumpsit ecclesiamque novam, consumpta vetustate antiqua, erexit, per R.P. Albinum Łęczyński —— parochum Olstinensem, secretarium capituli, connotata ex annis 1705—1818.
Pap., 32×20 cm; ss. nlb. 1 + 634 + 1; nie zapis. ss. 310.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2751. Sygn. ABMK 1852

4. FABRYKA KOŚCIOŁA

617. Rachunki za blachę dachową z lat 1734—1906.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 302 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2118. Sygn. ABMK 1832

618. Kwity i rachunki za pobrany materiał do remontu klasztoru i kościoła na Jasnej Górze z lat 1623—1913.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 424 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2119. Sygn. ABMK 1833

619. Akta dotyczące odnowy kościoła i klasztoru na Jasnej Górze z lat 1690—1931.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 500 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2149. Sygn. ABMK 1834

620. Rachunki dotyczące remontu kościoła i klasztoru na Jasnej Górze z lat 1735—1933.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 484 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2150. Sygn. ABMK 1835

5. FORTECA

621. Rewizje i opisanie cekhauzu armatniego. Inwentarz fortecy jasnogórskiej 1724—1752.
Pap., 31,5×20,5 cm; ss. nlb. 1 + 72 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 365. Sygn. ABMK 1620

622. Inwentarz cekhauzu ręcznego i dzielnego na Jasnej Górze częstochowskiej post officium R.P. Andreae Casimiri Czerny, thesaurarii Claromontani spisany i R.P. generli Laurentio Rychwalski, succedenti podany a.D. 1702.
Pap., 33×22 cm; ss. 28 (zapis do s. 12).
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 366. Sygn. ABMK 1621

623. Fourage annotationes vom Jahr 1794—1795 dla wojska pruskiego. (Furmanki, podwody).
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 838); ss. nlb. 1 + 70).
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 839. Sygn. ABMK 1681

624. Acta complectentia literas petitorias monasterii Claromontani ac resolutiones super easdem datas ex anno 1793.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 838); ss. nlb. 1 + 56 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 840. Sygn. ABMK 1682

625. Akta i dokumenty dotyczące miejsca poprawy na Jasnej Górze dla duchownych i świeckich z lat 1783—1912.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 90 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1055. Sygn. ABMK 1687

626. Akta i dokumenty dotyczące fortecy na Jasnej Górze z lat 1713—1783.
Pap., 39×23 cm; luźne akta, ss. nlb. 3 + 69 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1685. Sygn. ABMK 1817

627. Akta i dokumenty dotyczące fortecy i arsenału na Jasnej Górze z lat 1645—1812.
Pap., 35,5×20,5 cm; ss. nlb. 5 + 118 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1686. Sygn. ABMK 1818

628. Dokumenty i akta dotyczące oblężenia Jasnej Góry z lat 1655—1657.
Pap., 35×22,5 cm; ss. nlb. 3 + 82 + 3.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 580 bis. Sygn. ABMK 1663

629. Akta i dokumenty dotyczące fortecy na Jasnej Górze z lat 1725—1729. W treści sprawa o oddanie armat między Ludwikiem Pociejem a klasztorem).
Pap., 36×22,5 cm; ss. nlb. 3 + 156 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1687. Sygn. ABMK 1819

630. Akta i dokumenty dotyczące fortecy na Jasnej Górze z lat 1703—1803. (Rachunki konfederatów).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 216 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1688. Sygn. ABMK 1820

631. Akta i dokumenty dotyczące fortecy na Jasnej Górze z lat 1704—1792.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 214 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1689. Sygn. ABMK 1821

632. Akta i dokumenty dotyczące fortecy na Jasnej Górze z lat 1806—1901.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 426 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1690. Sygn. ABMK 1822

633. Akta i dokumenty dotyczące fortecy na Jasnej Górze z lat 1652—1775.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 284 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1691. Sygn. ABMK 1823

634. Akta i dokumenty dotyczące fortecy na Jasnej Górze z lat 1772—1789. (Wydatki, furaże, przywileje i ich obrona).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 128.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1692. Sygn. ABMK 1824

635. Akta i dokumenty dotyczące fortecy na Jasnej Górze z lat 1631—1863. (Naprawa skarp przy murze).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 232 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1693. Sygn. ABMK 1825

636. Korespondencja o. Augustyna Kordeckiego (1652—1672) i personalia zakonników jasnogórskich.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 146 + 5.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1736. Sygn. ABMK 1827

6. KRONIKI

637. Acta conventus Clari Montis Częstochoviensis sub provincialatu R.P. Constantini Moszyński, S.T.D., ordinis S. Pauli I Erem. per utramque Poloniam, Silesiam et Pomeraniam prioris provincialis, sub prioratu R.P. Anastasii Kiedrzyński, S.T.D., Patris provinciae eiusdem conventus Clari Montis Częstochoviensis, annotari caepta a.D. 1716—1719 (s. 1—105), 1722—1727 (s. 105—209).
Pap., 33,5×20,5 cm; ss. nlb. 5 + 105 + 2 + 173—549.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 193. Sygn. ABMK 1613

638. Acta conventus Clari Montis Częstochoviensis, almam provinciam Polonam regente R.P. Anastasio Kiedrzyński, S.T.D., ord. S. Pauli I Er. per Poloniam priore provinciali, praesidente eidem conventui C.M.C.R.P. Stanislao Bronikowski, provinciae Polonae definitore, primario conventus Clari Montis Częstochoviensis priore, ab a.D. 1731 inchoata, 1815 (s. 1—293).
Pap., 34,5×22 cm; ss. nlb. 5 + 293 + ss. 447—468 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 194. Sygn. ABMK 1614

639. Acta officii prioratus Clarimontani Częstochoviensis manu propria, quasi ex toto conscripta, per patrem Stanislaum Kiełczewski, sexennio priorem merentissimum ab a.D. 1748—1753.
Pap., 33,5×21,5 cm; ss. nlb. 1 + 234 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 195. Sygn. ABMK 1615

640. Acta conventus Clari Montis Częstochoviensis ex decreto R.P. fratris Martini Borchouich, vicarii generalis, dum commissarius Paulinus Iuanouich capitulo provinciali praesiderat, constituta sub provincialatu R.P. Augustini Kordecki, pro tunc in Claro Monte priore existente, R.P. Kiliano Żywiecki ac supperiore V.P. Daniele Rychtalski ex annis 1657—1731, nec non articuli, ordinationes, monita, postulata et responsa conventus Clari Montis (s. 143—661).
Pap., 30,5×22 cm; ss. nlb. 5 + 664 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 196. Sygn. ABMK 1616

641. Acta conventus Clari Montis Częstochoviensis iuristica, seu connotatio variorum transactionum in rem eiusdem conventus facta, acta ex annis 1631—1748, nec non bullae Summorum Pontificum confirmationem privilegiorum ordinis S. Pauli I Er. respicientia (1371—1658).
Pap., rkps dwustr. pisany — I ss. nlb. 5 + 160, zapis. do s. 126; II ss. 161—186, nie zap. s. 161—164.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 577. Sygn. ABMK 1660

642. Memorabilia conventus Clarimontani a capitulo electivo provinciali sub praesidentia R.P. Andreae Mosar, ordinis S. Pauli I Er. priorris generalis, in anno 1742 celebrato, regente provinciam Polonam a R.P. Anastasio Kiedrzyński,

priore provinciali, praesidente conventui Claromontano R.P. Damaso Perelski ex anno 1741—1770.
Pap., 29,5×19 cm; ss. nlb. 1 + 330.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 748. Sygn. ABMK 1671

643. Memorabilia monasterii Clari Montis Częstochoviensis a capitulo electivo provinciali sub praesidentia R.P. Pauli Esterhazy, prioris generalis in anno 1771, R.P. Chrisostomo Luboieński, priore provinciali, praesidente monasterio Claromontano et R.P. Mattheo Łękawski, priore inchoata ab anno 1771 et usque ad annum 1836 continuata.
Pap., 34×22 cm; ss. nlb. 5 + 422.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 808. Sygn. ABMK 1678

644. Liber mirabilium in Claromonte ex annis 1691—1734.
Pap., 33×21 cm; ss. nlb. 1 + 110 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 915. Sygn. ABMK 1683

7. KULT MATKI BOSKIEJ, ORGANY, WOTA

645. Tomus I miraculorum B.V. Monasterii Częstochoviensis ex annis 1308—1895. Dołączono: Erectio conventus novitiatus ad s. Barbaram et introductio solennis novitiorum ex Claro Monte Częstochoviae ad noviter extructam ecclesiam s. Barbarae per R.P. Nicolaum Staszewski, provincialem anno introductionis 1647 (s. 36), nec non Catalogus Patrum et Fratrum O.S.P. I Er. defunctorum ab anno 1566 usque ad annum 1706 (s. 220—224).
Pap., 31,5×19,5 cm; kk. nlb. 1 + 325 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2096. Sygn. ABMK 1830

646. Liber gratiarum BMV Thaumaturgae Claromontanae, tomus II ex annis 1731—1885, nec non Liber mortuorum monachorum ex annis 1706—1734.
Pap., 31,5×19 cm; ss. nlb. 1 + 530 (zapis. do s. 219).
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 2174. Sygn. ABMK 1836

647. Kontynuacja nieskończonych cudów —— w swym cudownym archytypie jasnogórskim Najśw. Maryi Panny —— od różnych osób —— do Jej protekcji uciekających się, uznanych, od r. 1730—1804.
Pap., 32×20,5 cm; ss. nlb. 1 + 60 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 404. Sygn. ABMK 1631

8. MSZE ŚWIĘTE

648. Akta i dokumenty dotyczące mszy fundacyjnych przy łaskami słynącym obrazie M. B. Częstochowskiej na Jasnej Górze z lat 1762—1796. (Rkps dwustronnie pisany).
Pap., 34×21,5 cm; I — ss. nlb. 1 + 47; II — ss. 114—128.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 146. Sygn. ABMK 1609

9. OPIEKA NAD KOŚCIOŁAMI

649. Akta i dokumenty dotyczące kościoła św. Rocha we wsi Częstochowa z lat 1641—1880.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 38 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 384. Sygn. ABMK 1622

650. Dzienniki przychodu i rozchodu kaplicy i szpitala Nowej Częstochowy z lat 1830—1838.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 384); ss. nlb. 1 + 38 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 386. Sygn. ABMK 1624

651. Akta i dokumenty dotyczące kościoła św. Rocha. Sprawa o. Teodora Łazarowicza 1799—1806.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 280 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 393. Sygn. ABMK 1628

652. Rachunki szpitala w Nowej Częstochowie oraz spisy inwentarza ruchomego z lat 1829—1838.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 384); ss. nlb. 3 + 148 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 387. Sygn. ABMK 1625

653. Akta dotyczące szpitala w Częstochowie z lat 1844—1847. (Korespondencja porwincjała o. Eustachego Hawelskiego z władzami świeckimi i kościelnymi w sprawie szpitala).
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 384); ss. nlb. 1 + 70 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 392. Sygn. ABMK 1626

654. Akta i dokumenty dotyczące probostwa szpitalnego św. Jakuba w Częstochowie z lat 1586—1663.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 63.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 390. Sygn. ABMK 1627

10. PIELGRZYMKI, GOŚCIE, ZJAZDY

655. Regestr kompanii przychodzących na odpust na Jasną Górę w latach 1833—1836.
Pap., 23×19 cm; ss. nlb. 1 + 40 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 358. Sygn. ABMK 1618

656. Książka do zapisywania kompanii przychodzących na Jasną Górę od r. 1888—1900.
Pap., 32,5×21 cm; ss. nlb. 3 + 294 + 1 (książka zapis. do s. 223).
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 360. Sygn. ABMK 1619

657. Akta dotyczące przyjazdu monarchy króla polskiego Aleksandra I z roku 1821.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 1 + 76 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 394. Sygn. ABMK 1629

11. RACHUNKI

658. Regestra perceptarum et expensarum provisoriae (rkps pisany dwustronnie). Expensa (s. 1—110), ex annis 1759—1768. Percepta (s. 112—224).
Pap., 31,5×20 cm; ss. 246.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 21. Sygn. ABMK 1566

659. Regestra expensae patris erogatoris inchoata post electivum capitulum celebratum 1792 diebus septembris et usque ad annum 1800 continuata, sub prioratu R.P. Cyrilli Żernicki, per R.P. Dominicum Cybulski, erogatorem pro tunc (rkps dwustronnie pisany: I — s. 1—231, II — od s. 232—300).
Pap., 32,5×21 cm; II — od ss. 300.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 22. Sygn. ABMK 1567

660. Expensa ex annis 1801—1804 (s. 5—70). Percepta ex anno 1803 (s. 124).
Pap., 30×19,5 cm; ss. 125 (zapis. ss. 70).
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 24. Sygn. ABMK 1568

661. Regestra generalium proventuum Claromontanum spectantibus universaliter omnibus aliarumque obventionum sub prioratu R.P. Paphnutii Brzeziński, patris provinciae Polonae, per depositarios eiusdem conventus designatos a.D. 1768, ultimi Augusti inchoata et usque ad 1783 continuata (s. 1—69); nec non Regestra erogationum seu expensarum in rem personas conventus Claromontani ac fortalicii Mariani, eiusque bonorum varias necessitates inevitabiles, sub prioratu admodum R.P. Paphnutii Brzeziński, patris provinciae Polonae, per depositarios et erogatores eiusdem conventus designatos ex annis 1768—1783 (s. 260—550).
Pap., 35×22 cm; ss. 550.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 25. Sygn. ABMK 1569

662. Regestra generalia perceptae et expensae sub R.P. Ianuario Luboieński, deffinitore provinciae ex annis 1784—1798.
Pap., 35×22,5 cm; rkps dwustr. pisany; I — s. 1—45, II — s. 66—216.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 30. Sygn. ABMK 1570

663. Percepta et expensa conventus Clarimontani ex annis 1723—1754.
Pap., 32×11 cm; ss. 226.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 32. Sygn. ABMK 1571

664. Percepta et expensa post electivum capitulum provincialem X 1783 celebratum inchoantur. Regestra praesentia proventuum undequaque obvenientium ad cassam monasterii C.C.C. per me fratrem Damianum Smoniewski, depositarium in capitulo electum 1783—1804 (rkps dwustronnie pisany).
Pap., 34×11 cm: I — ss. 1—69; II — ss. 128—182.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 33. Sygn. ABMK 1572

665. Regestrum expensarum conventus Clari Montanis Częstochoviensis generaliter connotatum sub R.D. Casimiro Zaremba, vicario provinciae et eiusdem conventus priore, iterum pro sequenti triennio reassumpto ex annis 1641—1651 (nlb. 3 + 71—383 + s. 377a), nec non Regestrum generale proventuum omnium tam ex bonis conventualibus, quam ex ellemosynis perceptorum sub R.P. Casimiro Zaremba, vicario provinciae et eiusdem conventus Clari Montis Częstochoviensis priore, provinciale vero R.P. Andrea Gołdonowski ex annis 1641—1651 (s. nlb. 3 + 1—69).
Pap., 31×21,5 cm; ss. nlb. 3 + 377a.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 34. Sygn. ABMK 1573

666. Expensa conventus Clarimontani ord. S. Pauli I Er. ex annis 1688—1693 (rkps dwustron. pisany).
Pap., 37×15,5 cm; I — ss. nlb. 1 + 94 + s. 158; II — ss. nlb. 1 + = od s. 95—158 + s. 94 (r. 1690—1694).
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 446. Sygn. ABMK 1637

12. REGUŁA, KONSTYTUCJE

667. Regula Beati Augustini „Codex cateneus", w. XV i XVI, pergamin. Addita: Expositio super regulam B. Augustini episcopi Magistri Hugonis, nec non documenta Summorum Pontificum ordinem S. Pauli I Eremitae respicientia ex annis 1489—1574.
Kodex pergaminowy, iluminowany, 28,5×19,5 cm; kk. nlb. 2 + 122.
Arch. JG Częstochowa, sygn. 2738. Sygn. ABMK 1856

13. SPOWIEDNIK, SPOWIEDŹ

668. Dokumenty i przywileje dotyczące penitencjarzy w konwencie jasnogórskim OO. Paulinów z lat 1534—1928.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 286 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1673. Sygn. ABMK 1814

14. ZAKRYSTIA, KUSTOSZ

669. Papiery dotyczące zakrystii Jasnej Góry w sprawach cywilnych, urzędowych i prywatnych z lat 1721—1902. (Dołączono: Acta visitationis canonicae provincialis monasterii Clari Montis Częstochoviensis a.D. 1817).
Pap., luźne akta, ss. nlb. 1 + 129.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1682. Sygn. ABMK 1815

670. Rachunki zakrystii klasztoru na Jasnej Górze z lat 1700—1927.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 1682), ss. nlb. 3 + 274 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1683. Sygn. ABMK 1816

15. RÓŻNE DROBNE DZIAŁY

671. Akta odnoszące się do żebraków i włóczęgów na Jasnej Górze z lat 1805—1852.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 384), ss. nlb. 1 + 34 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 385. Sygn. ABMK 1623

672. Akta dotyczące lazaretu św. Barbary, tam dymowego i magazynu w klasztosze Starey Częstochowy złożonego, w r. 1814 zdziałane.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 1 + 36.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 838. Sygn. ABMK 1680

673. Akta konwentu jasnogórskiego dotyczące posiadłości w mieście Częstochowie i wzajemnych stosunków z lat 1532—1916.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 230 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1671. Sygn. ABMK 1813

G. JASNA GÓRA — DOBRA ZIEMSKIE

1. FUNDACYJNE

674. Akta konwentu jasnogórskiego dotyczące Częstochówki z lat 1493—1822.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 290 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1670. Sygs. ABMK 1812

675. Akta konwentu jasnogórskiego dotyczące procesu z miastem Częstochową o targi, jarmarki odprawiane w Częstochówce pod twierdzą jasnogórską z lat 1583—1787.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 120 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 1669. Sygn. ABMK 1811

676. Akta procesowe konwentu OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie z Pągowskim, Kulczyckim, Otwinowskim z lat 1704—1724.
Pap., 36×23 cm; ss. nlb. 3 + 256 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 396. Sygn. ABMK 1630

677. Akta i dokumenty dotyczące funduszów i kapitałów konwentu OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie z lat 1793—1824.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 304 + nlb. 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 931. Sygn. ABMK 1635

2. STAROSTWO BRZEŹNICKIE

678. Inwentarz starostwa brzeźnickiego z r. 1563.
Pap., 33,5×22 cm; ss. nlb. 1 + 68 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 420. Sygn. ABMK 1636

3. STAROSTWO KŁOBUCKIE

679. Akta i dokumenty konwentu OO. Paulinów w Kłobucku z lat 1454—1792.
Pap., luźne akta, ss. 148 + 7.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 78. Sygn. ABMK 1578

680. Listy ks. Antoniego Poray Wybranowskiego, proboszcza kłobuckiego do przeorów i administratorów jasnogórskich w sprawach zatargów o grunta z lat 1780—1790.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 78); ss. 7+ 136.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 79. Sygn. ABMK 1579

681. Akta i dokumenty dotyczące sporów między konwentem kłobuckim Kanoników Regularnych a konwentem jasnogórskim OO. Paulinów o wieś Miedzno, jej granice z Mokrą Kłobucką i inne sprawy gospodarcze z lat 1780—1790.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 78); ss. 200 + 8.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 80. Sygn. ABMK 1580

682. Akta i dokumenty dotyczące sporów między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a ks. Antonim Poray Wybranowskim, kan. reg. w Kłobucku i proboszczem kościoła parafialnego w Truskolasach, z lat 1448—1790.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 367 + 2.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 96. Sygn. ABMK 1581

683. Akta i dokumenty dotyczące sporów między konwentem Kanoników Regularnych w Kłobucku a konwentem jasnogórskim w Częstochowie z lat 1500—1790.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 96); ss. nlb. 3 + 2 + 133.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 97. Sygn. ABMK 1582

684. Summariusze, akta i dokumenty wsi Zakrzew, przynależnej do konwentu kłobuckiego z lat 1524—1790, dotyczące sporu między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a konwentem Kanon. Regul. Later. w Kłobucku.
Pap., 40×26 cm; s. nlb. 3 + 122 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 98. Sygn. ABMK 1583

685. Akta i dokumenty łąk Brus i Stolec z lat 1440—1790, dotyczące sporu między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a konwentem Kanon. Regul. Later. w Kłobucku.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 98); ss. nlb. 3 + 116 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 99. Sygn. ABMK 1584

686. Akta i dokumenty roli, łąki i lasu Skiczak w Kłobucku z lat 1595—1790, dotyczące sporu między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a konwentem Kanon. Regul. Later. w Kłobucku.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 98); ss. nlb. 3 + 6.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 100. Sygn. ABMK 1585

687. Akta i dokumenty roli erekcjonalnej z lat 1527—1790, dotyczące sporu między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a konwentem Kanon. Regul. Later. w Kłobucku.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 98); ss. nlb. 3 + 72 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 101. Sygn. ABMK 1586

688. Summariusze, akta i dokumenty sadzawki w Brynicy i łąki Łabędź z lat 1479—1790, dotyczące sporu między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a konwentem Kanon. Regul. Later. w Kłobucku.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 98); ss. nlb. 3 + 74 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 102. Sygn. ABMK 1587

689. Summariusze, akta i dokumenty kościelne Łąki z XV—XVIII w., dotyczące sporu między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a konwentem Kanon. Regul. Later. w Kłobucku.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 98); ss. 3 nlb. 72 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 103. Sygn. ABMK 1588

690. Akta i dokumenty wsi Zagórze z lat 1718—1789, dotyczące sporu między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a konwentem Kanon. Regul. Later. w Kłobucku.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 9[illegible]); ss. nlb. 3 + 24 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 104. Sygn. ABMK 1589

691. Summariusze, akta i dokumenty, dotyczące sporu między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a Marcinem Malcem, młynarzem z lat 1616—1790.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 98); ss. nlb. 3 + 34 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 105. Sygn. ABMK 1590

692. Summarium documentorum, nec non alia documenta varias cathegorias de-

cimarum respicientia ex annis 1448—1791 (s. 1—272). Ad calcem voluminis nonnullae fassiones decimarum adpositae ex annis 1786—1788 (s. 273—324 + 1).
Pap., luźne akta, ss. 324 + 10.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 106. Sygn. ABMK 1591

693. Akta i dokumenty dotyczące sporu między konwentem Kanon. Regul. Later. a konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie o pobicie Jakuba Wilewskiego r. 1789.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 106); ss. nlb. 3 + 8 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 107. Sygn. ABMK 1592

694. Dokumenty z lat 1786—1787 dotyczące sporu o sfałszowanie dokumentów przez ks. Antoniego Poray Wybranowskiego.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 106); ss. nlb. 3 + 24 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 108. Sygn. ABMK 1593

695. Summariusze, akta i dokumenty z lat 1447—1530, dotyczące sporu między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a konwentem Kanon. Regul. Later. o staw Daszyniec.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 106); ss. nlb. 3 + 42 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 109. Sygn. ABMK 1594

696. Summariusze, akta i dokumenty z lat 1454—1789 dotyczące sporów o propinację.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 106); ss. nlb. 3 + 32 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 110. Sygn. ABMK 1595

697. Summariusze, akta i dokumenty z lat 1448—1790 dotyczące lasu Nieździeń i łąki Siemlow.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 72 + 2.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 111 (dawna 16). Sygn. ABMK 1596

698. Summaria documentorum ex parte conventus Clari Montis Częstochoviensis in retrusionem vindicatae sub praetextu molendini a Kuźniak empti, silvae Skiczak, tum stagni deserti, ac pratorum in eodem stagno, nec non agrorum circa id stagnum iacentium, ad bona villa Huta spectantium ex annis 1595—1789.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 111); ss. nlb. 3 + 30 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 112 (d. 17). Sygn. ABMK 1597

669. Dokumenty z r. 1789 dotyczące sporu o sfałszowanie dokumentów przez ks. A. Poray Wybranowskiego.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 111); ss. nlb. 3 + 24 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 113 (d. 18). Sygn. ABMK 1598

700. Summariusze, akta i dokumenty z lat 1483—1532 dotyczące młyna, łąk kmieciów w Pierzchno.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 111); ss. nlb. 3 + 34 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 114 (d. 18a). Sygn. ABMK 1599

701. Summariusze, akta i dokumenty z lat 1447—1768 dotyczące młyna wójtowskiego, zwanego Gliziński czyli Dubiel.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 111); ss. nlb. 3 + 28 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 115 (d. 18b). Sygn. ABMK 1600

702. Akta i dokumenty dotyczące sporów między konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie a miastem Kłobuck z lat 1789—1793.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 111); ss. nlb. 3 + 146 + 3.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 116. Sygn. ABMK 1601

703. Summariusze, akta i dokumenty z lat 1515—1743 dotyczące sprzedaży gruntów folwarkowi OO. Paulinów w Zagórzu.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 111); ss. nlb. 3 + 100 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 117. Sygn. ABMK 1602

704. Summariusze i wyciągi z akt kłobuckich dotyczące zapisów, kupna, sprzedaży, zamiany ról, placów, łąk, domów z lat 1461—1760.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 3 + 268 + 5.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 118. Sygn. ABMK 1603

705. Summariusze, akta i dokumenty dotyczące sprzedaży, zakupu i innych transakcji mieszczan i szlachty kłobuckiej z konwentem Kanon. Regul. Later. w Kłobucku z lat 1466—1789.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 118); ss. nlb. 3 + 276 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 119. Sygn. ABMK 1604

706. Summariusze, akta i dokumenty z lat 1469—1594 dotyczące młyna, zwanego Grylowski Kanon. Regul. Later. w Kłobucku.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 118); ss. nlb. 3 + 36 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 120. Sygn. ABMK 1605

707. Summariusze, akta i dokumenty, dotyczące sporu o łany wójtowskie i porębińskie w Kłobucku między konwentem Kanon. Regul. Later. a konwentem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie z lat 1615—1645.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 118); ss. nlb. 3 + od ss. 37—68 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 121. Sygn. ABMK 1606

708. Dokumenty dotyczące dziesięciny ze wsi Huta, przynależnej do konwentu Kanon. Regul. Later. w Kłobucku z r. 1791.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 118); ss. nlb. 3 + 24 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 122. Sygn. ABMK 1607

709. Akta i dokumenty dotyczące sporów między ks. A. Wybranowskim, kanon. regul. later. z Kłobucka, a klasztorem OO. Paulinów na Jasnej Górze w Częstochowie z lat 1793—1794.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 1 + 594 + 5.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 123. Sygn. ABMK 1608

710. Akta procesów i Kłobuck (fundacje, gorzelnia, Pleszyn, Szarlejka, Kalej i Biała) z lat 1778—1799.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 1 + 148.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 581. Sygn. ABMK 1661

711. Akta i dokumenty dotyczące przejęcia dóbr należących do klasztoru jasnogórskiego przez władze pruskie (Kłobuck, Brzeźnica, Gorzelnia, Pleszyn, Kalej, Biała) z r. 1800.
Pap., luźne akta (współopr. z sygn. 581); ss. nlb. 1 + 64 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 580. Sygn. ABMK 1662

4. DOKUPIONE, ZASTAWNE

712. Descriptiones bonorum Wiewiec et Wola Wiewiecka, iurium, fundorum, limitum et granitierum, successionum, actionum et controversiarum, tam inter conventum Clari Montis noviter et praetensos successores, quam etiam possessores quodam exortarum, inchoantur, Deo adiuvante, B.M.V., per me fr. Nicolaum Staszewski, presbyterum die 12 X 1622—1629. T. I.
Pap., 29,5×19 cm; ss. nlb. 1 + 187.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 413. Sygn. ABMK 1633

713. Continuatio processum ex parte successorum Maternowski et Stanislai Dobrzelowski circa bona Wiewiec et Wola Wiewiecka, tum iniurium in iisdem bonis per conventum Clari Montis Częstochoviensis quaesitorum 1629—1637. T. II.
Pap., 29,5×20 cm; s. 356 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 414. Sygn. ABMK 1634

714. Inwentarze gospodarcze Wiewieckiej Woli z lat 1649—1720.
Pap., luźne akta, ss. nlb. 1 + 336 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 418. Sygn. ABMK 1635

715. Resignatio Krzemieniowscy bonorum in villis Laski et Smardze consistentium in gratiam Madalińskiej cum submissione et approbatione per patrum facta 1670—1683.
Pap., luźne akta, ss. 158 + 1.
Arch. JG-Częstochowa, sygn. 447. Sygn. ABMK 1638

BIBLIOTEKA OO. PAULINÓW NA JASNEJ GÓRZE

716. Liber quadragesimalis (Sermones quadragesimales) Fratrum Heremitarum S. Pauli I Eremitae de Czenstochowa in Polonia.
Kodeks pap. z początku XV w.; 29,5×20,5 cm; ss. nlb. 1 + 310 + 1.
Bibl. OO. Paulinów — Jasna Góra, sygn. III-10, 563. Sygn. ABMK 1357

717. Homiliae et sermones.
Kodeks pap. z XV w., 31×22 cm; k. nlb. 1 + 137.
Bibl. OO. Paulinów — Jasna Góra, sygn. III-11, 575. Sygn. ABMK 1358

718. Homiliae et sermones.
Kodeks pap. z 2/3 XV w., 30,5×21,5 cm; k. 184 + 1.
Bibl. OO. Paulinów — Jasna Góra, sygn. III-13, 593. Sygn. ABMK 1359

719. 1. Sermones dominicales. 2. Notabilia de armis Domini nostri Iesu Christi. 3. De festo Martiali. 4. Vita Barlaam et Iosaphat (brak końca).
Pap., 31×21,5 cm; kk. 176 + 88a (rkps zniszczony, część. zbutw.).
Bibl. OO. Paulinów — Jasna Góra, sygn. III-14, 571. Sygn. ABMK 1360

720. Życie Pana Jezusa z obszernym wykładem moralnym. Cz. II.
Kodeks pap. z XV w., 30,5×21 cm; ss. nlb. 1 + 478 + 1.
Bibl. OO. Paulinów — Jasna Góra, sygn. III-15, 602. Sygn. ABMK 1361

721. Breviarum Romanum circa 1480.
Kodeks pergamin., bogato illuminowany, 29 ×21 cm; ss. 1142.
Bibl. OO. Paulinów — Jasna Góra, sygn. 568 (Brewiarz). Sygn. ABMK 1362

722. Missale Ordinis S. Pauli I Eremitae in Polonia.
Kodeks pergamin., illuminowany, 38×27,5 cm; ss. 335 + 1.
Bibl. OO. Paulinów — Jasna Góra, sygn. Mszał rkps 589. Sygn. ABMK 1363

723. Testamentum vetus et novum.
Kodeks pergamin., bogato illuminowany, 47,5×33 cm; kk. 411 + 3.
Bibl. OO. Paulinów — Jasna Góra, sygn. 591. Sygn. ABMK 1364

ARCHIVUM SECRETUM VATICANUM. ARCH. NUNTIATURAE VARSAVIENSIS (RZYM)

724. Collegia Pontificia: Brunsberga, Craslav, Leopoli, Sverne, Vilna. Collegium Pontificium in Brunsberga in Prusia (1776—1783) k. 1—284'. Collegium Pontif. in Craslav in Livonia (1776—1782) k. 288—318. Collegium Pontif. in Leopoli (1782) k. 319—399'. Collegium Pontif. in Swerzno (Seminarium Radzivillanum (1777—1780) k. 341—352. Collegium Pontif. in Wilno (1776—1783) k. 353—563.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 9. Sygn. ABMK 2402

725. Delle lettere in piano e in numeri scritte da Mgr Giuseppe Garampi, arciv. di Berito e nunzio apostolico di Polonia alle Segretaria di stato. T. I dagli otto giugno 1772 ai venti lingue 1773 ss. 704 (numerator kk. 355).
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 57. Sygn. ABMK 2403

726. T. I. Ordini Regolari. Materie spettanti in genere. Agostiani. Basiliani. Cer-

tosini. Cisterciensi k. 1—385' (Synopsis provinciarum religiosorum Regni Poloniae et Magni Ducatus Lituaniae k. 2. Difficultates occasione praetensae revocationis constitutionis iniuncti nobis 1755, qua prohibentur ne conventus mendicantium amplius in Regno Poloniae fundantur k. 4'—18. Tabella provinciae Polonae Ordinis Eremitarum S. Augustini, nec non Cathalogus personarum singularium conventuum k. 37'—46. Ordinationes in quatuor visitationibus per Erasmum Bartold, priorem provincialem (PP. Augustiani) k. 52—61. Voces mittendae in sortibus 1773 (Protokoły kapituły prowincjalnej Augustianów) k. 65—68. Acta et documenta Basilianorum (kończą się na k. 290). Acta et documenta Ordinis Cartusianorum k. 292—311. Acta et documenta Ordinis Cisterciensium k. 312—385'.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 107. Sygn. ABMK 2404

727. T. II. Ordini Regolari. Basiliani k. 1—310. Constitutiones capitulorum generalium et provincialium ordinis s. Basili ex annis 1743, 1747, 1751, 1755 (Byteń), 1755 (Poczajów), 1759, 1771 k. 1—75. Decreta Congregationum Romanorum in re eiusdem ordinis k. 78—79. Acta, documenta, correspondentia k. 80—180. Constitutiones capituli Basiliani generalis Brestae a.D. 1772 celebrati. Vilnae 1772 (druk) k. 181—224'. Nota ad supplicem libellum R.P. Procuratoris Basiliani Congregationis Ruthenorum ac alia decreta Congregationum Romanorum respectu Basilianorum in Polonia k. 227—254. Materie miscellanee concernenti l'ordine Basiliano k. 255—310.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 108. Sygn. ABMK 2405

728. T. III. Ordini Regolari. Basiliani. Acta, documenta, correspondentia ex annis 1760—1771 k. 1—553.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 109. Sygn. ABMK 2406

729. T. IV. Ordini Regolari. Basiliani. Acta, documenta, correspondentia k. 1—502'. Inventarium monasteriorum ordinis S. Basili in Regno Poloniae existentium conscriptum a.D. 1774 k. 2. Tabella monasteriorum ordinis S. Basilii Magni provinciae tit. Protectionis BMV in dominio Regni Poloniae situatorum 1774 k. 4—7. Tabella monasteriorum ordinis S. Basilii in dominio Caesareo-regiae Majestatis 1774 k. 8—11. Tabella monasteriorum ordinis S. Basilii in provincia Lithuaniae a.D. 1774 k. 15—20. Missiones PP. Jesuitarum provinciae Lithuaniae et Moraviae k. 21. Abbatia Basilianorum in Buczacz k. 22—42'. Provisio episcopatus Luceoriensis rit. Graeci in persona Maximil. Ryłło 1772/73 (druk) k. 69—90. Processus introdutionis et intromissionis R.D. Maximiliani Rytło, ep. Chelmensis, ad abbatiam Dubnensem k. 182—189. Monasterium neorestauratum studio R.D. F.Ph. Wołodkowicz, archiep., totius Russiae metropolitae, Zamościi 1774 (druk) k. 485—492'.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 110. Sygn. ABMK 2407

730. T. V. Ordini Regolari. Benedittini. Acta, documenta, correspondentia: abbatiae ordinis S. Benedicti S. Crucis in Monte Calvo, Horodiscensis, Lubinensis, Nesvesiensis, Sieciechoviensis, Plocensis et Trocensis k. 1—671'. Status monasteriorum ord. S. Benedicti in Regno Poloniae 1774 k. 1'—2. Supplementum status Congregationis Benedictino-Polonae k. 3—3'; Status monachorum ord. s. Benedicti in Regno Poloniae et M.D. Lithvaniae k. 4—5'. Litaniae de S. Patre Benedicto (druk) k. 6—13. Clementis Pp. XI erectio et institutio Congreg. Benedictino-Polonae (constitutiones), Romae (druk) k. 30—67. Congregatio Benedictino-Polona, abbatum, praelatorum et monachorum (catalogus), Cracoviae 1768 (druk) k. 14—29. Statuta capitulorum generalium et visita-

tionum Congregationis Benedictino-Polonae, ordinatio ex annis 1765 (druk) k. 445—447'.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 111. Sygn. ANMK 2408

731. T. VI. Ordini Regolari. Camaldolesi. Canonici regolari. Acta, documenta, correspondentia. Ordo PP. Camalduliensium k. 2—268. Tabella provinciae Polonae Camalduliensium k. 5'. Articuli ad inquisitionem ex parte R.D. comitis Pac k. 29—39. Documenta seminarii ad s. Joannem Varsaviae k. 175—176. Stan sprawy kamedułów puszczy wigierskiej z ekonomią grodzieńską 1773 (druk) k. 236—242. Projekt do konstytucyjej ubezpieczenie fundacyjej OO. Kamedułów wigierskich k. 245—248. Ordo Canonicorum Regularium in Polonia. Conventus in Casimiria, Cervenensis, Klobucensis, Mstoviensis, Miechoviensis et Tremescensis k. 206—635'. Constitutiones Canonicorum Regularium Lateranensium —— in conventu generali Casimiriae ad Cracoviam conscripti —— approbatae 1782 (druk) k. 439—468.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 112. Sygn. ABMK 2409

732. T. VIII. Ordini Regolari. Carmelitani di antica osservanza. Riformati. Carmelitani scalzi. Acta, documenta, correspondentia k. 1—571. PP. Carmelitani antique observantiae k. 2—11'. Series conventuum ad provinciam Minoris Poloniae spectantium ex anno 1774 k. 12—12'. Tabulla conventum provinciae s. Georgii Martiris Lithnano-Ruthenae 1774 k. 15—18'. Tabella omnium conventuum provinciae Lithvanicae Omnium Sanctorum ord. Carmelitarum k. 20'—21. Status provinciae Maioris Poloniae sub tit. Sanctissimi Sacramenti k. 24'—25. Informatio de proventibus et expensis conventuum provinciae Maioris Poloniae Ssmi Sacramenti 1775 k. 26—29. S. Congr. Episcoporum et Regularium —— pro provinciae S. Georgii antiquae observ. 1770 (druk) k. 203—212', 217—221'. PP. Carmelitani discalceati k. 291—292. Tabella conventuum provinciae Lithvanae ord. Carmelitarum discalceatorum k. 292'—299. Status proventuum ecclesiarum monasteriorum provinciae Lithvanae k. 300. Propugnaculum Regni Poloniae in summis Ucrainae finibus BMV in Thaumaturga imagine Berdyczoviensi, Berdyczoviae 1760 (druk) k. 563—571.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 114. Sygn. ABMK 2410

733. T. IX. Memorie specttanti alla Congr. Cisterciense. T. I. Controversia intino alla elegione dei vicarii; e altre materie di d[a] Congregazione dall anno 1765 al 1775. (Dokumenty, akta i korespondencja dotyczące wyboru wikariusza generalnego i inne materiały, odnoszące się do kongregacji polskiej cystersów z lat 1765—1775) k. 1—323. S. Congregatio episcoporum et regularium, E.R. Card. Stuppanio ponente — ord. Cisterciensis vicariatus generalis provinciae Polonae pro R.D. Francisco Trouve, abbate generali ord. Cisterciensis, nec non R.D. Francisco Rogaliński, abbate monasterii Bledzeviensis dicti ordinis, contra R.D. Florianum Gotartowski, abbatem monasterii Pelplinensis, et litis etc. — druk 1773 k. 62—88. Summarium. Extractus ex Gallico libro, cui tit. Le veritable gouvernament de l'ordre de Cisteaux, Parisiis 1678 — druk k. 90—104, cui accessere varia documenta Romanorum Pontificum Congregationum, abbatumque generalium, ac aliorum Ordinem Ciscerciensium in Polonia respicientia, druk k. 104'—155. S. Congr. episcoporum et regularium, E.R.D.Card. Stoppanio ponente, Ord. Cisterciensis provinciae Polonae etc. druk 1773 k. 156—176, 177—228.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 115. Sygn. ABMK 2411

734. Acta, documenta et litterae Congregationum Romanorum, summorum pontificum ac aliorum ad Nuntiaturam Varsaviensem directae, nec non litterae

eiusdem Nuntiaturae res gestas suppressae Societatis Jesu in Polonia illustrantia k. 1—487', k. 84—92', 100—109; breve Dominus ac Redemptor, breve Gravissimis ex causis k. 94—99. Catalogus personarum suppressae Societatis Jesu provinciae Lituanae an. 1774 k. 141—141'. Catalogus collegiorum, domorum ac missionum Societatis Jesu in Regno Poloniae, Magno Ducatu Lituaniae, nec non provinciis adiacentibus an. 1772 k. 142—146'. Catalogus personarum et officiorum provinciae Masoviae Soc. Jesu ex an. 1772, Niesvescii 1772 — druk k. 148—164', k. 210—231. Catalogus brevis personarum et officiorum provinciae Lituanae Soc. Jesu ex a. 1772 in a. 1773. Vilnae — druk k. 165—208, 232—271'. Projekt względem Edukacji Narodowej przez J.W. Podkanclerzego Litewskiego podany — druk k. 274'—277, 288—293. Projekt względem dóbr jezuickich — druk k. 294—298. Instrukcja do spisywania inwentarza dóbr skasowanego zakonu Soc. Jesu 14 X 1773 — druk k. 307—308'. Projekt względem rozporządzenia dóbr jezuickich k. 321—324'.

ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 118. Sygn. ABMK 2412

735. Acta, documenta et correspondentia suppressionem Societatis Jesu in Polonia concernentia k. 1—562'. Societas Jesu in parte Russiae post primam divisionem Poloniae k. 2—16. Catalogus Jesuitarum in parte Russiae post primam divisionem Polonia k. 4—4'. Suppressio Societatis in dioecesi Bacoviensi k. 18—19, in dioecesi Camenecensi k. 20—57. Catalogus collegii Barensis k. 21—22'. Inventaria bonorum postjesuiticarum k. 23—43. Suppressio Societatis in dioecesi Chelmensi k. 61—84; in dioecesi Cracoviensi k. 85—120. Catalogus exjesuitarum Cracoviensium k. 86, in dioecesi Wladislaviensi k. 122—131, in dioecesi Culmensi k. 132—174; in archidioecesi Gnesnensi k. 175—184; in dioecesi Kijoviensi k. 185—188; in archidioecesi Leopoliensi k. 191—196; in dioecesi Livoniae k. 198—219; in dioecesi Luceoriensi k. 219—229; in dioecesi Plocensi k. 230—234; in dioecesi Posnaniensi k. 235—239. Domicilia, hospitalia et res oeconomicae ac aliae res Societatis Jesu in Polonia k. 240—397. Copia memorialis Serenissimo Regi Poloniae nomine totius provinciae Minoris Poloniae S.J. 1773 porrecti k. 279—281. Suppressio Soc. Jesu in dioecesi Samogitiensi k. 400—404. Dispositio personarum in Prussia degentium k. 410. Suppressio Societatis Jesu in dioecesi Vilnensi k. 421—471. Suppressio Societatis J. in ditione Borrusica k. 411—416. Catalogus personarum et officiorum provinciae Silesiae k. 473—474' ac alia documenta et acta ad hanc provinciam spectantia k. 475—562'.

ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 119. Sygn. ABMK 2413

736. T. XIV. Ordini Regolari. Ord. S. Giovanni di Dio. Congr. Imacolata Maria, Malta. Minori Conventuali di Polonia, di Lithuania, di Russia. Acta, documenta, correspondentia k. 1—485. Ordo Bonifratrorum k. 1—30. Specificatio conventuum provinciae Polonae Ord. S. Joannis de Deo k. 1—3. Congregatio PP. Marianorum k. 31—128'. Synopsis domorum ac religiosorum PP. Marianorum a.D. 1773 k. 32—32'. Bullae Pontificiae — druk k. 33—45. Regula Ordinis BMV vulgo Marianorum, Varsaviae 1723 druk k. 46—60'. Statuta Patrum Marianorum Ordinis BMV, druk k. 61—71. Ordo Equitum Melitensium k. 129—290. Rapport de la Commission delegation de la Republique pour reconnaître les pretensions des Chevalier de Malte — druk k. 172—182', w j. polskim k. 183—192. Deductio iurium Equitum Melitensium respectu ordinationis Ostrogiensis k. 195—269 (w j. łac., pol. i franc. — druk i rkps). Ordo FMConv. k. 291—485. Status provinciae Polonae et partis Borusiae OFMConv. k. 292—298. Propositiones Theologicae —— scholasticae in capitulo provinciale

OFMConv. publicae disputationi —— expositae, Posnaniae — druk k. 328—340'. Status prov. Lithv., Albae Russiae, partium Polessiae, Podlachiae, Masoviae et Samogitiae cum specificatione sacerdotum, clericorum, proffessorum —— 1774 k. 437—438'. Mappa geographica palatinatuum Vohliniae, Podoliae, Braclaviae, Kijoviae —— 1773 delineata k. 466. Tabella provinciae Russiae OFMConv. 1773 k. 468—469.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 120. Sygn. ABMK 2414

737. T. XV. Ordini Regulari Minori Osservanti. Acta, documenta, correspondentia quatuor provinciarum OFM de Observantia i.e. provinciae Maioris Poloniae, Minoris Poloniae, Russiae et Lithuaniae k. 1—472. (Catalogus provinciae Maioris Poloniae 1764 k. 39'—78. Catalogus provinciae Minoris Poloniae k. 230—233. Descriptio provinciae Russiae 1774 k. 276—281'. Series conventuum provinciae Lithvanae 1774 k. 322'—323. Status provinciae Lithvaniae k. 324—325. Tabella patrum et fratrum provinciae Lithvanae k. 326—333').
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 121. Sygn. ABMK 2415

738. T. XVI. Ordini Regolari. Minori Reformati. Paolini. Tabula patrum et fratrum Reformatorum Almae provinciae Maioris Poloniae S. Antoni Podvani a.D. 1773 digesta k. 1—17. Provincia Minoris Poloniae patrum et fratrum Ordinis Minorum S. Francisci strictioris observantiae Reformatorum s. tit. BV Mariae Angelorum a.D. 1773 k. 17'—24. Schema provinciae reformatorum Marianae in Prussia a.D. 1773 k. 25—28. Catalogus provinciae Ord. Minor. Reformatorum Poloniae a.D. 1772 s. 29—47. Schema conventuum Ord. Minor. S. Francisci strictioris observantiae provinciae Ssmae Virg. Mariae Dolorosae in Russia. Additur acta variae et correspondentia provinciarum Poloniae cum Nontiatura Apostolica Varsaviensi ex annis 1763—1775 k. 49—310. Missionarii. Tabella omnium domorum Congregationis Sacerdotum saecularium in Regno Poloniae ac provinciis ei annexis, una cum correspondentia eiusdem Congregationis cum Nuntiatura Apostolica Varsaviensi ex annis 1760—1774 k. 311—329. Paolini. Summarium conventuum Ordinis Monachorum S. Pauli I Eremitae in provincia Polona existentium —— conscriptum a.D. 1773, cui accessere varia documenta, acta, visitationes, reformationes et correspondentia eiusdem Ordinis ex annis 1658—1775 k. 330—699'.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 122. Sygn. ABMK 2416

739. T. XVII. Ordine de Predicator. Provinciae di Lituania, di Polonia, di Russia. Riformati di Congr. di s. Lodovico Bertrando. Premonstratensi. Abadia di Vitovia, abadia di Ebdovia. Praepositura in Strzelno k. 2—663. Acta, documenta et correspondentia Ord. Praedicatorum in Regno Poloniae concernentia k. 2—30. Ord. Praedicatorum provincia Lituaniae k. 31—192. Tabella conventuum provinciae Lithuanae ord. Praedicatorum k. 31'—32, 33—34. Ord. Praedicatorum provinciae Poloniae k. 194—246. Tabella conventuum prov. Poloniae k. 194'—196. Provincia Russiae. Tabella conventuum provinciae Russiae k. 247—251'. Specificatio conventuum in Congregatione S. Ludovici Bertrandi OP. in Regno Poloniae sitorum, tam quoad numerum eorum ac religiosorum, tum quoad studia et obsequia ecclesiae k. 348—349', k. 247—413'. Instructio et compendiosa informatio de statu conventus et ecclesiae Witoviensis Canonicorum Regularium Praemonstratensium facta anno 1795 k. 414—421. Acta, documenta et correspondentia abbatiam Witoviensem concernentia k. 422—442'. Catalogus religiosorum Hebdoviensium anno 1739 viventium k. 443—443'. Acta, documenta et correspondentia abbatiam Hebdoviensem concernentia k. 445—603'.

Acta, documenta et correspondentia praeposituram Strzelno Praemonstratensium concernentia k. 605—663.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 123. Sygn. ABMK 2417

740. T. XVIII. Ordini Regolari. Scuole Pie in genere. Scuole Pie provincia Polona. Scuole Pie provincia Lituana. Teatini di Varsavia. Trinitari Scalzi. Elenchus collegiorum ac religiosorum Scholarum Piarum provinciae Polonae ex anno 1773 k. 2—4. Ordinationes Visitationis apostolicae pro provincia Polona, pars IV: De scholis — druk k. 9—69. Status omnium collegiorum Patrum Scholarum Piarum provinciae Polonae ex anno 1775 k. 70—71'. Acta et documenta (magna ex parte ad conventum et scholam Leopoliensem pertinentia), nec non correspondentia superiorum ordinis cum Nuntiatura Varsaviensi ex annis 1755—1776 k. 78—295. Catalogus familiarum in domibus provinciae Lituaniae Scholarum Piarum ex anno 1773 k. 249—250'. Series domorum in provincia S. Joachim Ordinis SSmae Trinitatis de Redemptione captivorum, sub dominio reipublicae Polonae existentium, ex anno 1773 (po k. 71 strony nie liczb.). De educatione nobilium apud PP. Theatinos in Collegio Varsaviensi — druk k. 296—299', deinde correspondentia superiorum ordinis Teatinorum et Trinitariorum k. 300—409.
ASV Arch. Nunc. Vars. nr 124. Sygn. ABMK 2418

741. T. I. Regolari materie. Agostiani, Basiliani. Benedictini. Camaldilensi. Acta, documenta, correspondentia. PP. Augustiani k. 8—39'. Litterae prioris generalis ordinis — druk k. 12—15. Rationes, ob quas consultorio provinciali Lithvano non probat facienda hoc tempore provinciae suae in duas ex divisione k. 34—37. Tabella monasteriorum provinciae Protectionis BMV in ditionibus caes. reg. sitorum k. 38—39. Ordo PP. Basilianorum k. 40—286'. Iustificatio ad memoriale P. Rymaszewski Basiliani, quo accusantur episcopi Rutenorum cum S. Roma Ecclesia in unione permenentes k. 64—68. Processus iudicialis in causa R.D. Mauritium Koskowicz 1778 k. 148—198. Ordo S. Benedicti k. 291—294'. Abbatia s. Crucis k. 291—294'. Ordo Camaldulensium k. 295—537. Eremum in Wigry k. 300—355. Eremum prope Cracovia k. 356—370. Eremum SS. Quinque Fratrum k. 371—378. Eremum in Wigry k. 381—420. Nomina rev. patrum ac fratrum Camalduliensium per eremos septem in Polonia ac Magno Ducatu Lithvaniae degentium k. 421—422. Acta visitationis apostolicae eremorum Camalduliensium provinciae Polonae peractae per R.D. Albertum Skarszewski, canon. Camenecensem —— a.D. 1777 k. 439—537.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 125. Sygn. ABMK 2419

742. T. II. Regolari materie. Canonici regolari Lateranensi, Canonici regolari Sepolcrini, o del Santo Sepolcro. Canonici regolari di S. Spirito. Capucini, Carmelitani, Certosini, Cisterciensi. Acta, documenta, correspondentia. Canonici Regulari Lateranensi k. 2—15; Canonici Regulari de Sacro Sepulchro k. 16—16'; Canonici Regulari de S. Spiritu in Saxia k. 17—56; Cappucini k. 57'—96; Carmelitani Calceati k. 99—157; Carthusiani k. 158—169; Cystersi k. 170—305.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 126. Sygn. ABMK 2420

743. T. III. Garampi. Regolari materie. Regolari, Conventuali, Dominicani, ex-Gesuiti, Mariani, Missionarii, Regolari Sorelle della Carita, Minori Osservanti, Paolini, Religiossi della Penitenza de SS. Cinque Martiri, Premonstratensi Riformati, Teatini. Litterae, visitationes, decreta reformationum, inventaria aeconomica et alia acta ex annis 1778 ssq. Additur ad finem Catalogus personarum et officiorum Poloniae Maioris Societatis Jesu ex anno 1772 in annum 1773,

Posnaniae ss. 36 (k. 109—127). Brevis informatio de origine et statu PP. Marianorum Ord. Immacul. Concept. BMV congregationis Polonae k. 129—130. Tabellae generales trium provinciarum Polonarum Ord. Min. S. Francisci Reformatorum, nempe: Poloniae Maioris, Poloniae Minoris et Prussiae sub anno 1772 (k. 296—309') k. 1—317.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 127. Sygn. ABMK 2421

744. T. I. Regolari lettere. Agostiani, Basiliani, Buoni Fratelli, Camaldolensi. SS. S. Ursulae. Acta, documenta, correspondentia. PP. Augustiani et SS. S. Ursulae k. 2—21; PP. Basiliani k. 28—299. Tabella subsidii ex monasteriis respectivarum dioecesum — — ex 28 X 1776 k. 68—68'; PP. Benedictini k. 301—472; FF. Bonifratri k. 473—477'; PP. Camaldulenses k. 482—640'.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 128. Sygn. ABMK 2422

745. T. II. Regolari lettere. Canonici Regolari Lateranensi. Cappucini. Carmelitani Calzati. Carmelitani Scalzi. Certosini. Correspondentia, acta, documenta. Canonici Regulari Lateranensi k. 2—42; PP. Cappucini k. 44—115; Catalogus conventuum, hospitalium, missionum et fratrum, tam clericorum, quam laicorum Ordinis Minorum S. Joannis Cappucinorum provinciae Polonae a.D. 1782 die 20 IV conscriptus k. 102—103; PP. Carmelitani Calceati k. 116—247; PP. Carmelitani Discalceati k. 248—549; Ordo PP. Cartusianorum k. 551—557.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 129. Sygn. ABMK 2423

746. T. III. Regolari lettere. Cisterciensi ad Em. Sign. Cardinale Albani, loro protettore. Conventuali. Domenicani. Monache di Posnania dello srep. Ordine Ex-Gesuiti. Acta, documenta, correspondentia k. 1—599'. Ordo Cisterciensium k. 3—160; Litterae Cardinalis Albani, protectoris ordinis Cisterciensis k. 171—188; Ordo Fratrum Minorum Conventualium k. 189—325; Ordo Fratrum Praedicatorum k. 326—527; Acta conventus sororum S. Dominici in Poznań k. 528—564; Acta suppressae Societatis Jesu k. 565—599'.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 130. Sygn. ABMK 2424

747. T. IV. Regolari lettere. Mariani o Padri della Concepzione. Minori Observanti, Paolini, Passionisti, Ordine della Penitenza, Premonstratensi, Riformati, Scolopi, Sepolterini, Teatini, Trinitarii. Acta, documenta, correspondentia. Mariani — Patres de Conceptione BMV k. 2—19; Ordo Fratrum Minorum de Observantia k. 23—102'; PP. Paulini k. 105—148'; PP. Passionisti k. 150—152; Ordo de Poenitentia k. 153—155'; PP. Praemonstratenses k. 155—244'; PP. Reformati k. 247—393'; PP. Scholarum Piarum k. 394—414'; Canonici Regulari de S. Sepulchro k. 417—421'; PP. Teatini k. 423—452'; Ordo SS. Trinitatis de Redempt. Captivorum k. 455—457.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 131. Sygn. ABMK 2425

748. Ordini regolari. T. I. Domenicani, Reformati, Conventuali, Bernardini, Cappucini de Jennaro 1784 fine a februario 1794. Acta varia et correspondentio ordinum cum Nuntiatura Varsaviensi.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 132. Sygn. ABMK 2426

749. T. II. Basiliani, Benedettini, Cisterciensi dall'anno 1784 fino februario 1794. Acta, documenta, correspondentia k. 1—655. Ordo PP. Basilianorum k. 3—291'. Monasteria provinciae Polonae Ordinis S. Basilii Magni sub dominio Russiae derelicta 1793 anno k. 47'. Monasteria ejusdem provinciae Polonae sub dominio reipublicae 1793 k. 48. Elenchus monasteriorum ord. s. Basilii in ditionibus Russiae a Poloniae recens acquisitis k. 49. Ordo s. Benedicti k. 294—407'. Ordo Cisterciensium k. 410—655.
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 133. Sygn. ABMK 2427

750. Ordini Agostiniani, Trinitarii, Carmelitani Calceati, Carmelitani Scalci, Ospedalini di s. Giovanne di Dio, Paolini, Camaldolini, Cartosini, Premonstratensi-Norbertani, Monache. Acta, documenta, correspondentia ex annis 1786 et sequentibus. Augustiani k. 1—43; Trinitarii k. 45—52'; Trinitarii de redempt. captivorum k. 52'—105; Carmelitani Calceati k. 105—190; Carmelitani Discalceati k. 192—223'; Bonifratri k. 233—235; Paulini k. 237—280; Camaldulensi k. 281—360'; Cartusiani k. 367—409'; Premonstratenses k. 413—513'; Monachae k. 515—764 (Cistercienses, Clarissae, Visitationis BMV, Dominicanae).
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 134. Sygn. ABMK 2428

751. Ordini regolari. T. IV. Canonici Regolari, Teatini, Scolopi, Mariani, Missionarii SS. Redentore dall'anno 1784 fino a februario 1794. Acta et varia documenta, visitationes, decreta reformationum, litterae et correspondentia superiorum, superius enumeratorum ordinum, cum Nuntiatura Varsaviensis ex annis 1784—1794 (k. 1—182 abbatia Cervenensi in dioecesi Plocensi). Ad calcem additur: Constitutiones apostolicae Ordinis Immaculatae Conceptionis Beatis. Virginis Mariae Clericorum Regularium Marianorum — — iterum revisae et una cum ordine per diploma apostolicum a Pio Pp. VI confirmatae et approbatae 17 XI 1786, Romae 1787 (druk — ss. XXIV), nec non Constitutiones Presbiterorum sub titulo SS. Redemptoris approbatae a Benedicto Pp. XIV, Varsaviae 1789 ss. 48 (druk).
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 135. Sygn. ABMK 2429

752. Regolari degli anni 1794, 1795 e 1796. Acta, documenta et correspondentia (bez paginacji). (Ordo Basilianorum, ordo s. Benedicti, ordo PP. Camalduliensium, ordo Canonicorum Regularium, ordo Cappucinorum, ordo Carmelitarum, ordo Cartusianorum, ordo FF. Praedicatorum, ordo Fratrum Minorum de Observantia, ordo Canonicorum S. Sepulchri, OFM Reformatorum, ordo Ssmae Trinitatis).
ASV. Arch. Nunc. Vars. nr 135 AA. Sygn. ABMK 2430

AKTA I DOKUMENTY SOBORU WATYKAŃSKIEGO II (DRUKI)

753. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Series I (Antepraeparatoria). Indices. Citta del Vaticano 1961 ss. 435.
Sygn. ABMK 3465

754. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Volumen I. Acta Summi Pontificis Joannis XXIII. Citta del Vaticano 1960 ss. 4—167.
Sygn. ABMK 3466

755. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Volumen II. Consilia et vota episcoporum ac praelatorum. Pars I: Europa — Anglia — Austria — Belgium — Dania — Finnia — Gallia — Gedanum — Germania. Citta del Vaticano 1960 ss. 779.
Sygn. ABMK 3467

756. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Volumen II. Consilia et vota episcoporum ac praelatorum. Pars II: Europa — Gilbraltaria — Graecia — Helvetia — Hibernia — Hispania — Hollandia — Hungaria — Islandia — Iugoslavia — Lettonia — Lucemburgum — Lusitania — Melita — Norvegia — Polonia — Portus Herculis — Moecisuetia — Turchia Europea. Citta del Vaticano 1960 ss. 799. Index s. 801—810.
Sygn. ABMK 3468

757. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Volumen II.

Consilia et vota episcoporum ac praelatorum. Pars III: Europa — Italia. Citta del Vaticano 1960 ss. 942.

Sygn. ABMK 3469

758. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Volumen II. Consilia et vota episcoporum ac paelatorum. Pars IV: Asia. Citta del Vaticano 1960 ss. 662.

Sygn. ABMK 3470

759. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Volumen II. Consilia et vota episcoporum ac praelatorum. Pars V: Africa. Citta del Vaticano 1960 ss. 580.

Sygn. ABMK 3471

760. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Volumen II. Consilia et vota episcoporum ac praelatorum. Pars VI: America Septentrionalis et Centralis. Citta del Vaticano 1960 ss. 693.

Sygn. ABMK 3472

761. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Volumen II. Consilia et vota episcoporum ac praelatorum. Pars VII: America Meridionalis — Oceania. Citta del Vaticano 1960 ss. 669.

Sygn. ABMK 3473

762. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Volumen II. Consilia et vota episcoporum ac praelatorum. Pars VIII: Superiores Generales Religiosorum. Citta del Vaticano 1961 ss. 344.

Sygn. ABMK 3474

763. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Series I (Antepraeparatoria). Appendix voluminis II: Analyticus conspectus consiliorum et votorum, quae ab episcopis et praelatis data sunt. Pars I: Doctrinae capita — Normae generales C.I.C. — De personis, disciplina cleri, de seminariis, de religiosis, de laicis. Citta del Vaticano 1961 ss. 806.

Sygn. ABMK 3475

764. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Series I (Antepraeparatoria). Appendix voluminis II: Analyticus conspectus consiliorum et votorum, quae ab episcopis et praelatis data sunt. De sacramentis. De locis sacris. De praeceptis ecclesiasticis. De cultu divino. De magisterio ecclesiastico. De beneficiis et de bonis ecclesiae temporalibus. De processibus. De delictis et poenis. De missionibus. De oecumenismo. De actuositate Ecclesiae. Citta del Vaticano 1961 ss. 733.

Sygn. ABMK 3476

765. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Series I (Antepraeparatoria). Volumen III. Proposita et monita SS. Congregationum Curiae Romanae. Citta del Vaticano 1960 ss. 411.

Sygn. ABMK 3477

766. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Series I (Antepraeparatoria). Volumen IV. Studia et vota Universitatum et Facultatum ecclesiasticarum et catholicarum. Pars I: Universitates et Facultates in Urbe, 1. Citta del Vaticano 1961 ss. 560.

Sygn. ABMK 3478

767. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Series I (Antepraeparatoria). Volumen IV. Studia et vota Universitatum et Facultatum ecclesiasticarum et catholicarum. Pars I: Universitates et Facultates in Urbe, 2. Citta del Vaticano 1961 ss. 478.

Sygn. ABMK 3479

768. Acta et documenta Concilio Oecumenico Vaticano II apparando. Series I

(Antepraeparatoria). Volumen IV. Studia et vota Universitatum et Facultatum ecclesiasticarum et catholicarum. Pars II: Universitates et Facultates extra Urbem. Citta del Vaticano 1961 ss. 824.
Sygn. ABMK 3480

ARCHIWUM PROWINCJI FRANCISZKANÓW W WARSZAWIE

769. Series Romanorum Pontificum. Historico-Critico-Chronologica ab anno Christi 41, quo S. Petrus Romae fundavit Cathedram, usque ad annum 1732, quo Pius VI Pontifex Maximus annum sui pontificatus complebat septimum, conscripta per Fr. Bonaventuram Makowski Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium Varsaviae.
Ss. 211 + s. nlb. 12: Index rerum notabilium. XWK. N. 40,6.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3201

770. Makowski Bonawentura, franc.: Compendium obligationum perpetuarum Provinciae Poloniae Ordinis Fratrum Minorum Canventualium ex anno 1768 ss. 325.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. N. 40,3. Sygn. ABMK 3202

771. Acta conventus custodialis Premisliensis Ordinis Fratrum Minorum Conventualium ex a.D. 11 III 1749 — 2 VIII 1844, Pars I-ma ss. 568 + Pars II-da s. 1—25: Acta conventus Custodialis Premisliensis Ordinis Fr. Minorum Conventualium ex a.D. 16 X 1752 — 8 VII 1822.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3203

772. Decreta et acta conventus Sanocensis ex a.D. 1775—1920 ss. 520 + Acta conventus Sanocensis ex annis 1384—1799 ss. 338.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3203/I

773. Consignatio votorum in ecclesia Sanocensi Minorum Conventualium od s. 265—338 + Decreta et acta conventus Sanocensis ex a.D. 1775—1792, dokumentów 154, ss. 675.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3203/II

774. Acta Conventus Varsaviensis Ordinis Minorum Conventualium S.P. Francisci inchoatae a. Domini 1741.
W. XVIII, 22×34,5 cm; ss. 320.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3204

775. Acta Conventus S. Crucis Haliciensis Ordinis Minorum Conventualium ex annis 1735—1806. T. I ss. 605.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3205

776. Acta Conventus Haliciensis Ordinis Minorum Conventualium ex annis 1596—1784.
W. XVI—XVIII, kk. 216, 20,5×32,5 cm.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3206

777. Akta i dokumenty klasztoru OO. Franciszkanów w Starym Sączu. T. 1.
W. XVIII, 38×23,5 cm; kk. 200.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. (Akta zniesionego konwentu Franciszkanów w Starym Sączu; paginowane, streszczone w księdze klasztoru w Horyńcu).
Sygn. ABMK 3207

778. Akta i dokumenty klasztoru OO. Franciszkanów w Starym Sączu. T. 2.
W. XVIII, od k. 201—448.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3208

779. Akta i dokumenty odnoszące się do zniesionych w 1863 r. konwentów Franciszkanów w Piotrkowskiem (Piotrków, Radomsko, Bełchatów).
W. XIX, nlb., format różny.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3209

780. Acta Conventus Haliciensis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci. T. 2. 1805—1918.
W. XIX—XX, 19,5×32 cm; kk. 335.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3210

781. Gumowski Antoni: Memoriale Patrum ac Fratrum OM. S. P.N. Francisci Conventualium provinciae Lithuaniae, ex anno 1702 ss. 172, 31×19,5 cm.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3211

782. Akta klasztoru OO. Franciszkanów w Stawiskach, od założenia w r. 1697 do r. 1763.
W. XVII—XVIII, 33×23,5 cm; ss. 224.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3212

783. Dokumenty oficjałatu w Pułtusku i powiatu (pod-departamentu) w Ostrołęce, z lat 1807—1821.
W. XIX, 38,5×25,5 cm; ss. 515.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3213

784. Akta i dokumenty klasztoru OO. Franciszkanów w Świsłoczy, powiat Grodzieński za lata 1709—1831.
W. XVIII—XIX, 36×22,5 cm; ss. 200.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3214

785. Liber citationum, denuntiationum, ordinationum, encyclicarum, dispositionum tam generalium, quam provincialium sub tempus gubernii A.R.P. magistri Antonii Metter, Patris et diffinitoris Provinciae, perpetui guardiani ac Patris conventus Varsaviensis a.D. 1773 die 10 Decembris.
W. XVIII—XIX, 34×20 cm; ss. 125.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3215

786. Makowski Bonawentura: Brevis descriptio conventuum Provinciae Poloniae Ord. Minorum Conventualium S.P. Francisci facta anno 1762.
W. XVIII, 19,5×17 cm; ss. 257.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3216

787. O. Halkiewicz Michał: Continuatio protocolli Ordinis trium Provinciarum: Poloniae, Russiae et Lithuaniae S. Francisci Minorum Conventualium a.D. 1758—1759.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3217

788. Tabula topographica omnium provinciarum Ordinis Minorum Conventualium an. 1771 ss. 100.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3218

789. Litterae erectionis conventus ecclesiaeque Ord. Minorum Conventualium in Stawiska ex anno 1697.
W. XVII, 29×22 cm; ss. 25.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3219

790. Acta conventus Varecensis Ord. Fr. Minorum Conventualium ex annis 1635—1804.
31×20 cm; kk. 236.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3220

791. Akta i dokumenty parafii Warka z lat 1602—1858.
35×21 cm; ss. 284.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawie. Sygn. ABMK 3221

792. Scrutinium antiquitatis Miednivicensis, sive nova revisio veteris Archivii PP. S. Francisci Reformatorum in II libros divisa 1686—1927. Akta klasztoru OO. Reformatów w Miedniewicach.
W. XVII—XX; pol., łac.; 35×21,5 cm; ss. 710.
Arch. Prow. OO. Franc. w Warszawei, sygn. 17. Sygn. ABMK 3222

ARCHIWUM PARAFIALNE W GOŁĘBIU

793. Inventarnaja opis imuszczestwa prichodskago kostela v.s. Gołomb Ljublinskoi eparchii, Novo-Aleksandrivskago dekanata z 1899 r.
Pap., 31,5×22 cm; k. 36, j. rosyjski i polski.
Arch. Par. w Gołębiu. Sygn. ABMK 1555

BIBLIOTEKA JAGIELLOŃSKA (KRAKÓW)

794. Varii tractatus theologici. Questiones et sermones, scripti manu b. Ioannis Cantii.
W. XV, pap., 21,2×15 cm; k. 236.
BJ. w Krakowie, sygn. rkps 2372. Sygn. ABMK 2314

795. Paweł z Pyskowic: Lectura super psalmum CXVIII, Beati immaculati, I pars.
W. XV, kodeks pap., 31×22 cm; fol. 652.
BJ. w Krakowie, sygn. rkps 1428. Sygn. ABMK 2653

796. Komentarz do Księgi Rodzaju Stanisława z Zawady.
W. XV, pap., 21,5×31,5 cm; j. łac., ss. 568.
BJ. w Krakowie, sygn. rkps 1358. Sygn. ABMK 2669A

797. Komentarz do Księgi Rodzaju Stanisława z Zawady.
W. XV, pap., 21,5×30,5 cm; j. łac., r. 1468.
BJ. w Krakowie, sygn. rkps 1429. Sygn. ABMK 2670

798. Maciej z Łabiszyna: Komentarz do Prologu Ewangelii św. Jana.
W. XV, kodeks pap., k. 537; 30,5×21,5 cm.
BJ. w Krakowie, sygn. rkps 1273. Sygn. ABMK 3225

799. Directorium divini officii —— pro dioecesi Vilnensi auctoritate et mandato —— R.D. Michaelis Joannis Zienkowicz, episcopi Vilnensis ad a.D. 1744.
Sygn. 016.543—1744. Sygn. ABMK 3223

BIBLIOTEKA OO. CYSTERSÓW W MOGILE K. KRAKOWA

800. Pastoritia. Rękopis muzyczny.
W. XVIII, luźne karty, pap., 23×20 cm, k. 6.
Bibl. OO. Cystersów, sygn. 1006. Sygn. ABMK 2663

801. Pastorella.
W. XVIII, luźne k., pap., 31×20,5 cm, k. 6.
Bibl. OO. Cystersów, sygn. 1007. Sygn. ABMK 2664

802. Pastorella.
W. XVIII, luźne k., pap., 21,5×17,5 cm, k. 5.
Bibl. OO. Cystersów, sygn. 1008. Sygn. ABMK 2665

803. Omnes gentes Neonato...
W. XVIII, luźne k., pap., 23,5×38 cm, k. 2.
Bibl. OO. Cystersów, sygn. 1009. Sygn. ABMK 2666

804. Pastorella (canto Staszek, alto Marek, tenore Bartek, basse Kuba) r. 1785.
Pap., luźne karty, 34,5×22 cm; kk. 5.
Bibl. OO. Cystersów, sygn. 1010. Sygn. ABMK 2667

805. Akta dotyczące „Studium provinciale ordinis Cisterciensis" w Mogile od r. 1674, 16 kwietnia — 4 października 1828.
Pap., ss. 150. Rkps złożony z luźnych oryg. akt i kopii (№ 612, 617, 619, 622—627).
Arch. Opactwa Cystersów w Mogile, nr 567. Sygn. ABMK 3224

BIBLIOTEKA SS. KARMELITANEK BOSYCH W KRAKOWIE

806. Kancjonał z nutami. W. XVIII.
Pap., 16×20 cm; ss. 423
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. 95. Sygn. ABMK 2656

807. Zbiór kolęd i pastorałek; 2-ga poł. XVIII w.?
Pap., 6×20 cm; ss. 212.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. 0—18. Sygn. ABMK 2661

808. Zbiór kolęd i pastorałek; pocz. XVIII w.?
Pap., 10×16,5 cm; ss. 287.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. 0—177. Sygn. ABMK 2662

809. Cantiones variae pro Nativitate Dni Nostri Jesu Christi...
Pap., 15,5×10 cm; ss. 175.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 153. Sygn. ABMK 2663

810. Kancyonał pieśni nabożnych...
Druk, Kraków 1724, ss. 516.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. 975/I. Sygn. ABMK 2673

811. Pieśni religijne. W. XVIII.
Pap., ss. 3—557 + 16 + nlb., 5; 7,5×10 cm.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 229. Sygn. ABMK 2671

812. Kantyczki albo pieśni nabożne...
Druk, Kraków 1750, ss. 494, indeks.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. 982/I. Sygn. ABMK 2672

813. Melodia duchowna...
Druk, r. 1682.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. 313/I. Sygn. ABMK 2687

814. Cantiones devotae pro Nativitate Domini Nostri Jesu Christi. A. Domini 1720 die vero 30 octobris scriptae.
Pap., 15×9,5 cm; ss. 166 + 10 indeksu.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 213 Sygn. ABMK 2690

815. Philomela dulcisonos canens modulamine cantus ad cunas Bethleemiticas neonato Jesu a.D. 1731.
Pap., 11,5×18 cm; ss. 265 + 14 indeksu.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 144. Sygn. ABMK 2636

816. Cantilenae de Nativitate Domini nostri Jesu Christi ad cunas Bethleemiticas... 1736. Dołączony fragm. rkps. 8 z przełomu w. XVIII/XIX.
Pap., 21,6×17 cm; ss. 87.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 45. Sygn. ABMK 2631

817. Kantyki albo zebrania różnych pieśni duchownych... r. 1736.
Pap., 22×17 cm; ss. 170/167.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 94. Sygn. ABMK 2679

818. Pieśni różne, wyjęte z różnych cancyonałow... 1744 r.
Pap., 18×15 cm; ss. 409 + 12 indeksu.
Bibl., SS. Karmel. Bos., sygn. nr 112. Sygn. ABMK 2678

819. Pieśni katolickie... r. 1745.
Druk, ss. 550 + indeks.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. 979/I. Sygn. ABMK 2675

820. Wolne głosy pod Betleemskiemi szopami... 1749.
Pap., 12×19 cm; ss. 154.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 114. Sygn. ABMK 2694

821. Pieśni różne. O Bożym Narodzeniu, o Męce Pańskiej y wszelkiego czasu służące; w jedno zebrane a.D. 1754.
Pap., 16,4×10,5 cm; ss. 168 + 186 + 8 indeksu.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 186. Sygn. ABMK 2692

822. Głośny rezon przy widomym do rządów świata ingresie w Betleemskiey szopie... roku 1756.
Pap., 18,4×11,5 cm; ss. 130 + 10 indeksu.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 107. Sygn. ABMK 2682

823. Kantyczki... 1767.
Pap., druk, ss. 3—520 + rejestr.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. 785/I. Sygn. ABMK 2674

824. Zabawa wesoło nabożna, przy której wzbijają się w górę serca przyszłych obywateli nieba.
Pap., 9,3×15 cm; ss. 274 + 12 indeksu.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 156. Sygn. ABMK 2695

825. Rkps zawiera 8 str. z różnymi pieśniami (XVIII w.); Reflexie o miłosierdziu Boskim (XVII w.?), bez pag.; Piosneczki na Boże Narodzenie (XVIII w.) ss. 61 + 12 + indeks do kolęd.
Pap., 15,5×9,4 cm.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 159. Sygn. ABMK 2633

826. [Zbiór pieśni religijnych] + po indeksie 2 s. zapisane pieśnią Bożego Narodzenia; przełom XVII/XVIII w.
Pap., 16×9,5 cm; ss. 1—133 + 9 indeksu.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 205. Sygn. ABMK 2689

827. Piosnki na Boże Narodzenie przy maleńkiej Dziecinie anielskim głosem według karmelitańskiego śpiewane. [Na przedtytule:] Akty przy Jasełeczkach.
Pap., 10×15,5 cm; ss. 105 + 5 + 22.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 185. Sygn. ABMK 2685

828. Serdeczne Dzieciny Boga powitania...
Pap., 19,3×11,7 cm; ss. 517 + 11 indeks + 21.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 109. Sygn. ABMK 2693

829. [Pieśni religijne].
W. XVIII, 10,4×15,3 cm; ss. 292 + 12 indeks.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 136. Sygn. ABMK 2696

830. [Zbiór kolęd ułożonych alfabetycznie].
W. XVIII, 19×11,5 cm; ss. 130 + 6 rejestru.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 105. Sygn. ABMK 2691

831. Zbiór pieśni religijnych. Do rękopisu dołączono 10 str. dwu różnych rękopisów oraz kolędę dedyk. Jej Mości Pannie Magdalenie Hipolitownej.
W. XVIII, pap., brak początku i końca, pag. od s. 100—152.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 93. Sygn. ABMK 2680

832. [Pieśni religijne].
W. XVIII? pap., ss. 60; 9,5×15,6 cm.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 176. Sygn. ABMK 2698

833. [Zbiór pieśni].
W. XVIII, 15,5×10,5 cm; ss. 114 + 18 bez pag. + 129—134.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 141. Sygn. ABMK 2684

834. Verbum Divinum ex Syllabis...
W. XVIII, 17,5×10 cm; pap., ss. 146—150 + 19 + 4 indeks.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 209. Sygn. ABMK 2683

835. [Pieśni religijne]. Karty tyt. brak. [Przed tekstem:] Siostry Maurycji Teresy od Przemienienia Pańskiego Karmelitanki Bosej.
W. XIX, pap., 10,6×17,4 cm; ss. 46.
Bibl. SS. Karmel. Bos., sygn. nr 124. Sygn. ABMK 2697

BIBLIOTEKA SS. KLARYSEK W KRAKOWIE

836. Zbiór kolęd i pastorałek. (Karty tyt. brak).
W. XVII, pap., 15×18 cm; ss. 110.
Bibl. SS. Klarysek, sygn. A 68. Sygn. ABMK 2657

837. Zbiór kolęd i pastorałek.
W. począt. XVIII?; 15×18 cm; ss. 1—206, 241—285, 286—302.
Bibl. SS. Klarysek, sygn. A 69. Sygn. ABMK 2658

838. Wesołe koncerty zrodzonemu Jezusowi, r. 1739.
W. XVIII, pap., 19×16 cm; ss. 188 z indeksem.
Bibl. SS. Klarysek, sygn. A 72. Sygn. ABMK 2659

839. Zabawa przy nowo narodzonym Chrystusie... r. 1741.
W. XVIII, pap., 15×18 cm; kk. 77.
Bibl. SS. Klarysek, sygn. A 73. Sygn. ABMK 2660

840. Rękopis muzyczny. Akompaniament do pieśni kościelnych.
W. XIX, pap., 30,5×24,5 cm; ss. 48.
Bibl. SS. Klarysek, sygn. 603. Sygn. ABMK 3483

BIBLIOTEKA SS. WIZYTEK W KRAKOWIE

841. Łoże krzyża. (Wiersze) w. XVIII.
Bibl. SS. Wizytek. Sygn. ABMK 2676

842. Hymny na cały rok... 1723 r.
Bibl. SS. Wizytek., sygn. nr P II 10. Sygn. ABMK 2677

843. Cornu Copiae seu varietas copiosa: Missarum, Cantionum Catholicarum, reformatarum. Ex Polonicis Latinarum, ex Latinis Polonicarum factarum, nonnullarumque noviter auctarum, compositarum ad usum communem Confraternitatis Literatorum sub titulo Immaculate Conceptionis B.V.M. in Ecclesia Collegiata Varsav. Studio et opera manus propriae generosi Stanislai Thomae Baczyński, Sacrae Reginae Maiestatis Secretarii, eiusdem confraternitatis Promotoris humillimi conscripta a. Domini MDCLXVIII.
43×28 cm; ss. 341 + nlb. 16 na początku, w tym 10 czystych, i na końcu 1 k. czysta, dalej indeks alfabetyczny. Brak karty 27.
Sygn. ABMK 2639

ARCHIWUM KURII DIECEZJALNEJ SIEDLECKIEJ CZYLI PODLASKIEJ

844. Akta ogólne. Podział diecezyj i metropolij. Lit.: P. Dział III Nr porz. 18, Tom I, zaczęte 12. 4. 1920 r., skończone 12. 4. 1924 r. Akta ogólne ——. Nr porz. 18, Tom II, zaczęte 5. 3. 1924 r., skończone 30. 10. 1924 r. Akta ogólne ——. Nr porz. 18, Tom III, zaczęte 7. 4. 1925 r., skończone 28. 3. 1926 r.
Sygn. ABMK 1552

WOJEWÓDZKIE ARCHIWUM PAŃSTWOWE W LUBLINIE

845. Album confraternitatis sub nomine Potentissimae Auxiliatricis Nostrae, Dei Genetricis Mariae, Lublini ad templum divorum Joannis Baptistae et Evangelistae Societatis Jesu erectae, anno Domini 1722 die 20 decembris.
Pap., 30×20 cm; 99 + nlb. 1. Na grzbiecie teczki nr 287.
WAP—Lublin, Jezuici w Lublinie 8. Sygn. ABMK 3481

846. Liber confraternitatis S. Barbarae V. et M. introductae ad ecclesiam parochialem Crepensem SS. Apostolorum Petri et Pauli... a.D. 1735 die 21 octobris.
W. XVIII, ss. 64 + 14.
Arch. Par. w Krępie Kościelnej (pow. Lipsko). Sygn. ABMK 3226

847. Opisanie klasztoru księży Bazylianów chełmskich 1793 r.
W. XVIII, 34×20 cm; ss. 43.
WAP—Lublin. Zesp. Bazyl. w Chełmie, sygn. 1. Sygn. ABMK 3229

848. Akta prowincjała XX. Bazylianów, 1842—1843.
W. XIX, 38×23 cm; ss. 127.
WAP—Lublin. Zesp. Bazyl. w Chełmie, sygn. 11. Sygn. ABMK 3230

849. Akta ogólne, 1797—1841.
W. XVIII—XIX, 36×24 cm; ss. 153.
WAP—Lublin. Zesp. Bazyl. w Chełmie, sygn. 14. Sygn. ABMK 3231

850. Zajęcie pod zarząd skarbu majątku po klasztorze księży Karmelitów lubelskich, 1864—1866.
W. XIX, 37×23 cm; ss. 716.
WAP—Lublin. Zesp. Rząd Gub. Lub., sygn. 52. Sygn. ABMK 3232

851. Dekret sądu asesorskiego w sprawie z Dominikanami lubelskimi o sukcesję po Barkowskich. 1661 r.
W. XVII, 40×25 cm; ss. 4.
WAP—Lublin. Zesp. Karmel. Trzew., sygn. 2. Sygn. ABMK 3233

852. Księgi miasta Lublina.
34×23 cm; ss. 58.
WAP—Lublin. Zesp. Księg. m. Lublina, sygn. 291. Sygn. ABMK 3510

ARCHIWUM SS. KLARYSEK W STARYM SĄCZU

853. Pamiętnik z dawnych czasów ——. (Kronika klasztoru SS. Klarysek w Starym Sączu z lat: 1761, 1764, 1767, 1779, 1785, 1800, 1811, a następnie dodatek z lat 1827—1842).
Rkps, 31×20 cm, ss. 56.
Arch. Klar. w Starym Sączu, sygn. Kr/1. Sygn. ABMK 1546

854. Pamiętnik ważniejszych szczegółów klasztoru starosandeckiego od 1844—1853 roku.
Rkps, pap., 38×24 cm; ss. 72, (współopr. z sygn. Kr/ 1).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. Kr/2. Sygn. ABMK 1546

855. Pamiętnik klasztoru naszego starosandeckiego od r. 1853 do 1856.
Rkps, pap., 35×22 cm; kk. 30 (współopr. z sygn. Kr/1).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. Kr/3. Sygn. ABMK 1546

856. Pamiętnik klasztoru starosandeckiego od dnia 15 maja r. 1856 do 1868 r.
Rkps, pap., 35×22 cm; ss. 119 (współopr. z sygn. Kr/1).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. Kr/4. Sygn. ABMK 1546

857. Pamiętnik klasztoru starosandeckiego Zakonu S.M. Klary, fundacji S.M. Kunegundy od roku 1868 w maju do r. 1880.
Rkps, pap., 34×21 cm; ss. 64 (współopr. z sygn. Kr/1).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. Kr/5. Sygn. ABMK 1546

858. Pamiętnik klasztoru starosandeckiego zakonu S.M. Klary, fundacji S.M. Kunegundy od 1 stycznia 1881 do 1885 roku.
Rkps, pap., 35×22 cm; ss. 74 (współopr. z sygn. Kr/1).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. Kr/6. Sygn. ABMK 1546

859. Reformatia od J.X.M.X. Jerzego Kardynała Radziwiłła, biskupa krakowskiego, Pannom klasztoru starosandeckiego zostawiona. Roku 1599 dnia X sierpnia. (Dekrety powizytacyjne różnych dostojników kościelnych z lat 1599—1619; reguła SS. Klarysek).
W. XVI—XVII, 19×15 cm; ss. 181.
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. Rf/a-1 do Ff/a-9. Sygn. ABMK 1547

860. Dekret wizytacji klasztoru starosandeckiego PP. zakonnych św. Franciszka — wystawił Kajetan Ignacy Sołtyk, bp krakowski i książę siewierski, 13 VIII 1763 r.
Rkps, pap., 38×25 cm (współopr. z sygn. Rf/a-1 do Rf/a-9).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. Rf/b. Sygn. ABMK 1547

361. Inventarium bonorum conventus in Antiqua Sandecz. (Kopiarz dokumentów z lat 1257—1791, pisany w l. 1681—1791).
Rkps, pap., 32×21 cm; kk. 353.
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. Gr/a-1. Sygn. ABMK 1548

362. Księga wydatków klasztornych 1638—1639.
Rkps, pap., 34×10 cm; kk. nlb. 14 (współopr. z sygn. DW/1a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/2a. Sygn. ABMK 1549/I cz.

363. Percepta pieniędzy 1602—1604.
Rkps, pap., 34×24 cm; kk. 47.
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/1a. Sygn. ABMK 1549/I cz.

364. Księga dochodów i wydatków klasztornych 1672—1674.
Rkps, pap., 30×10 cm; kk. nlb. 90 (współopr. z sygn. DW/1a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/3a. Sygn. ABMK 1549/I cz.

365. Za JP. Marcyanny Sierakowskiey, ksieni 1674. (Księga dochodów i wydatków klasztornych).
Rkps, pap., 31×10 cm; kk. nlb. 51 (współopr. z sygn. DW/1a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/4a. Sygn. ABMK 1549/I cz.

366. Dochody i wydatki klasztorne 1675—1676.
Rkps, pap., 32×11 cm; kk. 37 (współopr. z sygn. DW/1a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/5a. Sygn. ABMK 1549/I cz.

367. Za JP. ksieni Anny Sędzimirówny. Dochody i wydatki klasztorne 1677—1680.
Rkps, pap., 31×10 cm; kk. 84 (współopr. z sygn. DW/1a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/6a. Sygn. 1549/I cz.

368. Za JP. ksieni Katarzyny Eleonory Zielińskiej. (Dochody i wydatki klasztorne 1682—1685).
Rkps, pap., 30×11 cm; kk. 82 (współopr. z sygn. DW/1a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/7a. Sygn. ABMK 1549/I cz.

369. Za JP. ksieni Heleny Marchockiej. Spis wydatków od 1685—1688 r.
Rkps, pap., kk. 52 (współopr. z sygn. DW/1a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/7a'. Sygn. ABMK 1549/I cz.

370. Z przełożeństwa P. Barbary Niewiarowskiej, ksieni. (Dochody i wydatki klasztorne 1688—1690).
Rkps, pap., 31×11 cm; kk. 111 (współopr. z sygn. DW/1a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/8a. Sygn. ABMK 1549/I cz.

371. Distributa a. Domini 1688, 1689, 1690.
Rkps, pap., 30×10 cm; kk. 71 (współopr. z sygn. DW/1a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/9a. Sygn. ABMK 1549/I cz.

372. Distributa a. Domini 1691, 1692, 1693. Pamiątka z dawnych czasów przełożeństwa JP. Komstan. Jordanównej, pismo rejestru JP. Eufr. Pelagii Wierzbięcianki, sekretarki konwentu.
Rkps, pap., 31×10 cm; kk. 48.
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/10a. Sygn. ABMK 1549/II cz.

373. Z czasów przełożeństwa JP. Jordanównej, ksieni starosądeckiej. (Dochody i wydatki klasztorne 1697—1700).
Rkps, pap., 31×10 cm; kk. 97 (współopr. z sygn. DW/10a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/11a. Sygn. ABMK 1549/II cz.

374. Regestr odbierania miodów i wosków ze wsi różnych konwenckich 1696—1714.
Rkps, pap., 33×10 cm; kk. 52 (współopr. z sygn. DW/10a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/12a. Sygn. ABMK 1549/II cz.

375. Regestr percepty masła i sera 1694—1695.
Rkps, pap., 32×10 cm; kk. 97 (współopr. z sygn. DW/10a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/13a. Sygn. ABMK 1549/II cz.

876. Pamiątka z dawnych czasów percepty i expensy r. 1703—1706 za przełożeństwa JP. K. Jordanównej, ksieni starosądeckiej.
Rkps, pap., 31×20 cm; kk. 43 (współopr. z sygn. DW/10a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/14a. Sygn. ABMK 1549/II cz.

877. Pamiątka z roku 1719 do 1721 r. Percepty i expensy — za przełożeństwa JP. Katarzyny Eufrozyny Siemieńskiej, ksieni konwentu starosądeckiego.
Rkps, pap., 33×21 cm; kk. 52 (współopr. z sygn. DW/10a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/15a. Sygn. ABMK 1549/II cz.

878. Percepty słodu piwnego z wymiaru w młynie podklasztornim, od 20 Aprilis 1723—1724, za przełożeństwa Katarzyny Siemieńskiej.
Rkps, pap., 30×9 cm; kk. 24 (współopr. z sygn. DW/10a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/16a. Sygn. ABMK 1549/II cz.

879. Pretensje (długi) do klucza strzeszyckiego i żbikowskiego za lat trzy, to jest 1724, 1725, 1726.
Rkps, pap., 33×11 cm; kk. 11 (współopr. z sygn. DW/10a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/17a. Sygn. ABMK 1549/II cz.

880. Remenent zbóż z crescend r. 1724 et crescencja r. 1725, z czasów ksieni Katarzyny Siemieńskiej.
Rkps, pap., 33×10 cm; kk. 47 (współopr. z sygn. DW/10a).
Arch. Klar. w St. Sączu, sygn. DW/18a. Sygn. ABMK 1549/II cz.

INDEKS OSÓB, MIEJSCOWOŚCI I RZECZY
(Cyfry oznaczają numery pozycji)

Indeksem zostały objęte nazwy osobowe i geograficzne, a z haseł rzeczowych tylko najważniejsze. Wskaźniki cyfrowe odsyłają do numerów porządkowych poszczególnych pozycji Katalogu.

Albert Waza, bp krak.: 106.
Andrzej z Żarnowca, ks.: 1.
Augustianie: 726.

Baczyński Stanisław Tomasz, ks.: 843.
Baków — diec.: 735.
Bartold Erazm, prowinc. august.: 726.
Bazylianie: 726, 727, 729, 847—849.
Bełchatów — franciszk.: 779.
Bełchowski Antoni, kantor tarnow.: 45.
Benedyktyni: 730, 731.
Benkowich Augustyn, gener. paul.: 566.
Berdyczów — karmelici: 732.
Bestwina — par.: 17.
Beszowa — wieś: 427—430.
  Bractwo Aniołów Stróżów: 430.
  Kl. paul.: 427—431.
  Par.: 427—431.
Beszówka — wieś: 429.
Biała — wieś: 11, 710.
Biecz — miasto: 424.
  Dek.: 161, 166, 176, 196.
  Prepozyt.: 166.
Bieliński Florian, kan. łęcz.: 594.
Bieroński, schol. kiel.: 594.
Bledzew — opaci: 733.
Bleszyński Józef, kan. krak.: 37.
Błażejowice — wieś: 449.
Bobowa
  Dek.: 4, 176, 192, 196.
  Koleg. — kustosz: 31.
Bochnia
  Cyrkuł: 313—315, 316—317.
  Prepozyt.: 44.
Bodzentyn
  Dek.: 16, 25, 34, 35.
  Par.: 180.
Bonifratrzy — klasztory: 736.
Borchovich Marcin, prowinc. paul.: 640.
Borowski Franciszek, kan. krak.: 38.
Boryszewski Wojciech, paulin: 451.
Borzymów — kl. paul.: 429, 520.
Bracław — wojew.: 736.
Bractwa — 20, 26, 27, 33, 34.
  św. Barbary: 846.
  Literackie: 843.
  Wspomożenia Wiernych NMP: 845.
Braniewo — kolegium papieskie: 724.
Brdów
  Biblioteka klaszt.: 435.
  Kl. paul.: 432—438, 507, 508, 600.
Bronikowski Stanisław, prowinc. paul.: 638.
Brynica — wieś: 689.
Brześć nad Bugiem — miasto: 727.
Brzeziński Pafnucy, przeor jasnogórski: 661.
Brzeźnica — miasto: 648, 711.

Brzozów
Bibl.: 509.
Kl. paul.: 439—440, 509, 510.
Bukowski Arseniusz, paulin: 570, 571.
Busko — kl. norbertanek: 2.
Bydłowa — wieś: 429.
Bystra — sąd wiejski: 424.
Bystrzynowice — wieś: 429.
Byteń — kl. bazyl.: 727.
Bytom — dek.: 3, 28, 178, 196.

Cetnarski Stanisław, archid. wojnicki: 194.
Chełm
Bazylianie: 847.
Biskupstwo ob. gr. kat.: 729.
Biskupstwo ob. łac.: 735.
Kapituła ob. łac. 29, 40.
Chełmno — diecezja: 735.
Chmielnik — par. 63.
Chochorowic Marcin, ks.: 4, 164.
Chodel — dek.: 3, 5, 8, 18, 196.
Chojeński Jan, bp krak.: 79.
Chojnacki Brunon, prowinc. paul.: 571.
Chomętów — par.: 63.
Chrościński Andrzej, prepozyt wojnicki: 161.
Chrzanowski Rafał, paul.: 567.
Cieciołów — wieś: 497.
Ciesielski Marcin, notar.: 96.
Cybulski Dominik, paul.: 659.
Czechowicz Tobiasz, prowinc. paul.: 512.
Czerny Andrzej Kazimierz, paul.: 622.
Czerwińsk — opaci: 51, 55, 158, 731.
Częstochowa — miasto: 6, 7, 675, 682, 684—686, 691, 693, 695.
Kl. Jasna Góra: 600—723.
Kościoły:
św. Barbary: 443—446, 511, 599, 645.
św. Jakuba: 654
św. Rocha: 649, 651.
św. Zygmunta: 513.
Szpitale: 650—654, 671—672.
Częstochówka — wieś: 674.
Czołkowski Jan, paul.: 580.
Czudec — osada: 431.
Czyrna — par.: 312.
Ćmielów — dek.: 3, 5, 41.

Damsik Stefan, paul.: 569.
Darnowski Bogusław, kan. krak.: 17.
Daszyniec — wieś: 695.
Dębicki Krzysztof, kan. sandom.: 189, 197.
Dębińska Klara: 594.
Dobczyce — dek.: 21, 31, 177, 193, 196.
Dobrzanowski Stanisław: 713.
Domański Wojciech, kan. kurzel.: 35.
Dominikanie — kl.: 739.
Droginia — par. 31, 63.
Drozdecki Wawrzyniec, notar.: 47.
Dubielowicz Piotr, dziek. chodel.: 8.
Dubno — opactwo bazyl.: 729.
Dybranowski Antoni, ks.: 670.
Dydyński Łukasz, paul.: 530.
Dzietrzniki — wieś: 496.
Dziewulski, kantor opatowski: 41.

Esterhazy Emeryk, gener. paul.: 567.
Esterhazy Paweł, gener. paul.: 643.

Flaszyński Maciej, archid. kamieniec.: 19.
Fortuński Teodor, paul.: 532, 580, 581, 598.
Fox Jan, archid. krak. 171, 175, 177, 179, 180.
Franciszkanie
Konwentualni: 736, 774—782, 784—792.
Obserwanci (Bernardyni): 737.
Reformaci: 738.
Fryderyk Jagiellończyk, kard., bp krak.: 66.
Fussoriusz Bartłomiej, kustosz sądecki: 4, 165.

Galicja — paulini: 577.
Gantkowski Bartłomiej, kan. krak.: 81, 82, 83, 86.
Garampi Józef, nuncj. pap.: 86, 725.
Garnysz Maciej, bp pomoc. włocław.: 515.
Gawroński Andrzej, bp krak.: 62, 154.
Gawroński Mikołaj, ks. 192.
Gdańsk — bpi pomoc.: 615.
Gembicki Piotr, bp krak.: 6, 111—116.
Giebułtowski Franciszek: 610.
Głogówek
Bibl.: 514.
Kl. paul.: 447—449, 514, 515.
Głuchów — osada: 459.
Gniewicz Wojciech, ks.: 173.
Gniezno
Abpi: 158.
Archidiec.: 735.
Kapituła metropol.: 32, 106, 610.
Gnojno — par.: 63.
Gołąb — par.: 793.
Gołdonowski Andrzej, prowinc. paul.: 563, 665
Gołkowski Kazimierz, paul.: 598.
Gorzeński Józef, kan. krak.: 46.
Gotarkowski Florian, opat pelpl.: 733.
Grabieńska Helena: 431.
Grabieński Jan: 431.
Grabieński Józef: 431.
Grabieński Władysław: 431.
Grodno — pow.: 784.
Gruber Teodor, paul.: 575.
Gruca Wawrzyniec, prepoz. pilzn.: 168.
Grzegorz XIII, pap.: 93.
Grzymała Maciej, notar.: 79, 80.
Gubernium Lwowskie: 153—157, 310—311.
Gumowska Anna: 431.
Gumowski Antoni, franc.: 781.
Gumowski Jan: 431.

Halicz — franc.: 775—776, 780.
Halkiewicz Michał, franc.: 787.
Hawelski Eustachy, paul.: 653.
Hebdów — opactwo premonstr.: 739.
Herka Klemens Stanisław Kostka, kan. bobow.: 31.
Horbowski Michał, kan. kiel.: 42.
Horodyszcze — opactwo bened.: 730.
Horoszki — kl. paul.: 450—451, 516.
Horyniec — franc.: 777.
Huta — wieś: 695, 708.

Iłża — prepoz.: 1, 36, 196, 197.

Inflanty
Bpi koad.: 25.
Kapit. katedr.: 53.
Jan Kanty, św.: 794.
Jan Lutek z Brzezia, bp krak.: 64, 151.
Janicki Brunon, paul.: 567, 568.
Janowski Florian, bp tarnow.: 56, 59.
Januszowski Jan, archid. sądecki: 4, 164, 165.
Jaroszowski Mikołaj Konstanty: 566.
Jasło — dek.: 161, 166, 174, 176, 196.
Jasna Góra — kl. paulinów
Bibl.: 553—555, 716—723.
Bractwa: 594—595, 604—607.
Forteca: 621—631, 635.
Kl. 500—608, 617—620.
Kroniki kl.: 637—644.
Kult NMP: 645—648.
Pielgrzymki: 655—657.
Roczniki: 559—565.
Zakrystia: 669—670.
Jazłowiec — kl. paul.: 452, 518.
Jezierski Wincenty, schol. kamieniec.: 48.
Jezuici — kl.: 729, 734, 735, 845.
Jędrzej — opat: 30.
Jędrzejów — miasto: 4, 7.
Dek.: 21, 29, 52, 61, 169, 175, 178, 196, 198.
Jordan Józef, archid. sądecki: 192.
Jordanówna Konstancja ksieni starosądecka: 872, 873, 876.
Kalej — wieś: 710.
Kalina — par.: 62.
Kameduli — kl.: 731.
Kamieniec Podolski
Diec.: 735.
Kapit.: 17, 18, 48.
Kamieńska Agnieszka: 594.
Kanonicy regularni: 731.
Kańczuga — par.: 19.
Karmelici Bosi — kl.: 732, 850.
Karmelici Trzewiczkowi — kl.: 732.
Kartuzi — kl.: 726.
Kawalerzy maltańscy — kl.: 736.
Kawelski Eustachy, paul.: 582.
Kazimierz Dolny — dek.: 3, 5, 9, 18, 41.
Par.: 612.
Kazimirski Krzysztof, prepoz. tarnow., bp kijow.: 159, 196, 736.
Kiedrzyński Anastazy, paul.: 554, 567, 569, 572, 637, 638, 642.
Kielce
Dek.: 63, 169.
Dek. okręg.: 5, 196.
Koleg.: 5, 22, 35, 36, 42, 63, 79, 169, 172, 196, 594.
Kościół św. Trójcy: 196.
Prepozyt. okręg.: 196.
Szpitale: 16.
Kiełczewski Stanisław, paul.: 573, 639.
Kije — dek.: 7, 10, 13, 37, 63, 167, 175, 178, 188, 196.
Kijów
Bpi: 106, 196.
Diec.: 735.
Wojew.: 451, 736.
Klaryski — kl.: 853—880.
Klemens XI, pap.: 730.
Klękowski Dionizy, ks.: 426.
Kłobuck — klasztory:
Kanonicy later.: 514, 671, 682—686, 688, 689, 693, 695, 705—710, 731.
Miasto: 702, 707, 717.
Paulini: 679—680.
Urząd Grodzki: 704.
Kłociński Marcin, prepoz. biecki: 166.
Kłodziński Bazyli, paul.: 506.
Kłonowski Józef Franciszek, kan. warsz.: 39.
Kochański Jacek, kan. sandom.: 51, 52.
Kollary Konstanty, ks.: 511.
Kołucki Szymon, kan. krak.: 106.
Komisja Edukacji Narodowej: 734.
Komorowski Adam Ignacy, kan. krak. 24, 30.
Komuniecki Józef, ks.: 511.
Konarski Jan, bp krak.: 66—72.
Konarski Piotr, kustosz krak.: 71.
Koniemłoty — par.: 5.
Konopiska — kl. paul.: 81, 453—456, 600.
Koprzywnica
Dek.: 3, 6, 20, 23, 44, 49.
Opactwo: 2.
Par.: 458—459, 611.
Korbiałowicz Chryzostom, paul.: 570.
Kordecki Augustyn, przeor jasnogórski: 563, 636, 640.
Korytnica — par.: 63.
Kossowski Jan, dziek. ksiąski: 62.
Kostecki Wacław, prepoz. opocz.: 6.
Kownacki Grzegorz, kustosz tarnow.: 6.
Kozicki A. Fr., dziek. pilzn.: 54, 55.
Kraków
Adm. diec. 74, 77.
Bpi: 1—55, 64—157, 859—860.
Bpi pomoc.: 1, 7, 14, 18, 20, 21, 23, 25, 36—38, 44, 46, 81—83, 86, 180, 193.
Bractwa: 26.
Diec.: 735.
Kapit. katedr.: 1, 23—25, 36—38, 43—46, 180.
Archid.: 7, 13—14, 21, 27, 33, 34, 159, 162, 171, 175, 177, 179—183, 193, 196.
Kantor: 106.
Kaplice: 26.
Kustosz: 71.
Prepozyt: 30.
Schol.: 57, 58, 66.
Katedra: 2, 3, 180.
Klasztory
Karmelitanki: 806—835.
Klaryski: 2, 836—840.
Paulini: 460—463, 520—523.
Wizytki: 841—843.
Kolegiaty
św. Anny: 34.
św. Michała: 24.
Kościoły
NMP 13, 16, 26, 180, 195.
św. Mikołaja: 34.

Szpitale: 25, 180.
Uniwersystet: 31, 180.
Wikariat i oficjałat generalny: 7, 27, 33, 34, 50, 52, 58, 60, 180, 183, 196, 198.
Kraków — Kazimierz
Kanonicy regul.: 2, 731.
Kraków — Zwierzyniec
Kl. premonstr.: 2.
Krasiński Franciszek, bp krak. 92—93.
Krasiński Stanisław, archid. krak.: 196.
Krasław — koleg. papieskie: 724.
Krasucki Izydor, prowinc. paul.: 567.
Kretkowski Erazm, archid. krak.: 180.
Krępa Kościelna — par.: 846.
Kristoloveta Jan, paul.: 567, 568.
Krzeszów — kl. paul.: 464, 524.
Książnice — dek.: 21, 29, 52, 62, 193.
Kumów — dek.: 25, 35, 48, 169, 170.
Kunicki Michał, bp pomoc. krak.: 21, 193.
Kurczewski Romuald, paul.: 600.
Kurozwęki — par.: 5.
Kurów — par. 459.
Kurzelów — koleg.: 2, 25.

Lalkiewicz Stanisław: 594.
Lanckoroński Franciszek, kan. gnieźn.: 32, 33.
Langi Cyprian Józef, archid. zawichoj.: 43.
Laski — wieś: 715.
Lassowski Paweł: 594.
Latalski Jan, bp krak.: 77—78.
Lelów — dek.: 3, 16, 24, 30, 31, 46, 57, 160, 170, 196.
Leszyn — wieś: 710.
Leśna — kl. paul.: 465—466, 467—469, 508, 526—528.
Leśniów — kl. paul.: 529, 530.
Ligęza Jan, archid. sandom.: 49.
Lipiński Augustyn, kan. krak.: 57, 58.
Lipiński Filip, aul.: 582.
Lipnica Murowana — dek.: 21, 31, 177, 179, 193, 196.
Lipnicki Wojciech, adm. diec. krak.: 112.
Lipski Andrzej, bp krak.: 179.
Lipski Jan Aleksander, bp krak., kard.: 22—24, 140—146.
Lisów — par. 63.
Lochman Dominik, kan. krak.: 20.
Lochman Franciszek, archiprezb. mariacki: 13.
Lubiń — opactwo bened.: 730.
Lublin
Archidiak.: 2, 5, 9, 18, 41, 196.
Bractwa: 845.
Diec.: 793.
Klasztory
Brygidki: 2.
Dominikanie: 851.
Jezuici: 2, 845.
Karmelici: 850.
Koleg. św. Michała: 2.
Oficjał. okręg.: 9, 48, 512.
Par.: 3, 18, 470, 471, 525, 852.
Lubojeński Chryzostom, prowinc.: paul.: 574, 643.
Lubojeński January, paul.: 662.
Lwów
Koleg. pap.: 724.
Oficj. gener.: 18.
Paulini: 472.
Synod prowinc.: 425.

Łazarewicz Teodor: 658.
Łęczeszyce — kl. paul.: 473—475, 508, 531, 532.
Łęczyca — koleg.: 14, 594, 610.
Łęczyński Albin, prob. 616.
Łękawski Mateusz, paul.: 643.
Łopacki Jacek, kan. krak.: 26.
Łubieński Kazimierz, bp krak.: 14—17, 134—135, 195.
Łubieński Maciej, kan. łęcz.: 610.
Łubieński Maciej Józef, kan. krak.: 198.
Łubieński Stanisław, kan. gnieźn.: 610.
Łuck
Bpstwo ob. łac.; 735.
Bpstwo ob. gr. kat.: 729.
Kapit.: 9.
Łukomski Andrzej, kan. włocł.: 170.
Łukowica — par.: 165.
Łuków — dek.: 3, 5, 18, 39, 170, 196.
Oficjał. okręg.: 17.
Par.: 2.
Prepoz.: 17.

Machowicz Jan Florian, archid. pilecki: 12.
Machów — wieś: 419.
Maciej z Łabiszyna: 798.
Maciejowski Bernard, bp krak., kard.: 3, 97—99, 160—163, 196.
Maciejowski Samuel, bp krak.: 87—89.
Makowski Bonawentura, franc.: 786.
Malec Marcin: 631.
Malice — par.: 6, 190.
Małachowski Jan, bp krak.: 12, 125—133, 152—153, 189.
Małogoszcz — prepoz.: 42, 594.
Maniowy — par.: 50.
Marchocka Helena, ksieni starosądecka: 869.
Marianie: 736.
Markuszów — par.: 9.
Mekrebecki Andrzej, kan. krak.: 27.
Metter Antoni, prowinc. franc.: 785.
Męcina — par.: 4.
Michalski Rafał, gener. paul.: 512.
Miechocin — dek.: 3, 6, 20, 23, 40, 49.
Miechów — prepozyt. bożogrobców: 731.
Miedziewice — reformaci: 792.
Miedzno — wieś: 681.
Miedździeń — wieś: 697.
Mielec — dek.: 5, 45, 162, 168, 174, 176, 196.
Mikołaj, prob. beszowski: 431.
Miłowice — wieś: 449.
Misjonarze — kl.: 738.
Moczydłowski Antoni: 594.
Mogiła — cystersi: 800—805.
Mokra Kłobucka — wieś: 679.
Mokrsko — par.: 63.
Morawiecki Jan, ks.: 183.
Morawski Seweryn, ks.: 425.

Mosar Andrzej, gener. paul.: 642.
Moszyński Konstanty, prowinc. paul.: 451, 533—567, 637.
Mrówczyński Wojciech Karol, ks.: 109.
Mstów — opactwo kanoników regularnych: 616, 731.
Muszyna — par.: 170.
Muszyński Tomasz, kan.: 34.
Myszkowski Piotr, bp krak.: 93.
Myślenice
Cyrkuł 313—317.

Nawarzyce — par.: 61.
Niedźwiecki Józef, kan. tarn.: 45.
Niedźwiedziński Karol: 594.
Niemierzyce — wieś: 451.
Niemojewski Bonawentura: 609.
Niemojewski Wincenty: 809.
Nieradzki Józef, kan. łucki: 9.
Nieśwież — miasto: 95, 159, 196.
Opactwo bened.: 730.
Niewiarowska Barbara, ksieni starosądecka: 870.
Niżniów — par.: 476.
Nowa Góra — dek.: 3, 7, 14, 21, 23, 53, 159, 160, 171, 182, 193, 196.
Nowe Miasto Korczyn — par.: 3, 53.
Prepozyt.: 47.
Nowińsk — wieś: 451.
Nowy Sącz
Archidiakonat: 4, 164, 165, 174, 192, 196.
Cyrkuł: 313—317.
Dekanat: 4, 180, 192, 196.
Koleg.: 2, 4, 47, 165, 196.
Oficjał. okręg.: 47, 192.
Szpital: 165.
Nowy Targ — dek.: 4, 15, 50, 176, 186, 192, 196.
Nożyńsk — kl. paul.: 477, 517.
Nucerius Sebastian, ks.: 167.

Obliński Pafnucy, paul.: 506.
Oborski Mikołaj, bp pomoc. krak.: 7, 184.
Obrazów — par.: 190.
Olkoński Gaudenty, paul.: 575.
Olsztyn k. Częstochowy — osada: 616.
Ołtarzewski Jakub, prep. mielecki: 162.
Ołyka — miasto: 2, 95, 159, 196.
Opacki Władysław, archid. krak.: 13.
Opatowiec — dek.: 7, 54, 167, 175, 177, 196.
Opatów — dek.: 3, 5, 11, 43, 171, 181, 187, 188, 190, 197.
Koleg.: 19, 41, 180.
Opoczno — prepozyt.: 6.
Opole Lubelskie — par.: 8.
Oporów — kl. paul.: 478—479, 600.
Ordodius Stefan Katol, gener. paul.: 571—574.
Orzeszkowa Eliza: 573.
Ostrołęka — pow.: 783.
Ostrowski Firmian, paul.: 576.
Oświęcim — dek.: 3, 7, 15, 21, 32, 33, 56, 159, 167, 171, 182, 193, 196.

Pacanów — dek.: 7, 13, 54, 167, 170, 175, 178, 188, 196.
Padniewski Filip, bp krak.: 91.
Parczew — dek. 3, 5, 18, 196.
Par.: 2.
Parczyński Nepomucen: 582.
Paryża Feliks, prowinc. paul.: 581.
Paszyc Kasper, archid. sądecki: 47.
Paweł z Pyskowic, ks.: 795.
Pągowski Andrzej, archid. krak.: 186.
Pelplin — opaci: 733.
Piasecki Jakub, dziek. kiel.: 5, 172.
Pierzchnica — par.: 63.
Pierzchno — wieś: 700.
Pilica — archidiak.: 12.
Koleg.: 12, 24, 54, 55.
Oficjał. okręg.: 24, 30, 46, 55.
Prepozyt. okręg.: 24, 46.
Pilzno — dek.: 162, 166, 168, 174, 176, 196.
Oficjał. okręg.: 168.
Pińczów — kl. paul.: 63, 480—485, 508.
Szpital: 483.
Piotrkowice k. Kielc — uar.: 63.
Piotrków Trybunalski — franciszk.: 779.
Piotrowski Wojciech, ks. 4, 165.
Pleszów — dek.: 7, 196.
Pleszyn — wieś: 711.
Płock
Bpi: 51—55, 93.
Diec.: 735.
Kapit.: 57, 58.
Opactwo bened.: 730.
Pociej Ludwik: 629.
Poczajów — kl. bazyl.: 727.
Podegrodzie — par.: 165.
Podole — wojew.: 736.
Pokorski Innocenty, paul.: 508.
Pokrzywnica — wieś: 80.
Połaniec — dek.: 3, 6, 20, 54, 49, 173.
Poniatowski Michał Jerzy, admin. diec. krak.: 51—55, 158.
Porelski Jan: 642.
Potkański Franciszek, bp pomoc. krak.: 29, 50.
Potocki Andrzej, kan. krak.: 23, 40.
Potok k. Kielc — par.: 63.
Poznań
Diec.: 92, 735.
Kapit.: 5, 81—83, 86, 106, 172.
Premonstratensi: 739.
Proszowice — dek.: 21, 53, 170, 178, 179, 193, 198.
Prymas Polski: 81—86.
Przecław — prepoz.: 45.
Przyborowski Tomasz, ks. 92.
Psary — wieś: 436, 438.
Pszczyna — dek.: 196.
Ptaszyński Stanisław, kan. infl.: 53.
Puławy — dek.: 793.
Pułtusk — oficjał.: 783.

Radom — dek. okręg.: 191.
Dek.: 5, 19, 22, 36, 48, 191, 196.
Radziwiłł Jerzy, bp krak.: 2, 5, 12, 94—96, 159, 196, 859.
Raków — prepoz.: 43.
Rawski Bartłomiej, notar.: 86.

Reformaci: 792.
Rogaliński Franciszek, opat bledzewski: 731.
Rogalla Józef, kan. krak.: 36.
Ropczyce — dek.: 5, 162, 166, 163, 174, 176, 196.
Rosa Franciszek, gener. paul.: 571, 573.
Rożnowski Tomasz, admin. diec. krak.: 77.
Rudnik — dek.: 3, 6, 20, 23, 40, 49, 173.
Rutkowski Michał, paul.: 513.
Rychtalski Daniel, paul.: 640.
Rychwalski Wawrzyniec, paul.: 622.
Ryłło Maksymilian, bp gr. kat.: 729.
Rytwiany — par.: 430.
Rzeszowski Jan, bp krak.: 65.
Rzeszów — prepoz.: 198.

Salmoński Antoni Paweł, ks. 57, 58.
Sandomierz
Archidak.: 6, 20, 23, 49, 163, 173, 190, 196.
Dek.: 173.
Kanonicy: 23, 25, 51, 52, 170, 189.
Koleg.: 1—4, 9, 13, 27, 37, 180, 196.
Oficjał. okręg.: 40, 189, 190, 197.
Serwacjusz Marcin, ks. 4, 164, 165.
Sędziejowice — par. 63.
Sędzimirówna Anna, ksieni starosądecka: 867.
Sieciechów — opactwo bened.: 2, 730.
Siedlce — archiwum diecezjalne: 844.
Siemieńska Katarzyna Eufrozyna, ksieni starosądecka: 877—878, 880.
Siemieński Marcin, ks.: 158.
Sienno — prepoz.: 23.
Sierakowska Marcjanna, ksieni starosądecka: 865.
Sierakowski Wacław Hieronim, bp koad. infl.: 25.
Siewierz — dek.: 55.
Skałbmierz — koleg.: 3, 27, 55, 167, 171.
Skała — dek.: 3, 7, 21, 27, 53, 167, 175, 177, 179, 196.
Skawina — dek.: 3, 7, 14, 21, 34, 54, 159, 171, 182, 193.
Skiczak — wieś: 638, 686, 698.
Skidziński Piotr, archid. zawich.: 166, 196.
Smardze — wieś: 715.
Smojeński Dominik, paul.: 664.
Sobków — par.: 63.
Sochaczew — dek.: 41.
Sokolina — dek.: 7, 13, 37, 60, 167, 175, 178, 196.
Solec — dek.: 1, 5, 42, 196.
Par.: 164, 165.
Sołtyk Ignacy Kajetan, bp krak.: 46—49, 153, 154—157, 860.
Spisz — dek.: 192.
Stadnicki Antoni: 594.
Staniątki — opactwo bened.: 2.
Stanisław z Zawady, ks.: 796, 797.
Stary Sącz
Kl. franciszk.: 772—778.
Kl. klarysek: 2, 853—880.
Par.: 3.
Wikar. gener.: 199—202, 318—320.
Staszewski Mikołaj, paul.: 645, 712.
Stężyca — dek.: 16, 19, 22, 42, 191, 196.
Par.: 180.
Stopnica — prepoz.: 39, 189.
Streska Marcin: 559.
Strzelno — premonstratensi: 739.
Strzeszyce — wieś: 879.
Strzyżów — dek.: 5, 10, 166, 168, 174, 176.
Sułowski Stanisław, prepoz. kiel.: 196.
Suszycki Remigiusz, archid. krak.: 14, 15.
Szaniawski K.F., bp krak.: 5, 18, 20, 135—139.
Szaniawy — wieś: 20.
Szaniec — par.: 63.
Szaniecki Erem — par.: 63.
Szarlajka — wieś: 710.
Szczucin — prepoz.: 44.
Szołdrski Andrzej, bp kijow.: 106.
Szołdrski Stanisław, paul.: 570.
Szpitale: 20, 25, 26—27, 33—34, 39.
Szwarcenberg Czerny Franciszek, kan. krak.: 44.
Szydłowiec — par.: 167.
Szydłów — par.: 63.
Szyszkowski Marcin, bp krak.: 1, 102—105, 172, 196, 612.

Śląsk — kl. jezuitów: 735.
Świerzno — koleg. paps.: 724.
Św. Krzyż — opactwo bened.: 730.
Świsłocz — kl. franciszk.: 782, 784, 789.

Tarło Andrzej, prepoz. tarnow.: 180.
Tarnowski Jan, archid. krak.: 182.
Tarnów
Bpi: 56, 59.
Dek.: 43, 180, 183, 196.
Diec.: 203—308, 313—315, 326—428.
Koleg.: 2, 6, 45, 159, 167, 180, 196.
Oficj. okręg.: 8, 18, 167, 309.
Par.: 311.
Tomicki Piotr, bp krak.: 73—77.
Topolno — kl. paul.: 486, 508.
Troki — opactwo bened.: 730.
Trójca — par.: 49—52.
Truskolasy — par.: 682.
Trypolska Zofia: 451.
Trypolski Aleksander: 451.
Trzebicki Andrzej, bp krak.: 5, 8, 117—124.
Tylicki Piotr, bp krak.: 100—101, 164—170.
Tyniec
Diec.: 203—308, 321—325.
Opactwo bened.: 158.

Unichów — par. 63.
Urzędów — dek.: 3, 5, 11, 43, 172, 181, 187, 189, 190, 197.

Walewski Dominik, ks. 61.
Warka — kl. franciszk.: 790.
Par.: 791.
Warszawa
Kl. franciszk.: 487—489, 508, 596, 600.
Koleg.: 39, 51, 55, 843.
Nuncjat. paps.: 734, 738.
Semin. duch.: 596, 731.
Wąsowicz Mikołaj, archid. sądecki: 174.

Wątróbka Sebastian, ks. 60.
Wężyk Refał, paul.: 530.
Wichliński Sebastian, paul.: 574.
Wielgomłyny — kl. paul.: 490—494.
Wieliczka — dek.: 7, 14, 21, 38, 41, 171, 178, 198.
Wieluń — koleg.: 515.
Par.: 495, 496.
Teryt.: 515.
Wieruszów — kl. paul.: 497—501, 600.
Wierzbięcianka Pelagia, klaryska: 872.
Wierzchy — wieś: 449.
Wiewiec — wieś: 711, 713.
Wigry — kl. kamedul.: 731.
Wilamowski Jan, kantor krak.: 80.
Wilewski Jakub: 693.
Wilków — wieś: 449.
Wilno — miasto: 727.
Diec.: 799.
Kolegium jezuickie: 724.
Par.: 502.
Wiślica — koleg.: 55.
Oficj. okręg.: 16.
Wiśnicz Nowy — osada: 423.
Wiśniewski Józef: 594.
Witów — dek.: 7, 21, 54, 167, 178, 193, 196, 198, 769.
Włocławek — diec.: 515, 735.
Kapit.: 170.
Włodawa — kl. paul.: 503, 508.
Wojnicz
Archidiak.: 47, 194.
Dek.: 5, 21, 45, 59, 161, 175, 177, 193, 194, 196.
Koleg.: 161, 194.
Wola Wiewiecka — wieś: 712—714.
Wolbrom — dek.: 3, 30, 51, 160, 167, 196.
Wolski Stanisław, ks. 430.
Wołyń — wojew.: 736.
Woznowski Wojciech Karol, ofic. lubel.: 512.
Wrocimowice — dek.: 7, 170, 178, 196.
Wróblowski Marcin, archid. sądecki. 196.
Wybranowski Antoni: 682, 694, 699.
Wysocki Jakub: 612.
Wzdół — par.: 34.

Zadzik Jakub, bp krak.: 107—110, 151, 152, 180, 181.
Zagórny Andrzej, prepoz. kiel.: 169.
Zagórze — wieś: 690, 703.
Zakrzew — wieś: 684.
Zakrzowski Jan Władysław, prepoz. mstowski: 616.
Załuski Andrzej Stanisław Kostka, bp krak.: 26, 34—45, 147—150, 198.
Zamojski Jerzy, archid. lubel.: 196.
Zamość — miasto: 729.
Zaremba Kazimierz, paul.: 665.
Zaskalski Jakub, ks.: 50.
Zator — dek.: 3, 7, 15, 21, 33, 159, 160, 167, 171, 182, 185, 186, 193, 196.
Zawichost
Archidiak.: 1, 3, 5, 11, 43, 172, 181, 187, 189, 190, 197.
Dek.: 3, 5, 11, 43, 172, 181, 187, 189, 190, 197.
Zebrzydowski Andrzej, bp krak.: 90.
Zeremba Kazimierz, paul.: 564.
Zielińska Katarzyna Eleonora, księni starosądecka: 863.
Zienkowicz Michał Jan, bp wil.: 799.
Złotnicki Mikołaj, kan. lwow.: 190.
Zwoleń — dek.: 5, 16, 19, 22, 29, 42, 43, 180, 191, 196.

Żardecki Roch, prepoz. tarnow.: 167.
Żarnowiecki Andrzej, ks.: 196.
Żarnów — prepozyt.: 12.
Żbikowice — wieś: 879.
Żernicki Cyryl, paul.: 659.
Żmigród Nowy — dek.: 161, 166, 174, 176, 196.
Żmudź: 735.
Żytniów — wieś: 498.
Żywiec — dek.: 7, 15, 21, 32, 56, 182, 193.
Żywiecki Kilian: 190.

SPIS TREŚCI

Przedmowa . . . . . [1]
Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie . . . . . [3]
Archiwum Kapituły Metropolitalnej w Krakowie . . . . . [25]
Archiwum Diecezjalne w Tarnowie . . . . . [32]
Biblioteka Seminarium Duchownego w Tarnowie . . . . . [46]
Archiwum OO. Paulinów na Jasnej Górze (w Częstochowie) . . . . [46]
Biblioteka OO. Paulinów na Jasnej Górze . . . . . [74]
Archivum Secretum Vaticanum. Arch. Nuntiaturae Varsaviensis. Rzym . . [74]
Akta i dokumenty Soboru Watykańskiego II (druki) . . . . . [81]
Archiwum Prowincji Franciszkanów w Warszawie . . . . . [83]
Archiwum Parafialne w Gołębiu . . . . . [85]
Biblioteka Jagiellońska (Kraków) . . . . . [85]
Biblioteka OO. Cystersów w Mogile k. Krakowa . . . . . [85]
Biblioteka SS. Karmelitanek Bosych w Krakowie . . . . . [85]
Biblioteka SS. Klarysek w Krakowie . . . . . [87]
Biblioteka SS. Wizytek w Krakowie . . . . . [88]
Archiwum Kurii Diecezjalnej Siedleckiej czyli Podlaskiej . . . . . [88]
Wojewódzkie Archiwum Państwowe w Lublinie . . . . . [88]
Archiwum SS. Klarysek w Starym Sączu . . . . . [89]
Indeks osób, miejscowości i rzeczy . . . . . [91]

KS. STANISŁAW WITEK

Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne. T. 31: 1975

SŁOWNIK TERMINOLOGICZNY NAUK MORALNYCH

(C. d.)

Internacjonalizm: tendencja ideowa do uwzględniania równocześnie interesów różnych narodów, a więc do wzniesienia się ponad stanowisko nacjonalistyczne.

Internacjonalność: brak poczucia przynależności do własnego narodu na rzecz postawy internacjonalizmu albo obojętności na problemy narodowościowe.

Internalizacja: proces akceptowania wartości uznawanych przez środowisko społeczne jako osobistej własności psychiczno-duchowej.

Interocepcja: spostrzeganie bodźców sygnalizujących stany narządów wewnętrznych człowieka.

Interpersonalne postawy, akty, komunikacje itd.: świadome formy kontaktu zachodzącego między osobami.

Interpretacja rzeczywistości: krytyczny osąd zjawisk i faktów zauważanych w otoczeniu, świadczący o dojrzałości osobowościowej człowieka.

Intersubiektywność: cecha uzewnętrznienia jakiegoś przedmiotu pozwalająca na ujmowanie go przez więcej niż jedną osobę.

Intrapersonalne postawy, akty: zjawiska wewnątrzosobowe, nie uchwytne same z siebie przez obserwatora.

Introjekcja: proces włączania obrazu innej osoby do własnego świata „ego", ujmowany w psychologii głębi.

Introspekcja: obserwacja własnych procesów psychicznych dla celów poznawczych.

Introwersja: usposobienie skłaniające człowieka („introwertyk") do zamykania się w świecie własnych przeżyć wewnętrznych i stronienia od kontaktów osobowych z innymi ludźmi.

Intryga: konflikt społeczny o charakterze nieokreślonym wywołany przez czyjeś poduszczenie.

Intryganctwo: skłonność psychiczna do wywoływania intryg.

Intuicja: zdolność osiągania wyników poznawczych bez potrzeby myślenia racjonalnego (np. przez wnioskowanie).

Inwalidztwo: stan niezdolności do pracy na skutek defektu fizycznego spowodowanego przez nieszczęśliwy wypadek.

Inwektywa: gwałtowna obraza słowna o charakterze oskarżającym.

Inwencja: zdolność do intuicyjnego znajdywania i twórczego rozwiązywania problemów.

Inwersja: niewłaściwy zwrot w ukierunkowaniu instynktu seksualnego.

Inwestycja: nakład ekonomiczny zmierzający do tworzenia środków trwałych.

Inwigilacja: nadzór o charakterze urzędowym, niekoniecznie o formach jawnych.

Inwolucja: regresja somatyczno-psychiczna u człowieka na skutek procesu starzenia się.

Ironia: styl wypowiedzi o formie spokojnej a treści poniżającej przez uwypuklenie jakby pozytywne tego, co zasługuje na potępienie.

Ironiczność: cecha człowieka lub jego wypowiedzi o charakterze skłonnym do stosowania ironii.

Irracjonalizm: tendencja albo doktryna podkreślająca prymat funkcji pozarozumowych (np. uczucia, woli) w życiu człowieka.

Irracjonalność: cecha działania motywowanego czynnikami pozarozumowymi.

Irradiacja uczuć: udzielanie się nastroju uczuciowego pozytywnego czy negatywnego przeżyciom innego rodzaju (np. intelektualnym czy wolitywnym).

Irytacja: silne przeżycie agresywne wyrażające się sposobem zachowania zewnętrznego.

Istnienie: zespół elementarnych funkcji danego bytu.

Istota: zespół elementów strukturalnych danego bytu.

Izolacja: zerwanie kontaktu społecznego jednostki z otoczeniem, następujące z inicjatywy albo jednej albo drugiej strony.

Izolacjonizm: tendencja do rozdzielania grup między sobą, będąca podstawą wszelkich dyskryminacji.

J

Jakość: zespół właściwości, porządków strukturalnych, relacji itd. jakiegoś bytu (np. rzeczy, procesu), które stanowią o jego istocie i samoistności oraz odróżniają go ogólnie od innych bytów.

Jałmużna: dar dobrowolny z dóbr własnych dla zaspokojenia czyichś potrzeb.

Jatrogenia: zjawisko pojawiania się przeżyć chorobowych na skutek nieoględności lekarza w traktowaniu pacjenta.

Jątrzenie: potajemne wywoływanie niezgody między innymi ludźmi.

Jaźń: ośrodek życia psychicznego u człowieka.

Jednomyślność: zgodność w poglądach i działaniu.

Jedność: zespół elementów o charakterze przypadkowym (j. zbioru, np. stos desek) albo powiązany przyczynowo (j. dynamiczna, np. maszyna).

Jowialność: cecha charakterologiczna wyrażająca się humorem nierażącym, mającym wyraźne zabarwienie altruistyczne.

Judzenie: podmawianie kogoś do kłótni, zwykle bez motywów egocentrycznych, jakkolwiek pod wpływem niechętnego usposobienia.

Junactwo: nierozsądna brawura ludzi młodych, wynikająca z ich nieopanowanej dynamiki życiowej.

Jurysdykcja: władza aplikowania praw społecznych i wydawania potrzebnych rozporządzeń w stosunku do osób podporządkowanych hierarchicznie.

K

Kacykowstwo: tendencja ludzi o małych prerogatywach władzy do nadmiernego rozszerzania swojego wpływu społecznego.

Kalectwo: brak fizyczny powodujący trwałą niezdolność do niektórych form zachowania się, zwłaszcza pracy.

Kalkulatywność: tendencja do eksponowania jedynie własnego interesu.

Kalokagatia: ideał pełnego rozwoju

człowieczeństwa kultywowany przez starożytnych Greków.

Kalumnia: ciężkie oszczerstwo o charakterze publicznym.

Kanalia: człowiek postępujący nieszlachetnie z motywu korzyści osobistej, z zachowaniem porządku prawnego, zwłaszcza wobec osób bliskich.

Kanibalizm (ludożerstwo): 1. moralny: złośliwe niszczenie drugiego człowieka w zakresie jego wartości osobowościowych (np. przez wykpienie wszystkich jego ideałów); 2. społeczny: „zaszczucie" drugiego człowieka czy zniszczenie go na terenie społecznym z motywów egoistycznych; 3. fizyczny: spożywanie ciała ludzkiego.

Kapitał: suma posiadanych dóbr produkcyjnych, o charakterze zwłaszcza pieniężnym.

Kapłaństwo: powołanie religijne i stan społeczny służby Bogu, przez zaspokajanie zwłaszcza duchowych potrzeb ludzi.

Kaprys: chęć przemijająca o podłożu charakterologicznym i słabym uzasadnieniu racjonalnym.

Kapryśność: cecha człowieka ulegającego zachciankom odbiegającym od rozumnych jego potrzeb.

Kara: akt obiektywny i przykrość subiektywna narzucone człowiekowi wbrew jego woli jako konsekwencja sankcjonująca zły jego czyn.

Karcenie: czynność piętnowania złego czynu celem przyszłej poprawy jego sprawcy.

Kariera: względnie szybkie osiągnięcie wysokiej pozycji społecznej z przysługującymi jej korzyściami.

Karierowiczowstwo: postawa i tendencja wyznaczające robienie „kariery" jako główny cel działania, a więc wysunięcie w aktywności społecznej na pierwszy plan motywów egocentrycznych.

Karność: zwykle wyuczona postawa posłuszeństwa normom społecznym dla nich samych, a nie z obawy przykrych sankcji.

Kasta: wyodrębniona grupa społeczna, mająca swoiste prawa i własnego „ducha", o członkowstwie dostępnym w specjalnych warunkach (np. przez urodzenie).

Kastowość: duch wyłączności jednej grupy społecznej w stosunku do wszystkich innych.

Kastracja: operacyjne usunięcie gruczołów płciowych, zwłaszcza u osobników męskich.

Katalepsja: zablokowanie motoryki mięśniowej występujące w niektórych stanach pozanormalnych (np. w hipnozie).

Katatonia: zahamowanie czynności wyższych (np. mowa czy ruchy złożone) a rozhamowanie czynności elementarnych (np. ruch balansujący jednej kończyny), spotykane głównie w schizofrenii.

Katatymia: pojawianie się przeżyć psychicznych pod wpływem pragnień i dążeń. Prowadzi to do myślenia katatymicznego, będącego wyrazem rozmijania się człowieka z rzeczywistością zewnętrzną.

Kategoria: 1. podstawowy orzecznik w określonej dziedzinie, precyzujący zwykle jakość bytu albo jego relacje; 2. rodzaj klasy bytów w postaci hierarchicznej.

Katharsis: rozładowanie zablokowanych emocji przez ich uwznioślenie (np. w przeżyciach artystycznych).

Katoptromancja: wróżenie przy pomocy lustra albo odbicia w wodzie.

Kazirodztwo: współżycie seksualne między różnopłciowymi członkami najbliższej rodziny.

Kazuistyka: metoda aplikowania zasad teoretycznych jakiejś dyscypliny naukowej do konkretnych przypadków, zwykle fikcyjnych.

Keraunofobia: nadmierny lęk przed piorunami.

Kerygma moralna (moralistyka): głoszenie zasad postępowania chrześcijańskiego, nierównoznaczne z ich formułowaniem (co jest domeną teologii moralnej).

Kibicowanie: uczestnictwo głównie

emocjonalne w rozgrywkach prowadzonych przez inne osoby.

Kicz: wytwór techniki podawany jako dzieło sztuki.

Kierownictwo: odpowiedzialne prowadzenie jakichś działań społecznych.

Klan: ściśle wyodrębniona grupa, głównie na zasadzie pokrewieństwa naturalnego.

Klasa: grupa bytów wyodrębniona na zasadzie posiadania przez nie określonej cechy.

Klasyfikacja: wielostopniowy podział logiczny bytów na podstawie wybranej cechy.

Klaustrofobia: nadmierny lęk przed przestrzeniami zamkniętymi, niekiedy szczególnego rodzaju (np. białą salą).

Kleptomania: niepowstrzymalna skłonność do przywłaszczania sobie cudzych (zwykle drobnych) przedmiotów, mająca charakter patologiczny.

Klerkizm: postawa społecznego niezaangażowania w imię niezawisłości w myśleniu teoretycznym i z motywu niechęci do ryzyka jego konfrontacji z rzeczywistością empiryczną.

Klerykalizm: tendencja do przejmowania funkcji życia społeczno-politycznego przez duchowieństwo i popierania go w tym.

Klęska żywiołowa: nieszczęśliwe zdarzenie losowe (np. powódź) zagrażające życiu i mieniu wielkiej ilości osób.

Klika: grupa nieformalna złączona wspólnotą interesów egocentrycznych, realizowanych ze szkodą osób postronnych.

Klimakterium: okres przekwitania seksualnego u kobiety, następujący w wieku 45—50 lat życia, cechujący się szeregiem zmian organicznych i psychicznych.

Klimat społeczny: duchowa atmosfera współżycia w grupie, stanowiąca zespół motywacyjny dla postępowania jednostki, a wytworzona drogą tradycji (np. współdziałania, konkurencji itd.).

Klinomania: tendencja do stałego pozostawania w łóżku uwarunkowana patologicznie albo nawykowo.

Kłamliwość: cecha albo tendencja do kłamania.

Kłamstwo: wykroczenie przeciw wartości moralnej, jaką jest prawdomówność, a nie przeciw logicznej wartości prawdy, której przeciwstawia się fałsz (a nie kłamstwo).

Kłótliwość: skłonność do kłócenia się.

Kłótnia: gwałtowny spór wyrażający się w słowach i bezpośrednim zachowaniu wobec siebie określonych osób.

Kłusownictwo: nielegalne polowanie czy łowienie ryb na cudzym terenie.

Knąbrność: negatywna forma samopotwierdzenia jednostki, wyrażająca się oporem wobec poleceń autorytatywnych.

Kobiecość: zespół cech psychicznych i realizacji wzoru społecznego, przynależne w danej kulturze osobie o żeńskiej konstytucji somatycznej.

Koedukacja: system wychowywania chłopców i dziewcząt w tych samych warunkach zewnętrznych i według jednolitego programu nauczania.

Kojarzenie: w znacz. psychol.: wytwarzanie powiązań funkcjonalnych między czynnościami i stanami w trakcie doświadczeń indywidualnych.

Kokieteria: skłonność albo czynność nawiązywania przez kobietę kontaktu seksualno-społecznego z mężczyzną za pomocą technik doznaniowo-estetycznych.

Kolaboracja: dobrowolne współdziałanie z wrogiem ojczyzny na terenach przez niego okupowanych albo znajdujących się w sferze jego wpływów.

Kolekcja: zbiór przedmiotów dokonany według zasady umownej.

Kolekcjonerstwo: czynność zbierania przedmiotów pewnego rodzaju bez celów ekonomicznych.

Kolektyw: zorganizowany zespół jednostek ludzkich.

Koleżeństwo: uwarunkowana emocjonalnie więź społeczna osób zbliżonych do siebie wiekiem czy zajęciami zawodowymi.

Kolizja: wzajemne przeciwstawienie się różnych rzeczywistości o charakterze rzeczowym.

Kolportaż: celowe rozpowszechnianie publikacji, głównie z motywu zarobkowania.

Kołtuństwo: społeczna dynamiczność działania w obronie ciasnych poglądów intelektualnych. Lokalny zespół osób cechujących się k. nazywa się często kołtunerią.

Kombinatorstwo: eufemiczne określenie czynów oszukańczych w zakresie pracy czy dóbr materialnych, przy których sprawca kieruje się motywami zysku, lenistwa albo obojętności.

Komercjalizm: traktowanie rzeczy, również ideowo cennych, z punktu racjonalnej wymiany handlowej, a więc w aspekcie zysku ekonomicznego.

Komfort: optymalne warunki zewnętrzne życia indywidualnego albo grupowego.

Kompensacja: nieświadoma albo spontaniczna reakcja celem wyrównania zachwianej równowagi w zakresie funkcjonalności organicznej albo psychicznej. Gdy tendencja do k. jest silna, określa się ją mianem hiperkompensacji.

Kompetencja: zdolność techniczna albo prawna do pewnego działania o charakterze społecznym.

Kompleks: zespół podświadomych treści psychicznych, zabarwiony emocjonalnością negatywną, a spowodowany urazowymi stosunkami międzyosobowymi, szczególnie w dzieciństwie danej osoby, oraz wpływający na jej zachowanie i rozwój w kierunku patologicznym.

Komplement: pochlebna wypowiedź o charakterze grzecznościowym, bez motywu egocentrycznego.

Komplementarność: wzajemne uzupełnianie się.

Komponent: integralny element danej struktury.

Kompromis: ugoda typu prakseologicznego, nie rozwiązująca spornego problemu ale respektująca interesy spierających się stron.

Kompromitacja: publiczne okazanie swoich braków osobowościowych albo fachowych.

Kompulsja: natręctwo w sferze działaniowej z przewagą elementów psychicznych albo motorycznych.

Komunikacja: wymiana informacji między odpowiednimi systemami czy podsystemami.

Komunikacja interpersonalna: łączność duchowa między osobami, nie tylko kontakt czysto społeczny.

Komunikatywność: cecha łatwości przekazywania innym osobom, dotycząca zwłaszcza treści intelektualnych.

Koncentracja: ześrodkowanie uwagi (a więc odpowiednich procesów psychicznych pobudzenia i hamowania) na wybranym przedmiocie zainteresowania teoretycznego lub praktycznego.

Koncepcja: twórcze ujęcie intelektualne jakiegoś odcinka rzeczywistości.

Konduita: zachowanie się osoby pod względem moralnospołecznym, w określeniu żartobliwym lub przestarzałym.

Koneser: znawca przedmiotu mającego wartość kulturową.

Konfabulacja: bezwiedne podawanie różnych treści informacyjnych, nieraz obiektywnie fałszywych oraz pomieszanych w czasie i przestrzeni, w przekonaniu o ich prawdziwości, wynikające na skutek zaburzeń pamięci.

Konfesjonalizm: przeciwne ekumenizmowi akcentowanie tego, co dzieli różne wyznania religijne. Jest to zjawisko podobne do szowinizmu narodowego.

Konfirmacja: pozytywne sprawdzanie tezy intelektualnej.

Konflikt: jednoczesny wpływ dwóch informacji (k. poznawczy), dążeń różnych osób (k. społeczny) czy motywacji (k. moralny), które są razem doświadczane a nie dadzą się ze sobą pogodzić.

Konformizm: tendencja do bezkonfliktowego współżycia ze swoim środowiskiem społecznym, wyrażająca się rezygnacją z własnych przekonań na rzecz poglądów obiegowych w danej grupie.

Konieczność: kategoria różna od dowolności, możliwości, przypadkowości

itd.; k. oznacza cechę tego, co musi nastąpić na mocy naturalnego związku przyczynowego (k. fizyczna), albo co powinno nastąpić na mocy norm obowiązujących w danej dziedzinie (k. prawna, moralna).

Koniunkturalizm: tendencja do postępowania wyznaczonego aktualną konstelacją interesów jakiegokolwiek rodzaju, nie zaś nadrzędnymi zasadami o charakterze osobowościowym.

Koniunkturalność: cecha zmienności we wartości rzeczy czy działania ze względu na aktualną sytuację (np. rynkową).

Konkubinat: trwały związek społeczno-seksualny dwojga osób dorosłych, nie połączonych ze sobą ważnym małżeństwem.

Konkurencja: zbieżność w jednym przedmiocie sprzecznych ze sobą interesów różnych osób, z których każda chce osiągnąć swoje cele przez wyłączenie innej strony.

Konserwatyzm: postawa i wynikająca z niej tendencja do utrwalania teraźniejszych form życia, a więc do unikania w nich wszelkich zmian.

Konstelacja psychiczna: pewien układ sił wewnątrzjednostkowych, o dominacji jednych elementów nad drugimi, wyznaczający swoiste postępowanie na zewnątrz, charakterystyczne dla każdego człowieka.

Konstrukt normatywny: pojęcie o treści wartościująco-moralnej, a nie tylko poznawczo-logicznej, stworzone na podstawie wyznawanego światopoglądu i mające charakter zobowiązujący.

Konstytucja psychofizyczna: zespół cech indywidualnych, odziedziczonych genetycznie i spowodowanych czynnikami działającymi na człowieka w okresie rozwoju płodowego.

Konsumacja: zrealizowanie praw małżeńskich przez pierwszy stosunek płciowy, odbyty po ślubie.

Konsumpcja: wykorzystanie dóbr posiadanych przez ich zużycie. Położenie akcentu w wartościowaniu na k., nie zaś na tworzenie dóbr czy ich przekazywanie innym, stanowi o typie konsumpcyjnym i o jego postawie konsumpcyjnej.

Kontakt: łączność międzyosobowa w znaczeniu fizycznym, psychicznym lub społecznym, albo angażująca więź z otoczeniem.

Kontekst sytuacyjny: każdorazowy zespół okoliczności danego zdarzenia, czynu, procesu itd.

Kontemplacja: emocjonalno-intelektualne przeżycie osobowościowego kontaktu z jakimś przedmiotem wartościowym (w zakresie prawdy, piękna, świętości), zwykle długotrwałe i o znacznym natężeniu, powodujące psychiczną separację od środowiska.

Kontestacja: postawa psychiczna i zjawisko społeczne kwestionowania z motywów ideologicznych wartości uznanych w danej grupie ludzkiej.

Kontrakt: umowa stron o charakterze legalnym, zwykle w zakresie dóbr rzeczowych.

Kontrola: urzędowy wgląd osoby upoważnionej hierarchicznie w czyjeś działanie obowiązkowe celem sprawdzenia jego prawidłowości i zastosowania odpowiednich sankcji.

Kontrola urodzeń (birth control): wyrażenie treściowo mylące i stąd niedopuszczalne, gdyż obejmuje zarówno regulację poczęć, która jest moralnie dozwolona, jak i zabijanie dzieci poczętych przed ich narodzeniem, które jest zawsze moralnie złe.

Kontrowersja: spór o charakterze naukowym albo ideologicznym, zwykle nie eksponujący względów osobistych.

Konwersja: zasadnicza zmiana dotychczasowych przekonań (nawrócenie), zwykle w kierunku przyjęcia poglądów religijnych, albo jako takich albo w określonej grupie religijnej.

Kooptacja: przyjęcie nowego członka do grupy społecznej.

Koordynacja: usprawnienie funkcjonowania poszczególnych elementów całości dla dobra systemu działań.

Koprofilia: patologiczna skłonność do kontaktu z wydalinami ludzkimi, dochodząca aż do koprofagii, a więc ich spożywania.

Koprolalia: uwarunkowane patologicznie, nasilone i nie liczące się z sytuacją używanie słów wulgarnych odnoszących się do spraw seksualnych, czynności wydalniczych itd.

Kopulacja: fizjologiczne połączenie się dwojga osób w akcie płciowym, połączone z odpowiednimi zjawiskami psychicznymi.

Korelacja: zależność funkcjonalna między dwoma zjawiskami.

Korelat: każde z dwóch pojęć istotowo współzależnych (np. ojciec — dziecko).

Korupcja: rozpad obyczajowości publicznej, zwykle pod wpływem i w formach czynników ekonomicznych.

Korzyść: przeciwstawna stracie różnica między nabytkiem a ubytkiem, w dobrach głównie materialnych.

Kościół: mistyczna wspólnota ludzi złączonych z Bogiem przez Chrystusa, ujmowana w historycznej formie religijnej społeczności zhierarchizowanej.

Kosmetyka: ogół środków („kosmetyki") i zabiegów mających na celu upiększenie ciała.

Kosmopolityzm: postawa obojętności na wartości związane z ojczyzną na rzecz łączności z całym światem.

Kosmopsychologia: nauka o wpływie środowiska przyrodniczego na przeżycia psychiczne człowieka.

Koteria: grupa nieformalna związana działaniem antagonistycznym w stosunku do innych grup w ramach tej samej większej społeczności.

Koturnowość: skłonność do zewnętrznego podkreślania ważności swojej osoby, zwłaszcza przez sztuczne formy zachowania się.

Kpina: wypowiedź pozornie pozytywna o charakterze złośliwym, mająca na celu poniżenie drugiej osoby. Stosowanie takich wypowiedzi nazywa się kpieniem, skłonność do nich kpiarstwem, a człowieka posługującego się nimi kpiarzem.

Kradzież: potajemne i moralnie niesprawiedliwe przywłaszczenie sobie cudzego dobra, najczęściej materialnego.

Kremacja: palenie zwłok ludzkich.

Krętactwo: wypowiedź niezgodna z innymi wypowiedziami albo zachowaniem faktycznym, stosowana celem osiągnięcia ukrytych korzyści.

Kretynizm: ciężki stopień niedorozwoju człowieka, spowodowany we wczesnym okresie życia niedostatecznym wydzielaniem hormonów przez tarczycę.

Kryptestezja (jasnowidzenie): forma spostrzegania pozazmysłowego, a więc bez udziału bezpośrednich bodźców sensytywnych.

Kryptomnezja: nieświadoma reprodukcja i przypisywanie sobie wiadomości uzyskanych kiedyś od innych osób na skutek zapomnienia ich proweniencji.

Krystalomancja: wróżenie przez wpatrywanie się w kryształ.

Kryterium: znak albo zasada pozwalające rozróżnić jakość przedmiotu rozpatrywanego.

Krytycyzm: postawa i tendencja do rozpatrywania metodą racjonalną danego przedmiotu, przeciwne przyjmowaniu go „na wiarę".

Krytyka: wydanie sądu o jakimś przedmiocie, które powinno być oparte na racjonalnym jego zbadaniu; bez spełnienia tego warunku mamy do czynienia z zoilostwem.

Krytykanctwo: skłonność do krytykowania bez potrzeby, czy bez należytego tytułu do ingerencji.

Krzywda: szkoda materialna lub moralna wyrządzona komuś w sposób rozmyślny, zwłaszcza z motywu własnej korzyści.

Krzywoprzysięstwo: dobrowolne poparcie przysięgą religijną jakiegoś twierdzenia kłamliwego.

Ksenofobia: lęk przed osobami czy przedmiotami dotąd nieznanymi, wynikający ze słabego poczucia bezpieczeństwa.

Ksenolatria: przesadna cześć dla osób i przedmiotów obcego pochodzenia, płynąca ze snobizmu lub kompleksu małowartościowości.

Kształcenie: tworzenie osobowościowych wartości duchowych pod wpływem adekwatnych impulsów ze środowiska.

Kształtowanie tożsamości: proces formowania osobowości dojrzałej, zwłaszcza w stosunku do środowiska ludzkiego, np. w ramach identyfikacji, nakładania się ról społecznych itd.

Kult: cześć wewnętrzna i jej zewnętrzny wyraz, zwłaszcza wobec Boga oraz osób czy przedmiotów reprezentujących wartości świętości.

Kultura: udoskonalenie natury przez wysiłek człowieka. Zależnie od treści i zakresu działania jest to k. podmiotowa (k. duchowa) albo k. przedmiotowa (cywilizacja). Co do sposobu przekazywania rozróżnia się k. masową (obejmującą szerokie warstwy społeczne przy użyciu środków technicznych), k. antagonistyczną (rozwijającą się wbrew k. obiegowej jako przeciwwaga na jej jednostronność) itd.

Kunktacja: zwlekanie z działaniem jako prakseologicznie najlepszy sposób osiągnięcia celu.

Kurtuazja: grzeczność towarzyska o preponderancji formy nad treścią.

Kuszenie: czynność skłaniania kogoś do zła.

Kutwa: człowiek oszczędzający dobra materialne w sposób niemoralny.

Kwalifikacja: jakość orzekana o przedmiocie albo wymagana od niego; to samo odnosi się do podmiotów ludzkich.

Kwalifikowanie: orzekanie o tym, do jakiej klasy jakości należy dany przedmiot czy podmiot.

Kwietyzm: 1. postawa i tendencja do bezruchu duchowego, w imię całkowitego zdania się na Boga, uzasadniane tym, że człowiek grzeszy własną aktywnością; 2. doktryna teologiczna akcentująca potrzebę bezwolnego oddania się w ręce Boże, często z podkreślaniem potrzeby działania pod wpływem bezpośrednich natchnień ze strony Boga, co można nazwać semikwietyzmem.

L

Laicyzacja: akcja i proces usuwania i wymykania się różnych dziedzin życia kulturowego spod wpływu czynników religijnych, łączące się z ich rozwojem autonomicznym albo celową działalnością antyreligijną.

Laicyzm: ruch społeczny walki ideologicznej z wszelkimi przejawami wartości sakralnych, zwykle w imię autonomii człowieka rozumianej w sposób antropocentryczny.

Laikat: warstwa członków Kościoła nie mająca w nim godności i obowiązków hierarchicznych, mająca natomiast dostęp do funkcji charyzmatycznych, zwłaszcza apostolskich w swoim środowisku.

Lakoniczność: cecha mowy zwięzłej, na wzór Spartan (mieszkańców Lakonii).

Laksyzm: postawa sumienia szerokiego i kierunek kazuistyczny („system moralny") akcentujące priorytet wolności człowieka w przypadku jej konfliktu z prawem.

Lapidarność: cecha mowy, w której mała ilość słów mieści dużo elementów informacji.

Latria: forma wyjątkowego kultu, należącego się jedynie Bogu.

Lawiranctwo: postawa i technika życiowa polegająca na uchylaniu się od obowiązków społecznych w sposób krętacki, bez rezygnowania z korzyści możliwych do osiągnięcia. Człowieka tego typu nazywa się lawirantem.

Legalizm: tendencja do akcentowania prymatu prawa stanowionego w zagadnieniach życia społecznego.

Legalność: zgodność z obowiązującym

prawem niezależnie od moralnego aspektu sprawy.

Lęk: przykre przeżycie psychiczne występujące bez uchwytnej przyczyny, niekiedy o charakterze patologicznym, czasem także u ludzi zdrowych.

Lekceważenie: nie zwracanie na coś uwagi, gdy ona jest potrzebna albo konieczna.

Lekkomyślność: brak należytej motywacji racjonalnej w usposobieniu człowieka albo konkretnym jego czynie.

Lękliwość: skłonność do przeżywania lęku.

Lekomania: przeczulenie w zakresie stosowania leków, również o działaniu czysto terapeutycznym, jak preparaty witaminowe, antybiotyki itd.

Lenistwo: niechęć do pracy w ogólności, albo do szczególnej jej postaci, pomimo posiadania warunków psychofizycznych do jej podjęcia. Gdy tych warunków nie ma, mówi się o l. pozornym.

Lesbijska miłość: aktualizowanie pociągu seksualnego między kobietami dorosłymi, podobnie jak to miało być na wyspie Lesbos w kręgu poetki greckiej Safony.

Leseferyzm: styl życia gospodarczego, oparty na niekontrolowanej przez państwo aktywności jednostek.

Letarg: patologicznie głęboki i bardzo długotrwały sen, z którego osobę śpiącą trudno jest przebudzić.

Letkiewiczowstwo: usposobienie osobowościowo niepoważne, ale nie wyrażające się czynami społecznie negatywnymi, czy faktycznie nierozumnymi.

Lewitacja: zjawisko parapsychiczne unoszenia się w powietrzu osób czy przedmiotów martwych.

Liberalizm: tendencja i kierunek myśli głoszący nieograniczoną swobodę jednostki w stosunku do wymogów życia zbiorowego.

Libertynizm: postawa nieograniczonej swobody jednostki w stosunku do wszelkich norm moralnych i społecznych.

Libido: popęd do przyjemności seksualnej traktowany w psychoanalizie Freuda jako źródło wszelkiej działalności człowieka.

Lichwa: pożyczka udzielona przez wierzyciela na warunkach krzywdzących dłużnika przy wykorzystaniu trudnej jego sytuacji ekonomicznej.

Lincz: krwawy samosąd tłumu wobec pojedynczych osób, zwykle wynikający z uprzedzeń irracjonalnych (np. rasowych).

Linia życia: perspektywiczny plan działania mający na celu realizację dążeń osobowościowych w zakresie wybranych wartości, wyrównujący poczucie braku, a więc grający rolę kompensacyjną.

Litolatria: religijny kult kamieni, zwłaszcza aerolitów (np. tzw. betylów).

Litość: przeżycie emocjonalne o charakterze altruistycznym wobec ludzi cierpiących, usposobiające do czynnej pomocy w ich potrzebach.

Liturgia: zespół aktów kultu publicznego, dokonywanych przez grupę religijną jako taką oraz przez urzędowego przedstawiciela (kapłana) w jej imieniu.

Lizusostwo: zachowanie się przymilne o charakterze poniżającym dla osiągnięcia celów egocentrycznych (choćby uniknięcia zagrożenia ze strony danej osoby), często ze szkodą innych osób.

Lobektomia: zabieg chirurgiczny polegający na usunięciu czołowego płata mózgu.

Lobotomia: stosowany w terapii niektórych chorób psychicznych i uporczywego bólu, nie dającego się usunąć, zabieg neurochirurgiczny, polegający na przecięciu połączeń między czołowymi płatami mózgu a jego częścią zwaną „wzgórzem".

„Loci": źródło naukowe teologii, znajdowane albo w Objawieniu (l. theologici) albo w osiągnięciach badawczych rozumu ludzkiego (l. communes).

Logomachia: wypowiedź o nadmiernej ilości słów w stosunku do podawanej treści informacyjnej.

Logorrhoea: potok słów wynikający z przyspieszonego myślenia, a spotykany zwłaszcza w stanach nastroju ożywienia (np. w upiciu alkoholowym).

Lojalność: respektowanie cudzych praw niezależnie od możliwości kontroli i dochodzenia ze strony zainteresowanych osób czy instytucji.

Lokaut: forma walki przedsiębiorców z pracownikami, polegająca na zamknięciu zakładu i przez to pozbawieniu pracy, w odpowiedzi na ich roszczenia.

Los: zespół warunków i zdarzeń osobistych oraz środowiskowych indywidualnego człowieka, niezależnych od jego działalności dowolnej.

Lowelas: człowiek poszukujący przeżyć seksualnych w licznych kontaktach towarzyskich, a nie w zainteresowaniu się jedną osobą.

LSD — 25: dwuetylamid kwasu lyzergowego; narkotyk produkowany ze sporyszu, działający oszałamiająco i teratogennie, wywołujący halucynacje, myślenie magiczne, depersonalizację itd.

Lubienie: skłonność emocjonalna do jakiegoś przedmiotu (człowieka, rzeczy, czynności itd.) bez wyraźnego motywu seksualnego czy interesownego.

Lubieżność: cecha silnego seksualizmu nie łagodzonego erotyką, a więc mającego charakter drapieżny, niekiedy nawet zbrodniczy.

Ludobójstwo: zbrodnia wyniszczania jakiegoś narodu albo w jego bycie biologicznym (l. fizyczne) albo w jego dorobku i życiu kulturowym (l. kulturowe).

Luksus: styl życia i wykorzystywania środków materialnych, znacznie przekraczający wzwyż poziom warunków egzystencji ludzi w danym środowisku.

Lunatyczne (somnabuliczne) **stany**: nieświadome zachowanie się motoryczne we śnie (np. chodzenie) wynikające ze stanów patologicznych człowieka (np. padaczka, histeria itd,), spotykane dość rzadko.

Ł

Łagodność: cecha usposobienia i czynów, w których przeważają elementy nieagresywne na podstawie życzliwości dla innych ludzi.

Łajdactwo: sposób zachowania się, w którym brakuje respektowania norm społeczno-moralnych w postępowaniu osobistym, ale bez kwestionowania ich jako takich.

Łakomstwo: zachłanność w przyswajaniu sobie dóbr materialnych, najczęściej gdy chodzi o pokarmy.

Łapczywość: skłonność do przesadnego gromadzenia dóbr użytkowych, bez racjonalnego widoku ich wykorzystania.

Łapownictwo: zjawisko i czynność przyjmowania przez osobę urzędową, z racji jej funkcji, świadczeń ze strony klienta, mających na celu spowodowanie pozytywnego załatwienia jego sprawy, głównie w ramach kompetencji danego urzędnika, albo uzyskanie jego życzliwości wobec przyszłych spraw.

Łaska: nadnaturalna łączność (communicatio) Boga z człowiekiem na płaszczyźnie bytowej (ł. poświęcająca) albo w zakresie działania ludzkiego (ł. uczynkowa).

Łaskawość: życzliwa postawa osoby o większym znaczeniu (np. religijnym, społecznym) wobec osoby o mniejszym znaczeniu, wyrażona uprzejmym sposobem zachowania się i świadczeniami w stosunku do niej.

Łatwizna: zajęcie świadomie tak dobrane przez działającego, ażeby wymagało jak najmniej wysiłku.

Łatwowierność: skłonność do wierzenia bez racjonalnego motywu.

Łgarstwo: czynność kłamania uprawiana w sposób nieszkodliwy, bez motywu korzyści osobistej, głównie w formie zabawowej.

Łobuzerstwo: postawa i czynność

szkodnictwa społecznego o charakterze niekryminalnym.

Łotrostwo: cecha usposobienia i styl zachowania się, w których działanie na szkodę społeczną z motywów korzyści osobistej łączy się z bezczelnością postępowania, a więc z niezwracaniem uwagi na opinię społeczną.

Łupiestwo: rabunek o charakterze grupowym i bez skłonności do ukrywania tego czynu u dokonujących go.

M

Machinacja: zespół czynów zwykle o charakterze nielegalnym.

Machinalność: cecha działania odruchowego, bez należytej refleksji.

Macierzyńskość: postawa, tendencja i cecha postępowania prawdziwej matki albo osoby, która stara się ją zastąpić.

Macierzyństwo: godność i funkcja matki w aspekcie biologicznym (m. fizyczne), psychiczno-społecznym („matkowanie") i duchowym (m. duchowe, a nawet religijne).

Mądrość: właściwość osobowościowa pozwalająca ujmować całość życia w aspekcie ostatecznych przyczyn i w perspektywie ostatecznych sensów oraz celów.

„Mądrość tego świata": postawa i tendencja do umieszczenia ostatecznych wyjaśnień życia i działania człowieka w ramach immanencji bytu obecnego.

Mądrość życiowa: zasób twierdzeń i spostrzeżeń wynikłych z doświadczenia osobistego albo innych ludzi (np. starszych, poprzednich pokoleń), dotyczących konkretnych problemów życia ludzkiego, zwłaszcza w ich perspektywicznym rozwoju (np. w zakresie biotechniki, prakseologii społecznej itd.).

Maestria: mistrzostwo, zwłaszcza w zakresie techniki artystycznej.

Mafia: zorganizowana grupa o charakterze tajnym, mająca na celu prowadzenie i ochronę własnych interesów, zazwyczaj przestępczych albo znajdujących się na granicy przestępczości.

Magia: zespół technik, zwykle racjonalnie nie uzasadnionych, mających na celu spowodowanie czyjegoś dobra konkretnego albo wyrządzenie komuś określonej szkody, w oparciu o przekonanie jakoby wszystkie rzeczy połączone były tajemną więzią, a pewne z nich, zwłaszcza zdobyte w szczególnych okolicznościach, posiadały siły ukryte. M. jest antytezą religii.

Magiczne myślenie: forma myślenia egocentrycznego u ludzi pierwotnych i małych dzieci (3—7 lat życia), cechująca się emocjonalną oceną rzeczywistości i silną zabobonnością, mającą na celu ochronę własną od grożącego zła ukrytego.

Majaczenie: zaburzenie świadomości wyrażające się dezorientacją w czasie i przestrzeni, pojawiającymi się omamami wzrokowymi oraz podnieceniem emocjonalnym; po przeminięciu tego stanu wszystko ulega zapomnieniu.

Majątek: zespół dóbr materialnych należących do jakiejś osoby fizycznej albo moralnej.

Makiawelizm: postawa i cecha działania, w którym akcentuje się prakseologiczną efektywność w osiąganiu celu, bez względu na moralną wartość stosowanych do tego środków, tak że wszelkie środki uważa się za dopuszczalne.

Makijaż (maquillage): kosmetyka twarzy, zwykle kobiecej.

Maksyma: zdanie w formie lapidarnej, wyrażające regułę postępowania moralnego jako nakaz albo radę.

Maksymalizm: tendencja do osiągania największych wartości w danej dziedzinie (m. obiektywny) albo zdobywania własnych celów z największym nakładem sił (m. subiektywny).

Maltuzjanizm: tendencja teoretyczna lub zjawisko społeczne (np. neomaltuzjanizm) ograniczania rozrodczości ludzkiej

z uwagi na możliwe trudności ekonomiki żywnościowej.

Malwersacja: przywłaszczenie sobie funduszów społecznych przez osoby, które dysponują nimi w ramach swoich funkcji urzędowych.

Małoduszność: brak dynamizmu osobowościowego w osiąganiu dobra albo przeciwstawianiu się złu.

Małomówność: cecha charakterologiczna polegająca na słabej tendencji społecznej do wypowiadania się słowami.

Małostkowość: skłonność do przywiązywania zbyt wielkiej wagi do rzeczy drobnych.

Małowartościowości kompleks: zespół przeżyć emocjonalnych wyrażających przeświadczenie intelektualne danej osoby, że jest mniej zdolna czy sprawna od innych ludzi; skutkiem k. m. może być albo załamanie się dążeń jako nieracjonalnych, albo ich zdynamizowanie w kierunku osiągnięć kompensacyjnych.

Małżeństwo: osobowościowy i społeczno-religijny związek mężczyzny i kobiety, stanowiący pełną i trwałą wspólnotę ich życia ludzkiego jako podstawę społeczności rodzinnej.

Małżeństwo Józefowe: wspólnota życia małżeńskiego wykluczająca w założeniu i z wyższych racji wykorzystywanie przysługujących praw do współżycia seksualnego u obojga małżonków.

Małżeństwo koleżeńskie: czasowy związek młodych ludzi na sposób małżeństwa, celem „wypróbowania" ich zdolności do podjęcia na przyszłość tego stanu.

Małżeństwo mieszane: małżeństwo osoby katolickiej z osobą nie należącą do Kościoła Katolickiego.

Mana: siła nadprzyrodzona, tkwiąca w przedmiotach materialnych, którą według wierzeń polinezyjskich można osiągnąć zabiegami religijno-magicznymi; pojęcie ważne komparatystycznie, gdyż w ten sposób niektórzy katolicy pojmują łaskę poświęcającą.

Manager: kierownik przedsiębiorstwa społecznego (np. spółki akcyjnej) zajmujący obecnie w świecie zachodnim miejsce wielkiego przedsiębiorcy prywatnego (indywidualnego).

Mania: stan wzmożonej dynamiki psychicznej o charakterze patologicznym; wyraża się on zaburzeniami snu, dużą ruchliwością motoryczną, euforią w samopoczuciu, obniżonym krytycyzmem, przyspieszonym myśleniem i mówieniem, podnieceniem seksualnym itd. M. gniewliwa łączy się z złym samopoczuciem i agresywnością.

Maniera: sztuczny sposób zachowania się, wynikający z niewłaściwie rozumianej etykiety.

Manieryzm: wykonywanie swoistych ruchów, nawet w postaci zrytualizowanej, występujące niekiedy w schizofrenii.

Manifestacja: niezamierzone (np. grymasem) względnie uboczne (np. ironią) wyrażanie swoich stanów psychicznych, albo czysto indywidualnych (np. kompleksów), albo odnoszących się do otoczenia.

Maniofobia: irracjonalna obawa przed popadnięciem w chorobę psychiczną.

Manipulacja duchowa (ludźmi): technika formowania mentalności masowej za pomocą publikatorów.

Manizm: kult duchów zmarłych przodków w pierwotnych grupach społecznych.

Manko: nieuzasadniony brak towarów albo pieniędzy w instytucji handlu uspołecznionego, ujmowany w stosunku do stanu deklarowanego w dokumentacji i obciążający odpowiedzialnego pracownika.

Marionetka: człowiek oficjalnie będący odpowiedzialnym reprezentantem pewnych spraw, a faktycznie spełniający w tym zakresie polecenia ludzi działających z ukrycia.

Marnotrawstwo: zjawisko bezcelowego tracenia posiadanych dóbr, wynikające z niedbałości o należyte ich wykorzystanie.

Marzenie: luźne sploty przeżyć, zwłaszcza wyobrażeniowo-myślowych, inspirowane emocjonalną tendencją do namiast-

kowego spełnienia własnych potrzeb i życzeń danego człowieka.

Marzycielstwo: charakterologiczna skłonność do marzeń.

Marża: różnica między kosztem towaru dla sprzedawcy, a ceną tego towaru dla klienta.

Masa: w znaczeniu społecznym — wielka ilość ludzi traktowana jako zbiór jednostek, a nie jako grupa społeczna, mająca swoiste układy i podukłady.

Maskotka: przedmiot mający przynosić szczęście posiadaczowi, pod warunkiem zachowania go przy sobie.

Maskowanie się: technika ukrywania prawdziwego życia pod powierzchnią zewnętrznych pozorów, stwarzanych celowo dla obserwatora.

Maskulinizm: cecha męskości charakterologicznej przy somatycznej specyfice kobiecej.

Masochizm: zboczenie instynktu seksualnego; m. polega na doznawaniu rozkoszy płciowej drogą cierpienia fizycznego albo psychicznego, zadawanego ręką partnera albo własną (automasochizm).

Masowe środki przekazywania informacji (mass media): techniczne urządzenia publiczne przeznaczone i wykorzystywane dla szerzenia kultury masowej, a więc skierowane dla anonimowych odbiorców społecznych.

Masturbacja (ipsacja): drażnienie mechaniczne własnych narządów rodnych celem wywołania u siebie przyjemności seksualnej.

Materializacja (duchów): zjawisko parapsychiczne pojawiania się dostrzegalnych postaci w trakcie seansów spirytystycznych.

Matriarchat: forma kultury społecznej, w której instytucjonalnie dominują kobiety.

Mecenat: opieka ekonomiczno-społeczna nad twórczością artystyczną.

Mechanizacja: zastępowanie w procesach wytwórczych pracy istot żywych (ludzi, zwierząt) przez pracę maszyn.

Mechanizm: urządzenie działające automatycznie na zasadzie związku przyczynowego między bodźcem a reakcją.

Mechanizmy biopsychiczne: urządzenia organiczne, mające odpowiedniki w procesach psychicznych, nastawione na działanie samoczynne pod wpływem bodźców i potrzeb, dla zachowania istoty żywej i jej adaptacji do środowiska.

Mechanizmy obronne: psychiczne stereotypy zachowania się w sytuacjach deprymujących, mające na celu przywrócenie równowagi osobowościowej; należą do nich: wyparcie, sublimacja, kompensacja itd.

Męczeństwo: śmierć albo cierpienie, zwłaszcza fizyczne, poniesione dobrowolnie z cudzej ręki dla zaświadczenia o wartościach idealnych (religijnych, moralnych, społecznych, intelektualnych).

Mediana: wartość średnia na skali od wartości najwyższej do najniższej.

Medium: osoba podatna na hipnozę albo na zjawiska parapsychologiczne.

Mediumizm: zespół zjawisk związanych z hipnotyzmem i dziedzinami parapsychologii.

Mędrzec: człowiek, który osiągnął mądrość teoretycznie i stosownie do niej ułożył sobie życie praktyczne.

Medytacja: skupienie intelektualne dla rozwiązania problemu praktycznego; stąd m. różni się od kontemplacji i nie jest odpowiednim wyrazem dla modlitwy myślnej, ze względu na swój charakter prakseologiczny, a więc ostatecznie antropocentryczny. M. ma zastosowanie w różnych dziedzinach życia.

Megalomania: skłonność do przeceniania własnej osoby i jej walorów, zwłaszcza w stosunku do innych osób, co pociąga w konsekwencji stawianie swoistych żądań wobec nich oraz reakcje na ich nierespektowanie.

Megalopolis: wielka aglomeracja miejska (np. Tokio).

Melancholia: stan depresji psychicznej albo cecha charakterologiczna łagodnego smutku.

Melancholik: człowiek o dużej wrażli-

wości systemu nerwowego i psychicznej przewadze stanów depresyjnych.

Melioryzm: tendencja do osiągania coraz to wyższych wartości w danej dziedzinie, a więc przeciwna skłonności do samozadowolenia.

Menopauza: okres ustania u kobiety działalności organów rozrodczych, łączący się z kryzysami psychicznymi.

Mentalizacja: rozwinięcie świadomej kontroli umysłowej nad czynnościami dotąd automatycznymi albo nawykowymi.

Mentalność: typ umysłowości wrażliwej na pewne zespoły pojęć (np. religijny, techniczny itd.).

Mentorstwo: tendencja do pouczania i upominania drugich w sposób odgórny.

Mesjanizm: ideologia zbawienia ludzkości przez wybraną jednostkę czy grupę społeczną, zwłaszcza za pośrednictwem jej cierpienia, przynoszącego w konsekwencji wywyższenie i chwałę.

Meskalina: narkotyk produkowany z łodyg kaktusa meksykańskiego, wywołujący barwne halucynacje wzrokowe.

Męskość: zespół cech psychicznych przypisywanych w danej kulturze prawdziwemu mężczyźnie.

Męstwo: zdolność pokonywania trudności w osiąganiu zamierzonych osobiście lub postawionych przez kogoś innego celów o charakterze moralnie dobrym.

Metabolizm: całokształt procesów biochemicznych i energetycznych zachodzących w komórkach organizmu żywego, stanowiący podkład zjawiska życia.

Metaetyka: nauka o etyce, zwłaszcza w aspekcie normatywnym.

Metajęzyk: zbiór wyrażeń językowych mający za przedmiot opisu i badania wyrażenia innego języka, zwykle bardziej konkretnego, w tej samej klasie rzeczywistości; m. jest zatem językiem o wyższym stopniu formalnym aniżeli język, o którym on mówi.

Metamorfoza życia ludzkiego: śmierć jako zjawisko negatywne i przejście do wyższej formy egzystencji jako zjawisko pozytywne, ujmowane łącznie w jednym procesie życiowym.

Metaocena: formułowanie sądów o moralności postępowania w stosunku do sądu sumienia indywidualnego.

Metateoria: logicznie uporządkowany zespół rozważań na temat innej teorii, będącej przedmiotem analizy.

Metatropizm: odwrócenie ról w schemacie zachowania się osób w akcie płciowym: mężczyzna zachowuje się biernie, kobieta zaś czynnie.

Metempsychoza: przekonanie o wędrówkach poszczególnych dusz celem oczyszczenia moralnego, przez rozmaite formy istot żywych w świecie empirycznym, odpowiadające rodzajowi winy.

Metoda: sposób racjonalnego osiągania pewnego wyniku, zwłaszcza gdy chodzi o badania naukowe.

Metodologia: teoria budowania określonej nauki, kształtująca normy w oparciu o doświadczenia badawcze i dydaktyczne.

Metodyczność: cecha racjonalnego działania, a więc zgodnego z naturą danej aktywności ludzkiej, zwłaszcza gdy chodzi o zachowanie porządku poszczególnych jej etapów.

Metropatia: zaburzenie obowiązującego umiaru w postępowaniu ludzkim.

Miejsce społeczne: formalne lub nieformalne usytuowanie jednostki w relacjach wewnętrznych danej grupy społecznej.

Mierność: cecha osoby lub czynności nie wykraczającej ponad standardy społeczne w danej sytuacji.

Miernota: typ osobowości niczym nie wyróżniającej się w środowisku społecznym.

Mieszczańskość: w znaczeniu kulturowo-etycznym — postawa i styl życia cechujące się zamknięciem jednostki w małej grupie homogenicznej dla realizacji produkcyjno-konsumpcyjnego wzorca egzystencji w wymiarze prywatnym. M. znamionuje zatem brak zaangażowania społecznego z racji egocentrycznych.

Migracja: ruchy lokalne wielkich grup

ludzkich, celem zmiany miejsca zamieszkania na stałe.

Milczenie: świadome nieużywanie mowy ludzkiej, różne od ciszy, która jest stanem fizycznym, a nie aktem wyboru osób mówiących.

Militaryzm: tendencja społeczna do preferowania wartości wojskowych oraz odpowiadających im działań.

Miłość: aktywacja osobowościowa uwarunkowana poznaniem przedmiotu, zaspokajającego pragnienie wartości i rozwijająca dążenie do trwałego i ścisłego kontaktu z nim.

Miłość nadprzyrodzona: dynamiczny stan łączności człowieka z Bogiem oraz z ludźmi ze względu na Boga.

Miłosierdzie: skłonność do okazywania rozumnej pomocy innym ludziom w ich potrzebach z motywu altruistycznego lub religijno-moralnego.

Mimetyzm społeczny: konwencja kulturowa, stanowiąca rodzaj gry osób zamaskowanych, polegająca na tym, że dla względów zgodnego współżycia akcentuje się formy grzecznościowe, a przesłania nimi prawdziwe postawy wewnętrzne.

Mimezja: upodabnianie się zwierząt pod względem zewnętrznym do cech środowiska naturalnego, dla celów ochronnych.

Mimika: zmienny układ mięśni twarzy jako charakterystyczny wyraz przeżyć psychicznych.

Mimikry (mimikra): upodabnianie się zwierząt pod względem cech zewnętrznych do innych zwierząt, zwykle w celach obronnych.

Mimowolność: cecha aktu dokonanego automatycznie, bez udziału woli.

Minimalizacja cierpienia: tendencja, aby — nie licząc się z osiągnięciem szczęścia, albo też dla niego — przynajmniej ograniczyć cierpienie w świecie do granic nieuchronności.

Minimalizacja interwencji: tendencja społeczna, aby — w ramach realizacji „zasady pomocniczości" — grupa wyższego rzędu wkraczała w życie grupy niższego rzędu, tylko w przypadku prawdziwej konieczności.

Minimalizm: postawa życiowa i skłonność do angażowania się w działanie tylko w wymiarach i formach niezbędnych dla egzystencji w pewnych warunkach (strukturach, okolicznościach itd.).

Minimum egzystencji: suma dóbr i usług niezbędna dla utrzymania jednostki czy grupy przy życiu i zdrowiu oraz zdolności do pracy.

Misja: zadanie do wypełnienia w ramach powołania.

Misterium: tajemnica o charakterze nadprzyrodzonym.

Mistrzostwo: doskonałość sprawności działaniowo-technicznej, albo wpływ inspirujący na działanie innych („uczniów").

Mistycyzm: tendencja do osiągania łączności z Bogiem przez niezwykłe stany duchowe.

Mistyczny Organizm Chrystusa (M. Ciało Chr.): zespół relacji łączących wiernych przez Chrystusa z Bogiem, a przez nie również z całą społecznością nadprzyrodzoną chrześcijan, z zaakcentowaniem przysługujących im na mocy szczególnego powołania funkcji w tej wspólnocie życia duchowego.

Mistyfikacja: fałszywe przedstawianie rzeczywistości dla osiągnięcia pewnych celów konkretnych.

Mistyka: zespół form nadnaturalnego kontaktu duchowego człowieka z rzeczywistością transcendentną, przede wszystkim z Bogiem osobowym, połączonego z silnymi przeżyciami psychicznymi (ekstaza).

Mit: próba uchwycenia rzeczywistości duchowej (religijno-moralnej) lub historycznej za pomocą środków natury psychicznej (np. wyobrażenia), zwykle przekazywane drogą tradycji społecznej (podania) jako poetycki substytut wiedzy intelektualnej.

Mitologemat: mit mający na celu zastąpienie wiedzy racjonalnej w wysiłku

zrozumienia i wyjaśnienia rzeczywistości, zwłaszcza zewnętrznej.

Mitomania: tendencja do mówienia nieprawdy w sposób urojeniowy; m. przejawia się w stadium „myślenia prelogicznego" u dziecka, albo jest przejawem choroby psychicznej (np. histerii) lub wyrazem postawy aspołecznej (np. chęci zwrócenia na siebie uwagi, czy wyrządzenia komuś krzywdy).

Mitręga: marnowanie czasu w wypadku konieczności pilnego działania.

Mizantropia: skłonność do unikania ludzi na gruncie tendencji do deprecjonowania wartości natury ludzkiej.

Mizdrzenie się: forma erotyki właściwa dla osób psychicznie niedojrzałych.

Mizogamia: patologiczna niechęć do stanu małżeńskiego.

Mizogynia: patologiczny wstręt mężczyzny do kontaktu z kobietami.

Młodocianość: okres życia, w którym następuje fizjologiczne dojrzewanie organizmu (ok. 11—15 lat).

Młodość: okres życia, w którym organizm jest względnie rozwinięty, a następuje jeszcze rozwój psychiczny i osobowościowo-społeczny (ok. 16—24 lata).

Młodzieńczość: cecha dynamiki reagowania na bodźce i chłonności psychicznej na doznania zewnętrzne, niezależna od wieku biologicznego.

Mniemanie: sąd o małej trwałości i słabym uzasadnieniu racjonalnym.

Moda: społecznie przyjęty, a przynajmniej propagowany przez publikatory, sposób (modus) życia, zwłaszcza w zakresie zaspokajania potrzeb biologiczno-estetycznych.

Model: wzorzec teoretyczny rzeczywistości empirycznej, albo aktualnej albo projektowanej.

Modelowanie zachowania się: wpływanie na zmianę kierunku zachowania się podmiotu przez nagradzanie tych odchyleń od dotychczasowej linii, które są preferowane przez czynniki dyspozytorskie, a karanie takich, które one uważają za nie odpowiadające programowi wychowania.

Modernizacja: unowocześnienie procesów życiowych czy produkcyjnych przez zastosowanie do nich współczesnych środków technicznych.

Modernizm: 1. ruch odnowy religijno-kościelnej na przełomie XIX i XX wieku, potępiony przez św. Piusa X; 2. postawa i tendencja społeczna do ujmowania treści religijno-moralnych w kategoriach myślenia kultury współczesnej, zgodny z duchem Soboru Watykańskiego II.

Modlitwa: akt łączności (communicatio) człowieka z Bogiem, albo bezpośrednio albo za pośrednictwem osób świętych.

Molarna koncepcja teoretyczna: syntetyczne ujęcie naukowe, nastawione na objęcie całości zagadnień danej dziedziny, bez zwracania uwagi na niedopracowane szczegóły problematyki badawczej.

Molekularna koncepcja teoretyczna: ujęcie problematyki badanej w sposób analityczny, tak że ośrodek zainteresowania naukowego mieści się w jej aspektach szczegółowych.

Monizm: pogląd filozoficzny, według którego u metafizycznego podłoża wszystkich bytów znajduje się jedna zasada (principium) unifikująca i wyjaśniająca rzeczywistość (np. materia, duch itd.); m. sprzeciwia się dualizmowi i pluralizmowi.

Monofobia: przesadny lęk przed samotnością.

Monogamia: naturowo-kulturowa instytucja zawierania i trwania związku małżeńskiego jednego mężczyzny z jedną kobietą; m. sprzeciwia się poligamii i poliandrii.

Monoideizm: chorobliwe utrzymywanie się w umyśle człowieka jednej idei, tak wyłącznej, że wyklucza ona wszystkie inne przedmioty myślenia, niezależnie od treści tej idei.

Monomania: patologiczne skoncentrowanie uwagi i działania człowieka na jednej tylko sprawie, zwykle o charakterze praktycznym.

Monopsychizm: pogląd filozoficzny

przyjmujący istnienie jednej wszechduszy świata, której przejawami i modyfikacjami mają być dusze indywidualne. M. jest podobny do panpsychizmu.

Monotonia: nużący psychicznie stan środowiska zewnętrznego, które w pewnych aspektach nie ulega wyraźniejszym zmianom.

Moral insanity (obłęd moralny): niemożność przeżywania zjawisk sumienia i, na skutek tego, niepoczytalność moralna z racji defektów fizjologicznych mózgu człowieka, albo z gruntu wypaczonego wychowania jednostki.

Morale: wspólna postawa przekonaniowa i działaniowa większości członków grupy społecznej wobec deklarowanego systemu wartości, szczególnie osobowych.

Moralistyka: teoretyczne głoszenie i aplikowanie do rzeczywistości codziennej zasad postępowania moralnego w ramach pedagogiki społeczno-religijnej.

Moralizatorstwo: tendencja do poprawiania innych ludzi, wychodząca od akcentowania ich wad moralnych.

Moralizm: doktryna przyjmująca istnienie powszechnie obowiązujących praw moralnych; m. sprzeciwia się immoralizmowi.

Moralizowanie: czynność, zwykle w formie nudnej wypowiedzi, podkreślania jakiegoś zła (indywidualnego albo ogólnego), aby ukazaniem go zachęcić jednostkę czy grupę do dobrego postępowania, ujętego abstrakcyjnie i nieprzekonywująco. Człowiekowi moralizującemu brakuje więc pozytywnego programu działania.

Moralna problematyka: zbiór zagadnień dotyczących moralności osób pojedynczych (problematyka mikromoralna) albo grup społecznych (problematyka makromoralna).

Moralność: wartościowość podmiotowa lub przedmiotowa w układzie finalistycznym życia ludzkiego. W stosunku do tego układu, mieszczącego w sobie zespół celów i środków, jest ona albo pozytywna, albo negatywna, albo zerowa (adiafora).

Morderstwo: niesprawiedliwe odebranie życia człowiekowi w sposób gwałtowny i zwykle krwawy.

Morfinizm: narkomania z użyciem morfiny, która w małych dawkach działa leczniczo, w dużych zaś toksycznie, wywołując przyjemne halucynacje.

Moria: patologiczna skłonność do wypowiadania się w formie dowcipkowania, o charakterze nieprzyzwoitym i euforycznym, związana z rozległymi uszkodzeniami organicznymi czołowego płata mózgu.

Motłoch: przypadkowa zbiorowość ludzka działająca aktualnie pod wpływem instynktów pierwotnych (np. popędu samozachowawczego).

Motoryka: zespół zdolności i czynności ruchowych istoty żywej.

Motyw: stan wewnętrznej dynamiki organizmu, spowodowany odczuwaną potrzebą i wywołujący odpowiednie działanie zewnętrzne dla jej zaspokojenia. Rodzaje motywów zależą więc od rodzajów potrzeb i sposobu wywołanego działania.

Motywacja: 1. zespół aktualnie działających motywów; 2. ogólna tendencja do aktywności w sposób wybiórczy i zorganizowany, obejmująca funkcjonowanie psychicznych mechanizmów zachowania się zwierzęcia lub człowieka.

Mowa (mówienie): zespół znaków o treści intelektualnej, zwykle w postaci słownej, mających na celu komunikowanie społeczne własnych przeżyć wewnętrznych człowieka, albo wyrażenie jego postulatów w stosunku do otoczenia.

Możliwość: kategoria orzekająca sytuację, w której jest prawdopodobne istnienie i nieistnienie jakiegoś zjawiska, przy czym stopień tej prawdopodobności — zależnie od przedmiotu — przesuwa się albo w jednym albo w drugim kierunku.

Mściwość: skłonność do długotrwałego pamiętania uraz, aby je w odpowied-

nich okolicznościach sprzyjających wyrównać samowolnym aktem zemsty.

Mutilatio: skłonność do okaleczania albo zabijania innych ludzi, wynikająca z motywów patologicznych (choroby psychiczne), urojeniowych albo sadystycznych (mord z lubieżności).

Mutyzm: zachowywanie milczenia o charakterze patologicznym, mające swoistą celowość (np. dlą zdezorientowania rzekomych wrogów), ale bez uzasadnienia racjonalnego.

Myślenie: operacja umysłowa ideami albo przeżyciami psychicznymi (wspomnienia, wyobrażenia), które są zbitkami symbolicznymi albo reprezentatywnymi; m. ma zwykle swoiste ukierunkowanie dla rozwiązania jakiegoś problemu, inaczej przechodzi bowiem w formę marzenia.

Myślenie asocjacyjne: myślenie względnie nieukierunkowane i niekontrolowane w przebiegu, jak w przypadku swobodnych skojarzeń i marzeń, zwłaszcza sennych.

Myślenie autystyczne: myślenie kierowane przez potrzeby i pragnienia człowieka, a nie przez dane z rzeczywistości obiektywnej (wishful thinking), jak w tzw. „snach na jawie" i różnych racjonalizacjach.

Myślenie krytyczne: myślenie ukierunkowane dążeniem do osiągnięcia intelektualnego wartości prawdy i odróżnienia jej od fałszu.

Myślenie twórcze: myślenie ukierunkowane ku tworzeniu nowych wartości o znaczeniu społecznym (np. artystycznych, teoretycznych, technicznych itd.).

Myśliciel: człowiek, którego działalność koncentruje się w sferze twórczego myślenia teoretycznego.

N

Nabożność: pobożność o uwydatnionych cechach społecznych, nie zamykająca się tylko w przeżyciach indywidualnych; n. jest nazwą przestarzałą.

Nacisk (stress): narzucający się wpływ elementów otoczenia stwarzający dla człowieka sytuację trudną a czasem nawet przymusową.

Nacjonalizm: ideologia akcentująca wartość i prawa tylko własnego narodu; gdy zostaje przyjęta przez ogół członków danej narodowości, staje się egoizmem na skalę narodową.

„Nadczłowiek": głoszony przez F. Nietzschego ideał przyszłej ludzkości, w którym miałyby zostać przezwyciężone wszystkie ograniczenia, również moralno-społeczne, obecnego człowieka.

Nadętość: próżność jednostkowa o formach społecznie śmiesznych a rzeczowo małostkowych.

Nadkompensacja: znaczny wysiłek przezwyciężenia własnej niższości wobec innych ludzi w tej właśnie dziedzinie, w której ona najwyraźniej się przejawia (np. chłopiec słaby i chorowity chce zostać wybitnym sportowcem).

Nadnatura: układ szczególnych (synowskich) relacji człowieka z Bogiem przez Chrystusa, nawiązany na skutek inicjatywy ze strony Boga (łaska) i przekraczający istotowo godność natury ludzkiej.

Nadprzyrodzoność: cecha aktów inicjatywy Bożej i odpowiadających im czynów człowieka, rozgrywających się w układzie nadnatury.

Nadskakiwanie: akty przesadnej grzeczności i uczynności, wynikające z motywu interesownego (np. doraźna korzyść).

Nadużycie: wykorzystanie w sposób niewłaściwy uprawnień posiadanych legalnie.

Nadwrażliwość: przesadny, czasem chorobliwy, sposób reagowania na bodźce nawet niewielkiego znaczenia.

Nadzieja: 1. w znaczeniu psychologicznym: stan przyjemnego oczekiwania na coś mającego się zrealizować w przyszłości; 2. w znaczeniu teologicz-

nym: postawa zaufania wobec Boga jako dawcy i gwaranta dóbr wiecznych, umożliwionych do osiągnięcia ludziom wierzącym, pomimo wszelkich trudności obecnego ich życia.

Nadzór: prawo i obowiązek wglądu w pewne dziedziny życia ludzkiego albo w określony zakres spraw przedmiotowych.

Nagana: wyrażenie niezadowolenia ze strony osoby wyższej hierarchicznie w stosunku do osoby uzależnionej, z racji jej czynu ocenianego jako niewłaściwy.

Nagość: rażący społecznie brak odzienia wymaganego obyczajem kulturowym; zjawisko n. ma znaczenie moralne z racji motywu osoby działającej i wywieranego przez nią wpływu na środowisko.

Nagroda: przyjemne i dlatego pożądane następstwo spełnienia jakiegoś czynu pozytywnego albo powstrzymania się od czynu negatywnego, w różnych dziedzinach działania i oceniania.

Naigrawanie się: wyśmiewanie w sposób poniżający człowieka nie mogącego się bronić, aby zrobić sobie z niego przedmiot zabawy.

Naiwność: psychiczny brak adaptacji do intelektualnych wymogów środowiska, a zwłaszcza niedojrzałość w wydawaniu potrzebnych ocen społecznych.

Nakaz: wyrażenie woli autorytatywnej, zwykle mające charakter doraźny.

Nakładanie się ról społecznych: zjawisko spotykane najczęściej doraźnie w okresie dojrzewania człowieka, gdy różne jego identyfikacje z innymi osobami nie są jeszcze dostatecznie ze sobą zharmonizowane.

Należność: świadczenie jakie z obowiązku powinno się oddać komuś upoważnionemu do jego wymagania.

Nałóg: nawyk zły moralnie albo niewłaściwy w innej dziedzinie; n. jest sztucznie nabytą potrzebą homeostatyczną o charakterze negatywnym.

Namiętność: stan silnego i względnie trwałego pobudzenia emocjonalności, wywołujący specyficzne zmiany w organiźmie ludzkim.

Namysł: proces intelektualnego rozwiązywania problemu, zwłaszcza praktycznego, uprzedzający decyzję woli, a polegający na rozważeniu różnych możliwości działania oraz ich konsekwencji.

Napięcie psychiczne: stan wzmożenia reaktywności na bodźce i gotowości do działania, zwykle wobec sytuacji trudnej.

Napomnienie: upomnienie o cechach pewnej autorytatywności, solenności, a więc w szczególnych warunkach społecznych.

Napuszoność: niepoważny sposób zachowania się, na skutek przybierania przesadnych form powagi w działaniu.

Narcyzm: 1. tendencja do kierowania popędu seksualnego na własne ciało przeżywane w odbiciu lustrzanym: 2. zakochanie się w sobie jako przeżycie psychiczne.

Narkoanaliza: metoda wypytywania człowieka, któremu zaaplikowano środek narkotyzujący, aby usunąć jego zahamowania psychiczne w kontakcie z osobą badającą, oraz przełamać niechęć do wyznania prawdy.

Narkomania: nałóg używania narkotyku dla wprawiania się w stan przejściowej euforii.

Narkotyk: środek fizyczny, zwykle sztuczny, sprowadzający po zastosowaniu stan przyjemnego oszołomienia psychicznego, ale w działaniu fizjologicznym szkodliwy dla człowieka.

Narkoza: sztuczne zamroczenie świadomości człowieka, stosowane dla celów medycznych.

Naród: wielka grupa społeczna związana wspólnotą pochodzenia biologicznego oraz losów historycznych, a zwykle także kultury i języka.

Narodowość: cecha przynależności określonej osoby do jakiegoś narodu.

Narów: niewłaściwy sposób zachowania się, mający charakter odruchowy, ale względnie stały w określonych okolicznościach.

Narwanie: aktywność nieprzemyślana

o charakterze impulsywnym, wynikająca z usposobienia człowieka, albo chwilowego osłabienia jego samokontroli.

Narzeczeństwo: okres czasu między formalnym oświadczeniem o chęci zawarcia małżeństwa a faktycznym jego zawarciem.

Narzędzie: środek materialny albo istota żywa traktowana przedmiotowo, służące osobie działającej do osiągnięcia jej celu praktycznego.

Naśladowanie: świadome kształtowanie swego postępowania na podobieństwo osoby wybranej przez siebie jako wzorzec (np. naśladowanie Chrystusa).

Naśladownictwo: mechaniczne kopiowanie jakiegoś modelu, a więc bez zaangażowania postawy twórczej, dającej dzieła niepowtarzalne.

Nastawienie: psychiczna gotowość do reagowania, oceniania i działania w specyficzny sposób, wytworzona drogą uprzednich doświadczeń życiowych.

Nastrój: przemienna w czasie i zróżnicowana emocjonalnie forma samoświadomości psychicznej człowieka, będąca sumą jego reakcji na wpływy środowiska wewnętrznego i zewnętrznego.

Natarczywość: sposób zachowania się jednostki w relacjach społecznych, charakteryzujący się osiąganiem jej celów, pomimo uzasadnionej niechęci innych osób zainteresowanych.

Natchnienie: impuls wewnętrzny o charakterze psychicznym albo duchowym, pochodzący jak gdyby od zewnętrznej siły w stosunku do człowieka.

Natręctwo: akt psychiczny (np. wyobrażenie, myśl, chęć) lub fizyczny (np. ruch, czyn) dokonywany pod wpływem przymusu psychicznego, wbrew świadomej ocenie i woli człowieka.

Natura: zespół ustrukturalizowanych cech bytu w aspekcie jego dynamiczności.

Natura ludzka: struktura człowieczeństwa w aspekcie stworzoności (n. wobec nadnatury), albo jako uwarunkowanie powtarzalności funkcji ludzkich.

Naturalizm: pogląd kładący główny nacisk na immanentny element rzeczywistości, choćby w duchu założenia metodologicznego, a abstrahujący od jej elementów transcendentnych.

Naturalność: cecha zgodności z naturą danej rzeczy, albo postępowania bez sztuczności.

Natywizm: teoria podkreślająca wpływ czynników wrodzonych na cechy i postępowanie człowieka indywidualnego, a nie doceniająca znaczenia jego środowiska naturalnego i kulturowego.

Nauka: proces i wytwór systematycznego badania i przekazywania prawdy teoretycznej, zwykle ujęte w ramy instytucjonalne.

Nawiedzenie: przybycie i pobyt o charakterze religijnym, zwłaszcza uroczystym.

Nawrócenie: zmiana kierunku i stylu życia w pozytywnym znaczeniu religijno-moralnym.

Nawyk: skłonność i sprawność działaniowa zdobyte drogą ćwiczenia niekoniecznie świadomego i dowolnego. N. może być propulsywny (do czynienia czegoś) albo repulsywny czyli powściąg (do zaniechania czegoś).

Nędza: ubóstwo o charakterze ubliżającym godności człowieka, na skutek niezaspokojenia fundamentalnych jego potrzeb.

Negacja: zaprzeczenie czemuś w sposób świadomy.

Negatywizm: postawa czynnej albo biernej opozycji wobec środowiska, mająca charakter rozwojowy albo patologiczny.

Negentropia: wzrost informacji jako przeciwieństwo entropii, będącej miarą nieokreśloności.

Nekrofagia: psychopatyczne zjawisko pożerania zwłok ludzkich.

ARCHIWA, BIBLIOTEKI I MUZEA KOŚCIELNE

Organ Ośrodka Archiwów, Bibliotek i Muzeów Kościelnych
przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim:

Tom 1, zesz. 1, Lublin 1959 ss. 192 (wyczerpany).
Tom 1, zesz. 2, Lublin 1960 ss. 208 (wyczerpany).
Tom 2, zesz. 1/2, Lublin 1961 ss. 392 (wyczerpany).
Tom 3, zesz. 1/2, Lublin 1961 ss. 404 (wyczerpany).
Tom 4, Lublin 1962 ss. 400 (wyczerpany).
Tom 5, Lublin 1962 ss. 392 (wyczerpany).
Tom 6, Lublin 1963 ss. 395 (wyczerpany).
Tom 7, Lublin 1963 ss. 305 (wyczerpany).
Tom 8, Lublin 1964 ss. 304 (wyczerpany).
Tom 9, Lublin 1964 ss. 286 (wyczerpany).
Tom 10, Lublin 1965 ss. 307 (wyczerpany).
Tom 11, Lublin 1965 ss. 312 (wyczerpany).
Tom 12, Lublin 1966 ss. 288 (wyczerpany).
Tom 13, Lublin 1966 ss. 300 (wyczerpany).
Tom 14, Lublin 1967 ss. 269 (wyczerpany).
Tom 15, Lublin 1967 ss. 289 (wyczerpany).
Tom 16, Lublin 1968 ss. 314.
Tom 17, Lublin 1968 ss. 267.
Tom 18, Lublin 1969 ss. 352.
Tom 19, Lublin 1969 ss. 351.
Tom 20, Lublin 1970 ss. 374.
Tom 21, Lublin 1970 ss. 407.
Tom 22, Lublin 1971 ss. 402.
Tom 23, Lublin 1971 ss. 403 (wyczerpany).
Tom 24, Lublin 1972 ss. 404.
Tom 25, Lublin 1972 ss. 400.
Tom 26, Lublin 1973 ss. 400.
Tom 27, Lublin 1973 ss. 400.
Tom 28, Lublin 1974 ss. 416.
Tom 29, Lublin 1974 ss. 386.
Tom 30, Lublin 1975 ss. 400.
Tom 31, Lublin 1975 ss. 400.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
3 0112 125168549

Cena 125 zł

KUL